



# แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566-2570



สำนักงานจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

โทร 073 349 002

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร	ก
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด	ข
ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	1
3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและข้อมูลทั่วไป	1
3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
1) ความเป็นมา	1
2) ที่ตั้งและอาณาเขต	2
3) ลักษณะภูมิประเทศ	3
4) สภาพภูมิอากาศ	3
5) การปกครองและประชากร	6
6) สาธารณสุข	7
7) การใช้ประโยชน์ที่ดิน	9
8) การขยายตัวของเมือง	10
8.1) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558	10
8.2) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2562	11
9) โครงสร้างพื้นฐาน	13
9.1) ระบบสาธารณสุขปโภค	13
9.2) การคมนาคมขนส่ง	14
10) แหล่งน้ำ	19
10.1) แม่น้ำปัตตานี	19
10.2) แม่น้ำสายบุรี	19
10.3) คลองท่าเรือ	19
10.4) คลองตุง	20
10.5) คลองบางเขา	20
10.6) คลองตันหยง	20
10.7) คลองปาเราะและคลองกรือเซะ	20
10.8) คลองตะมางัน	20
10.9) คลองสุไหงบารู (ทองใหม่)	21
10.10) แหล่งน้ำชลประทาน	21

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
11) การท่องเที่ยว	21
11.1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	21
11.2) ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี	29
11.3) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	32
11.4) งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด	32
12) ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การละเล่นพื้นเมือง อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ	33
12.1) ด้านศาสนา	33
12.2) ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี	34
12.3) การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ	35
12.4) อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ	35
3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	37
1) ด้านเศรษฐกิจ	37
1.1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	37
1.2) ภาคการเกษตร	41
1.3) ภาคอุตสาหกรรม	51
1.4) ภาคการท่องเที่ยว	54
1.5) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)	56
2) ด้านสังคมและความมั่นคง	60
2.1) ด้านสาธารณสุข	60
2.2) ด้านแรงงาน	69
2.3) ด้านการศึกษา	72
2.4) ด้านความมั่นคง	85
2.5) ด้านยาเสพติด	88
2.6) ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน	91
3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	138
3.1) ทรัพยากรป่าไม้	138
3.2) ทรัพยากรดิน	139
3.3) ทรัพยากรน้ำ	146
3.4) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	149
3.5) ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	157
3.6) ขยะมูลฝอย	160

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
3.1.3 ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่	169
1) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของอำเภอ	169
1.1) อำเภอเมืองปัตตานี	169
1.2) อำเภอยะรัง	170
1.3) อำเภอหนองจิก	172
1.4) อำเภอโคกโพธิ์	176
1.5) อำเภอยะหริ่ง	177
1.6) อำเภอปะนาเระ	179
1.7) อำเภอมายอ	180
1.8) อำเภอสายบุรี	181
1.9) อำเภอไม้แก่น	185
1.10) อำเภอทุ่งยางแดง	187
1.11) อำเภอกะพ้อ	189
1.12) อำเภอแม่ลาน	190
2) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของภาคเอกชน	191
2.1) มุมมองด้านเกษตรกรรม	191
2.2) มุมมองด้านอุตสาหกรรม	192
2.3) มุมมองด้านพาณิชย์กรรม	194
3) สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ (เรียงลำดับ)	195
3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในช่วงที่ผ่านมา	196
1) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในระดับเป้าประสงค์รวม	196
2) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์	197
3) การวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคของการดำเนินแผนพัฒนาจังหวัด	198
4) ปัจจัยขับเคลื่อนและศักยภาพของจังหวัดปัตตานี	199
5) การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา	200
6) การดำเนินโครงการที่ผ่านมา	201
7) ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี	203

# สารบัญ

เรื่อง

หน้า

## 3.2 ประเด็นการพัฒนา

### 3.2.1 บทวิเคราะห์

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนระดับต่างๆ และแผนพัฒนาจังหวัด	205
1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	206
1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	206
1.3) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)	209
1.4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	209
1.5) นโยบายรัฐบาล	211
1.6) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ	212
1.7) กรอบแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)	213
1.8) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)	215
1.9) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)	216
2) การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis)	217
3) การวิเคราะห์ TOWS Matrix	225
4) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ/แนวคิดการเปรียบเทียบการพัฒนา (Benchmarking)	230
4.1) ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด	230
4.2) ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)	231
4.3) ดัชนีผสม มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	232
4.4) ดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)	233
4.5) ดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	234
4.6) ดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)	235
5) การศึกษาวิธีปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice)	236

### 3.2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1) จุดยืนและตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Positioning)	237
2) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	237
3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	239
4) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	240
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	241
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	248
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	253
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	257

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
5) สรุปแผนงานและโครงการสำคัญ	260
5.1) แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 (จ.1)	261
6) สรุปงบประมาณแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570	264
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	265
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	295
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	302
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	304
7) โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)	309
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	309
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	371
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	393
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	399
<b>ส่วนที่ 4 ภาคผนวก</b>	<b>410</b>
<b>ภาคผนวก ก</b> รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย การบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551	411

## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2559 – 2563	4
ตารางที่ 2 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ต่ำสุด รายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2559 – 2563	5
ตารางที่ 3 ขนาดพื้นที่และหน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี	6
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรรายอำเภอ ณ วันที่ 30 เมษายน 2564	7
ตารางที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบและสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ปี 2563	8
ตารางที่ 6 จำนวนคลินิกเอกชน/ ร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จังหวัดปัตตานี ปี 2563	8
ตารางที่ 7 การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2564	9
ตารางที่ 8 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าแยกตามอำเภอ	13
ตารางที่ 9 การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2564	14
ตารางที่ 10 รถจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 จำแนกตามประเภทรถ พ.ศ. 2559–2563	15
ตารางที่ 11 ทำเทียบเรือจังหวัดปัตตานี	16
ตารางที่ 12 การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี	33
ตารางที่ 13 จำนวนศาสนสถานจังหวัดปัตตานี	33
ตารางที่ 14 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด /ภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้/ประเทศ ณ ราคาประจำปี	37
ตารางที่ 15 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per capita GRP และ GPP) ณ ราคาประจำปี	38
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานี	42
ตารางที่ 17 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563	42
ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา	43
ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวนาปี	43
ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน	44
ตารางที่ 21 แสดงข้อมูลการปลูกลองกอง	44
ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลการปลูกทุเรียน	44
ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลการปลูกเงาะ	45
ตารางที่ 24 แสดงข้อมูลการปลูกมะพร้าว	45
ตารางที่ 25 สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเป็นรายอำเภอในปี 2564	46
ตารางที่ 26 ข้อมูลสัตว์เลี้ยงจำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2563	46
ตารางที่ 27 เปรียบเทียบจำนวนจำนวนข้อมูลสัตว์เลี้ยงที่สำคัญ	48

## สารบัญญัตราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 28 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือประมงปัตตานีขององค์กรสะพานปลา	49
ตารางที่ 29 แสดงผลผลิตและรายได้จากการทำการประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ปี 2563	50
ตารางที่ 30 ข้อมูลส้มโอปูโกซึ่งได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	50
ตารางที่ 31 โรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562	51
ตารางที่ 32 การกระจายตัวของโรงงานในอำเภอต่างๆ	52
ตารางที่ 33 ข้อมูลสถิติจำนวนโรงงานในพื้นที่จังหวัดปัตตานี	53
ตารางที่ 34 ภาพรวมข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานีห้วง 3 ปี ย้อนหลัง	53
ตารางที่ 35 แสดงสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 – 2563	55
ตารางที่ 36 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 – 2563	55
ตารางที่ 37 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP และจำนวนผลิตภัณฑ์	56
ตารางที่ 38 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด	58
ตารางที่ 39 การวิเคราะห์การให้บริการรักษาพยาบาล ด้วยค่าอัตราการครองเตียง และค่า Case Mix Index (CMI) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	60
ตารางที่ 40 จำนวนประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ปี 2563	60
ตารางที่ 41 สัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร ปี 2563	62
ตารางที่ 42 สถานะสุขภาพของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2563	63
ตารางที่ 43 จำนวนและอัตราผู้ป่วยผู้ป่วยนอก ต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2563 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)	64
ตารางที่ 44 จำนวนและอัตราผู้ป่วยในต่อประชากรแสนคน ตามสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ.2561 - 2563 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)	65
ตารางที่ 45 จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการตาย 10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561 – 2563	65
ตารางที่ 46 ประชากรจังหวัดปัตตานีจำแนกตามสภาพแรงงานและเพศ ไตรมาสที่ 1-4 ปี 2562 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2563	69
ตารางที่ 47 อัตราการว่างงาน	70
ตารางที่ 48 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน ไตรมาสที่ 4 ปี 2563	70
ตารางที่ 49 ผู้มีงานทำ จำแนกตามชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ ไตรมาสที่ 4 ปี 2563	71
ตารางที่ 50 จำนวนผู้มีงานทำ ของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ ปี 2563	71



## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 51 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด และประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดปัตตานี	72
ตารางที่ 52 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาประเภทในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา จำแนกตามสังกัดและระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2563	75
ตารางที่ 53 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 – 2563	79
ตารางที่ 54 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 – 2563	80
ตารางที่ 55 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 – 2563	80
ตารางที่ 56 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปีการศึกษา 2561 – 2563	81
ตารางที่ 57 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน การศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2561 – 2563	82
ตารางที่ 58 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน การศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561 – 2563	83
ตารางที่ 59 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้าน การศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 – 2563	83
ตารางที่ 60 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561 – 2563	84
ตารางที่ 61 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง ปีการศึกษา 2561 – 2563	84
ตารางที่ 62 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 – 2563	85
ตารางที่ 63 จำนวนเหตุการณ์ จำแนกรายเดือน	86
ตารางที่ 64 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด ห้วงเดือนตุลาคม 2563 – เดือนสิงหาคม 2564 แยกตามประเภทยาเสพติด	90
ตารางที่ 65 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด ห้วงเดือนตุลาคม 2563 – เดือนสิงหาคม 2564 แยกตามประเภทข้อกล่าวหา	91

## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 66 หมวดที่ 1 สุขภาพดี มี 7 ตัวชี้วัด	92
ตารางที่ 67 หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด	93
ตารางที่ 68 หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด	94
ตารางที่ 69 หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด	95
ตารางที่ 70 หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด	95
ตารางที่ 71 ระดับการพัฒนาหมู่บ้านชนบทของจังหวัดปัตตานีจำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2562	96
ตารางที่ 72 ฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตาม TPMAP ของจังหวัดปัตตานี แยกตามอำเภอ	98
ตารางที่ 73 รายชื่อ 10 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความหนาแน่นสูงที่สุด ช่วงปี 2543-2562	102
ตารางที่ 74 นิยามระดับความยากจนของคนจนในการวิจัยมี 4 ระดับคะแนนอยู่ในค่าช่วง 1 ถึง 4	104
ตารางที่ 75 สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทุน 5 มิติรายอำเภอ	104
ตารางที่ 76 สรุปวิเคราะห์ทุน 5 มิติจังหวัดปัตตานี	106
ตารางที่ 77 ลำดับค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ในระดับประเทศ	111
ตารางที่ 78 ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ประกอบด้วย 12 มิติ 37 ตัวชี้วัด	111
ตารางที่ 79 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	114
ตารางที่ 80 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	116
ตารางที่ 81 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	117
ตารางที่ 82 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	119
ตารางที่ 83 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	120
ตารางที่ 84 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	121
ตารางที่ 85 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	123
ตารางที่ 86 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	124
ตารางที่ 87 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	125
ตารางที่ 88 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	127
ตารางที่ 89 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 - 2562	128
ตารางที่ 90 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	130
ตารางที่ 91 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ ช่วงปี 2558 – 2562	135
ตารางที่ 92 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตัวชี้วัดรายมิติ ช่วงปี 2558 – 2562	135
ตารางที่ 93 ภาพรวมการประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ช่วงปี 2558-2562	137

## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 94 การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แยกตามมิติการพัฒนา ช่วงปี 2558 - 2562	137
ตารางที่ 95 การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ช่วงปี 2558 - 2562	138
ตารางที่ 96 พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี	138
ตารางที่ 97 คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	147
ตารางที่ 98 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ปี 2563	147
ตารางที่ 99 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ปี 2563	148
ตารางที่ 100 ตารางสถิติความเดือดร้อน เสียหาย ของผู้ประสบอุทกภัยและวาตภัย จังหวัดปัตตานี ห้วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2558 - 2564	158
ตารางที่ 101 แสดงปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี และการคาดการณ์การนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์	163
ตารางที่ 102 แสดง อปท. ที่นำขยะไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	165
ตารางที่ 103 ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี 2560 - 2564	169
ตารางที่ 104 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี	169
ตารางที่ 105 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะรัง	170
ตารางที่ 106 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอหนองจิก	172
ตารางที่ 107 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์	176
ตารางที่ 108 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะหริ่ง	177
ตารางที่ 109 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอปะนาเระ	179
ตารางที่ 110 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอมายอ	180
ตารางที่ 111 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอสายบุรี	181
ตารางที่ 112 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอไม้แก่น	185
ตารางที่ 113 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอทุ่งยางแดง	187
ตารางที่ 114 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอกะพ้อ	189
ตารางที่ 115 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอแม่ลาน	190
ตารางที่ 116 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านเกษตรกรรม	191
ตารางที่ 117 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านอุตสาหกรรม	192
ตารางที่ 118 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านพาณิชย์กรรม	194
ตารางที่ 119 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 10 อันดับ	195

## สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 120 การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา	200
ตารางที่ 121 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงรุกและแก้ไข)	225
ตารางที่ 122 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงป้องกันและเชิงรับ)	227
ตารางที่ 123 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)	227
ตารางที่ 124 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงป้องกันและเชิงรับ)	228
ตารางที่ 125 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง	229
ตารางที่ 126 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด	239
ตารางที่ 127 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1	241
ตารางที่ 128 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2	248
ตารางที่ 129 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3	253
ตารางที่ 130 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4	257
ตารางที่ 131 ประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา และค่าเป้าหมาย	261
ตารางที่ 132 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 จำแนกตามแหล่งงบประมาณ	264
ตารางที่ 133 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 จำแนกตามประเด็นการพัฒนา	264
ตารางที่ 134 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามแผนงาน	265
ตารางที่ 135 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามแผนงาน	295
ตารางที่ 136 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 3 ด้านความยากจน จำแนกตามแผนงาน	302
ตารางที่ 137 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 4 ด้านความมั่นคง จำแนกตามแผนงาน	304

## สารบัญรูปลูกภาพ

เรื่อง	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่จังหวัด แยกตามอำเภอ	3
ภาพที่ 2 แสดงแผนที่แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2564	10
ภาพที่ 3 แสดงแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2560	11
ภาพที่ 4 แสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562	12
ภาพที่ 5 แสดงลักษณะทั่วไปของพื้นที่หน้าตัดขวางของแหล่งหล้าทะเลอ่าวปัตตานี จังหวัดปัตตานี	154
ภาพที่ 6 แสดงแผนที่อ่าวปัตตานี	156
ภาพที่ 7 แสดงแผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อรวบรวมขยะ (1 Cluster 3 สถานีขนถ่าย) (เฉพาะท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย)	166
ภาพที่ 8 แสดงแผนที่แสดงกลุ่มพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี	166
ภาพที่ 9 แสดงภาพรวมความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ	205
ภาพที่ 10 แสดงความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ	205
ภาพที่ 11 แสดงหมุดหมายกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	210
ภาพที่ 12 แสดงความเชื่อมโยงของแผน	213
ภาพที่ 13 แสดงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย	217
ภาพที่ 14 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด	230
ภาพที่ 15 แสดงดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)	231
ภาพที่ 16 แสดงดัชนีผสม มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	232
ภาพที่ 17 แสดงดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)	233
ภาพที่ 18 แสดงดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	234
ภาพที่ 19 แสดงดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)	235
ภาพที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบมิติเศรษฐกิจระหว่างจังหวัดปัตตานีกับจังหวัดยะลา	236

## สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562	39
แผนภูมิที่ 2 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2562	39
แผนภูมิที่ 3 แสดงรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) จังหวัดปัตตานี	59
แผนภูมิที่ 4 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานทะเบียนราษฎร ปี 2563	61
แผนภูมิที่ 5 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม ปี 2563	62
แผนภูมิที่ 6 แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานีหวังตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2563 กับ ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 มีนาคม 2564	86
แผนภูมิที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี หวังตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2563 กับ ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2564	86
แผนภูมิที่ 8 แสดงแผนภาพเรดาร์ทุน 5 มิติของจังหวัดปัตตานี	103
แผนภูมิที่ 9 แสดงค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2559 – 2562	111
แผนภูมิที่ 10 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	115
แผนภูมิที่ 11 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	116
แผนภูมิที่ 12 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	118
แผนภูมิที่ 13 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	119
แผนภูมิที่ 14 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	120
แผนภูมิที่ 15 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	122
แผนภูมิที่ 16 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562	123
แผนภูมิที่ 17 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	124
แผนภูมิที่ 18 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี 2559 - 2562	126
แผนภูมิที่ 19 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	127
แผนภูมิที่ 20 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	129
แผนภูมิที่ 21 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 – 2562	130

## สารบัญแผนภูมิ

เรื่อง	หน้า
แผนภูมิที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบค่า CHSI ระหว่างปี 2562 กับ 2560-2561	132
แผนภูมิที่ 23 แสดงภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2558 – 2562	133
แผนภูมิที่ 24 สถานการณ์คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในช่วง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)	148
แผนภูมิที่ 25 สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ในช่วง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)	149
แผนภูมิที่ 26 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขยะมูลฝอยเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในแต่ละปี	160
แผนภูมิที่ 27 แสดงแผนผังเส้นทางขยะมูลฝอย	164

## ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

จังหวัดปัตตานีดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึง เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และแนวทางปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) กำหนด โดยให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่เป็นหลัก ผนวกกับการเชื่อมโยงแผนในทุกระดับตั้งแต่แผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้เกิดมิติการพัฒนาที่สอดคล้องกัน สรุปลสาระสำคัญของกรวางแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 ดังนี้

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา คือ **“เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณ์ท์ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งและสันติสุข”** โดยมุ่งพัฒนา 3 ประเด็นหลัก คือ 1. ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ การยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร สนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น 2. การนำปรัชญาวิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาล มาเป็นกรอบในการผลิตเพื่อการบริโภคเชิงพาณิชย์ ที่มีเป้าหมายให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตผลิตภัณ์ท์ฮาลาลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3. การรื้อรจัด เชื่อมโยง และมีเครือข่ายการเชื่อมต่อกับทุนทางสังคมที่หลากหลาย ส่งเสริมโครงสร้างทุนทางสังคมทุกด้านให้เข้มแข็ง เพื่อทำให้สังคมก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีสุข และเกิดพลังขับเคลื่อนสังคมที่พึงประสงค์ และ 4. จังหวัดปัตตานีเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข เป็นพื้นที่ที่ยอมรับ ให้เกียรติ และอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน

เป้าหมายรวมของการพัฒนา ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์ ได้แก่

1. เศรษฐกิจฐานรากเติบโต มีตัวชี้วัดอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณ์ท์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีงานทำ ประกอบด้วยตัวชี้วัดเรื่องอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น และอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปีเพิ่มขึ้น

3. สังคมสันติสุข มีตัวชี้วัดเรื่องอัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบลดลง

สำหรับประเด็นการพัฒนาจังหวัดกำหนดไว้ 4 ประเด็น ซึ่งครอบคลุมทุกมิติในบริบทการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดปัตตานีให้ไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณ์ท์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข
2. การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
3. การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง
4. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

โดยแต่ละประเด็นการพัฒนาจังหวัดประกอบไปด้วยแนวทางการพัฒนา แนวทางปฏิบัติการขับเคลื่อน และมาตรการส่งเสริม อีกทั้งมีบัญชีชุดโครงการสำคัญและงบประมาณที่จังหวัดและหน่วยงานในพื้นที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ รวมระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) จำนวน 95 โครงการ 86 กิจกรรม งบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,923,378,150 บาท เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้



**ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี  
เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี**

<b>แผนระดับ 1</b>	<b>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (หลัก)</b>	<b>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมาย กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ</li> <li>ประเด็น การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง             <ul style="list-style-type: none"> <li>ประเด็นย่อย ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครั้ว การเงิน และอาชีพ</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น</li> <li>ประเด็น โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก             <ul style="list-style-type: none"> <li>ประเด็นย่อย เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ</li> </ul> </li> </ul>

<b>แผนระดับ 2</b>	<b>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม (หลัก)</b>	<b>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก (รอง)</b>	<b>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ</b>	<b>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</b>	<b>นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น</li> <li>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเสริมสร้างทุนทางสังคม             <ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมายแผนย่อย ภาคการพัฒนา มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง</li> <li>แนวทางการพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง</li> <li>แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก             <ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมายแผนย่อย กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุด ร้อยละ 40 มีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินได้ มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง</li> <li>แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมให้ มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค โดย             <ol style="list-style-type: none"> <li>พัฒนาด้านโลจิสติกส์เพื่อสร้างความเชื่อมโยง (Connectivity)</li> <li>สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาค</li> <li>กำหนดนโยบายและมาตรการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญ/นักลงทุนต่างชาติเข้ามาทำงานและประกอบ ธุรกิจในประเทศไทย</li> <li>อำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจการเงิน การประกันภัยและการบริการ</li> </ol> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ (หลัก)             <ul style="list-style-type: none"> <li>เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ เป้าหมายที่ 2 เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัด เป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม ตัวชี้วัด เมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองนำอยู่เพิ่มขึ้น</li> <li>แนวทางการพัฒนา การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง (ภาคใต้ : เสริมสร้างความเข้มแข็งภาค การเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพของ ห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน)</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</li> <li>แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ 3) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</li> </ul>

<b>แผนระดับ 3</b>	<b>แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)</b>
	<p>แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570 ได้นำกรอบการพัฒนา “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” ตามแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2566 – 2570 มาเชื่อมโยงกับการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด คือ “เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและสันติสุข” โดยประเด็นการพัฒนาแต่ละด้านสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>การพัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 1 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค</li> <li>การยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนนำอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และ ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 3 การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง รวมทั้ง ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข</li> <li>อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ชุมชนนำอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน</li> </ol>

สาระสำคัญ แผนพัฒนา จังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและสันติสุข”		ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (ให้ระบุทั้งตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย)	
			<ol style="list-style-type: none"> <li>อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.10)</li> <li>อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ลดลง (ร้อยละ 0.10)</li> <li>อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.10)</li> <li>อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.10)</li> <li>อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบ ลดลง (ร้อยละ 25)</li> </ol>	

ประเด็น การพัฒนา จังหวัด	1. เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	2. การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	3. การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	4. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข
--------------------------------	--	---	--	---

แผนงาน	<ol style="list-style-type: none"> <li>ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ</li> <li>พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน</li> <li>ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว</li> <li>พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน</li> <li>ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทุนทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน</li> <li>อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ</li> <li>เชิดชูสถาบันหลักของชาติให้ดำรงอยู่คู่สังคม</li> </ol>
--------	---	--	---	--

โครงการ สำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> <li>โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนด้านปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการผลิตข้าวชีวภูกันตัง 5 เพื่อการค้า จังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจการเกษตรลุ่มน้ำปัตตานีอย่างยั่งยืน</li> <li>โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและเกษตรอย่างยั่งยืน</li> <li>โครงการ 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน</li> <li>โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคันคลองระบายน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางด้านเกษตร</li> <li>โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและป้องกันอันตรายด้านการคมนาคมบริเวณคลองส่งน้ำจังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร</li> <li>โครงการฟื้นฟู บำรุง ซุดลอกแหล่งน้ำเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยภัยแล้ง และประสิทธิภาพน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค จังหวัดปัตตานี</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น</li> <li>โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน</li> <li>โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</li> <li>โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น</li> <li>โครงการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>โครงการส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</li> <li>โครงการเสริมพลังชุมชนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวเปราะบาง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ</li> <li>โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดปัตตานี</li> <li>โครงการเชิดชูสถาบันและเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดปัตตานี</li> </ol>
------------------	---	--	---	--

	<p>11. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการจังหวัดปัตตานี</p> <p>12. โครงการสืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าไทย และยกระดับผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย</p> <p>13. โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน</p> <p>14. โครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี</p> <p>15. โครงการยกระดับผู้ประกอบการอาหารฮาลาลอย่างครบวงจร</p> <p>16. โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตอาหารให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP ฉบับใหม่ และส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร</p> <p>17. โครงการส่งเสริมมทรรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัส (Pattani Experience)</p> <p>18. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี</p> <p>19. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ</p> <p>20. โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการชุมชน</p> <p>21. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่หาดรูสะมิแลให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p> <p>22. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ปากอ่าวปัตตานี ให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p> <p>23. โครงการปรับปรุงสนามกีฬากลางจังหวัดปัตตานี</p> <p>24. โครงการปรับปรุงสนามกีฬากลางจังหวัดปัตตานี (ขุดเขยบบประมาณที่ทับไป)</p> <p>25. โครงการพัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ป่าชายเลนและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>26. โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจังหวัดปัตตานี</p> <p>27. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบท่อจ่ายน้ำพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี</p>			
--	--	--	--	--

## ส่วนที่ 3

### สาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570

#### 3.1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและข้อมูลทั่วไป

##### 3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

###### 1) ความเป็น

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลานาน เนื่องด้วยความเหมาะสมของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งที่ติดทะเล มีอ่าวที่สามารถกำบังคลื่นลมและเป็นที่พักจอดเรือ จึงเป็นจุดนัดพบของพ่อค้าและนักเดินเรือจากโลกตะวันตกและตะวันออก ประกอบกับจังหวัดปัตตานี มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ เครื่องเทศ ของป่า และพืชพรรณธัญญาหารอื่น ๆ สามารถติดต่อค้าขายทางทะเลกับเมืองท่าอื่น ๆ บนคาบสมุทรมลายูและภูมิภาคใกล้เคียง โดยเป็นที่รู้จักในนามอาณาจักรลังกาสุกะ หรือหลังหยาชู ซึ่งปรากฏในเอกสารจีนมาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 1 หรือประมาณเกือบ 2,000 ปีที่ผ่านมา ระหว่างพุทธศตวรรษ 12-16 ศูนย์กลางการปกครองของลังกาสุกะอยู่บริเวณเมืองโบราณยะรัง โดยมีเมืองโกตามลลีย เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางการปกครอง มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดดังปรากฏร่องรอยฐานเจดีย์ในพุทธศาสนาจำนวนมากกว่า 30 แห่ง ในพื้นที่ประมาณ 9 ตารางกิโลเมตร

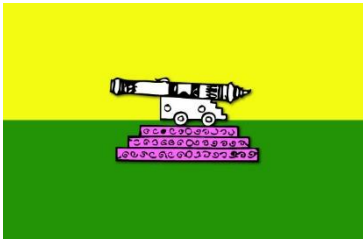
จนมาถึงพุทธศตวรรษที่ 18 - 19 ปรากฏเมืองท่าแห่งใหม่ชื่อ ปะตานี มีเรือสินค้าจากชาติต่าง ๆ ได้แก่ โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ชาวอาหรับ และเปอร์เซีย ฯลฯ มาจอดแวะพักและทำการค้าขายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอาณาจักรลังกาสุกะเริ่มเสื่อมลง ชายฝั่งทะเลตื่นเงินแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่จึงย้ายมาอยู่ที่ปะตานี (ต่อมาเรียก ปาตานี และ ปัตตานี ในที่สุด) ในเวลานั้นปัตตานีเป็นศูนย์กลางของการศึกษาและเผยแพร่ศาสนาอิสลามที่สำคัญของภูมิภาคนี้ และเป็นที่รู้จักในชื่อ “ปาตานีดารุสลาม” จนได้รับการเรียกขานกันว่า “ระเบียแมกกะ”

ต่อมาในปี พ.ศ. 2351 ปัตตานี แบ่งการปกครองออกเป็น 7 หัวเมือง ได้แก่ เมืองตานี ยะหริ่ง หนองจิก สายบุรี ระแงะ รามันท์ และยะลา ในปี พ.ศ. 2388 ศูนย์กลางการปกครองของเมืองปัตตานีย้ายมาอยู่ที่บังคิกอติดกับแม่น้ำปัตตานีในปัจจุบัน ส่วนศูนย์กลางการค้าในระยะแรกอยู่ใกล้ปากแม่น้ำบริเวณหัวตลาดเป็นย่านชาวจีนหรือไชน่าทาวน์ในสมัยนั้น เมืองปัตตานีแห่งใหม่จึงเจริญเติบโตสืบต่อมาระทั่งบัดนี้ สำหรับหัวเมืองอื่นสมัยเดียวกัน ได้แก่ สายบุรี หนองจิก และยะหริ่ง ปัจจุบันเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปัตตานี ระแงะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนราธิวาส และรามันท์ (ปัจจุบันใช้ชื่อรามัน) เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา



### ตราประจำจังหวัดปัตตานี

รูปปืนใหญ่ หมายถึง ปืนนางพญาตานี ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุด (มีขนาดยาว 3 วา คอกคืบนิ้วครึ่ง กระสุนมีลักษณะกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 11 นิ้ว) ซึ่งเป็นปืนใหญ่กระบอกสำคัญที่ใช้ป้องกันเมืองปัตตานีตลอดมา ชาวเมืองปัตตานีจึงถือว่าเป็นของคู่บ้านคู่เมืองมาแต่สมัยโบราณ



### ธงประจำจังหวัดปัตตานี

รูปปืนใหญ่พญาตานี บนธงพื้นสีเหลือง - เขียวแบ่งครึ่งตามทางนอน จังหวัดปัตตานีใช้อักษรย่อว่า “ปน”

### คำขวัญจังหวัด

“เมืองงามสามวัฒนธรรม ศูนย์ฮาลาลเลิศล้ำ ชนน้อมนำศรัทธา ถิ่นธรรมชาติงามตา ปัตตานีสันติสุขแดนใต้”

#### ดอกไม้ประจำจังหวัด

“ดอกขบา”

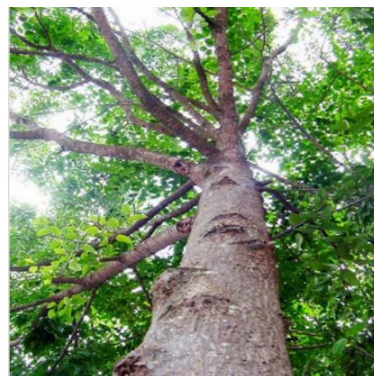
(Hibiscus)



#### ต้นไม้ประจำจังหวัด

“ตะเคียนทอง”

(Hopes odorata)



#### 2) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ทางตอนล่างของประเทศไทย เป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 1,055 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,940.35 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,212,723 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- |             |  |
|-------------|--|
| ทิศเหนือ    | ติดต่อกับอ่าวไทย                       |
| ทิศใต้      | ติดต่อกับจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส |
| ทิศตะวันออก | ติดต่อกับอ่าวไทย                       |
| ทิศตะวันตก  | ติดต่อกับจังหวัดสงขลา                  |



ภาพที่ 1 แสดงพื้นที่จังหวัด แยกตามอำเภอ

### 3) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดปัตตานี แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ประกอบด้วย

**พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล** เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ทางตอนเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด มีหาดทรายยาวและเป็นที่ยี่ราบชายฝั่ง กว้างประมาณ 10 – 30 กิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทั้งหมด 116.40 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชายทะเลจำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสาบบุรี และอำเภอไม้แก่น

**พื้นที่ราบลุ่ม** บริเวณตอนกลาง และตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านที่ดินมีความเหมาะสมในการทำเกษตรกรรม ปลูกข้าว ยางพารา ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอมายอ และอำเภอปะนาเระ

**พื้นที่ภูเขา** เป็นพื้นที่ส่วนน้อยอยู่ทางตอนใต้ของอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอกะพ้อ ทางตอนบนของอำเภอทุ่งยางแดง และทางตะวันออกของอำเภอสาบบุรี บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา ยางพารา

### 4) สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดปัตตานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดปกคลุมประเทศไทย 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย ทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมาก และอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน และจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้ง จังหวัดปัตตานีมี 2 ฤดู ดังนี้

**ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมกราคม ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม หลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายนและพฤษภาคม แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อนไปมาก

**ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมกราคม เป็นระยะเวลา 9 เดือน โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

(1) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - เดือนกันยายน เป็นระยะเวลา 5 เดือน ช่วงนี้จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงนี้ฝนจะตกอย่างสม่ำเสมอแต่มีปริมาณไม่มากนัก โดยจะตกในช่วงบ่ายถึงค่ำ ซึ่งแต่ละเดือนจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 90 - 140 มิลลิเมตร

(2) ตั้งแต่เดือนตุลาคม - เดือนมกราคม เป็นช่วงที่ได้รับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทย เป็นช่วงที่มีฝนตกมาก โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ปริมาณน้ำฝนสูงถึง 300 - 400 มิลลิเมตร

**ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนรายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2559 - 2563**

เดือน	ปี พ.ศ. 2559		ปี พ.ศ. 2560		ปี พ.ศ. 2561		ปี พ.ศ. 2562		ปี พ.ศ. 2563	
	ปริมาณฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณฝน	จำนวนวันฝนตก	ปริมาณฝน	จำนวนวันฝนตก
รวม	1781.4	132	3095.2	178	2038.3	138	1464.0	146	2357.8	159
มกราคม	63.0	9	597.9	20	147.1	12	246.9	12	0.2	1
กุมภาพันธ์	13.8	5	21.5	9	63.2	4	27.2	3	32.3	7
มีนาคม	0	0	51.1	5	38.6	6	0	0	3.9	2
เมษายน	0	0	278.2	10	81.4	9	39.6	3	85.8	7
พฤษภาคม	206.9	10	126.8	17	220.2	14	140.9	14	213.8	12
มิถุนายน	121.1	12	135.4	17	93.4	11	99.9	14	305.9	22
กรกฎาคม	162.4	13	179.9	14	193.7	11	151.0	13	243.3	15
สิงหาคม	56.8	11	125.6	16	7.5	2	105.3	11	315.1	15
กันยายน	42.9	9	200.1	18	163.9	19	171.6	16	164.1	17
ตุลาคม	249.0	20	94.0	13	309.1	18	179.6	20	159.7	18
พฤศจิกายน	224.5	21	981.2	20	326.7	15	227.1	26	353.5	21
ธันวาคม	641	22	303.5	19	393.5	17	74.9	14	480.2	22

หมายเหตุ : หน่วยเป็นมิลลิเมตร

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี (ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา 2563)

ปี 2559 มีปริมาณน้ำฝน รวม 1,781.4 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 132 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวันคือ 219.2 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนตุลาคม จำนวน 249.0 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนมีนาคม และเมษายนไม่มีฝนตก ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุด เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูร้อน

ปี 2560 มีปริมาณน้ำฝน รวม 3,095.2 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 178 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวันคือ 195.8 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 20 มกราคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนพฤศจิกายน จำนวน 981.2 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 21.5 มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ฝนจะตกชุกตลอดทั้งปี จากอิทธิพลของปรากฏการณ์ลานีญา ในเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุด เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูร้อน

ปี 2561 มีปริมาณน้ำฝน รวม 2,038.3 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 138 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวัน คือ 151.1 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนธันวาคม จำนวน 393.5 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนสิงหาคม จำนวน 7.5 มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ปี 2562 มีปริมาณน้ำฝน รวม 1,464.0.4 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 146 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวัน คือ 199.4 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 3 มกราคม (จากอิทธิพลพายุโซนร้อนปาบึก) เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนมกราคม จำนวน 246.9 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนมีนาคมไม่มีฝนตก ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุด เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูร้อน

ปี 2563 มีปริมาณน้ำฝน รวม 2,357.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 159 วัน ปริมาณน้ำฝนสูงสุดต่อวัน คือ 149.2 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม เดือนที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนธันวาคม จำนวน 480.2 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนมกราคม จำนวน 0.2 มิลลิเมตร ส่วนใหญ่ฝนจะตกมากสม่ำเสมออยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม – ธันวาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนมกราคม – มีนาคม ถือว่ามีปริมาณฝนน้อยที่สุดเนื่องจากอยู่ในช่วงรอยต่อของฤดูกาล

จังหวัดปัตตานีมีฤดูฝนที่ค่อนข้างชัดเจนตามระยะเวลา ทั้งนี้ ปริมาณฝนรวมในแต่ละปีมีปริมาณที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน แต่อาจจะมีบางปีที่ปริมาณฝนจะมีค่าสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพายุหมุนเขตร้อนและปรากฏการณ์ เอนโซ

**อุณหภูมิ** เนื่องจากจังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอย่างเต็มที่คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย ทำให้ได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมาก และอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน และจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีในคาบปกติ 30 ปี (ปี 2534 – 2563) มีค่าอยู่ที่ 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.4 องศาเซลเซียส สำหรับปี พ.ศ. 2563 มีอุณหภูมิเฉลี่ยมีค่าอยู่ที่ 27.7 องศาเซลเซียส สูงกว่าค่าปกติ 0.40 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.9 องศาเซลเซียส สูงกว่าค่าปกติ 0.50 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24.0 องศาเซลเซียส สูงกว่าค่าปกติ 0.60 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 37.9 องศาเซลเซียส และ อุณหภูมิต่ำสุด 20.8 องศาเซลเซียส

**ตารางที่ 2** แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย สูงสุด ต่ำสุด รายเดือนของจังหวัดปัตตานี ปี 2559 - 2563

เดือน	พ.ศ. 2559			พ.ศ. 2560			พ.ศ. 2561			พ.ศ. 2562			พ.ศ. 2563		
	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
มกราคม	27.7	34.9	22.6	26.3	34.0	22.7	26.5	33.1	21.5	26.9	35.0	19.6	27.2	34.2	20.8
กุมภาพันธ์	27.4	35.5	20.5	27.0	33.2	21.6	26.8	34.7	18.8	27.4	35.2	20.9	27.2	35.0	21.2
มีนาคม	28.4	36.8	21.6	27.6	35.8	21.2	27.8	35.3	22.7	28.1	37.0	19.4	28.5	37.0	21.1
เมษายน	29.7	38.7	22.0	28.0	35.7	23.0	28.1	36.2	22.7	29.4	38.9	23.0	29.0	37.9	23.1
พฤษภาคม	29.1	38.0	23.4	28.4	36.2	23.9	28.5	35.3	22.7	28.9	37.2	24.0	29.1	37.3	23.5
มิถุนายน	28.3	36.0	23.3	28.1	35.3	23.4	28.1	35.9	22.9	28.4	36.4	23.2	27.7	34.9	23.2
กรกฎาคม	28.1	35.5	23.2	28.3	35.3	23.1	28.2	35.5	23.5	28.1	35.4	21.7	27.8	34.8	23.0



เดือน	พ.ศ. 2559			พ.ศ. 2560			พ.ศ. 2561			พ.ศ. 2562			พ.ศ. 2563		
	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
สิงหาคม	28.4	35.2	23.7	27.9	34.5	23.2	28.6	36.2	23.3	28.0	35.7	23.0	28.0	35.3	22.6
กันยายน	28.2	34.9	23.3	27.7	35.6	23.3	27.1	35.0	22.5	27.6	35.3	22.7	27.6	35.0	22.7
ตุลาคม	27.5	35.0	23.8	27.8	34.5	22.4	27.3	34.3	22.8	27.0	34.4	22.4	27.1	34.2	23.1
พฤศจิกายน	27.4	33.6	23.6	26.5	34.0	23.0	27.3	34.0	22.8	27.0	33.8	23.0	26.9	33.3	23.2
ธันวาคม	26.5	33.7	23.0	26.1	32.5	22.0	26.7	33.5	22.7	26.3	33.2	21.4	26.1	33.6	22.5

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี (ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา 2563)

## 5) การปกครองและประชากร

**การปกครอง** จังหวัดปัตตานีได้แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 115 ตำบล 645 หมู่บ้าน โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 97 แห่ง

### ตารางที่ 3 ขนาดพื้นที่และหน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	เขตการปกครอง					ชุมชน	ร้อยละ ของพื้นที่ จังหวัด	ระยะห่าง จากจังหวัด (กม.)
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบต.	เทศบาล				
					เมือง	ตำบล			
1. เมืองปัตตานี	96.837	13	66	9	1	1	20	4.99	0.05
2. ยะรัง	183.952	12	72	12	-	1	-	9.48	15
3. หนองจิก	231.526	12	76	11	-	2	-	11.93	8
4. โคกโพธิ์	339.414	12	83	12	-	3	-	17.49	26
5. ยะหริ่ง	196.829	18	81	14	-	4	-	10.14	14
6. ปะนาเระ	144.058	10	55	8	-	2	-	7.42	43
7. มายอ	216.136	13	59	10	-	1	-	11.14	29
8. สายบุรี	178.424	11	64	8	1	1	20	9.20	50
9. ไม้แก่น	55.201	4	17	3	-	-	-	2.84	65
10. ทุ่งยางแดง	114.970	4	23	4	-	-	-	5.93	45
11. กะพ้อ	93.815	3	27	3	-	-	-	4.83	68
12. แม่ลาน	89.194	3	22	3	-	-	-	4.60	30
<b>รวม</b>	<b>1,940.356</b>	<b>115</b>	<b>645</b>	<b>97</b>	<b>2</b>	<b>15</b>	<b>40</b>	<b>100</b>	<b>-</b>

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีส่วนราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 33 หน่วยงาน และอำเภอ 12 อำเภอ ส่วนราชการส่วนกลาง จำนวน 66 หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 115 หน่วยงาน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 17 แห่ง (แยกเป็นเทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 15 แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล 97 แห่ง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 18 หน่วยงาน และหน่วยงานอิสระ จำนวน 9 หน่วยงาน

โครงสร้างประชากร ข้อมูลประชากร ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 727,627 คน เป็นเพศชาย 359,501 คน เป็นเพศหญิง 368,216 คน โดยอำเภอที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอเมืองปัตตานี มีจำนวน 137,504 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอยะรัง มีจำนวน 95,328 คน และอำเภอยะหริ่ง มีจำนวน 90,021 คน ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอไม้แก่น มีจำนวน 12,976 คน อำเภอแม่ลาน มีจำนวน 17,400 คน และอำเภอกะพ้อ มีจำนวน 18,881 คน

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรรายอำเภอ ณ วันที่ 30 เมษายน 2564

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	อำเภอเมืองปัตตานี	65,790	71,714	137,504	46,638
2	อำเภอยะรัง	47,659	47,669	95,328	22,734
3	อำเภอหนองจิก	42,603	39,207	81,810	20,773
4	อำเภอโคกโพธิ์	33,535	35,241	68,776	20,727
5	อำเภอยะหริ่ง	44,779	45,242	90,021	20,518
6	อำเภอปะนาเระ	23,354	24,023	47,377	12,085
7	อำเภอมายอ	30,215	30,927	61,142	13,797
8	อำเภอสายบุรี	34,954	36,369	71,323	17,687
9	อำเภอไม้แก่น	6,408	6,568	12,976	3,335
10	อำเภอทุ่งยางแดง	12,344	12,745	25,089	5,755
11	อำเภอกะพ้อ	9,310	9,571	18,881	4,400
12	อำเภอแม่ลาน	8,550	8,850	17,400	4,411
รวม		359,470	368,216	727,686	192,860

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

## 6) สาธารณสุข

### สถานบริการด้านสาธารณสุข

สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไปขนาด 466 เตียง จำนวน 1 แห่ง (รพ.ปัตตานี) โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง จำนวน 4 แห่ง (รพ.สายบุรี รพ.โคกโพธิ์ รพ.ยะหริ่ง และ รพ.ยะรัง) ขนาด 30 เตียง จำนวน 7 แห่ง (รพ.หนองจิก รพ.ปะนาเระ รพ.มายอ รพ.ทุ่งยางแดง รพ.ไม้แก่น รพ.กะพ้อ และรพ.แม่ลาน) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 129 แห่ง CMU 3 แห่ง PCU 13 แห่ง โรงพยาบาลรัฐราษฎร์ปัตตานี 1 แห่ง โรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงอื่น 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหาร โรงพยาบาลเอกชน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลสิโรตส ปัตตานี คลินิกเอกชน จำนวน 123 แห่ง และร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จำนวน 75 แห่ง

ตารางที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบและสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ปี 2563

อำเภอ	หมู่บ้าน/ ชุมชน	ตำบล	อบต.	อบจ./เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล	รพ.สต./ CMU/ PCU	รพ./ขนาดเตียง จริง/เตียงขึ้น ทะเบียน
เมืองปัตตานี	66/19	13	9	1/1/1	10/2/1	(S)/504/466
ยะรัง	72	12	12	-/-/1	15/-/1	(F2)/48/30
หนองจิก	76	12	11	-/-/2	15/-/1	(F2)/46/30
โคกโพธิ์	82	12	11	-/-/3	12/-/2	(F1)/106/60
ยะหริ่ง	81	18	14	-/-/4	18/-/1	(F2)/79/60
ปะนาเระ	53	10	8	-/-/2	14/-/1	(F2)/39/30
มายอ	59	13	10	-/-/1	13/-/1	(F2)/42/30
สายบุรี	64/20	11	8	-/1/1	13/1/1	(M2)/128/60
ไม้แก่น	17	4	3	-/-/-	5/-/1	(F2)/34/30
ทุ่งยางแดง	23	4	4	-/-/-	3/-/1	(F2)/36/30
กะพ้อ	27	3	3	-/-/-	6/-/1	(F2)/37/30
แม่ลาน	22	3	3	-/-/-	5/-/1	(F2)/39/30
<b>รวม</b>	<b>642/39</b>	<b>115</b>	<b>96</b>	<b>1/2/15</b>	<b>129/3/13</b>	<b>/1,138/886</b>

ที่มา : องค์กรปกครองท้องถิ่น จ.ปัตตานี

หมายเหตุ : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่ง ไม่สามารถเปิดทำการได้เนื่องจากถูกเผา

- 1) รพ.สต.โต๊ะแฉะ (เปิดบริการที่ รพ.สต.อูแตบือราแง) อ.กะพ้อ
- 2) รพ.สต.จลาโก (เปิดบริการที่ รพ.สต.มะนังดาลำ) อ.สายบุรี

ตารางที่ 6 จำนวนคลินิกเอกชน/ ร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จังหวัดปัตตานี ปี 2563

ข้อมูลสถานบริการ	แห่ง	ข้อมูลสถานบริการ	แห่ง
<b>คลินิกเอกชน (รวม)</b>	<b>123</b>	<b>ร้านขายยา/สถานที่ผลิตยา (รวม)</b>	<b>75</b>
- สาขาเวชกรรม	52	- แผนปัจจุบัน (ขย.1)	60
- ทันตกรรมชั้น 1	15	- แผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ (ขย.2)	12
- ผดุงครรภ์ ชั้น 1	34	- แผนโบราณ (ขยบ.)	5
- ผดุงครรภ์ ชั้น 2	6	- สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	3
- เทคนิคการแพทย์	5	- สถานที่ผลิตและนำส่งยาแผนโบราณ	2
- กายภาพบำบัด	2	- แผนบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ (ขย.3)	1
- คลินิกการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ประยุกต์	3		
- สหคลินิก	3		
- การประกอบโรคศิลปะ การแพทย์แผนจีน	3		

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ณ ธันวาคม 2563

## 7) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

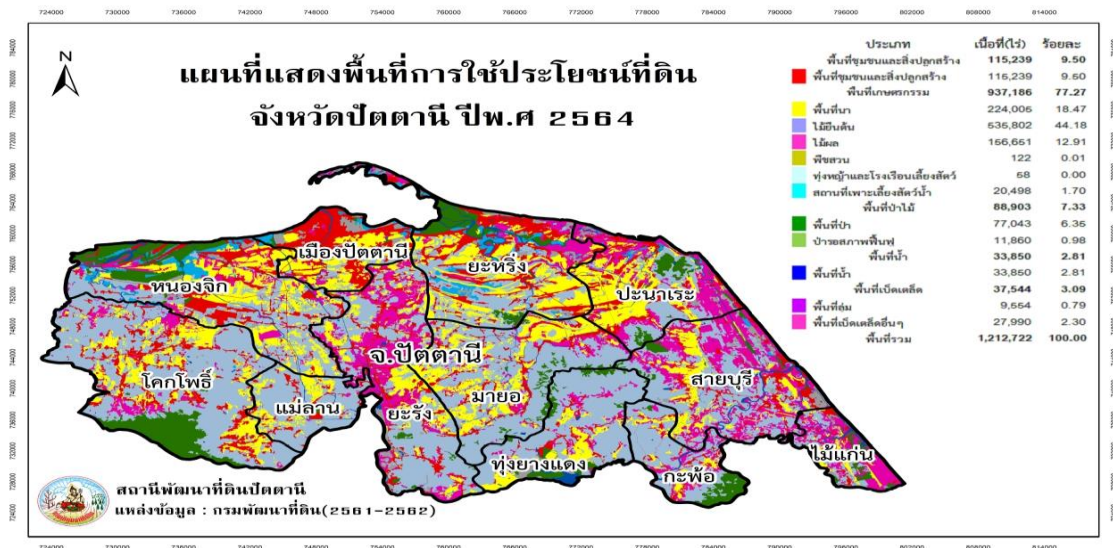
จากข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน พบว่าในปี พ.ศ. 2564 พื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 1,212,722 ไร่ แบ่งการใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภทได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2564

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	115,239	9.50
2. พื้นที่เกษตรกรรม	937,186	77.27
2.1 พื้นที่นา	224,055	18.47
2.2 ไม้ยืนต้น	535,802	44.18
2.3 ไม้ผล	156,651	12.91
2.4 พืชสวน	122	0.01
2.5 พุ่หญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	58	0.00
2.6 สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	20,498	1.70
3. พื้นที่ป่าไม้	88,903	7.33
3.1 พื้นที่ป่า	77,043	6.35
3.2 ป่ารอสภาพฟื้นฟู	11,860	0.98
4. พื้นที่น้ำ	33,850	2.81
5. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	37,544	3.09
5.1 พื้นที่ลุ่ม	9,554	0.79
5.2 พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	27,990	2.30
<b>รวมทั้งหมด</b>	<b>1,212,722</b>	<b>100</b>

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า การใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่ ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 937,186 ไร่ หรือร้อยละ 77.27 โดยเป็นพื้นที่ไม้ยืนต้น พื้นที่นา และไม้ผล สูงสุดตามลำดับ รองลงมาได้แก่ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 115,239 ไร่ หรือร้อยละ 9.50 และพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 88,903 ไร่ หรือ ร้อยละ 7.33



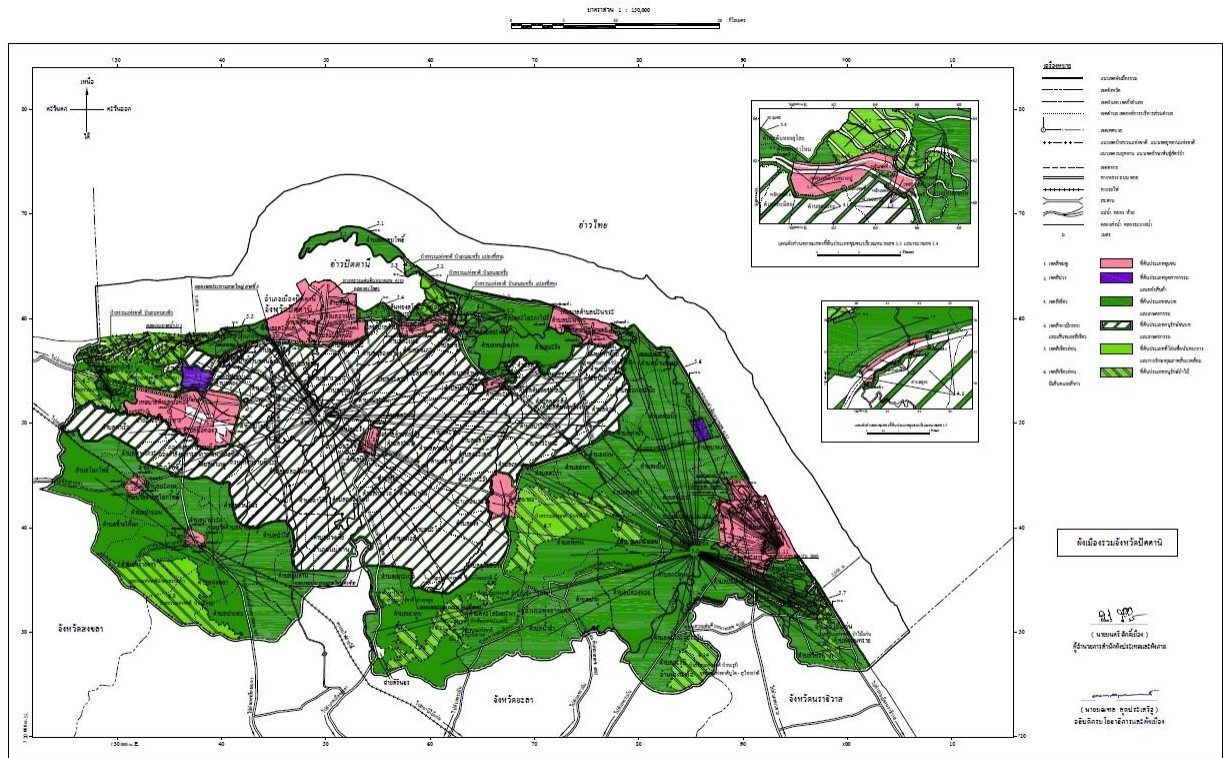
ภาพที่ 2 แสดงแผนที่แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2564

## 8) การขยายตัวของเมือง

จังหวัดปัตตานี มีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ดังนี้

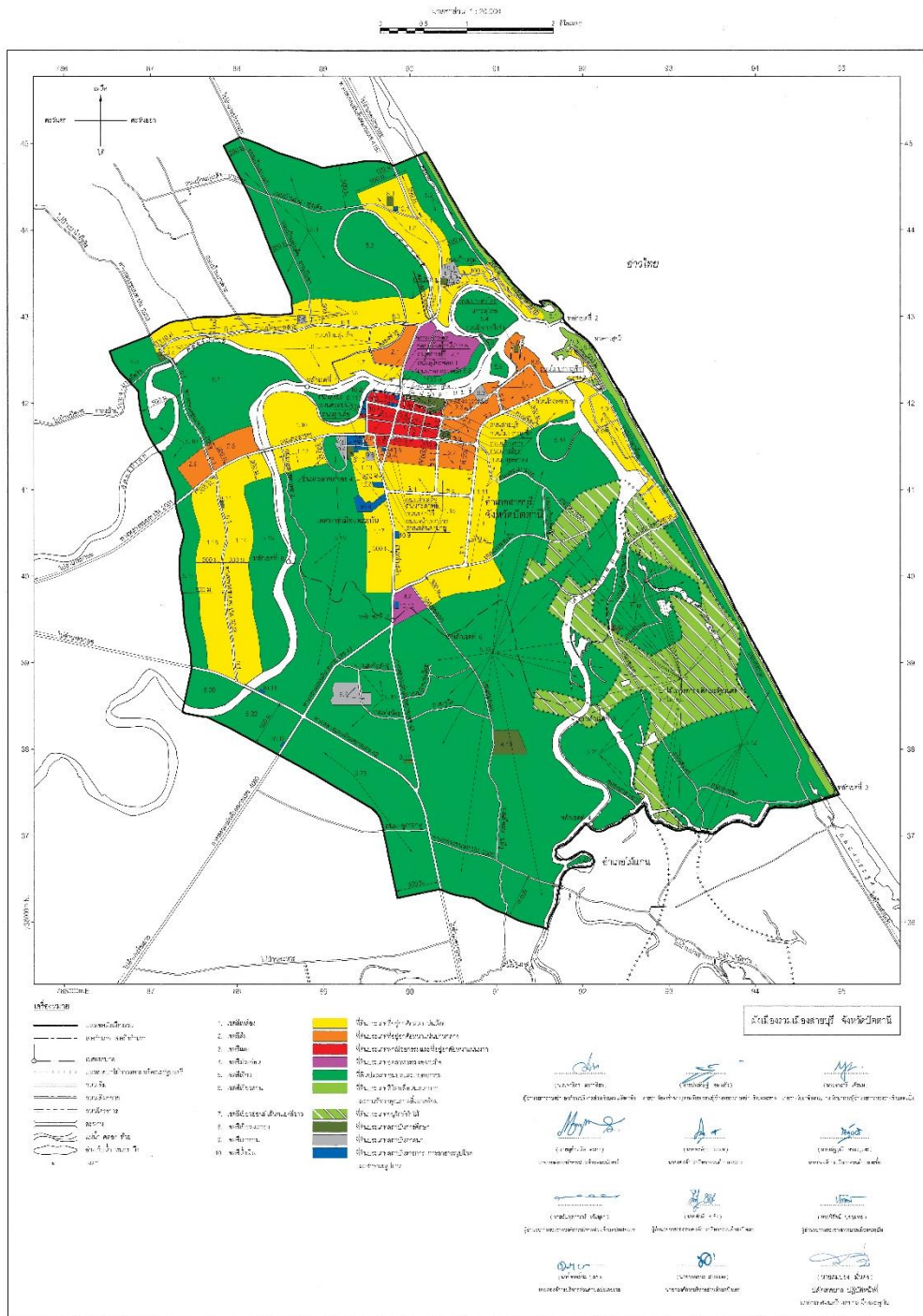
8.1) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2558 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 79 ก วันที่ 24 สิงหาคม 2558) และได้มีการแก้ไขปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัด โดยได้ประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2560 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 41 ก วันที่ 10 เมษายน 2560) เพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดปัตตานี ให้เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ การค้า และการบริการ ที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม
- (2) ส่งเสริมและพัฒนาให้จังหวัดปัตตานีมีการจัดระบบการศึกษาและการอยู่อาศัย ที่รองรับการขยายตัวของชุมชนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- (3) ส่งเสริมและพัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการให้เพียงพอและได้มาตรฐานครอบคลุมชุมชนในระดับต่าง ๆ
- (4) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดให้เป็นแหล่งผลิตอาหารอย่างพอเพียงปลอดภัย และได้มาตรฐาน
- (5) ส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมฮาลาล และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่เชื่อมโยงกับพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดปัตตานี
- (6) ส่งเสริมอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ตามธรรมชาติให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น



ภาพที่ 3 แสดงแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2560

8.2) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2562 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 59 ก วันที่ 3 พฤษภาคม 2562) ให้ใช้บังคับในท้องที่ตำบลปะเสยะวอ ตำบลตะลุบัน ตำบลตะบิง ตำบลปือระ ตำบลมะนังดาลำ และตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม ในบริเวณดังกล่าว ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ



ภาพที่ 4 แสดงแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภททำกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองสายบุรี จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562

## 9) โครงสร้างพื้นฐาน

### 9.1) ระบบสาธารณูปโภค

ระบบไฟฟ้า จังหวัดปัตตานีมีสำนักงานการไฟฟ้า 2 สำนักงาน คือ 1) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอหนองจิก และอำเภอแม่ลาน และ 2) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอสายบุรี อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ มีทำการไฟฟ้าทั้งหมด 12 แห่ง โดยในปี พ.ศ. 2563 ใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น 431,961,850.25 หน่วย และมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 190,502.00 ราย มีการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟภ.ปัตตานี จำนวน 421,775,998.97 หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 122,973 ราย และการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟอ.สายบุรี จำนวน 10,185,851.28 หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า 67,529 ราย

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าแยกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย) Number of consumer (Person)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh)					
		รวม Total	บ้านอยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม Business and industry	ส่วนราชการและ องค์กรไม่แสวงหา ผลกำไร Government institutions and non-profit organization	อื่น ๆ Others	ไฟฟรี Free electricity
รวม	190,502.00	431,961,850.25	168,009,620.96	236,197,907.80	22,370,105.32	4,880,027.45	22,874,294.04
อำเภอเมือง	43,552	235,453,671.50	72,081,676.49	153,756,494.08	7,351,519.67	1,975,534.90	7,639,966.03
อำเภอยะรัง	20,539	35,453,191.81	22,136,822.38	9,960,160.25	3,144,631.12	183,201.06	3,173,008.12
อำเภอยะหริ่ง	12,052	23,589,459.68	14,712,274.86	6,807,164.02	1,832,419.80	212,420.00	1,857,600.80
อำเภอหนองจิก	21,060	78,067,210.79	23,308,462.69	48,230,464.96	4,395,432.34	2,083,036.80	4,445,246.34
อำเภอโคกโพธิ์	18,015	36,546,420.29	21,428,668.00	11,035,162.37	3,672,526.92	339,512.00	3,743,077.92
อำเภอแม่ลาน	7,755	12,666,044.90	8,267,120.00	3,383,063.16	956,505.74	40,721.00	975,140.74
อำเภอสายบุรี	17,741.00	2,996,169.17	1,864,342.04	863,838.98	229,880.10	26,381.69	241,606.46
อำเภอมายอ	26,641.00	3,968,547.67	2,183,769.00	1,353,531.65	416,328.02	9,048.00	422,199.02
อำเภอไม้แก่น	4,982.00	723,409.79	466,724.80	174,656.15	76,342.84	4,547.00	77,481.84
อำเภอปะนาเระ	7,914.00	1,085,333.75	678,172.70	249,933.54	153,563.51	2,118.00	155,109.51
อำเภอทุ่งยางแดง	5,469.00	808,526.01	492,033.00	232,713.87	79,227.14	2,668.00	81,111.14
อำเภอกะพ้อ	4,782.00	603,864.89	389,555.00	150,724.77	61,728.12	839.00	62,746.12

หมายเหตุ : การจำหน่ายไฟฟ้าสำหรับสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม หมายถึง การจำหน่ายไฟฟ้าสำหรับกิจการขนาดเล็ก กิจการขนาดกลาง และกิจการเฉพาะอย่าง

การจำหน่ายไฟฟ้าอื่น ๆ หมายถึง ไฟฟ้าสำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟชั่วคราว ไฟสำรอง ไฟที่สามารถจ่ายไฟฟ้าได้

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี และสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสายบุรี

ระบบประปา จังหวัดปัตตานีมีหน่วยงานหลักที่ให้บริการประปา จำนวน 2 แห่ง คือ

1) เทศบาลเมืองปัตตานี ปัจจุบันมีกำลังการผลิตน้ำประปารวม 42,000 ลูกบาศก์เมตร/วัน หรือกำลังผลิต 1,250 ลบ.ม./ชั่วโมง โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำปัตตานี มีโรงผลิตน้ำประปา จำนวน 3 แห่ง ให้บริการผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาล ได้แก่ ตำบลสะบารัง ตำบลอานะรุ และตำบลจะบังติกอ จำนวน 13,521 ราย และให้บริการพื้นที่นอกเขตเทศบาลบางส่วน ได้แก่ พื้นที่ตำบลรูสะมิแล ตำบลบานา และตำบลตะลุโบะ จำนวน 6,721 ราย จำนวนผู้ใช้น้ำรวม 19,531 ราย มีอัตราการจำหน่ายน้ำเฉลี่ย/เดือน จำนวน 560,129 ลบ.ม.



2) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี มีกำลังผลิตน้ำประปา 180 ลบ.ม./ชม หรือ 4,300 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 2,600 ลบ.ม./วัน โดยใช้แหล่งน้ำในการผลิตน้ำประปาจากแม่น้ำสายบุรี พื้นที่ให้บริการผู้ใช้น้ำ ได้แก่ ตำบลตะลุง ตำบลปะเสยะวอ ตำบลละหาร ตำบลมะนังดาลำ รวม 2,924 ครัวเรือน

นอกจากนี้ ข้อมูลจากท้องถิ่น พื้นที่จังหวัดปัตตานียังมีการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค จำนวน 429 บ่อ

ที่มา : สำนักงานเทศบาลเมืองปัตตานี, สำนักงานการประปาสายบุรี, และส่วนทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

**โทรศัพท์** การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2564 บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตที่เปิดใช้งาน จำนวนเลขหมายที่มี 29,604 เลขหมาย แยกเป็นเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่าทั้งหมด 12,456 เลขหมาย และเลขหมายอินเทอร์เน็ต 12,909 เลขหมาย ดังนี้

**ตารางที่ 9** การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2564

ปี	จำนวน หมายเลขที่มี	จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า							อินเทอร์เน็ต
		รวม	ราชการ	บ้านพัก	ธุรกิจ	สาธารณะ	ทศท.	TT&T	
2564	29,604	12,456	1,752	7,896	1,655	865	288	642	12,909

ที่มา : โทรศัพท์จังหวัดปัตตานี

**ไปรษณีย์** จังหวัดปัตตานี มี 13 ที่ทำการไปรษณีย์ คือ ที่ทำการไปรษณีย์ปัตตานี ที่ทำการไปรษณีย์ รุสะมิแล ที่ทำการไปรษณีย์สายบุรี ที่ทำการไปรษณีย์โคกโพธิ์ ที่ทำการไปรษณีย์ปะนาเระ ที่ทำการไปรษณีย์มายอ ที่ทำการไปรษณีย์ยะหริ่ง ที่ทำการไปรษณีย์ยะรัง ที่ทำการไปรษณีย์หนองจิก ที่ทำการไปรษณีย์นาประดู่ ที่ทำการไปรษณีย์ปาลัส ที่ทำการไปรษณีย์ไม้แก่น และที่ทำการไปรษณีย์กะพ้อ (ยกเว้นอำเภอแม่ลาน) เคาน์เตอร์ไปรษณีย์ สะบารัง ตำบลรุสะมิแล รับบริการฝากส่งอย่างเดียว ให้บริการ ครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล/หมู่บ้านของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันได้ปรับบทบาทมาให้บริการส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ช่องทางการขนส่งสินค้าและการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

## 9.2) การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดปัตตานีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,055 กิโลเมตร โดยสามารถเดินทางสู่จังหวัดปัตตานีได้หลายวิธี ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน

**ถนน** โดยถนนอยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงปัตตานี 342.832 กม.เป็นถนนลาดยาง ระยะทาง 341.732 กม. มีถนนสายหลักที่สำคัญเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ถนนทางหลวงสาย 43 เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา ถนนสาย 409,410 และ 418 เชื่อมต่อกับจังหวัดยะลาและถนนสาย 42 เชื่อมต่อกับจังหวัดนราธิวาส ปัจจุบันถนนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ดีและมีความสะดวกในการสัญจร

ส่วนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทปัตตานี 580.192 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง 579.560 กิโลเมตร เป็นถนนคอนกรีต 0.632 กิโลเมตร

ที่มา : แขวงทางหลวงปัตตานี , แขวงทางหลวงชนบทปัตตานี

**การจดทะเบียนรถยนต์** ยอดรวมรถจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ในปี พ.ศ. 2563 สะสมรวมทั้งสิ้น 241,093 คัน รถจักรยานยนต์มีจำนวนการจดทะเบียนมากที่สุด จำนวน 174,027 คัน รองลงมาคือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน 32,196 คัน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จำนวน 31,868 คัน ตามลำดับ ส่วนประเภทรถที่มีจำนวนในการจดทะเบียนน้อยที่สุดได้แก่ รถพ่วง จำนวน 1 คัน ทั้งนี้ โดยในปี 2562 เปรียบเทียบในปี 2563 ส่วนใหญ่มีสถิติการจดทะเบียนทุกประเภทเพิ่มขึ้นทุกรายการ

**ตารางที่ 10 แสดงรถจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522**

จำแนกตามประเภทรถ พ.ศ. 2559-2563

ประเภทรถ	2559	2560	2561	2562	2563
<b>รวมยอด</b>	<b>216,107</b>	<b>219,919</b>	<b>224,768</b>	<b>232,396</b>	<b>241,093</b>
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน	25,518	27,136	28,884	30,552	31,868
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน	1,416	1,499	1,572	1,646	1,772
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล	32,162	31,971	31,904	32,038	32,196
รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	2	2	2	2	2
รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด	-	-	-	-	-
รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน	-	-	-	-	-
รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง	-	-	-	-	-
รถยนต์รับจ้างสามล้อ	-	-	-	-	-
รถยนต์บริการธุรกิจ	1	1	1	1	266
รถยนต์บริการให้เช่า	-	-	-	-	-
รถจักรยานยนต์	156,058	158,318	161,419	167,185	174,027
รถแทรกเตอร์	247	314	337	367	384
รถขุดถนน	99	109	120	125	132
รถใช้งานเกษตรกรรม	-	-	-	-	-
รถพ่วง	1	1	1	1	1
รถจักรยานยนต์สาธารณะ	603	568	528	479	445

ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดปัตตานี

**รถไฟ** จังหวัดปัตตานีมีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านที่อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอแม่ลาน โดยมีสถานีรถไฟสำหรับบริการ จำนวน 5 สถานี คือ สถานีรถไฟปัตตานี (สถานีโคกโพธิ์) สถานีนาประดู่ สถานีวัดช้างให้ ที่หยุดรถป่าไร่ และสถานีคลองทราย

**สนามบิน** จังหวัดปัตตานีมีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ขนาดทางวิ่ง 40 x 1,530 เมตร ลานจอดยาว 145 เมตร กว้าง 81 เมตร ความสูง 81 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นสนามบินขนาดกลาง อยู่ที่อำเภอหนองจิก ปัจจุบันใช้ในราชการทหาร สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบินจะใช้ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน)

**ท่าเทียบเรือ** จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือทางทะเลที่สำคัญตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 2 ท่า คือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานี ของกรมเจ้าท่า (เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึก) และที่จอดพักเรือของกรมธนารักษ์ ซึ่งในอดีตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีเรือประมงและเรือบรรทุกสินค้าชายฝั่งจากจังหวัดต่าง ๆ ทั้งภาคใต้ และภาคอื่น ๆ เข้ามาขนถ่ายสัตว์น้ำ และขนถ่ายสินค้า

ตลอดจนจอดพักเรือ ปัจจุบันเกิดปัญหาการขึ้นเงินของร่อนน้ำ เนื่องจากมีปริมาณเนื้อดินที่ตกตะกอนโดยประมาณ 4.5 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เรือบรรทุกสินค้าไม่สามารถเข้าเทียบท่าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

ท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาปัตตานีมีทั้งหมดจำนวน 78 ท่าเทียบเรือ โดยแบ่งออกเป็นท่าเทียบเรือที่ออกให้เอกชนจำนวน 70 ท่า และส่วนราชการจำนวน 8 ท่า ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงท่าเทียบเรือจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	ชื่อท่าเทียบเรือ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
<b>เอกชน 70 ท่าเรือ</b>				
1	ท่าเทียบเรือสมบัติวัฒนา	บานา	เมือง	ปัตตานี
2	ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี 2	บานา	เมือง	ปัตตานี
3	ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
4	ท่าเทียบเรือประมงบ้านสวน	บานา	เมือง	ปัตตานี
5	ท่าเทียบเรือประมงคานานิยม	บานา	เมือง	ปัตตานี
6	ท่าอุษา	บานา	เมือง	ปัตตานี
7	ท่าเทียบเรือรุ่งทิพย์	บานา	เมือง	ปัตตานี
8	ศิริรัตน์	บานา	เมือง	ปัตตานี
9	แพศิริชัย	บานา	เมือง	ปัตตานี
10	ศิริชัย	บานา	เมือง	ปัตตานี
11	ท่าเทียบเรือปัตตานีปลาปน 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
12	ท่าเทียบเรือปัตตานีปลาปน 2	บานา	เมือง	ปัตตานี
13	พรสวรรค์ 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
14	ศิริพงษ์ใหม่	บานา	เมือง	ปัตตานี
15	ท่าเทียบเรือกนกพงศ์	บานา	เมือง	ปัตตานี
16	ท่าเทียบเรืออุตสาหกรรมการประมงปัตตานี ท่าที่ 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
17	ท่าเทียบเรืออุตสาหกรรมการประมงปัตตานี ท่าที่ 2	บานา	เมือง	ปัตตานี
18	ท่าเทียบเรืออุตสาหกรรมการประมงปัตตานี ท่าที่ 3	บานา	เมือง	ปัตตานี
19	บริษัท อุตสาหกรรมการประมงปัตตานี จำกัด	บานา	เมือง	ปัตตานี
20	แพชาติพรชัย	บานา	เมือง	ปัตตานี
21	ไทยประดิษฐ์	บานา	เมือง	ปัตตานี

ลำดับ	ชื่อทำเทียบเรือ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
22	ทำเทียบเรือจรรยา ท่าที่ 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
23	บ้านโชคทวี	บานา	เมือง	ปัตตานี
24	โชคไพบูลย์	บานา	เมือง	ปัตตานี
25	แพแสงอุดมทรัพย์	บานา	เมือง	ปัตตานี
26	แพรัตน์	บานา	เมือง	ปัตตานี
27	ทำเทียบเรือสากลปลาปน	บานา	เมือง	ปัตตานี
28	ทำเทียบเรือจรรยา ท่าที่ 2	บานา	เมือง	ปัตตานี
29	นายหอ แนวบรรทัด ท่าที่ 2	บานา	เมือง	ปัตตานี
30	นางสุมาลี ลีลาไพบูลย์	บานา	เมือง	ปัตตานี
31	นายหอ แนวบรรทัด ท่าที่ 1	บานา	เมือง	ปัตตานี
32	แพปลาถนอมศักดิ์	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
33	ทำเทียบเรือปัตตานี อิมพอร์ต แอนด์ เอ็กซ์พอร์ต 1	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
34	ทำเทียบเรือปัตตานี อิมพอร์ต แอนด์ เอ็กซ์พอร์ต 2	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
35	ทำเทียบเรือสิริธร	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
36	ทำเทียบเรือธนชล	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
37	ทำเทียบเรือสมบุญ ลืมสมุทรชัยกุล	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
38	สุวัฒน์รังษี	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
39	ส.เด่นนาวี	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
40	นายอัมพร ชคทิต ท่าที่ 2	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
41	นายอภิชาติ คุรุปรัชารักษ์	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
42	นายอัมพร ชคทิต ท่าที่ 1	สะบารัง	เมือง	ปัตตานี
43	มาโนช 1	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
44	ทำเทียบเรือสมควร มณีวรรณ	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
45	ท่าฤดี	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
46	ท่าแสงตะวัน	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
47	ท่าสมคิด	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
48	ทำเทียบเรือสุรรัตน์ 1	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี

ลำดับ	ชื่อท่าเทียบเรือ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
49	ท่าเทียบเรือสุรรัตน 2	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
50	วาสนาเกษร	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
51	ท่าเทียบเรือนายพูนศักดิ์ อรามรัตน์	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
52	นายวิชล แก้วเนิน	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
53	นายกิจ รัตนวรรณ	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
54	นางสาวเจริญศรี ชลเขตต์	อาเนาะรู	เมือง	ปัตตานี
55	ท่าเทียบเรือสมพิศ	ตุง	หนองจิก	ปัตตานี
56	ท่าเทียบเรือนางแวรอกายะห์ แวนาแว	ตุง	หนองจิก	ปัตตานี
57	ท่าเทียบเรือนายเจ๊ะโชะ หะยีสาแมะ	บางตาวา	หนองจิก	ปัตตานี
58	ท่าเทียบเรือนางนารีสา หะยีสาแมะ	บางตาวา	หนองจิก	ปัตตานี
59	แพปลาเบอร์ 10 ท่าที่ 1	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
60	แพปลาเบอร์ 10 ท่าที่ 2	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
61	แพเจ้าหน่อม	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
62	แพปลาสุนทร	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
63	แพปลาเบอร์ 4	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
64	แพปลาเบอร์ 10 ท่าที่ 3	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
65	แพปลาเบอร์ 5	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
66	แพปลามาโนช	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
67	แพปลาเบอร์ 9	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
68	นายเส่ง แวแหล	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
69	นายบดินทร์ เงะ	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
70	บริษัท เจ.พี.พี.แอนโซวี จำกัด	ตะลุบัน	สายบุรี	ปัตตานี
<b>ส่วนราชการ 8 ท่าเรือ</b>				
1	จุดจอดพักเรืออ่าวปัตตานี (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	บานา	เมือง	ปัตตานี
2	ท่าเรือปัตตานี(ท่าเรือชายฝั่งปัตตานี) (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	บานา	เมือง	ปัตตานี
3	ท่าเทียบเรือหน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลปัตตานี	รูสะมิแล	เมือง	ปัตตานี
4	ท่าเรือตันหยงลุโละ (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	ตันหยงลุโละ	เมือง	ปัตตานี

ลำดับ	ชื่อท่าเทียบเรือ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
5	ท่าเทียบเรือบ้านตะโลละสะมิแล (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	แหลมโพธิ์	ยะหริ่ง	ปัตตานี
6	ท่าเทียบเรือบ้านคาโต (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	ปะนาเระ	ปะนาเระ	ปัตตานี
7	ท่าเทียบเรือบ้านปาดาบาระ (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	ปะเสยะวอ	สายบุรี	ปัตตานี
8	ท่าเรือปะเสยะวอ (สิ่งปลูกสร้างทางราชการ)	ปะเสยะวอ	สายบุรี	ปัตตานี

## 10) แหล่งน้ำ

จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลองต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชากร แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่

**10.1) แม่น้ำปัตตานี** มีต้นน้ำกำเนิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี บริเวณรอยต่อเขตแดนไทยมาเลเซียในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา จากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านอำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอกรงปินัง อำเภอเมืองยะลา ผ่านอำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก และอำเภอเมืองปัตตานี มีความยาวประมาณ 190 กิโลเมตร พื้นที่ลุ่มน้ำ 4,979 ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปี เป็นแม่น้ำสายสำคัญใช้ประโยชน์ในการอุปโภค อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ผลิตกระแสไฟฟ้า และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ตอนบนของแม่น้ำได้มีการก่อสร้างเขื่อนบางลาง ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ปริมาตรความจุเก็บกัก 1,420 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอเนกประสงค์แห่งแรกของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า 3 เครื่องขนาดเครื่องละ 20,400 กิโลวัตต์ มีกำลังผลิตรวม 72,000 กิโลวัตต์ ให้พลังงานไฟฟ้าปีละประมาณ 200ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง

**10.2) แม่น้ำสายบุรี** ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาสันกาลาศีรี ในเขตอำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส มีความยาวประมาณ 170 กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอจะแนะ ศรีสาคร รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ลุ่มน้ำ 4,600 ตารางกิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดปีใช้ในการอุปโภค - บริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ต้นน้ำสายบุรี มีแหล่งแร่ทองคำ คือ เหมืองโต๊ะโมะ ในอดีตแม่น้ำสายบุรีเป็นแหล่งทองคำหายากที่สามารถร่อนหาได้ตลอดแนวลำน้ำ การใช้น้ำจากแม่น้ำสายบุรีเพื่อประโยชน์ด้านชลประทานในปัจจุบันมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับแม่น้ำสายอื่นๆ

**10.3) คลองท่าเรือ** เดิมมีต้นน้ำอยู่ที่บ้านห้วยน้ำเย็นบริเวณเขาตาแม่ในตำบลสุโละปุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ต่อมากรมชลประทานได้พัฒนาขุดลอกเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีหนึ่ง (D1) และได้เพิ่มความยาวของคลองไปยังต้นน้ำ จนถึงบ้านควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อให้รับน้ำ จากบริเวณต้นน้ำได้มากขึ้น ปัจจุบันคลองท่าเรือมีความยาว 42 กิโลเมตร ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ลงสู่ทะเลที่บ้านท่ายามู อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี สภาพลำน้ำ มีคลองสาขาย่อยหลายสาขา ทำให้มีน้ำตลอดปี ในอดีตเป็นคลองที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก เคยเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปัตตานี ภายหลังลำน้ำต้นเขินเปลี่ยนทางเดิน ทำให้สภาพทางน้ำเปลี่ยนไป ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร การประมง และการบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำปัตตานี

**10.4) คลองตุง** หรือคลองหนองจิก ต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานี ที่ตำบลยาปี อำเภอหนองจิก ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านตำบลลิปะสะโง เกาะเปาะ และตุง ไหลออกทะเลที่ตำบลบางตาหวานในเขตอำเภอหนองจิกเรียกว่า คลองบางตาหวาน ช่วงที่ไหลผ่านบ้านมะพร้าวต้นเดียว บ้านต้นหยงบุโละ บ้านกาเดาะ บ้านคลองวัว เรียกชื่อคลอง กาแลกูโบ และช่วงที่ไหลผ่านตำบลตุง เรียกชื่อว่าคลองตุง ในช่วงต้นน้ำแยกจากแม่น้ำปัตตานี เรียกว่าคลองหนองจิกเดิมเป็นแม่น้ำสายหลักของแม่น้ำปัตตานี และมีความสำคัญมากที่สุด ในอดีตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองหนองจิกผ่านทางแม่น้ำสายนี้เมื่อ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2432 ต่อมาในปี พ.ศ. 2439 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ปรากฏเสด็จตรวจราชการเมืองหนองจิก และกล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของลำน้ำสายนี้ด้วยเช่นกัน จนถึงปัจจุบันสภาพคลองตุง เนื่องจากน้ำเปลี่ยนทิศทางการไหลให้น้ำเค็มรุกเข้ามากรมชลประทานต้องทำโครงการป้องกันน้ำเค็มโดยสร้างประตูระบายน้ำที่บ้านตุงป้องกันไว้เพื่อให้สามารถใช้น้ำจืดเพื่อการเกษตรกรรมได้

**10.5) คลองบางเขา** เดิมมีต้นน้ำอยู่บริเวณบ้านปะแดกลาง ในเขตตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก ปัจจุบันได้รับการพัฒนาโดยกรมชลประทานทำการขุดคลองเป็น คลองระบายน้ำสายใหญ่ ชื่อคลองดีสอง (D2) และเพิ่มความยาวไปทางต้นน้ำ เข้าไปรับน้ำที่บ้านทองหลา ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือ ผ่านอำเภอหนองจิกและเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือที่บ้านบางเขา ไปรวมกับคลองกาแล และคลองท่ายามู ลงทะเลที่บ้านต้นหยงเปาว์ มีน้ำตลอดปี มีการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรกรรม การประมง และการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ในอดีตสองฝั่งคลองนี้ที่บริเวณบ้านโคกกอเคยเป็นอยู่ชานน้ำขนาดใหญ่ของเมืองปัตตานี

**10.6) คลองต้นหยง** ต้นน้ำอยู่ที่เขาบูเกะกาบ และเขาหินขาวที่บ้านน้ำใส ตำบลลูโบะยี่ไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ได้รับการพัฒนาจากกรมชลประทาน ทำการขุดลอกเป็นคลองระบายน้ำสายใหญ่ เรียกว่า คลองดีสาม (D3) ไหลไปทางทิศเหนือไปตามคลองน้ำใสเดิม รวมกับคลองเขาวัง เรียกว่า คลองมายอ ผ่านตัวอำเภอมายอไปรวมกับคลองกระเสาะ ที่บ้านถนน ตำบลถนน เรียกว่า คลองกลางสาต ไหลผ่านบ้านโต๊ะกอตตา บ้านต้นหยงดาลอ เรียกว่า คลองต้นหยง รวมกับคลองสาบัน ไหลเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เรียกว่าคลองยะหริ่ง ไหลลงคลองยามู และไปลงทะเลที่อ่าวบางปู บ้านตาโละอาโห อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ 53 กิโลเมตร คลองต้นหยงเป็นแม่น้ำสายใหญ่ ในอดีตนิยมใช้เดินทางไปอำเภอปะนาเระ โดยผ่านไปตามคลองยามู เลียบผ่านฝืนป่าโกงกางขนาดใหญ่ไปตามบ้านหนองแรด บ้านคลองกะดี ไปถึงบ้านท่าม่วงได้

**10.7) คลองปาเระและคลองกรือเซะ** เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญในอดีต สามารถเชื่อมต่อกับเมืองโบราณยะรังได้ ปัจจุบันบางตอนได้ต้นเขินไปแล้ว คลองกรือเซะเชื่อมต่อกับคลองมานิงที่บ้านปาแดบองอ ตำบลตะลุโบะ ไหลขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านบ้านจือโระ ตำบลบานา และบ้านกรือเซะ ตำบลต้นหยงลูโละ รวมกับคลองปาเระที่บ้านดี ตำบลบาราโหมออกสู่ทะเลที่อ่าวปัตตานี ส่วนต้นน้ำคลองปาเระไหลจากอำเภอยะรัง ผ่านตำบลกะมียอ ไปรวมกับคลองกรือเซะ บริเวณนี้เคยเป็นแหล่งตั้งถิ่นฐาน และทำการค้าสมัยโบราณมีแหล่งเตาเผามีเศษภาชนะเครื่องถ้วยชามสมัยต่างๆ ตกกระจัดกระจายอยู่มากมาย ชุมชนที่เคยมีชื่อเสียงในอดีต เช่น บ้านกาแลบือซา (ท่าเรือใหญ่) กาแลจันอ (ท่าจัน) และทาระ (ท่าราบ) เป็นต้น

**10.8) คลองตะมางัน** คลองนี้ขุดขึ้นในสมัยรายาฮิยา เนื่องจากลำน้ำอยู่ใกล้ทะเล ทำให้น้ำทะเลรุกเข้ามาเข้าสู่ลำคลองทำให้ราษฎรไม่สามารถใช้น้ำอุปโภค - บริโภคได้ จึงมีการเกณฑ์คนช่วยกันขุดคลองที่บ้านตะมางัน ระหว่างตำบลเมาะมาวิกกับตำบลปรีกี อำเภอยะรัง เพื่อระบายน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลลงสู่คลองใหม่ ที่ขุดขึ้นจาก

บ้านตะมางัน – บ้านกรือเซะ ออกสู่ทะเลที่บ้านต้นหยงลูโละ ทำให้ราษฎรใช้น้ำอุปโภค - บริโภค และประกอบ การเกษตรกรรมได้ผลดีอีกด้วย ต่อมาปรากฏว่าน้ำจืดจากคลองตะมางันทำให้น้ำเกลือเสียหายมาก ทำให้น้ำเกลือ ไม่ได้ผล นอกจากนั้นคลองตะมางันถูกกระแสน้ำในแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านบ่าท่วมเซาะตลิ่งพัง ลำน้ำขยายกว้างยิ่งขึ้น สายน้ำไหลกัดเซาะเชิงสะพานใกล้กำแพงเมืองพังทลาย ต่อมาในสมัยรายาปิรู จึงสั่งให้ราษฎรทำท่อน้ำในลำ คลองไว้ ปัจจุบันเรียกหมู่บ้านที่สร้างท่อน้ำนี้ว่า “บ้านตานะบาตู” หรือบ้านท่อน้ำในเขตท้องที่บารา เหาะ อำเภอเมืองปัตตานี หลังจากสร้างท่อน้ำไว้คลองตะมางันก็ค่อยๆ ตื้นเขิน ปัจจุบันเหลือเพียงร่องรอยทาง น้ำเก่าเท่านั้น

**10.9) คลองสุโขงbaru (ทองใหม่)** อยู่ในเขตอำเภอยะรัง เป็นการขุดเชื่อมปัตตานีในสมัยการปกครอง 7 หัวเมือง เนื่องจากลำน้ำปัตตานีเดิมเมื่อไหลผ่านถึงบ้านปรีก็ก็จะไหลวกไปตำบลคอลอดต้นหยง ตำบลยาปี ซึ่งอยู่ใน เขตอำเภอหนองจิก แล้วจึงแยกมาออกที่บ้านอานะบุโละ ตำบลยะรังสู่ปากน้ำเมืองปัตตานี ดังนั้นเรือแพที่มาจากชาย กับเมืองยะลาต้องผ่านด่านภาษีของหนองจิก เรือแพเหล่านี้จำเป็นต้องเสียภาษีให้แก่เมืองหนองจิกก่อนที่จะถึงด่าน ภาษีของเมืองปัตตานี ทำให้เมืองปัตตานีขาดผลประโยชน์ในการเก็บภาษี เจ้าเมืองปัตตานีในสมัยนั้น คือ สุลต่าน สุลไลมาน ซารีฟุดิน ซาห์ จึงสั่งให้ขุดคลองลัดขึ้นตรงบ้านคลองใหม่ ตำบลยะรัง เขตพื้นที่ของเมืองปัตตานี ความยาว ประมาณ 7 กิโลเมตร ทำให้แม่น้ำปัตตานีสายเดิมในเขตอำเภอหนองจิกมีน้ำจืดไหลผ่านน้อยลงมาก ส่งผลเสียหาย ต่อการทำนาข้าวบริเวณทุ่งหนองจิก เนื่องจากน้ำทะเลได้รุกเข้าแทนที่ในเวลาต่อมา

**10.10) แหล่งน้ำชลประทาน** จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง คือ โครงการเขื่อนปัตตานี ของกรมชลประทานซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร มีบานระบายน้ำ จำนวน 7 ช่อง ขนาด 7 x 6 เมตร สามารถระบายน้ำสูงสุดได้ 750 ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำการบริหารจัดการน้ำร่วมกับเขื่อนเก็บกักน้ำบางยาง ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาในการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภค - บริโภค และการรักษาสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่การเกษตรของจังหวัดปัตตานี ประมาณ 300,000 ไร่ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำ) จำนวน 5 แห่ง ปริมาณน้ำประมาณ 1.5 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรม

## 11) การท่องเที่ยว

จังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์รวมของประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา โดยสืบเนื่องมาจากความเจริญรุ่งเรือง ทางการปกครองและการค้าในอดีต จึงมีการรับเอาอารยธรรมจากชนชาติต่าง ๆ มาผสมผสานจนเป็นเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นและกลมกลืน มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

**11.1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม** ปัตตานีมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าศึกษามากมาย ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย 7 หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอลและ (นาวาแห่งจิตวิญญาณ) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานียังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราษฎร์บูรณะหรือวัดช้างไห้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาอัสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (สถาปัตยกรรม คล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น



### (1) เมืองโบราณยะรัง

เมืองโบราณยะรัง มีอายุมากกว่า 1,000 ปี ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี มีผังเมืองเป็นรูปวงรีขนาดใหญ่ในพื้นที่ประมาณ 9 ตารางกิโลเมตร เป็นเมืองที่มีการสร้างทับซ้อนกันถึง 3 เมือง ขยายตัวเชื่อมต่อกัน ประกอบไปด้วย เมืองโบราณบ้านวัด มีศูนย์กลางเป็นลานจัตุรัสกลางเมือง ล้อมรอบด้วยคูน้ำ และมีซากเนินดินโบราณสถานกระจายอยู่โดยรอบกว่า 25 แห่ง โดยในอดีตเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนamahayan แห่งอาณาจักรลังกาสุกะและรุ่งเรืองในฐานะเมืองท่าสำคัญผ่านเส้นทางแม่น้ำสุโงงลังกาสุกะออกคลองยามูสู่อ่าวปัตตานี ที่ยะหริ่ง สันนิษฐานว่ามีอายุตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 12 – 21 ซึ่งเป็นสมัยศรีวิชัยต่อเนื่องมาจากสมัยอยุธยา การล่มสลายของเมืองโบราณยะรังเกิดมาจากแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินเป็นอุปสรรคต่อการค้า เมืองโบราณยะรัง ประกอบด้วย ศาสนสถาน 33 แห่ง คูเมือง กำแพงเมือง ป้อมสระน้ำโบราณ แสดงให้เห็นว่าที่นี่เคยเป็นที่ตั้งชุมชนที่นับถือศาสนา ฮินดูและพุทธศาสนา ก่อนเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม แหล่งโบราณคดีสำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณบ้านวัด ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดเมืองโบราณบ้านจาละ และเมืองโบราณบ้านประแว ช่างสันนิษฐานว่าเป็นอาณาจักรลังกาสุกะตอนปลายก่อนย้ายไปสร้างเมืองปัตตานีที่กรือเซะ

### (2) มัสยิดกรือเซะ

มัสยิดกรือเซะ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 บ้านกรือเซะ ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เป็นมัสยิดประจำเมืองอดีตสร้างในรัชสมัยสุลต่านมูฮัมหมัด ชาร์ เป็นเจ้าเมืองปัตตานี (พ.ศ.2073-2017) สร้างด้วยอิฐเสาทรงกลม ประตูโค้งแหลม ผู้ออกแบบสร้างมัสยิด คือ ซัยคซอฟียุดดีน อัลอิสหมิมาส อุละมะอะ แห่งปอนาเยกรือเซะในรัชสมัยของราชาฮิยาครองราชย์ มัสยิดกรือเซะมีคอเต็บ ชื่ออับดุลบุญญ์ และในที่สุดรัชสมัยสุลต่านมูฮัมหมัด ดุวา เกิดสงครามระหว่างสยามกับปาตานี ในปี พ.ศ.2329 ทำให้บ้านเมืองได้รับความเสียหาย องค์กรก็ตามมัสยิดกรือเซะยังคงเป็นเอกลักษณ์แห่งอารยธรรมอิสลามของราชอาณาจักรปาตานี ดารุสสลาม จนถึงปัจจุบันนี้

กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี พ.ศ. 2478 และทำการบูรณะซ่อมแซมเมื่อปี พ.ศ. 2500, 2525 และ พ.ศ. 2547 ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้มัสยิดกรือเซะคงสภาพเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี และใช้เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจได้ต่อไป

### (3) มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี

ตั้งอยู่ริมถนนสายยะรัง-ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. 2497 ใช้เวลาในการก่อสร้างประมาณ 9 ปี พ.ศ. นายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำพิธีเปิดใช้มัสยิดกลางปัตตานี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 โครงสร้างมัสยิดมีลักษณะสวยงามยิ่ง ตั้งอยู่บนฐานรูปทรงคล้ายกับวิหารที่ทัชมาฮาลของอินเดีย ตรงกลางเป็นอาคารมียอดโดมขนาดใหญ่และมีโดมบริวาร 4 ทิศ มีหอคอยอยู่สองข้างสูงเด่นเป็นสง่า และปัจจุบันได้ขยายด้านข้างออกไปทั้ง 2 ด้าน และสร้างหออาซานพร้อมขยายสระน้ำและที่อาบน้ำละหมาด ทำให้ดูสง่างามยิ่งขึ้น

ในคัมภีร์ – อัลกรุอ่าน กล่าวไว้ว่า มัสยิดคือบ้านของพระเจ้า สำหรับชาวมุสลิมแล้ว มัสยิดคือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เพราะเป็นที่ที่บุคคลในฐานะศาสนิกจะก้มกราบองค์อัลเลาะห์ (ช.บ) ในพิธีละหมาดวันละ 5 เวลา ละหมาดวันศุกร์และละหมาดวันฮารีรายอปีละ 2 ครั้ง ตลอดจนละหมาดสุนัตและละหมาดอื่น ๆ ตลอดปี

มัสยิดกลางเป็นมัสยิดแห่งแรกที่สร้างขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเป็นศาสนสถานคู่เมืองปัตตานี สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2505 สถาปัตยกรรมเป็นแบบอาหรับ หลังคาสี่เหลี่ยมมีโดมอยู่ด้านบน ส่วนยอดประดับรูปดาวและเดือนเสี้ยว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความสงบ ความสันติสุขและสูงส่งที่ใช้เป็นที่ร้องบอกรำลึกหรือการบอกลัญญาณได้เวลาทำการละหมาด 5 ครั้ง ใน 1 วัน มัสยิดกลางได้รับยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยเป็นความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมบริเวณภายนอกในอาคารได้ทุกวันตั้งแต่เวลา 9.00 – 15.00 น. (เว้นวันศุกร์ระหว่างเวลา 12.00 – 14.00 น.) ซึ่งเป็นวันละหมาดใหญ่ประจำสัปดาห์ ควรแต่งกายเรียบร้อยและปฏิบัติตามระเบียบของมัสยิดอย่างเคร่งครัด

#### (4) มัสยิดดาโต๊ะ

มัสยิดดาโต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีประวัติการก่อสร้างร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ ศิลปะการก่อสร้างแบบตะวันออกกลาง มีประตูหน้าต่างแบบโค้งมน เสาอาคารทรงกลม หลังคาเป็นรูปโดม ก่อนบูรณะมีสภาพทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไประยะหนึ่ง กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี พ.ศ. 2478 ต่อมาพระยาพิพิธเสนามัตย์ ผู้เฝ้าเมืองยะหริ่งได้ทำการบูรณะขยายอาคารด้านข้างให้กว้างกว่าเดิม และได้สร้างหออาซาน และอาคารรูปแปดเหลี่ยมด้านหน้ามัสยิด นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2550 ได้สร้างอาคารหลังคาทรงปั้นหยาเพิ่มอีก 1 หลัง ต่อจากอาคารแปดเหลี่ยม โดยในปี พ.ศ.2539 กรมศิลปากรได้เข้ามาบูรณะครั้งสำคัญและใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ศาสนิกมาจนทุกวันนี้

#### (5) มัสยิดรายอจะบังติกอ

มัสยิดรายอจะบังติกอ หรือมัสยิดรายอฟาฏอนี ตั้งอยู่ที่ถนนยะรัง ซอย 8 ตำบลจะบังติกอในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี สร้างในสมัยสุลต่านมูฮัมหมัดหรือตงกูบือฮาร์ เป็นเจ้าเมืองปัตตานี (พ.ศ.2388-2399) เดิมเป็นสุเหร่าอาคารไม้ สร้างในรั้ววังจะบังติกอ ต่อมาได้ย้ายมาสร้างเป็นอาคารถาวร ณ ที่ตั้งปัจจุบัน

ในสมัยตงกูบือเต๊ะ (พ.ศ. 2399 - 2424) และในสมัยตงกูตุมัง (พ.ศ. 2424 - 2433) ได้ขยายอาคารเพิ่มเติมแต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็เสียชีวิตก่อน ในสมัยสุลต่านสุไลมาน ซารีฟุดดิน (พ.ศ. 2433 - 2442) ได้สร้างต่อจนแล้วเสร็จโดยปรับปรุงโครงสร้างเพิ่มเติมส่วนที่เป็นอิฐให้มั่นคงแข็งแรงขึ้นพร้อมทั้งประดับลวดลายภายในมัสยิดด้วยไม้แกะสลักลายพรรณพฤกษาและเรียกมัสยิดว่า “มัสยิดรายอฟาฏอนี” ตามคำเรียกชื่อเมืองปัตตานีของอุลามาฮ์ชาวปัตตานีที่สอนศาสนา ณ นครเมกกะในสมัยนั้น จนถึงสมัยตงกูอับดุลกอเดร์ กามารุดดิน (พ.ศ. 2442 - 2445) ได้พัฒนาบูรณะเพิ่มเติม มัสยิดรายอจะบังติกอแห่งนี้มีความโดดเด่นที่สถาปัตยกรรมมลายูปัตตานี ซึ่งผสมระหว่างอาคารทรงพื้นเมืองหลังคา 2 ชั้น ทรงปั้นหยา และยอดโดมแบบสถาปัตยกรรมตะวันออกที่อยู่ด้านหลังของอาคาร

#### (6) มัสยิดนัจมุดดิน

ตั้งอยู่ที่บ้านควนลังงาน หมู่ที่ 4 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีอายุมากกว่า 300 ปี เดิมชื่อสุเหร่าบาโงยลังกา สร้างโดยชุมชนท้องถิ่นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2150 เป็นสุเหร่าร่วมสมัยกับมัสยิดตะโละมาเนาะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส และสุเหร่าอาวห์ (อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี) ศิลปะการก่อสร้างแบบมลายูชาวสุเหร่าแห่งนี้มีพระมหาคัมภีร์อัลกรุอ่านที่เขียนด้วยมือโดยหญิงชราที่หนีภัยสงครามมาพำนักในหมู่บ้านแห่งนี้ พระมหาคัมภีร์อัลกรุอ่านจึงได้ประดิษฐานในมัสยิดแห่งนี้จนถึงปัจจุบัน

ในการก่อสร้างมัสยิดนัจมุดดินนี้ได้ใช้แบบแปลนก่อสร้างที่มีต้นแบบจากสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ฉะนั้น มัสยิดนัจมุดดิน (บาโงยลังกา) จึงมีศิลปะการก่อสร้างที่ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมที่คล้ายคลึงกับโบสถ์

วิหารในพระพุทธศาสนา วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างได้แก่ ไม้แคะ (กายูจีจา) จากมานะและสุหร่าอัวร์ ซึ่งทั้งสามแห่งนี้ ก่อสร้างโดยไม่ใช่ตะปูเช่นเดียวกัน

#### (7) สุสานพญาอินทรี

สุสานพญาอินทรี หรือสุสานสุลต่าน อิสมาอิล ซาห์ ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 บ้านปาเราะ ตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี เป็นสถานที่ฝังพระศพของเจ้าเมืองปัตตานีคนแรกที่นับถือศาสนาอิสลาม คือ พญาอินทรีเป็นโอรสของราชาศรีวังสา แห่งเมืองโกตามลิกษัย (เมืองโบราณยะรังในปัจจุบัน) เมื่อได้สร้างเมืองปัตตานีแห่งใหม่ที่กรือเซะ บานา พญาอินทรีก็ได้เป็นเจ้าเมืองปัตตานี ระหว่างปี พ.ศ.2043-2073 ได้ทรงสถาปนาเมืองปัตตานีเป็นนครปัตตานี ดารุสสลามและพัฒนาบ้านเมืองปัตตานีให้เข้มแข็ง มีการหล่อปืนใหญ่ขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อใช้ในการป้องกันเมืองตามแบบฉบับของเมืองขนาดใหญ่ในยุคนั้น ในสมัยของพระองค์เมืองปัตตานีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปกว้างไกล ทั้งในด้านการเป็นศูนย์กลางการค้าและการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสยาม มีพ่อค้าชาติต่างๆ เข้ามาค้าขายที่เมืองปัตตานี ชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาค้าขายคือ โปรตุเกส นอกจากนั้นก็ยังมีชาวเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น สยาม และเมืองมลายูอื่นๆ เข้ามาค้าขายอย่างสม่ำเสมอ สุลต่านอิสมาอิล ซาห์ ถึงแก่กรรมในปี พ.ศ.2073 พระศพของพระองค์ถูกฝังไว้ที่สุสานมรโหม บ้านปาเราะ มีหินเหนือหลุมฝังศพที่สร้างด้วยหินทราย สลักลวดลายสวยงามประดับไว้คู่กับพระศพขยาของพระองค์ในบริเวณเดียวกัน

#### (8) สุสานรายฮีเยา

สุสานรายฮีเยา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 บ้านปาเราะ ตำบลบาราโหม อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังพระศพของเจ้าเมืองปัตตานี 3 พระองค์ ได้แก่ รายฮีเยา (พ.ศ.2127-2129) รายาปิรู (พ.ศ.2159-2167) และรายอูง (พ.ศ.2167-2178) ทั้งสามเป็นธิดาของสุลต่านมันศูร์ ซาห์ หลังจากพระองค์สิ้นพระชนม์ โอรสของพระองค์มีนามว่า ปาฮาตุร์ซาห์ ขึ้นครองราชย์แต่ไม่นานพระองค์ก็สิ้นพระชนม์โดยไม่มีโอรสสืบทายาท ธิดาทั้งสามของสุลต่านมันศูร์ ซาห์ จึงได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองปัตตานีต่อเนื่องกันถึง 3 พระองค์ ส่วนองค์ที่ 4 คือ รายากูนิง ธิดาของรายอูง ได้เป็นเจ้าเมืองคนต่อมา (พ.ศ.2178-2194) เมืองปัตตานีในระยะดังกล่าวจึงเป็นที่รู้จักกันในนาม “สมัย 4 ราชนิ” โดยในสมัยรายฮีเยาถือว่าเป็นยุคทองด้านการค้ากับต่างประเทศ เนื่องจากได้เปิดความสัมพันธ์ทางการค้าและการทูตกับญี่ปุ่น ตั้งแต่ พ.ศ.2135 เป็นต้นมา ในปี พ.ศ.2144 ได้อนุญาตให้บริษัทอินเดียตะวันออกของฮอลันดามาตั้งสถานีการค้าที่เมืองปัตตานี ในปี พ.ศ.2148 ได้อนุญาตให้ชาวสเปนเข้าค้าขายและในปี พ.ศ.2155 ได้ทำสัญญาค้าขายกับอังกฤษ ต่อมาในสมัยรายปิรูได้เสริมกำแพงเมืองด้านหน้าประตูวังให้มีความเข้มแข็งแน่นหนามากขึ้น มีการหล่อปืนใหญ่เพิ่มเติมโดยเฉพาะปืนใหญ่ 3 กระบอก คือ พญาตานี ศรีนครา และมหาเลลา ส่วนในสมัยรายากูนิงได้แต่งงานกับโอรสของรายยะฮอร์และได้สละราชบัลลังก์ในปี พ.ศ.2194 เพื่อเดินทางไปยะฮอร์แต่ก็ล้มป่วยเสียชีวิตที่บ้านปาฮอร์ รัฎกัณฑ์ต้น สุสานของรายากูนิง จึงอยู่ที่บ้านปาฮอร์มาจนถึงทุกวันนี้

#### (9) สุสานตงกูบือซาร์

สุสานตงกูบือซาร์ หรือสุสานตงกูปะสา ตั้งอยู่ที่หมู่ 4 บ้านดาโต๊ะ ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอ ยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังศพของสุลต่านมุฮัมหมัด หรือตงกูบือซาร์ เจ้าเมืองปัตตานี เชื้อสายกัณฑ์ต้นปกครองเมืองระหว่างปี พ.ศ.2388-2399 ตงกูบือซาร์ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาวิชิตภักดี ศรีสุรวัจนารัตนาเขตประเทศราช หลังจากได้รับการแต่งตั้ง ตงกูบือซาร์ได้สร้างวังชายทะเลบ้านต้นหยง ชาวบ้านเรียกบริเวณดังกล่าวว่า ตงกูบือซาร์ ชูเบอร์รัต ปัจจุบันคือบ้านต้นหยงลูโละ ต่อมาจึงได้สร้างวังใหม่เป็นการถาวรที่จะบังติกอ ดังปรากฏมาถึงปัจจุบัน ตงกูบือซาร์มีบุตรเป็นเจ้าเมืองปัตตานีในสมัยต่อมาอีก 2 คน คือ ตงกูบือเต๊ะ (พ.ศ.2399-2424) และตงกูบือซาร์หรือสุลต่านสุไลมานมาซิฟุดดิน (พ.ศ.2433-2442) เมื่อตงกูบือซาร์เสียชีวิตศพของท่านถูกฝังที่สุสานบ้าน

ดาโตะ บริเวณที่เป็นสุสานตมกุบือชา ล้อมรอบด้วยกำแพงก่ออิฐถือปูน มีหลังคาหลุม ตัวสุสานสร้างด้วยหินแกรนิต และเสาหินสลักกลดลายสวยงามจัดวางอยู่คู่กับสุสานประไหมสุหรีและเครือญาติเชื้อสายกัณฑ์กันภายในรั้วเดียวกัน

#### (10) สุสานพระยาสาบายบุรี

สุสานพระยาสาบายบุรี หรือสุสานพระยาสุริยะสุนทร ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 บ้านละเวง ตำบลคอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี เป็นที่ฝังศพเจ้าเมืองสาบายบุรีในสมัยการปกครองเจ็ดหัวเมืองหลายพระองค์ คือ ตมกุยาลาลุดดิน (นิเลอไป) บุตรของรายาโตะเกี (นิเคะ) เจ้าเมืองสาบายบุรีคนก่อน และตมกุยอับดุลกอเดร์ (นิกลซึห์) ชื่อ “พระยาสุริยะสุนทร” หรือชื่อเต็มคือ พระยาสุริยะสุนทรบรมภักดีศรีมหารามัตตา อัปดุลวิบูลย์ ขอบเขตประเทศมลายู เป็นตำแหน่งบรรดาศักดิ์ของเจ้าเมืองสาบายบุรีที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ที่ได้รับพระราชทานตำแหน่งนี้เป็นคนแรกคือ ตมกุยอับดุล มุตอเล็บ (นิเปะ) บุตรของตมกุยาลาลุดดิน หลังจากนั้นจึงยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในปี พ.ศ. 2445 เนื่องจากมีการปฏิรูปการปกครองจากระบบหัวเมืองเป็นมณฑลเทศาภิบาล สุสานพระยาสาบายบุรีสองท่านคือ ตมกุยาลาลุดดิน และตมกุยอับดุลกอเดร์นั้นสร้างด้วยหินแกรนิต ประกอบด้วยหินครอบและหินแกะสลักกลดลายสวยงามวางบนเนินสูง มองดูโดดเด่น สุสานหนึ่งหลักข้อความระบุปีอิฐจาระ 1285 ตรงกับ พ.ศ. 2408 ซึ่งน่าจะเป็นปีเสียชีวิตของตมกุยาลาลุดดิน อีกสุสานหนึ่งตั้งอยู่ใกล้กัน แต่ไม่มีข้อความใด ๆ สลักไว้

#### (11) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวหรือศาลเล่งจูเกียง

เป็นศาลเจ้าเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองจังหวัดปัตตานีมาตั้งแต่โบราณ ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู อำเภอมือปัตตานี เป็นที่ประดิษฐานรูปแกะสลักของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว พระหมอเจ้าแม่ทับทิม และองค์พระอีกหลายองค์ เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวเป็นที่เลื่อมใสของชาวไทยเชื้อสายจีน ทั้งในท้องถิ่น และจากจีน มาเลเซีย และสิงคโปร์

พิธีแห่เจ้าแม่ลุยน้ำจัดขึ้นทุกปีเพื่อรำลึกถึงความยากลำบากที่นางเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลจากเมืองจีนเพื่อตามหาลิ้มโตะเคี่ยม พี่ชาย เดิมศพบของเจ้าแม่ฝังอยู่ที่ชายฝั่งอ่าวปัตตานี (ต่อมาชายฝั่งถูกน้ำทะเลกัดเซาะจนฮวงซุ้ยจมอยู่ในอ่าว) ปัจจุบันได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่ฮวงซุ้ยใกล้มัสยิดกรือเซะ

ส่วนพิธีลุยไฟจัดขึ้นจากความศรัทธาในอภินิหารของเจ้าแม่ว่าสามารถคุ้มครองปกป้องภัยและเพื่อความเป็นสิริมงคล ศาลเจ้าได้จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว อาทิ อาคารที่พักค้างคืน อัฒจันทร์ สำหรับนั่งชมพิธีลุยไฟในเทศกาล

อาคารจีนย่าน “หัวตลาด” บริเวณ “หัวตลาด” เดิมเป็นย่านธุรกิจการค้าสำคัญโดยมีถนนปัตตานีภิรมย์ จรดถนนอาเนาะรูเป็นเส้นทางขนถ่ายสินค้าจากเรือที่จอดเทียบท่าที่อ่าวปัตตานี โดยอาคารปัจจุบันสันนิษฐานว่าสร้างสมัยรัชกาลที่ 3 โดยช่างชาวจีน ลักษณะเป็นตึกแถวชั้นเดียวและสองชั้น ก่อผนังหนา หลังคาทรงจั่ว มุงกระเบื้องดินเผาลูกฟูกลักษณะโค้งมน บ้านทรงจีนหลังแรกในปัตตานีคือบ้านกัณฑ์เงิน ชื่อตันปุยหรือหลงสำเร็จ กิจกรจางวางซึ่งมีอำนาจการปกครองและตัดสินความระหว่างชาวจีนด้วยกันและเป็นผู้ผูกขาดภาษีอากรบางชนิดในเมืองปัตตานี

#### (12) วัดช้างให้ หรือวัดราษฎร์บูรณะ

ตั้งอยู่ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่ - สุโงโกลก หรือทางรถยนต์สายปัตตานี - นาประดู่ - ยะลา สร้างขึ้นมากกว่า 300 ปี ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ตำบลควนโนรี อำเภอกอโคโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ภายในวิหารมีรูปปั้นหลวงปู่ทวดขนาดเท่าองค์จริง ตามประวัติเล่าว่าท่านได้แสดงปาฏิหาริย์ในครั้งที่เดินทางด้วยสำเภาไปกรุงศรีอยุธยา ระหว่างทางเกิดพายุทำให้อาหารและน้ำดื่มถูกลมพัดตกทะเล ท่านจึงแสดงปาฏิหาริย์หย่อนเท้าลงไปในทะเล น้ำในบริเวณนั้น

ได้กลายเป็นน้ำจืด ทำให้ชื่อเสียงขจรขยายไปทั่ว ผู้มานมัสการยังสามารถเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมของสถูปมณฑปเจดีย์ และหอรบซึ่งงดงามเป็นอย่างยิ่ง

ตามตำนานเมืองปัตตานีกล่าวว่า พระยาแก้มดำ เจ้าเมืองไทรบุรี ต้องการหาชัยภูมิสร้างเมืองใหม่ให้น้องสาวจึงได้เสียดิถีอธิษฐานปล่อยช้างเจ้าเมืองและไพร่พลเดินตามไปเมื่อถึงป่าแห่งหนึ่ง (ที่วัดช้างให้ในปัจจุบัน) ช้างก็เดินวนเวียนและ ร้อง 3 ครั้ง พระยาแก้มดำ ถือว่าเป็นนิมิตที่ดีที่จะสร้างเมือง แต่น้องสาวไม่พอใจ จึงได้เสียดิถีปล่อยช้างใหม่ คราวนี้ช้างได้เดินทางไปทางชายทะเลแห่งหนึ่ง (ที่ตำบลกรือเซะในปัจจุบัน) ช้างไม่ได้ส่งเสียงร้องแต่น้องสาวพอใจ จึงขอให้พระยาแก้มดำสร้างเมืองขึ้น โดยชื่อว่า “เมืองปัตตานี” เมื่อสร้างเมืองเสร็จแล้วได้เดินทางกลับผ่านทางเดิมได้ให้ขบวนหยุดพักที่ป่า ซึ่งช้างบอกไว้คราวแรก และให้ไพร่พลแผ้วถางป่าบริเวณนั้นสร้างเป็นวัดขึ้นให้ชื่อว่าวัดช้างให้ นมัสการพระดีเกิดดังแห่งปัตตานี สถานที่ประดิษฐานสถูปหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด

### (13) วัดมูจลินทวาปีวิหาร

ตั้งอยู่ที่ 10 ตำบลตุง อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ วัดนี้เป็นวัดโบราณสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 2388 สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นสถานที่ถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของเจ้าเมืองนงจิกในสมัยโบราณ และเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม รัตนโกสินทร์ศก 108 (พ.ศ. 2433) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จมาประทับที่วัดนี้ ทรงเปลี่ยนชื่อวัดจากวัดตุงเป็นวัดมูจลินทวาปีวิหาร สำหรับสิ่งสำคัญของวัดแห่งนี้ อาทิ เจดีย์ใหญ่ 110 ปี, กุฏิเจ้าอาวาส 110 ปี, บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ พระยาวิเชียรภักดีสงครามเจ้าเมืองนงจิก นมัสการหุ่นขี้ผึ้งพระราชพุทธิรังสี

### (14) วัดศรีมหาโพธิ์

ตั้งอยู่ที่บ้านดอน ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 7 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบเชิงเขาใกล้ทางรถไฟ ทางทิศใต้ มีตลาดสดและบ้านเรือนประชาชนโดยรอบ วัดแห่งนี้ได้สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2345 โดยมีหลวงพ่อดำเดินธุดงค์มาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการก่อสร้างวัดนี้ ระยะเวลาแรก ๆ ได้เรียกวัด “บ้านดอน” ตามชื่อบ้าน ต่อมาสมัยที่เมืองปัตตานีได้เกิดการกบฏ “กบฏกูเด็น” ทำให้วัดดอนกลายเป็นวัดร้างไปชั่วขณะหนึ่ง ต่อมาบ้านเมืองสงบชาวบ้านได้ช่วยกันทะนุบำรุงวัดมากขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนจากพระเทพญาณโมลี เจ้าคณะจังหวัดปัตตานีเป็นอย่างดีและเปลี่ยนนามวัดใหม่เป็นวัดศรีมหาโพธิ์

### (15) วัดทรายขาว

ตั้งอยู่เลขที่ 111 บ้านทรายขาว ตำบลทรายขาว อำเภโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบเชิงเขาอยู่ท่ามกลางหมู่บ้าน มีกำแพงล้อมรอบ วัดทรายขาวสร้างเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2300 โดยมีท่านภักดีชุมพล (นายเพ็ง) ได้อพยพครอบครัวมาจากรัฐเคดาห์ หรือเมืองไทรบุรี ประเทศมาเลเซีย ได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ที่นี่ ต่อมาได้บริจาคที่ดินพร้อมที่อยู่อาศัยสร้างเป็นวัด วัดทรายขาวในปัจจุบันนี้ได้พัฒนามาโดยลำดับโดยพระธรรมกิจโกศล (นอง ธรรมภูโต) สิ่งสำคัญในวัดนี้ อาทิ วิหารอดีตเจ้าอาวาส, วิหารจัตุรมุขหลวงพ่อดำหินอ่อน, มณฑป

### (16) วัดนาประดู่

ตั้งอยู่ที่บ้านนาประดู่ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 1 ตำบลนาประดู่ อำเภโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่เนินสูง หน้าวัดติดต่อกับทุ่งนา ด้านหลังวัดไกลออกไปประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นเชิงเขาสันกาลาศรี สำหรับปูชนียวัตถุมีรูปเหมือนของหลวงพ่อดำ อดีตเจ้าอาวาสรูปที่ 2 เป็นที่เคารพสักการะ

ของพุทธบริษัทในถิ่นนั้น วัดนาประดู่ สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2430 เดิมมีนามว่า “วัดกัทธิวัน” ได้เปลี่ยนเป็น “วัดนาประดู่” เมื่อ 20 มกราคม พ.ศ. 2500

#### (17) วัดอรัญวาสีการาม

ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยเงาะ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งปลา อำเภอดอกพญาตี จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบสูงมีบ้านเรือนประชาชนโดยรอบ สำหรับปูชนียวัตถุมีประธานในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปชินราชจำลอง, พระพุทธรูปยืนทรงเครื่อง และพระพุทธรูปอื่น ๆ อีกประมาณ 20 องค์ประดิษฐานอยู่ในวิหาร วัดอรัญวาสีการาม ได้สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2200 เดิมมีนามว่า “วัดห้วยเงาะ”

#### (18) วัดสำเภาเชย

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เป็นวัดที่สร้างขึ้นใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2445 ได้ย้ายวัดมาสร้างใหม่ซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ใช้ชื่อว่า “วัดสำเภาเชย” โดยถือเอานามเดิมของหลวงสุรนาถ ปะนารักษ์ (เชย โรจนะวิภาค) ทั้งนี้ด้วยวัดสำเภาเชยเป็นวัดที่มีพระคุณเจ้าคณะมาถึง 3 สมัยติดต่อกันมา คือพระครูอรุณเวที เจ้าคณะจังหวัด มณฑลปัตตานี พระครูวิธานวัตต์ (คง) เจ้าคณะอำเภอปะนาเระ และพระศรีมงคลที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์เจ้าคณะอำเภอปะนาเระ วัดสำเภาเชย ไม่ประสบความสำเร็จอย่างวัดทั้งหลาย เพราะได้รับความอนุเคราะห์อุปถัมภ์บำรุงจากพุทธศาสนิกชนทั้งใกล้และไกล ทั้งในและนอกประเทศ

#### (19) วัดปิยาราม

ตั้งอยู่ที่บ้านปิยาราม หมู่ที่ 3 ตำบลปิยามูมิ่ง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบลุ่ม มีถนนเพชรเกษมเป็นทางคมนาคมติดต่อได้สะดวกสำหรับปูชนียวัตถุมีพระประธานในอุโบสถเป็นพระพุทธรูปชินราช จำลองพระเพลากว้าง 6.5 นิ้ว วัดปิยาราม สร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2346 โดยท่านสมภารบอด เป็นผู้ดำเนินการสร้างเดิมมีนามว่า “วัดปีโห่ง” ได้เปลี่ยนนามวัดเมื่อปี พ.ศ. 2482

#### (20) วัดบูรพาราม

ตั้งอยู่เลขที่ 309 ถนนรามโกมุท หมู่ที่ 1 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบ สภาพแวดล้อมเป็นที่นา และสวนปูชนียวัตถุมีพระพุทธรูปหลวงพ่อบึงคา พระเพลากว้าง 55 เซนติเมตร เนื้อสัมฤทธิ์เดิมอยู่ที่วัดทุ่งคา ซึ่งขณะนี้เป็นวัดร้าง โดยประชาชนได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดบูรพารามนี้ วัดบูรพารามสร้างขึ้นเป็นวัดเมื่อประมาณ พ.ศ. 2355 สมัยสร้างเมืองยะหริ่ง โดยมีพระสมุห์พรหม ได้มาตั้งสำนักอยู่ปริวาส แล้วสร้างเป็นวัดขึ้น ชาวบ้านเรียกว่า “วัดออก” ตามลักษณะภูมิประเทศที่ตั้งวัดเพราะมีวัดกลางและวัดตอกคู่กันด้วย

#### (21) วังจะบังติกอ

ตั้งอยู่ที่ตำบลจะบังติกอ อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยสร้างในสมัยตนกูมูฮัมหมัด (พ.ศ. 2388 - 2399) เชื้อสายราชวงศ์กลันตันซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองปัตตานี วังจะบังติกอตั้งอยู่ริมแม่น้ำปัตตานี ตรงสามแยกตำบลจะบังติกอในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี ตัววังหันหน้าไปทางทิศตะวันออกบนเนื้อที่ 7 ไร่ วังนี้สร้างโดยสถาปนิกชาวจีน ตัววังล้อมรอบด้วยกำแพงทึบก่ออิฐถือปูน รูปทรงของวังเป็นบ้านชั้นเดียวขนาดใหญ่ หลังคาทรงปั้นหยา หรือแบบลิมะ ตัวอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยกพื้นสูง 1 เมตร สร้างด้วยไม้ ภายในอาคารมีห้องโถงขนาดใหญ่ใช้เป็นที่ทำงานของเจ้าเมือง ส่วนด้านหลังของห้องโถงจะเป็นที่อยู่อาศัยของภรรยาและบริวาร

ในอดีตวังจะบังติกอได้ใช้เป็นศูนย์กลางการปกครองในท้องถิ่นและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองปัตตานี คนต่อ ๆ มา ได้แก่ ตนกูปูเต๊ะ บุตรชายคนโตของตนกูปูฮัมหมัด เมื่อตนกูปูเต๊ะถึงแก่กรรม บุตรชายคนโตคือ ตนกูปูตีมุง ได้เป็นเจ้าเมืองต่อจนกระทั่งถึงสมัยตนกูปูอับลุกอร์เตอร์ เจ้าเมืองคนสุดท้าย เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้จัดการปฏิรูปการปกครองทั่วประเทศ จึงได้ยุบเมืองต่าง ๆ ทั้ง 7 เมือง ได้แก่ เมืองปัตตานี ยะหริ่ง รามันห์ สายบุรี ะแงะ ยาลอ และหนองจิก รวมเป็นมณฑล เรียกว่า มณฑลปัตตานี ต่อมาวังซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางการปกครองก็เปลี่ยนสภาพไปกลายเป็นเพียงที่อยู่อาศัยของบุตรหลาน และบรรดาญาติ ๆ สืบต่อมาถึงปัจจุบัน

### (21) วังยะหริ่ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี สร้างโดยพระยาพิพิธเสนา มาตยาธิบติศรีสุรสงคราม ในปี พ.ศ. 2438 ลักษณะรูปทรงของวังเป็นอาคาร 2 ชั้น ครึ่งปูนครึ่งไม้ แบบเรือนไทยมุสลิมผสมกับแบบบ้านแถบยุโรป ตัววังเป็นรูปตัวยู (U) ชั้นบนภายในอาคารจัดเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ด้านข้างของตัวอาคารทั้ง 2 ด้าน เป็นห้องสำหรับพักผ่อนของเจ้าเมืองและบุตรธิดาข้างละ 4 ห้อง ชั้นล่างเป็นลานโล่งแบบใต้ถุนบ้าน

ลักษณะเด่นของบ้านคือ บ้านโดโค้งแบบยุโรปช่องแสงประดับด้วยกระจกสีเขียว แดง และน้ำเงิน ช่องระบายอากาศและหน้าจั่วทำด้วยไม้ ฉลุเป็นลวดลายพรรณพฤกษา ตามแบบศิลปะชวา และศิลปะแบบตะวันตก ทำให้ตัววังสว่างมาก ในปัจจุบันวังยะหริ่งได้รับการดูแลจากเจ้าของวังเป็นอย่างดี โดยมีการบูรณะครั้งล่าสุดเมื่อปลายปี พ.ศ. 2541 ปัจจุบันมีสภาพสมบูรณ์

### (21) วังสายบุรี

ตั้งอยู่เลขที่ 34 ถนนกลางพอ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี วังนี้สร้างโดยสถาปนิกชาวชวาและช่างท้องถิ่น เมื่อปี พ.ศ. 2428 ในสมัยพระยาสุริยสุนทรบวรภักดี เจ้าเมืองสายบุรี ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ลักษณะรูปทรงของวังสายบุรีเป็นอาคารไม้ทั้งหลัง มี 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยา เป็นเรือนไทยมุสลิมที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปกรรมของชวา ตัววังเป็นรูปตัวแอล (L) ลักษณะเด่นของวังสายบุรี คือ ฝ้าไม้ทำด้วยไม้ตะเคียนปูพื้นเป็นเส้นทแยงมุมมีแกนกลางตีเส้นเป็นพื้นปลา ทั้งชั้นบนและชั้นล่าง สำหรับช่องระบายอากาศนิยมฉลุไม้เป็นลวดลายพรรณพฤกษาตามแบบศิลปะชวา นอกจากนี้เชิงชายตกแต่งโดยใช้ทองเหลืองฉลุโปร่งด้วยลวดลายตามแบบศิลปะชวา

### (22) วังหนองจิก

ตั้งอยู่ที่บ้านตุง ตำบลตุง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยเจ้าเมืองหนองจิกคนสุดท้ายคือ พระยาเพชรภินาถนฤเบศร์วาปีเขตมุจลินท์นฤดินทร์สวามิภักดิ์ (ฟวง ณ สงขลา) เป็นผู้อาศัยในวังแห่งนี้ ประวัติการก่อสร้างสันนิษฐานว่า อาจสร้างมาตั้งแต่เจ้าเมืองหนองจิกคนก่อน (ทัต ณ สงขลา) ก่อนปี พ.ศ. 2437

ตัววังที่เหลืออยู่ประกอบด้วยอาคารบริวาร 2 หลัง เป็นอาคารชั้นเดียว แต่ยกพื้นสูงประมาณ 1 เมตร สำหรับอาคารที่เป็นตัววังนั้นถูกรื้อถอนไปในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา พื้นที่วังหนองจิกล้อมรอบด้วยกำแพงวัง และซุ้มประตูแบบสถาปัตยกรรมจีน ภายในบริเวณวังมีบ่อน้ำ แผ่นอิฐปูพื้นขนาด 1 x 1 ฟุต สภาพยังสมบูรณ์ ส่วนอาคารบริวารที่เหลืออยู่ในสภาพทรุดโทรมมาก กรมศิลปากรได้มีการบูรณะใน 2543

## 11.2) ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดปัตตานี

(1) **ชุมชนท่องเที่ยวมะเนดาแล** เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลปล่องหอย อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี ซึ่งชุมชนแห่งนี้ปลูกผลไม้และพืชผลต่างๆ อาทิ ทุเรียน มังคุด ลองกอง สะตอ เป็นต้น อีกทั้งยังมีทิวทัศน์ที่สวยงาม บรรยากาศที่เต็มไปด้วยธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คือ การกินผลไม้บุฟเฟต์ ราคาพิเศษ (มีเฉพาะฤดูกาลผลไม้เท่านั้น) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ การเล่นรถ Formula Bow (ฟอร์มูล่าโบว์) หรือรถล้อเลื่อนไม้ คือ การบังคับรถไม้แล้วไถลงจากเขาตามเส้นทางที่กำหนดมีทั้งแบบนั่งเดี่ยว และนั่งคู่ โดยคิดค่าบริการท่านละ 50 บาท

(2) **ชุมชนท่องเที่ยวบ้านเจาะกะพ้อใน** เป็นชมรมอนุรักษ์นกเงือกอำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี การท่องเที่ยวของที่นี่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จุดเด่นคือ การได้ส่องนกเงือก ซึ่งชุมชนแห่งนี้มีพื้นที่ติดเขาบูโด เป็นอำเภอที่มีรอยต่อ 3 จังหวัด คือ ปัตตานี นราธิวาส ยะลา เขาบูโดแห่งนี้มีนกเงือกชุกชุมมากถึง 6 สายพันธุ์ ได้แก่ นกเงือกหัวแรด นกหัวหงอก นกกก หรือกาฮัง นกชนหิน นกกาเขา นกกุ๊กกี๋ ซึ่งในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ - มิถุนายน เป็นช่วงที่นกเข้าโพรง ช่วงนกกกไข่สามารถมาชมและเรียนรู้วิถีชีวิตของนกเงือกได้ และในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ของทุกปี สามารถชมดอกไม้สีทอง (บุปผาทองคำ) ซึ่งเป็นดอกไม้ป่าที่มีสีทองออกดอก เพิ่มสีสันอย่างสวยงาม พื้นที่ป่าแห่งนี้เป็นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มีพืชสมุนไพร สัตว์ป่านานาชนิด และมีน้ำตกหลากหลายสาย เช่น น้ำตกตาเศร้า ซึ่งเป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลจากซอกหิน จากรากไม้ บนเขาบูโด และมีน้ำตกบาตูดินแดง เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่น้ำไหลจากกำแพงหินซึ่งมีความสวยงาม น้ำเย็นมาก นอกจากนี้ สามารถชมทะเลหมอกได้ในยามเช้าพร้อมกับทานข้าวยาม (นาชิกาบู แดอ) ริมลำธาร ตมน้ำด้วยไม้พินกับบรรยากาศสุดพิเศษ และชมพระอาทิตย์ตกยามเย็น จากนั้นนอนกางเต็นท์พักผ่อน สัมผัสบรรยากาศยามค่ำคืน นั่งชมดาวบรรยากาศสุดโรแมนติก

(3) **ชุมชนท่องเที่ยวล่องเรือบูนาดารรา (ตะโละกาโปร์)** ในสมัยก่อนกล่าวกันว่า บริเวณที่ตรงนี้เป็นที่เก็บเปลือกหอย และนำเปลือกหอยเหล่านี้มาเผาจนสุก และกลายเป็นปูนขาวนำมาหมักกับหมาก โดยปัจจุบันสันนิษฐานว่าเป็นเปลือกหอยขาวหรือหอยแครง เพราะว่าหอยขาวเป็นหอยประจำอ่าวมีมากชาวประมงเก็บมากินเนื้อและส่งออกของอำเภอยะหริ่ง เปลือกหอยจะมีปูน จึงเรียกตำบลนี้ว่า ตำบลตะโละกาโปร์ ตะโละกาโปร์ เป็นชุมชนที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ทั้งทางทะเลและชายฝั่ง มีป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งในพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ที่ช่วยเสริมสร้างอาชีพใหม่ให้กับคนในพื้นที่นอกเหนือจากการเลี้ยงปลา และการประมงก็มีการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งมีการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยว ในชื่อว่า “บูนาดารรา” เป็นการรวมกลุ่มกันของประชาชนในพื้นที่ คำว่า “บูนา” มาจากชื่อชุมชนที่ตั้งของท่าเรือซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่จากคำบอกเล่าของคนแก่ในหมู่บ้าน ซึ่งยังมีชีวิตอยู่และยังใช้ชีวิตอยู่อย่างคนปกติยังสามารถบอกเล่าประวัติที่ผ่านมาได้ คำว่า “ดารรา” มาจากชื่อที่ตั้งของท่าเรือตามคำบอกเล่าของคนในชุมชนเช่นกันแต่เดิมเรียกว่า “กาแลดาร์อ” หมายถึง ท่าเรือดาร์อ จากนั้นทางกลุ่มได้นำชื่อของชุมชนที่ชื่อว่า “บูนา” มาจากชื่อชุมชนที่ตั้งของท่าเรือ มารวมกันจนได้ชื่อ “บูนาดารรา”

(4) **ชุมชนท่องเที่ยวบางปูอเมซิงทัวร์** ล่องเรือบางปู ปัตตานี “ลอดอูโมงค์โกงกาง” อูโมงค์โกงกางมีความยาวประมาณ 700 - 800 เมตร กว้างประมาณ 6 เมตร เบื้องบนปกคลุมไปด้วยโกงกางต้นสูงใหญ่ใน 2 ฟากฝั่งที่โน้มตัวลงมาคารวะสายน้ำ เกิดเป็นลักษณะของอูโมงค์ต้นไม้ที่ถูกเรียกขานให้เป็น “อูโมงค์โกงกาง” อันสวยงามน่าทึ่งและมีไม้ที่แห่งในเมืองไทย เก็บ “หอยกัน” หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “ลอแก” ซึ่งถือเป็นหนึ่งในอาหารทะเลดาวเด่นของพื้นที่ มีอยู่เป็นจำนวนมาก “จุดชมวิวอ่าวปัตตานี” เป็นพื้นที่แคร่ไม้ไผ่ไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ขึ้นไปชมวิว



ปากอ่าวปัตตานี พักผ่อน รับประทานทะเล ชมผืนป่าโกงกางอันหนาแน่น รมรื่น ท่ามกลางสายลมปากอ่าวที่พัดเย็นชื่น “เกาะนก” มีต้นไม้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยนกจำนวนมากมีทั้งนกกระยาง และนกกาว่า ซึ่งจะออกหากินยามเช้าและกลับคืนถิ่นในยามเย็น

(5) **ชุมชนท่องเที่ยวบาราโหม** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ สุสานพญาอินทรี หรือสุสานอิสมาอีล ซาห์ ซึ่งเป็นเจ้าเมืองปัตตานีพระองค์แรกที่นับถือศาสนาอิสลามและสถาปนาเมืองปัตตานี เป็นนครปัตตานีดารุสลาม และสุสานราชินี 3 พี่น้อง (รายาฮียา รายาบีรู และรายาอุงู) ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ชุมชนแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นชุมชน “ต้มยำกุ้ง” เพราะชุมชนมีรายได้ส่วนใหญ่มาจากการเปิดร้านอาหารเพื่อจำหน่ายอาหารหลัก คือ ต้มยำกุ้งในประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้นแล้วยังเป็นแหล่งอาหารโบราณที่เรียกว่า ตีอโปดตอ หรือที่เรียกขนมโดดอลเป็นขนมที่มีลักษณะคล้ายกะละแม

(6) **ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว** เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและโดดเด่นด้านการบริหารจัดการเชิงคุณภาพ จนได้รับรางวัล ชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว (Tourism Award 2009) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความงดงามหรือความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ เช่น น้ำตกทรายขาว หน้าผาหินรูปงู ที่เรียกผาพญา เป็นต้น รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนา ได้แก่ วัดทรายขาวที่มีสถาปัตยกรรมของโบสถ์และมณฑปอันงดงาม และมีประวัติเกี่ยวข้องกับหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด มัสยิดนัจมุดดิน อายุกว่า 300 ปี ที่มีการผสมผสานศิลปะไทย - มลายูได้อย่างกลมกลืน ชุมชนนี้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อาทิ กิจกรรมนั่งรถจี๊ปชมสวนชิมผลไม้หรือโฮมสเตย์ ที่แสดงวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและให้ความรู้สึกเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสินค้า OTOP ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ผ้าทอลายจวนตานี ผลิตภัณฑ์แปรรูป ส้มแขก กล้วยเส้น เป็นต้น ชุมชนแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นชุมชนต้นแบบในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมได้อย่างดียิ่ง

(7) **ชุมชนท่องเที่ยวตันหยงลูโละ** ในอดีตมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด และถือเป็นศูนย์กลางของการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาอิสลามที่เป็นที่รู้จักในชื่อ “ปัตตานีดารุสลาม” มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ มัสยิดกรือเซะ เป็นโบราณสถานที่มีสถาปัตยกรรมงดงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี และคงคงความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นคูเมืองปัตตานีมาจนถึงปัจจุบัน ในพื้นที่ใกล้เคียงจะมีสุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ซึ่งเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของชาวไทยเชื้อสายจีน โดยในแต่ละปีจะมีผู้มาเยี่ยมชมกราบไหว้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกหลายแห่ง เช่น สุสาน ชาวจีนโบราณริมน้ำ และบ่อน้ำยังตุเวาะ เป็นต้น

(8) **ชุมชนท่องเที่ยวแหลมโพธิ์** มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ อยู่ที่ปลายแหลมตาชี (แหลมโพธิ์) ซึ่งเป็นจุดที่สามารถยืนมองพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้ ณ จุดเดียวกันและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่แสดงวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านในการออกหาปลาโดยใช้เรือกอลและ รวมถึงมีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ สุสานเจ้าเมืองปัตตานี ตนกูปือซาร์ สุสานโต๊ะปันยังและมัสยิดดาโต๊ะ ซึ่งเป็นมัสยิดโบราณร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ

(9) **ชุมชนท่องเที่ยวบางปู** มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีลักษณะทางธรรมชาติและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้แก่ ป่าชายเลนในเขตพื้นที่อ่าวปัตตานี ซึ่งมีระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ เรียงรายเป็นแนวธรรมชาติเกือบตลอดพื้นที่ นอกจากจะเห็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ยังจะพบความสวยงามของป่าโกงกาง ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำและนกนานาชนิด รวมทั้งหิ้งห้อยที่เปล่งแสงระยิบระยับยามค่ำคืน ชุมชนแห่งนี้มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีกระบวนการ

เรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนในพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นที่มุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืนและสิ่งที่เป็นที่กล่าวถึงของชุมชนแห่งนี้ อีกประการหนึ่ง คือ อาหารพื้นเมืองรสเลิศ ไม่ว่าจะเป็นยำสาหร่าย ไส้กรอกเนื้อ และมาตุฆาตง ที่แปลว่า ขนมรังผึ้ง

**(10) ชุมชนท่องเที่ยวยะรัง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เป็นที่ตั้งของอาณาจักรลังกาสุกะในอดีต มีร่องรอยปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์กว่า 30 แห่ง ครอบคลุมปะปนไปกับพื้นที่สวนของประชาชนในท้องถิ่น สภาพทั่วไปคงลักษณะเป็นอาคารปราสาท คูคลองที่ใช้ป้องกันข้าศึก ที่บ่งบอกถึงความเป็นอยู่ของชนชาติไทยในพุทธศตวรรษที่ 12 - 14 ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นแล้วชุมชนนี้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำอาหารโบราณที่หารับประทานได้ยากในปัจจุบันทั้งคาวและหวาน ของอร่อยที่ขึ้นชื่อ เช่น ลูกหยี และมังคุดกวน เป็นต้น

**(11) ชุมชนท่องเที่ยวตุยง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจ้าเมืองหนองจิก ซึ่งได้รับการบูรณะและรับรองจากกรมศิลปากร ให้เป็นโบราณสถานที่ควรอนุรักษ์ไว้และวัดมัจฉินทวาปีวิหาร หรือ วัดตุยง ซึ่งเป็นพระอารามหลวงสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2388 ภายในวัดจะมีพิพิธภัณฑ์พระราชพุทธรังสีเป็นที่ประดิษฐานหุ่นขี้ผึ้งหลวงพ่อดำ และเป็นที่รวบรวมวัตถุโบราณอันล้ำค่าหายากมากมาย นอกจากวังและวัดดังกล่าวแล้ว ยังมีคลองตุยง ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในการศึกษาวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านและการล่องเรือตามรอยเสด็จประพาสของรัชกาลที่ 5 ชุมชนแห่งนี้เป็นแหล่งอาหารพื้นเมืองชั้นเลิศ เช่น ขนมเบ็ญญวน สูตรลับเฉพาะ และขนมปำจี เป็นต้น

**(12) ชุมชนท่องเที่ยวบ้านบ่อ** มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ หาดแห่แห่ เป็นชายหาดที่มีเม็ดทรายเป็นสีทอง มีโขดหินแกรนิตขนาดใหญ่รูปร่างแปลกตามากมาย เป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่มีความงดงามยิ่ง อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่แสดงวิถีชีวิตประมงพื้นบ้านที่พบเห็นได้ชัดเจน คือ การทำปลากระตักแห้ง โดยชาวประมงจะนำปลามาวางตากสองข้างฝั่งถนนเรียงรายไปตลอดแนวชายหาด

**(13) ชุมชนท่องเที่ยวยะหริ่ง** มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรม ได้แก่ วัดยะหริ่ง ซึ่งสร้างขึ้นตอนปลายสมัยรัชกาลที่ 5 แต่ยังคงความสมบูรณ์ ลักษณะเป็นเรือนไม้สไตล์ยุโรป ผสมผสานศิลปกรรมพื้นเมืองและชาว แซมประดับด้วยลวดลายฉลุ ผนวกกับเครื่องโถ ถ้วย ชาม ที่มีการเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นชุมชนแห่งนี้ยังเป็นที่อยู่อาศัยของคุณลุง “ชาเดร์ แวแดง” ศิลปินแห่งชาติ ที่มีความสามารถด้านไวโอลิน สามารถถ่ายทอดและบรรเลงเพลงรอมงเง็งในแบบฉบับชาวปัตตานีได้อย่างไพเราะยิ่ง

**(14) ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ** เป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตตามอัตลักษณ์ของความเป็นศาสนาอิสลามที่สมถะและวัฒนธรรมมลายูอันดั้งเดิมที่ยังคงยืนหยัดจนถึงปัจจุบัน มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ วัดจะบังติกอ ในอดีตเป็นสถานที่ประทับของสุลต่านเจ้าเมืองปัตตานี จุดเด่น คือ กำแพงวังก่ออิฐดินเผา และโค้งประตูที่เป็นสถาปัตยกรรมจีนผสมอินเดียดั้งเดิม มีสยิดรายอฟาฏอนีที่มีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างมลายูปัตตานีกับตะวันออก และกูโบร์โต๊ะอาเยาะห์ สถานที่ฝังพระศพเจ้าเมืองและเชื้อพระวงศ์หลายพระองค์ของเมืองปัตตานีโบราณ นอกจากนั้นแล้วสิ่งที่จะพบได้ในชุมชนนี้ คือ อาหารพื้นเมืองโบราณที่ไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน เช่น บูดูฮาลือบอบ อาเก๊ะ บาตาบูริ๊ะ ฯลฯ โดยเฉพาะในช่วงเดือนรอมฎอน ทุกเย็นจะมีร้านขายอาหารมากกว่า 350 ร้าน เปิดเป็นตลาดนัดให้เลือกซื้อกันอย่างคึกคัก

(15) **ชุมชนท่องเที่ยวตะโลงกาโปร์** ตะโลงกาโปร์ เป็นภาษามลายูพื้นเมือง คำว่า “ตะโลง” แปลว่า อ่าว คำว่า “กาโปร์” แปลว่า ปูน รวมความหมายแปลว่า อ่าวปูน เดิมมีเรื่องเล่าว่าบริเวณนี้เป็นที่เก็บเปลือกหอย และนำเปลือกหอยมาเผากลายเป็นปูนขาวใช้กินกับหมาก ปัจจุบันสันนิษฐานว่า เปลือกหอยเหล่านั้นเป็นหอยแครง ชาวประมงส่วนใหญ่เก็บมากินเนื้อ เปลือกหอยจะมีหินปูนฯ จึงเรียกตำบลนี้ว่า ตำบลตะโลงกาโปร์ ชุมชนตะโลงกาโปร์ เป็นชุมชนที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติทางทะเลและมีชายฝั่งที่มีป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ คนในพื้นที่สามารถสร้างอาชีพใหม่ นอกเหนือจากการประมง ยามว่างจะรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปสินค้าจากปลาสดเป็นปลาแห้ง เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์พร้อมทั้งมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการรวมตัวกันจัดตั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชื่อว่า “บูนาดารา” กิจกรรมที่ไม่ควรพลาดกิจกรรมผจญภัยล่องเรือผ่านอ้อมกอดของป่าชายเลน

(16) **ชุมชนท่องเที่ยวสะพานไม้บานา** คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มชาวประมงในพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสในการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่ จึงได้จัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวสะพานไม้บานา ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เข้ามาขับเคลื่อนผ่านงานวิจัยในการทำซั้งปลา และการเลี้ยงหอยแมลงภู่ จนเกิดเป็นรายได้แก่ชุมชน และชุมชนได้ต่อยอดด้วยการขยายพันธุ์หอยนานาชนิด เพื่อให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว โดยการนั่งเรือชมความสวยงามทางธรรมชาติ ที่เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ ชมอุโมงค์ป่าโกงกาง เรียนรู้วิถีการเลี้ยงหอย การจับหอย และรับประทานอาหารพื้นบ้านฝีมือชาวบ้านในพื้นที่อีกด้วย

(17) **ชุมชนท่องเที่ยวเสน่ห์บางปู** เป็นชุมชนที่มีจุดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนเป็นป่าชายเลนที่มีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ กิจกรรมหลักที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การล่องเรือชมป่าชายเลน ลอดซุ้มอุโมงค์โกงกาง การตกปลาในอ่าวปัตตานี การนั่งเรือชมพระอาทิตย์ และดูนกนานาพันธุ์ รวมถึงจุดเด่นสำคัญประการหนึ่งคือ ธรรมชาติของผู้คนที่ใสซื่อบริสุทธิ์ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนให้ยั่งยืน สอดคล้องกับวิถีชีวิตและหลักศรัทธาความเชื่อ

**11.3) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ** ปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายจากทะเลจรดขุนเขา อาทิ หาดตะโลงกาโปร์ หาดแหมแหม ที่มีหาดหินเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่สวยงามมีเสน่ห์แหลมตาชี ซึ่งเป็นแหลมที่สามารถสัมผัสแสงแรกและแสงสุดท้ายของพระอาทิตย์โดยยืนตรงจุดเดียวกัน ตลอดจนสามารถสัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านที่เรียบง่าย สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ปัตตานีมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พิชิตยอดเขาสันกาลาคีรี ณ อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว กิจกรรม “พายเรือแคนู - ซิคายัก ลากอและลอดอุโมงค์ธรรมชาติกลางป่าชายเลนยะหริ่ง” ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง

**11.4) งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด** ได้แก่ งานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี เทศกาลสงกรานต์น้ำหลวงปู่ทวดวัดช้างให้ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี ประเพณีชักพระ อำเภอกอโคกโพธิ์ ซึ่งจัดในช่วงวันออกพรรษาของทุกปี ประเพณีของชาวไทยมุสลิม ซึ่งประกอบด้วยพิธีการเกิดการโกนผมไฟและการเข้าสู่หนัดหรือมาโชะยาวี ซึ่งเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งของอิสลามที่มุสลิมทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีชื่อเสียงอีกหลายกิจกรรม

## 12) ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การละเล่นพื้นเมือง อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว เพียบพร้อมด้วยแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สืบเนื่องจากความเจริญรุ่งเรืองเรื่องการปกครองและการค้าในอดีต ปัตตานีจึงมีวัฒนธรรมที่ผสมผสานระหว่างศาสนา วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และหลักศรัทธาความเชื่อของผู้คนที่หลากหลาย ผ่านการอยู่ร่วม ผสมผสาน การดำรงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ กระทั่งกลายเป็น “เมืองปัตตานีบนเส้นทางวงแหวนพหุวัฒนธรรม”

### 12.1) ด้านศาสนา

ตารางที่ 12 การนับถือศาสนาของประชากรจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำแนกตามการนับถือศาสนา (คน)						ประชากรรวม (คน)
	ศาสนา พุทธ	ร้อยละ	ศาสนา อิสลาม	ร้อยละ	ศาสนา คริสต์	ร้อยละ	
เมืองปัตตานี	12,004	16.356	61,384	83.637	5	0.007	73,393
ยะรัง	1,162	1.249	91,853	98.751	-	-	93,015
หนองจิก	4,860	7.163	62,986	92.837	-	-	67,846
โคกโพธิ์	24,227	36.271	42,567	63.729	-	-	66,794
ยะหริ่ง	1,791	1.942	90,450	98.058	-	-	92,241
ปะนาเระ	8,183	17.366	38,938	82.634	-	-	47,121
มายอ	561	1.129	49,133	98.871	-	-	49,694
สายบุรี	8,497	11.929	62,731	88.069	1	0.001	71,229
ไม้แก่น	1,988	15.364	10,951	84.636	-	-	12,939
ทุ่งยางแดง	58	0.232	24,936	99.768	-	-	24,994
กะพ้อ	107	0.583	18,248	99.417	-	-	18,355
แม่ลาน	4,942	28.451	12,428	71.549	-	-	17,370
รวม	68,380	10.769	566,605	89.230	6	0.001	634,991

หมายเหตุ สืบจากข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 13 จำนวนศาสนสถานจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำแนกศาสนสถาน (แห่ง)			
	วัด	สำนักสงฆ์	มัสยิด	โบสถ์คริสต์
เมืองปัตตานี	6	1	73	6
ยะรัง	4	1	116	-
หนองจิก	5	1	85	-
โคกโพธิ์	22	3	62	-
ยะหริ่ง	7	-	95	-
ปะนาเระ	13	2	38	-
มายอ	2	-	71	-

อำเภอ	จำแนกศาสนสถาน (แห่ง)			
	วัด	สำนักสงฆ์	มัสยิด	โบสถ์คริสต์
สายบุรี	8	1	84	-
ไม้แก่น	4	-	19	-
ทุ่งยางแดง	-	-	30	-
กะป้อ	-	-	27	-
แม่ลาน	4	2	19	-
<b>รวม</b>	<b>75</b>	<b>11</b>	<b>719</b>	<b>6</b>

จากข้อมูลภาพรวมจังหวัด พบว่า ประชากรนับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.230 โดยกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ รองลงมาคือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 10.769 และศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 0.001 สำหรับศาสนสถานในพื้นที่มีวัด 75 แห่ง สำนักสงฆ์ 11 แห่ง มัสยิด 719 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 6 แห่ง

## 12.2) ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี

**ประเพณีชักพระ** พิธีรำลึกถึงวันรับเสด็จองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับจากจำพรรษา และแสดงพระอิริยาบถ 7 คัมภีร์ โปรดพระพุทธรูปมาตา ณ ดาวดึงส์ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ครั้งพุทธกาล ต่อมาจึงได้กลายเป็นประเพณีกระทำกันทุกปี โดยพุทธศาสนิกชนในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์และใกล้เคียงจะชักลากเรือพระ ที่ตกแต่งอย่างสวยงามจากวัดต่างๆ ผู้ร่วมขบวนจะแต่งกายอย่างงดงาม มีการพ้อนรำหน้าเรือพระ

**ประเพณีแห่บั้ง** จัดขึ้นเป็นเกียรติในงานเทศกาลงานเฉลิมฉลอง หรืองานมงคลทั่วไป เช่น พิธีสูหนัดในศาสนาอิสลาม หรือใช้เป็นขบวนแห่ต้อนรับอาคันตุกะผู้เป็นแขกบ้านแขกเมืองคนสำคัญ นอกจากนี้ยังมีประเพณีงานสารทเดือน 10 ระหว่างวันแรม 14-15 ค่ำ มีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว กลางคืนมีมหรสพของปักษ์ใต้ฉลอง

**งานฮารีรายอ** งานฉลองการเลิกถือศีลอดของชาวไทยมุสลิม (ในช่วงเดือน 9 ถึงวันที่ 1 เดือน 10 เป็นเวลา 30 วัน) หลังจากการเลิกถือศีลอดแล้ว ชาวไทยมุสลิมในปีตตานีจะไปชุมนุมกันที่มัสยิดกลาง เพื่อประกอบพิธีทางศาสนาอิสลามโดยพร้อมเพรียงกัน

**งานฉลองเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว** เป็นงานประเพณีที่ทำกันทุกปี ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนอ้าย ตามจันทรคติของจีน คือหลังวันตรุษจีน 15 วันของทุกปี มีการสมโภชแห่แห่นรูปสลักไม้มะม่วงหิมพานต์ของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและรูปพระอื่นๆ โดยอัญเชิญออกจากศาลมาประทับบนเกี้ยว มีการลุยไฟและแสดงอภินิหารต่างๆ เพื่อพิสูจน์ความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าแม่

**งานแห่พระอังก หรือแห่เจ้าพ่อเล่าเอี้ยก** เป็นงานประเพณีของอำเภอสายบุรี ซึ่งจัดในวันแรม 2 ค่ำ และ 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี ณ บริเวณศาลเจ้าบางทะเล ซึ่งตรงข้ามตำบลตะลุบัน หรือบริเวณศาลเจ้าแห่งใหม่ในเขตเทศบาลตำบลตะลุบัน โดยผลัดกันจัดงานสมโภชในแต่ละแห่งปีเว้นปี มีการจัดขบวนแห่รูปแกะสลักไม้เป็นรูปพระเจดีย์เจ้าพ่อเล่าเอี้ยกและบริวาร

**ประเพณีลาซัง** ประเพณีนี้ชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามเรียกว่า "ปุยอปปือแน" เป็นพิธีฉลองนาข้าวหรือซังข้าว ซึ่งทำกันทุกหมู่บ้าน ทั้งไทยพุทธและไทยอิสลาม ประเพณีนี้จะจัดให้มีขึ้นภายหลังเก็บเกี่ยวข้าวราวเดือน 5

หรือเดือน 6 มีการทำหุ่นฟางรูปชาย-หญิงจับคู่กัน แล้วจัดขบวนแห่ไปวางไว้บนศาลเพียงตา พร้อมทั้งเครื่องสังเวย เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวเหนียวห่อต้ม ไข่ต้ม หลังจากนั้นผู้อาวุโสในหมู่บ้านท่านหนึ่งจะกล่าวคำบวงสรวงแต่งงานให้แก่หุ่นขี้ผึ้ง แล้วนำหุ่นดังกล่าวไปเก็บไว้ในนาใกล้ๆ ศาลเพียงตา จุดประสงค์ของการทำพิธีนี้ก็เพื่อขอบคุณเจ้าแม่โพสพ หรือพระเจ้าที่บันดาลให้พืชผลอุดมสมบูรณ์

### 12.3) การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ

(1) **ร้องเงิ้ง** มีวิวัฒนาการมาจากการเต้นรำพื้นเมืองของชาวสเปนหรือโปรตุเกส ซึ่งนำมาแสดงในแหลมมลายู เมื่อคราวที่ได้มาติดต่อทำการค้า จากนั้นชาวมลายูพื้นเมืองได้ดัดแปลงเป็นการแสดงที่เรียกว่า “ร้องเงิ้ง” สำหรับในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการเต้นร้องเงิ้งมาเป็นเวลาช้านาน ตั้งแต่สมัยก่อนการยกเลิกการปกครอง 7 หัวเมือง โดยที่นิยมเต้นกันเฉพาะในวังของเจ้าเมือง ใน พ.ศ. 2494 ได้มีการรื้อฟื้นร้องเงิ้งขึ้นมาอีกครั้ง โดยท่านขุนจารุวิเศษ ศึกษากร ซึ่งเป็นศึกษาธิการอำเภอเมืองปัตตานี ท่านได้นำเพลงร้องเงิ้งดั้งเดิม 2 เพลง คือ ลากูคูวอ และเมาะอีนังชาวมาปรับปรุงทำเด่นขึ้นจากร้องเงิ้งของเดิม เพื่อแสดงในงานปิดอบรมศึกษา ภาคฤดูร้อนของคณะครูจังหวัดปัตตานี ต่อมาได้นำเอาเพลงจินตนาชาลัย บู๊จ๊ะปิซัง เลนัง ฯลฯ เข้ามาเผยแพร่ ในประเทศไทยทำให้เพลงร้องเงิ้งมีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีผู้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและประดิษฐ์ดัดแปลงทำเด่นขึ้นใหม่ เช่น จากทำเดินของหนังตะลุงและทำรำของไทยทำให้เพลงร้องเงิ้ง มีเพิ่มมากขึ้นซึ่งรวบรวมได้ถึง 13 เพลง นักดนตรีซึ่งเป็นชาวปัตตานีที่เล่นดนตรีสำหรับเต้นร้องเงิ้งสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันจนได้รับรางวัลเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงดนตรีพื้นบ้าน พ.ศ. 2536 คือ นายชาตรี แวเต็ง

(2) **ดิเกร์ฮูลู** สันนิษฐานว่าดิเกร์ฮูลูกำเนิดจากบริเวณลุ่มแม่น้ำปัตตานี ที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เป็นการร้องกลอนสด ดิเกร์ฮูลูเป็นต้นกำเนิดของลำตัด ปัจจุบันยังมีการเล่นดิเกร์ฮูลูอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

(3) **ซีละ** เป็นการต่อสู้ป้องกันตัวแบบหนึ่งของชาวไทยมุสลิม เนื่องจากมีกระบวนการทำที่สง่างาม ภายหลังจึงจัดให้มีการแสดงซีละเพื่อดูศิลปะทำรำ มากกว่าจะต่อสู้จริงจัง ๆ นิยมเล่นในงานมงคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง

(4) **มะโย่ง** เป็นศิลปะการรำรำที่ผสมผสานทางพิธีกรรม ความเชื่อ การละคร นาฏศิลป์ และดนตรีเข้าด้วยกัน โดยมักแสดงเพื่อเฉลิมฉลองหรือเพื่อความรื่นเริง

### 12.4) อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ

(1) **ข้าวย่ำ** เป็นอาหารหลักในท้องถิ่นของชาวไทยมุสลิมปัตตานีนิยมรับประทานในมื้อเช้า และมื้อเย็น เป็นอาหารที่ทำรับประทานง่าย หรือหาซื้อง่ายมีขายเกือบทุกชุมชน เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ปรุงมีอยู่ในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นผักสดจากริมรั้ว ปลาที่หาได้ในท้องทะเลรอบอ่าวปัตตานี พร้อมกับภูมิปัญญาในการถนอมอาหารแปรรูปจากปลาสดกลายเป็นบูดูที่มีรสชาติ อร่อย กลมกล่อม ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในการปรุงข้าวย่ำ แม้ว่าข้าวย่ำเป็นอาหารพื้นบ้านที่ดูเรียบง่าย ราคาถูกในชุมชนห่อละ 10 บาท แต่อุดมด้วยคุณค่าทางโภชนาการ รสชาติอร่อย พร้อมสีสรรค์ครบถ้วนชวนรับประทานเครื่องปรุงในการทำข้าวย่ำ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ เครื่องปรุงที่ทำข้าว ได้แก่ ข้าวเจ้า ตะไคร้ซอย เครื่องปรุงที่ทำน้ำบูดู ได้แก่ บูดู กะทิ พริกแห้ง หอมแดง ส้มแขก น้ำตาลแว่น ตะไคร้ ใบมะกรูด ส้มแขก เครื่องปรุงที่ทำซามา ได้แก่ กุ้ง พริกไทย มะพร้าวคั่ว และผักข้างเคียง เช่น ถั่วงอกยาวซอย แดงกวาซอย ใบมะกรูดซอย ถั่วงอก ดอกดาหลา เนื้อส้มโอ มะนาว มะม่วงสับเป็นเส้น

(2) **รอยะเยาะ** รอยะเยาะเคยเป็นเครื่องเสวย เมื่อครั้งรัชกาลที่ 6 เสด็จประพาสหัวเมืองปักษ์ใต้ พ.ศ.2458 รอยะเยาะทำจากเส้นหมี่ลวกน้ำร้อน ต้มน้ำให้เดือดให้เหลือทิ้งเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้างอกลวก แดงกว่าหั่นเป็นชิ้นบาง ๆ ผักบุงลวกหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ และกึ่งสดชุบแป้งทอดให้เหลืองแล้วหั่นเป็นชิ้นพอคำราดด้วยน้ำแกง ซึ่งประกอบด้วย พริกแห้ง หัวกระเทียมดอง น้ำส้มสายชู เกลือ น้ำตาล งาคั่วใช้ไฟอ่อน ๆ หอมเจียวน้ำมันจุนกรอบแดง

(3) **ไก่ขอมและ** มาจากคำว่า “ขอมและ” เป็นการคลุกชิ้นเนื้อในน้ำเครื่องแกงที่ราดพอลุกขลิกล้าง พลิกไปพลิกมาพอให้เครื่องแกงซึมเข้าเนื้อ น้ำแกงทำจากหัวกะทิผสมพริกแห้ง หอม กระเทียม ขิง ซึ่งโขลกรวมกัน ให้ละเอียด เติมน้ำตาลมะนาว สีออกแดง ๆ รสชาติจัดจ้าน

(4) **ละแซ** ทำจากแป้งนึ่งหั่นเป็นแว่นราดกะทิ ทานกับถั่วงอก ถั่วฝักยาวและดอกดาหลาหั่นฝอย รสชาติน้ำกะทิเค็ม ๆ มัน ๆ เจียวหวานอ่อน ๆ เป็นหนึ่งในอาหารเช้าที่คนท้องถิ่นนิยมนอกเหนือจากข้าวต้มซึ่งมีสีม่วง จากดอกอัญชันตัดกับสีแดงของดอกดาหลาหั่นฝอย

(5) **นาซิดาแซ** เป็นอาหารพื้นเมืองปัตตานีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ นิยมรับประทานในงานสำคัญ ๆ เช่น งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ วันฮารีรายอ และงานเลี้ยงรับรองแบบพื้นเมือง เครื่องปรุง ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว มะพร้าว หัวหอมแดง เครื่องเทศ (ฮาลือบอบ) การรับประทานนาซิดาแซ นิยมรับประทานกับแกงกะทิปลาโอ แกงไก่ และแกงไข่ไก่หรือไข่เป็ด เมื่อรับประทานมักจะโรยด้วยข้าวคั่ว (มะพร้าวคั่วจะคั่วและตำละเอียด)

(6) **สะเต๊ะเนื้อ** ส่วนใหญ่จะเป็นสะเต๊ะเนื้อวัวและเนื้อไก่ ลักษณะคล้ายกับหมูสะเต๊ะทางภาคกลาง เพียงแต่ของปัตตานีจะต้องทานแก้มกับข้าวอัดและอาจาด ที่นำไปต้มเคี่ยวละเอียดจนจนแห้ง นำมาห่อด้วยผ้าขาว จนจับตัวเป็นก้อน แล้วหั่นเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมพอดีคำ ทานกับสะเต๊ะเนื้อวัว ซึ่งเลือกตรงส่วนของเนื้อสันสวย ๆ มาแล้ เป็นชิ้นเล็ก ๆ หมักกับซีอิ๊วขาว ตะไคร้ ขมิ้นผง แล้วนำไปย่างด้วยไฟอ่อน ๆ จนสุกหอมกรุ่นและรสชาตินุ่มนวลจิ้มกับ น้ำแกงสูตรเด็ด ซึ่งใช้น้ำกะทิผสมกับพริกแดง หัวหอม กระเทียม น้ำมะขามเปียก ถั่วลิสง และเครื่องปรุงรสต่าง ๆ จนรสกลมกล่อม

(7) **โรตีมะตะบะ** เป็นอาหารขึ้นชื่อที่อยู่คู่กับชาวมุสลิม ใช้แป้งโรตีสื่อใส่ไว้ภายในจะเป็นเนื้อวัว หรือ เนื้อไก่ ผสมเครื่องเทศรสหอมหวานกลมกล่อม หากมองให้ดีก็จะคล้ายกับไชยัดใส่ เมื่อทอดเสร็จแล้วจะทานคู่กับอาจาด โรตีสาน้ำแกง จะเป็นแป้งโรตีสรรพดาหรือโรตีสื่อใส่ไข่ แต่ไม่ต้องใส่นมและน้ำตาล นำมาหั่นเป็นชิ้นพอคำรับประทานกับ น้ำแกง โรตีสื่อกล้วยหอม แบบนี้หลาย ๆ คนอาจจะเคยทานกันบ้างแล้ว คือ โรตีสื่อทอด โดยมีเนื้อของกล้วยหอมผ่านผสม แล้วหั่นเป็นชิ้น ๆ รสชาติจะหวานหอม แต่ไม่เลี่ยนจนเกินไป อีกแบบหนึ่งก็คือ โรตีสรรพดาใส่นม น้ำตาล แต่จะต่าง จากที่อื่น ๆ ก็คือ โรตีสื่อส่วนใหญ่จะไม่ทอดจนกรอบ นิยมทอดแบบหนานุ่มมากกว่า

### 3.1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

#### 1) ด้านเศรษฐกิจ

##### 1.1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

ข้อมูลปี 2562 เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มูลค่า 49,555 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.47 เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศมีมูลค่า 16,898,086 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.23 เมื่อเทียบกับปีก่อน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้มีมูลค่า 1,473,623 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.71 เมื่อเทียบกับปีก่อน จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ลำดับที่ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) เป็นลำดับที่ 9 ใน 14 จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ และลำดับที่ 52 ของประเทศ

ตารางที่ 14 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัด / ภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้/ประเทศ ณ ราคาประจำปี

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ปัตตานี	49,239	0.50	54,347	10.37	46,174	-15.04	48,360	4.73	49,555	2.47
ยะลา	38,041	-5.03	42,746	12.37	43,360	1.44	44,798	3.32	46,456	3.70
นราธิวาส	38,154	-2.80	41,479	8.71	40,743	-1.77	43,802	7.51	43,162	-1.46
สงขลา	234,246	4.29	242,802	3.65	242,952	0.06	249,587	2.73	245,771	-1.53
สตูล	31,996	0.65	32,799	2.51	31,829	-2.96	30,676	-3.62	30,955	0.91
ภูเก็ต	166,609	14.06	194,920	16.99	212,850	9.20	236,427	11.08	251,813	6.51
สุราษฎร์ธานี	177,405	4.27	193,575	9.11	210,211	8.59	205,017	-2.47	210,396	2.62
ระนอง	22,535	-3.16	25,520	13.25	27,936	9.47	29,234	4.65	27,918	-4.50
พังงา	57,971	24.34	65,103	12.30	74,465	14.38	77,986	4.73	83,187	6.67
กระบี่	75,499	0.18	81,931	8.52	86,643	5.75	86,212	-0.50	85,807	-0.47
ชุมพร	68,385	-1.31	82,846	21.15	86,082	3.91	91,824	6.67	116,164	26.51
นครศรีธรรมราช	140,349	-0.82	150,550	7.27	158,802	5.48	163,441	2.92	180,727	10.58
ตรัง	61,162	-4.58	67,444	10.27	70,891	5.11	64,042	-9.66	64,463	0.66
พัทลุง	32,195	-2.15	36,435	13.17	36,529	0.26	35,955	-1.57	37,247	3.59
ภาคใต้ชายแดน	125,434	-2.23	138,571	10.47	130,278	-5.98	136,961	5.13	139,173	1.62
ภาคใต้	1,193,787	3.45	1,312,497	9.94	1,369,469	4.34	1,407,360	2.77	1,473,623	4.71
ประเทศ	13,743,478	3.88	14,590,337	6.16	15,488,664	6.16	16,368,711	5.68	16,898,086	3.23

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี



ส่วนข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) มีค่าเฉลี่ย 76,997 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.11 เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศเฉลี่ยต่อหัว (GDP Per Capita) มีมูลค่า 243,787 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.92 เมื่อเทียบกับปีก่อน ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้เฉลี่ยต่อหัว (GRP Per Capita) มีค่าเฉลี่ย 153,659 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.11 เมื่อเทียบกับปีก่อน จังหวัดปัตตานีจัดอยู่ลำดับที่ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เป็นลำดับที่ 12 ใน 14 จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ และลำดับที่ 59 ของประเทศ

ตารางที่ 15 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per capita GRP และ GPP) ณ ราคาประจำปี

หน่วย : บาท/คน/ปี

จังหวัด	ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%	มูลค่า	%
ปัตตานี	77,869	-0.25	85,594	9.92	72,261	-15.58	75,403	4.35	76,997	2.11
ยะลา	82,964	-6.09	92,577	11.59	93,232	0.71	95,641	2.58	98,501	2.99
นราธิวาส	53,803	-3.88	58,126	8.04	56,799	-2.28	60,714	6.89	59,498	-2.00
สงขลา	147,806	2.91	151,089	2.22	149,937	-0.76	152,652	1.81	149,027	-2.37
สตูล	112,944	-0.17	114,832	1.67	110,523	-3.75	105,649	-4.41	105,827	0.17
ภูเก็ต	298,261	12.65	344,607	15.54	371,632	7.84	407,671	9.70	428,351	5.07
สุราษฎร์ธานี	160,009	2.39	171,621	7.26	186,633	8.75	180,738	-3.16	184,214	1.92
ระนอง	86,273	-4.15	96,694	12.08	104,757	8.34	108,494	3.57	101,822	-6.15
พังงา	229,112	24.83	258,316	12.75	296,633	14.83	311,892	5.14	333,015	6.77
กระบี่	187,258	-1.87	199,688	6.64	208,991	4.66	206,285	-1.29	203,719	-1.24
ชุมพร	140,657	-2.10	169,042	20.18	174,245	3.08	184,388	5.82	232,817	26.26
นครศรีธรรมราช	94,483	-1.30	100,856	6.75	105,868	4.97	108,430	2.42	119,589	10.29
ตรัง	98,291	-5.31	107,877	9.75	112,816	4.58	101,725	-9.83	102,221	0.49
พัทลุง	66,026	-2.42	74,507	12.85	74,488	-0.03	73,109	-1.85	75,726	3.58
ภาคใต้ชายแดน	69,686	-3.20	76,547	9.85	71,526	-6.56	74,792	4.57	75,610	1.09
ภาคใต้	127,892	2.40	139,335	8.95	144,551	3.74	147,600	2.11	153,659	4.11
ประเทศ	202,152	3.24	213,553	5.64	225,126	5.42	236,860	5.21	243,787	2.92

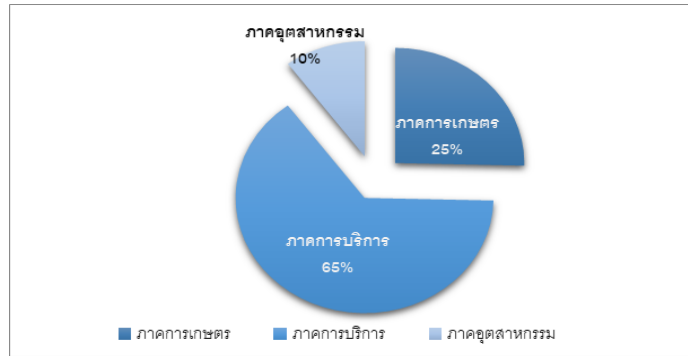
ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี

### โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี แบ่งภาคการผลิตตามลำดับของสัดส่วนโครงสร้าง ดังนี้

1. ภาคบริการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยสาขา การก่อสร้าง สาขาการขนส่งและการขายปลีก สาขาการขนส่ง สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาข้อมูล ข่าวสารและการสื่อสาร สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ สาขากิจกรรม ทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน สาขาบริหารราชการ สาขาการศึกษา สาขากิจกรรมด้านสุขภาพ สาขาศิลปะความบันเทิง และสาขากิจกรรมบริหารด้านอื่น ๆ

2. ภาคการเกษตร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 คือ สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

3. ภาคอุตสาหกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ประกอบด้วยสาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน สาขาการผลิต สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ และสาขาการจัดการน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล

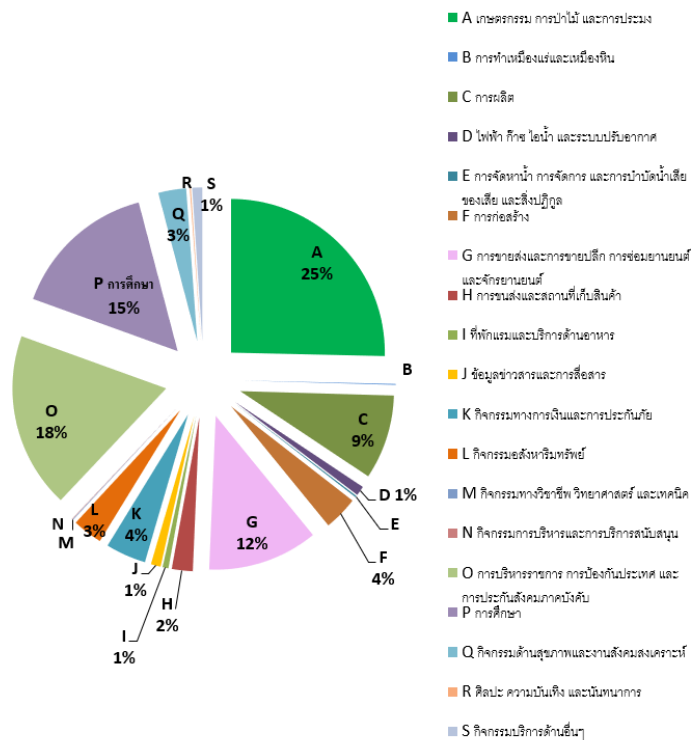


แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2562

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2562 ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 49,555 ล้านบาท โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด 5 ลำดับแรกเรียงจากมูลค่าสูงสุด คือ

1. สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีมูลค่า 12,566 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.36
2. สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า 9,156 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.48
3. สาขาการศึกษา มีมูลค่า 7,634 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.40
4. สาขาการขนส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีมูลค่า 5,735 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.57
5. สาขาการผลิต มีมูลค่า 4,407 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.89



ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี

แผนภูมิที่ 2 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2562

## เครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญของแต่ละภาคการผลิต จำแนกได้ ดังนี้

**ภาคบริการ** ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการร้านค้าส่ง ค้าปลีก จำนวนนักท่องเที่ยว ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงแรม และภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทกิจการธุรกิจโรงแรม

**ภาคการเกษตร** ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ด้านปริมาณและราคาขายพารา ปริมาณ และราคาสัตว์น้ำขึ้นท่า

**ภาคอุตสาหกรรม** ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม ภาษีมูลค่าเพิ่มประเภทอุตสาหกรรม และปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม

**อัตราการเติบโตเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี (2558 – 2562)** หดตัวที่ร้อยละ -1.57 ต่ำกว่าการขยายตัวของประเทศไทยซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.44 เนื่องจากโครงสร้างการผลิตของจังหวัดปัตตานีอยู่ในภาคการบริการ และภาคเกษตร ต่างจากโครงสร้างระดับประเทศ ที่อยู่ที่ภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม โดยภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานีได้รับผลกระทบจากราคายางพาราตกต่ำ ผลผลิตยางพาราลดลงจากภาวะโรคระบาดยางพารา และปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลง อัตราเงินเฟ้อของจังหวัดปัตตานีเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 1.17

## เครื่องชี้เศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัด และโครงสร้างของแรงงานในจังหวัดปัตตานี พบว่าเครื่องชี้เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. รายได้จากการทำประมงทะเล
2. รายได้จากผลผลิตยางพารา
3. รายได้จากธุรกิจภาคการบริการ

## การสะสมทุนของจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีได้มีการลงทุน พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมสถานที่และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการผลิตและการอุปโภคบริโภค โดยแหล่งสะสมทุนที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. วิถีชุมชนริมแม่น้ำปัตตานี และท่าเทียบเรือจังหวัดปัตตานี
2. แหล่งโบราณสถานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ตามความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น วัดช้างไห้ (หลวงปู่ทวด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกลางปัตตานี มัสยิดกรือเซะ
3. สถานศึกษาที่มีมาตรฐานและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

## การคาดการณ์เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี ปี 2564 (ณ เดือนมิถุนายน 2564)

สำนักงานคลังจังหวัดปัตตานีได้คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีในปี 2564 คาดว่ามีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับปี 2563 ช่วงคาดการณ์อยู่ที่ร้อยละ 1.9 – 2.4 โดยแนวโน้มดังกล่าวปรับประมาณการลดลงจากที่คาดการณ์ไว้ ณ เดือนมีนาคม 2564 ที่จะขยายตัวร้อยละ 3.0 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในเดือนเมษายน 2564 โดยด้านอุปทาน คาดว่ามีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนช่วงคาดการณ์อยู่ที่ร้อยละ 1.9 – 2.4 ซึ่งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคการบริการจะขยายตัวร้อยละ 2.2 2.3 และ 2.2 ตามลำดับ คาดการณ์ว่าด้านการผลิต ปริมาณผลผลิตยางพาราจะขยายตัวจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยมากกว่าปีก่อน ปริมาณน้ำเพียงพอ ดันยางสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ส่งผล

ให้จำนวนวันกรีดยางเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลกำหนดแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรการรักษาเสถียรภาพราคายางพารา โครงการชะลอการขยายยางเพื่อแก้ปัญหายางพาราทั้งระบบ ด้านปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำที่จับได้จะมีการขยายตัว และภาคอุตสาหกรรมจะขยายตัวตามการผลิตของอุตสาหกรรมประเภทรูทกึ่งน้ำยางข้น และธุรกิจถุงมือยางขยายตัวตามความต้องการที่มีอย่างต่อเนื่อง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคการบริการและการท่องเที่ยวขยายตัว โดยคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น หากมีการกระจายการฉีดวัคซีนอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว และการบริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ส่วนด้านอุปสงค์ภายในจังหวัด มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.3 โดยมีช่วงคาดการณ์อยู่ที่ร้อยละ 2.0 – 2.5 จากการบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัวร้อยละ 2.2 สอดคล้องกับด้านการใช้จ่ายของจังหวัดที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน จากการบริโภคภาคเอกชนจะขยายตัว จากมาตรการของภาครัฐเพื่อเพิ่มกำลังซื้อแก่ประชาชน ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2564 ภาครัฐมีมาตรการ ได้แก่ โครงการคนละครึ่งเฟส 3 โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้กับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐระยะที่ 3 คาดว่าจะส่งผลให้การใช้จ่ายสินค้าในร้านค้าปลีกเพิ่มขึ้น ประกอบกับความคืบหน้าในการกระจายการฉีดวัคซีนทั่วประเทศ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนเพิ่มขึ้น การลงทุนภาคเอกชนจะขยายตัว จากนโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ มาตรการด้านภาษี และโครงการสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การใช้จ่ายของภาครัฐจะขยายตัว ตามการสนับสนุนการลงทุนการใช้จ่ายของภาครัฐ โครงการก่อสร้างของภาครัฐ เพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศ และในพื้นที่ และมีการเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ในด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ คาดว่าจะขยายตัว โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2564 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี ตามราคาอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะอาหารสด ผัก และผลไม้ปรับตัวสูงขึ้น ราคาพลังงานโดยเฉพาะน้ำมันจะปรับตัวสูงขึ้น ส่วนภาวะการจ้างงานคาดว่าจะเพิ่มขึ้นหากมีการเร่งกระจายการฉีดวัคซีนในปริมาณที่เพียงพอให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

อย่างไรก็ตาม การประมาณการเศรษฐกิจยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง ผลผลิตยางพารา ราคายางพารา สถานการณ์การควบคุมภาวะโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ความผันผวนของค่าเงิน การฟื้นตัวของประเทศคู่ค้า เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การขาดแคลนแรงงาน แนวโน้มราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวน และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ

## 1.2) ภาคการเกษตร

### 1) สาขาการเกษตร

จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการผลิตสินค้าภาคการเกษตร เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ 762,437 ไร่ มีครุว์เรือนเกษตรกรรมรวม 91,630 ครุว์เรือน พืชหลักที่มีการเพาะปลูกได้แก่ ยางพารา ข้าว มะพร้าว ลองกอง

#### ครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

โดยอำเภอที่มีจำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอโคกโพธิ์ มีจำนวน 12,991 ครุว์เรือน อำเภอยะรัง มีจำนวน 12,880 ครุว์เรือน อำเภอสายบุรี มีจำนวน 10,110 ครุว์เรือน ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีครุว์เรือนเกษตรกรรมน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก คือ อำเภอไม้แก่น มีจำนวน 2,588 ครุว์เรือน อำเภอแม่ลาน มีจำนวน 3,019 ครุว์เรือน และอำเภอกะพ้อ มีจำนวน 3,701 ครุว์เรือน

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)
เมืองปัตตานี	46,062	8,153	17.70	32,621
ยะรัง	22,463	12,880	57.34	67,076
หนองจิก	20,461	8,368	40.90	61,134
โคกโพธิ์	20,587	12,991	63.10	45,453
ยะหริ่ง	20,253	9,554	47.17	31,683
ปะนาเระ	11,986	7,160	59.74	27,625
มายอ	13,683	9,171	67.02	34,955
สายบุรี	17,574	10,110	57.53	36,820
ไม้แก่น	3,312	2,588	78.14	6,038
ทุ่งยางแดง	5,682	3,935	69.25	13,324
กะพ้อ	4,369	3,701	84.71	9,356
แม่ลาน	4,367	3,019	69.13	13,950
<b>รวม</b>	<b>190,799</b>	<b>91,630</b>	<b>48.02</b>	<b>380,033</b>

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 17 แสดงการใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ปีเพาะปลูก 2563

ที่	อำเภอ	เนื้อที่ ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ ถือครอง การเกษตร ทั้งหมด (ไร่) (1)	เนื้อที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)								เนื้อที่ถือ ครองการ เกษตรที่ไม่ใช้ ประโยชน์ (ไร่) (1) - (2)
				เนื้อที่ทำการปลูกพืช						เนื้อที่ทำ การเกษตร อื่นๆ	รวม (2)	
				ข้าว	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชไร่	พืชผัก	รวม			
1	เมืองปัตตานี	78,916	38,977	3,729	826	5,713	801	1,182	12,251	10,880	23,131	15,846
7	ยะรัง	126,117	81,767	6,919	8,280	64,192	187	248	79,826	1,607	81,433	334
4	หนองจิก	149,227	80,969	7,273	1,308	28,872	276	161	37,890	14,085	51,975	28,994
2	โคกโพธิ์	223,715	108,474	11,782	6,595	83,979	882	1,024	104,262	3,000	107,262	1,212
8	ยะหริ่ง	129,450	68,595	13,356	375	20,814	433	931	35,908	10,402	46,310	22,285
5	ปะนาเระ	90,083	45,292	21,687	683	17,930	824	135	41,259	1,524	42,783	2,509
3	มายอ	116,198	86,568	14,398	3,237	63,731	267	216	81,849	472	82,321	4,247
6	สายบุรี	101,243	75,772	8,532	4,506	43,553	678	563	57,832	3,327	61,159	14,613
9	ไม้แก่น	34,501	22,513	1,533	1,318	9,137	409	123	12,520	2,645	15,165	7,348
10	ทุ่งยางแดง	71,856	56,045	2,267	1,415	30,073	568	304	34,627	1,902	36,529	19,516
11	แม่ลาน	56,182	42,945	3,817	2,667	26,569	87	246	33,386	660	34,046	8,899
12	กะพ้อ	58,668	54,520	2,752	5,239	34,591	483	149	43,214	180	43,394	11,126
	<b>รวม</b>	<b>1,236,156</b>	<b>762,437</b>	<b>98,045</b>	<b>36,449</b>	<b>429,154</b>	<b>5,895</b>	<b>5,281</b>	<b>574,824</b>	<b>50,684</b>	<b>625,508</b>	<b>136,929</b>

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

## ด้านพืช

(1) ยางพารา ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 339,458 ไร่ ลดลงร้อยละ 1.20 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 317,935 ไร่ ลดลงร้อยละ 0.04 ผลผลิตจำนวน 77,019.75 ตัน ลดลงร้อยละ 1.36 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 242.25 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.19 ราคา 44.74 บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 1.76 มูลค่ารวม 3,445.86 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.78

ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	345,745.00	343,592.00	339,458.00
พื้นที่กรีดยาง (ไร่)	320,882.00	318,074.00	317,935.00
ผลผลิต (ตัน)	78,830.01	78,082.75	77,019.75
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	245.67	245.16	242.25
ราคา (บาท/กก.)	45.86	45.54	44.74
มูลค่า (ล้านบาท)	3,615.01	3,544.22	3,445.86

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(2) ข้าว ข้อมูลปี 2563/2564 เปรียบเทียบกับปี 2562/2563 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 73,063 ไร่ ลดลงร้อยละ 2.30 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 73,043 ไร่ ลดลงร้อยละ 2.32 ผลผลิต จำนวน 32,388.73 ตัน ลดลงร้อยละ 4.47 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 443.42 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 2.68 ราคา 10.00 บาท/กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 2.15 มูลค่ารวม 323.89 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.37

ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวนาปี

รายการ	ปี 2561/2562	ปี 2562/2563	ปี 2563/2564
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	76,050.00	74,781.00	73,063.00
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	76,050.00	74,781.00	73,043.00
ผลผลิต (ตัน)	34,821.00	33,903.86	32,388.73
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	458.00	455.65	443.42
ราคา (บาท/กก.)	8.92	10.22	10.00
มูลค่า (ล้านบาท)	310.60	345.92	323.89

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(3) ปาล์มน้ำมัน ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 24,455 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.99 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 21,544 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.23 ผลผลิตจำนวน 51,813.32 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.00 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 2,405 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.71 ราคา 4.03 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.17 มูลค่ารวม 208.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.79

ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	24,455.00	23,978.00	24,455.00
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	18,273.00	19,906.00	21,544.00
ผลผลิต (ตัน)	45,772.00	47,535.00	51,813.32
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2,505.00	2,388.00	2,405.00
ราคา (บาท/กก.)	3.11	3.12	4.03
มูลค่า (ล้านบาท)	142.35	148.31	208.81

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(4) ไม้ผล

(4.1) ลองกอง ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 14,621 ไร่ ลดลงร้อยละ 3.44 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 14,368 ไร่ ลดลงร้อยละ 5.83 ผลผลิตจำนวน 6,135.14 ตัน ลดลงร้อยละ 8.75 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 427.00 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 3.83 ราคา 25.00 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.20 มูลค่ารวม 153.38 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.18

ตารางที่ 21 แสดงข้อมูลการปลูกลองกอง

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	15,509.00	15,142.00	14,621.00
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	15,353.00	15,257.00	14,368.00
ผลผลิต (ตัน)	3,982.00	6,723.65	6,135.14
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	259.00	444.02	427
ราคา (บาท/กก.)	25.20	23.32	25.00
มูลค่า (ล้านบาท)	100.35	156.80	153.38

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(4.2) ทูเรียน ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 9,825 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.09 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 7,066 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.10 ผลผลิตจำนวน 4,168.94 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.42 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 590 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.51 ราคา 55.62 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.17 มูลค่ารวม 231.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.67

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลการปลูกทุเรียน

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	9,652.00	9,819.00	9,825.00
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	7,035.00	7,059.00	7,066.00
ผลผลิต (ตัน)	3,807.00	4,031.00	4,168.94
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	541.00	570.00	590.00

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
ราคา (บาท/กก.)	53.83	54.44	55.62
มูลค่า (ล้านบาท)	204.93	219.44	231.88

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(4.3) เงาะ ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 1,617 ไร่ ลดลงร้อยละ 1.58 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 1,585 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.89 ผลผลิต จำนวน 638.76 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.79 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 403 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.81 ราคา 11.50 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.09 มูลค่ารวม 7.35 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.79

ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลการปลูกเงาะ

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,639.00	1,643.00	1,617.00
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	1,560.00	1,571.00	1,585.00
ผลผลิต (ตัน)	608.00	576.56	638.76
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	390.00	367.00	403.00
ราคา (บาท/กก.)	11.98	11.49	11.5
มูลค่า (ล้านบาท)	7.28	6.63	7.35

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี

(4.4) มะพร้าว ข้อมูลปี 2563 เปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า เนื้อที่เพาะปลูก จำนวน 54,135 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.24 เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 50,972 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 ผลผลิตจำนวน 57,688 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.13 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,032 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.18 ราคา 6.50 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.97 มูลค่ารวม 374.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.19

ตารางที่ 24 แสดงข้อมูลการปลูกมะพร้าว

รายการ	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	52,225.00	54,006.00	54,135.00
พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	48,988.00	50,447.00	50,972.00
ผลผลิต (ตัน)	50,896.41	51,447.75	57,688.00
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	1,039.00	1,020.00	1,032.00
ราคา (บาท/กก.)	4.43	5.09	6.50
มูลค่า (ล้านบาท)	225.47	261.86	374.97

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี



## สถาบันเกษตรกร

จังหวัดปัตตานีมีจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการจดทะเบียน ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์และดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น 73 แห่ง มีมูลค่าปริมาณการดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น 9,676,694,322.89 บาท แยกเป็นสหกรณ์ จำนวน 64 แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน 9 แห่ง สมาชิก 222,492 ราย

ตารางที่ 25 สถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเป็นรายอำเภอในปี 2564

อำเภอ	สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร		จำนวนมูลค่าปริมาณที่ดำเนินงาน ในปีที่แล้ว (บาท) (กู้ ฝาก ชื้อ รวบรวม แปรรูป อื่น ๆ)
	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	
เมืองปัตตานี	22	189,494	1	353	9,009,492,118.55
ยะรัง	5	2,408	3	254	41,135,363.36
หนองจิก	7	10,807	-	-	204,242,513.02
โคกโพธิ์	4	2,398	2	96	65,457,804.46
ยะหริ่ง	8	2,689	1	34	49,181,908.16
ปะนาเระ	3	2,936	1	149	190,780,746.75
มายอ	4	6,793	-	-	84,962,621.22
สายบุรี	5	1,914	1	84	9,682,219.18
ไม้แก่น	1	839	-	-	9,271,298.55
ทุ่งยางแดง	2	516	-	-	921,284.53
กะพ้อ	1	928	-	-	934,654.75
แม่ลาน	2	800	-	-	10,631,790.36
<b>รวม</b>	<b>64</b>	<b>222,522</b>	<b>9</b>	<b>970</b>	<b>9,676,694,322.89</b>

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

## 2) สาขาปศุสัตว์

2.1) จำนวนประชากรสัตว์ ประจำปี 2563 ในภาพรวมมีทั้งหมด 1,620,366 ตัว จำแนกเป็นรายอำเภอ โดยจำนวนประชากรสัตว์ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอปะนาเระ จำนวน 278,904 ตัว (ร้อยละ 17.21) รองลงมา คือ อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 264,867 ตัว (ร้อยละ 16.35) และอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 208,984 ตัว (ร้อยละ 12.90) ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีประชากรสัตว์น้อยที่สุด คือ ไม้แก่น จำนวนเพียง 38,371 ตัว (ร้อยละ 2.37)

ตารางที่ 26 ข้อมูลสัตว์เลี้ยงจำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2563

อำเภอ	รวม	โค	กระบือ	สุกร	แพะ	แกะ	ไก่	เป็ด	นกกระทา	อื่น ๆ
ยอดรวม	1,620,366	64,889	1,623	4,448	48,708	16,431	1,085,553	296,444	52,129	50,141
เมืองปัตตานี	208,984	4,507	25	221	2,284	4,030	148,678	42,413	4,550	2,276
ยะรัง	85,489	4,068	106	-	5,639	1,921	56,563	13,567	3,206	419
หนองจิก	161,447	8,552	76	245	5,196	4,278	103,232	35,780	2,800	1,288

อำเภอ	รวม	โค	กระบือ	สุกร	แพะ	แกะ	ไก่	เป็ด	นกกกระทา	อื่น ๆ
โคกโพธิ์	264,867	9,052	28	1,682	3,061	148	200,008	32,417	9,540	8,931
ยะหริ่ง	136,899	4,596	15	76	5,027	3,800	87,133	26,981	4,844	4,427
ปะนาเระ	278,904	7,093	23	688	4,928	525	195,891	44,781	6,622	18,353
มายอ	161,101	5,590	5	-	7,607	442	94,325	38,830	9,750	4,552
สายบุรี	100,564	5,830	115	1,207	5,723	654	60,927	16,877	6,670	2,561
ไม้แก่น	38,371	2,611	6	17	1,292	53	20,021	10,123	1,025	3,223
ทุ่งยางแดง	82,937	7,872	1,168	-	4,039	332	52,227	12,830	2,122	2,347
กะพ้อ	49,971	3,344	54	-	1,872	193	35,653	7,126	-	1,729
แม่ลาน	50,832	1,774	2	312	2,040	55	30,895	14,719	1,000	35

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

2.2) ข้อมูลเปรียบเทียบจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และจำนวนประชากรสัตว์ที่สำคัญ ตั้งแต่ปี 2561 – 2563 แยกเป็นรายชนิดสัตว์ที่สำคัญ ดังนี้

#### โคเนื้อ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ปี 2563 จำนวน 17,668 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.78 และปี 2562 จำนวน 17,177 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.41 ตามลำดับ

- จำนวนโคเนื้อ ปี 2563 จำนวน 64,889 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.97 และปี 2562 จำนวน 60,098 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.85 ตามลำดับ

#### แพะ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ปี 2563 จำนวน 9,655 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.91 และปี 2562 จำนวน 9,474 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.17 ตามลำดับ

- จำนวนแพะ ปี 2563 จำนวน 48,708 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.18 และปี 2562 จำนวน 43,419 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.48 ตามลำดับ

#### แกะ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงแกะ ปี 2563 จำนวน 3,751 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.71 และปี 2562 จำนวน 3,537 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.73 ตามลำดับ

- จำนวนแกะ ปี 2563 จำนวน 16,431 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.07 และปี 2562 จำนวน 13,800 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.53 ตามลำดับ

#### ไก่เนื้อ

- เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ปี 2563 จำนวน 130 ราย ลดลงร้อยละ 2.99 และปี 2562 จำนวน 134 ราย ลดลงร้อยละ 6.29 ตามลำดับ

- จำนวนไก่เนื้อ ปี 2563 จำนวน 327,080 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.25 และปี 2562 จำนวน 276,599 ตัว ลดลงร้อยละ 2.21 ตามลำดับ

### ไก่อพื้นเมือง

- เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่อพื้นเมือง ปี 2563 จำนวน 32,242 ราย ลดลงร้อยละ 1.81 และปี 2562 จำนวน 32,837 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.81 ตามลำดับ

- จำนวนไก่อพื้นเมือง ปี 2563 จำนวน 716,492 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 และปี 2562 จำนวน 702,428 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

### เป็ด

- เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด ปี 2563 จำนวน 15,749 ราย ลดลงร้อยละ 8.04 และปี 2562 จำนวน 17,125 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.84 ตามลำดับ

- จำนวนเป็ด ปี 2563 จำนวน 296,444 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.23 และปี 2562 จำนวน 294,600 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 ตามลำดับ

### ตารางที่ 27 เปรียบเทียบจำนวนจำนวนข้อมูลสัตว์เลี้ยงที่สำคัญ

ชนิดสัตว์	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	จำนวน (ตัว)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
โคเนื้อ	54,710	15,845	60,098	17,177	64,889	17,668
แพะ	39,301	8,678	43,419	9,474	48,708	9,655
แกะ	13,065	3,314	13,800	3,537	16,431	3,751
ไก่อเนื้อ	282,838	143	276,599	134	327,080	130
ไก่อพื้นเมือง	650,345	29,904	702,428	32,837	716,492	32,242
เป็ด	286,286	16,028	294,600	17,125	296,444	15,749

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี

### 3) สาขาประมง

ศักยภาพด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการประมงน้ำจืด

3.1) การประมงทะเล จังหวัดปัตตานีมีเรือประมงที่จดทะเบียนเรือไทยและขอใบอนุญาตประมงพาณิชย์มากเป็นอันดับ 1 ของประเทศ มีท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์รองรับการขนถ่ายสัตว์น้ำ จำนวน 70 ท่าเรือ มีเรือประมงพาณิชย์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และเรือประมงจากจังหวัดต่าง ๆ ที่ทำการประมงในทะเลอ่าวไทยเข้ามาจอดเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำจำนวนมาก ประกอบด้วยกลุ่มชาวประมง 2 กลุ่มใหญ่ คือ

(1) กลุ่มเรือประมงพาณิชย์ จำนวน 997 ลำ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอสายบุรี เครื่องมือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ ประกอบด้วย อวนลาก อวนล้อมจับ อวนครอบ ปลาเกะตัก อวนครอบหมึก อวนติดตา และลอบ เป็นต้น

ตารางที่ 28 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำขึ้นท่าเทียบเรือประมงปัตตานีขององค์กรสะพานปลา

ปีงบประมาณ	ปริมาณสัตว์น้ำ /ตัน	มูลค่าสัตว์น้ำ /บาท
2560	71,764	7,550,793,634
2561	91,113	4,511,262,923
2562	106,482	4,361,541,433
2563	84,076	3,808,372,657

ที่มา : สำนักงานท่าเทียบเรือประมงปัตตานี

(2) กลุ่มเรือประมงพื้นบ้าน จำนวน 3,038 ลำ ซึ่งกระจายอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลในพื้นที่ 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรีและอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี มีการใช้เครื่องมือประมงที่หลากหลาย เช่น อวนลอยกุ้ง อวนลอยปู อวนลอยปลา ลอบปลา ลอบหมึก เบ็ด เป็นต้น

3.2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สามารถสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมาก คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

(1) การเลี้ยงกุ้งทะเลมีฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลจากการขึ้นทะเบียนฟาร์มเลี้ยงกับหน่วยงานของกรมประมง ในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 95 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 1,769.55 ไร่ เป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ 6 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 229.00 ไร่ และฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน 89 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 1,540.55 ไร่ มีการเลี้ยงมากที่สุด ในเขตอำเภอยะหริ่ง จำนวน 43 ฟาร์ม และอำเภอหนองจิก จำนวน 33 ฟาร์ม ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลรวมทั้งสิ้น 2,423.19 ตัน คิดเป็นมูลค่า 369.47 ล้านบาท แยกเป็น ผลผลิตกุ้งกุลาดำ 18.90 ตัน คิดเป็นมูลค่า 3.66 ล้านบาท เป็นผลผลิตกุ้งขาว 2,404.29 ตัน คิดเป็นมูลค่า 365.82 ล้านบาท

(2) การเลี้ยงปลาน้ำกร่อย จังหวัดปัตตานีมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาน้ำกร่อย ในปี 2564 มีจำนวน 305 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 224.61 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลี้ยงปลาในกระชัง มีจำนวนน้อยที่เลี้ยงปลาน้ำกร่อยในบ่อดิน นิยมเลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอสายบุรี จำนวน 149 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 7.72 ไร่ รองลงมา คือ อำเภอยะหริ่ง จำนวน 105 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม 105.09 ไร่

3.3) การประมงน้ำจืด นอกจากประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงน้ำจืดก็มีความสำคัญกับเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีโดยเฉพาะเกษตรกรที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการเกษตรสร้างผลผลิตปลาน้ำจืดให้กับเกษตรกรในการจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคในครัวเรือน ซึ่งเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง จังหวัดปัตตานีมีฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืดรวมจำนวน 1,991 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม 1,351.53 ไร่ นิยมเลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 500 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม 295.12 ไร่ อำเภอหนองจิก จำนวน 253 ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม 355.25 ไร่

ตารางที่ 29 แสดงผลผลิตและรายได้จากการทำการประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ปี 2563

ลำดับที่	แหล่งทำการประมง	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	การทำการประมงในแหล่งน้ำจืด	406.94	32.84
2	การทำการประมงพาณิชย์ (นอกเขตทะเลชายฝั่ง)	76,048.969	3,575.12
3	การทำการประมงพื้นบ้าน (เขตทะเลชายฝั่ง)	10,029.34	840.42
รวม		86,485.25	4,448.38

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

#### 4) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดปัตตานีมีสินค้าที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 2 รายการ ได้แก่

##### (1) ส้มโอพูโกยะรัง ทะเบียนเลขที่ สข59100080 ส้มโอพูโกยะรัง (YARANG PUKO POMELO)

ผลมีลักษณะทรงกลมมีจุด ที่มีรสชาติดหวาน หอม เปลือกบาง เนื้อนิ่มสีแดงทับทิม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วทั้งผล ซึ่งปลูกในพื้นที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี โดยกำเนิดมาจากส้มโอพันธุ์ทองดินนครชัยศรี เกษตรกรบ้านต้นมะขาม ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง ซึ่งมารับประทานโดยผลที่ซื้อมามีการประทับตราด้วยตัวอักษรจีน และเห็นว่ามีความดีจึงได้นำเมล็ดไปปลูก และขยายพันธุ์ ต่อมาเกิดการกลายพันธุ์ทำให้เกิดส้มโอพันธุ์ใหม่ที่มีรสชาติดหวาน หอม อร่อย เปลือกบาง เนื้อนิ่ม มีขนคล้ายกำมะหยี่ปกคลุมทั่วผล เนื้อสีแดงทับทิม และได้เรียกส้มโอดังกล่าวเป็นภาษามลายูว่า ส้มโอพูโก ซึ่งมีความหมายว่าส้มที่ประทับตราตนเอง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกส้มโอมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี เนื่องจากอำเภอยะรังมีทางน้ำสายสำคัญคือแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านตลอดแนวอำเภอ ในฤดูน้ำหลากของทุกปี แม่น้ำสายสำคัญที่พัดพาธาตุอาหารสำหรับพืชจำนวนมากจากต้นน้ำไหลบ่าลงสู่ที่ราบเบื้องล่าง ทำให้สภาพดินในอำเภอยะรังอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะไม้ผลในพื้นที่อำเภอยะรังเป็นที่ต้องการของตลาด เพราะมีรสชาติดี ถือเป็นส้มโอที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ทั้งยังเป็นพื้นที่แหล่งกำเนิดของส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม โดยอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จัดงาน “ส้มโอมหวาน เทศกาลแข่งเรือของดีเมืองยะรัง” มุ่งประชาสัมพันธ์ส้มโอพูโกให้เป็นที่รู้จัก พร้อมยกระดับมาตรฐานการผลิตและราคาให้สูงขึ้น

ตารางที่ 30 ข้อมูลส้มโอพูโกซึ่งได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)
ส้มโอพูโก	12	19

##### (2) ลูกหยียะรัง ทะเบียนเลขที่ สข 63100147 ลูกหยียะรัง (Yarang Velvet tamarind และ/

หรือ Lukyee Yarang) เป็นลูกหยีพันธุ์หยีทวย หรือทวยงาช้าง และพันธุ์หยีธรรมดาหรือหยีบ้าน เป็นลูกหยีผลสุกไม่กระเทาะเปลือกและลูกหยีผลสุก กระเทาะเปลือก ที่มีผลใหญ่ ผิวเปลือกบาง สีดำ เมื่อกระเทาะเปลือกจะมีเนื้อหนาอูยสีแดงหรือแสด รสชาติเปรี้ยวหรือเปรี้ยวอมหวาน หรือเปรี้ยวอมฝาด และรวมถึงลูกหยีผลสุกกระเทาะเปลือกที่ผ่านการแปรรูปเป็น ลูกหยีทรงเครื่อง ลูกหยีฉาบ ลูกหยีกวน ที่มีรสชาติดหวานอมเปรี้ยวปนเค็ม หรือหวานอมเปรี้ยวปนเค็มและ เผ็ด ที่ปลูกและแปรรูปในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี

## 5) แผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานี

โดยจากการวิเคราะห์ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พบว่า จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีฐานทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร ในปี 2561 จังหวัดปัตตานีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (Gross Provincial Product : GPP) เท่ากับ 48,549 ล้านบาท GPP สูงสุดในสาขาการผลิต 5 อันดับแรก คือ การเกษตร การศึกษา การค้า การผลิต และการเงิน ตามลำดับ

มีจำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 471,667 คน โดยเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 316,156 คน แบ่งเป็น ผู้มีงานทำ 303,953 คน ผู้ว่างงาน 11,972 คน กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล 231 คน และผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน 155,511 คน แบ่งเป็น ทำงานบ้าน 43,830 คน ผู้เรียนหนังสือ 49,061 คน อื่น ๆ 62,620 คน หากจำแนกตามอุตสาหกรรม สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ภาคเกษตรกรรมการป่าไม้และการประมง 112,412 คน การขายส่ง การขายปลีก 49,478 คน และการผลิต 31,952 คน ตามลำดับ ประกอบกับข้อมูลปี 2563 จากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าจำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมกับทางกระทรวงเกษตรฯ มีจำนวน 1,113 ราย แบ่งเป็น Smart Farmer 1,054 ราย และ Young Smart Farmer 59 ราย โดยส่วนใหญ่ทำการเกษตรเกี่ยวกับการปลูกข้าวและไม้ยืนต้น

ข้อมูลการมีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือนของจังหวัดปัตตานี ในปี 2561 พบว่า ครัวเรือนที่มีโทรศัพท์พื้นฐาน 2,800 ครัวเรือน มีโทรสาร 853 ครัวเรือน มีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 20,082 ครัวเรือน และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตจำนวน 93,649 ครัวเรือน ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต พบว่า ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป มีการใช้คอมพิวเตอร์ 145,585 คน (ร้อยละ 25.7) การใช้อินเทอร์เน็ต 277,374 คน (ร้อยละ 49.0) และการใช้โทรศัพท์มือถือ 458,670 คน (ร้อยละ 81.0)

ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจึงได้จัดทำแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานี ภายใต้แนวคิดหลัก “เมืองเกษตรอัจฉริยะ” มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าภาคเกษตร โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่เป็นกลุ่มรายได้หลักของจังหวัด เพื่อเป็นการยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้ง การบริหารจัดการด้านข้อมูล การสร้างความเชื่อมโยงของข้อมูลด้านการเกษตร (ผลิตภัณฑ์ฮาลาล) การสร้างแพลตฟอร์มข้อมูล และการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรไปสู่การเป็น Smart Farmer นำผู้ประกอบการดิจิทัลด้านการเกษตร มาช่วยพัฒนาสร้างสรรค์รูปแบบสินค้าและบริการใหม่ทางด้านเกษตรผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล (Agriculture Platform)

### 1.3) ภาคอุตสาหกรรม

จังหวัดปัตตานี มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 จำนวนทั้งสิ้น 200 โรงงาน เงินลงทุนรวม 9,008.52 ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน 7,496 คน โดยจำแนกออกเป็น จำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 ได้ดังนี้

ตารางที่ 31 โรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
2	5	47.08	146
3	195	8,961.44	7,350
รวม	200	9,008.52	7,496

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

### การลงทุนอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด

อุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 3 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

(1) อุตสาหกรรมอื่น ๆ ประกอบด้วย การผลิตพลังงานไฟฟ้า ได้แก่ โรงผลิตไฟฟ้าใช้แก๊สชีวภาพ เป็นเชื้อเพลิง (Biogas) และโรงผลิตไฟฟ้าที่ใช้ชีวมวลเป็นเชื้อเพลิง (Biomass) เป็นหลัก รองลงมาโรงงานห้องเย็น ชุดตัดหน้าดิน และคูตทราย ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 40 โรงงาน เงินลงทุน 4,122.91 ล้านบาท คนงาน 1,270 คน

(2) อุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย การทำน้ำแข็ง หรือตัด ซอย บด หรือย่อยน้ำแข็ง เป็นหลัก ปัจจุบัน มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 51 โรงงาน เงินลงทุน 1,864.32 ล้านบาท คนงาน 3,001 คน

(3) อุตสาหกรรมยาง ประกอบด้วย การทำยางแผ่นรมควัน การทำยางเครป ยางแท่ง เป็นหลัก รองลงมาได้แก่ การทำผลิตภัณฑ์ยางจากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 7 โรงงาน เงินลงทุน 831.09 ล้านบาท คนงาน 781 คน

ตารางที่ 32 การกระจายตัวของโรงงานในอำเภอต่างๆ

อำเภอ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
เมืองปัตตานี	96	1,945.18	5,207
ยะรัง	6	61.46	307
หนองจิก	35	5,506.73	1,011
โคกโพธิ์	12	1,023.28	294
ยะหริ่ง	8	52.53	151
ปะนาเระ	11	152.99	92
มายอ	6	43.72	112
สายบุรี	13	42.08	73
ไม้แก่น	1	4.71	10
ทุ่งยางแดง	2	165	205
กะพ้อ	6	5.4	22
แม่ลาน	4	5.45	12
รวม	200	9,008.52	7,496

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม เงินทุนรวม คนงานได้ ดังนี้

ตารางที่ 33 ข้อมูลสถิติจำนวนโรงงานในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1.ผลิตภัณฑ์จากพืช	1	287.13	40
2.อุตสาหกรรมอาหาร	49	1,788.32	2,796
3.แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	24	336.87	1,131
4.เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่นๆ	2	56.06	143
5.เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	1	69.75	20
6.ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	13	557.98	138
7.ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	7	831.09	781
8.ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3	38.2	56
9.ผลิตภัณฑ์อโลหะ	30	275.35	552
10.ผลิตภัณฑ์โลหะ	11	162.05	112
11.ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	5	45.97	65
12.ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์	15	436.85	392
13.การผลิตอื่นๆ	39	4,122.91	1,270
<b>รวม</b>	<b>200</b>	<b>9,008.52</b>	<b>7,496</b>

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 34 ภาพรวมข้อมูลภาคอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานีห้วง 3 ปี ย้อนหลัง

รายการข้อมูล	2561	2562	2563
จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม	205	208	211
จำนวนทุนจดทะเบียนของอุตสาหกรรม (ล้านบาท)	8,129.32	8,831.00	9,023.12
จำนวนแรงงานอุตสาหกรรม (คน)	9,153	7,659	7,858

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี

จากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี พบว่า จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.44 เมื่อเทียบกับปี 2562 มูลค่าการลงทุน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.18 แต่คาดการณ์ว่าสิ้นปี 2564 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจะชะลอตัว/ลดลง เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเกือบทั้งหมดต้องหยุดชะงักลง ซึ่งเป็นไปตามมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของแต่ละประเทศ



## ผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมจากการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สำหรับผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้น เริ่มส่งผลตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2563 เป็นต้นมา เนื่องจากหลายประเทศเริ่มมีการล็อกดาวน์ประเทศ ส่งผลให้การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตต้องหยุดชะงัก รวมถึงการส่งออกที่ชะงักงันซึ่งเกิดจากข้อจำกัดที่ไม่สามารถนำเข้าและส่งออกได้ตามปกติ ซึ่งจากการสำรวจสภาพปัญหาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดปัตตานี สรุปดังนี้

(1) เพิ่มค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ในการป้องกันการระบาดเชื้อไวรัส เช่น สบู่ล้างมือ เจล เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกาย หน้ากากอนามัย

(2) การส่งสินค้าต่างประเทศเกิดความล่าช้า

(3) เรือขนส่งทางทะเลเปลี่ยนแปลงตารางการเดินเรือทำให้สินค้าไปถึงล่าช้า

(4) การติดต่อกับงานด้านเอกสารกับบริษัทต่างๆ ในจีนชะงักระยะหนึ่ง

(5) ลูกค้านลดลง ทำให้ยอดขายลด 50%

(6) หยุดรับซื้อสินค้าบางประเภท

(7) สินค้าส่งออกไปต่างประเทศไม่ได้

(8) การชำระเงินล่าช้า และราคาลดลงมาก

(9) การผลิตที่ไม่สามารถหยุดได้ เกิดภาระในการแบกสต็อกและเงินหมุนเวียน

(10) หยุดงานทำให้พนักงานขาดรายได้

(11) ด้านการส่งออกสินค้าไปจีน หยุดชะงัก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เนื่องด้วยไม่ยอมพาราแปรรูปอบแห้งส่งออกประเทศจีน 100% ส่งผลให้ธุรกิจขาดสภาพคล่อง ราคาสินค้าร่วงลงอย่างรวดเร็ว

(12) การแข็งค่าของเงินบาท ส่งผลให้ธุรกิจส่งออกในช่วงไตรมาสแรกของปีได้รับผลกระทบเนื่องจากขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

## คาดการณ์ภาคการผลิตอุตสาหกรรมหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ของประเทศ โดยการผลิตภาคอุตสาหกรรมในภาพรวมของปี 2563 ภายใต้เงื่อนไขที่ไม่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รอบที่สอง คาดว่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) และผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ภาคอุตสาหกรรมจะหดตัวร้อยละ 8.0 - 9.0 เนื่องจากการลดลงอย่างมากของการส่งออกและการบริโภคภาคเอกชนหรือครัวเรือนภายในประเทศ รวมถึงภาคการท่องเที่ยวและบริการ อย่างไรก็ตาม หากประเทศไทยไม่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รอบที่สองจะทำให้ภาคการผลิตอุตสาหกรรมของไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นช่วงไตรมาสที่ 4 เนื่องจากปัจจัยในการฟื้นตัวของภาคบริโภคภาคเอกชนหรือครัวเรือน และการจ้างงานของภาคเอกชนกลับเข้าสู่ภาวะใกล้เคียงปกติ ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่เริ่มกลับมาดีขึ้น รวมถึงมาตรการภาครัฐที่มีโครงการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ

### 1.4) ภาคการท่องเที่ยว

ภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีเป็นภาคหนึ่งที่ได้รับผลกระทบอย่างมากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ทำให้ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงเป็นอย่างมาก โดยสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ดังนี้

ตารางที่ 35 แสดงสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 – 2563

หน่วย : ล้านบาท

ปี	รายได้การท่องเที่ยว ชาวไทย	รายได้การท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ	รวมรายได้
2558	853.43	8.17	861.60
2559	900.12	8.78	908.90
2560	986.99	9.17	996.16
2561	1,052.79	10.37	1,063.16
2562	1,035.67	10.43	1,046.10
2563	409.92	4.55	414.47

ที่มา : สถิติการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 จาก 1,063.16 ล้านบาท ลดลงในปี พ.ศ. 2562 เป็น 1,046.10 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2563 ลดลงเหลือ 414.47 ล้านบาท กล่าวคือลดลงถึงร้อยละ 60.38 จากปี พ.ศ. 2562 สาเหตุหลักสำคัญคือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ตารางที่ 36 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2558 – 2563

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวไทย (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ (คน)	รวมนักท่องเที่ยว
2558	223,868	1,874	225,742
2559	228,823	1,919	230,742
2560	242,851	1,906	244,757
2561	250,288	2,059	252,347
2562	279,674	2,385	282,059
2563	115,164	600	115,764

ที่มา : สถิติการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดปัตตานี โดยในปี พ.ศ. 2562 มีนักท่องเที่ยว 282,059 คน ส่วนในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 115,764 คน กล่าวคือลดลงร้อยละ 58.96 สาเหตุหลักสำคัญคือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยวที่ลดลงด้วยเช่นกัน

## ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งข้อมูลเบื้องต้นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในไตรมาส 1/2563 จำนวน 6.69 ล้านคน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ที่มีจำนวน 10.79 ล้านคน ลดลงร้อยละ 38.01 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก มีจำนวนมากที่สุด 3.73 ล้านคน และลดลงในอัตราสูงสุดร้อยละ 46.12 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากยุโรปจำนวน 2.07 ล้านคน ลดลงร้อยละ 14.97 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่น ๆ มีจำนวนรวม 0.88 ล้านคน ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 38.03 สืบเนื่องจากการระบาดของโรคโควิด-19 ที่เริ่มจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนตั้งแต่ช่วงปลายปี 2562 จนทำให้หลายประเทศออกมาตรการห้ามการเดินทางเข้า-ออกประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการระบาดและเป็นนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสูงสุดที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย

จากนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเน้นให้มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ โดยการบูรณาการหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ข้อมูลการระบาดของโรคโควิด-19 ทั่วโลก ณ วันที่ 15 กันยายน 2564 มีผู้ติดเชื้ออยู่ที่ 226,566,788 คน โดยประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อ (ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2564 - วันที่ 15 กันยายน 2564) จำนวน 1,391,477 คน สำหรับจังหวัดปัตตานีมีผู้ติดเชื้อสะสมแล้วจำนวน 18,125 ราย และมีแนวโน้มจะมีผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงได้มีมาตรการให้ประชาชนเข้มงวดกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการท่องเที่ยวในประเทศ ทำให้มูลค่าเศรษฐกิจลดลงตามไปด้วยประชาชนขาดรายได้จากการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ

### 1.5) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

จังหวัดปัตตานี มีผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียน ปี 2557 – 2564 จำนวน 1,042 ราย จำนวน 1,862 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 37 จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP และจำนวนผลิตภัณฑ์

ปี	จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP (ราย)	จำนวนผลิตภัณฑ์
2557	441	956
2558	111	101
2559	ไม่เปิดการลงทะเบียน	
2560	216	314
2561	191	221
2562	18	14
2563	24	142
2564	41	114
รวม	1,042	1,862

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

แยกเป็นกลุ่มที่ลงทะเบียน ดังนี้

1) กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	จำนวน	816	ราย
2) ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	จำนวน	203	ราย
3) ผู้ผลิตเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	จำนวน	8	ราย
4) ผู้ประกอบการชวนชิม	จำนวน	15	ราย

แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) อาหาร	จำนวน	984	ผลิตภัณฑ์
2) เครื่องดื่ม	จำนวน	55	ผลิตภัณฑ์
3) ผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน	265	ผลิตภัณฑ์
4) ของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก	จำนวน	368	ผลิตภัณฑ์
5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน	190	ผลิตภัณฑ์

แบ่งตามการพัฒนาเป็น Quadrant A B C D คือ

Quadrant A	กลุ่มดาวเด่นสู่สากล	จำนวน	36	ผลิตภัณฑ์
Quadrant B	กลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า	จำนวน	18	ผลิตภัณฑ์
Quadrant C	กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน	จำนวน	198	ผลิตภัณฑ์
Quadrant D	กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา	จำนวน	1,610	ผลิตภัณฑ์

#### การจัดระดับผลิตภัณฑ์

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559 ผลการดำเนินการคัดสรรฯ จัดระดับผลิตภัณฑ์ มีระดับเดียว คือ ระดับประเทศเท่านั้นโดยใช้หลักเกณฑ์เฉพาะแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์ (Specific Criteria) ซึ่งกำหนดคะแนนไว้ 100 คะแนน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ในการพิจารณา 3 ด้าน คือ หลักเกณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์ แข็งแรงของชุมชน หลักเกณฑ์ด้านการตลาด และความเป็นมาของผลิตภัณฑ์ และหลักเกณฑ์ด้านผลิตภัณฑ์ซึ่งจะนำมากำหนดกรอบในการจัดระดับผลิตภัณฑ์ ออกเป็น 5 ระดับตามค่าคะแนน ดังนี้

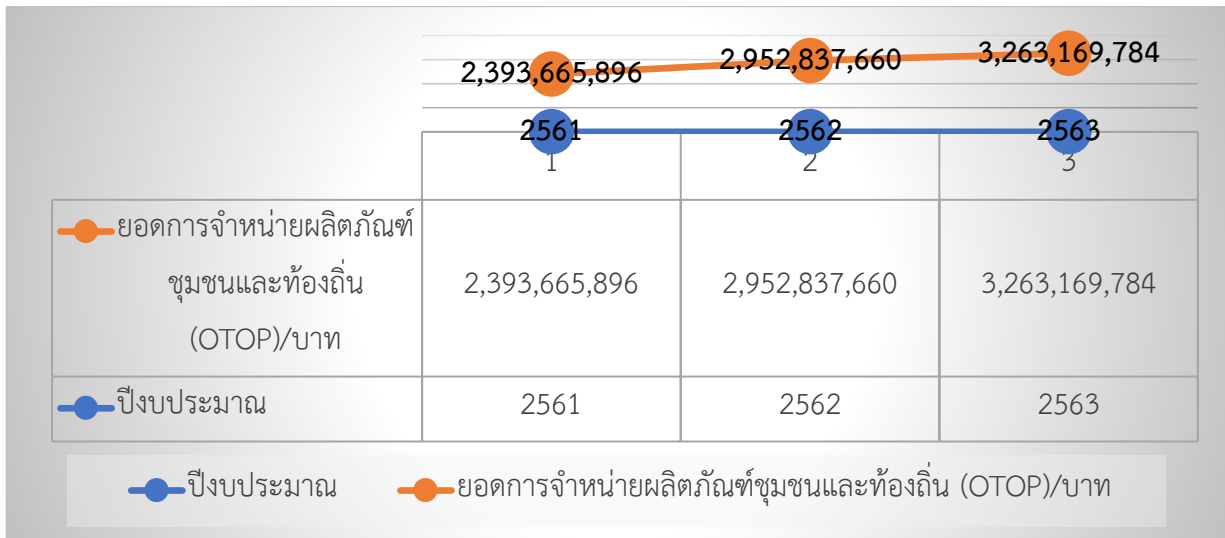
ระดับ 5 ดาว	เป็นสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานหรือมีศักยภาพในการส่งออก	จำนวน	33	ราย
ระดับ 4 ดาว	เป็นสินค้าที่มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ และสามารถพัฒนาสู่สากล	จำนวน	93	ราย
ระดับ 3 ดาว	เป็นสินค้าที่มีคุณภาพระดับกลางที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 4 ดาวได้	จำนวน	64	ราย
ระดับ 2 ดาว	เป็นสินค้าที่สามารถพัฒนาสู่ระดับ 3 ดาว มีการประเมินศักยภาพเป็นระยะๆ	จำนวน	27	ราย
ระดับ 1 ดาว	เป็นสินค้าที่ไม่สามารถสู่ระดับ 2 ดาวได้ เนื่องจากมีจุดอ่อนมากและพัฒนายาก	จำนวน	3	ราย

## สินค้า OTOP ของจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 38 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ
1. ปลาเกลือเค็ม	กลุ่มโอริงปันตัย บ้านตันหยงเปาว์	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ
2. ข้าวเกรียบปลา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านดาโต๊ะ	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตัวแทนจำหน่าย ในประเทศออกงานแสดงจำหน่าย, ตลาด ออนไลน์, ส่งจำหน่ายต่างประเทศ
3. ข้าวเกรียบปลาทุ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบุหงารายา	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตลาดออนไลน์, ออกร้านจำหน่าย, ห้าง Modern Trade
4. ลูกหยีแปรรูป	ลูกหยีแม่เลื่อน	ร้านจำหน่ายของฝาก, ตลาดออนไลน์, ออกร้านจำหน่าย, ห้าง Modern Trade
5. ข้าวเกรียบปลา	กลุ่มผลิตข้าวเกรียบปลาซีริน	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของ ฝากในประเทศ ตัวแทนจำหน่าย
6. ผ้าบาติก	บาติกเดอนารา	หน้าร้าน, ตัวแทนจำหน่ายในประเทศและ ต่างประเทศ, ออกร้านจำหน่าย, online
7. ผลิตภัณฑ์ธัญพืช แปรรูป	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านนาเกตุ	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของ ฝากในประเทศ, ตัวแทนจำหน่ายใน ประเทศ, ส่งจำหน่ายร้านค้าทั่วไป
8. ปลาทุบปรุงรส	กลุ่มประมงพื้นบ้านบูดี	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ, online
9. ชุดข้าวยาพร้อมปรุง	ยี่เซ็ง สายบุรี	หน้าร้านจำหน่าย, ศูนย์ OTOP, ร้านของ ฝากในประเทศ ตัวแทนจำหน่าย ต่างประเทศ, ส่งจำหน่ายร้านค้าทั่วไป
10. ผลิตภัณฑ์กล้วย แปรรูป	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกร น้ำตกทรายขาว	ศูนย์ OTOP, ร้านของฝากในประเทศ, ห้าง Modern Trade

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี



แผนภูมิที่ 3 แสดงรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) จังหวัดปัตตานี

ยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP มีเส้นกราฟที่ขึ้นสูง (อัตราการเติบโตที่สูงขึ้นเป็นลำดับ) โดยเกิดจากการเพิ่มขึ้นของผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP และผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ลงทะเปียน และเกิดจากกระบวนการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น (ตลาดเป็นศูนย์กลาง) ทั้งด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ความนิยมเทรนด์ทางเศรษฐกิจ การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริโภคมีความสนใจในผลิตภัณฑ์ชุมชนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามเทรนด์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเทรนด์สุขภาพออร์แกนิก และไม่มีสารเคมีต่าง ๆ ในส่วนผสมของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ประกอบกับการมีช่องทางการจำหน่ายที่มากกว่าเดิม ไม่เพียงจำหน่ายในงานต่าง ๆ กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจ อีเว้นท์ มหกรรม งาน OTOP ประจำปีที่จัดโดยกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญ คือ ช่องทางการจำหน่ายทางออนไลน์ บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น SHOPEE LAZADA Central ฯลฯ และโซเชียลมีเดียส่วนตัว เช่น Facebook, IG, twitter, YouTube ฯลฯ ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP สามารถจำหน่ายสินค้าตลอดเวลาผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละกลุ่ม เช่น โพสต์สินค้า โฆษณาสินค้า ไลฟ์สดการจำหน่ายสินค้า การทำกิจกรรมเพื่อสังคม ฯลฯ และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่มีสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้บริโภคต้องกักตัวเองอยู่บ้านและต้องระวังตัวให้ปลอดภัยจากเชื้อดังกล่าว จึงทำให้การจำหน่ายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตยิ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

ข้อมูลเปรียบเทียบยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี ก่อนและระหว่างสถานการณ์โควิด 2019 โดยยอดจำหน่ายระหว่างเดือนพฤษภาคม 2562 – เดือนเมษายน 2563 (ก่อนสถานการณ์โควิด 2019) ยอดจำหน่ายทั้งสิ้น 2,948,469,730 บาท และยอดจำหน่ายระหว่างเดือนพฤษภาคม 2563 – เดือนเมษายน 2564 (ระหว่างสถานการณ์โควิด 2019) ยอดจำหน่ายทั้งสิ้น 2,791,229,048 บาท สรุปยอดจำหน่าย **ลดลง** จำนวนทั้งสิ้น 157,240,682

**เหตุผล** ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดปัตตานี ในระหว่างสถานการณ์โควิด 2019 มีช่องทางการจำหน่ายลดลง เมื่อตลาดใหญ่ๆระดับภูมิภาคและระดับประเทศไม่สามารถดำเนินการได้ ผู้ผลิตผู้ประกอบการหันมาจำหน่ายตลาดในพื้นที่ระดับอำเภอและระดับจังหวัด ซึ่งบางช่วงเวลาของสถานการณ์ก็ไม่สามารถเปิดตลาดจำหน่ายได้ ก็ทำให้ไม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และผู้ผลิตผู้ประกอบการบางรายหันมาจำหน่าย

สินค้าในทางช่องทางออนไลน์ Facebook live และการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ OTOP โดยนักการตลาด OTOP ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นถึงกับตีมากเฉพาะกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่ไม่มีช่องทางใหม่ๆ ซึ่งเป็นส่วนมากของกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP มียอดขายที่ลดลง

## 2) ด้านสังคมและความมั่นคง

### 2.1) ด้านสาธารณสุข

(1) ข้อมูลการวิเคราะห์การให้บริการรักษาพยาบาล ด้วยค่าอัตราการครองเตียงและค่า Case Mix Index (CMI) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตารางที่ 39 การวิเคราะห์การให้บริการรักษาพยาบาล ด้วยค่าอัตราการครองเตียงและค่า Case Mix Index (CMI) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

โรงพยาบาล	รพ./ขนาด (เตียงจริง) Active bed	เกณฑ์ CMI	จำนวน ผู้ป่วยใน	จำนวน วันนอน	อัตรา การครองเตียง (ค่า 80-100)	SUM AdjRW	ค่า CMI (รวมทุก ประเภท)
เมืองปัตตานี	(S)/504	1.2	28,810	162,756	88.47	37,288.30	1.29
ยะรัง	(F2)/48	0.6	5,013	15,415	87.99	2,454.57	0.49
หนองจิก	(F2)/46	0.6	3,780	11,943	71.13	1,972.19	0.52
โคกโพธิ์	(F1)/106	0.6	6,157	20,134	52.04	3,463.58	0.56
ยะหริ่ง	(F2)/79	0.6	5,436	18,841	65.34	2,820.91	0.52
ปะนาเระ	(F2)/39	0.6	2,752	7,542	52.98	1,387.62	0.50
มายอ	(F2)/42	0.6	3,825	12,443	81.17	1,828.45	0.48
สายบุรี	(M2)/128	0.8	6,906	28,168	60.29	4,700.58	0.68
ไม้แก่น	(F2)/34	0.6	1,471	5,067	40.83	722.43	0.49
ทุ่งยางแดง	(F2)/36	0.6	2,341	6,812	51.84	1,202.10	0.51
กะพ้อ	(F2)/37	0.6	1,726	4,677	34.63	881.24	0.51
แม่ลาน	(F2)/39	0.6	1,758	5,088	35.74	889.91	0.51
<b>รวม</b>	<b>1,138</b>		<b>69,975</b>	<b>298,886</b>			

ที่มา : โปรแกรมวิเคราะห์ศักยภาพการจัดบริการผู้ป่วยใน (ต.ค. 62 – ก.ย. 63)

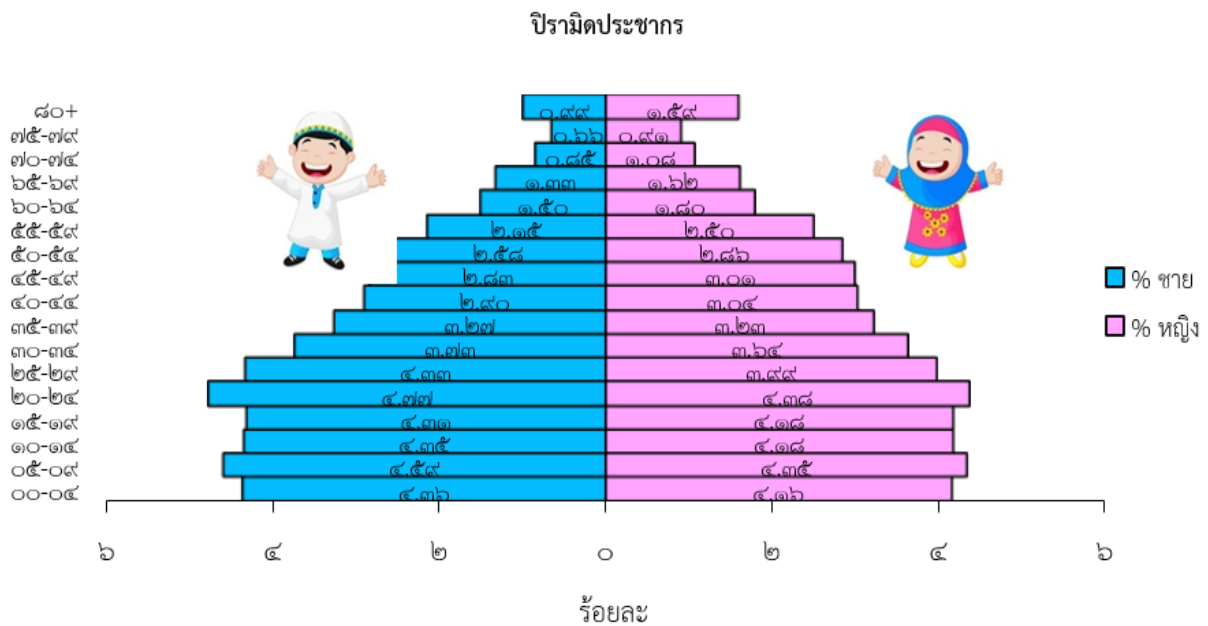
### (2) ประชากร และบุคลากรสาธารณสุข

ตารางที่ 40 จำนวนประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ปี 2563

กลุ่มอายุ (ปี)	ประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร ณ 30 มิถุนายน 2563				ประชากรจากฐาน 43 เพิ่ม ณ 30 มิถุนายน 2563			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
0 - 4	31,106	29,824	60,930	8.39	21,879	20,539	42,418	6.86
5 - 9	33,545	31,634	65,179	8.98	25,998	24,238	50,236	8.12
10 - 14	31,710	30,426	62,136	8.56	28,111	26,577	54,688	8.84

กลุ่มอายุ (ปี)	ประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร ณ 30 มิถุนายน 2563				ประชากรจากฐาน 43 เพิ่ม ณ 30 มิถุนายน 2563			
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
15 - 19	30,968	30,110	61,078	8.41	28,786	27,258	56,044	9.06
20 - 24	33,807	31,909	65,716	9.05	28,546	27,881	56,427	9.12
25 - 29	31,150	28,790	59,940	8.26	25,992	26,139	52,131	8.43
30 - 34	27,705	26,917	54,622	7.52	23,383	24,393	47,776	7.72
35 - 39	24,058	23,728	47,786	6.58	20,054	20,820	40,874	6.61
40 - 44	21,316	22,063	43,379	5.97	17,553	18,965	36,518	5.90
45 - 49	20,241	21,455	41,696	5.74	16,937	18,507	35,444	5.73
50 - 54	18,450	20,424	38,874	5.35	15,758	17,799	33,557	5.43
55 - 59	16,023	18,732	34,755	4.79	14,493	16,815	31,308	5.06
60 - 64	11,053	13,264	24,317	3.35	10,308	12,355	22,663	3.66
65 - 69	9,617	12,026	21,643	2.98	8,738	11,000	19,738	3.19
70 - 74	6,660	8,428	15,088	2.08	6,168	7,684	13,852	2.24
75 - 79	4,344	6,218	10,562	1.45	3,987	5,612	9,599	1.55
80 ขึ้นไป	7,071	11,262	18,333	2.53	5,780	9,487	15,267	2.47
<b>รวม</b>	<b>358,824</b>	<b>367,210</b>	<b>726,034</b>	<b>100</b>	<b>302,471</b>	<b>316,069</b>	<b>618,540</b>	<b>100</b>

- ที่มา : 1. ข้อมูลประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ 30 มิถุนายน 2563  
2. ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 เพิ่ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2563

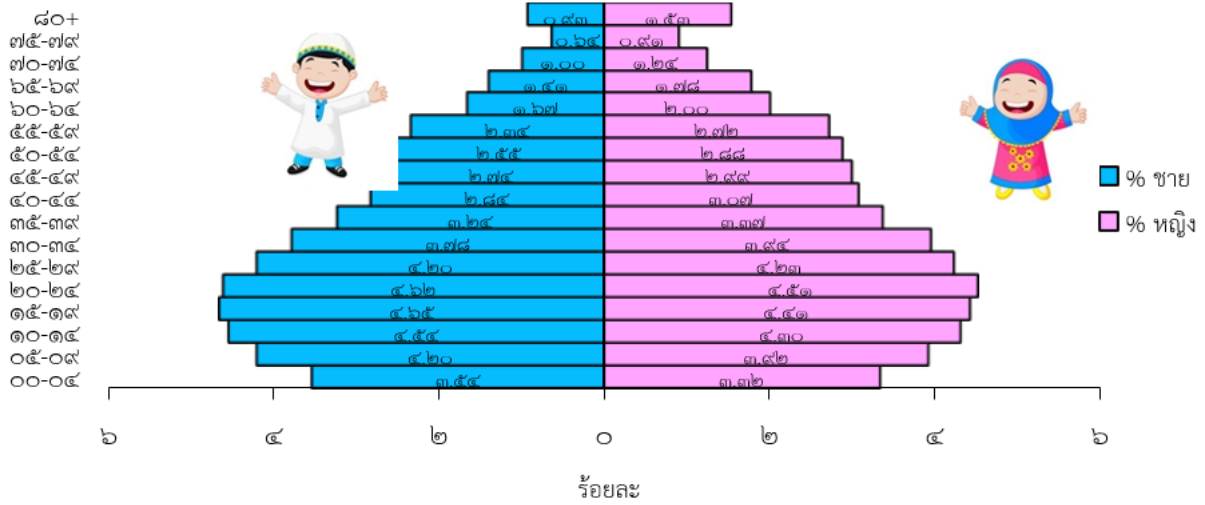


ที่มา : ข้อมูลประชากรจากฐานทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย ณ 30 มิถุนายน 2563

**แผนภูมิที่ 4** แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานทะเบียนราษฎร ปี 2563



ปิรามิดประชากร



ที่มา : ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2563  
แผนภูมิที่ 5 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดปัตตานี จำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ จากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม ปี 2563

ตารางที่ 41 สัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร ปี 2563

อำเภอ	ตำแหน่ง											
	แพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาล		นวก.สาธารณสุข/ จพ.สาธารณสุข		จพ.ทันตฯ	
	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.
เมืองปัตตานี	80	1:1,422	16	1:7,111	44	1:2,586	528	1:215	106	1:1,073	11	1:10,343
ยะรัง	14	1:5,778	8	1:10,111	6	1:13,482	125	1:647	66	1:1,226	14	5,778
หนองจิก	10	1:6,645	5	1:13,289	6	1:11,074	110	1:604	58	1:1,146	5	1:13,289
โคกโพธิ์	8	1:7,443	8	1:7,443	8	1:7,443	172	1:346	47	1:1,267	5	1:11,908
ยะหริ่ง	14	1:5,629	8	1:9,851	6	1:13,135	151	1:522	73	1:1,080	12	6,567
ปะนาเระ	8	1:5,080	5	1:8,127	5	1:8,127	113	1:360	37	1:1,098	9	1:4,515
มายอ	13	1:4,169	6	1:9,034	6	1:9,034	110	1:493	53	1:1,023	8	6,775
สายบุรี	23	1:2,767	9	1:7,071	12	1:5,303	136	1:468	48	1:1,326	9	7,071
ไม้แก่น	7	1:1,517	3	1:3,540	3	1:3,540	63	1:169	28	1:379	2	5,310
ทุ่งยางแดง	8	1:2,555	4	1:5,110	5	1:4,088	70	1:292	28	1:730	4	5,110
กะพ้อ	6	1:2,519	3	1:5,038	6	1:2,519	65	1:233	24	1:630	5	3,023
แม่ลาน	4	1:3,610	4	1:3,610	4	1:3,610	64	1:226	31	1:466	2	7,220
<b>รวม</b>	<b>195</b>	<b>1:3,172</b>	<b>79</b>	<b>1:7,830</b>	<b>111</b>	<b>1:5,572</b>	<b>1,707</b>	<b>1:362</b>	<b>599</b>	<b>1:1,033</b>	<b>86</b>	<b>7,192</b>

ที่มา : 1. งานทรัพยากรบุคคลสสจ.ปัตตานีและรพ.ปัตตานี ณ ธันวาคม 2563  
2. ข้อมูลประชากรจากฐานข้อมูล 43 แฟ้ม กระทรวงสาธารณสุข ณ 30 มิถุนายน 2563

### (3) สถานการณ์แนวโน้มด้านสุขภาพ

ด้านสถานะสุขภาพของประชาชนในจังหวัดปัตตานี ประชากรมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ปี 2563 จำแนกเป็น เพศชาย 72.32 เพศหญิง 80.47 (ปี 2560 – 2563) อัตราเกิดต่อประชากรพันคน เท่ากับ 18.13, 17.77, 17.12, และ 16.62 ตามลำดับ อัตราตายต่อประชากรพันคน เท่ากับ 7.11, 7.05, 7.07 และ 6.86 ตามลำดับ อัตราการเพิ่มประชากรต่อประชากรร้อยคน เท่ากับ 1.10, 1.07, 1.00, และ 0.98 ตามลำดับ อัตราการตายต่อการเกิดมีชีพแสนคน เท่ากับ 35.39, 45.44, 84.59 และ 29.18 ตามลำดับ และอัตราทารกตายต่อการเกิดมีชีพพันคน เท่ากับ 10.18, 12.00, 8.65 และ 6.61 ตามลำดับ พบว่ามารดาตายและทารกตายยังคงมีอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (มารดาตายระดับประเทศ 22.5 และทารกตายระดับประเทศ 5.6) (ที่มา : สถิติสาธารณสุข 2562)

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก พบว่า อัตราผู้ป่วยนอก 10 อันดับแรก โดยอันดับที่ 1 คือ กลุ่มโรค การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ ตั้งแต่ปี 2561 - 2563 สำหรับปี 2563 กลุ่มโรคสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มโรคการติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ อัตราป่วย เท่ากับ 23,891.26 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มโรคความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ นำ อัตราป่วยเท่ากับ 23,762.41 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มโรคพิษสุรา อัตราป่วยเท่ากับ 18,371.49 ต่อประชากรแสนคน

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน พบว่าอัตราผู้ป่วยใน 10 อันดับแรก โดยลำดับที่ 1 คือ กลุ่มโรค ปอดบวม ตั้งแต่ปี 2561 - 2563 สำหรับปี 2563 กลุ่มโรคสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มโรคปอดบวม อัตราป่วย 560.35 ต่อแสนประชากร รองลงมา กลุ่มภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ของการตั้งครรภ์ และการคลอด อัตราป่วย 536.91 ต่อแสนประชากร และกลุ่มการดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ อัตราป่วย 397.55 ต่อแสนประชากร

กลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการตายปี 2563 5 อันดับแรก (ข้อมูลมกราคม - ธันวาคม 2563) ได้แก่

- 1) โรคความดันโลหิตสูง อัตราป่วย 89.01 ต่อแสนประชากร
- 2) โรคหลอดเลือดสมอง อัตราป่วย 78.41 ต่อแสนประชากร
- 3) สมอ่งฝ่อในวัยชรา อัตราป่วย 64.02 ต่อแสนประชากร
- 4) โรคหัวใจทุกชนิด อัตราป่วย 60.46 ต่อแสนประชากร
- 5) มะเร็งทุกชนิด อัตราป่วย 55.29 ต่อแสนประชากร โดยพบว่าอันดับ 1) มะเร็งปอด 2) มะเร็งตับ 3) มะเร็งเต้านม 4) มะเร็งลำไส้ไม่ระบุส่วน 5) มะเร็งลำไส้ใหญ่

### (4) ข้อมูลสถานะสุขภาพ

ตารางที่ 42 สถานะสุขภาพของประชาชนจังหวัดปัตตานี ปี 2560 – 2563

สถานะสุขภาพ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
อัตราเกิด : ปชก.พันคน	11,302	18.13	11,004	17.77	10,639	17.12	10,280	16.62
อัตราตาย : ปชก.พันคน	4,433	7.11	4,367	7.05	4,395	7.07	4,245	6.86
อัตราการเพิ่มประชากร : ปชก.ร้อยคน	6,869	1.10	6,637	1.07	6,244	1.00	6,035	0.98
อัตราการตาย : การเกิดมีชีพแสนคน	4	35.39	5	45.44	9	84.59	3	29.18
อัตราทารกตาย : การเกิดมีชีพพันคน	115	10.18	132	12.00	92	8.65	68	6.61

ที่มา : 1. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูลเดือนมกราคม - ธันวาคม ของทุกปี)

2. ประชากรจากฐาน 43 เพิ่ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

ตารางที่ 43 จำนวนและอัตราผู้ป่วยผู้ป่วยนอก ต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการป่วย  
10 อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปี 2561 - 2563 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563		
		จำนวน	อัตรา	ที่	จำนวน	อัตรา	ที่	จำนวน	อัตรา	ที่
1	167 การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน แบบเฉียบพลันอื่น ๆ	187,826	30,325.48	1	194,592	31,304.21	1	147,777	23,891.26	1
2	145 ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุนำ	157,155	25,373.49	2	149,299	24,017.88	2	146,980	23,762.41	2
3	180 ฟันผุ	107,496	17,355.78	3	98,248	15,805.26	3	113,635	18,371.49	3
4	207 เนื้อเยื่อผิดปกติ	90,950	14,684.35	4	83,053	13,360.82	4	72,366	11,699.49	4
5	181 ความผิดปกติอื่น ๆ ของฟันและ โครงสร้าง	76,488	12,349.38	5	73,368	11,802.78	5	53,807	8,699.03	6
6	104 เบาหวาน	67,475	10,894.19	6	68,120	10,958.53	6	64,067	10,357.78	5
7	185 โรคอื่น ๆ ของหลอดอาหาร กระเพาะและดูโอเดนิม	47,171	7,616.00	7	46,057	7,409.24	7	43,550	7,040.77	7
8	199 โรคอื่น ๆ ของผิวหนังและเนื้อเยื่อ ใต้ผิวหนัง	45,158	7,290.99	8	43,304	6,966.36	8	36,924	5,969.54	8
9	170 หลอดลมอักเสบเฉียบพลันและ หลอดลมเล็กอักเสบเฉียบพลัน	39,246	6,336.47	9	40,501	6,515.44	9	27,765	4,488.80	10
10	281 การบาดเจ็บระบบเฉพาะอื่น ๆ ,ไม่ระบุ เฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	35,692	5,762.66	10	32,972	5,304.24	10	29,713	4,803.73	9

ที่มา : 1. ปี 2561 – 2563 (ตามปีงบประมาณ) ฐานข้อมูล 43 แฟ้ม

2. ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

ตารางที่ 44 จำนวนและอัตราผู้ป่วยในต่อประชากรแสนคน ตามสาเหตุการป่วย 10 อันดับแรก  
จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ.2561 - 2563 (กลุ่มโรคตาม 298 กลุ่มโรค)

ลำดับ	สาเหตุการป่วย	ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563		
		จำนวน	อัตรา	ลำดับ	จำนวน	อัตรา	ลำดับ	จำนวน	อัตรา	ลำดับ
1	169 ปอดบวม	5,164	833.75	1	5,313	857.81	1	3,466	560.35	1
2	242 ภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ของการตั้งครรภ์และการคลอด	3,489	563.32	2	3,552	573.49	2	3,321	536.91	2
3	032 ใช้จากไวรัสที่นำโดยแมลงและใช้เลือดออกที่เกิดจากไวรัสอื่น ๆ	-	-	-	3,332	537.97	3	1,572	254.15	4
4	239 การดูแลมารดาอื่น ๆ ที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ และถุงน้ำคร่ำ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะคลอด	2,449	395.40	3	2,629	424.47	4	2,459	397.55	3
5	035 หัด	-	-	-	1,865	301.11	5	-	-	-
6	175 โรคหลอดเลือดสมอง อัมพาตและโรคหัวใจขาดเลือด	1,646	265.76	4	1,826	294.82	6	1,556	251.56	5
7	278 การบาดเจ็บภายในกระโหลกศีรษะ	1,630	263.17	5	1,634	263.82	7	1,121	181.23	7
8	253 ภาวะอื่น ๆ ในระยะปริกำเนิด	1,136	183.41	9	1,385	223.62	8	1,093	176.71	8
9	151 หัวใจล้มเหลว	1,329	214.57	6	1,313	211.99	9	1,402	226.66	6
10	244 ภาวะแทรกซ้อนที่ส่วนใหญ่พบในระยะหลังคลอด และภาวะทางสูติกรรมอื่น ๆ ที่มีได้ระบุรายละเอียด	-	-	-	1,151	185.83	10	-	-	-
11	198 โรคอัมพาตของไขสันหลังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง	1,204	194.39	7	-	-	-	1,014	163.93	9
12	281 การบาดเจ็บระบุเฉพาะอื่น ๆ , ไม่ระบุเฉพาะและหลายบริเวณในร่างกาย	1,095	176.79	10	-	-	-	980	158.44	10
13	246 ทารกในครรภ์โตช้า ทารกในครรภ์ขาดสารอาหาร และความผิดปกติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ระยะสั้น และน้ำหนักทารกแรกเกิดน้อย	1,142	184.38	8	-	-	-	-	-	-

ที่มา : 1. ปี 2561 – 2563 (ตามปีงบประมาณ) ฐานข้อมูล 43 แฟ้ม

2. ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

ตารางที่ 45 จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน ตามกลุ่มสาเหตุการตาย 10 อันดับแรก  
จังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561 – 2563

สาเหตุการตาย	ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563		
	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ
1. โรคความดันโลหิตสูง	454	73.30	1	450	72.39	1	532	86.01	1
2. โรคหลอดเลือดสมอง	434	70.07	2	425	68.37	2	485	78.41	2
3. โรคสมองฝ่อวัยชรา	345	55.70	5	338	54.37	6	396	64.02	3
4. โรคหัวใจทุกชนิด	353	56.99	3	395	63.54	3	374	60.46	4

สาเหตุการตาย	ปี 2561			ปี 2562			ปี 2563		
	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ
5. โรคมะเร็งทุกชนิด	346	55.86	4	388	62.42	4	342	55.29	5
6. โรคหัวใจขาดเลือด	290	46.82	6	346	55.66	5	329	53.19	6
7. โรคเบาหวาน	214	34.55	7	210	33.78	7	218	35.24	7
8. ติดเชื้อในกระแสเลือด	140	22.60	10	139	22.36	11	153	24.74	8
9. อุบัติเหตุ	213	34.39	8	140	22.52	10	139	22.47	9
10. โรคไต	149	24.06	11	176	28.31	8	132	21.34	10
11. โรคปอดบวม	171	27.61	9	174	27.99	9	131	21.18	11
12. อุบัติเหตุจากรถ	76	12.27	13	66	10.62	13	75	12.13	12
13. โรคหืด	92	14.85	12	86	13.83	12	60	9.70	13

หมายเหตุ : โรคมะเร็ง 5 อันดับแรก ดังนี้ 1) มะเร็งปอด 2) มะเร็งตับ  
3) มะเร็งเต้านม 4) มะเร็งลำไส้ไม่ระบุส่วน 5) มะเร็งลำไส้ใหญ่

ที่มา : 1. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข (ข้อมูลเดือนมกราคม - ธันวาคม ของทุกปี)

2. ประชากรจากฐาน 43 แฟ้ม ณ 30 มิถุนายน ของทุกปี

#### (4) การจัดการในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี แบ่งการระบาดออกเป็น 3 ระลอก (ข้อมูลดังกล่าว ณ เดือนกันยายน 2564) ดังนี้

(4.1) การระบาดระลอกแรก มีรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในพื้นที่ จำนวน 91 ราย โดยมีผู้ป่วยอายุ 77 ปี เสียชีวิต จำนวน 1 ราย ผู้ป่วยรักษาหาย จำนวน 90 ราย อัตราป่วย 14.67 ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตาย ร้อยละ 1.09 หากจำแนกตามกลุ่มอายุ พบอายุต่ำสุด 2 ปี อายุสูงสุด 91 ปี อายุเฉลี่ย 44 ปี กลุ่มอายุต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 9 ราย กลุ่มอายุมากกว่า 70 ปี จำนวน 8 ราย (เสียชีวิต 1 ราย อายุ 77 ปี) ผู้ป่วยในระบบกักกัน STATE QUARANTINE ปัตตานี จำนวน 3 ราย เป็นผู้เดินทางกลับจากประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยจังหวัดปัตตานีมีผู้ป่วยติดเชื้อ รายสุดท้าย วันที่ 21 เมษายน 2563

(4.2) สถานการณ์ระลอกใหม่ แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่

1) ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม - 31 มีนาคม 2564 พบผู้ติดเชื้อใน STATE QUARANTINE ปัตตานี จำนวน 3 ราย เดินทางมาจากประเทศมาเลเซีย จำแนกเป็นแรงงานต่างด้าว 2 ราย และคนไทย 1 ราย ผู้ป่วย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

2) ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 เป็นต้นมา พบผู้ป่วยติดเชื้อภายในประเทศ รายแรกผลตรวจพบเชื้อในวันที่ 9 เมษายน 2564 ข้อมูล ณ วันที่ 13 กันยายน 2564 มีผู้ป่วยติดเชื้อยืนยันสะสม 17,935 ราย รายใหม่ 216 ราย รักษาหายสะสม 12,918 ราย เสียชีวิตสะสม 268 ราย

โดยคลัสเตอร์และเหตุการณ์สำคัญที่เป็นการแพร่ระบาดแบบกลุ่มก้อน (Cluster) ในพื้นที่ จังหวัดปัตตานีซึ่งมีผลทำให้ผู้ติดเชื้อมีแนวโน้มสูงขึ้นมาก ดังนี้

(1) ผู้เดินทางจากต่างประเทศ (มาเลเซีย)  
(2) สถานบันเทิงใจกลางเมือง ติดต่อไปยังครอบครัว ตลาดนัด ชุมชน  
(3) ผู้ติดยาเสพติด ในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ต.บ่อทอง อ.หนองจิก  
(4) พนักงานบริษัทโรงงานสยามอินเตอร์เนชั่นแนลฟู้ด อ.จะนะ จ.สงขลา  
(5) พนักงานบริษัท แคล-คอมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน) อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี โดยในช่วงแรกมีผู้ป่วยต่ำกว่า 100 ราย และตั้งแต่วันที่ 13 มิ.ย.64 ซึ่งมีการระบาดจากโรงงานส่งผลให้พบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

(6) โรงงาน/สถานประกอบการ

- โรงงานรอยัลฟู้ด พบการระบาดครั้งแรกวันที่ 9 มิ.ย.64

- โรงงานแพอรูณ พบการระบาดครั้งแรกวันที่ 13 มิ.ย.64

- โรงงานปัตตานีผลิตภัณฑ์อาหาร พบการระบาดครั้งแรกวันที่ 18 มิ.ย.64

(7) กลุ่มผู้เดินทางกลับจากประกอบศาสนกิจ มัรก็ษะลา มัรก็สนราธิวาส ทำให้เกิดลงไปสู่การเชื่อมโยงผู้สัมผัสเสี่ยงสูง และพบการติดเชื้อยืนยันภายในระดับชุมชน/หมู่บ้าน

(8) หน่วยงานราชการ

(9) ครอบครัว ชุมชน

ซึ่งตั้งแต่เดือน เม.ย.64 มีผู้ป่วย 85 ราย รายใหม่เฉลี่ย 3 คนต่อวัน , เดือน พ.ค. ผู้ป่วย 254 ราย รายใหม่เฉลี่ย 8 คนต่อวัน , เดือน มิ.ย. 2,154 ราย รายใหม่เฉลี่ย 72 คนต่อวัน และเดือนก.ค. วันที่ 1-10 ก.ค. จำนวน 2,751 ราย รายใหม่เฉลี่ย 183 คนต่อวัน อัตราการเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากเดือน มิ.ย. ที่อัตรา 0.79 เป็น 1.35 ในเดือน ก.ค. 64 โดยผู้เสียชีวิต อายุสูงสุด 92 ปี ต่ำสุด 28 ปี โดย 50% เป็นกลุ่มไม่ยินยอมรักษา และปฏิเสธการใส่เครื่องช่วยหายใจ ผู้เสียชีวิตสูงสุดอยู่ในอำเภอเมือง

#### (4.3) การบริหารจัดการและควบคุมสถานการณ์

(4.3.1) ด้านการควบคุมการแพร่ระบาด ปิดชุมชน/หมู่บ้านและสถานที่ประกอบศาสนกิจ (มัสยิด/บาหลีซาอะห์) ที่พบการแพร่ระบาดในระดับพื้นที่เพื่อลดการสัญจรและกระจายในวงกว้าง ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับกระทบโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับผิดชอบด้านอุปโภคบริโภค และหน่วยงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รับผิดชอบในการควบคุมพื้นที่เพื่อห้ามเดินทางเข้าออก โดยข้อมูล เดือนกันยายน 2564 ได้ดำเนินการสั่งปิดหมู่บ้านแล้วทั้งสิ้น 55 หมู่บ้าน 15 ชุมชน ครอบคลุม ทั้ง 11 อำเภอ โดยมีครัวเรือนผู้ได้รับผลกระทบทั้งสิ้น 11,762 ครัวเรือน จำนวน 43,569 คน พร้อมทั้งเร่งการฉีดวัคซีนแบบวงแหวน (Ring Vaccination) เพื่อเป็นการสร้างแนวของภูมิคุ้มกันโรคล้อมรอบหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกปิด

#### (4.3.2) การบริหารจัดการผู้ป่วย ข้อมูล ณ วันที่ 13 กันยายน 2564

1) โรงพยาบาลสนามจังหวัดปัตตานี จำนวน 5 แห่ง (ในเรือนจำ 1 แห่ง) สามารถรองรับ 1,043 ราย มีจำนวนผู้ป่วย 180 ราย จำนวนเตียงคงเหลือ 863 ราย

2) โรงพยาบาลสนามอำเภอ จำนวน 11 แห่ง สามารถรองรับ 1,659 ราย จำนวนผู้ป่วย 707 ราย จำนวนเตียงคงเหลือ 952 ราย

รวมมีโรงพยาบาลสนาม จำนวนทั้งสิ้น 16 แห่ง ซึ่งสามารถรองรับผู้ติดเชื้อได้ทั้งสิ้น 2,702 เตียง ขณะนี้มีผู้ติดเชื้อทั้งสิ้น 887 ราย ยังสามารถรองรับผู้ติดเชื้อในโรงพยาบาลสนามได้ 1,815 เตียง

**(4.3.3) การบริหารจัดการวัคซีนและผลการฉีดวัคซีนจังหวัดปัตตานี** การดำเนินการจองวัคซีนโควิด-19 มีการจองข้อมูลทุกระบบทุกช่องทาง จำนวน 256,662 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.26 ของประชากร โดยพบว่าไม่มีอำเภอใดจองวัคซีนเกิน 30% ของเป้าหมายประชากรทั้งหมดของอำเภอ

- การพัฒนา “ปัตตานีพร้อม” เพื่อให้หน่วยงานลงทะเบียนจองได้เอง หรือให้ประชาชนจองโทรศัพท์จองวัคซีนผ่าน “สายด่วนจองวัคซีนโควิด” โดยเจ้าหน้าที่รับจองผ่านโทรศัพท์ ด้วยระบบ “ปัตตานีพร้อม”

- เปิดคู่มือสายด่วนจองวัคซีนโควิด 46 คู่มือ เพื่อรับการจองวัคซีนและให้คำปรึกษาในการรับวัคซีนในจังหวัดปัตตานี ระดับจังหวัด 20 คู่มือ ระดับอำเภอรวม 24 คู่มือ โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง และโรงพยาบาลในจังหวัดปัตตานี ทุกแห่ง เพื่อการเข้าถึงการจองวัคซีนที่ง่ายต่อประชาชน และเพิ่มความครอบคลุมในการจองวัคซีน

- การให้คำปรึกษาการรับวัคซีน เพื่อสร้างความมั่นใจในการฉีด ผ่านทางโทรศัพท์ โดยเภสัชกรในทุก รพ. ข้อมูลที่ปรากฏรวมจากทุกแหล่งบันทึกเข้าระบบแล้วทั้งหมด ได้แก่ ปัตตานีพร้อม หมอพร้อม และจากที่รวบรวมจากมหาดไทย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อีหม่าม คอเจ็บ บิหลั่น สำหรับทะเบียนของ อปท.ท้องถิ่นจังหวัด เป็นผู้รวบรวมมาจากทุกอำเภอ ทั้งนี้ ประชาชนสามารถจองวัคซีนได้ทุกกลุ่มผ่านหมายเลขจองวัคซีนและการส่งออกข้อมูลจะอัปโหลดเข้า Moph Immunization Center (Moph IC) และประมวลรวมเป็นข้อมูลการลงทะเบียนทั้งหมด

- “โครงการร้อยรวมใจ ปัตตานีมีภูมิ” “ฉีดครบ จบไว ปลอดภัย คู่คุณค่า” #ปัตตานีพร้อม #ปัตตานี มีภูมิ เพื่อรณรงค์การฉีดวัคซีนโดยผู้นำเป็นแบบอย่าง โดยนำเสนอคลิป กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมารณรงค์เชิญชวนฉีดวัคซีน ใน season ต่อๆ ไป โดยให้ทุกอำเภอคัดเลือกผู้นำ ผู้นำศาสนา มดงานที่ในอำเภอมาเป็นพรีเซ็นเตอร์ และช่วยกันเผยแพร่สื่อในกิจกรรมนี้ นำไปประชาสัมพันธ์ผ่านทางทุกช่องทางต่อไป

#### **(4.4) การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ**

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากการปิดพื้นที่ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยสนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ซึ่งขณะนี้ดำเนินการไปแล้วทั้งสิ้น 109 แห่ง คิดเป็นเงินรวม 11,541,942 บาท

2) การจัดหาถุงยังชีพ สำหรับกลุ่มเปราะบาง และผู้ได้รับผลกระทบจากการปิดพื้นที่ หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่

2.1) เงินกองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับจำนวน 1,640 ราย งบประมาณ 1,397,000 บาท

2.2) งบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 สำหรับจำนวน 1,285 ราย งบประมาณ 911,600 บาท

2.3) งบประมาณค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนในจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำหรับจำนวน 150 ราย งบประมาณ 105,000 บาท

3) ข้อมูลการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปัตตานี ได้แก่ 1) ถุงยังชีพ จำนวน 3,417 รายการ 2) อาหาร จำนวน 5,000 รายการ 3) หน้ากากผ้า จำนวน 1,100 รายการ 4) เงินกู้กองทุนคนพิการช่วยกลุ่มเปราะบางๆ จำนวน 66 ราย เป็นเงิน 2,475,140 บาท และ 5) เงินกู้กองทุนผู้สูงอายุ จำนวน 72 ราย เป็นเงิน 2,160,000 บาท

4) การช่วยเหลือจากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดปัตตานี มีการเยียวยานายจ้างและผู้ประกันตน ตามมาตรา 33 ให้กับสถานประกอบการที่ทำการปิด จำนวน 3 แห่ง ผู้ได้รับผลกระทบ รวมจำนวน 1,217 ราย

## 2.2) ด้านแรงงาน

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ในจังหวัดปัตตานี ของสำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี พบว่า ประชากรวัยแรงงาน ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 (ตุลาคม – ธันวาคม 2563) มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปประมาณ 472,790 คน เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน หรือที่พร้อมจะทำงาน จำนวน 325,206 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้มีงานทำ จำนวน 311,909 คน ผู้ว่างงาน จำนวน 12,377 คน ผู้รอฤดูกาล จำนวน 921 คน ส่วนผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงาน หรือที่ไม่พร้อมทำงาน จำนวน 161,790 คน ได้แก่ แม่บ้าน นักเรียน คนชรา เป็นต้น ทั้งนี้ สำหรับข้อมูลอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามประกาศของคณะกรรมการค่าจ้างยังคงยึดตามค่าแรงขั้นต่ำของปี 2563 (อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ฉบับที่ 10) จังหวัดปัตตานีมีค่าแรงขั้นต่ำอยู่ที่ 313 บาท เช่นเดียวกับจังหวัดยะลา และนราธิวาส ซึ่งเป็นอัตราค่าแรงต่ำที่สุดของประเทศ

ตารางที่ 46 ประชากรจังหวัดปัตตานีจำแนกตามสภาพแรงงานและเพศ

ไตรมาสที่ 1-4 ปี 2562 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2563

สถานภาพแรงงาน	1/2562	2/2562	3/2562	4/2562	1/2563	2/2563	3/2563	4/2563		
								รวม	ชาย	หญิง
ประชากร 15 ปีขึ้นไป	467,382	468,311	469,177	469,864	470,571	471,284	472,023	472,790	226,760	246,030
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	311,343	320,515	307,217	311,173	318,333	310,850	310,234	325,207	182,516	142,690
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	311,343	320,515	305,703	311,173	318,333	310,850	310,234	324,286	182,038	142,248
- ผู้มีงานทำ	302,589	314,413	301,782	304,981	308,917	294,112	300,875	311,909	176,069	135,840
- ผู้ว่างงาน	8,754	6,103	3,921	6,192	9,416	16,739	9,358	12,377	5,969	6,408
1.2 ผู้ที่รอฤดูกาล	-	-	1,513	-	-	-	-	921	479	442
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	156,039	147,796	161,960	158,691	152,238	160,434	161,790	147,583	44,243	103,340
2.1 ทำงานบ้าน	50,040	48,649	57,175	57,603	46,811	43,947	43,413	41,148	159	40,989
2.2 เรียนหนังสือ	49,448	47,322	52,152	48,573	48,181	48,018	52,899	47,147	17,799	29,348
2.3 อื่นๆ	56,550	51,825	52,634	52,515	57,247	68,469	65,478	59,288	26,285	33,003

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

**การมีงานทำ** ผู้มีงานทำ จำนวน 311,909 คน ประกอบด้วยผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 112,421 คนหรือร้อยละ 36.04 และนอกภาคการเกษตรกรรม จำนวน 199,497 คน หรือร้อยละ 63.96 โดยส่วนใหญ่ทำงานในสาขาการขนส่ง การขายปลีก จำนวน 49,478 คน หรือร้อยละ 15.87 รองลงมา สาขาการผลิต จำนวน 31,952 หรือร้อยละ 10.25 สาขาบริการโรงแรมและอาหาร จำนวน 30,771 คน หรือร้อยละ 9.87 สาขาการก่อสร้าง จำนวน 21,600 คน หรือร้อยละ 6.99 และสาขาการขนส่งที่เก็บสินค้า จำนวน 19,993 คน หรือร้อยละ 6.41 ตามลำดับ

**การว่างงาน** จังหวัดปัตตานีมีผู้ว่างงานทั้งสิ้น 12,377 คน ผู้ว่างงานหญิง จำนวน 6,408 คน (ร้อยละ 1.98) และชาย 5,969 คน (ร้อยละ 1.83) สำหรับอัตราการว่างงานของประชากรจังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอัตราการว่างงานสูงกว่าชาย (หญิงร้อยละ 64.08 ชายร้อยละ 48.23)



ตารางที่ 47 อัตราการว่างงาน

อัตราการว่างงาน	ผู้ว่างงาน	ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	อัตราร้อยละ
ไตรมาสที่ 1 ปี 2562	8,754	311,343	2.81
ไตรมาสที่ 2 ปี 2562	6,103	320,515	1.90
ไตรมาสที่ 3 ปี 2562	3,921	307,217	1.28
ไตรมาสที่ 4 ปี 2562	6,192	311,173	1.99
ไตรมาสที่ 1 ปี 2563	9,416	318,333	2.96
ไตรมาสที่ 2 ปี 2563	16,739	310,850	5.39
ไตรมาสที่ 3 ปี 2563	9,358	310,234	3.01
ไตรมาสที่ 4 ปี 2563	12,377	324,286	3.81

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

สถานภาพการทำงาน จำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ประมาณ 311,909 คน ส่วนใหญ่ทำงานในฐานะลูกจ้าง จำนวน 129,346 คน หรือร้อยละ 41.48 แยกเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 94,173 คน (ร้อยละ 30.20) และลูกจ้างของรัฐ จำนวน 35,173 คน (ร้อยละ 11.28 ) รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง จำนวน 120,051 คน (ร้อยละ 38.49) ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่รับค่าจ้าง จำนวน 55,738 คน (ร้อยละ 17.86) และนายจ้าง จำนวน 6,775 คน (ร้อยละ 2.17)

สถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำเมื่อจำแนกตามเพศจะเห็นได้ว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวมคือ เพศชายส่วนใหญ่ทำงานในฐานะลูกจ้าง จำนวน 78,332 คน ร้อยละ 44.50 ในจำนวนนี้เป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 60,561 คน (ร้อยละ 34.40) และลูกจ้างรัฐบาล จำนวน 17,771 คน (ร้อยละ 10.10) เพศหญิง ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างสูงสุด จำนวน 55,745 คน (ร้อยละ 41.04) รองลงมาทำงานในฐานะลูกจ้าง จำนวน 55,193 คน (ร้อยละ 37.55) โดยเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 33,612 คน ร้อยละ 24.75 และลูกจ้างรัฐบาล จำนวน 17,402 คน ร้อยละ 12.80 และและช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง จำนวน 27,6474 คน ร้อยละ 20.22

ตารางที่ 48 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน ไตรมาสที่ 4 ปี 2563

รายการ	รวม	ชาย		หญิง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นายจ้าง	6,775	5,168	2.93	1,607	1.19
ลูกจ้างรัฐบาล	35,173	17,771	10.10	17,402	12.80
ลูกจ้างเอกชน	94,173	60,561	34.40	33,612	24.75
ทำงานส่วนตัว	120,051	64,306	36.52	55,745	41.04
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	55,738	28,264	16.05	27,474	20.22
รวม	311,909	176,069	56.45	135,840	43.56

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

**ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์** ในทุกอาชีพ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าผู้มีงานทำประมาณ ร้อยละ 6.99 ทำงานตั้งแต่ 50 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ และผู้ที่ทำงานระหว่าง 35 - 49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีประมาณร้อยละ 63.18 หรือกล่าวได้ว่าผู้มีงานทำประมาณร้อยละ 70.17 ทำงานตั้งแต่ 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ และอาจจัดว่าบุคคลเหล่านี้เป็นพนักงานเต็มทีในความหมายของเวลาทำงานขณะที่ผู้ทำงานน้อยกว่า 35 (0 - 34) ชั่วโมงต่อสัปดาห์ซึ่งอาจจัดว่าเป็นผู้ทำงานไม่เต็มทีที่มีประมาณร้อยละ 29.83 ของผู้มีงานทำทั้งสิ้น

ตารางที่ 49 ผู้มีงานทำ จำแนกตามชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ ไตรมาสที่ 4 ปี 2563

รายการ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
0 ชั่วโมง (ไม่ได้ทำงาน)	8,670	5,142	13,812	4.43
1 - 9	-	-	-	-
10 - 19	2,600	2,165	4,765	1.53
20 - 29	12,172	12,273	24,445	7.84
30 - 34	25,977	24,077	50,055	16.05
35 - 39	25,534	23,949	49,483	15.87
40 - 49	89,073	58,474	147,548	47.31
50 ชั่วโมงขึ้นไป	12,042	9,760	21,802	6.99
รวม	176,069	135,840	311,909	100

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

**แรงงานนอกระบบ** ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2563 พบว่า ผู้มีงานทำที่อยู่ในกำลังแรงงานซึ่งมีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปมีจำนวน 300,875 คน โดยแยกเป็นผู้มีงานทำที่ได้รับการคุ้มครองทางประกันสังคมหรือเรียกว่า “แรงงานในระบบ” จำนวน 107,064 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 35.59 และผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันสังคมจากการทำงานหรือเรียกว่า “แรงงานนอกระบบ” จำนวน 193,811 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.42

ตารางที่ 50 จำนวนผู้มีงานทำ ของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ ปี 2563

แรงงานนอกระบบ	รวม	ผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ	วิชาชีพด้านต่างๆ	วิชาชีพด้านเทคนิค	เสมียน	พนักงานบริการ	ด้านการเกษตรและการประมง	ด้านความสามารถทางฝีมือ	ผู้ปฏิบัติงานโรงงานเครื่องจักร	อาชีพพื้นฐานต่าง ๆ
รวม	193,811	3,199	1,475	920	1,241	41,513	90,232	27,336	3,186	24,709
ชาย	107,570	2,141	409	920	505	16,246	51,393	16,297	3,115	16,543
หญิง	86,241	1,058	1,066	-	736	25,267	38,839	11,039	71	8,166

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

## 2.3) ด้านการศึกษา

### (1) การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในจังหวัดปัตตานี มี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย หน่วยงานต่อไปนี้

ตารางที่ 51 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด และประเภทการจัดการศึกษา จังหวัดปัตตานี

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
<b>การศึกษาในระบบการศึกษา</b>			
• กระทรวงศึกษาธิการ			
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)			
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1	136	28,245	1,459
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2	115	19,232	1,512
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3	67	11,416	969
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี	17	9,036	637
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)			
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี	1	680	58
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี	1	599	52
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (สช.)			
โรงเรียนเอกชนสอนสามัญ	53	18,578	1,119
โรงเรียนเอกชนสามัญควบคู่ศาสนา	67	64,148	4,682
โรงเรียนเอกชนการศึกษาสงเคราะห์	11	8,768	347
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)			
วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	1	1,560	85
วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี	1	723	36
วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	1	1,150	61
วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	1	1,642	89
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ปัตตานี	1	784	45
วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี	1	861	39
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสายบุรี (สถานศึกษาเอกชน)	1	145	10
วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวะสถานพณิชยการ (สถานศึกษาเอกชน)	1	71	3
• กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม			
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)			
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	984	53

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
โรงเรียนอนุบาลสาธิต	1	683	-
โรงเรียนสาธิตอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	158	-
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	1	7,826	483
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	1	2,880	202
วิทยาลัยชุมชนปัตตานี	1	942	15
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี	1	341	31
<b>• กระทรวงมหาดไทย</b>			
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี			
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	2	561	25
เทศบาลเมืองปัตตานี	5	2,876	59
เทศบาลตำบลนาประดู่ (อ.โคกโพธิ์)	1	70	3
เทศบาลตำบลพ้อมิ่ง (อ.ปะนาเระ)	1	132	9
เทศบาลเมืองตะลุมบอน (อ.สายบุรี)	6	1,693	138
องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ (อ.สายบุรี)	1	331	24
<b>• สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</b>			
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 44 (กก.ตชด.44)			
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ฯ 4	1	81	11
<b>การศึกษาตามอัธยาศัย</b>			
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย			
สำนักงาน กศน.จังหวัดปัตตานี	13	21,830	140
<b>การศึกษานอกระบบการศึกษา</b>			
<b>• กระทรวงศึกษาธิการ</b>			
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (สช.)			
โรงเรียนสอนศาสนาอย่างเดียว	27	1,164	28
สถาบันปอเนาะ	250	17,023	589
ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	637	51,391	3,773
ประเภทศิลปะและกีฬา	2	132	13
ประเภทเสริมทักษะชีวิต	3	165	4
ประเภทวิชาชีพ	2	81	4
ประเภททกววิชา	4	311	8
<b>การศึกษาเด็กปฐมวัย</b>			

สังกัด/หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ผู้เรียน	จำนวน ผู้สอน
● กระทรวงมหาดไทย			
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี			
ศูนย์พัฒนาเด็ก	168	8,191	553
● กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์			
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี			
สถานรับเลี้ยงเด็ก	4	303	19
รวมสถานศึกษาในระบบการศึกษา	500	187,196	12,256
รวมสถานศึกษาตามอัธยาศัย	13	21,830	140
รวมสถานศึกษานอกระบบการศึกษา	925	70,267	4,419
รวมสถานพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน	172	8,494	572
รวมทั้งหมด	1,610	287,787	17,387

ที่มา : หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัดปัตตานี และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ณ กรกฎาคม 2563

หมายเหตุ : “-” หมายถึง ไม่มีข้อมูล

จังหวัดปัตตานี มีสถานศึกษาในระบบการศึกษา จำนวน 500 แห่ง ผู้เรียนจำนวน 187,196 คน บุคลากรผู้สอน จำนวน 12,256 คน มีสถานศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.จังหวัดและกศน.อำเภอ) 13 แห่ง ผู้เรียนจำนวน 21,830 คน บุคลากรผู้สอน จำนวน 140 คน มีสถานศึกษานอกระบบการศึกษา จำนวน 925 แห่ง ผู้เรียน จำนวน 70,267 คน บุคลากรผู้สอน จำนวน 4,419 คน และมีสถานพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน 172 แห่ง จำนวนผู้เรียน 8,494 คน บุคลากรผู้สอน 572 คน รวมแล้วจังหวัดปัตตานีมีสถานศึกษาทั้งหมด 1,610 แห่ง จำนวนผู้เรียน 287,787 คน และมีบุคลากร จำนวน 17,387 คน

ตารางที่ 52 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาประเภทในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา จำแนกตามสังกัดและระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2563

สังกัด/หน่วยงาน	ไม่แบ่งระดับ	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี/โท/เอก	รวม
<b>การศึกษาในระบบการศึกษา</b>										
• กระทรวงศึกษาธิการ										
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)										
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1	-	6,678	20,215	1,352	-	-	-	-	-	28,245
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2	-	4,925	13,642	665	-	-	-	-	-	19,232
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3	-	3,173	7,908	335	-	-	-	-	-	11,416
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปัตตานี	-	-	-	4,989	4,047	-	-	-	-	9,036
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)										
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี	-	-	121	380	179	-	-	-	-	680
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี	599	-	-	-	-	-	-	-	-	599
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี (สช.)										
โรงเรียนเอกชนสอนสามัญ	-	5,546	9,245	2,603	1,184	-	-	-	-	18,578
โรงเรียนเอกชนสามัญควบคู่ศาสนา	-	8,252	16,441	22,407	17,048	-	-	-	-	64,148
โรงเรียนเอกชนการศึกษาสงเคราะห์	-	2,426	5,817	525	-	-	-	-	-	8,768
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)										
วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	-	-	-	-	-	352	1,208	-	-	1,560
วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี	-	-	-	-	-	316	400	-	7	723
วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	-	-	-	-	-	423	685	-	42	1,150

สังกัด/หน่วยงาน	ไม่แบ่ง ระดับ	ก่อนประถม ศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี/ โท/เอก	รวม
วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	-	-	-	-	-	684	958	-	-	1,642
วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก ปัตตานี	-	-	-	-	-	484	300	-	-	784
วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี	-	-	-	-	-	160	701	-	-	861
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสายบุรี (สถานศึกษาเอกชน)	-	-	-	-	-	145	-	-	-	145
วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวะสถานพาณิชย์การ (สถานศึกษาเอกชน)	-	-	-	-	-	71	-	-	-	71
● กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม										
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)										
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	-	345	639	-	-	-	-	984
โรงเรียนอนุบาลสาธิต	-	53	231	399	-	-	-	-	-	683
โรงเรียนสาธิตอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	-	-	-	-	158	-	-	-	-	158
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	-	7,826	7,826
มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	-	-	-	-	-	-	-	-	2,880	2,880
วิทยาลัยชุมชนปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	942	-	942
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ ปัตตานี	-	-	-	-	-	-	-	-	341	341
● กระทรวงมหาดไทย										
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี										
องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	-	140	379	42	-	-	-	-	-	561

สังกัด/หน่วยงาน	ไม่แบ่ง ระดับ	ก่อนประถม ศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี/ โท/เอก	รวม
เทศบาลเมืองปัตตานี	-	816	1,982	70	8	-	-	-	-	2,876
เทศบาลตำบลนาประดู่ (อ.โคกโพธิ์)	-	70	-	-	-	-	-	-	-	70
เทศบาลตำบลพ้อมิ่ง (อ.ปะนาเระ)	-	79	53	-	-	-	-	-	-	132
เทศบาลเมืองตะลุม്പัน (อ.สายบุรี)	-	-	457	1,110	126	-	-	-	-	1,693
องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ (อ.สายบุรี)	-	112	219	-	-	-	-	-	-	331
<b>• สำนักนายกรัฐมนตรี</b>										
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)										
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพิระยานุเคราะห์ฯ 4	-	21	60	-	-	-	-	-	-	81
การศึกษาตามอัธยาศัย										
<b>• กระทรวงศึกษาธิการ</b>										
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย										
สำนักงาน กศน.จังหวัดปัตตานี	-	-	2,037	10,348	9,445	-	-	-	-	21,830
การศึกษานอกระบบการศึกษา										
<b>• กระทรวงศึกษาธิการ</b>										
สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดปัตตานี (สช.)										
โรงเรียนสอนศาสนาอย่างเดียว	1,164	-	-	-	-	-	-	-	-	1,164
สถาบันปอเนาะ	17,023	-	-	-	-	-	-	-	-	17,023
ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	51,391	-	-	-	-	-	-	-	-	51,391
ประเภทศิลปะและกีฬา	132	-	-	-	-	-	-	-	-	132



สังกัด/หน่วยงาน	ไม่แบ่ง ระดับ	ก่อนประถม ศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี/ โท/เอก	รวม
ประเภทเสริมทักษะชีวิต	165	-	-	-	-	-	-	-	-	165
ประเภทวิชาชีพ	81	-	-	-	-	-	-	-	-	81
ประเภททกววิชา	311	-	-	-	-	-	-	-	-	311
<b>การศึกษาเด็กปฐมวัย</b>										
• กระทรวงมหาดไทย										
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี										
ศูนย์พัฒนาเด็ก	-	8,191	-	-	-	-	-	-	-	8,191
• กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์										
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี										
สถานรับเลี้ยงเด็ก	-	303	-	-	-	-	-	-	-	303
รวมผู้เรียนในระบบการศึกษา	599	32,291	76,770	5,222	23,389	,635	4,252	942	11,096	187,196
รวมผู้เรียนตามอัธยาศัย	-	-	2,037	0,348	9,445	-	-	-	-	21,830
รวมผู้เรียนนอกระบบการศึกษา	70,267	-	-	-	-	-	-	-	-	70,267
รวมผู้เรียนในสถานพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน	-	8,494	-	-	-	-	-	-	-	8,494
รวมทั้งหมด	70,866	40,785	78,807	5,570	32,834	,635	4,252	942	11,096	287,787

ที่มา : หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในจังหวัดปัตตานี และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ณ กรกฎาคม 2563

## (2) คุณภาพทางการศึกษา

### (2.1) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน เป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จำนวน 51 มาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (5) ภาษาอังกฤษ สรุปรายงานผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 – 2563

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	43.14	37.99	42.13	-5.16	4.15
ระดับกระทรวง	43.33	38.16	42.25	-5.17	4.09
ระดับภาคใต้	41.44	36.41	40.78	-5.03	4.37
ระดับศึกษาธิการภาค 7 (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)	37.24	29.15	32.85	-8.08	3.70
<b>ระดับจังหวัด (ตรัง.ปัตตานี)</b>	<b>33.04</b>	<b>29.45</b>	<b>33.28</b>	<b>-3.59</b>	<b>3.83</b>
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	33.08	29.75	33.84	-3.33	4.09
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)	33.08	29.75	33.84	-3.33	4.09
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	33.00	29.01	33.00	-3.99	3.99
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	30.33	24.13	31.20	-6.20	7.07
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	33.08	29.45	31.19	-3.63	1.74
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)	25.99	26.04	24.90	0.05	-1.15

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โดยในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาในปีการศึกษา 2563 ระดับจังหวัด เท่ากับ 33.28 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 29.45 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 แต่พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (42.13) และระดับภาคใต้ (40.78) แต่สูงกว่าระดับศึกษาธิการภาค 7 (32.85) โดยสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามลำดับ และสถานศึกษาในสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ตารางที่ 54 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 – 2563

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	37.50	36.30	36.01	-1.21	-0.29
ระดับกระทรวงศึกษาธิการ	37.90	36.69	36.43	-1.21	-0.27
ระดับภาคใต้	36.63	35.30	35.30	-1.33	0.00
ระดับศึกษาธิการภาค 7 (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)	34.52	30.44	30.25	-4.08	-0.19
<b>ระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี)</b>	<b>31.17</b>	<b>30.34</b>	<b>29.88</b>	<b>-0.83</b>	<b>-0.46</b>
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34.30	32.99	31.70	-1.31	-1.29
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	36.19	34.18	33.01	-2.01	-1.17
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)	29.64	29.72	28.50	0.09	-1.23
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	29.76	29.22	29.21	-0.54	-0.01
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (อว.)	62.84	58.35	63.90	-4.49	5.55
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	30.29	28.54	28.54	-1.75	0.00
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	27.97	27.56	25.76	-0.41	-1.80

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาปีการศึกษา 2563 ระดับจังหวัด เท่ากับ 29.88 ซึ่งลดลง จาก 30.34 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 โดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (36.01) ระดับภาคใต้ (35.30) และระดับศึกษาธิการภาค 7 (30.25) โดยสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ และสถานศึกษาในสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตารางที่ 55 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 – 2563

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	35.02	32.34	33.99	-2.68	1.65
ระดับกระทรวงศึกษาธิการ	35.43	32.69	33.94	-2.74	1.24
ระดับภาคใต้	33.26	30.69	32.23	-2.56	1.53
ระดับศึกษาธิการภาค 7 (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)	31.20	25.94	26.93	-5.26	0.99

สังกัด	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี)	28.04	26.14	27.14	-1.90	1.00
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	31.53	28.84	31.10	-2.69	2.26
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)	31.53	28.84	31.10	-2.69	2.26
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	25.82	24.23	25.03	-1.59	0.80
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	53.45	49.30	52.20	-4.15	2.90
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	23.19	23.00	22.91	-0.19	- 0.08
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (อปท.)	27.67	21.73	26.49	-5.94	4.76

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาปีการศึกษา 2563 ระดับจังหวัด เท่ากับ 27.14 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 26.14 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 โดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (33.99) ระดับภาคใต้ (32.23) แต่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับศึกษาธิการภาค 7 (26.93) โดยสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามลำดับโดยสถานศึกษาในสังกัดที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

## (2.2) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา V-NET (Vocational National Educational Test) คือ การทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช. 3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 (ปวส. 2) สำหรับในปีการศึกษา 2563 กระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายยกเลิกการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test : V-NET) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป และจะมีการจัดการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช. 3) โดยให้ถือว่าการสอบ V-NET ปีการศึกษา 2563 เป็นสิทธิส่วนตัวโดยเฉพาะของนักเรียนนักศึกษาที่จะเข้ารับการทดสอบตามความสมัครใจ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 สรุปรายงานผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 56 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา			ผลต่าง	
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	41.63	43.63	38.73	2.00	- 4.90
ระดับภาคใต้	42.21	43.93	40.30	1.72	- 3.63

ระดับ	คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา			ผลต่าง	
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับศึกษาธิการภาค 7	41.89	39.02	35.85	- 2.87	- 3.17
ระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี)	36.83	38.24	32.23	1.41	- 6.01

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2563 ระดับจังหวัดเท่ากับ 32.23 ซึ่งลดลงจาก 38.24 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 และมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (38.73) ระดับภาคใต้ (40.30) และระดับศึกษาธิการภาค 7 (35.85)

### (2.3) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน ( Non-Formal National Educational Test : N-NET) คือ การทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นปีสุดท้ายในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจัดสอบครอบคลุมเนื้อหา 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และสาระการพัฒนาสังคม สรุปรายงานผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 57 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ

(N-Net) ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	ปีการศึกษา 2561		คะแนนเฉลี่ย ปี 2561	ปีการศึกษา 2562		คะแนนเฉลี่ย ปี 2562	ปีการศึกษา 2563		คะแนนเฉลี่ย ปี 2563	ผลต่าง	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
	1	2	1	2	1	2	1	2	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563	
ระดับประเทศ	41.13	42.21	41.67	44.71	42.29	43.50	45.44	40.33	42.88	1.83	-0.62
ระดับศึกษาธิการภาค 7	37.82	38.69	38.26	34.27	35.63	34.95	36.91	35.50	36.21	-3.30	1.25
ระดับจังหวัด (ศจ.ปัตตานี)	34.83	35.45	35.14	32.94	34.75	33.85	34.85	33.13	33.99	-1.29	0.14

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 แต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และระดับศึกษาธิการภาค 7

ตารางที่ 58 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	ปีการศึกษา 2561		คะแนนเฉลี่ย ปี 2561	ปีการศึกษา 2562		คะแนนเฉลี่ย ปี 2562	ปีการศึกษา 2563		คะแนนเฉลี่ย ปี 2563	ผลต่าง	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
	ระดับประเทศ	39.16	39.23	39.20	37.67	38.89	38.28	38.31	37.74	38.03	-0.92
ระดับศึกษาธิการภาค 7	35.25	38.69	36.97	31.70	33.49	32.60	32.66	33.22	32.94	-4.37	0.34
ระดับจังหวัด (ครจ.ปัตตานี)	33.26	35.45	34.36	31.91	33.56	32.74	33.53	32.66	33.10	-1.62	0.36

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 แต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับศึกษาธิการภาค 7

ตารางที่ 59 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	ปีการศึกษา 2561		คะแนนเฉลี่ย ปี 2561	ปีการศึกษา 2562		คะแนนเฉลี่ย ปี 2562	ปีการศึกษา 2563		คะแนนเฉลี่ย ปี 2563	ผลต่าง	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2		ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
	ระดับประเทศ	36.02	35.14	35.58	33.62	34.51	34.07	36.22	31.36	33.79	-1.51
ระดับศึกษาธิการภาค 7	32.50	32.93	32.72	28.26	28.87	28.57	31.25	27.70	29.47	-4.15	0.91
ระดับจังหวัด (ครจ.ปัตตานี)	30.09	30.19	30.14	28.45	29.99	29.22	32.97	27.21	30.09	-0.92	0.87

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 แต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับศึกษาธิการภาค 7

#### (2.4) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net)

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (Islamic National Educational Test :I-NET) คือ การทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีสุดท้ายของหลักสูตรอิสลามศึกษา ตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์ตาดีกา โดยจัดสอบครอบคลุมเนื้อหา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ อัลกุรอาน-ฮัตตีฟฮ์ อัลหะดีษ อัลอากีดะฮ์ อัลฟิกฮ์ ฮัตตารีค อัลอัคลาค ภาษามาลาญ และภาษาอาหรับ 14 มาตรฐานการเรียนรู้ สรุปรายงานผลการทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 60 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	คะแนนเฉลี่ยรวม				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	41.30	39.46	37.11	- 1.84	- 2.35
ระดับภูมิภาค (ภาคใต้)	41.18	39.34	36.99	- 1.84	- 2.35
ระดับศึกษาธิการภาค 7	39.88	39.28	36.79	- 0.60	- 2.49
ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี)	40.53	39.59	36.56	- 0.94	- 3.03

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดลดลง เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ระดับภูมิภาค (ภาคใต้) และระดับศึกษาธิการภาค 7

ตารางที่ 61 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	คะแนนเฉลี่ยรวม				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	43.43	40.87	39.71	- 2.57	- 1.16
ระดับภูมิภาค (ภาคใต้)	43.11	40.47	39.35	- 2.64	- 1.12
ระดับศึกษาธิการภาค 7	43.06	39.76	38.42	- 3.30	- 1.35
ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี)	42.45	39.10	37.20	- 3.35	- 1.90

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดลดลง เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ระดับภูมิภาค (ภาคใต้) และระดับศึกษาธิการภาค 7

ตารางที่ 62 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 – 2563

ระดับ	คะแนนเฉลี่ยรวม				
	ปีการศึกษา			ผลต่าง	ผลต่าง
	2561	2562	2563	ปี 2561 - 2562	ปี 2562 - 2563
ระดับประเทศ	35.95	37.62	36.97	1.68	- 0.66
ระดับภูมิภาค (ภาคใต้)	35.70	37.41	36.68	1.71	- 0.73
ระดับศึกษาธิการภาค 7	35.70	36.96	36.13	1.26	- 0.83
ระดับจังหวัด (ศรจ.ปัตตานี)	34.60	36.16	35.13	1.56	- 1.03

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

จากตารางข้อมูลข้างต้น พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-Net) ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมระดับจังหวัดลดลง เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ระดับภูมิภาค (ภาคใต้) และระดับศึกษาธิการภาค 7

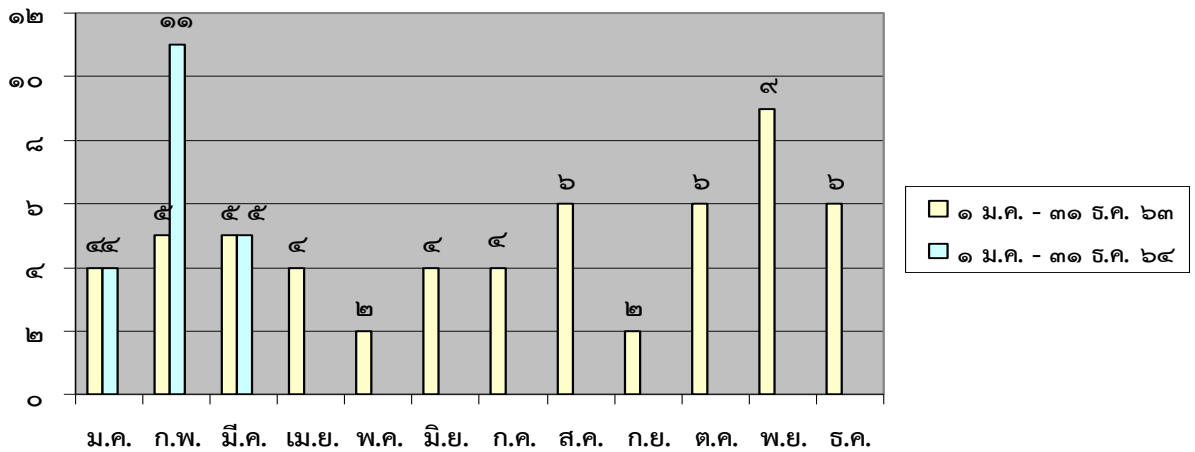
#### 2.4) ด้านความมั่นคง

สถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน เป็นปัญหาที่มีพัฒนาการที่มีความซับซ้อนละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ โดยมีใจกลางของปัญหา คือ เรื่องอัตลักษณ์ชาติพันธุ์มาลาญ ศาสนาอิสลาม และประวัติศาสตร์รัฐปัตตานี โดยการต่อสู้ที่ใช้ความรุนแรงเป็นผลมาจากคนกลุ่มหนึ่งที่มีอุดมการณ์ต้องการแบ่งแยกดินแดน ได้นำเงื่อนไขอัตลักษณ์เฉพาะมาขยายผลในการใช้ความรุนแรง ทำให้เกิดบรรยากาศความกลัวไม่ไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและประชาชนกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ได้ปรากฏปัญหาใหม่ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาภัยแทรกซ้อน บทบาทของภาคประชาสังคม โดยเฉพาะเยาวชนที่เห็นต่างจากรัฐ และถูกดึงเข้ามามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ของผู้เห็นต่างจากรัฐ การเข้ามามีบทบาทและแทรกแซงขององค์การระหว่างประเทศที่เป็นการเพิ่มความซับซ้อนของปัญหามากยิ่งขึ้น

#### สถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

หากพิจารณาสถานการณ์ของจังหวัดปัตตานีตั้งแต่ปี 2563 ถึง ปี 2564 จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ความไม่สงบดีขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในปี 2564 มีเหตุการณ์ความไม่สงบเพียง 20 เหตุการณ์ เทียบกับปี 2563 มีเหตุการณ์ 57 เหตุการณ์ เหตุการณ์ความไม่สงบลดลงถึง 37 เหตุการณ์ ซึ่งปัจจัยสำคัญน่าจะมาจากเหตุการณ์ปิดล้อมและวิสามัญแกนนำรายสำคัญในพื้นที่ และมีการพูดคุยเพื่อสันติสุขที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย ได้มีการหารือและประสานงานเกี่ยวกับการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้แทนกลุ่มผู้เห็นต่างกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้พยายามร่วมกันในนามกลุ่ม “Mara Patani” ในห้วงที่ผ่านมา จึงได้แสดงออกถึงศักยภาพในการก่อเหตุรุนแรงต่อฝ่ายผู้สนับสนุนการพูดคุยเพื่อสันติสุขทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซีย และนอกจากการปฏิบัติของกลุ่มปฏิบัติการแล้ว กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงและสนับสนุนกลุ่มผู้เห็นต่างก็ได้ปฏิบัติการเชิงรุกเพิ่มมากขึ้น โดยใช้เหตุการณ์ซึ่งเป็นการปฏิบัติผิดพลาดของฝ่ายรัฐมาเป็นเงื่อนไข

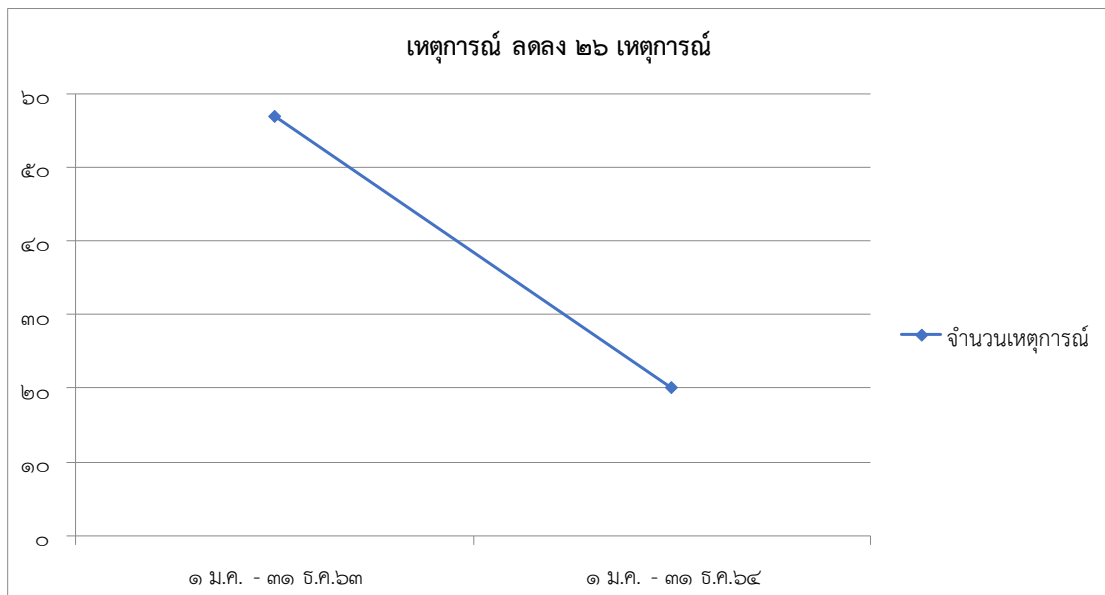




แผนภูมิที่ 6 แสดงแผนภูมิเปรียบเทียบสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี  
 ห้วงตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2563 กับ ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 มีนาคม 2564

ตารางที่ 63 จำนวนเหตุการณ์ จำแนกรายเดือน

วัน/เดือน/ปี	จำนวนเหตุการณ์												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 63	4	5	5	4	2	4	4	6	2	6	9	6	57
1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 64	4	11	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20



แผนภูมิที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนสถานการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี  
 ห้วงตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2563 กับ ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2564

## การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

จังหวัดปัตตานี ได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการปฏิบัติด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยใช้ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.) ที่มีนายอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการร่วมกับหน่วยเฉพาะกิจหมายเลข หน่วยเฉพาะกิจทหารพราน และสถานีตำรวจภูธรในพื้นที่บูรณาการร่วมกันในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้ง ชรบ., อรบ., ทสปช., และกำลังภาคประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งจังหวัดปัตตานีกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยตามแนวทางของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. โดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยเป็น 3 ระบบ ดังนี้

### (1) ระบบป้องกันโดยตนเอง

(1.1) ใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้คำแนะนำแก่บุคคลที่เป็นเป้าหมายของกลุ่ม ผกร. เช่น ครู ประชาชนไทยพุทธ หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือกับรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น ในการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวของ ผกร. การเฝ้าสังเกตสิ่งผิดปกติในพื้นที่ ให้ดำเนินชีวิตตามปกติด้วยความระมัดระวังไม่ประมาท

(1.2) ส่งเสริมขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง เช่น การฝึกการใช้อาวุธ การฝึกการป้องกันตนเอง การให้คำแนะนำในการระวังป้องกันตนเองด้วยการสังเกต เพื่อมิให้ถูกติดตามหรือสลับการเกาะของฝ่ายตรงข้าม

(1.3) จัดสร้างระบบเครือข่ายระหว่างเจ้าหน้าที่กับบุคคลที่เป็นเป้าหมาย โดยมีหมายเลขโทรศัพท์ให้ติดต่อกันได้ตลอดเวลา

(1.4) การปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในด้านรักษาความปลอดภัย

### (2) ระบบป้องกันโดยชุมชน

(2.1) ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรัก ห่วงแค้น และช่วยกันดูแล สถานทีราชการ เช่น โรงเรียน วัด สถานีอนามัย สถานีรถไฟ เป็นต้น

(2.2) ส่งเสริมให้ประชาชนออกมาช่วยกันดูแล หมู่บ้าน ชุมชน การเฝ้าสังเกตสิ่งผิดปกติ การแจ้งเตือนข่าวสาร

(2.3) การแสดงพลังต่อต้านการกระทำต่อบุคคลและสถานที่ที่เป็นของส่วนรวม

### (3) ระบบการรักษาความปลอดภัยโดยเจ้าหน้าที่

(3.1) การรักษาความปลอดภัยในเขตชุมชนเมือง สำหรับในพื้นที่เขตเมืองได้ใช้แผนพิทักษ์เมืองเป็นหลัก โดยมีการปฏิบัติแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเป็น 3 ชั้น ดังนี้ ชั้นนอก มอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่ทหารรับผิดชอบ พื้นที่ชั้นกลาง และชั้นในมอบภารกิจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและสมาชิก อส. รับผิดชอบในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด โดยมีชุดเคลื่อนที่เร็ว ชุดตรวจวัดถูระเบิด และมาตรการด้านการข่าว สนับสนุนการปฏิบัติและมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุเป็นห้วง ๆ โดยการวางกำลังพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางหากไม่เพียงพอให้เจ้าหน้าที่ทหารจัดกำลังสนับสนุนในลักษณะการวางกำลังเป็นพื้นที่และ/หรือจัดกำลังเป็นกองหนุนเคลื่อนที่เร็ว โดยวางกำลังในพื้นที่ทั้ง 3 ชั้น ให้เสริมกำลังประชาชนและเครือข่ายเฝ้าระวัง ประกอบด้วย ชรบ. อรบ. ทสปช. และ ชคต. และได้มีการนำแผนพิทักษ์เมืองมาปฏิบัติและการจัดตั้งกอ.ร่วม เพื่อวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ประจำวัน และปรับแผนตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันการก่อเหตุให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

### (3.2) การรักษาความปลอดภัยพื้นที่นอกเขตเมือง

ใช้ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.) เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนมาตรการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ โดยบูรณาการกำลังร่วม 3 ฝ่าย ทั้งทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง ปฏิบัติตามแผนรักษาความปลอดภัยของแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย เป็น 2 ส่วน

#### - พื้นที่ชุมชนที่สามารถป้องกันตนเองได้

1) บูรณาการกำลังร่วม 3 ฝ่าย ตรวจสอบให้คำแนะนำในการปฏิบัติในการ รปภ.พื้นที่  
2) จัดกำลังเฝ้าตรวจ/คุ้มครองเส้นทางที่ราษฎรใช้เป็นประจำ โดยกำหนดมาตรการ รปภ.อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เป็นเส้นทางปลอดภัยอย่างน้อย 1 เส้นทาง

3) ศปก.อ. กำหนดพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละหมู่บ้าน เป็น 7 โซน และแบ่งมอบภารกิจในการรักษาความปลอดภัยให้กับ ผช.ปค./พรส. ในการดูแลรับผิดชอบพื้นที่ โดยมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านดูแลรับผิดชอบในภาพรวมหมู่บ้าน

4) กำหนดให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างต่อเนื่อง และกำหนดการฝึกอบรมเสริมศักยภาพในด้านยุทธวิธีพื้นฐาน ในการป้องกันตนเอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5) ตรวจสอบระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนกับ ศปก.อ. และหน่วยกำลังในพื้นที่ และจัดกำลังเคลื่อนที่เร็วให้การสนับสนุนเมื่อเกิดเหตุ

#### - พื้นที่ชุมชนที่ไม่สามารถป้องกันตนเองได้

1) จัดกำลังลาดตระเวนเฝ้าตรวจ/คุ้มครองอย่างต่อเนื่อง  
2) จัดตั้งชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.)/ชุดคุ้มครองหมู่บ้าน (ชคบ.) ในพื้นที่ที่มีเกณฑ์ที่ถูกกระทำจากกลุ่ม ผกร. โดยบูรณาการปฏิบัติร่วมกับ หน่วยทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบ

3) จัดกำลังลาดตระเวนเฝ้าตรวจ/คุ้มครองเส้นทางที่ราษฎรใช้เป็นประจำโดยกำหนดมาตรการ รปภ.อย่างเข้มแข็ง กำหนดพื้นที่เฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ ถนนที่เคยเกิดเหตุซ้ำซาก ถนนที่เป็นจุดล่อแหลมอันตราย และสถานที่ราชการหรือสิ่งสาธารณประโยชน์ภายในหมู่บ้านที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

4) ศปก.อ.กำหนดพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละหมู่บ้าน เป็น 7 โซน และแบ่งมอบภารกิจในการรักษาความปลอดภัยให้กับ ผช.ปค./พรส. ในการดูแลรับผิดชอบพื้นที่ โดยมอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านดูแลรับผิดชอบในภาพรวมหมู่บ้าน

5) กำหนดให้มีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างต่อเนื่อง และกำหนดการฝึกอบรมเสริมศักยภาพในด้านยุทธวิธีพื้นฐาน ในการป้องกันตนเอง และชุมชน

6) ตรวจสอบระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างชุมชนกับ ศปก.อ. และหน่วยกำลังในพื้นที่ และจัดกำลังเคลื่อนที่เร็วในการสนับสนุนเมื่อเกิดเหตุ

### 2.5) ด้านยาเสพติด

จังหวัดปัตตานี มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีการแพร่ระบาดแนวโน้มระดับที่ค่อนข้างรุนแรง และเป็นปัญหาที่มีความทับซ้อนกับปัญหาความมั่นคง เอื้อประโยชน์กับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด ทำให้มีเสรีในการค้ายาเสพติดมากขึ้นจึงส่งผลให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีสถานการณ์ที่ค่อนข้างรุนแรง แตกต่างกันไปตามลักษณะของพื้นที่หรือชุมชน

**พื้นที่ผลิตยาเสพติด นำเข้า ส่งออก และพื้นที่พักยาเสพติด** ในพื้นที่ไม่มีปรากฏเนื่องจากในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้ไม่มีปัญหาตามแนวชายแดน

**พื้นที่เส้นทางลำเลียงยาเสพติด** จากข้อมูลทางการสืบสวน ข้อมูลด้านการข่าว และข้อมูลผลการจับกุมผู้ต้องหา รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับจากการจับกุมผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ค้ารายย่อย โดยรับยาเสพติดมาจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้แก่ พื้นที่ อ.สุไหงโก - ลก จังหวัดนราธิวาส และอ.หาดใหญ่ อ.สะเตาะ จังหวัดสงขลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเภท ยาบ้า และกัญชา มาจากพื้นที่ภาคเหนือ มีความเชื่อมโยงกับนักค้าในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และลำเลียงเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ สำหรับพืชกระท่อม ส่วนใหญ่จะนำมาจากนอกพื้นที่ ได้แก่พื้นที่ จังหวัดพัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสตูล โดยการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าในพื้นที่ในรูปแบบ และวิธีการซุกซ่อนในยานพาหนะ ซึ่งบางครั้งจะซุกซ่อนปะปนมากับสินค้า และยังคงใช้เส้นทางหมายเลข 42 และ 43 เส้นทาง รถไฟ ทางรถโดยสารประจำทางตลอดจนมีการส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้ค้าจะบรรจุยาเสพติดใส่หีบห่อหรือกล่องพัสดุ แล้วส่งมาทางไปรษณีย์ แล้วเจ้าหน้าที่ผู้รับในพื้นที่ปลายทางแล้วจะใช้ชื่อญาติ หรือ คนสนิท เป็นผู้ไปรับกล่องพัสดุตามที่ตั้งส่งมาจากต้นทาง ดังกล่าว

**พื้นที่ค้ายาเสพติด และพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด** เนื่องจากพื้นที่เป็นเส้นทางผ่านของถนนทางหลวงหมายเลข 42 และผู้ค้ายาเสพติดนำยามาเก็บไว้ เพื่อจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้แก่

(1) **อ.เมืองปัตตานี** ม.1, ม.3, ม.5, ม.6 ต.รูสะมิแล ม.3, ม.7, ม.8, ม.9, ม.10 ต.บานา ม.2 ต.ตะลุโบะ และ ถ.ปากน้ำ ต.สะบารัง ต.อาเนาะรู

(2) **อ.โคกโพธิ์** ม.1 ต.นาเกตุ ม.2, ม.3, ม.7 ต.มะกรูด ม.1, ม.3, ม.4, ม.7 ต.ท่าเรือ ม.4 ต.โคกโพธิ์ และ ม.3 ต.บางโกระ

(3) **อ.หนองจิก** ม.4 ต.บางเขา ม.1, ม.3, ม.9 ต.บ่อทอง ม.2, ม.6 ต.ท่ากำชำ ม.2 ต.ตุง และ ม.2 ต.เกาะเปาะ

(4) **อ.สายบุรี** ม.3 ต.ละหาร ม.2 ต.ปะเสยะวอ ม.7 ม.10 ต.เตราะบอน และ ม.4 ต.ทุ่งคล้า

(5) **อ.ยะรัง** ม.3 ต.ยะรัง ม.3 ต.ระแว้ง และ ม.6 ต.เมาะมาวี

(6) **อ.ยะหริ่ง** ม.2 ต.ตันหยงจิงงา ม.3 ต.ปากู ม.2 ต.ตาเกาะ และ ม.3 ต.ตันหยงดालอ

(7) **อ.มายอ** ม.2 ม.4 ต.สะก้า ม.4 ม.6 ต.ลุโบะฮิโร ม.3 ต.สากอใต้ และ ม.1 ต.ปะโด

**ประเภทยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดในพื้นที่ และแนวโน้มการแพร่ระบาดตามลำดับ ดังนี้**

(1) **พืชกระท่อม** ซึ่งปัจจุบันนี้มีการแพร่ระบาดแทบทุกพื้นที่ ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้ค้าจะไปรับมาจากนอกพื้นที่ คือในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล แล้วนำมาต้มผสมกับเครื่องดื่มหรือยาเสพติดอื่น ๆ เช่น น้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง ยาแก้ไอ ยาแก้ปวด หรือ อัลปราโซแลม ที่เรียกว่า 4 X 100 มีการจับกุมทุกพื้นที่โดยเฉพาะ อ.ทุ่งยางแดง อ.ยะรัง อ.มายอ อ.สายบุรี ต.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์ อ.แม่ลาน และเกือบทุกอำเภอ หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการจับกุมที่ผ่านมา

(2) **ยาบ้า** จะแพร่ระบาดในชุมชนเมืองที่มีสถานบริการ สถานบันเทิง และเขตที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานใช้ยาประเภทนี้จำนวนมาก พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด ได้แก่ อ.เมืองปัตตานี อ.หนองจิก อ.สายบุรี อ.โคกโพธิ์ อ.ยะหริ่ง อ.มายอ อ.ยะรัง และ อ.ปะนาเระ นักค้ายาเสพติดส่วนใหญ่จะเป็นนักค้ารายย่อย จะรับมาจาก พื้นที่ อ.สุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส พื้นที่จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ ในภาคกลาง ภาคเหนือ

(3) **กัญชา** จะแพร่ระบาดทั่วไปเกือบทุกพื้นที่ในจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านส่วนใหญ่ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม มักจะใช้ยาประเภทนี้ เนื่องจากไม่ส่อพฤติกรรมทางกายภาพจากการจับกุมมีการจับกุมทุกพื้นที่

(4) **ยาไอซ์** มีการแพร่ระบาด โดยเฉพาะพื้นที่ อ.โคกโพธิ์ อ.เมืองปัตตานี อ.สายบุรี อ.ยะรัง อ.ยะหริ่ง โดยกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 17 – 45 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง และผู้ใช้แรงงานในพื้นที่

#### สรุปผลการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

สรุปผลการจับกุมยาเสพติด ในห้วงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 ถึงเดือนสิงหาคม 2564 โดยแยกตามประเภทของยาเสพติด พบว่า ประเภทยาบ้ามีคดีการจับกุมมากที่สุด คือ จำนวน 2,056 คดี ผู้ต้องหา รวม 2,128 คน ลำดับถัดมาคือ ประเภทพืชกระท่อม มีคดีการจับกุมจำนวน 1,994 คดี ผู้ต้องหา รวม 2,117 คน

ตารางที่ 64 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด ห้วงเดือนตุลาคม 2563 – เดือนสิงหาคม 2564

แยกตามประเภทยาเสพติด

ประเภทยาเสพติด	จับกุมได้		ปริมาณของกลาง
	คดี	คน	
ยาบ้า	2,056	2,128	2,113,331 เม็ด
กัญชา	46	45	606,052.6 กก. /16 ต้น
พืชกระท่อม	1,994	2,117	17,115 กก. / 1,505 ลิตร
เฮโรอีน	74	76	599.12 กรัม
ไอซ์	257	259	794,047.427 กรัม
ยาแก้ไอ	9	9	120,449 ซึซึ
<b>รวม</b>	<b>4,436</b>	<b>4,634</b>	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

ส่วนข้อมูลการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี แยกตามประเภทข้อกล่าวหา พบว่า มีคดีเกี่ยวกับการครอบครองมากที่สุด คือ 2,165 คดี ผู้ต้องหา รวม 2,257 คน ลำดับถัดมาคือ คดีเกี่ยวกับการครอบครองเพื่อจำหน่าย มีจำนวน 1,000 คดี ผู้ต้องหา รวม 1,000 คน

ตารางที่ 65 สรุปผลการจับกุมยาเสพติด ห้วงเดือนตุลาคม 2563 – เดือนสิงหาคม 2564

แยกตามประเภทข้อกล่าวหา

ประเภทข้อกล่าวหา	จับกุมได้	
	คดี	คน
การจำหน่าย	36	36
การครอบครองเพื่อจำหน่าย	1,000	1,000
การครอบครอง	2,165	2,257
การเสพ	807	883
การผลิต	428	458
<b>รวม</b>	<b>4,436</b>	<b>4,634</b>

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

## 2.6) ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน

### 2.6.1) ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2562

ในปี 2562 จังหวัดปัตตานีโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ทุกครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในเขตชนบทและเขตเมือง จำนวน 128,880 ครัวเรือน 615 หมู่บ้าน 107 ตำบล 12 อำเภอ และ 12 เทศบาล โดยใช้เครื่องชี้วัด จปฐ. 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด ผลการจัดเก็บข้อมูลสรุปได้ดังนี้

(1) จำนวนครัวเรือน มีครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปัตตานีทั้งหมด จำนวน 128,880 ครัวเรือน อยู่ในพื้นที่ อำเภอเมืองปัตตานี มากที่สุด จำนวน 24,693 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19.15 และอำเภอที่มีครัวเรือนน้อยที่สุดคือ อำเภอไม้แก่น จำนวน 2,520 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.95

(2) จำนวนประชากร มีประชากรทั้งสิ้น 461,406 คน แยกเป็นเพศชาย 224,675 คน คิดเป็นร้อยละ 48.69 เพศหญิง 236,731 คน คิดเป็นร้อยละ 51.31 ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 19.45 ช่วงอายุระหว่าง 35 ปี - 49 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 14.44 ช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป

(3) ระดับการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.00 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6) รองลงมาคือ ร้อยละ 16.01 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.4-5 หรือม.4-6) และร้อยละ 14.47 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ 1-3 หรือ ม.1-3)

(4) ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 87.90 นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมา คือร้อยละ 12.09 ศาสนาพุทธ และร้อยละ 0.01 นับถือศาสนาคริสต์ ส่วนที่เหลือร้อยละ 0.00 นับถือศาสนาซิกข์ ฮินดูและอื่นๆ

(5) อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 31.06 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาคือ ร้อยละ 11.79 อาชีพเกษตร-ทำสวน ร้อยละ 5.98 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 3.39 พนักงาน-รับราชการ และอาชีพอื่นๆ นอกนั้น

ประกอบอาชีพ ทำนา ธุรกิจส่วนตัว ประมง พนักงานบริษัท พนักงาน-รัฐวิสาหกิจ ทำไร่ และร้อยละ 30.12 กำลังศึกษา และไม่มีอาชีพ ร้อยละ 8.41

(6) รายได้ คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยคนละ 61,057.84 บาทต่อคนต่อปี และมีรายจ่ายเฉลี่ยคนละ 41,237.06 บาทต่อคนต่อปี และครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ 38,000 บาทต่อคนต่อปี จำนวน 1,027 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.80 ของครัวเรือนทั้งหมด

(7) ผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ปี 2562 มีผู้ตกเกณฑ์ทุกตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่ตกเกณฑ์ 5 ลำดับแรก เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

(7.1) ตัวชี้วัดที่ 23 ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน จำนวนที่สำรวจ 128,880 ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 18,964 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 14.71

(7.2) ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ จำนวนที่สำรวจ 461,406 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 49,086 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64

(7.3) ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มีการทำงาน ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ จำนวนที่สำรวจ 383 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.48

(7.4) ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ จำนวนที่สำรวจ 66,195 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 3,618 คน คิดเป็นร้อยละ 5.47

(7.5) ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวนที่สำรวจ 210,118 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 8,009 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81

(8) ระดับความสุขของคนปัตตานี จากการสำรวจครัวเรือนพบว่า ในภาพรวมคนจังหวัดปัตตานี มีความสุขในระดับ 8.36 (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

#### ผลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ปี 2562 จำแนกรายหมวด จำนวน 5 หมวด

##### ตารางที่ 66 หมวดที่ 1 สุขภาพดี มี 7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	2,609 คน	2,557 คน	98.01	52 คน	1.99
2. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน	1,838 คน	1,781 คน	96.90	57 คน	3.10
3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างภูมิคุ้มกันโรค	83,692 คน	82,944 คน	99.11	748 คน	0.89
4. ครัวเรือนกินอาหารถูกลักษณะปลอดภัย และได้มาตรฐาน	128,880 คร.	128,816 คร.	99.95	64 คร.	0.05
5. ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	128,880 คร.	128,335 คร.	99.58	545 คร.	0.42

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการ ตรวจสุขภาพประจำปี	210,118 คน	202,109 คน	96.19	8,009 คน	3.81
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกาย อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที	433,421 คน	429,130 คน	99.01	4,291 คน	0.99

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 1 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 4 ครั้วเรือนกินอาหารถูกลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ร้อยละ 99.95 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 5 ครั้วเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม ร้อยละ 99.58 และตัวชี้วัดที่ 3 เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างภูมิคุ้มกันโรค ร้อยละ 99.11

ตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีร้อยละ 3.81 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 2 เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยังน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน ร้อยละ 3.10 และตัวชี้วัดที่ 1 เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป ร้อยละ 1.99

ตารางที่ 67 หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
8. ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	128,880 คร.	128,815 คร.	99.95	65 คร.	0.05
9. ครั้วเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และ บริโภคเพียงพอตลอดปี อย่าง น้อยคนละ 5 ลิตรต่อกัน	128,880 คร.	128,861 คร.	99.99	19 คร.	0.01
10. ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	128,880 คร.	128,857 คร.	99.98	23 คร.	0.02
11. ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็น ระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ	128,880 คร.	127,073 คร.	98.60	1,807 คร.	1.40
12. ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	128,880 คร.	128,836 คร.	99.97	44 คร.	0.03
13. ครั้วเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุ และภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	128,880 คร.	128,215 คร.	99.48	665 คร.	0.52
14. ครั้วเรือนมีความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน	128,880 คร.	128,838 คร.	99.97	42 คร.	0.03

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 2 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 9 ครั้วเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อกัน ร้อยละ 99.99 รองลงมา



คือตัวชี้วัดที่ 10 ครั้วเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน ร้อยละ 99.98 และ ตัวชี้วัดที่ 12 ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษและตัวชี้วัดที่ 14 ครั้วเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ 99.97

ส่วนตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 11 ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 1.40 รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ 13 ครั้วเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี ร้อยละ 0.52 และตัวชี้วัดที่ 8 ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร ร้อยละ 0.05

### ตารางที่ 68 หมวดที่ 3 การศึกษา มี 5 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15. เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดู เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	18,751 คน	18,729 คน	99.88	22 คน	0.12
16. เด็กอายุ 6 -14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	71,536 คน	70,001 คน	97.85	1,535 คน	2.15
17. เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	1,925 คน	1,875 คน	97.40	50 คน	2.60
18. คนในครั้วเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มีการทำงานได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	383 คน	362 คน	94.52	21 คน	5.48
19. คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	295,266 คน	292,346 คน	99.01	2,920 คน	0.99

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ในหมวดที่ 3 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 15 เด็กอายุ 3 - 5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดู เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน ร้อยละ 99.88 คน รองลงมาคือตัวชี้วัดที่ 19 คนอายุ 15 – 59 ปี อ่านเขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ ร้อยละ 99.01 และตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ร้อยละ 97.85

ส่วนตัวชี้วัดที่คนปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครั้วเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังมิ้งานทำ ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ร้อยละ 5.48 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 17 เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 2.60 และตัวชี้วัดที่ 16. เด็กอายุ 6 - 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ร้อยละ 2.15

ตารางที่ 69 หมวดที่ 4 การมีงานทำและรายได้ มี 4 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. คนอายุ 15 – 59 ปีมีอาชีพและมีรายได้	237,714 คน	235,678 คน	99.14	2,036 คน	0.86
21. คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	66,195 คน	62,577 คน	94.53	3,618 คน	5.47
22. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	128,880 คร.	127,853 คร.	99.20	1,027 คร.	0.80
23. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	128,880 คร.	109,916 คร.	85.29	18,964 คร.	14.71

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 4 ตัวชี้วัดคนปัตตานีที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 22 รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี ร้อยละ 99.20 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 99.14 และตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 94.53

ส่วนตัวชี้วัดที่คนปัตตานีที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 23 ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน ร้อยละ 14.71 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 21 คนอายุมากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 5.47 และตัวชี้วัดที่ 20 คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและมีรายได้ ร้อยละ 0.86

ตารางที่ 70 หมวดที่ 5 ค่านิยม มี 8 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	จำนวนที่ สำรวจทั้งหมด	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
24. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	461,406 คน	458,889 คน	99.45	2,517 คน	0.55
25. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	461,406 คน	412,320 คน	89.36	49,086 คน	10.64
26. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	433,421 คน	433,074 คน	99.92	347 คน	0.08
27. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	66,644 คน	66,641 คน	100.00	3 คน	0.00
28. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	5,021 คน	5,016 คน	99.90	5 คน	0.10
29. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	4,966 คน	4,966 คน	100	0 คน	0.00
30. ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	128,880 คร.	128,592 คร.	99.78	288 คร.	0.22
31. ครอบครัวมีความอบอุ่น	128,880 คร.	128,751 คร.	99.90	129 คร.	0.10

จากการสำรวจข้อมูลพบว่าในหมวดที่ 5 ตัวชี้วัดคนจังหวัดปัตตานีผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 27 ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน และตัวชี้วัดที่ 29 ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ร้อยละ 100.00 รองลงมาตัวชี้วัดที่ 26 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ร้อยละ 99.92 และตัวชี้วัดที่ 28 ผู้พิการ ได้รับการดูแล จากครอบครัวชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน ร้อยละ 99.90

ส่วนตัวชี้วัดที่คนจังหวัดปัตตานีไม่ผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 10.64 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 24 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา ร้อยละ 0.55 และตัวชี้วัดที่ 30 ครัวเรือนมีส่วนร่วม ทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น ร้อยละ 0.22

## 2.6.2) ข้อมูล กชช.2ค ประจำปี 2562

ผลการจัดเก็บข้อมูล กชช.2ค ประจำปี 2562 ดังนี้

ตารางที่ 71 ระดับการพัฒนาหมู่บ้านชนบทของจังหวัดปัตตานีจำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2562

อำเภอ	หมู่บ้านทั้งหมด	เร่งรัดฯ อันดับ 1		เร่งรัดฯ อันดับ 2		เร่งรัดฯ อันดับ 3	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมืองปัตตานี	66	2	3.03	34	51.52	30	45.45
ยะรัง	72	1	1.39	22	30.56	49	68.06
หนองจิก	67	0	0.00	48	71.64	19	28.36
โคกโพธิ์	79	2	2.53	32	40.51	45	56.96
ยะหริ่ง	75	0	0.00	11	14.67	64	85.33
ปะนาเระ	48	1	2.08	23	47.92	24	50.00
มายอ	56	2	3.57	34	60.71	20	35.71
สายบุรี	64	1	1.56	40	62.50	23	35.94
ไม้แก่น	17	0	0.00	0	0.00	17	100.00
ทุ่งยางแดง	22	1	4.55	13	59.09	8	36.36
กะพ้อ	27	0	0.00	15	55.56	12	44.44
แม่ลาน	22	0	0.00	16	72.73	6	27.27
<b>ปี 2562</b>	<b>615</b>	<b>10</b>	<b>1.63</b>	<b>288</b>	<b>46.83</b>	<b>317</b>	<b>51.54</b>
<b>ปี 2560</b>	<b>615</b>	<b>13</b>	<b>2.11</b>	<b>303</b>	<b>49.27</b>	<b>299</b>	<b>48.62</b>

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

หมายเหตุ : หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ลำหลัง)

หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง)

หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า)

จากข้อมูลพบว่าหมู่บ้านชนบทจังหวัดปัตตานี ปี 2562 มีระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน จัดเป็นหมู่บ้านเร่งรัดอันดับ 1 จำนวน 10 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.63 ของหมู่บ้านทั้งหมด โดยอำเภอทุ่งยางแดงมีหมู่บ้านเร่งรัดอันดับ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.55 รองลงมา คืออำเภอมายอ ร้อยละ 3.57 และอำเภอเมืองปัตตานี ร้อยละ 3.03

ข้อมูลเปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่ผ่านมาเมื่อปี 2560 พบว่าสถานการณ์โดยรวมนั้นดีขึ้น กลุ่มหมู่บ้านก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ส่วนหมู่บ้านปานกลางและหมู่บ้านล่าช้าลงมีจำนวนลดลง

### 2.6.3) ข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)

ปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาระบบ TPMAP ซึ่งย่อมาจาก Thai People Map and Analytics Platform หรือ ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า ซึ่งเริ่มใช้ระบบเมื่อเดือนมกราคม 2561 TPMAP ใช้วิธีการคำนวณดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI)

ในส่วนของฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตาม TPMAP ของจังหวัดปัตตานี มีจำนวนครัวเรือนยากจน 8,724 ครัวเรือน จำนวนคนจน 18,137 คน แยกเป็น 5 มิติ ดังนี้

- (1) ด้านสุขภาพ จำนวน 3,341 คน โดยดูข้อมูลจากตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้
  - เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป
  - ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
  - ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม
  - คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที
- (2) ด้านความเป็นอยู่ จำนวน 2,826 คน โดยดูข้อมูลจากตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้
  - ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร
  - ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน
  - ครัวเรือนมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน
  - ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ
- (3) ด้านการศึกษา จำนวน 6,154 คน โดยดูข้อมูลจากตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้
  - เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
  - เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
  - เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า
  - คนอายุ 15-57 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้
- (4) ด้านรายได้ จำนวน 9,233 คน โดยดูข้อมูลจากตัวชี้วัด 3 ด้าน ดังนี้
  - คนอายุ 15-59 ปี มีอาชีพและมีรายได้
  - คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้
  - รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี
- (5) ด้านการเข้าถึงการบริการของรัฐ จำนวน 50 คน โดยดูข้อมูลจากตัวชี้วัด 2 ด้าน ดังนี้
  - ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
  - ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน

ทั้งนี้ ข้อมูลจากฐานข้อมูล TPMAP ข้างต้น มาจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 จากกรมการพัฒนาชุมชน และข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐจากกระทรวงการคลัง

ตารางที่ 72 ฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตาม TPMAP ของจังหวัดปัตตานี แยกตามอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่อาศัย (ตำบล/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้านการ เข้าถึง บริการรัฐ
เมือง ปัตตานี	กะมียอ	39	115	0	0	52	76	0
	คลองมานิง	45	100	2	0	26	95	0
	ตะลุโบะ	34	65	0	0	1	64	0
	ตันหยงลุโละ	6	12	0	0	10	2	0
	เทศบาลเมืองปัตตานี	170	293	100	93	52	171	0
	บานา	351	645	394	11	37	234	0
	บาราโหม	1	6	0	0	6	0	0
	บาราเฮาะ	256	583	0	0	259	391	0
	ปะกาสะรัง	51	98	0	8	36	59	0
	ปูยุด	32	57	0	0	0	57	0
	รูสะมิแล	5	9	0	0	0	9	0
ยะรัง	กระโต	85	159	0	0	9	150	0
	กอลำ	49	94	8	0	6	87	0
	เขาตุม	129	230	29	1	89	128	1
	คลองใหม่	33	63	52	0	3	14	0
	เทศบาลตำบลยะรัง	76	160	19	0	78	104	0
	ประจัน	103	210	0	0	36	176	2
	ปิตุมุดี	76	166	56	0	3	134	0
	เมาะมาวี	114	256	3	0	233	39	0
	ยะรัง	214	445	55	0	13	395	0
	ระแว้ง	103	266	0	0	138	159	0
	วัด	68	160	0	0	4	156	0
	สะดาวา	41	97	3	0	7	93	0
	สนอ	26	53	11	0	0	42	0
หนองจิก	เกาะเปาะ	54	115	0	5	60	65	0
	คอลลอดันหยง	29	59	2	1	49	7	0
	ดอนรัก	111	219	0	4	17	205	0
	ดาโต๊ะ	105	221	91	55	102	105	0

อำเภอ	พื้นที่อาศัย (ตำบล/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้านการ เข้าถึง บริการรัฐ
	ตุง	92	150	26	5	44	86	0
	ท่ากำชำ	184	487	60	40	320	195	0
	เทศบาลตำบลบ่อทอง	150	251	22	5	62	180	0
	เทศบาลตำบลหนองจิก	114	198	123	7	1	79	0
	บางเขา	137	300	16	7	250	30	6
	บางตาวา	349	577	55	496	43	93	0
	บุโหละบุโย	283	619	4	270	319	271	0
	ยาปี	16	31	0	0	12	19	0
	ลิปะสะโง	41	71	6	40	21	11	0
โคกโพธิ์	ควนโนรี	23	35	4	0	19	16	0
	โคกโพธิ์	34	76	0	2	17	59	0
	ช้างให้ตก	0	0	0	0	0	0	0
	ทรายขาว	4	6	0	2	0	4	0
	ท่าเรือ	12	21	0	0	20	1	0
	ทุ่งปลา	64	90	34	0	44	20	0
	เทศบาลตำบลโคกโพธิ์	31	51	13	0	32	9	0
	เทศบาลตำบลนาประดู่	27	50	13	0	37	0	0
	นาเกตุ	106	177	3	0	75	109	0
	นาประดู่	51	84	1	3	71	9	0
	บางโกระ	27	46	2	0	39	20	0
	ปากล่อ	10	13	2	0	0	12	0
	ป่าบอน	42	75	17	22	10	47	0
	มะกรูด	24	48	11	3	23	19	0
ยะหริ่ง	จะรัง	11	19	0	0	0	19	0
	ตอหลัง	17	37	0	0	26	15	0
	ตะโละ	41	60	0	0	46	17	0
	ตะโละกาโปรี	80	148	30	1	95	47	0
	ตันหยงจิงงา	1	1	0	0	0	1	0
	ตันหยงดาลอ	83	175	0	0	66	126	0
	ตาเกาะ	75	171	0	0	5	169	0
	ตาลีอัยร์	148	320	98	2	136	178	0

อำเภอ	พื้นที่อาศัย (ตำบล/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้านการ เข้าถึง บริการรัฐ
	เทศบาลตำบลต้นยาง	91	181	3	1	56	132	0
	เทศบาลตำบลบางปู	426	1,009	0	0	20	1,006	0
	เทศบาลตำบลยะหริ่ง	15	22	0	0	0	22	0
	บาโลย	2	4	0	0	0	4	0
	ปายามูม้ง	25	62	0	0	42	20	0
	ปูลากง	9	15	0	0	9	6	0
	มะนังยง	17	33	3	0	5	30	0
	ยามู	108	264	0	0	0	264	0
	ราตาป็นยัง	113	228	83	131	44	30	8
	สาบัน	15	36	0	0	4	32	0
	หนองแรต	38	88	5	2	59	38	0
แหลมโพธิ์	618	1,656	1,089	310	657	335	4	
ปะนาเระ	ควน	0	0	0	0	0	0	0
	คอกกระปือ	8	10	3	0	0	10	0
	ดอน	3	8	0	0	0	8	0
	ท่าข้าม	3	3	0	0	0	3	0
	ท่าน้ำ	23	39	0	0	0	39	0
	บ้านกลาง	51	112	0	0	13	102	0
	บ้านนอก	6	11	0	0	0	11	0
	บ้านน้ำบ่อ	29	49	0	0	44	7	0
	ปะนาเระ	11	17	0	0	0	17	0
	พ้อมิ่ง	8	10	0	0	0	10	0
มายอ	กระเสาะ	27	65	0	0	25	42	0
	กระหวะ	47	93	9	0	11	80	0
	เกาะจัน	20	42	0	0	35	7	0
	ตรัง	92	195	20	0	130	64	0
	ถนน	54	136	0	0	91	45	0
	เทศบาลตำบลมายอ	52	115	0	2	107	8	0
	ปะโด	64	172	3	0	66	112	0
	ปานัน	15	40	0	0	30	10	0
	ลาगा	15	23	0	0	0	23	0

อำเภอ	พื้นที่อาศัย (ตำบล/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ยากจน (คร.)	จำนวน คนจน (คน)	จำนวนคนจน จำแนกตามมิติของปัญหา (คน)				
				ด้าน สุขภาพ	ด้าน ความ เป็นอยู่	ด้าน การศึกษา	ด้าน รายได้	ด้านการ เข้าถึง บริการรัฐ
	ลูโบะยิโร	156	282	7	0	266	15	0
	สะก่า	22	62	0	0	41	26	0
	สาคอใต้	41	107	0	0	73	61	0
	สาคอบน	36	78	0	0	63	19	0
สายบุรี	กะดุนง	13	23	0	0	0	23	0
	ตะบั้ง	13	24	0	0	21	5	0
	เตราะบอน	13	14	0	0	3	11	0
	ทุ่งคล้า	6	14	0	0	0	14	0
	เทศบาลเมืองตะลุ่มบัน	76	144	1	0	1	143	0
	บางเก่า	21	43	0	0	2	35	7
	ปือระ	7	10	0	0	1	9	0
	ปะเสยะวอ	27	66	0	0	2	64	0
	แป้น	17	28	0	0	0	28	0
	มะนังดาลำ	39	80	0	0	0	80	0
	ละหาร	2	3	0	0	0	3	0
ไม้แก่น	ดอนทราย	212	425	200	207	27	260	0
	ตะโละไกรทอง	12	17	1	2	3	11	0
	ไทรทอง	344	633	111	524	175	217	0
	ไม้แก่น	264	527	165	458	47	191	6
ทุ่งยางแดง	ตะโละแมะนา	10	18	0	0	6	12	0
	น้ำดำ	11	19	0	0	0	19	0
	ปาญ	167	351	3	1	296	66	7
	พิเทน	222	484	56	95	227	159	9
กะพ้อ	กะรุปี	11	33	0	8	11	18	0
	ตะโละดีอรามัน	12	31	0	0	0	31	0
	ปล่องหอย	20	54	8	0	0	46	0
แม่ลาน	ป่าไร่	10	16	0	0	7	11	0
	ม่วงเตี้ย	248	465	205	2	272	58	0
	แม่ลาน	4	5	1	0	3	3	0
	<b>รวมทั้งสิ้น</b>	<b>8,724</b>	<b>18,137</b>	<b>3,341</b>	<b>2,826</b>	<b>6,154</b>	<b>9,233</b>	<b>50</b>



## 2.6.4) ข้อมูลการสำรวจจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริมววน.) และหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา ระดับพื้นที่ (บพท.) ดำเนินโครงการวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและพัฒนาความเท่าเทียมในประเทศไทย : กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามกลุ่มเป้าหมายคนและครัวเรือน ยากจน เป็นกลไกชี้แจงการทำงานแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีความต่อเนื่อง 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับครัวเรือนยากจน เพื่อใช้ในการพัฒนา เชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี 3) ออกแบบและพัฒนาโมเดลแก้จนเพื่อลดความ เหลื่อมล้ำ ด้านรายได้ และการเสริมสร้างสังคมคุณภาพ และ 4) สังเคราะห์ผลการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อจังหวัดปัตตานีเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปผลการศึกษา ดังนี้

### (1) สถานการณ์ความยากจนจังหวัดปัตตานี

แนวโน้มของความยากจนภาพรวมทั้งประเทศ ในช่วงระหว่างปี 2541 ถึงปัจจุบัน สัดส่วน และจำนวนคนจนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากจำนวนคนยากจน 25.8 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วน 38.63% โดยในปี 2541 ลดลงเหลือ 11.6 ล้านคน หรือ 17.88% ในปี 2562 และลดลงเหลือ 4.3 ล้านคน หรือ 6.24% ทั้งนี้ อย่างไรก็ตาม แม้สัดส่วนคนจนในภาพรวมระดับประเทศจะมีแนวโน้มลดลงด้วยปัจจัยเสริมหลายๆ ประการ แต่ในระดับจังหวัด ข้อมูลในปี 2562 จังหวัดปัตตานีเป็นลำดับ 1 ที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความยากจนหนาแน่นสูงที่สุด ตารางที่ 73 รายชื่อ 10 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความหนาแน่นสูงที่สุด ช่วงปี 2543-2562

ปี พ.ศ.	ลำดับ1	ลำดับ2	ลำดับ3	ลำดับ4	ลำดับ5	ลำดับ6	ลำดับ7	ลำดับ8	ลำดับ9	ลำดับ10
2562	ปัตตานี (29.72)	นราธิวาส (25.53)	แม่ฮ่องสอน (25.26)	ตาก (21.13)	กาฬสินธุ์ (20.21)	สระแก้ว (18.74)	พิจิตร (18.67)	ชัยนาท (17.89)	อ่างทอง (17.32)	ระนอง (16.43)
2561	แม่ฮ่องสอน (49.13)	ปัตตานี (39.27)	กาฬสินธุ์ (31.26)	นราธิวาส (30.10)	ตาก (28.97)	ชัยนาท (27.72)	สระแก้ว (26.68)	พิจิตร (24.93)	อำนาจเจริญ (23.55)	อ่างทอง (23.40)
2560	ปัตตานี (34.20)	นราธิวาส (34.17)	แม่ฮ่องสอน (33.33)	กาฬสินธุ์ (32.96)	นครพนม (27.78)	ตาก (27.18)	ชัยนาท (26.21)	บุรีรัมย์ (20.99)	สระแก้ว (19.03)	พิจิตร (18.67)
2559	แม่ฮ่องสอน (39.21)	นราธิวาส (37.30)	ปัตตานี (35.98)	กาฬสินธุ์ (31.99)	นครพนม (30.24)	ชัยนาท (28.34)	ตาก (27.54)	บุรีรัมย์ (24.32)	อำนาจเจริญ (24.00)	น่าน (22.73)
2558	ปัตตานี (34.91)	แม่ฮ่องสอน (24.19)	ตาก (24.48)	บุรีรัมย์ (23.34)	ยะลา (21.34)	น่าน (21.01)	ชัยนาท (19.64)	นราธิวาส (19.50)	กาฬสินธุ์ (17.78)	กาญจนบุรี (17.63)
2557	แม่ฮ่องสอน (46.08)	นราธิวาส (45.13)	กาฬสินธุ์ (42.67)	ปัตตานี (39.15)	บุรีรัมย์ (39.13)	ตาก (36.53)	ยะลา (32.83)	น่าน (28.80)	เชียงราย (26.83)	นครพนม (24.89)
2556	แม่ฮ่องสอน (65.16)	ปัตตานี (37.44)	นราธิวาส (35.31)	ตาก (34.00)	นครพนม (31.13)	กาฬสินธุ์ (31.03)	มุกดาหาร (29.26)	หนองบัวลำภู (27.38)	บุรีรัมย์ (25.35)	อุบลราชธานี (24.25)
2555	แม่ฮ่องสอน (63.17)	ปัตตานี (46.80)	นราธิวาส (42.73)	กาฬสินธุ์ (39.80)	ศรีสะเกษ (36.07)	ตาก (35.93)	นครพนม (35.28)	สกลนคร (34.25)	บุรีรัมย์ (31.61)	มุกดาหาร (30.80)
2554	แม่ฮ่องสอน (58.85)	ตาก (43.50)	ศรีสะเกษ (35.89)	บุรีรัมย์ (33.67)	ปัตตานี (33.39)	ยโสธร (32.45)	กาญจนบุรี (32.19)	นครพนม (32.11)	ราชบุรี (30.10)	กาฬสินธุ์ (28.55)
2553	แม่ฮ่องสอน (70.39)	ศรีสะเกษ (55.79)	ปัตตานี (54.26)	กาฬสินธุ์ (51.64)	นครพนม (46.41)	ตาก (45.87)	สระแก้ว (40.70)	นราธิวาส (35.24)	บุรีรัมย์ (32.82)	อุดรธานี (30.69)
2552	แม่ฮ่องสอน (74.39)	ศรีสะเกษ (58.73)	นราธิวาส (54.94)	กาฬสินธุ์ (51.18)	ปัตตานี (49.65)	บุรีรัมย์ (47.18)	สระแก้ว (41.73)	ยะลา (38.66)	ตาก (37.61)	นครพนม (37.06)
2551	แม่ฮ่องสอน (70.39)	กาฬสินธุ์ (57.00)	ศรีสะเกษ (54.87)	ปัตตานี (51.07)	สระแก้ว (46.25)	บุรีรัมย์ (42.84)	นครพนม (40.82)	นราธิวาส (40.13)	ตาก (39.70)	ชัยภูมิ (39.63)
2550	แม่ฮ่องสอน (74.40)	นราธิวาส (53.40)	ศรีสะเกษ (48.93)	สระแก้ว (48.22)	บุรีรัมย์ (47.29)	ปัตตานี (44.99)	สุโขทัย (41.53)	กาฬสินธุ์ (40.23)	ชัยภูมิ (39.74)	ตาก (37.08)
2549	แม่ฮ่องสอน (69.55)	นราธิวาส (66.20)	สระแก้ว (56.26)	บุรีรัมย์ (54.53)	อุบลราชธานี (49.29)	ปัตตานี (43.38)	ศรีสะเกษ (43.19)	ชัยภูมิ (42.39)	กาฬสินธุ์ (40.79)	นครพนม (36.73)
2547	สระแก้ว (68.80)	แม่ฮ่องสอน (59.47)	หนองบัวลำภู (53.92)	ตาก (51.67)	ชัยภูมิ (51.62)	สุรินทร์ (51.44)	ปัตตานี (49.36)	บุรีรัมย์ (49.26)	สกลนคร (48.04)	กาฬสินธุ์ (47.74)
2545	สระแก้ว (69.72)	นราธิวาส (67.61)	อุทัยธานี (63.06)	หนองบัวลำภู (62.67)	ตาก (62.67)	ศรีสะเกษ (62.54)	สุรินทร์ (60.48)	เพชรบูรณ์ (57.54)	แม่ฮ่องสอน (56.74)	ลำปาง (56.55)
2543	อุดรธานี (81.58)	หนองบัวลำภู (76.50)	สุรินทร์ (73.75)	นราธิวาส (73.30)	แม่ฮ่องสอน (72.83)	ยโสธร (70.22)	สระแก้ว (69.50)	เพชรบูรณ์ (69.00)	สุพรรณบุรี (68.92)	นครพนม (67.08)

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดยกองพัฒนาชุมชนและตัวชี้วัดสังคม สช.

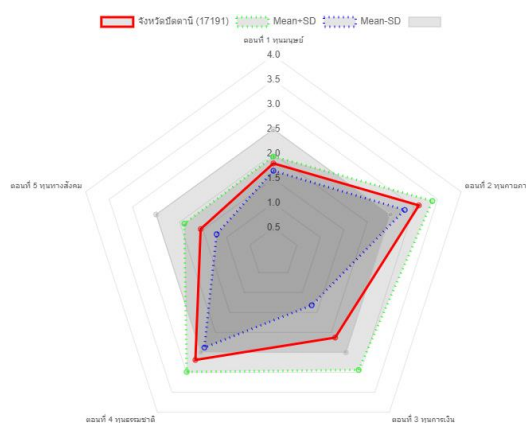
จากสถานการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดปัตตานีนับเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนในจังหวัดต้องประสานความร่วมมือกัน โดยการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย กลไกของทางราชการซึ่งมีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนในส่วนงานของจังหวัดปัตตานี และการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล บทบาทภาคเอกชน มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน บทบาทภาคประชาสังคมเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนในระดับพื้นที่โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมสวัสดิการในชุมชน การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม การพัฒนารัฐกิจชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานของกองทุนต่างๆ เพื่อช่วยเหลือคนยากจน

แนวทางการดำเนินการของจังหวัดมีความแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละช่วงของการบริหาร ราชการ และสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น ส่วนใหญ่จะดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ 1) การแก้ไขในเชิงนโยบาย เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพตามภารกิจของหน่วยงาน การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ การขึ้นทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น และ 2) การแก้ปัญหาในระดับบุคคล โดยคัดเลือกบุคคลเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ตกเกณฑ์ จปฐ. แล้วดำเนินการพัฒนาตาม ศักยภาพเพื่อยกระดับให้ความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยการตรวจสอบข้อมูลความจำเป็นของครัวเรือนหรือบุคคลที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และแจกแจงข้อมูลไปยังระดับตำบล หมู่บ้าน และชุมชน เพื่อการเข้าถึงปัญหาได้อย่างแท้จริง

การดำเนินงานในช่วงปี 2560 – 2561 ได้ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนมาแล้ว มากมาย โดยการใช้งบประมาณจัดโครงการหลายร้อยล้านบาท แต่ยังไม่สามารถจัดปัญหาความยากจนนั้นออกไปได้ ซึ่งน่าจะเกิดจากสาเหตุหลายปัจจัย เช่น ข้อมูลไม่ถูกต้อง เข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย พอจบโครงการแล้วปัญหาความยากจนนั้นก็ยังคงอยู่ ดังนั้น จึงต้องดำเนินการในลักษณะสำรวจข้อมูลกลุ่มเป้าหมายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มเป้าหมายสามารถทำงานได้หรือไม่ มีที่ดินหรือไม่ มีความต้องการทำการเกษตรด้านใด หรือต้องการประกอบอาชีพใด เมื่อทำการสำรวจและได้ข้อมูลที่ชัดเจนแล้วก็ทำการช่วยเหลือโดยกลไกกลุ่มอาชีพ ในลักษณะพี่สอนน้อง หรือดึงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน ส่วนกลุ่มที่ด้อยโอกาสก็จะดำเนินการให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานีดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือต่อไป

## (2) ผลการสำรวจทุน 5 มิติของจังหวัดปัตตานี

จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนยากจนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยมีข้อมูลในระบบทั้งหมด 17,191 ครัวเรือน มีข้อมูลสรุปเป็นค่าเฉลี่ยของทุนทั้ง 5 มิติ ตามกราฟเรดาร์ทุน 5 มิติของจังหวัดปัตตานี ดังนี้



แผนภูมิที่ 8 แสดงแผนภาพเรดาร์ทุน 5 มิติของจังหวัดปัตตานี

จากกราฟเรดาร์ของทุน 5 มิติ จะเห็นค่าเฉลี่ยทุนกายภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และตามด้วยทุนธรรมชาติ ทุนการเงิน ทุนมนุษย์ และทุนทางสังคม เรียงตามลำดับ กราฟเรดาร์แสดงความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนในทุนทางสังคมและทุนธรรมชาติมากที่สุด ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถใช้การอธิบายความเหลื่อมล้ำที่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นช่วงของข้อมูลที่อยู่ในช่วงของ (mean – sd) ไปจนถึงค่า (mean + sd) เป็นช่วงของความเหลื่อมล้ำเบื้องต้น โดยความเหลื่อมล้ำในที่นี่เป็นการพิจารณาข้อมูลจากกลุ่มครัวเรือนคนจนด้วยกัน โดยที่ในโลกแห่งความจริงความเหลื่อมล้ำอาจจะสูงกว่านี้

ตารางที่ 74 นิยามระดับความยากจนของคนจนในการวิจัยมี 4 ระดับคะแนนอยู่ในค่าช่วง 1 ถึง 4

ระดับที่ 1 อยู่ลำบาก	ระดับที่ 2 อยู่ยาก	ระดับที่ 3 พออยู่ได้	ระดับที่ 4 อยู่ดี
เป็นกลุ่มที่มีความขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ต้องดำเนินการนำเข้าสู่ระบบสวัสดิการโดยเร่งด่วน	เป็นกลุ่มที่มีปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต อยู่ในแต่ละวัน ซึ่งต้องเร่งดำเนินการจัดหาปัจจัยดำรงชีพ/หรือยกระดับความสามารถในการจัดหาปัจจัยดำรงชีพของตนเองให้พออยู่ได้	เป็นกลุ่มที่มีฐานทุนสำหรับการดำรงชีพ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะอยู่รอดได้อย่างปลอดภัยหากประสบกับภาวะความแปรปรวนต่าง ๆ จำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกัน และยกระดับความเป็นอยู่ให้หลุดพ้นจากสถานะความขาดแคลน/เปราะบาง	เป็นกลุ่มที่มีภูมิคุ้มกันต่อสภาวะความแปรปรวน/ความเสี่ยงต่าง ๆ มีฐานทุนในด้านต่าง ๆ ที่เพียงพอในการวางแผนอนาคตของตนเอง ครอบครัว และเป็นฐานทุนในระดับชุมชนได้
ค่าช่วง [1.00, 1.75]	ค่าช่วง (1.75, 2.50]	ค่าช่วง (2.50, 3.25]	ค่าช่วง (3.25, 4.00]

จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนยากจนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยมีข้อมูลในระบบทั้งหมด 17,191 ครัวเรือน มีข้อมูลสรุปเป็นค่าเฉลี่ยของทุนทั้ง 5 มิติ คือ มิติที่ 1 ทุนมนุษย์ มีค่าเฉลี่ย 1.81 (อยู่ยาก) มิติที่ 2 ทุนกายภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.10 (พออยู่ได้) มิติที่ 3 ทุนการเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.13 (อยู่ยาก) มิติที่ 4 ทุนธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 2.69 (พออยู่ได้) และ มิติที่ 5 ทุนทางสังคม มีค่าเฉลี่ย 1.55 (อยู่ลำบาก) ในภาพรวมคนยากจนจังหวัดปัตตานีมีทุนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทุนกายภาพ และตามด้วยทุนธรรมชาติ ทุนการเงิน ทุนมนุษย์ และทุนทางสังคม เรียงตามลำดับ และมีความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนในทุนทางสังคมและทุนธรรมชาติมากที่สุด

ตารางที่ 75 สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทุน 5 มิติรายอำเภอ

อำเภอ	ตอนที่ 1 ทุนมนุษย์	ตอนที่ 2 ทุนกายภาพ	ตอนที่ 3 ทุนการเงิน	ตอนที่ 4 ทุนธรรมชาติ	ตอนที่ 5 ทุนทางสังคม	รวม (mean/sd)
จังหวัดปัตตานี (17,191)	1.81	3.10	2.13	2.99	1.55	2.32/nan
อำเภอเมืองปัตตานี (1,987)	1.80	3.14	2.34	2.85	1.53	2.33/0.15
อำเภอยะรัง (1,634)	1.81	3.04	2.07	3.08	1.54	2.31/0.15
อำเภอหนองจิก (2,542)	1.80	3.14	2.23	2.91	1.58	2.33/0.14
อำเภอโคกโพธิ์ (1,692)	1.82	3.10	2.19	3.12	1.63	2.37/0.14
อำเภอยะหริ่ง (623)	1.76	3.09	2.06	2.73	1.38	2.20/0.10
อำเภอปะนาเระ (1,466)	1.78	3.04	1.93	2.91	1.48	2.23/0.17

อำเภอ	ตอนที่ 1 ทุนมนุษย์	ตอนที่ 2 ทุนกายภาพ	ตอนที่ 3 ทุนการเงิน	ตอนที่ 4 ทุน ธรรมชาติ	ตอนที่ 5 ทุนทางสังคม	รวม (mean/sd)
อำเภอมายอ (2,201)	1.80	3.09	2.10	2.99	1.50	2.29/0.13
อำเภอสายบุรี (2,395)	1.83	3.12	2.06	2.93	1.53	2.29/0.16
อำเภอไม้แก่น (66)	1.79	2.84	1.91	2.66	1.39	2.12/0.12
อำเภอทุ่งยางแดง (1,031)	1.81	2.99	2.03	2.97	1.68	2.29/0.14
อำเภอกะพ้อ (783)	1.81	3.15	2.19	3.41	1.70	2.45/0.18
อำเภอแม่ลาน (771)	1.84	3.16	2.17	3.36	1.62	2.43/0.17

ตารางที่ 76 สรุปวิเคราะห์ทุน 5 มิติจังหวัดปัตตานี

ทุน 5 มิติ	จังหวัดปัตตานี	อำเภอ											
		เมืองปัตตานี	ยะรัง	หนองจิก	โคกโพธิ์	ยะหริ่ง	ปะนาเระ	มายอ	สายบุรี	ไม้แก่น	ทุ่งยางแดง	กะพ้อ	แม่ลาน
<b>ทุนมนุษย์</b>	<b>1.81</b>	<b>1.80</b>	<b>1.81</b>	<b>1.80</b>	<b>1.82</b>	<b>1.76</b>	<b>1.78</b>	<b>1.80</b>	<b>1.83</b>	<b>1.79</b>	<b>1.81</b>	<b>1.81</b>	<b>1.84</b>
ระดับการศึกษา (สูงสุด)	1.43	1.47	1.44	1.35	1.48	1.29	1.41	1.39	1.49	1.33	1.42	1.39	1.49
กำลังศึกษา สถานภาพการศึกษา	1.30	1.31	1.31	1.27	1.29	1.30	1.27	1.31	1.31	1.28	1.34	1.28	1.28
อาชีพ และทักษะอาชีพที่สร้างรายได้	1.22	1.17	1.23	1.23	1.20	1.14	1.24	1.20	1.23	1.29	1.21	1.30	1.30
รายได้นอกภาคเกษตร	1.00	1.00	1.02	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
สุขภาพ	3.86	3.84	3.85	3.89	3.88	3.88	3.75	3.90	3.86	3.71	3.87	3.84	3.86
สวัสดิการที่ต้องได้รับจากภาครัฐ	1.75	1.72	1.75	1.77	1.80	1.67	1.73	1.72	1.76	1.93	1.72	1.73	1.81
<b>ทุนกายภาพ</b>	<b>3.10</b>	<b>3.14</b>	<b>3.04</b>	<b>3.14</b>	<b>3.10</b>	<b>3.09</b>	<b>3.04</b>	<b>3.09</b>	<b>3.12</b>	<b>2.84</b>	<b>2.99</b>	<b>3.15</b>	<b>3.16</b>
ที่อยู่อาศัย	3.78	3.70	3.80	3.68	3.71	3.81	3.71	3.87	3.91	3.80	3.79	3.89	3.83
สภาพที่อยู่อาศัย	2.96	3.06	3.15	3.03	3.10	2.65	2.83	2.75	2.96	2.12	2.70	3.08	3.06
สุขลักษณะของที่อยู่อาศัย	3.34	3.51	3.31	3.31	3.48	3.50	3.18	3.29	3.35	2.47	3.02	3.30	3.47
ประปา/ไฟฟ้า/อุปกรณ์สารสนเทศ	2.89	3.01	2.91	2.96	2.96	2.90	2.87	2.86	2.77	2.62	2.66	2.87	2.93
ถนน/เส้นทางสาธารณะและการเดินทางเข้าที่อยู่อาศัย	3.82	3.85	3.89	3.85	3.95	3.42	3.59	3.73	3.89	3.65	3.87	3.92	3.89
ช่องทางการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร และประกาศของหน่วยงานราชการ	3.71	3.74	3.78	3.79	3.74	3.60	3.78	3.76	3.81	3.73	3.78	3.92	3.85
ช่องทางการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร และประกาศของหน่วยงานราชการจากแหล่งใดที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพและสร้างรายได้	3.71	3.66	3.71	3.76	3.72	3.53	3.73	3.58	3.74	3.71	3.73	3.90	3.80
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการขอรับสวัสดิการจากภาครัฐหรือไม่ และได้รับประโยชน์ในการดำรงชีพและสร้างรายได้จากเทคโนโลยีดิจิทัล	2.01	2.19	1.35	2.46	1.81	2.42	1.95	2.05	2.06	1.00	1.56	1.99	2.11

ทุน 5 มิติ	จังหวัด ปัตตานี	อำเภอ											
		เมืองปัตตานี	ยะรัง	หนองจิก	โคกโพธิ์	ยะหริ่ง	ปะนาเระ	มายอ	สายบุรี	ไม้แก่น	ทุ่งยางแดง	กะพ้อ	แม่ลาน
<b>ทุนการเงิน</b>	<b>2.13</b>	<b>2.34</b>	<b>2.07</b>	<b>2.23</b>	<b>2.19</b>	<b>2.06</b>	<b>1.93</b>	<b>2.10</b>	<b>2.06</b>	<b>1.91</b>	<b>2.03</b>	<b>2.19</b>	<b>2.17</b>
รายได้เฉลี่ยรวมของครัวเรือน	1.76	2.05	1.68	1.92	1.78	1.64	1.58	1.69	1.64	1.48	1.63	1.84	1.73
รายจ่ายครัวเรือน	1.49	1.69	1.26	1.82	1.39	1.35	1.66	1.47	1.28	1.14	1.27	1.51	1.39
เงินออม	2.48	2.70	2.50	2.52	2.58	2.38	2.08	2.47	2.41	2.21	2.43	2.50	2.53
หนี้สิน	3.34	3.38	3.21	3.34	3.33	3.39	3.28	3.40	3.41	3.47	3.17	3.39	3.35
ทรัพย์สินเพื่อการประกอบอาชีพ	1.33	1.36	1.19	1.30	1.51	1.44	1.33	1.19	1.31	1.15	1.25	1.44	1.62
<b>ทุนธรรมชาติ</b>	<b>2.99</b>	<b>2.85</b>	<b>3.08</b>	<b>2.91</b>	<b>3.12</b>	<b>2.73</b>	<b>2.91</b>	<b>2.99</b>	<b>2.93</b>	<b>2.66</b>	<b>2.97</b>	<b>3.41</b>	<b>3.36</b>
พื้นที่ทำกินทางการเกษตร	2.13	1.64	2.49	1.92	2.59	1.68	1.94	2.09	2.07	1.67	2.03	2.92	2.76
การใช้น้ำเพื่อทำการเกษตร	1.18	1.07	1.12	1.17	1.12	1.01	1.02	1.26	1.10	1.00	1.31	1.78	1.36
ปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ทำกิน	3.80	3.84	3.84	3.71	3.69	3.81	3.85	3.88	3.70	3.44	3.82	3.90	3.98
ถนน/เส้นทางสาธารณะและการเดินทางเข้าที่ทำกิน	3.67	3.76	3.63	3.74	3.75	2.95	3.63	3.59	3.72	3.62	3.59	3.69	3.86
การได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการยังชีพ	1.31	1.31	1.09	1.36	1.27	1.53	1.21	1.24	1.28	1.18	1.32	1.40	1.81
การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เพื่อสร้างรายได้	1.24	1.28	1.08	1.29	1.29	1.42	1.24	1.11	1.21	1.09	1.23	1.33	1.45
บ้านพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือไม่ ในระยะเวลา 5 ปี	3.98	3.99	4.00	3.94	3.99	3.99	3.99	3.98	3.97	4.00	3.98	3.99	4.00
ที่ทำกิน(รวมชายฝั่งทะเลกรณีชาวประมงพื้นบ้าน)อยู่ในพื้นที่ภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือไม่ ในระยะเวลา 5 ปี	3.99	4.00	4.00	3.97	4.00	3.99	3.98	4.00	3.98	4.00	3.99	4.00	4.00
<b>ทุนทางสังคม</b>	<b>1.55</b>	<b>1.53</b>	<b>1.54</b>	<b>1.58</b>	<b>1.63</b>	<b>1.38</b>	<b>1.48</b>	<b>1.50</b>	<b>1.53</b>	<b>1.39</b>	<b>1.68</b>	<b>1.70</b>	<b>1.62</b>
การเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม	2.58	2.44	2.44	2.84	1.89	2.18	2.47	2.95	2.38	2.42	2.81	3.60	2.71

ทุน 5 มิติ	จังหวัด ปัตตานี	อำเภอ											
		เมืองปัตตานี	ยะรัง	หนองจิก	โคกโพธิ์	ยะหริ่ง	ปะนาเระ	มายอ	สายบุรี	ไม้แก่น	ทุ่งยางแดง	กะพ้อ	แม่ลาน
การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	1.38	1.29	1.35	1.46	1.61	1.2	1.30	1.30	1.28	1.12	1.36	1.55	1.54
การช่วยเหลือกันเมื่อคนในชุมชนประสบความ เดือดร้อน	1.58	1.58	1.68	1.60	2.06	1.66	1.23	1.49	1.42	1.02	1.83	1.45	1.35
การกำหนดกฎระเบียบ หรือกติกาในการอยู่ ร่วมกันของชุมชน	1.78	1.86	1.76	1.82	1.89	1.45	1.74	1.65	1.69	1.06	1.97	1.93	1.90
การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกา ข้อตกลงการ อยู่ร่วมกันของชุมชน	2.75	2.74	2.55	2.66	2.82	1.44	2.7	2.48	2.88	3.82	3.30	3.35	3.38
การจัดการปัญหาความขัดแย้งของชุมชน	1.38	1.40	1.35	1.36	1.50	1.40	1.25	1.31	1.39	1.11	1.31	1.73	1.39
ผู้ที่มีความรู้ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนา ชุมชน	1.39	1.33	1.32	1.46	1.15	1.88	1.76	1.32	1.38	1.35	1.48	1.27	1.21
เคยได้ใช้ความรู้จากผู้ที่มีความรู้ ในการแก้ไข ปัญหา	2.04	2.07	2.04	2.08	2.02	2.00	2.02	2.03	2.03	2.02	2.03	2.01	2.00
ประสบการณ์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา ของชุมชน	2.05	1.96	2.21	1.99	2.19	1.54	1.85	2.00	2.14	1.24	2.14	2.13	2.38
การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน องค์กร กลุ่ม หรือสถาบันในชุมชน	2.31	2.26	2.44	2.33	2.46	1.81	2.00	2.38	2.31	1.03	2.64	2.39	2.18

จากข้อมูลตารางข้างต้น สรุปข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทุน 5 มิติ สะท้อนภาพรวมถึงศักยภาพและสาเหตุของคนจน ดังนี้

(1) ทุนมนุษย์ พบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุนทั้งห้าด้านของแต่ละอำเภอในจังหวัดปัตตานี พบว่าอำเภอแม่ลานมีสัดส่วนทุนมนุษย์ที่ประกอบด้วย การศึกษา อาชีพ และสุขภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในข้อ 1.84 และน้อยที่สุดที่อำเภอยะหริ่งค่าเฉลี่ย 1.76 แต่โดยรวมแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันเกาะกลุ่มกันในระดับอยู่ยาก (พออยู่ได้) สิ่งสำคัญที่สะท้อนชัดเจนเป็นในเรื่องของระดับการศึกษาโดยรวม พบว่า ทั้งหมดส่วนใหญ่จะจบประถมศึกษา ทำอาชีพรับจ้าง ทำการเกษตร

(2) ทุนทางกายภาพ พบว่า อำเภอแม่ลาน มีศักยภาพสูงสุดโดยเฉพาะในเรื่องของทุนทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ขณะเดียวกันที่อำเภอไม้แก่นมีสัดส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ที่ 2.84 เนื่องจากว่าอำเภอไม้แก่นเป็นอำเภอที่อยู่ห่างไกลจากเขตเมืองปัตตานีมากที่สุดประมาณ 70 กิโลเมตร ในเชิงการพัฒนาโครงสร้าง อาจทำให้ลักษณะทางกายภาพมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าอำเภออื่นๆในจังหวัดปัตตานี แต่โดยรวมแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันเกาะกลุ่มกันในระดับอยู่ยาก (พออยู่ได้)

(3) ทุนทางการเงิน พบว่า ในทุนห้ามิติทุนการเงินจะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุดรองลงมาจากทุนทางสังคม ทุนทางธรรมชาติ ทุนมนุษย์ และทุนทางกายภาพ โดยเฉพาะมิติทางด้านที่เป็นรายได้และอาชีพ อำเภอไม้แก่นจะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือน 1.91 ขณะที่อำเภอเมืองจะมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดกว่าอำเภออื่นๆ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 ซึ่งเป็นลักษณะปกติทั่วไปของความเป็นเขตชุมชนเมือง เป็นแหล่งรวมของศูนย์กลางราชการ สำนักงาน และความเจริญต่างๆ รวมถึงในแง่ของที่เป็นร้านค้าต่างๆ ทั้งนี้ อย่างไรก็ตามในภาพรวมแล้วเมื่อรายได้และอาชีพมีสัดส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยก็ทำให้อัตราส่วนของเงินออมและเงินทุนที่เป็นทรัพย์สินลดลงเป็นไปในทิศทางเดียวกันด้วย นอกจากนี้ในเชิงพื้นที่จะเห็นได้ว่าอำเภอหนองจิกและอำเภอปะนาเระมีสัดส่วนกลุ่มอาชีพที่เป็นการจ้างงานนอกภาคเกษตรโดยเฉพาะกลุ่มอาชีพการประมงทำให้มีค่าเฉลี่ยสูงมากกว่าอำเภออื่นๆ

(4) ทุนทางธรรมชาติ พบว่า อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีค่าเฉลี่ยของทุนทางธรรมชาติสูงที่สุดและค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.69 เท่ากับค่าเฉลี่ยรวมทุนธรรมชาติของจังหวัด (2.69) เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร มีระบบแหล่งชลประทานรองรับจากเขื่อนบางลางโดยตรง แม้ว่าบางช่วงจะประสบกับปัญหาอุทกภัยแต่เป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ ชุมชนและหน่วยงานสามารถรับมือได้อย่างทันท่วงทีทำให้ไม่เกิดความเสียหายเท่าที่ควร ขณะที่อำเภอยะหริ่ง มีค่าเฉลี่ยทางธรรมชาติน้อยที่สุดคือ 2.57 ซึ่งจะเห็นได้ว่าในพื้นที่อำเภอไม้แก่นจังหวัดปัตตานีจะมีค่าเฉลี่ยน้อยในเรื่องของแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรเนื่องจากว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอยะหริ่งจะติดกับทางทะเลและเป็นลักษณะของดินทราย มีพื้นที่การเพาะปลูกหรือการทำการเกษตรน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ

(5) ทุนสังคม พบว่า เป็นทุนที่มีส่วนค่าเฉลี่ยจังหวัดปัตตานี 1.55 อำเภอยะหริ่งซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 1.38 ทั้งนี้อำเภอกะพ้อมีค่าเฉลี่ยทุนทางสังคมสูงสุดและมากกว่าค่าเฉลี่ยรวมของจังหวัดคือ 1.70 โดยเมื่อเปรียบเทียบลักษณะเชิงสังคมและบริบทเป็นพื้นที่คืออำเภอกะพ้อ บริบทชุมชนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนห่างไกลจะมีลักษณะการอยู่ร่วมกันการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการชุมชนและกลไกความช่วยเหลือต่างๆ ค่อนข้างดี โดยเฉพาะกิจกรรมที่สะท้อนถึงประเพณีวัฒนธรรมพื้นที่ เช่น การจัดการเมาลิต การทำบุญข้าวใหม่ การลงแรงช่วยกันดำนาเกี่ยวข้าว การช่วยกันจัดการบุญงานเลี้ยงต่างๆ ซึ่งมีลักษณะของการลงแรงช่วยเหลือกัน การเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านยังคงมีความกลมเกลียวหนาแน่นเมื่อเทียบกับชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท หรือชุมชนเมือง



ดังนั้น การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำไม่ได้จำกัดเฉพาะความยากจนในมิติทางเศรษฐกิจหรือด้านรายได้ในการยังชีพเท่านั้น แต่ควรครอบคลุมถึงความยากจนที่เกิดจากความขัดสนในหลายๆ ด้านที่ส่งผลให้คนไม่มีศักยภาพในการดำรงชีวิต เช่น ขาดการศึกษา ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดทรัพยากร ไม่มีทุนทางสังคม รวมทั้งการมีภาระการพึ่งพาสูง และไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐและความช่วยเหลือต่างๆ ของรัฐ การใช้กรอบแนวคิดระบบการดำรงชีพที่ยั่งยืนสามารถเป็นเครื่องมือที่จะใช้ปรับปรุง พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีพของคนจน ที่ให้ความสำคัญกับศักยภาพของของคนจนในการแปลงสินทรัพย์หรือต้นทุนที่มีอยู่เพื่อผลลัพธ์ในการดำรงชีพที่ดีขึ้น แนวทางนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อที่ว่าคนจนต้องการทุนและสินทรัพย์หลากหลายด้านที่สามารถประสพผลดีในระบบการดำรงชีพอย่างยั่งยืน ถ้ามีทุนหรือสินทรัพย์เพียงด้านใดด้านเดียวก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ตามที่คนต้องการ คนจนจึงต้องพยายามหาทางที่จะรักษาและเชื่อมโยง ต้นทุนหรือสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีเพื่อหาหนทางใหม่ในการที่จะอยู่รอดได้ในสภาวะยากลำบาก

## 2.6.5) ข้อมูลการประเมินผลจังหวัดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

### (1) ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี (Composite Human Security Index : CHSI)

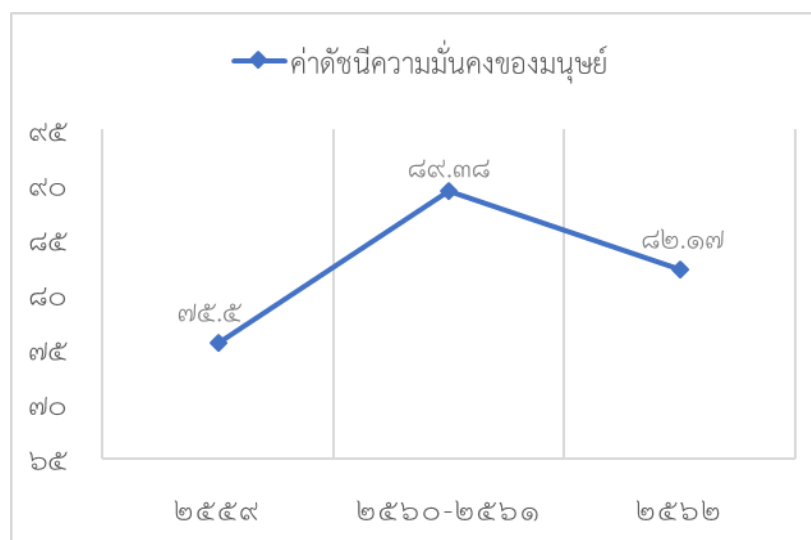
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงในชีวิตสถาบันครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้ การที่มนุษย์จะมีความมั่นคงในชีวิตได้ จะต้องได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี และได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ได้ดำเนินการศึกษา “มาตรฐานความมั่นคงของมนุษย์” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา และได้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องในปี 2548 2550 และ 2554 ตามลำดับ รวมทั้งได้ดำเนินการจัดทำเป็น “รายงานความมั่นคงของมนุษย์ประเทศไทย” มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา

ตัวชี้วัดที่ใช้คำนวณค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย 12 มิติ 37 ตัวชี้วัด โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลผลค่า **ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (Composite Human Security Index : CHSI)** หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลตัวชี้วัดความมั่นคงของมนุษย์ ที่แสดงถึงระดับความมากน้อยของความมั่นคงของมนุษย์โดยรวมหรือในแต่ละมิติที่สามารถสะท้อนสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ได้ในระดับหนึ่ง และสามารถเปรียบเทียบค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ในภาพรวมและรายมิติทั้งในระดับประเทศ ภาค และจังหวัด เพื่อให้ทราบสถานะของจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของประเทศหรือในช่วงเวลาที่ผ่านมา

สำหรับจังหวัดปัตตานี มีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ในปี 2559 มีค่าเท่ากับ 75.50 จากค่าเฉลี่ย 69.28 อยู่ในลำดับที่ 26 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านอาหารมากที่สุด 81.15 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้ต่ำสุด 54.07 และในปี 2560 - 2561 มีค่าเท่ากับ 89.38 จากค่าเฉลี่ย 69.76 อยู่ในลำดับที่ 2 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านครอบครัวมากที่สุด 87.86 และมิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงานน้อยที่สุด 66.14 และในปี 2562 มีค่าเท่ากับ 82.17 จากค่าเฉลี่ย 69.00 อยู่ในลำดับที่ 11 ของประเทศโดยมีค่าดัชนีมิติด้านสุขภาพมากที่สุด 86.42 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้ต่ำสุด 65.84

ตารางที่ 77 ลำดับค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ในระดับประเทศ

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์	75.50	89.38	82.17
ลำดับประเทศ	26	2	11



ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี

แผนภูมิที่ 9 แสดงค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2559 – 2562

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ค่อนข้างสูง และมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งประเทศทุกปี หมายถึงประชาชนจังหวัดปัตตานี มีความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) คือการที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองต่อต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดจนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง อย่างไรก็ตามถึงแม้ในภาพรวมจังหวัดปัตตานีจะมีค่าดัชนีที่สูง แต่เมื่อดูในระดับมิติแล้วพบว่า ยังมีมิติที่น่ากังวลได้แก่มิติการมีงานทำและรายได้ที่มีค่าน้อยที่สุดถึงสองปี และมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวมทั้งประเทศต่ำกว่าทุกปี จึงควรพัฒนาในมิติดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการมีงานทำและรายได้ถือเป็นเรื่องพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน

ตารางที่ 78 ค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ประกอบด้วย 12 มิติ 37 ตัวชี้วัด ดังนี้

มิติ	นิยาม	ตัวชี้วัด
1. ที่อยู่อาศัย	การมีที่อยู่อาศัยและสิทธิในการถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีการจัดระบบสาธารณูปโภค ให้แก่สมาชิกใช้ร่วมกันได้อย่างพอเพียง มีความคงทนถาวร สภาพแวดล้อมเป็นสัดส่วน ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย	1. ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. 2. อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย 3. ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร

มิติ	นิยาม	ตัวชี้วัด
2. สุขภาพ	การมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีหลักประกันด้านสุขภาพที่เหมาะสม เข้าถึงบริการทางสุขภาพได้ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยต่อร่างกาย จิตใจน้อย และมีการเสริมสร้างสุขภาพให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข	4. อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน 5. อัตราบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน 6. อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน 7. อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน
3. อาหาร	การได้รับประทานอาหารปลอดภัย มีความรู้และพฤติกรรมในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้องไม่ก่อให้เกิดโรคที่รุนแรง	8. อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน
4. การศึกษา	การได้รับการศึกษาทั้งในระบบหรือนอกระบบอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ ตลอดจนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สามารถใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	9. อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน 10. อัตรานักเรียนต่อครู 11. อัตราการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน
5. การมีงานทำและรายได้	การได้งานทำที่ก่อให้เกิดรายได้ เพียงพอต่อรายรับ รายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่มีคุณค่าต่อตนเองและครอบครัว มีการออมที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต มีความพึงพอใจต่อรายได้ งานที่ทำตลอดจนการมีวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน	12. อัตราการมีงานทำ 13. อัตราการว่างงาน 14. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 15. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน 16. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน
6. ครอบครัว	การที่สมาชิกในครอบครัวรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง	17. อัตราการจดทะเบียนหย่าต่อ 1,000 ครัวเรือน 18. ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว 19. ความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 ครัวเรือน
7. ชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม	การมีโครงสร้างของชุมชนที่ชัดเจน เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนมีทุนทางสังคมที่ใช้ประโยชน์และสนับสนุนทางสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมชุมชน มีความสงบสุขและปลอดภัย	20. อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร 21. อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม 22. จำนวน อพม. ต่อประชากร 100,000 คน 23. อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน

มิติ	นิยาม	ตัวชี้วัด
		24. อัตราผู้ถือกรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร
8. ศาสนาและวัฒนธรรม	การที่มีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมการอนุรักษ์ และส่งเสริมให้เห็นคุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	25. จำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน
9. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีวิถีชีวิต และดำรงชีวิตที่ปกติสุข ไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบจากภัยทางสังคม	26. จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่มต่อประชากร 100,000 คน 27. อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน
10. สิทธิและความเป็นธรรม	การได้รับความเสมอภาค เท่าเทียม และความ เป็นธรรมตามสิทธิทางกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง สามารถใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้องตามสถานภาพ บทบาทและโอกาส	28. จำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน 29. จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่านศูนย์บริการประชาชนต่อประชาชน 100,000 คน 30. จำนวนเรื่องของการแก้ไขตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชนต่อประชากร 100,000 คน
11. การเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ได้รับการปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยภายใต้หลักธรรมาภิบาล	31. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เป็นการทั่วไป 32. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
12. สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน	การดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า การมีกิจกรรมอนุรักษ์ ค้นหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และพลังงานทดแทน	33. อัตราการใช้ศักยภาพเชิงพลังงานทดแทนต่อ 1,000 ครัวเรือน 34. ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด 35. อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 1,000 ครัวเรือน 36. อัตราปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อ 1,000 ครัวเรือน 37. อัตราปัญหามลพิษที่ได้รับจากการร้องเรียนต่อประชากร 100,000 คน

## สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติที่อยู่อาศัย จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติที่อยู่อาศัย หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยและสิทธิในการถือครองที่ถูกต้อง ตามกฎหมายและสิทธิในการครอบครอง มีการจัดระบบสาธารณูปโภคให้แก่สมาชิกใช้ร่วมกันได้อย่างพอเพียง มีความคงทนถาวร สภาพแวดล้อมเป็นสัดส่วน ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย ซึ่งตัวชี้วัดมิติที่อยู่อาศัยประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

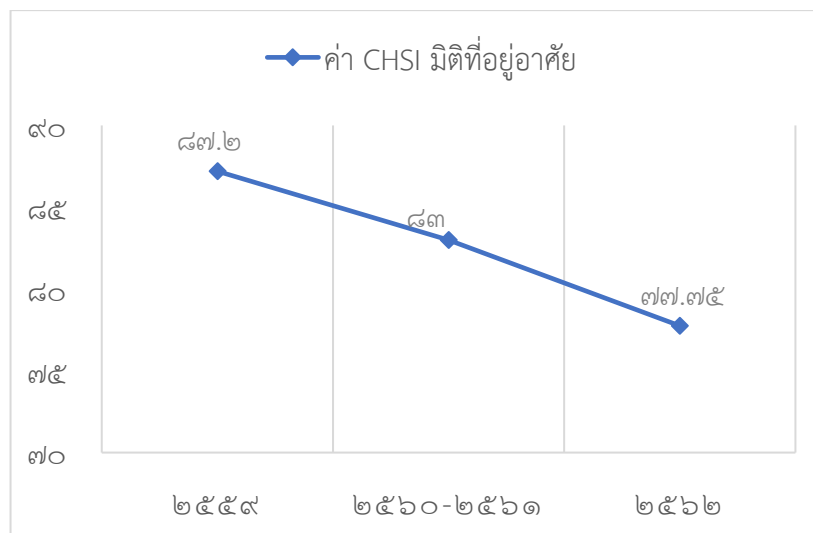
1. ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรทั้งหมด ในจังหวัดกับพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตรของจังหวัด เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ เพราะว่าในจังหวัดที่มีความเป็นเมืองสูงจะเสียเปรียบจังหวัดทั่วไป เนื่องจากจังหวัดที่มีพื้นที่น้อยจะมีความหนาแน่นประชากรมาก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่มาก จะมีความหนาแน่นของประชากรน้อย

2. อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย หมายถึง อัตราส่วนร้อยละของสถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย คือ เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน หรือเป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน ข้อมูลดังกล่าวจะไม่รวม ผู้ที่เช่าบ้าน หรือผู้ที่อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร หมายถึง ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร คือ ชนิดของวัสดุก่อสร้างที่อยู่อาศัย ได้แก่ ติก ไม้ ครึ่งตึกครึ่งไม้ โดยไม่รวมถึงวัสดุที่ไม่ถาวรในท้องถิ่น หรือวัสดุที่ใช้แล้ว/วัสดุเหลือใช้ เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 79 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติที่อยู่อาศัย	71.56	72.38	69.94
- ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ 1 ตร.กม.	361.25	365.81	370.07
- อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย	87.20	83.00	77.75
- ร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีสภาพคงทนถาวร	100.00	100.00	99.63
ลำดับประเทศ	52	40	52



แผนภูมิที่ 10 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับกลางของประเทศถึงแม้มีแนวโน้มค่า CHSI มิติที่อยู่อาศัยลดลง แต่ในส่วนของลำดับในประเทศค่อนข้างไม่เปลี่ยนแปลงมากนักโดยเพิ่มขึ้นในปี 2560-2561 และลดลงในปี 2562 แต่ลำดับยังเท่ากับปี 2559 อย่างไรก็ตามในส่วนของตัวชี้วัดที่ควรมีการพัฒนา คือ ในส่วนของตัวชี้วัด “อัตราการถือครองที่อยู่อาศัย” แสดงให้เห็นว่าประชากรที่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน หรือเป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน มีสัดส่วนที่ลดลง ดังนั้นควรมีนโยบายที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถเป็นเจ้าของบ้านและที่ดินเพิ่มขึ้น เช่น การปรับลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับที่อยู่อาศัยหลังแรก การสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น

#### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติสุขภาพ จังหวัดปัตตานี

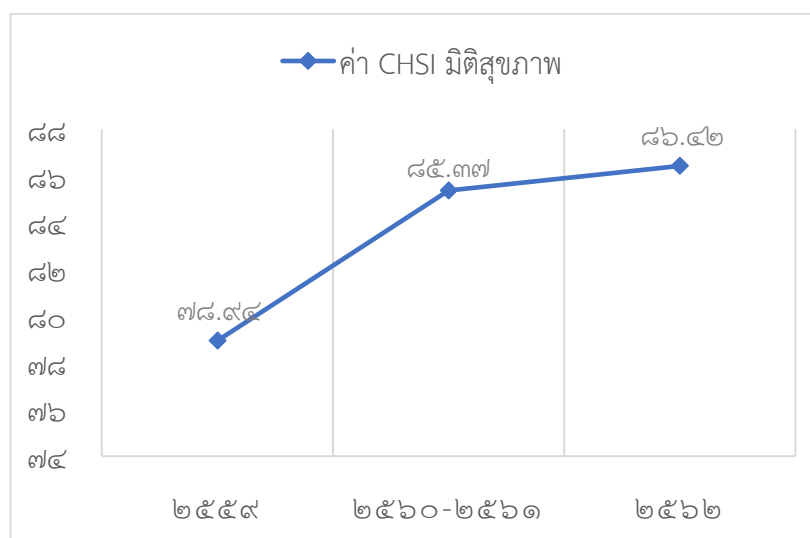
ความมั่นคงของมนุษย์มิติสุขภาพ หมายถึง การมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีหลักประกันด้านสุขภาพที่เหมาะสมเข้าถึงบริการทางสุขภาพได้ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยต่อร่างกาย จิตใจน้อย และมีการเสริมสร้างสุขภาพให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข ซึ่งตัวชี้วัดมิติสุขภาพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนเตียงในโรงพยาบาลของรัฐต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. อัตราบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคของภาครัฐ ต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิต ได้แก่ โรคจิต วิตกกังวล ซึมเศร้า ปัญญาอ่อน ลมชัก ตีตสารเสพติด พยายามหรือฆ่าตัวตาย (ตายสำเร็จและตายไม่สำเร็จ) ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
4. อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรค ได้แก่ โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคความดัน ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

5. อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีสิทธิตามหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงประเภทมีสิทธิย่อย ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 80 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติสุขภาพ	78.94	85.37	86.42
- อัตราเตียงต่อประชากร 100,000 คน	166.34	163.57	162.80
- อัตราบุคลากรการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน	298.30	311.64	296.63
- อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิตต่อประชากร 100,000 คน	992.78	1,541.85	1,559.86
- อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน	-	1,881.95	2,870.44
- อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน	87,558.65	86,660.96	86,628.56
ลำดับประเทศ	11	4	3



แผนภูมิที่ 11 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสุขภาพ ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสุขภาพอยู่ในระดับสูงของประเทศ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติสุขภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และในส่วนของลำดับประเทศก็ค่อนข้างสูงโดยปี 2562 อยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศ เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นในตัวชี้วัดของปัตตานีที่ยังมีค่าที่ต่ำกว่าจังหวัดส่วนใหญ่ก็คือในส่วนของตัวชี้วัด “อัตราบุคลากรการแพทย์ต่อประชากร 100,000 คน” ที่มีแพทย์เพียง 296 คนโดยประมาณต่อประชากร 100,000 คน ควรมีการสนับสนุนเพิ่มแรงจูงใจเข้ามาทำงานในจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้น

## สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มีติอาอาหาร จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมีติอาอาหาร หมายถึง การได้รับประทานอาหารปลอดภัย มีความรู้และพฤติกรรมในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดโรคที่รุนแรง ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

2. ร้อยละของร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT (Clean Food Good Taste) หมายถึง จำนวนร้านอาหารหรือแผงลอยที่ผ่านข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร (การจัดการและควบคุมเพื่อให้อาหารสะอาดปลอดภัยจากเชื้อโรค พยาธิ และสารเคมีที่เป็นพิษต่างๆ ซึ่งเป็นอันตรายหรืออาจเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพอนามัยและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรือกล่าวอย่างย่อคือ “การทำให้อาหารสะอาดและปลอดภัยรับประทานแล้วไม่ทำให้เกิดโรค”) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

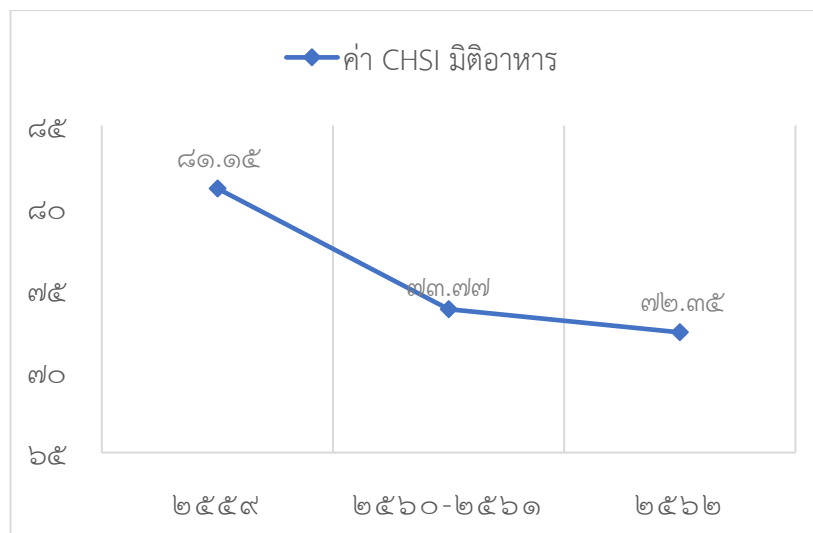
3. ร้อยละของตลาดสดน่าซื้อ หมายถึง ตลาดที่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินกิจการเป็นประจำ หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ตลาดประเภทที่ 1) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

4. ทุกคนในครัวเรือนได้กินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน หมายถึง ทุกคนในครัวเรือนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) นับเป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 81 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มีติอาอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มีติอาอาหาร	81.15	73.77	72.35
- อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน	46.37	45.93	72.42
- ร้อยละของร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT	-	82.35	82.35
- ร้อยละของตลาดสดน่าซื้อ	-	83.33	83.33
- ทุกคนในครัวเรือนได้กินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	99.19	-	-
ลำดับประเทศ	6	31	42





แผนภูมิที่ 12 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติอาหาร ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติอาหารอยู่ในระดับกลางของประเทศ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติอาหารที่ลดลงเล็กน้อย ในส่วนของปี 2559 ใช้เพียง 2 ตัวชี้วัด จึงไม่สามารถเทียบกับปี 2562 ได้ โดยเมื่อมาเทียบกันระหว่างปี 2560-2561 และปี 2562 พบว่าตัวชี้วัดที่ทำให้จังหวัดปัตตานีมีแค่ CHSI มิติอาหารลดลงจาก 73.77 เป็น 72.35 ส่งผลให้ลำดับในประเทศลดลงจาก 31 เป็น 42 ของประเทศ โดยตัวชี้วัดที่ส่งผลอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากตัวชี้วัดอื่นค่อนข้างคงที่ นั่นก็คือ “อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน” แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ป่วยอาหารเป็นพิษเพิ่มขึ้นจากปี 2560-2561 โดยเพิ่มจาก 45.93 เป็น 72.42 โดยเพิ่มค่อนข้างสูง ดังนั้นจังหวัดต้องมีมาตรการในการควบคุมอาหาร มีการบังคับใช้กฎหมายหรือสนับสนุนให้ร้านอาหารต่างๆ ผ่านการตรวจสอบโดยได้รับเครื่องหมายความปลอดภัย และความสะอาดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

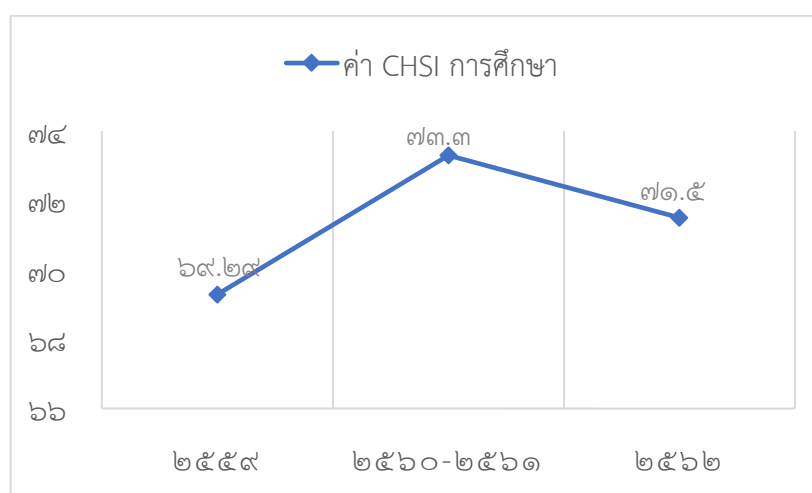
### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติการศึกษา จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติการศึกษา หมายถึง การได้รับการศึกษาทั้งในระบบหรือนอกระบบอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ ตลอดจนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สามารถใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. **อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนนักเรียน ประถม มัธยมต้น มัธยมปลาย ของภาครัฐต่อจำนวนห้องเรียน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. **อัตรานักเรียนต่อครู** หมายถึง สัดส่วนของจำนวนนักเรียน ต่อจำนวนครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษานั้น ๆ จริง เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. **อัตราการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน** หมายถึง จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและแบบกระเป๋าหิ้วต่อจำนวนครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 82 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติการศึกษา	69.29	73.30	71.50
- อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน	19.00	19.05	20.67
- อัตรานักเรียนต่อครู	16.57	16.83	13.59
- อัตราการมีคอมพิวเตอร์ต่อครัวเรือน	17.64	0.2324	16.71
ลำดับประเทศ	47	36	37



แผนภูมิที่ 13 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการศึกษา ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการศึกษาอยู่ในระดับกลางของประเทศ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติการศึกษาที่ลดลงเล็กน้อย พบว่าตัวชี้วัดที่มีผลทำให้ค่า CHSI มิติการศึกษาลดลงจาก 73.30 เป็น 71.50 ส่งผลให้ลำดับลดลงจาก 36 เป็น 37 ของประเทศ นั่นก็คือ “อัตรานักเรียนต่อห้องเรียน” อย่างไรก็ตามถือว่าไม่แตกต่างกันมากนักเนื่องจากมีค่าลดลงเพียงเล็กน้อย ตัวชี้วัดในมิติดังกล่าวเป็นเพียงการวัดจากนักเรียนที่อยู่ในระบบการศึกษาของภาครัฐเท่านั้น แต่ในสามจังหวัดชายแดนภาคได้รวมถึงจังหวัดปัตตานี นั้นมีความแตกต่างในระดับประเทศ เนื่องจากส่วนหนึ่งมีการศึกษานอกระบบ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนสอนศาสนา โรงเรียนตาดีกา เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนที่วัดได้ค่อนข้างยาก ดังนั้นจำเป็นต้องมีการลงไปเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาศักยภาพจังหวัดปัตตานีในด้านการศึกษามากยิ่งขึ้น เนื่องจากการศึกษาถือเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

#### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติการมีงานทำและรายได้ จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติการมีงานทำและรายได้ หมายถึง การได้งานทำที่ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอต่อรายรับรายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่มีคุณค่าต่อตนเองและครอบครัว มีการออมที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต มีความพึงพอใจต่อรายได้และงานที่ทำ ตลอดจนการมีวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราการมีงานทำ หมายถึง ร้อยละของผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม โดยกำลังแรงงานรวม คือ ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำและที่ว่างงาน (ไม่รวมทำงานบ้าน เรียนหนังสือ) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

2. อัตราการว่างงาน หมายถึง ร้อยละของผู้ว่างงานรวมต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม ซึ่งผู้ว่างงานรวมคือ ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปไม่มีงานทำ แต่พร้อมที่จะทำงาน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

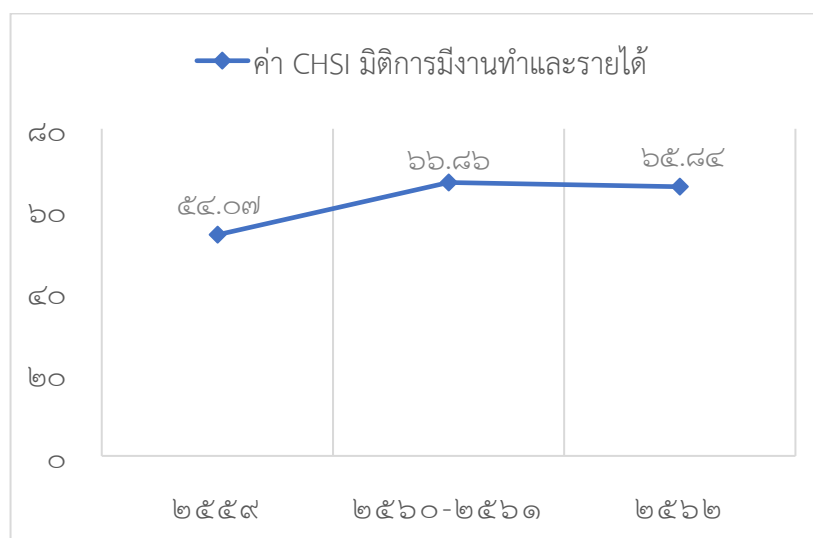
3. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน หมายถึง จำนวนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งรายได้ คือ เงินหรือสิ่งของที่ครัวเรือนได้รับจากการทำงานหรือผลิตเองหรือจากทรัพย์สินหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน หมายถึง จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน ซึ่งค่าใช้จ่ายคือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งบ้าน เครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เวชภัณฑ์ ค่าตรวจรักษา การเดินทาง การสื่อสาร การศึกษา การบันเทิง เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

5. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน หมายถึง จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ได้แก่ หนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน ใช้ในการทำธุรกิจ ใช้ในการทำการเกษตร ทั้งในระบบและนอกระบบ เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 83 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติการมีงานทำและรายได้	54.07	66.86	65.84
- อัตราการมีงานทำ	97.60	98.03	97.83
- อัตราการว่างงาน	1.98	1.76	2.02
- รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน	17,513	19,494	19,495.51
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน	17,962	16,949	15,705.85
- จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	141,540	137,592	137,591.84
ลำดับประเทศ	70	50	60



แผนภูมิที่ 14 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการมีงานทำและรายได้ ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการมีงานทำและรายได้ โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติการมีงานทำและรายได้ ที่เพิ่มขึ้นและลดลงเล็กน้อย พบว่าตัวชี้วัดที่มีผลทำให้ค่า CHSI มิติการมีงานทำและรายได้ จากปี 2559 เพิ่มขึ้นในปี 2560-2561 คือ “รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน” และ “ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน” โดยในปี 2559 รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 17,513 แต่รายจ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 17,962 แสดงให้เห็นว่าประชากรชาวปัตตานีส่วนใหญ่รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย คือมีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย แต่ในปี 2560-2561 พบว่ารายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 19,494 และรายจ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 16,949 นอกจากรายได้จะเพิ่มขึ้นแล้วรายจ่ายยังลดลงแสดงให้เห็นว่าประชากรชาวปัตตานีเริ่มมีรายได้เฉลี่ยมากกว่ารายจ่ายเฉลี่ย ในส่วนของปี 2562 มีค่าดัชนี CHSI ลดลงจากปี 2560-2561 โดยเป็นผลจากตัวชี้วัดในส่วนของ “อัตราการมีงานทำ” ที่ลดลง และ “อัตราการว่างงาน” ที่เพิ่มขึ้นทำให้ค่าดัชนี CHSI ลดลง โดยในปี 2560-2561 อัตราการมีงานทำอยู่ที่ 98.03 และในปี 2562 ลดเหลือ 97.83 และในปี 2560-2561 อัตราการว่างงานอยู่ที่ 1.76 และในปี 2562 เพิ่มขึ้นเป็น 2.02 จะเห็นได้ว่าถึงแม้จะมีความแตกต่างไม่มากนักแต่ก็สะท้อนให้เห็นปัญหาการว่างงานของจังหวัดปัตตานีที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ดังนั้นจังหวัดปัตตานี จำเป็นต้องการมีการจูงใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในจังหวัด เพื่อที่จะให้เกิดการจ้างงานขึ้นในพื้นที่ และส่งเสริมรวมถึงสนับสนุนให้ภาคเอกชนเพิ่มการจ้างงานขึ้น

### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติครอบครัว จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติครอบครัว หมายถึง การที่สมาชิกในครอบครัวรับบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

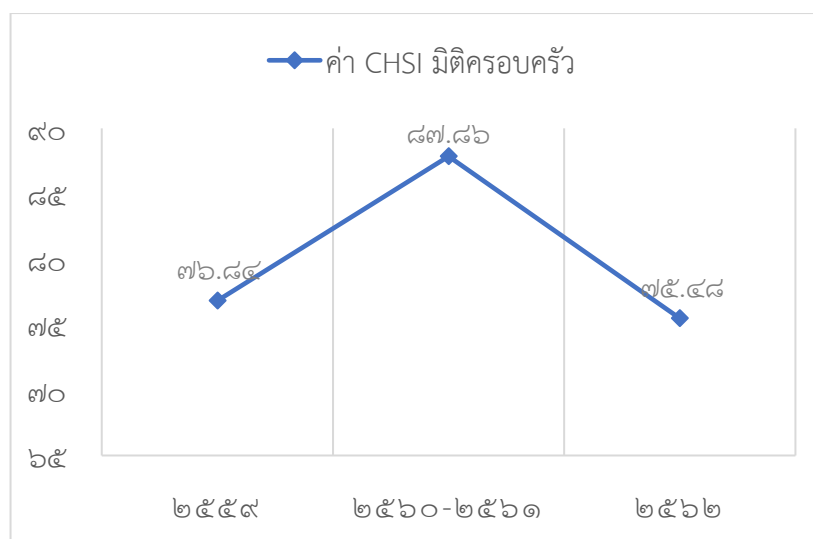
1. อัตราการจดทะเบียนการหย่าต่อ 1,000 ครัวเรือน หมายถึง สัดส่วนการจดทะเบียนหย่าต่อจำนวนครัวเรือน 1,000 ครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

2. ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว หมายถึง ร้อยละของครอบครัวที่เข้มแข็ง ซึ่งครอบครัวเข้มแข็ง คือ บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง พร้อมทั้งจะเกื้อกูลสังคมและคนรอบข้าง ปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไม่สั่นคลอนกับปัญหาหรืออุปสรรค เมื่อเผชิญปัญหาที่สามารถร่วมกันแก้ไขจนคล่องไปด้วยดี เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. ความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 ครัวเรือน หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนความรุนแรงในครอบครัวต่อ 1,000 ครัวเรือน ความรุนแรงในครอบครัว คือ การกระทำใดๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 84 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติครอบครัว	76.84	87.86	75.48
- อัตราการจดทะเบียนการหย่า ต่อ 1,000 ครัวเรือน	1.91	2.21	2.17
- ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว	74.07	92.35	74.23
- ความรุนแรงในครอบครัว ต่อ 1,000 ครัวเรือน	0.04	0.09	0.04
ลำดับประเทศ	25	1	22



แผนภูมิที่ 15 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติครอบครัว ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติครอบครัว โดยมีแนวโน้มค่า CHSI มิติครอบครัวที่ลดลง พบว่า ในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีเคยมีค่าดัชนี CHSI มิติครอบครัวสูงสุดในประเทศอยู่ที่ 87.86 โดยเป็นลำดับที่ 1 ของประเทศไทยในปีนั้น แต่ในปี 2562 กลับลดลงอย่างมากโดยลดลงจาก 87.86 เหลือ 75.48 ส่งผลให้ลำดับของจังหวัดปัตตานีตกจากลำดับที่ 1 สู่ลำดับที่ 22 โดยตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างยิ่งในการส่งผลต่อค่า CHSI มิติครอบครัวจังหวัดปัตตานีที่ลดลงคือ “ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว” โดยในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีมีร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัวอยู่ที่ 92.35 แต่ในปี 2562 กลับลดลงเหลือเพียง 74.23 แสดงให้เห็นว่าประเด็นปัญหาในเรื่องของความเข้มแข็งของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ จังหวัดปัตตานีต้องมีการรณรงค์รวมถึงประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่เน้นย้ำและเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี ได้มีการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน หรือ ศพค. ขึ้นโดยจังหวัดปัตตานีมีการจัดตั้งครบทุกตำบล จังหวัดปัตตานีสามารถใช้กลไกดังกล่าวได้ในการขับเคลื่อน

#### **สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม จังหวัดปัตตานี**

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การมีโครงสร้างของชุมชนที่ชัดเจน เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนมีทุนทางสังคมที่ใช้ประโยชน์และสนับสนุนทางสังคม มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ชุมชน มีความสงบสุขและปลอดภัย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

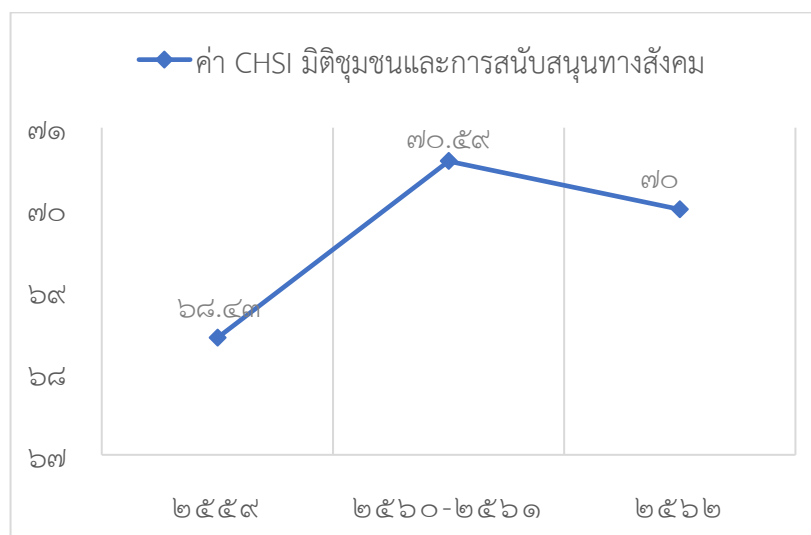
1. อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร หมายถึง ร้อยละของผู้ทำประกันชีวิตรวมทุกประเภท คือ ประเภทสามัญ ประเภทอุตสาหกรรม และประเภทกลุ่มต่อประชากร เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม หมายถึง ร้อยละของผู้ทำประกันสังคม ได้แก่ ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 39 และ 40 ต่อจำนวนกำลังแรงงานรวม เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวน การฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของ ผู้ป่วยทางสุขภาพจิต คือ พยายามหรือฆ่าตัวตาย ทั้งที่ตายสำเร็จและตายไม่สำเร็จ เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

4. อัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร หมายถึง ร้อยละของผู้ถือกรรมธรรม์ ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลต่อประชากร ซึ่งผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล คือ ผู้ทำประกันชีวิตประเภท อุบัติเหตุส่วนบุคคล เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 85 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 – 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม	68.43	70.59	70.00
- อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร	27.74	10.51	10.11
- อัตราผู้ทำประกันสังคมต่อกำลังแรงงานรวม	30.26	17.01	18.26
- อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อ ประชากร 100,000 คน	7.41	0.71	13.65
- อัตราผู้ถือกรรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล ต่อประชากร	3.16	1.11	1.04
ลำดับประเทศ	41	25	34



แผนภูมิที่ 16 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ในแต่ละปีค่าดัชนี CHSI มิติชุมชนและ การสนับสนุนทางสังคม แตกต่างกันไปเล็กน้อย โดยจากปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI อยู่ที่ 68.43 และเพิ่มขึ้น โดยในปี 2560-2561 เป็น 70.59 จากนั้นลดลงในปี 2562 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 70.00 ส่งผลตามลำดับในประเทศ โดยในปี 2559 จังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 41 และในปี 2560-2561 มีลำดับเพิ่มขึ้นเป็น 25 และในปี 2562 ลดลงเป็น 34

เป็นไปตามค่าดัชนี CHSI ที่เพิ่มขึ้นและลดลง การเพิ่มค่าดัชนี CHSI ในมิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม จังหวัดปัตตานี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้โดยการสนับสนุนให้ประชาชนในจังหวัดให้ความสำคัญในการทำประกันชีวิตและประกันสังคม แสดงให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียของการจัดทำประกันดังกล่าว

### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติศาสนาและวัฒนธรรม จังหวัดปัตตานี

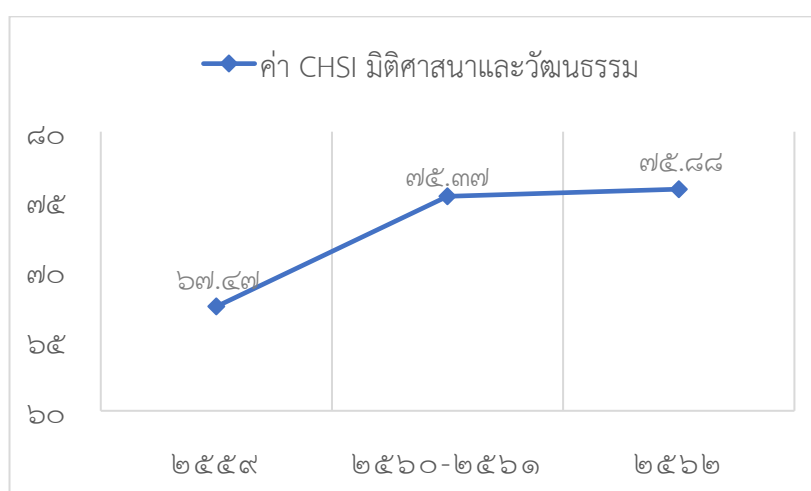
ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การที่มีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม การอนุรักษ์และส่งเสริมให้เห็นคุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. จำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนศาสนสถาน ได้แก่ วัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ และมัสยิด ต่อประชากร 100,000 คน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

2. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หมายถึง จำนวนคนในครัวเรือนที่อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การทำบุญตักบาตร ร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ทำสมาธิ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ฟังธรรม หรือการทำละหมาด อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 86 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติศาสนาและวัฒนธรรม	67.47	75.37	75.88
- จำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน	122.26	111.44	111.41
- คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	99.71	99.69	99.76
ลำดับประเทศ	48	8	14



แผนภูมิที่ 17 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติศาสนาและวัฒนธรรม ในแต่ละปีค่าดัชนี CHSI มิติศาสนาและวัฒนธรรม มีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 67.47 และเพิ่มขึ้นในปี 2560-2561 เท่ากับ 75.37 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2562 เท่ากับ 75.88 จะเห็นได้ว่าจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีเพิ่มขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตาม ในส่วนของลำดับของประเทศกลับลดลง โดยในปี 2559 จังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 48 ของประเทศ อยู่ในลำดับกลางของประเทศ และในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 8 ของประเทศ แต่ในปี 2562 จังหวัดปัตตานีกลับลดลง เป็นลำดับที่ 14 ของประเทศ ทั้งนี้ ค่าตัวชี้วัดเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก โดยค่าตัวชี้วัดที่เพิ่มขึ้นคือ “คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง” ที่สูงถึง 99.76 แต่ในส่วนของตัวชี้วัด “จำนวนศาสนสถานทุกประเภทต่อประชากร 100,000 คน” ลดลงเหลือ 111.41 โดยตัวชี้วัดตัวนี้ในเรื่องของศาสนสถาน โดยปกติเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง แต่ผลที่ทำให้ตัวชี้วัดเปลี่ยนแปลงคือจำนวนของประชากรที่เพิ่มขึ้นทำให้ตัวชี้วัดดังกล่าวลดลง

### **สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติศาสนาและวัฒนธรรมในจังหวัดปัตตานี**

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีวิถีชีวิต และดำรงชีวิตที่ปกติสุข ไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบจากภัยทางสังคม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

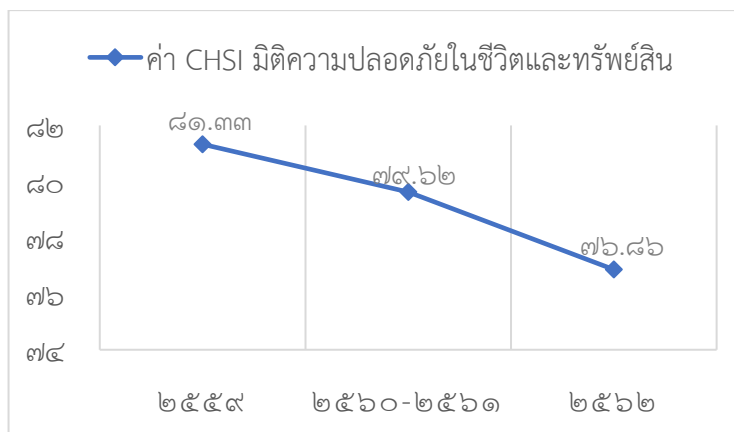
1. จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม ต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนฐานความผิดอาญา 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ (2) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (3) ความผิดพิเศษ และ (4) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ใช้ข้อมูลเฉพาะกลุ่ม 1 และ 2) ต่อประชากร 100,000 คน รับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

2. อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากร 100,000 คนนับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ

ตารางที่ 87 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติศาสนาและวัฒนธรรม	81.33	79.62	76.86
- จำนวนฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม ต่อประชากร 100,000 คน	616.87	117.22	101.80
- อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน	4.708	5.495	10.305
ลำดับประเทศ	8	6	24





แผนภูมิที่ 18 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 81.33 อยู่ในลำดับที่ 8 ของประเทศ ต่อมาในปี 2560-2561 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 79.62 โดยลดลงจากปี 2559 เท่ากับ 1.71 แต่ลำดับกลับเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 6 ของประเทศ และในปี 2562 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 76.86 โดยลดลงจากปี 2560-2561 เท่ากับ 2.76 ส่งผลให้ลำดับในประเทศโดยรวมจังหวัดปัตตานีลดลงจาก 10 ลำดับแรกเป็นลำดับที่ 24 ของประเทศ โดยตัวชี้วัดที่ส่งผลกระทบต่อค่าดัชนีอย่างชัดเจนคือ “อัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุต่อประชากร 100,000 คน” ที่ในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีมีอัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ เพียง 5.495 ต่อประชากร 100,000 คน แต่ในปี 2562 จังหวัดปัตตานีกลับมีอัตราการเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุเพิ่มขึ้นเป็น 10.305 ต่อประชากร 100,000 คน โดยเพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าจากปีก่อนหน้านี้ ทำให้ค่าดัชนี CHSI จังหวัดปัตตานีตกลงมาเป็นลำดับที่ 24 ของประเทศ ดังนั้นจังหวัดปัตตานี ควรมีการประชาสัมพันธ์การระมัดระวังการใช้พาหนะทางท้องถนน และเพิ่มจุดด่านตรวจมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรณรงค์การเมาแล้วขับ เป็นต้น ก็จะช่วยให้อัตราการลดอุบัติเหตุลงได้

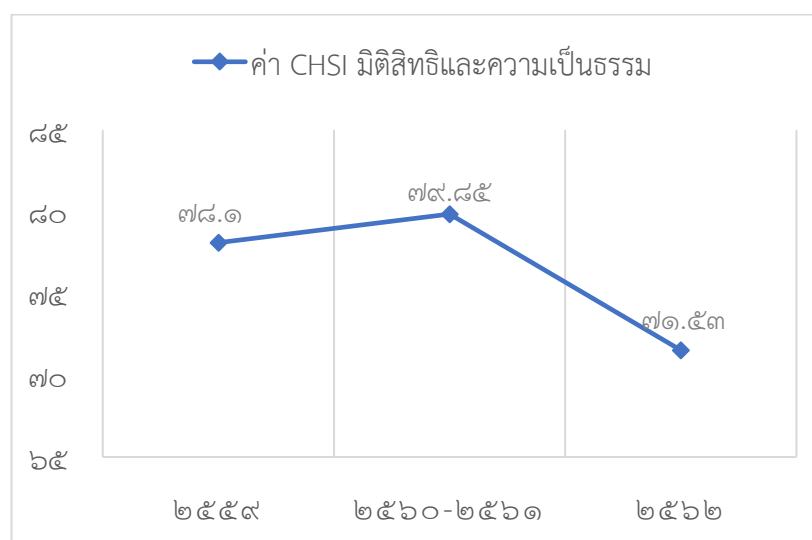
### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติสิทธิและความเป็นธรรม จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติสิทธิและความเป็นธรรม หมายถึง หมายถึงการได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมและความเป็นธรรมตามสิทธิทางกฎหมายไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองสามารถใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้องตามสภาพตามสถานภาพบทบาทและโอกาส ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. จำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คนนับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
2. จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่านศูนย์บริการประชาชนต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนของจำนวนเรื่องร้องทุกข์และผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และจังหวัดผ่านศูนย์ 1111 ของสำนักงานกฤษฎีกาต่อประชากร 100,000 คน นับเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
3. ร้อยละของเรื่องที่ได้ช้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน หมายถึง ร้อยละของจำนวนเรื่องที่ผ่านมาศูนย์ 1111 และได้ดำเนินการจนได้ช้อยุติ นับเป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 88 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติสิทธิและความเป็นธรรม	78.10	79.85	71.53
- จำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน	2.43	2.96	1.95
- จำนวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผ่าน ศูนย์บริการประชาชนต่อประชากร 100,000 คน	12.84	30.01	29.52
- ร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่าน ศูนย์บริการประชาชน	-	95.77	75.94
ลำดับประเทศ	3	2	38



แผนภูมิที่ 19 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิทธิและความเป็นธรรม ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสิทธิและความเป็นธรรม แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติสิทธิและความเป็นธรรม มีแนวโน้มที่ลดลง โดยในปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 78.10 อยู่ในลำดับที่ 3 ของประเทศ และในปี 2560-2561 มีค่าดัชนี CHSI เพิ่มขึ้นเป็น 79.85 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เท่ากับ 1.75 ทำให้จังหวัดปัตตานีมีลำดับดีขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ แต่ในปี 2562 กลับมีค่าลดลงอย่างมากโดยมีดัชนี CHSI เท่ากับ 71.53 โดยลดลงจากปี 2560-2561 ถึง 8.02 ทำให้ลำดับของจังหวัดปัตตานีลดลงมาจาก 3 ลำดับของประเทศเป็นลำดับที่ 38 โดยตัวชี้วัดที่ส่งผลกระทบต่อค่าดัชนีอย่างชัดเจน คือ “ร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน” ที่ในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีมีร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน สูงถึงร้อยละ 95.77 แต่ในปี 2562 กลับพบว่า จังหวัดปัตตานีมีร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน ลดลงเหลือเพียง ร้อยละ 75.94 ลดลงถึง 19.83 ลดลงค่อนข้างมาก ทำให้ค่าดัชนี CHSI จังหวัดปัตตานีตกลงมาเป็นลำดับที่ 38 ของประเทศ ดังนั้นจังหวัดปัตตานี ควรมีการวางแผนให้ความช่วยเหลือประชาชน เป็นระบบ

เพื่อให้ข้อร้องเรียนต่าง ๆ สามารถยุติได้อย่างรวดเร็วและตรงตามแผนที่วางไว้ รวมถึงการพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการยุติข้อร้องเรียน เพื่อให้การยุติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มติดการเมือง จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมติดการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ อย่างสม่ำเสมอได้รับการปฏิบัติตามระบบประชาธิปไตยภายใต้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เป็นการทั่วไป หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบทั่วไป เป็นข้อมูลการมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ซึ่งเป็นปีล่าสุดที่มีการเลือกตั้งระดับประเทศ เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

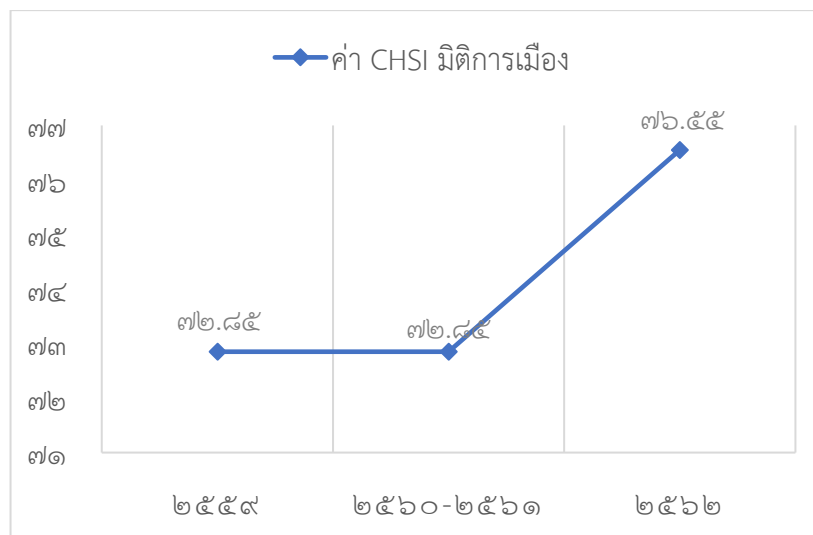
2. อัตราการมาใช้สิทธิออกเสียงประชามติรัฐธรรมนูญ เมื่อ 7 ส.ค. 2559 หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2559 เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

3. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หมายถึง ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เป็นข้อมูลการมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 นับเป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

4. อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบบัญชีรายชื่อ หมายถึง ร้อยละของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อเป็นข้อมูลการมาใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2564 เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก

ตารางที่ 89 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มติดการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มติดการเมือง	72.85	72.85	76.55
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. เป็นการทั่วไป	-	-	79.32
- อัตราการมาใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อ 7 ส.ค. 2559	-	-	62.24
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง	76.84	76.84	-
- อัตราการมาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง สส. แบบบัญชีรายชื่อ	76.84	76.84	-
ลำดับประเทศ	35	35	22



แผนภูมิที่ 20 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติการเมือง ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติการเมือง ค่าดัชนี CHSI มิติการเมือง เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2559 และปี 2560-2561 เนื่องจากไม่มีการเลือกตั้งในห้วงเวลาดังกล่าว จึงใช้เกณฑ์การเลือกตั้ง ทั้งแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จึงทำให้ตัวเลขดัชนีมีค่าคงที่คือมีค่าเท่ากับ 72.85 อยู่ในลำดับที่ 35 ของประเทศ แต่ในปี 2562 ได้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 จึงทำให้มีการนำเลขตัวชี้วัดใหม่มาคำนวณดัชนี CHSI ส่งผลให้จังหวัดปัตตานีมีค่า CHSI เท่ากับ 76.55 สูงขึ้น 3.70 ทำให้ลำดับของจังหวัดปัตตานีดีขึ้นเป็นลำดับที่ 22 ของประเทศ แสดงให้เห็นว่าประชาชนชาวจังหวัดปัตตานี เริ่มให้ความสำคัญกับการจัดการเลือกตั้งมากขึ้น คำนึงถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะพลเมืองมากยิ่งขึ้น ถือเป็นแนวโน้มที่ดีของจังหวัดปัตตานี

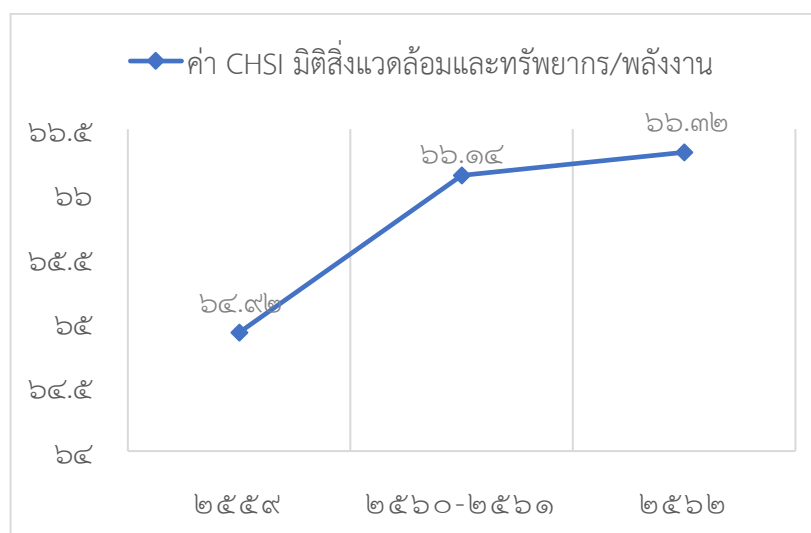
### สถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน จังหวัดปัตตานี

ความมั่นคงของมนุษย์ในมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน หมายถึงการดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า การมีกิจกรรมอนุรักษ์ค้นหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่เทียบกับพื้นที่จังหวัด เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
2. อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 1,000 ครัวเรือน หมายถึง สัดส่วนการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน (หน่วยเป็นล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง) ต่อ 1,000 ครัวเรือน เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก
3. อัตราปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อ 1,000 ครัวเรือน หมายถึง สัดส่วนปริมาณการใช้ (น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20, แก๊สโซฮอล์ 91, แก๊สโซฮอล์ 95, เบนซิน, ออกเทน 91, เบนซิน ออกเทน 95, น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว, น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี5, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน, น้ำมันเตาก๊าซแอลพีจี, โพรเพน, บิวเทนแก๊สโซฮอล์ อี85) พันกิโลกรัมต่อ 1,000 ครัวเรือนเป็นตัวชี้วัดเชิงลบ
4. อัตราปัญหามลพิษที่ได้รับจากการร้องเรียนต่อประชากร 100,000 คน หมายถึง สัดส่วนจำนวนปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียน (กลิ่นเหม็น เสียงดัง ฝุ่นละออง น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายความสิ้นสะอาด) ต่อประชากร 100,000 คนเป็นตัวชี้วัดถึงลบ

ตารางที่ 90 ค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

รายการ	2559	2560-2561	2562
ค่า CHSI มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน	64.92	66.14	66.32
- ร้อยละของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่จังหวัด	5.39	5.39	5.74
- อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 1,000 ครัวเรือน	0.88	0.01	0.01
- อัตราปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อ 1,000 ครัวเรือน	1,064.10	1145.80	1,047.23
- อัตราปัญหามลพิษที่ได้รับจากการร้องเรียนต่อประชากร 100,000 คน	0.14	0.288	0.14
ลำดับประเทศ	65	60	59



แผนภูมิที่ 21 แสดงกราฟเส้นค่า CHSI ของจังหวัดปัตตานี มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน ตั้งแต่ปี 2559 - 2562

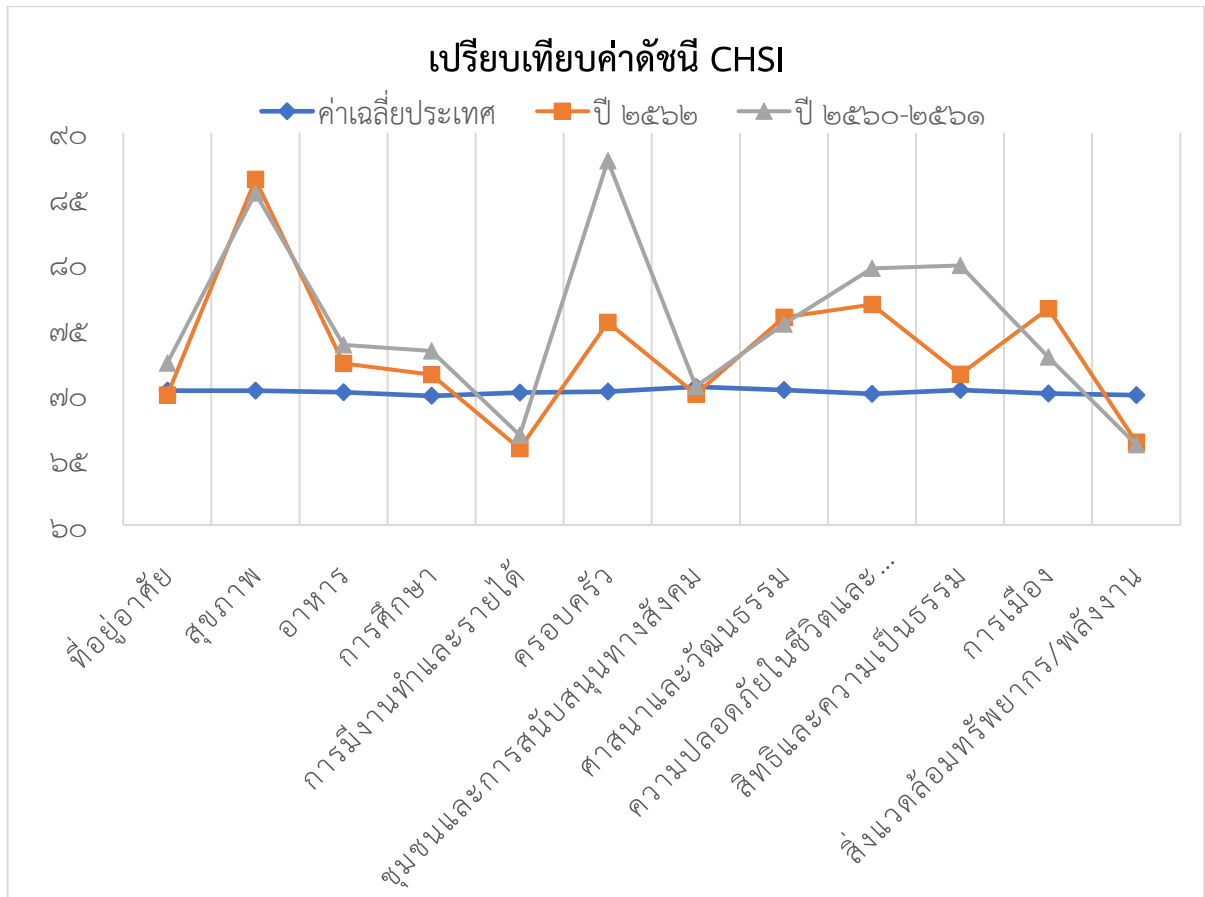
จังหวัดปัตตานีในส่วนมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน แนวโน้มของค่าดัชนี CHSI มิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 64.92 อยู่ในลำดับที่ 65 ของประเทศ ต่อมาในปี 2560-2561 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 66.14 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2559 เท่ากับ 1.22 และลำดับเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 60 ของประเทศ และในปี 2562 มีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 66.32 โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2560-2561 เท่ากับ 0.18 และลำดับเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ 59 ของประเทศ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าถึงแม้มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นสัญญาณที่ดี แต่ในส่วนของลำดับ ถือว่าจังหวัดปัตตานี ยังอยู่ในลำดับกลางลงไป จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาในมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน อย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยเฉพาะในส่วนของการผลิตติดตั้งไฟฟ้าพลังงานเชื้อเพลิง ทางจังหวัดต้องมีการสนับสนุนการใช้พลังงานเชื้อเพลิงมากขึ้นโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

เปรียบเทียบค่าดัชนีแต่ละมิติปี 2562 กับค่าเฉลี่ยประเทศ และค่าดัชนีปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานี จากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้น จังหวัดปัตตานี มีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ 82.17 สูงกว่าค่าเฉลี่ยภาพรวมประเทศ อยู่ในอันดับที่ 11 จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดปัตตานี มีมิติที่ค่าดัชนีอยู่ลำดับต้นๆ คือ มิติสุขภาพ อยู่ลำดับที่ 3 ของประเทศ และมิติศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ลำดับที่ 14 ของประเทศ ซึ่งข้อมูลตามตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ อัตราการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยต่อประชากร 100,000 คน มีสัดส่วนการเข้าถึงบริการมาก อยู่ลำดับที่ 2 ของประเทศ ขณะที่อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ 5 โรคต่อประชากร 100,000 คน ก็มีสัดส่วนการเจ็บป่วยน้อยเช่นกัน อยู่ลำดับที่ 3 ของประเทศ นอกจากนี้ยังมีตัวชี้วัดที่มีสัดส่วนอยู่ในลำดับต้นๆ เช่น อัตราการจดทะเบียนหย่าต่อ 1,000 ครัวเรือน และจำนวนคดีในศาลปกครองต่อประชากร 100,000 คน อยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศทั้ง 2 ตัวชี้วัด อัตราการฆ่าตัวตายและทำร้ายตนเองต่อประชากร 100,000 คน อยู่ลำดับที่ 2 ของประเทศ เป็นต้น

ในทางกลับกัน จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีที่ลำดับต่ำที่สุดคือ มิติการมีงานทำและรายได้ มีค่าดัชนีอยู่ในลำดับที่ 60 ของประเทศ และมิติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน อยู่ลำดับที่ 59 ของประเทศ โดยข้อมูลตามตัวชี้วัด เช่น อัตราการว่างงาน มีสัดส่วนการว่างงานมาก อยู่ที่ลำดับ 74 ของประเทศ อัตราการผลิตติดตั้งไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนต่อ 100,000 ครัวเรือน อยู่ลำดับที่ 72 ของประเทศ นอกจากนี้มีตัวชี้วัดที่น่าเป็นห่วง เช่น อัตราผู้ทำประกันชีวิตต่อประชากร ร้อยละของเรื่องที่ได้ข้อยุติตามข้อร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน ร้อยละความเข้มแข็งของครอบครัว อยู่ลำดับที่ 76 74 และ 73 ตามลำดับ

เมื่อนำค่าดัชนีค่าดัชนีแต่ละมิติปี 2562 กับค่าเฉลี่ยประเทศ และค่าดัชนีปี 2560-2561 พบว่า จังหวัดปัตตานีในปี 2562 มีค่าดัชนีโดยรวมแล้วน้อยกว่าปี 2560-2561 โดยในปี 2560-2561 จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 89.38 อยู่ในลำดับที่ 2 ของประเทศ แต่ในปี 2562 จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี CHSI เท่ากับ 82.17 ลดลงจากปี 2560-2561 ถึง 7.21 และลำดับลดลงมาเป็นลำดับที่ 11 ของประเทศ

อย่างไรก็ตามถึงแม้ค่าดัชนี CHSI และลำดับจะลดลง แต่จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีแต่ละมิติโดยรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยมีเพียงดัชนีในมิติของการมีงานทำและรายได้ และมิติสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงาน ที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมาก ดังนั้นหากจังหวัดปัตตานีมีนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับมิติการมีงานทำและรายได้ และมิติสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงาน ที่กล่าวไปในแต่ละมิติข้างต้น ก็จะช่วยให้ค่าดัชนีในแต่ละตัวชี้วัดนั้นเพิ่มขึ้นได้และจะทำให้จังหวัดปัตตานี มีลำดับของประเทศที่สูงขึ้นและกลับเข้าสู่ สามลำดับแรกของประเทศได้



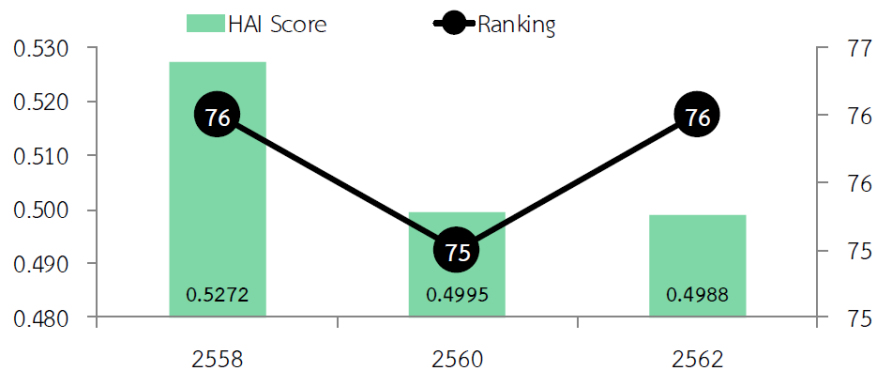
แผนภูมิที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบค่า CHSI ระหว่างปี 2562 กับ 2560-2561

## (2) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ประจำปี 2562

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) เป็นดัชนีที่สะท้อนความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ในระดับจังหวัดของประเทศไทย โดยกรอบแนวคิดการพัฒนามนุษย์มีความครอบคลุมการมีสุขภาพที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการทำงาน มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นในชุมชนที่มีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัยและเข้าถึงการสื่อสารอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี ซึ่งทำให้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขหรือมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นการจัดทำทุก 2 ปี สำหรับดัชนีความก้าวหน้าของคน ปี 2562 ประกอบด้วย 8 ดัชนีย่อยในแต่ละดัชนีย่อยมี 4 ตัวชี้วัดเท่า ๆ กัน รวมตัวชี้วัดทั้งหมด 32 ตัวชี้วัด

ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการประเมินการพัฒนามนุษย์ในภาพรวมสำหรับระดับจังหวัด ปี 2562 โดยจังหวัดปัตตานีติดอันดับที่ 76 จาก 77 จังหวัด มีค่าดัชนี 0.4988 ซึ่งลดลงจาก 0.4995 ในปี 2560 (อันดับที่ 75) และ 0.5272 ในปี 2558 (อันดับที่ 76) รวมถึงเป็น 1 ใน 5 จังหวัดรั้งท้ายที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาน้อยที่สุด ประกอบด้วยจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี แม่ฮ่องสอน สุรินทร์ และบุรีรัมย์ ตามลำดับ โดยจังหวัดปัตตานี นราธิวาส และแม่ฮ่องสอน ยังคงเป็นจังหวัดที่ติดลำดับ 1 ใน 5 จังหวัดที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนามนุษย์น้อยที่สุดเช่นเดียวกับปี 2558

### ภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดปัตตานี



ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### แผนภูมิที่ 23 แสดงภาพรวมการพัฒนาคนของจังหวัดปัตตานี ช่วงปี 2558 - 2562

สำหรับข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคนในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี ปี 2562 ในแต่ละด้าน โดยดัชนีย่อย 8 ด้าน มีดังนี้

#### (1) ด้านสุขภาพ

สุขภาพเป็นปัจจัยพื้นฐานของความอยู่ดีมีสุข การมีสุขภาพกายใจ และอารมณ์ที่สมบูรณ์ มีผลต่อสมรรถนะของประชากรและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านสุขภาพ 4 ตัว คือ ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน ร้อยละของประชากรที่พิการ และร้อยละของคะแนนสุขภาพจิต โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 59 มีค่าดัชนี 0.5347 ซึ่งลดลงจาก 0.5429 ในปี 2560 และ 0.6329 ในปี 2558

#### (2) ด้านการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านศึกษามี 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 76 มีค่าดัชนี 0.1923 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.1889 ในปี 2560 แต่ก็ลดลงจาก 0.2275 ในปี 2558

#### (3) ด้านชีวิตการงาน

ชีวิตการงานเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการมีรายได้จากการมีงานทำ ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งการได้รับการคุ้มครองทางสังคมและมีความปลอดภัยในการทำงาน องค์ประกอบของดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ อัตราการว่างงาน อัตราการทำงานต่ำระดับ ร้อยละของแรงงานที่มีประกันสังคม และอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 75 มีค่าดัชนี 0.5625 ซึ่งลดลงจาก 0.5833 ในปี 2560 และจาก 0.5795 ในปี 2558



#### (4) ด้านรายได้

รายได้เป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานะด้านการเงินหรือด้านเศรษฐกิจของคน ซึ่งถ้าคนมีรายได้เพียงพอต่อการซื้อหาอาหารและสินค้าบริการต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต จะทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีภูมิคุ้มกันต่อการเกิดปัญหาความยากจนและการมีหนี้สินล้นพ้นตัว ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค และค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 77 รุ่งท้ายสุด มีค่าดัชนี 0.3692 ซึ่งลดลงจาก 0.3886 ในปี 2560 และจาก 0.4242 ในปี 2558

#### (5) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมเป็นดัชนีที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคนนั้นจะต้องมีบ้านหรือที่อยู่อาศัยที่มั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีอากาศบริสุทธิ์ และปลอดภัยจากภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 43 มีค่าดัชนี 0.8988 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.8412 ในปี 2560 แต่ลดลงจาก 0.9048 ในปี 2558

#### (6) ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน

ชีวิตครอบครัวและชุมชนเป็นดัชนีที่สะท้อนถึงสภาพครอบครัวที่มีความอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกัน โดยไม่ปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว ไม่ให้เด็กทำงานตั้งแต่อายุยังน้อย รวมทั้งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีปัญหาการทำร้ายร่างกาย และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของเด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงาน ร้อยละของครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดียว ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 45 มีค่าดัชนี 0.6185 ซึ่งลดลงจาก 0.6630 ในปี 2560 และ 0.6349 ในปี 2558

#### (7) ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร

การคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน และยังเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกด้วย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี จำนวนอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 31 มีค่าดัชนี 0.7166 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.6780 ในปี 2560 และ 0.5377 ในปี 2558

#### (8) ด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางสังคม ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละของประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 จำนวนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น ร้อยละของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน โดยจังหวัดปัตตานีอยู่ในลำดับที่ 66 มีค่าดัชนี 0.4504 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 0.4408 ในปี 2560 แต่ลดลงจาก 0.5461 ในปี 2558

ตารางที่ 91 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตามมิติ ช่วงปี 2558 - 2562

มิติย่อย	คะแนน			ลำดับที่		
	2558	2560	2562p	2558	2560	2562
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.6329	0.5429	0.5347	26	57	59
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.2275	0.1889	0.1923	76	75	76
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการงาน	0.5795	0.5833	0.5625	75	71	75
ดัชนีย่อยด้านรายได้	0.4242	0.3886	0.3692	77	77	77
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.9048	0.8412	0.8988	33	55	43
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.6349	0.6630	0.6185	38	24	45
ดัชนีย่อยด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	0.5377	0.6780	0.7166	44	31	31
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.5461	0.4408	0.4504	62	66	66
<b>ดัชนีความก้าวหน้าของคน</b>	<b>0.5272</b>	<b>0.4995</b>	<b>0.4988</b>	<b>76</b>	<b>75</b>	<b>76</b>

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 92 ดัชนีความก้าวหน้าของคน จำแนกตัวชี้วัดรายมิติ ช่วงปี 2558 - 2562

มิติ	รายการตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลตัวชี้วัด			ลำดับที่		
			2558	2560	2562p	2558	2560	2562
ด้านสุขภาพ	ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ	11.30	16.74	16.74	72	77	77
	ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	ร้อยละ	9.45	9.45	9.45	15	14	14
	ประชากรที่พิการ	ร้อยละ	2.05	2.24	2.39	18	20	20
	คะแนนสุขภาพจิต	ร้อยละ	68.60	68.60	68.60	57	57	57
ด้านการศึกษา	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	ปี	7.73	8.17	7.92	41	33	42
	อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา	ร้อยละ	68.96	67.65	67.65	53	61	61
	ค่าเฉลี่ยเยาวชนปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นป. 1	คะแนน	91.06	88.32	88.32	76	77	77
	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ	28.57	27.10	28.04	77	76	76
ด้านชีวิตการงาน	อัตราการว่างงาน	ร้อยละ	2.02	1.76	2.02	77	69	74
	อัตราการทำงานต่ำระดับ	ร้อยละ	3.27	3.19	3.92	72	73	75
	แรงงานที่มีประกันสังคม	ร้อยละ	16.52	17.35	18.66	53	58	61
	อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	ต่อลูกจ้าง 1,000 คน	8.03	9.38	9.38	34	50	50
ด้านรายได้	รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน	บาท	17,513	19,495	19,495	70	59	59
	สัดส่วนประชากรยากจน	ร้อยละ	34.91	34.20	39.27	77	77	76
	ครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค	ร้อยละ	44.12	48.34	48.34	58	64	64
	ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้	ร้อยละ	39.23	44.75	44.75	29	51	51
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง	ร้อยละ	78.96	81.99	77.03	44	34	49
	สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน	1.51	1.50	1.50	29	47	47
	ประชากรที่ประสบอุทกภัย	ร้อยละ	0.00	22.76	0.00	1	72	1
	ประชากรที่ประสบภัยแล้ง	ร้อยละ	0.00	0.00	0.00	1	1	1
ด้านชีวิต	เด็กอายุ 15 - 17 ปี ที่ทำงาน	ร้อยละ	9.91	4.66	8.78	31	11	38
ครอบครัวและชุมชน	ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว	ร้อยละ	24.98	23.23	26.53	40	20	46
	ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว	ร้อยละ	6.66	7.63	7.29	44	43	41
	การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	รายต่อประชากรแสนคน	101.29	106.09	101.66	46	39	43
ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	ร้อยละ	66.72	73.66	73.66	16	14	14
	จำนวนคดีอุบัติเหตุบนท้องถนน	รายต่อประชากรแสนคน	81.12	113.69	46.51	53	57	31
	ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ	ร้อยละ	63.87	79.90	80.95	74	73	74
	ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	ร้อยละ	31.37	47.57	48.96	45	36	44
ด้านการมีส่วนร่วม	ประชากรที่ใช้สิทธิลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559	ร้อยละ	76.84	62.24	62.24	35	26	26
	จำนวนองค์กรชุมชน	แห่งต่อประชากรแสนคน	79.68	93.97	110.02	47	51	46
	ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มองค์กรในท้องถิ่น	ร้อยละ	56.54	49.25	49.25	68	71	71
	ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	ร้อยละ	99.10	99.45	99.48	38	39	53

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### (3) การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในปี 2564

ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดสถานะการพัฒนาพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเชิงเปรียบเทียบ โดยมีเงื่อนไขข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำตัวชี้วัดจะต้องมีการจัดเก็บครอบคลุมทั้ง 76 จังหวัด และจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือปีเว้นปี โดยจัดกลุ่มข้อมูลตัวชี้วัดตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 5 มิติ (5P) ได้แก่ มิติการพัฒนาคน (People) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace) และมิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) จากนั้นจะจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนกลุ่มของพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพการพัฒนาแตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

**กลุ่มที่ 1** เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสมต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

**กลุ่มที่ 2** เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20

**กลุ่มที่ 3** เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสมต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่เกินร้อยละ 10

**กลุ่มที่ 4** เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

สำหรับผลการประเมินของจังหวัดปัตตานีดัชนีรวมเท่ากับ 41.92 อยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวคือ เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน โดยค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจาก 40.75 ในปี 2561 แต่ลดลงจาก 43.33 ในปี 2560 ส่วนข้อมูลดัชนีแยกตาม 5 มิติ (5P) ดังนี้

(1) **มิติการพัฒนาคน (People)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 36.89 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส แม่ฮ่องสอน ยะลา สุรินทร์ ตาก พัทลุง ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 33.45 ในปี 2561 แต่ลดลงจาก 39.07 ในปี 2560

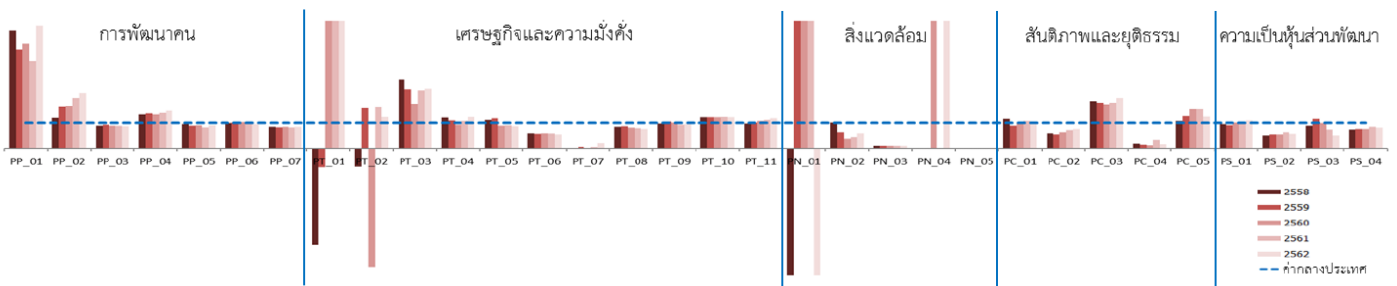
(2) **มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 47.23 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 3 ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว ลดลงจาก 48.43 ในปี 2561 แต่เพิ่มขึ้นจาก 44.51 ในปี 2560

(3) **มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 39.81 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดพัทลุง และสกลนคร ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว ลดลงจาก 42.81 ในปี 2561 แต่เพิ่มขึ้นจาก 37.02 ในปี 2560

(4) **มิติสันติภาพและความยุติธรรม (Peace)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 75.26 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 70.11 ในปี 2561 และจาก 71.08 ในปี 2560

(5) **มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)** โดยจังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนี 24.81 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ สมุทรสงคราม ร้อยเอ็ด ยะลา ยโสธร อุบลราชธานี มุกดาหาร ศรีสะเกษ เพชรบูรณ์ พิจิตร ตาก เลย ขอนแก่น เชียงราย และกำแพงเพชร ซึ่งค่าดัชนีดังกล่าว เพิ่มขึ้นจาก 23.10 ในปี 2561 แต่ลดลงจาก 33.37 ในปี 2560

ตารางที่ 93 ภาพรวมการประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ช่วงปี 2558-2562



ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 94 การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แยกตามมิติการพัฒนา ช่วงปี 2558-2562

มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ					ปีถัดนี้				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ภาพรวม	50.35	51.00	51.91	50.86	52.87	44.54	46.22	43.33	40.75	41.92
ด้านการพัฒนาคน (People)	59.45	58.86	58.50	59.89	63.20	43.25	37.50	39.07	33.45	36.89
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	48.84	49.11	47.99	50.06	50.03	44.80	48.44	44.51	48.43	47.23
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	49.27	50.54	51.38	51.60	50.92	44.80	43.38	37.02	42.81	39.81
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	63.99	62.21	62.72	62.02	63.45	75.48	74.11	71.08	70.11	75.26
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)	38.33	40.25	39.84	38.69	44.68	26.75	36.13	33.37	23.10	24.81

หมายเหตุ: \* ตัวชี้วัดที่มีการผกผันข้อมูล  
 \*\* ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลเพียงปี 2558 และ 2560  
 \*\*\* ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2560  
 \*\*\*\* ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2561  
 \*\*\*\*\* ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2558 2560 2562

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 95 การประเมินตัวชี้วัดการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด  
แยกตามตัวชี้วัด ช่วงปี 2558-2562

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ				ปีคานี้					
	2558	2559	2560	2561	2558	2559	2560	2561	2562	
<b>ด้านการพัฒนาคน (People)</b>										
PP 01 ร้อยละของประชากรที่ยูโด้เส้นความยากจน (ร้อยละ)* *****	7.49	9.22	8.32	11.38	6.14	34.91	35.98	34.20	39.27	29.72
PP 02 ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละทารกเกิดมีชีพ)* ***	9.49	9.85	9.95	10.19	10.47	11.30	16.11	16.74	20.16	22.88
PP 03 ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)* ****	10.60	10.88	10.63	11.21	11.23	9.45	10.07	9.45	9.94	9.94
PP 04 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)*	2,832	2,991	2,676	2,549	2,274	3,830	4,119	3,591	3,562	3,364
PP 05 อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	72.87	75.06	74.47	76.51	73.70	68.96	67.71	67.65	64.64	67.69
PP 06 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)	8.66	8.85	8.93	9.07	9.15	8.58	9.00	9.18	8.88	8.68
PP 07 ค่าเฉลี่ยคะแนน o-net มัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)	33.67	33.31	31.89	33.60	35.29	28.57	28.19	27.10	28.04	30.33
<b>ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)</b>										
PT 01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)	1.75	1.72	0.06	-0.00	-0.46	-6.65	-1.26	5.66	6.43	8.74
PT 02 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ)	1.89	3.00	3.90	4.14	0.68	-1.38	4.72	-18.30	6.67	0.85
PT 03 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	0.75	0.85	1.01	0.89	0.86	2.02	1.98	1.76	2.02	2.00
PT 04 อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)* *****	6.67	7.10	7.61	7.46	6.92	8.08	7.79	7.06	8.07	8.64
PT 05 ผลิตภัณฑ์มวลรวม (บาท/คน)	106,508	110,285	115,616	117,916	121,328	118,822	129,290	103,795	107,702	106,826
PT 06 สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร (kw-ชั่วโมง/คน)	463.91	495.57	493.27	506.11	548.49	269.24	284.01	287.71	294.18	303.12
PT 07 สัดส่วนปริมาณเงินลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อ GDP ภาคอุตสาหกรรม (คิดจกั้้นบาท)*	623.46	607.56	597.93	598.28	469.42	0.00	37.82	3.49	34.51	92.81
PT 08 ร้อยละที่อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน (ร้อยละ)	18.76	19.74	20.80	23.26	24.93	16.18	17.13	17.01	18.26	18.58
PT 09 ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (ร้อยละ)****	81.42	82.21	81.28	83.11	82.47	78.96	86.61	81.99	77.03	78.54
PT 10 ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)**	54.37	57.33	59.64	61.81	65.46	66.72	70.19	73.66	77.13	80.60
PT 11 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้* *****	0.403	0.415	0.421	0.427	0.432	0.392	0.420	0.448	0.475	0.503
<b>ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)</b>										
PN 01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าในจังหวัด (ร้อยละ)	0.01	0.03	0.12	0.42	0.10	-1.85	4.93	1.54	4.86	-3.20
PN 02 สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องจกั้้นปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	20.06	20.30	29.46	22.46	18.80	20.27	12.73	11.11	10.11	11.10
PN 03 ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)****	15.87	16.15	16.44	16.53	16.81	1.43	1.46	1.48	1.48	1.50
PN 04 ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (ร้อยละ)* *****	0.00	0.00	0.78	0.18	1.51	0.00	0.00	22.76	0.00	11.38
PN 05 ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (ร้อยละ)* *****	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<b>ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)</b>										
PC 01 การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เหน้ และคดีประทุพร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน)*	88.04	113.49	105.28	95.67	80.86	101.29	102.15	106.09	101.66	82.06
PC 02 จำนวนของประชากรในเรือนจำ (ต่อแสนคน)*	437.20	379.07	446.13	508.66	502.87	257.92	204.15	281.91	358.04	372.22
PC 03 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)	271.52	279.12	276.83	267.98	268.05	501.28	500.17	480.98	481.01	526.27
PC 04 อัตราการฆ่าตัวตาย (ต่อแสนคน)*	6.67	6.32	6.16	6.39	7.08	1.16	0.86	0.71	1.96	1.10
PC 05 จำนวนผู้ถูกขังที่รอการพิพากษาในสัดส่วนของประชากรในเรือนจำ (ร้อยละ)*	17.82	20.65	19.94	17.71	16.52	19.27	26.62	30.88	27.42	20.86
<b>ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)</b>										
PS 01 ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	32.73	41.27	46.82	50.80	60.75	31.37	37.87	47.57	48.96	66.53
PS 02 ร้อยละของพื้นที่ที่สนับสนุนจัดเก็บขยะรายครัวเรือนที่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	12.19	11.81	11.77	11.02	11.56	6.29	6.43	6.42	6.95	6.50
PS 03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)	92.15	85.72	81.56	70.14	71.87	81.87	98.70	80.55	50.04	37.09
PS 04 สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน (แห่ง/แสนคน)****	110.15	109.62	127.39	129.32	142.82	79.68	81.60	93.97	110.02	117.17

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

### 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

#### 3.1) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ทั้งหมด 1,940.35 ตารางกิโลเมตร คิดเป็น 1,212,723 ไร่ (คำนวณจากข้อมูล Shapefile เขตการปกครองปี 2546 ด้วย Arc GIS) พื้นที่ป่าสงวนในจังหวัดปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 8 ของพื้นที่ทั้งหมด จังหวัด หรือประมาณ 113,140.66 ไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่ เขต ส.ป.ก. ที่อยู่ในป่าสงวน เนื้อที่ 10,078.60 ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว (เนื้อที่ 16,300 ไร่) และอุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาดี (เนื้อที่ 8,113 ไร่)

ตารางที่ 96 พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดปัตตานี

ที่	ชื่อป่าสงวน	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	เขต ส.ป.ก. ที่อยู่ในป่าสงวน (ไร่)	เขตอุทยานาที่ที่อยู่ในป่าสงวน (ไร่)	คงเหลือป่าสงวนแห่งชาติ (ไร่)
1	ป่าเขาตุม	ยะรัง	1,896.02			1,896.02
2	ป่าบางจะลาฮี	ยะรัง	1,055.31	714.36		340.95
3	ป่าเลนหนองจิก	หนองจิก	12,524.46			12,524.46
4	ป่าสายโฮ้	หนองจิก	5,903.29	3,349.67		2,553.61
5	ป่าดอนนา	หนองจิก	4,847.04			4,847.04

ที่	ชื่อป่าสงวน	ท้องที่อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	เขต ส.ป.ก. ที่อยู่ในป่าสงวน (ไร่)	เขตอุทยานฯ ที่อยู่ในป่าสงวน (ไร่)	คงเหลือป่าสงวนแห่งชาติ (ไร่)
6	ป่าเขาใหญ่	โคกโพธิ์	24,159.90		16,300.00 น้ำตกทรายขาว	7,859.90
7	ป่าเลนยะหริ่ง	ยะหริ่ง	6,297.81			6,297.81
8	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่สอง	ยะหริ่ง	869.54			869.54
9	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่สาม	ยะหริ่ง	453.47			453.47
10	ป่ากะรุปี	สายบุรี	9,056.28		8,113.00 บุโต-สุโหงปาตี	943.28
11	ป่าบูเก๊ะตางอ	ทุ่งยางแดง	1,176.03			1,176.03
12	ป่าไม้แก่น	ไม้แก่น	3,892.32	1,158.30		2,734.02
13	ป่าเขายี่โต๊ะ	มายอ, ทุ่งยางแดง, สายบุรี	29,362.75	2,543.18		26,819.57
14	ป่าเทือกเขาเปาะยานี	ยะรัง, มายอ	10,344.17	1,949.72		8,394.45
15	ป่าบูเก๊ะกุ่ม	มายอ, ทุ่งยางแดง	1,302.28	363.38		938.9
รวมเนื้อที่			113,140.66	10,078.60	24,413.00	78,649.07

ที่มา : ศูนย์ป่าไม้ปัตตานี

### 3.2) ทรัพยากรดิน

ดินในจังหวัดปัตตานี สามารถจำแนกออกเป็น 24 กลุ่มชุดดิน ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ 3 เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ตลอดชั้นดิน บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปน หรืออาจพบผลึกยิปซั่มบ้าง ที่ความลึกประมาณ 1.0 -1.5 เมตร จะพบชั้นตะกอนทะเลสีเขียวมะกอก และพบเปลือกหอยปน ถ้าพบดินกลุ่มนี้บริเวณชายฝั่งทะเลปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.5-7.5) ถึงด่างปานกลาง (pH 7.5-8.0)

กลุ่มชุดดินที่ 5 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวบนทรายแห้ง สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูนดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 6.0 - 8.0

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบ ในช่วงฤดูแล้งข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีเนื้อที่ประมาณ 941 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 6 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม น้ำแช่ขัง ในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือใช้ปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ในช่วงฤดูแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ 171,523 ไร่ หรือ 14.14 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 10 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนบดผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแห้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึก 50 เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า 4.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดมาก มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลาย พวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแปลงมีการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์ หากไม่มีการใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน มีเนื้อที่ประมาณ 19,630 ไร่ หรือร้อยละ 1.62 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 13 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล ในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนและ ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว และพบเศษซากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันปะปนอยู่มาก ตามปกติเมื่อดินขึ้น ค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะเป็นกลางหรือเป็นด่างแต่เมื่อมีการระบายน้ำออกไปหรือทำให้ดินแห้ง สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 7.0 - 8.5 แต่เมื่อมีการระบายน้ำออกหรือทำให้ดินแห้ง ค่าปฏิกิริยาจะลดลงเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด ค่าการเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.0

ตามปกติบริเวณที่พบดินเหล่านี้ มักมีป่าชายเลนขึ้นปกคลุม แต่ในปัจจุบันมีพื้นที่เป็นจำนวนมากที่ตัดแปลงมาใช้ทำนา กุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ การทำนา กุ้งหรือเลี้ยงปลา ถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเกิดกรดและการเกิดสารพิษบางอย่าง เช่น ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น มีเนื้อที่ประมาณ 17,050 ไร่หรือร้อยละ 1.41 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 14 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนานาสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า 80 เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า 4.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานาน ๆ ติดต่อกันหลาย ๆ ปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอ ๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีพืชพืชต่าง ๆ กก กระจูด และหญ้าชันกาด เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 107,589 ไร่ หรือร้อยละ 8.87 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 16 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีดำสีน้ำตาลอ่อนหรือสีน้ำตาลปนเทาและมีจุดประกายสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดงในดินชั้นล่าง ในบางพื้นที่อาจพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสปะปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.0-6.0

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่สามารถปรับปรุงได้ไม่ยากนัก และหน้าดินแน่นทึบ ทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา ในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำมีการปลูกพืชผักต่างๆ หรือ พืชไร่บางชนิด ถ้ามีการชลประทานใช้ทำนาได้ 2 ครั้ง ในรอบปี มีเนื้อที่ประมาณ 2,109 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 17 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ และ/หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ในบริเวณที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ 84,267 ไร่ หรือร้อยละ 6.95 ของพื้นที่ส่วนใหญ่ ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่มักมีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในช่วงฤดูฝนมีเนื้อที่ประมาณ 7,387 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของพื้นที่



กลุ่มชุดดินที่ 22 เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วน สีพื้นเป็นสีเทาหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาลปนเทา หรือสีเหลืองปนน้ำตาลอ่อน และอาจพบศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ ค่าความเป็นกรด เป็นต่างประมาณ 4.5-5.5

บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่ถ้ามีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในช่วงฤดูฝน ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินน้ำกระจาย ชุดดินสีทนม ชุดดินสีนทราย และชุดดินชัยภูมิ

กลุ่มชุดดินที่ 23 เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล หรือวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล ในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันเขาหรือบริเวณเนินชายฝั่งทะเลบริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สีดินเป็นสีเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ 6.0 - 7.0 แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ค่าความเป็นกรดเป็นต่างจะอยู่ประมาณ 7.0 - 8.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีน้ำท่วมอยู่เสมอ ๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้กร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่าง ๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ 13,305 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 26 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินละเอียด ซึ่งมีหินอัคนี หินตะกอน หรือหินแปร หรือเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายน้ำปานกลางถึงดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก 150 เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินมีทรายปน และมีความลาดชันสูง มีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมาก หากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 75,554 ไร่ หรือร้อยละ 6.23 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 32 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบริเวณสันดินริมน้ำ บนพื้นที่ดอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินทรายปนดินร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับชั้นอยู่ และมักมีแร่ไมก้าปะปนในเนื้อดิน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ 4.5 - 5.5

ดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา และผลไม้ต่างๆ มีเนื้อที่ประมาณ 87,201 ไร่ หรือร้อยละ 7.19 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 34 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก 150 เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ 83,264 ไร่ หรือร้อยละ 6.87 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 39 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอน หรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก 150 เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ 87,795 ไร่ หรือร้อยละ 7.24 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 42 เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่า หรือสันทรายชายทะเล เกิดจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ตอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินบนเป็นสีเทาแก่ ไต่ลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรืออิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.0 - 6.0

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก พืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไชซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำแช่ขัง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาด ป่าละเมาะ บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่ บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ 106,426 ไร่ หรือร้อยละ 8.78 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 43 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก หรือบริเวณชายฝั่งทะเล เกิดจากการสลายตัวของฝุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอน บริเวณหาดทราย สันทรายชายทะเลหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างมากเกินไป เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5 - 7.0 แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 51,000 ไร่ หรือร้อยละ 4.21 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 45 เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวของฝุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำบนพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรด หรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง หรือสีแดงปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินปนกรวดลูกรังมากมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว หรือผลไม้บางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 2,031 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของพื้นที่ เช่น สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ 50 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวของฝุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง 50 เซนติเมตรตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ 50 - 100 เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.0 - 5.5 ปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินค่อนข้างเป็นทราย ถ้าพบบริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล มีเนื้อที่ประมาณ 7,369 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 51 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อหยาบบนบริเวณพื้นที่ตอน บริเวณที่ลาดเชิงเขาต่าง ๆ มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงลูกคลื่นลาดชัน เป็นกลุ่มดินต้นหรือต้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอตซ์ หรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.0 - 5.5 ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินต้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้น บางแห่งใช้ปลูกยางพารา หรือปล่อยทิ้งเป็นป่าละเมาะ มีเนื้อที่ประมาณ 18,756 ไร่ หรือร้อยละ 1.55 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 53 เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อละเอียดบนบริเวณพื้นที่ตอน ที่เป็นค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่าง ในระดับความลึกระหว่าง 50-100 เซนติเมตร เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินตะกอนละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.0-5.5 ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชไร่อาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ 3,650 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดิน 57 เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ ปกติเป็นอินทรีย์วัตถุหนามากกว่า 40 ซม. แต่จะหนาไม่เกิน 100 ซม. บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุสลับกับพวกดินอินทรีย์ สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้นสลับอยู่มีสีเป็นสีเทา ไตลงไปจะเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเลซึ่งมักพบอยู่ในระดับความลึกน้อยกว่า 100 ซม. มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟโรต์) อยู่มาก พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า 4.5 ตามสภาพธรรมชาติ พื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักร้างถางพงเพื่อนำมาใช้ปลูกข้าวแต่ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหามากมายในเรื่องคุณภาพของดิน ดังนั้นในปัจจุบันจึงปล่อยให้รกร้างว่างเปล่ามีหญ้าเสม็ด และไม้พุ่มเล็ก ๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินกาบแดง

กลุ่มชุดดินที่ 58 เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ แต่ชั้นดินอินทรีย์ที่พบหนากว่า 100 เซนติเมตร และมีเนื้อหยาบกว่าอีกทั้งมีเศษพืชขนาดเล็กและขนาดใหญ่ปะปนอยู่ทั่วไป สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาล ที่ความลึกมากกว่า 200 เซนติเมตร อาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟโรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า 4.5 ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ

เป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุอาหารพืชต่างๆ อย่างรุนแรง และยากต่อการใช้เครื่องมือทางการเกษตรเนื่องจากเป็นที่  
ลุ่มต่ำ และดินยุบตัว หากมีการระบายน้ำออกเมื่อดินแห้งจะติดไฟได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ ยังคงสภาพป่าพรุ บริเวณขอบๆ พรุบางแห่ง ใช้ปลูกพืชล้มลุกและ  
พืชผักสวนครัว แต่ไม่ค่อยได้ผล เมื่อป่าพรุถูกทำลายไปจะมีพืชต่างๆ เช่น กระจูด เฟิร์น และเสม็ดขึ้นแทนที่มีเนื้อที่  
ประมาณ 238 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 59 กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนินหรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่  
ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบ  
ส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน  
ปฏิกิริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้น ๆ  
ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำนิยมใช้ปลูกพืชผัก  
หรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง

เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำน้ำที่มีการ  
ระบายน้ำแล้ว มีเนื้อที่ประมาณ 25,969 ไร่ หรือร้อยละ 2.14 ของพื้นที่

กลุ่มชุดดินที่ 62 กลุ่มดินนี้อยู่บริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35  
ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกัน  
ไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโคลนกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยัง  
ปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอย โดย  
ปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือ  
แต่หินโผล่ กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อ  
ระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ 121,558 ไร่ หรือร้อยละ  
10.02 ของพื้นที่

### 3.3) ททรัพยากรน้ำ

ในปี 2563 คุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ประกอบด้วยลุ่มน้ำ  
ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำปัตตานี และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีแหล่งน้ำที่มีดัชนีคุณภาพน้ำ  
แหล่งน้ำผิวดิน<sup>1</sup> (Water Quality Index : WQI) อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 46 พอใช้ ร้อยละ 23 เสื่อมโทรม ร้อยละ 16  
และเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 15 และเมื่อเปรียบเทียบกับ ปี 2562 พบว่าทะเลสาบสงขลา แม่น้ำปัตตานี คลองมาบัง  
และคลองละงู คุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ จากเกณฑ์พอใช้เป็นดี แม่น้ำบางนราคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ จากเกณฑ์ดี  
เป็นพอใช้ ส่วนแหล่งน้ำอื่นเกณฑ์คุณภาพน้ำ ไม่เปลี่ยนแปลง

#### <sup>1</sup> ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI)

แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO)  
ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB)  
แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH<sub>3</sub>-N) มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100  
โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำ ดีมาก (คะแนน 91-100) ดี (คะแนน 71-90) พอใช้ (คะแนน 61-70) เสื่อมโทรม (คะแนน 31-60) และ  
เสื่อมโทรมมาก (คะแนน 0-30)

ตารางที่ 97 คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส			
	ลุ่มน้ำภาคใต้ ฝั่งตะวันออก	ลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา	ลุ่มน้ำปัตตานี	ลุ่มน้ำภาคใต้ ฝั่งตะวันตก
 ดี (71-90)	คลองเทพา <sup>(73)</sup> แม่น้ำสายบุรี <sup>(72)</sup>	ทะเลสาบสงขลา <sup>+(72)</sup>	แม่น้ำปัตตานี <sup>+(74)</sup>	คลองมาบั้ง <sup>+(71)</sup> คลองละงู <sup>+(75)</sup>
 พอใช้ (61-70)	แม่น้ำโก-ลก <sup>(70)</sup> แม่น้ำบางนรา <sup>-(69)</sup>	คลองสาขาทะเลสาบ สงขลา <sup>(66)</sup>	-	-
 เสื่อมโทรม (31-60)	-	คลองอู่ตะเภา <sup>(59)</sup> คลองพะวง <sup>(58)</sup>	-	-
 เสื่อมโทรมมาก (0-30)	-	คลองสำโรง <sup>(21)</sup> คลองแห <sup>(28)</sup>	-	-



หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI)  
 + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562  
 - คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพลดลง 1 ระดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562

### คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรี

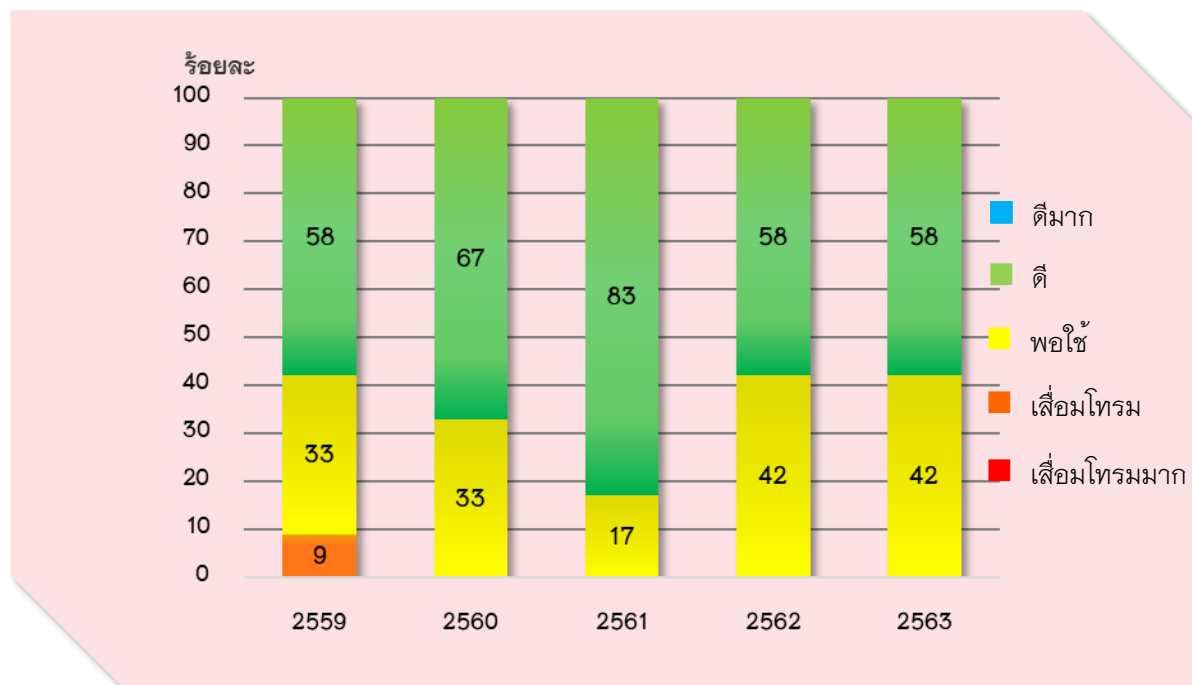
คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรี ในปี 2563 โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยอยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 75 และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าคุณภาพน้ำไม่เปลี่ยนแปลง พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 98 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ปี 2563

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	ร้อยละคุณภาพน้ำ แม่น้ำสายบุรี
 ดี (71-90)	75 - หมู่ 1 ต.กาญจนาภิเษก อ.รามัน จ.ยะลา (SB02) - โรงสูบน้ำแรงต่ำ การประปาเรือเสาะ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส (SB03) - เทศบาลตำบลศรีสาคร อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส (SB04)
 พอใช้ (61-70)	25 - ปากแม่น้ำสายบุรี อ.สายบุรี จ.ปัตตานี (SB01)

สถานการณ์คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2559 – 2563) คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ แนวโน้มคุณภาพน้ำดีขึ้น ไม่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ทั้งนี้ ปี 2562 – 2563 คุณภาพน้ำไม่เปลี่ยนแปลง จึงยังคงต้องเฝ้าระวังคุณภาพน้ำต่อไป



แผนภูมิที่ 24 สถานการณ์คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในช่วง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

### คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี

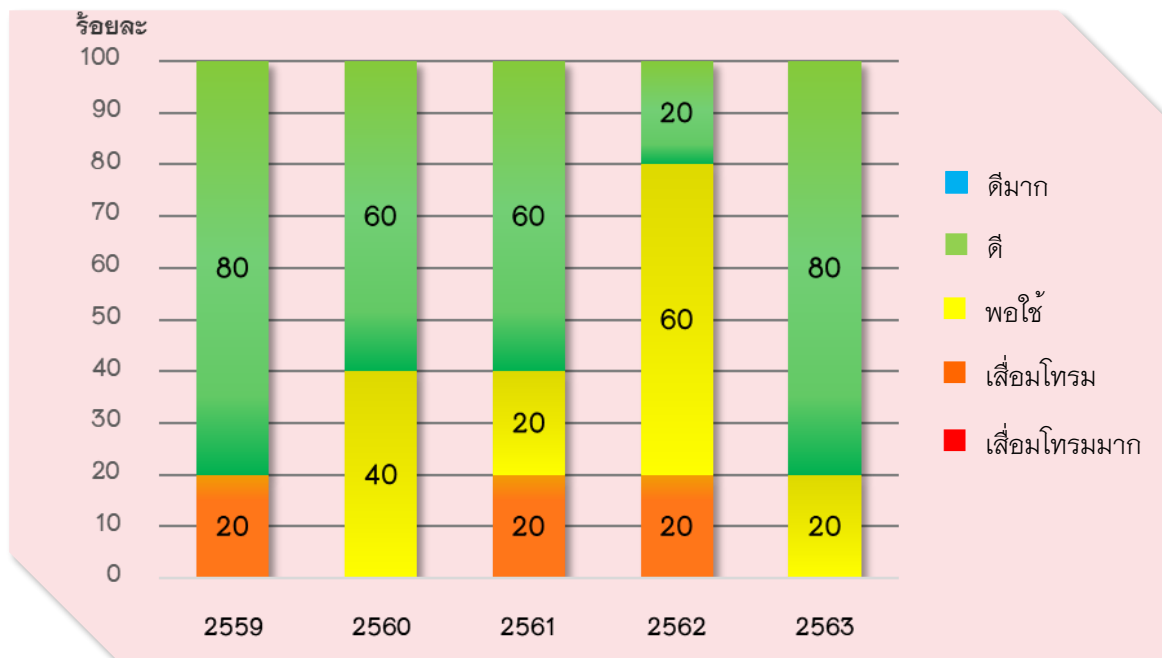
คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ปี 2563 โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 80 และเกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่าคุณภาพน้ำดีขึ้น โดยคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 80 เป็นร้อยละ 100 พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

### ตารางที่ 99 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ปี 2563

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	จุดเก็บตัวอย่างน้ำ	ร้อยละคุณภาพน้ำ
ดี (71-90)	<ul style="list-style-type: none"> <li>บ้านอเนาะบุโล๊ะ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (PT02)</li> <li>โรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา (PT03)</li> <li>บ้านบาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (PT04)</li> <li>ท้ายเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (PT05)</li> </ul>	80
พอใช้ (61-70)	<ul style="list-style-type: none"> <li>ปากแม่น้ำปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (PT01)</li> </ul>	20

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2559–2563) มีแนวโน้มคุณภาพน้ำดีขึ้น พิจารณาจากจำนวนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดีมากมีจำนวนเพิ่มขึ้น และในปี 2563 ไม่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม อาจเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาในพื้นที่ยะลา และปัตตานีลดลง ส่งผลให้ปริมาณการใช้น้ำลดลงไปด้วย



แผนภูมิที่ 25 สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ในช่วง 5 ปี (ปี 2559 – 2563)

### 3.4) ททรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวรวมกันประมาณ 140.03 กิโลเมตร ตั้งแต่อำเภอหนองจิกถึงอำเภอไม้แก่น มีตำบลที่ติดทะเลรวม 19 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่ากำชำ บางเขา บางตาวา ปากบาง รุสะมิแล บานาตันหยงลูโละ บาราโหม บางปู แหลมโพธิ์ ตะโลเกกาโปร์ ปะนาละ บ้านกลาง บ้านน้ำบ่อ บางเก่า ปะเสยะวอ ตะลุบัน ไม้แก่น และดอนทราย

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

- 1) ป่าชายเลน มีพื้นที่รวม 39,318.59 ไร่ สถานการณ์ดีขึ้น สาเหตุเกิดจากไม่มีการบุกรุกพื้นที่และทำลายป่าชายเลน
- 2) ปะการัง มีพื้นที่รวม 107.88 ไร่ พบ 46 ชนิด สถานการณ์ดีขึ้น สาเหตุเกิดจากนักท่องเที่ยวไม่เหยียบย่ำปะการังและการไหลของตะกอนลงสู่ทะเลซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อแนวปะการัง
- 3) หญ้าทะเล มีพื้นที่รวม 2,179 ไร่ พบ 4 ชนิด สถานการณ์แยลง สาเหตุเกิดจากน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลไหลลงทะเล การใช้เครื่องมือทำการประมง การขุดร่องน้ำเดินเรือและท่าเรือ
- 4) สัตว์ทะเลหายาก ได้แก่ เต่าทะเล โลมา และวาฬ พบ 5 ชนิด
- 5) ปะการังเทียม มีจำนวน 12 แห่ง (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 – 2562)
- 6) ป่าพรุและป่าชายหาด มีพื้นที่รวม 4,335.0 ไร่



## สถานการณ์ด้านทรัพยากรทางทะเล

### (1) ป่าชายเลน

ป่าชายเลนเป็นระบบนิเวศของป่าชายฝั่งที่ทนต่อสภาพความเค็มได้และเป็นกลุ่มแรกของสิ่งมีชีวิตที่บุกเบิกชีวิตความเป็นอยู่ลงไปสู่ทะเลพร้อม ๆ กับการชักนำพื้นแผ่นดินให้รูกล้าตามลงไปทะเล จึงนับเป็นปราการด่านแรกระหว่างบกกับทะเล โดยจะประกอบด้วยพันธุ์ไม้ สัตว์นานาชนิด ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น การขึ้นลงของน้ำทะเล ดินเลนที่มีอินทรีย์สารเป็นจำนวนมาก ฯลฯ อยู่รวมกันเป็นระบบ ป่าชายเลน เป็นกลุ่มของสังคมพืชซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นไม้ไม่ผลัดใบ มีลักษณะทางสรีรวิทยาและการปรับตัวทางโครงสร้าง ที่คล้ายคลึงกันและการขึ้นของพรรณไม้ในป่าชายเลน จะขึ้นอยู่กับแนวเขต ซึ่งผิดแปลกไปจากสังคมพืชป่าบก ทั้งนี้เพราะอิทธิพลจากลักษณะของดิน ความเค็มของน้ำทะเลและการขึ้นลงของน้ำทะเลเป็นสำคัญสำหรับแนวเขตที่เด่นชัด ของป่าชายเลน ได้แก่ โกงกาง ทั้งโกงกางใบเล็กและโกงกางใบใหญ่ จะขึ้นอยู่หนาแน่นบนพื้นที่ใกล้ฝั่งทะเล ไม้แสมและประสัก จะอยู่ถัดจากแนวเขตของโกงกาง ไม้ตะบูน จะอยู่ลึกเข้าไปจากแนวเขตของไม้แสมและประสัก เป็นพื้นที่ที่มีดินเลน แต่มักจะแข็ง ส่วนบนพื้นที่ดินเลนที่ไม้แข็งมากนักและมีน้ำทะเลท่วมถึงเสมอ จะมีไม้โปรง รังกะเท้ และผาด ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น

**สถานภาพและสถานการณ์ทรัพยากรป่าชายเลน** โดยจังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 39,318.59 ไร่ เนื้อป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 17,405.68 ไร่ โดยอยู่ในพื้นที่ 6 อำเภอ 24 ตำบล ได้แก่ อำเภอปะนาเระ อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี และอำเภอหนองจิก โดยในพื้นที่อำเภอปัตตานี ได้แก่

(1) อำเภอเมืองปัตตานี มีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติ ครม. จำนวน 6,535.53 ไร่ โดยเนื้อป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 355.75 ไร่ ในพื้นที่ตำบลตันหยงลุโล๊ะ ตำบลบานา ตำบลบาราโหม ตำบลรูสะมิแล ตำบลสะบารัง ตำบลอานาะรู

(2) อำเภอยะหริ่ง มีเนื้อที่ป่าชายเลนตามมติ ครม. จำนวน 11,934.22 ไร่ เนื้อป่าชายเลนคงสภาพ จำนวน 8,090.71 ไร่ มีตำบลตะโละกาโปรี ตำบลบางปู ตำบลปายามูมั่ง ตำบลยามู ตำบลหนองแรต ตำบลแหลมโพธิ์

#### สาเหตุการเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าชายเลน

- (1) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อทำการเกษตร การประมง
- (2) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อขยายชุมชนเมือง/ที่อยู่อาศัย
- (3) การบุกรุกป่าชายเลนเพื่อการท่องเที่ยว
- (4) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน

### (2) ปะการัง

จังหวัดปัตตานีมีแนวปะการังคิดเป็นพื้นที่รวม 107.88 ไร่ (0.17 ตารางกิโลเมตร) โดยพบแนวปะการังขนาดใหญ่ที่เกาะโลซิน ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 80 ไร่ หรือ 74.16% ของพื้นที่แนวปะการังทั้งหมดของจังหวัด แนวปะการังในจังหวัดปัตตานีอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ดีมาก โดยเฉพาะที่ เกาะโลซิน แนวปะการังส่วนใหญ่ประกอบด้วยปะการังเขากวางแบบกิ่ง (Acropora spp.) ปะการังลายดอกไม้ (Pavona spp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (Montipora spp.) ปะการังโขด (Porites spp.) บริเวณที่เป็นแนวปะการัง ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมาก โดยมีสัดส่วนปะการังที่มีชีวิตต่อปะการังตายประมาณ 4.8:1

นอกจากเกาะโลซินแล้ว จังหวัดปัตตานียังมีแนวปะการังบริเวณเกาะเล่าปี และกองหินเล่าปี ที่มีความน่าสนใจ และยังไม่มีการสำรวจจากหน่วยงานต่างๆ มากนัก จากการสำรวจโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง ในพ.ศ. 2558 พบว่า บริเวณเกาะเล่าปีและกองหินเล่าปีมีพื้นที่แนวปะการัง 12.56 และ 15.32 ไร่ ตามลำดับ และมีสถานภาพปะการังดีมากและปานกลาง แนวปะการังเกาะเล่าปี ได้รับความเสียหายจากการใช้พื้นที่ในการซ่อมทิ้งระเบิดทางทะเล ทำให้ปะการังบางส่วนอยู่ในระยะการฟื้นตัว ส่วนแนวปะการังบริเวณกองหินเล่าปีได้รับผลกระทบจากการทำประมง มีเศษอวนเป็นจำนวนมากพันอยู่รอบกองหิน นอกจากนี้ยังพบอุทรายสำหรับใช้ป็นสมอเรือและตาเบ็ดเป็นจำนวนมากติดอยู่ตามกองหินและแนวปะการัง จากการสำรวจโดยวิธี Line Intercept Transect จำนวน 6 สถานี บริเวณเกาะโลซิน ซึ่งมีแนวปะการังกว้างเป็นผืนเดียวกัน คิดเป็นพื้นที่ 80 ไร่ หรือ 74.15เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่แนวปะการังทั้งหมดของจังหวัด

ในการประเมินสถานภาพของแนวปะการังจากการสำรวจ จะใช้อัตราส่วนระหว่างเปอร์เซ็นต์การปกคลุมพื้นที่ของปะการังที่มีชีวิต (LC) และปะการังตาย (DC) เป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกสถานภาพ ดังนี้

อัตราส่วนการปกคลุมพื้นที่	สถานภาพแนวปะการัง
LC : DC $\geq 3 : 1$	ดีมาก
LC : DC $2 : 1$	ดี
LC : DC $1 : 1$	ดีปานกลาง
LC : DC $1 : 2$	เสียหาย
LC : DC $1 : \geq 3$	เสียหายมาก

จากการวิเคราะห์พบว่า แนวปะการังในพื้นที่เกาะโลซิน จังหวัดปัตตานี ที่อยู่ในสถานภาพสมบูรณ์ดีมาก มีจำนวน 4 สถานี และสมบูรณ์ดี 2 สถานีจากข้อมูลสถานีที่ทำการศึกษารวมทั้งหมดสามารถนำมาคำนวณเป็นสถานภาพแนวปะการังในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี และลักษณะของแนวปะการังในแต่ละบริเวณปะการังชนิดเด่นที่พบในพื้นที่แนวปะการังจังหวัดปัตตานี รูปแบบปะการังที่มีรูปรังกลุ่มปะการังเขากวางและที่มีรูปร่างแบบโต๊ะเป็นแบบพุ่มปะการังเขากวางซึ่งเป็นดงขนาดใหญ่ (*Acropora intermedia*, *A. grandis*) ปะการังโต๊ะ (*Acropora hyacinthus*) และมีปะการังช่องเล็กแบบแผ่น (*Montipora equituberculata*) ปะการังโขด (*Porites lutea*) และปะการังดอกกะหล่ำ (*Pocillopora damicornis*)

### แนวปะการังเกาะโลซิน

เกาะโลซิน เป็นเกาะที่ตั้งอยู่ใต้สุดของประเทศทางฝั่งอ่าวไทย ก่อนจะเข้าสู่เขตแดนของประเทศมาเลเซีย มีลักษณะเป็นกองหินใต้น้ำที่มีส่วนยอดโผล่พ้นผิวน้ำเล็กน้อยเพียง 2-3 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลางของกองหินส่วนที่โผล่พ้นน้ำประมาณ 10 เมตร บนตัวเกาะไม่มีหาดทราย หรือต้นไม้ มีเพียงประการังเพื่อเป็นจุดสังเกตสำหรับการเดินเรือในช่วงเวลากลางวันเท่านั้น เกาะโลซิน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปะนาเระ มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ คือ  $07^{\circ} 19' 46''$  องศาเหนือ และ  $101^{\circ} 59' 41''$  องศาตะวันออก (พิกัด WGS 84 Datum) ลักษณะโดยทั่วไปของตัวเกาะเป็นกองหินปริ่มน้ำ แนวปะการังส่วนใหญ่อยู่ทางด้านทิศตะวันตก และทางด้านทิศใต้ของตัวเกาะ ซึ่งก่อตัวได้ดีเป็นแนวปะการังริมฝั่ง (fringing reef) เนื่องจากเป็นด้านกำบังจากคลื่นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนทางด้านตะวันออกและด้านทิศเหนือของตัวเกาะพบปะการังก่อตัวขึ้นอยู่บนโขดหิน เกาะโลซินเป็นเกาะที่ตั้งอยู่ห่างฝั่งจึงมีตะกอนแขวนลอยในมวลน้ำน้อยจึงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้ปะการังสามารถเจริญเติบโตได้ดี โดยแนวปะการัง

แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ โชนพื้นราบ (reef flat) และโชนลาดชัน (reef slope) ความกว้างของแนวปะการังประมาณ 20-30 เมตร ในด้านที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวปะการังที่กว้างมากกว่า 200 เมตร ในด้านที่กำบังคลื่นลมในช่วงมรสุม แนวปะการังสามารถพัฒนาและก่อตัวได้ดีถึงระดับความลึกของน้ำประมาณ 30 - 40 เมตร

แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นทราย และมีปะการังบางส่วนที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ปะการังชนิดเด่นในพื้นที่บริเวณนี้ ได้แก่ ปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) ทั้งชนิดรูปทรงที่เป็นกิ่งยาว (*Acropora* branching) และรูปทรงแบบโต๊ะ (*Acropora* tabulate) โดยปะการังเขากวางแบบกิ่งจะเจริญเติบโตบนพื้นทราย ซึ่งมีฐานของกิ่งยึดติดกัน แนวปะการังบริเวณนี้อยู่ในระดับน้ำค่อนข้างตื้น ความลึกของน้ำประมาณ 10 - 15 เมตร

แนวปะการังทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน เนื่องจากพื้นที่ของแนวปะการังบริเวณนี้เป็นด้านหน้าผาชัน ลาดลงสู่ทะเลลึก โดยแนวปะการังบริเวณนี้จะพบได้ ตั้งแต่ระดับน้ำลึก 5 - 10 เมตร จนถึงระดับความลึก 30 - 40 เมตร ในบริเวณนี้ จะไม่พบปะการังชนิดเด่นเพียงชนิดใด ชนิดหนึ่งในปริมาณมาก แต่จะพบปะการังหลากหลายชนิด เนื่องจากความแตกต่างของระดับความลึก ทำให้ปัจจัยสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมกับชนิดของปะการังแต่ละชนิด แตกต่างกันตามระดับความลึก ปะการังชนิดเด่นในพื้นที่ที่มีอัตราส่วนปกคลุมที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ ปะการังเขากวาง (*Acropora* spp.) ชนิดที่มีรูปทรงเป็นกิ่งยาว (*Acropora* branching, ACB) ปะการังโขด (*Porites* spp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (*Montipora* spp.) ปะการังกาแล็กซี (*Galaxea* sp.) โดยปะการังเขากวางแบบกิ่งจะเจริญเติบโตบนพื้นทราย และบางส่วนมีฐานของกิ่งยึดติดกัน รวมถึงปะการังอ่อน (Soft coral) เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีโครงสร้างแข็งสำหรับการลงเกาะของตัวอ่อนปะการัง และลักษณะของพื้นที่ที่เป็นร่องน้ำมีกระแสไหลผ่าน เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของปะการังอ่อน และ กัลปังหาในบางจุด

### แนวปะการังเกาะเล้าปี

เกาะเล้าปี ตั้งอยู่ใกล้ฝั่งในเขตอำเภอสายบุรี มีพิกัดทางภูมิศาสตร์ 06° 40' 15" องศาเหนือ และ 101° 43' 55" องศาตะวันออก (พิกัด WGS 84 Datum) แนวปะการังของจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่อยู่ทางด้านทิศตะวันตก และทิศใต้ของตัวเกาะ ซึ่งก่อตัวได้ดีเป็นแนวปะการังริมฝั่ง (fringing reef) เนื่องจากเป็นด้านที่ได้รับอิทธิพลจากคลื่นลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนทางด้านตะวันออก และด้านทิศเหนือของตัวเกาะพบปะการังก่อตัวขึ้นอยู่บนโขดหิน ความกว้างของแนวปะการัง ประมาณ 10 เมตร ถึงหลายสิบเมตรในบางบริเวณ และแนวปะการังสามารถก่อตัวถึงระดับความลึกของน้ำ ประมาณ 18 เมตร แนวปะการังแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ โชนพื้นราบ (reef flat) และโชนลาดชัน (reef slope)

แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของตัวเกาะ ลักษณะของแนวปะการังจะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ด้านในของแนวปะการังจะเป็นกองหินที่เป็นแนวต่อเนื่องจากตัวเกาะ ถัดมาจะมีลักษณะเป็นแอ่งที่พื้นเป็นหินมีความกว้างประมาณ 20 - 30 เมตร ถัดมาเป็นแนวสันของกองหินใต้น้ำก่อนจะลาดลงสู่พื้นทรายที่ระดับความลึกประมาณ 17 เมตร พื้นที่สำรวจบริเวณนี้เป็นที่ตื้น ลักษณะของพื้นทะเลเป็นแอ่งและราบเรียบ ประกอบกับได้รับอิทธิพลของคลื่นลมน้อยกว่าด้านตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเกาะ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีปะการังเจริญเติบโตปกคลุมได้ดี จากการสำรวจพบว่าบริเวณดังกล่าวมีอัตราส่วนของปะการังที่มีชีวิตปกคลุมพื้นที่เพียง 6 เปอร์เซ็นต์ จึงเป็นแหล่งปะการังที่เล็กมาก ซึ่งปะการังที่พบ ได้แก่ ปะการังกาแล็กซี (*Galaxea* sp.) ปะการังโขด (*Porites* sp.) ปะการังผิวเกล็ดน้ำแข็ง (*Montipora* sp.) ปะการังดอกกะหล่ำ (*Pocillopora* sp.) แนวปะการังทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ของตัวเกาะ ลักษณะเป็นปะการังที่เจริญเติบโตบนพื้นหิน ซึ่งด้านในของแนวปะการังจะเป็นกองหินเทียงเป็นแนว ต่อเนื่องจากตัวเกาะคล้ายกับสถานีที่ 1 ก่อนจะลาดลงสู่พื้นทรายที่ระดับความลึกประมาณ 15 เมตร พื้นที่สำรวจ บริเวณนี้มีลักษณะของพื้นที่ทะเลราบเรียบ ประกอบกับได้รับอิทธิพลของคลื่นลมน้อยกว่าด้านตะวันตกเฉียงเหนือ ของตัวเกาะ ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีปะการังเจริญเติบโตปกคลุมได้ดี มีความเสียหายของแนวปะการังจากการใช้พื้นที่ ในการซ่อมรบบทางทะเลเพียงบางส่วนเท่านั้น บริเวณดังกล่าวมีอัตราส่วนของปะการังที่มีชีวิตปกคลุมพื้นที่ถึง 34 เปอร์เซ็นต์

สาเหตุและปัญหาที่ส่งผลให้แนวปะการังเสื่อมโทรม

(1) การใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวทางทะเล ที่ไม่มีความรับผิดชอบ ผลเสียหายที่เกิดจาก นักท่องเที่ยวประเภทดำที่ผิว ยื่นเหยียบปะการังจนแตกหักเสียหาย ส่วนการทิ้งสมอเรือลงในแนวปะการังนั้น ปัจจุบัน พบน้อยลง แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ที่มีทุ่นไม่เพียงพอ

(2) การทิ้งขยะลงทะเล ขยะที่เป็นปัญหาใหญ่ต่อแนวปะการังคือ เศษอวน อวนที่ปกคลุม ปะการังจะทำให้ปะการังตาย เพราะปะการังไม่สามารถรับแสงแดดได้

(3) การทำประมงผิดกฎหมาย บริเวณแนวปะการัง เช่น อวนล้อมหิน

(4) พายุ คลื่นลม

**แนวทางการแก้ไขปัญหา**

(1) การจัดสร้างปะการังเทียมในพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างแหล่งดำน้ำใหม่ เพื่อทดแทน และลดผลกระทบต่อนแนวปะการังธรรมชาติ

(2) จัดทำทุ่นแสดงแนวเขตปะการังและทุ่นผูกเรือ

(3) จัดกิจกรรม/เข้าร่วมกับชุมชนในพื้นที่ และรณรงค์เรื่องการจัดการขยะทะเลและมีการเก็บ ขยะใต้น้ำเป็นประจำ เพื่อให้ปะการังฟื้นตัวได้ตามปกติ

(4) พัฒนาเขตชายฝั่งทะเลให้เป็นพื้นที่ที่ปลอดภัย

(5) บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

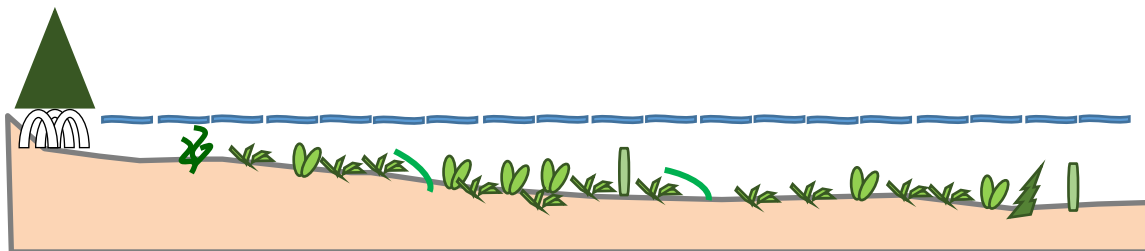
(6) กำหนดเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์การทำประมงที่เหมาะสมในพื้นที่แนวปะการัง

### (3) หญ้าทะเล

หญ้าทะเลเป็นพืชดอกที่เจริญเติบโตอยู่ในทะเลโดยนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าดั้งเดิมของพืชมีกำเนิด มาจากสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวที่เรียกว่าไดอะตอมที่อาศัยอยู่ในทะเลต่อมาวิวัฒนาการเป็นพืชบกซึ่งมีพัฒนาถึงขั้นสูงสุด เป็นพืชมีดอก (Waycott et al., 2004) แต่หญ้าทะเลเป็นกลุ่มพืชมีดอกกลุ่มเดียวเท่านั้นที่พัฒนากลับลงไปสู่ทะเล (Monocotyledons, sub-class Alismatidae) หญ้าทะเลแพร่กระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางในเขตน้ำตื้นชายฝั่งทะเล ทั่วโลกในเขตร้อนและเขตหญ้าทะเลเขตอบอุ่นหญ้าทะเลสามารถสืบพันธุ์ได้ 2 วิธีคือการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ และแบบอาศัยเพศ โดยการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศนั้นหญ้าทะเลจะแตกกิ่งก้านหรือยอดใหม่จากเหง้าหรือไรโซม (rhizome) ส่วนการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศหญ้าทะเลจะผลิตดอกและมีการถ่ายละอองเกสรโดยใช้น้ำและคลื่นลม เป็นตัวพัดพาจากนั้นเมื่อมีการปฏิสนธิดอกตัวเมียจะพัฒนาเป็นผลซึ่งภายในมีเมล็ดที่ใช้ในการแพร่ขยายพันธุ์ต่อไปได้

แหล่งหญ้าทะเลในอ่าวปัตตานี พบแพร่กระจายอยู่บริเวณปากแม่น้ำใกล้ป่าชายเลน มีเนื้อที่ประมาณ 2,179 ไร่ พบหญ้าทะเล 4 ชนิด คือหญ้ากุ่มชายทะเล หญ้ากุ่มชายเข็ม หญ้าใบมะกรูด และหญ้าใบพาย พื้นที่ที่พบ

แหล่งหญ้าทะเลในอ่าวปัตตานี ได้แก่ ปลายแหลมตาชี บ้านปือเคาะห์ บ้านบูดี บ้านตะโละสะมีแล บ้านตาโต๊ะ ปากแม่น้ำ ยะหริ่ง บ้านบางปู บ้านตันหยงลูโละ บ้านบานา และบ้านแหลมนก การก่อตัวของแหล่งหญ้าทะเลในเขตพื้นที่ของ จังหวัดปัตตานี ขึ้นอยู่กับลักษณะทางภูมิศาสตร์และอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้แหล่งหญ้าทะเลส่วนใหญ่มักพบแพร่กระจายอยู่บริเวณพื้นที่อับลม เช่น ในลำคลองและอ่าว บริเวณนี้ เป็นบริเวณที่มีตะกอนสะสมอยู่มาก พบป่าชายเลนขึ้นอยู่หลายจุด พื้นที่เลบริเวณนี้มีปริมาณตะกอนสะสมอยู่มาก ทำให้น้ำทะเลค่อนข้างขุ่น เมื่อน้ำลงเต็มที่จะปรากฏให้เห็นส่วนของโซนพื้นราบใต้อ่าวเป็นแนวกว้าง



ภาพที่ 5 แสดงลักษณะทั่วไปของพื้นที่น้ำตื้นของแหล่งหญ้าทะเลอ่าวปัตตานี จังหวัดปัตตานี

จากการติดตามข้อมูลระยะยาวของแหล่งหญ้าทะเลในจังหวัดปัตตานี พบว่าแหล่งหญ้าทะเลบริเวณ อ่าวปัตตานีเป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดใหญ่ของอ่าวไทยตอนล่าง เนื่องจากอ่าวปัตตานีมีสภาพคลื่นลมค่อนข้างสงบ มีปากคลอง และมีทางน้ำติดทะเล แหล่งน้ำที่สำคัญที่ระบายลงทะเลบริเวณที่พบแหล่งหญ้าทะเล ได้แก่ คลองบางปู และคลองผ้าไหม

สาเหตุการเสื่อมโทรมของทรัพยากรหญ้าทะเล

(1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล ความเค็ม อุณหภูมิ ตะกอนดิน ซึ่งหญ้าทะเลจะมีการเปลี่ยนแปลงในรอบปีที่ค่อนข้างชัดเจน โดยหากเข้าสำรวจในพื้นที่ช่วงปลายฤดูร้อน หญ้าทะเล ส่วนที่อยู่เหนือพื้นที่จะหายไปจากพื้นที่ เหลือแต่รากและส่วนใต้ดิน ส่วนของใบจะแตกยอดใหม่ในช่วงมรสุมตะวันตก และจะเจริญเติบโตเต็มที่ในช่วงปลายฤดูมรสุมตะวันออก

(2) ผลจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลต่างๆ การทำประมง และการทำนาเกลือ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ทำให้ระบบนิเวศบริเวณนั้นเปลี่ยนไป อาจทำให้เกิดการบลูมของ ตะไคร่น้ำชนิด *Enteromorpha* spp. ทำให้เข้าไปปกคลุมพื้นที่ ส่งผลให้หญ้าทะเลไม่สามารถสังเคราะห์แสงเจริญเติบโตได้ และส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตและการแพร่กระจายของหญ้าทะเลในทะเลสาบสงขลา

(3) การพัฒนาแนวชายฝั่ง ส่งให้ตะกอนไหลลงสู่ทะเล รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ในทะเลชายฝั่ง เพื่อการท่องเที่ยว สร้างสะพานหรือท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ในบริเวณที่แหล่งหญ้าทะเล

(4) การทำประมงผิดกฎหมายในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล เช่น อวนล้อมหิน

(5) การปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม บ้านชุมชนชายฝั่ง และนาเกลือทำให้คุณภาพน้ำทะเล

เสื่อมโทรม

(6) ปัญหาคลื่นลมมรสุมที่รุนแรง ทำให้มีการเคลื่อนย้ายของแนวสันทราย และตะกอนตาม

ธรรมชาติที่ทับถมแนวหญ้า

#### (4) สัตว์ทะเลหายาก

จังหวัดปัตตานีมีสัตว์ทะเลหายากที่เด่น คือ โลมาหลังโหนกซึ่งพบมากบริเวณปากแม่น้ำปัตตานี ปากอ่าวปัตตานี ไปจนถึงชายหาดบ้านทะเลกาโปร โดยมีแนวโน้มจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่จำนวนการเกยตื้นค่อนข้างจะคงที่ ในขณะที่วาฬพบว่ามี การเกยตื้นของวาฬโอมูระในบริเวณอ่าวปัตตานี และเต่าทะเลอัตราการเกยตื้นมีแนวโน้มลดลง โดยที่ผ่านมามีพบสัตว์ทะเลหายาก ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด ได้แก่ เต่าทะเล 2 ชนิด และโลมา-วาฬ 3 ชนิด โดยจากข้อมูลทั้งการเกยตื้น การสำรวจในธรรมชาติ และการแจ้งข่าวของชุมชน พบสัตว์ทะเลหายาก

##### สาเหตุที่มีผลกระทบต่อสัตว์ทะเลหายาก

(1) ภัยจากเครื่องมือ-ขยะจากการประมง เนื่องจากสัตว์ทะเลหายากกลุ่มที่อยู่ตามแนวชายฝั่ง เช่น เต่าทะเล โลมาหลังโหนก โลมาหัวบาตรหลังเรียบ และโลมาปากขวด มีความใกล้ชิดกับพื้นที่ทำการประมงมาก มีเครื่องมือประมงหลายชนิดที่เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลเหล่านี้ จากข้อมูลการตายของสัตว์ทะเลหายากต่างๆ พบว่าเครื่องมือทำการประมงที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ ได้แก่ อวนลอย เบ็ดราว อวนล้อม และโป๊ะน้ำตื้น เช่น เต่าทะเล ซึ่งการเกยตื้นมักพบเศษอวนติดพันลำตัว แขน ขา เป็นผลให้ แขน ขาขาด สำหรับโลมา-วาฬ อาจยังไม่ทราบผลแน่ชัด เรื่องการติดเครื่องมือประมง เนื่องจากการเกยตื้นส่วนใหญ่มาจากความเจ็บป่วยตามธรรมชาติ และไม่เห็นบาดแผลที่ลำตัว

(2) มลพิษและความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมชายฝั่งและชายในทะเล มักพบร่วมในการเกยตื้น อาจเป็นสาเหตุหลักและสาเหตุของการเกยตื้น เช่น เมื่อเต่าทะเล หรือสัตว์ทะเลหายากอื่นๆ อ่อนแอจากการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการติดเครื่องมือประมงการหาอาหารทำได้ยากขึ้น จึงหาอาหารที่ง่ายต่อการล่า ขยะจึงมักถูกกินเข้าไป อาจเป็นสาเหตุร่วมที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต การทิ้งขยะโดยเฉพาะประเภท เศษอวน ถุงพลาสติกลงในทะเล ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สัตว์ทะเลบาดเจ็บหรือตายได้ ตัวอย่างการตายของเต่าทะเลและโลมา หลายกรณีพบว่า สัตว์ทะเลหลายชนิดเข้าไปติดในเศษอวนตาย หรือเมื่อกินขยะทะเลเข้าไปไม่สามารถย่อยได้ เกิดการอุดตันที่ระบบทางเดินอาหาร และเป็นสาเหตุทำให้สัตว์ตายในที่สุดซึ่งขยะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

(3) การเจ็บป่วยตามธรรมชาติและภัยจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ ทั้งเต่าทะเล พะยูน โลมาและปลาวาฬ เป็นสัตว์ที่หายใจด้วยปอด ดังนั้น การเกิดภัยพิบัติในธรรมชาติมรสุม พายุ คลื่นลมแรง หรือการเปลี่ยนแปลงชั้นบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และอุณหภูมิของน้ำ จึงมีผลต่อสุขภาพเช่นกัน ดังที่พบโลมาเกยตื้นเป็นจำนวนมาก ที่แสดงอาการป่วย

(4) ขาดมาตรการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของสัตว์ทะเลหายากที่เหมาะสม เช่น พื้นที่แหล่งวางไข่เต่าทะเล หรือ แหล่งที่อยู่อาศัยเต่าทะเล มักถูกรบกวนโดยการท่องเที่ยว หรือการใช้เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ และแหล่งที่อยู่อาศัยของโลมา-วาฬ ประจำถิ่น มักซ้อนทับกับการทำประมง

(5) บุคลากรและองค์ความรู้ด้านสัตว์ทะเลหายากไม่เพียงพอ และความร่วมมือการอนุรักษ์ไม่แพร่หลาย

#### (5) อ่าวปัตตานี

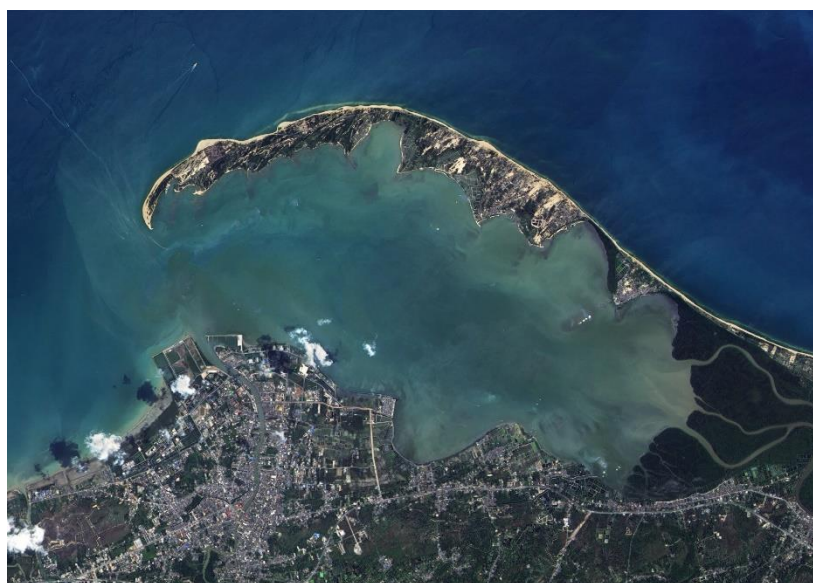
อ่าวปัตตานีอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดปัตตานี ปากอ่าวเปิดออกสู่อ่าวไทยทางทิศตะวันตก ด้านเหนือของอ่าวจรดแหลมโพธิ์หรือแหลมตาชีซึ่งเป็นสันทรายยื่นออกไปในทะเล มีความยาว 16 กิโลเมตร เนื่องจากมีจะงอยซึ่งเป็นส่วนของแหลมโพธิ์ยื่นออกไปในทะเล ทำให้อ่าวมีลักษณะกึ่งปิด รวมทั้งเกิดการสะสมของตะกอน

ที่พัฒมาจากแม่น้ำส่งผลให้อ่าวค่อนข้างตื้นเงินหากมองจากมุมมองภาพถ่ายดาวเทียมจะเห็นลักษณะของตะกอน เป็นริ้วสีน้ำตาล ผลของการทับถมของตะกอนโดยเฉพาะบริเวณก้นอ่าว ทำให้เกิดดินดอน ซึ่งมีลักษณะเป็นหาดโคลน กว้างใหญ่ และพัฒนาเป็นป่าชายเลน

เป็นมรดกธรรมชาติที่สำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี เศรษฐกิจ สังคม และนิเวศวิทยา ฯลฯ เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพสูงแห่งหนึ่งของโลก เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่ง ทะเลที่ควรแก่การอนุรักษ์จากองค์การสากลเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรแห่งโลกหรือ IUCN ทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี อ่าวปัตตานีถือว่าเป็น “อ่าวประวัติศาสตร์” เนื่องจากปรากฏหลักฐานนักเดินเรือได้ใช้เป็นที่พัก หลบลมมรสุม ซ่อมแซมเรือ และเป็นที่ค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าของพ่อค้าชาติต่างๆ มาตั้งแต่สมัยลังกาสุกะจนถึง พุทธศตวรรษที่ 21 - 22 เมื่อพ่อค้าชาวตะวันตก เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ได้เข้ามาค้าขาย ตั้งสถานี การค้า ทำให้อ่าวปัตตานีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและมีท่าเรือ ที่ได้รับความนิยมจากนักเดินเรือมากมาย เป็นเวลานานอ่าวปัตตานีได้อำนวยประโยชน์ให้กับชุมชนชายฝั่งในหลากหลายรูปแบบ เช่น การประมงพื้นบ้าน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำเทียบเรือเพื่อการคมนาคมขนส่ง การพักผ่อนเพื่อนันทนาการ การเป็นที่ตั้งเขตอุตสาหกรรมและชุมชนรอบอ่าวปัตตานี กล่าวได้ว่า อ่าวปัตตานีเป็นมรดกธรรมชาติที่ควรแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมให้เกิดคุณค่าแก่ชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

#### ชุมชนชายฝั่งที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (รอบอ่าวปัตตานี)

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ Buna Dara
2. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนบางปูสุเหร่า
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านบานา (สะพานไม้บานา)
4. กลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาเลี้ยงปูดำในพื้นที่ป่าชายเลน
5. กลุ่มอนุรักษ์ป่าชายเลนและการท่องเที่ยวบ้านทะเลสะมีแล
6. กลุ่มประมงพื้นบ้านรูสะมีแล



ภาพที่ 6 แสดงแผนที่อ่าวปัตตานี

## สถานการณ์ด้านการกัดเซาะชายฝั่ง

จากข้อมูลการสำรวจโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ชายฝั่งจังหวัดปัตตานี ระยะทางประมาณ 140.03 กิโลเมตร มีพื้นที่ชายฝั่งที่ประสบปัญหาการกัดเซาะยาวประมาณ 44.23 กิโลเมตร โดยแบ่งออกเป็น

- (1) พื้นที่ที่ยังไม่มีการดำเนินการแก้ไขยาวประมาณ 22.99 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะรุนแรง 7.21 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะปานกลาง - กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะเล็กน้อย 15.78 กิโลเมตร
- (2) พื้นที่ที่ประสบปัญหาการกัดเซาะที่มีการดำเนินการแก้ไขแล้วประมาณ 21.24 กิโลเมตร
- (3) พื้นที่ติดตามตรวจสอบประมาณ 95.80 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่มีการสะสมของตะกอนมากประมาณ 6.54 กิโลเมตร
  - พื้นที่ที่มีการสะสมของตะกอนน้อยประมาณ - กิโลเมตร
  - พื้นที่สมดุลประมาณ 82.52 กิโลเมตร
  - พื้นที่อื่นๆ (พื้นที่ก่อสร้างรุกแนวชายทะเล พื้นที่หิน พื้นที่ปากแม่น้ำ) ประมาณ 6.74 กม.

### สาเหตุของการกัดเซาะชายฝั่ง (Pressure)

(1) การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งและพื้นที่ริมทะเล การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การตั้งถิ่นฐานและสิ่งก่อสร้าง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การสูบน้ำทะเลมาใช้ในการเพาะเลี้ยง การวางท่อระบายน้ำทิ้ง และการเปลี่ยนแปลงทางไหลของน้ำ และหรือร่องน้ำ การก่อสร้างรูกัลลำนน้ำ อย่างเช่น การก่อสร้างสะพาน การสร้างท่าเทียบเรือและถนนเลียบชายฝั่ง ล้วนกระตุ้นให้ชายฝั่งทะเลซึ่งมีความเบาบาง เกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งกัดเซาะ

(2) การแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าของภาครัฐ โดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหลายพื้นที่ประสบกับปัญหา ชายฝั่งทะเลถูกกระแสน้ำกัดเซาะ ได้มีการแก้ไขปัญหามาเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ในรูปแบบต่างๆ เช่น กำแพงกันคลื่น ทินทิงและรอดักทราย เป็นต้น โครงสร้างดังกล่าวไม่สามารถสลายพลังงานคลื่นได้ กลับส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งรุนแรงและขยายตัวเป็นวงกว้างมากขึ้น ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาคิดพลาด

(3) กระบวนการทางธรรมชาติ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่มีกระแสน้ำและลมแรงเมื่อคลื่นและลมกระทบชายฝั่งจะชะตะกอนทรายออกไปทำให้เกิดภาวะขาดความสมดุลของตะกอนทรายชายหาด ผนวกกับสภาวะโลกร้อนระดับน้ำทะเลสูงขึ้นส่งผลให้ชายฝั่งทะเลมีการเปลี่ยนแปลงเกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เป็นกระบวนการทางธรรมชาติ

## 3.5) ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

### 3.5.1) อุทกภัย

เป็นปัญหาสำคัญทั้งที่เกิดจากน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลันในพื้นที่ใกล้ภูเขา เช่น อำเภอโคกโพธิ์ เนื่องจากมีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำหรือระดับน้ำทะเลหนุนสูง รวมถึงปริมาณน้ำที่มากจนระบายลงสู่ลุ่มน้ำด้านล่างหรือทะเลไม่ทันเป็นสาเหตุของน้ำท่วมขังและล้นตลิ่ง ซึ่งพบได้ในเขตอำเภอเมืองปัตตานีและเขตเทศบาลต่าง ๆ สามารถสรุปสาเหตุของการเกิดอุทกภัยได้ ดังนี้



- (1) การที่มีฝนตกหนักในบริเวณกว้าง
- (2) ความตื้นเขินของแม่น้ำสายหลักและคลองต่าง ๆ จากการอุดตันของขยะชุมชน รวมทั้งการใช้ประโยชน์พื้นที่ริมตลิ่งมากขึ้น เช่น การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ
- (3) ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นในช่วงเดียวกับที่มีน้ำหลากจากทางต้นน้ำมาก ทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำสูงขึ้นกว่าปกติและไหลเข้าท่วมในพื้นที่ลุ่ม
- (4) ระบบการระบายน้ำที่ประสิทธิภาพและไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ได้
- (5) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างถนนโดยตัดผ่านลำน้ำหรือก่อสร้างถนนในเขตพื้นที่ราบลุ่มน้ำ การถมที่ดินในพื้นที่ที่เคยเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำมาก่อน และการถมที่ดินปิดกั้นลำคลอง
- (6) การทำการเกษตรโดยไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้ดินถูกกัดเซาะ เกิดตะกอนในลำน้ำมาก แม่น้ำลำคลองจึงตื้นเขินเร็วกว่าปกติ
- (7) การตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำ แม้จังหวัดปัตตานีจะมีการตัดไม้ทำลายป่าในอัตราที่ต่ำแต่พื้นที่ป่าไม้ที่เปลี่ยนไปในทางลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้จังหวัดต้องประสบกับปัญหาอุทกภัย

### 3.5.2) ปัญหาภัยแล้ง อุทกภัยและวาตภัย

ปัญหาภัยแล้งยังไม่ถึงขั้นวิกฤติ แต่อย่างไรก็ตาม มีหลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ลักษณะของฝนทิ้งช่วง ได้แก่ บางส่วนของอำเภอกะพ้อ ทุ่งยางแดง หนองจิก ยะรัง ยะหริ่ง ไม้แก่น และอำเภอเมืองปัตตานี ภัยแล้งจะส่งผลกระทบต่อการเกษตรกรรมและการดำรงชีวิตของทั้งคน สัตว์ และพืช การขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่เนื่องจากภาวะฝนทิ้งช่วงและการรुकล้ำของน้ำทะเลในพื้นที่ชายฝั่ง

ตารางที่ 100 ตารางสถิติความเดือดร้อน เสียหาย ของผู้ประสบอุทกภัยและวาตภัย จังหวัดปัตตานี

ห้วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2558 – 2564

ปี พ.ศ.	พื้นที่/ผู้ได้รับความเสียหาย	ความเดือดร้อนด้านชีวิตและทรัพย์สิน	ความเสียหายด้านการเกษตรและด้านสาธารณสุข
ปี พ.ศ. 2558 (ระหว่างวันที่ 16 ธ.ค. – 27 ธ.ค. 58)	4 อำเภอ 13 ตำบล 14 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับผลกระทบ 49 ราย	เครื่องมือประกอบอาชีพทำการประมงและบ้านเรือนประชาชนเสียหายบางส่วน	ไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ
ปี พ.ศ. 2559 (ระหว่างวันที่ 1 – 22 ธันวาคม 2559)	10 อำเภอ 99 ตำบล 460 หมู่บ้าน 13 ชุมชน ราษฎร 52,673 ราย ครัวเรือน 19,429 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต 5 ราย บ้านเรือนเสียหาย 71 หลัง	ปศุสัตว์ 748 ตัว สัตว์ปีก 16,977 ตัว พื้นที่ทางการเกษตร 46,769 ไร่

ปี พ.ศ.	พื้นที่/ผู้ได้รับความเสียหาย	ความเดือดร้อนด้านชีวิตและทรัพย์สิน	ความเสียหายด้านการเกษตรและด้านสาธารณสุข
ปี พ.ศ. 2560 (ระหว่างวันที่ 1 - 11 มกราคม 2560)	9 อำเภอ 50 ตำบล 202 หมู่บ้าน 11 ชุมชน ราษฎร 22,500 ราย ครัวเรือน 8,703 ครัวเรือน	ไม่มีผู้เสียชีวิต	
(ระหว่างวันที่ 19-31 มกราคม 2560)	12 อำเภอ 104 ตำบล 492 หมู่บ้าน 11 ชุมชน ราษฎร 102,058 ราย ครัวเรือน 28,318 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต 6 ราย	
(ระหว่างวันที่ 25 พ.ย. - 5 ธ.ค. 60)	12 อำเภอ 115 ตำบล 630 หมู่บ้าน 35 ชุมชน ราษฎร 56,422 ราย ครัวเรือน 215,068 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต 5 ราย บ้านเรือนเสียหาย 23 หลัง	ปศุสัตว์ 2,499 ตัว สัตว์ปีก 16,977 ตัว พื้นที่ทางการเกษตร 46,042 ไร่
(ระหว่างวันที่ 30 พ.ย. - 4 ธ.ค. 63)	6 อำเภอ 35 ตำบล 135 หมู่บ้าน ราษฎร 8,845 ราย ครัวเรือน 4,118 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต - ราย บ้านเรือนเสียหาย - หลัง	ปศุสัตว์ - ตัว สัตว์ปีก - ตัว พื้นที่ทางการเกษตร 35 ไร่
(ระหว่างวันที่ 17 - 22 ธ.ค. 63)	9 อำเภอ 55 ตำบล 204 หมู่บ้าน 20 ชุมชน ราษฎร 21,592 ราย ครัวเรือน 5,514 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต - ราย บ้านเรือนเสียหาย - หลัง	ปศุสัตว์ 8 ตัว สัตว์ปีก - ตัว ประมง 63 บ่อ พื้นที่ทางการเกษตร 839 ไร่
(ระหว่างวันที่ 4 - 16 ม.ค. 64)	8 อำเภอ 44 ตำบล 174 หมู่บ้าน 26 ชุมชน ราษฎร 84,270 ราย ครัวเรือน 21,243 ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บ 1 ราย บ้านเรือนเสียหาย-หลัง	ปศุสัตว์ 145 ตัว สัตว์ปีก 747 ตัว ประมง 412 บ่อ พื้นที่ทางการเกษตร 3,162 ไร่

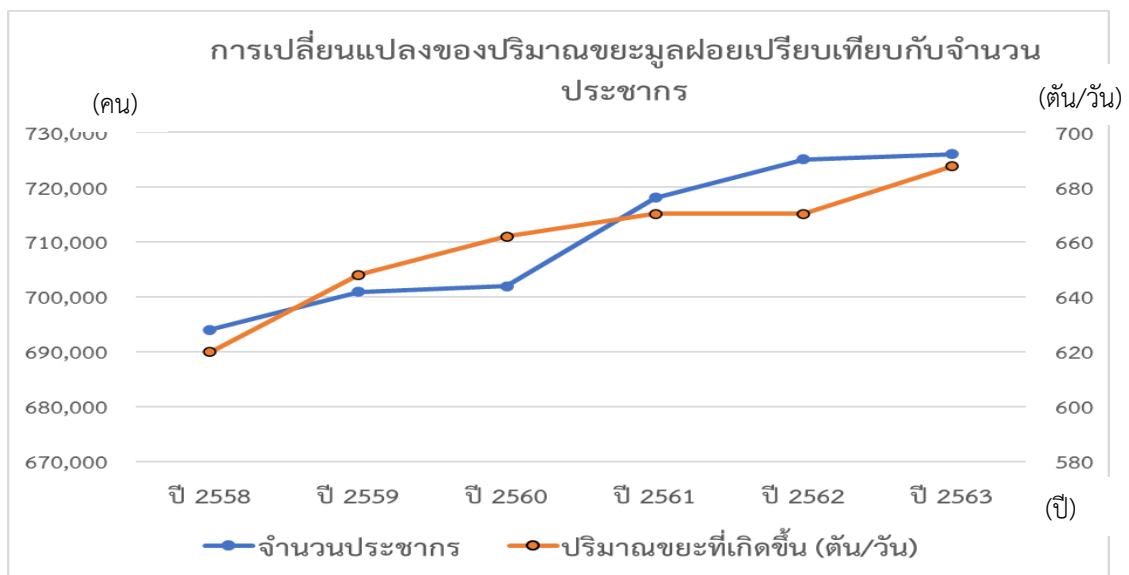
ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดปัตตานี

### 3.6) ขยะมูลฝอย

จากแนวโน้มประชากรของจังหวัดปัตตานีที่เพิ่มสูงขึ้นจึงส่งผลทำให้ปริมาณขยะภายในจังหวัดปัตตานีมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน จากการอุปโภคและบริโภคและวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิตของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไป การดำเนินชีวิตที่เร่งรีบและต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น จึงทำให้ประชาชนหันมาใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุที่ต้องใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยเสริม ให้ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีความรุนแรงมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อทั้งในเรื่องของปัญหาด้านสุขอนามัย ความขัดแย้งและสภาพแวดล้อม หากมีการจัดการที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

#### อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย

อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ขยะทั่วไป ของเสียอันตราย ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ อัตราการผลิตขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ใช้ตามค่าเฉลี่ยของกรมควบคุมมลพิษ พื้นที่เทศบาลเมืองเทศบาลตำบล พื้นที่ท้องที่การบริหารส่วนตำบล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 687.62 (คำนวณจากฐานประชากรเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2563) เพิ่มขึ้นจากผลการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2563 ที่เท่ากับ 670.29 ตันต่อวัน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามการเพิ่มของประชากร ทั้งนี้ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ถูกทิ้งโดยไม่มีการคัดแยกประเภท



แผนภูมิที่ 26 การเปลี่ยนแปลงของปริมาณขยะมูลฝอยเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในแต่ละปี

#### ของเสียอันตราย

#### ขยะอันตรายชุมชน

(1) อัตราการผลิตปริมาณและองค์ประกอบของเสียอันตรายชุมชน จากการประเมินปริมาณของเสียอันตรายชุมชน พบว่า จังหวัดปัตตานีมีปริมาณของเสียอันตรายกลุ่มหลอดไฟและแบตเตอรี่รวม 42.97 ตันต่อปี เป็นของเสียอันตรายประเภทหลอดไฟ 23.31 ตันต่อปี และแบตเตอรี่ 19.66 ตันต่อปี ส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนประเภทซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment : WEEE) คาดว่าจังหวัดปัตตานีมีปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 9,542 ตันต่อปี

(2) การรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน การจัดการของเสียอันตรายชุมชนส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จังหวัดได้มีหนังสือถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัด ประชาสัมพันธ์และรวบรวมขยะอันตรายเพื่อจัดส่งไปยังศูนย์บริหารจัดการขยะอันตรายของจังหวัดปัตตานี (สถานที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี) เพื่อรวบรวมและรอจัดส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ และในปัจจุบันปี 2564 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้ทำการสำรวจปริมาณขยะอันตรายชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดปัตตานี พบว่า มีปริมาณขยะอันตราย จำนวนรวมทั้งสิ้น 6,653.06 กิโลกรัม (6.65 ตัน) โดยแบ่งเป็น กลุ่มซากโทรศัพท์มือถือและแบตเตอรี่มือถือ จำนวน 506.94 กิโลกรัม (0.51 ตัน) กลุ่มถ่านไฟฉาย จำนวน 666.70 กิโลกรัม (0.67 ตัน) กลุ่มหลอดไฟและหลอดฟลูออเรสเซนต์ จำนวน 2,043.23 กิโลกรัม (2.04 ตัน) กลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี จำนวน 1,384.73 กิโลกรัม (1.38 ตัน) กลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1,688.50 กิโลกรัม (1.69 ตัน) และกลุ่มอื่น ๆ จำนวน 362.93 กิโลกรัม (0.36 ตัน)

### กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

จังหวัดปัตตานี มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้แก่ อำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และผู้ประกอบการโรงงาน รวมทั้ง จัดประชุมเพื่อให้ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่อันตราย ในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ ทั้งนี้ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 220.01 ตัน ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่นใช้แล้ว อะไหล่รถยนต์ที่ใช้แล้ว เป็นต้น และมีกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย จำนวน 4,030.35 ตัน

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี, กันยายน 2562

### มูลฝอยติดเชื้อ

#### (1) ประเด็นการจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข

การดำเนินการจัดขยะในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (โดยใช้กลยุทธ์ดำเนินการภายใต้โครงการ GREEN & CLEAN Hospital และสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน และยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี จังหวัดสะอาด : สถานที่ราชการสะอาด ซึ่งมีการบริหารจัดการขยะในรูปแบบ คป.สอ. โดยมีโรงพยาบาลเป็นที่เลี้ยงและสนับสนุนการจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข (รพ.สต.) โดยใช้กระบวนการจัดการขยะ 3 R (Reduce = ลดการใช้ Reuse = การใช้ซ้ำ Recycle = การนำกลับมาใช้ใหม่)

#### (2) ประเด็นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สถานการณ์มูลฝอยติดเชื้อของจังหวัดปัตตานี มีโรงพยาบาลรัฐและเอกชน รวม 15 แห่ง แบ่งเป็น 1) โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 13 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน จำนวน 12 แห่ง และโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ (โรงพยาบาลธัญญารักษ์) จำนวน 1 แห่ง 2) โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 1 แห่ง คือ (โรงพยาบาลสิโรสปัตตานี) และ 3) โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลอิงคยุทธบริหาร นอกจากนี้ยังมีคลินิกรักษาคน จำนวน 102 แห่ง คลินิกรักษาสัตว์/โรงพยาบาลสัตว์ จำนวน 3 แห่ง รวมแล้วมีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อจำนวน 201,055.51 กิโลกรัม/ปี (ข้อมูลรอบปี 2562 ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 61 ถึงวันที่ 30 ก.ย. 62) ทั้งนี้ ไม่มีการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

### (3) การดำเนินงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

(3.1) โรงพยาบาลที่มีการกำจัดโดยใช้เตาเผาของโรงพยาบาล จำนวน 2 แห่ง คือโรงพยาบาลโคกโพธิ์ และโรงพยาบาลอภัยภูธรบริหาร

(3.2) โรงพยาบาลที่มีการขนไปกำจัดที่โรงพยาบาลอื่น (รพ.โคกโพธิ์) จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลหนองจิก

(3.3) โรงพยาบาลมีการจ้างเทศบาลนครยะลากำจัด จำนวน 4 แห่ง คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี โรงพยาบาลมายอ โรงพยาบาลทุ่งยางแดง โรงพยาบาลสิโรตสาสาขาปัตตานี ซึ่งเป็นเตาเผามูลฝอยติดเชื้อของเทศบาลนครยะลาได้มาตรฐาน

(3.4) โรงพยาบาลว่าจ้างบริษัทเอกชนในการกำจัด จำนวน 8 แห่ง คือ โรงพยาบาลปัตตานี โรงพยาบาลกะพ้อ โรงพยาบาลแม่ลาน โรงพยาบาลไม้แก่น โรงพยาบาลยะรัง โรงพยาบาลปะนาระ โรงพยาบาลยะหริ่ง และโรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี ขณะนี้บริษัทเอกชนได้ส่งไปกำจัดที่จังหวัดนครสวรรค์ และในปี 2563 บริษัทเอกชนเปลี่ยนรับมูลฝอยติดเชื้อส่งไปกำจัดที่เตาเผาของเทศบาลนครยะลาแทน

สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในกระบวนการคัดแยก และเก็บรวบรวมและส่งต่อให้โรงพยาบาลนำไปกำจัด รวมทั้ง โรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงในการแนะนำทางด้านวิชาการ/ติดตามควบคุมกำกับ และสนับสนุนงบประมาณในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

### (4) มาตรการและแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข

(4.1) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดท้องถิ่นในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อโดยการขับเคลื่อนของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี (คสจ.)

(4.2) โรงพยาบาลติดตามตรวจสอบการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อนำไปกำจัด โดยใช้เอกสารกำกับ การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (แบบ ตข) เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งในพื้นที่อื่น

(4.3) ส่งเสริมให้สถานบริการสาธารณสุข (โรงพยาบาลและ รพ.สต.) มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่กระบวนการคัดแยก เก็บ ขนส่งและกำจัดภายใต้กิจกรรม GREEN & CLEAN HOSPITAL

(5) การประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข โรงพยาบาลมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (เก็บ ขน กำจัด) ผ่านเกณฑ์ทุกแห่ง

### (6) การตรวจสอบควบคุมการเก็บขนและกำจัด

(6.1) กรณีโรงพยาบาลรัฐควบคุมติดตามประเมินผลโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม (ENV), คณะกรรมการควบคุมการติดเชื้อ (IC) และงานบริหารบริหารของโรงพยาบาล และมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ในเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนควบคุมกำกับและประเมินรับรองมาตรฐานมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล ส่วนการกำกับขนส่งโดยใช้ระบบเอกสารกำกับขนระบบเอกสารกำกับขนส่ง (Manifest System)

(6.2) กรณีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีโรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงและสนับสนุนการพัฒนา ระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (การเก็บ ขน และกำจัด) ในรูป คป.สอ.

(6.3) กรณีโรงพยาบาลเอกชน คป.สอ. ร่วมกับ สสจ. ในการออกติดตามให้คำแนะนำประเมินรับรอง รวมทั้งการต่อใบอนุญาตสถานพยาบาลประจำปีภายใต้ พรบ. สถานพยาบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2559

(6.4) กรณีโรงพยาบาลสัตว์/คลินิกสัตว์ ประสานกับปศุสัตว์จังหวัดในการขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ และร่วมออกติดตามให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการดังกล่าว

### (7) ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด

(7.1) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (รพ.สต.) บางแห่งยังไม่ที่พิกษะติดเชื้อที่ได้มาตรฐาน

(7.2) อปท. ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล ยังไม่ได้ออกข้อกำหนดท้องถิ่นเรื่องการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรองรับระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ

(7.3) สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง มีการจัดการคัดแยกขยะอันตราย (แบตเตอรี่, หลอดไฟ) เพื่อรส่งไปกำจัดยังแหล่งกำจัดขยะอันตรายที่ถูกต้อง แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์สื่อสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดช่วงเวลารับขยะอันตราย

### (8) ข้อเสนอแนะ

(8.1) กระทรวงสาธารณสุขควรสนับสนุนแบบมาตรฐานและงบประมาณในการจัดสร้างที่พิกษะติดเชื้อให้กับ รพ.สต. ทุกแห่ง

(8.2) หน่วยงานกำกับดูแล อปท. ควรกำหนดเป็นนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดท้องถิ่นประเด็นการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(8.3) หน่วยงานที่จัดการขยะอันตราย ควรมีการประชาสัมพันธ์และกำหนดช่วงเวลาจัดเก็บขยะอันตรายที่ชัดเจน

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ปี 2563

### การคัดแยกและการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์

จังหวัดปัตตานีดำเนินการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ซึ่งเป็นการนำกลับมาใช้โดยผ่านกิจกรรมร้านรับซื้อของเก่า ผ่านธนาคารขยะ และการจัดการขยะที่ต้นทางโดยการนำมาทำปุ๋ย จากตารางจะเห็นว่าเมื่อมีกิจกรรมส่งเสริมด้านการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ ทำให้ปริมาณขยะที่กลับมาใช้ประโยชน์ของจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 101 แสดงปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในจังหวัดปัตตานี และการคาดการณ์การนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์

ปีงบประมาณ	ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ (ตัน/วัน)
พ.ศ. 2559	648.05	247.12 (ร้อยละ 38.13)
พ.ศ. 2560	662.05	289.52 (ร้อยละ 43.73)
พ.ศ. 2561	670.29	304.13 (ร้อยละ 45.37)
พ.ศ. 2562	679.39	321.47 (ร้อยละ 47.32)
พ.ศ. 2563	686.66	344.23 (ร้อยละ 50.13)
พ.ศ. 2564	687.62	320.21 (ร้อยละ 46.57)
		(ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564)

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

### การเก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชน

จังหวัดปัตตานีมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการเก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 113 แห่ง (ไม่นับรวม อบจ.ปน./ทม.เมืองปัตตานี ซึ่งมีการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรอยู่แล้ว) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 687.62 ตันต่อวัน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการให้บริการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 82 แห่ง (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ.2563 จำนวน 3 แห่ง) มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนจำนวน 236.07 ตันต่อวัน โดยมีการกำจัดแบบถูกหลักวิชาการประมาณ 105.31 ตันต่อวัน (คิดเป็นร้อยละ 44.60 ของปริมาณขยะที่มีการเก็บขน หรือร้อยละ 15.32 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด) และมีการกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ 130.76 ตันต่อวัน (คิดเป็นร้อยละ 57.93 ของปริมาณขยะที่มีการเก็บขนหรือร้อยละ 19.02 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งหมด)



แผนภูมิที่ 27 แสดงแผนผังเส้นทางขยะมูลฝอย

### การกำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบัน

(1) จังหวัดปัตตานีมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ 1 แห่ง คือ ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งประกอบด้วย ระบบคัดแยก หมักปุ๋ย และฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรด อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ในปัจจุบัน ระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรฯ ได้เปิดรับขยะมูลฝอยจากสถานีนถ่ายฯ ทั้ง 3 แห่งแล้ว

(2) มีการก่อสร้างสถานีนถ่ายขยะมูลฝอย 3 แห่ง ตามกลุ่ม Cluster ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดปัตตานี คือ สถานีนถ่ายขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลบ่อทอง เทศบาลตำบลปะนาเระ และเทศบาลตำบลมายอ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยปัจจุบัน สถานีนถ่ายฯ ทั้ง 3 แห่ง ได้นำขยะมูลฝอยส่งไปเข้าสู่ระบบกำจัดขยะแบบครบวงจรของเทศบาลเมืองปัตตานี โดยมีเพียงสถานีนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลปะนาเระ ที่เปิดรับขยะมูลฝอยจาก อปท. ลูกข่าย

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รวบรวมและนำขยะมูลฝอยไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ ทั้งหมด 25 แห่ง โดยแบ่งเป็นส่งไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองปัตตานี (Sanitary landfill) จำนวน 21 แห่ง มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการ จำนวน 105.31 ตัน/วันและส่งไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา (Sanitary landfill) จำนวน 4 แห่ง (อยู่ระหว่างการสำรวจ ข้อมูลปริมาณขยะที่ส่งกำจัด) รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 102 แสดง อปท. ที่นำขยะไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ฯ ของเทศบาลเมืองปัตตานี		อปท.นำขยะไปกำจัด ณ สถานที่ฯ ของเทศบาลนครยะลา
1. เทศบาลเมืองปัตตานี	11. อบต.คลองมานิง	1. อบต.ตะโละแมะนา
2. เทศบาลตำบลยะหริ่ง	12. อบต.ตะโละกาโปร์	2. อบต.น้ำดำ
3. เทศบาลตำบลบางปู	13. อบต.ระแว้ง	3. อบต.ปากู
4. เทศบาลตำบลรูสะมิแล	14. ทต.บ่อทอง	4. อบต.พิเทน
5. เทศบาลตำบลมายอ	15. อบต.สะดาวา	
6. เทศบาลตำบลตอหลัง	16. อบต.กระหวะ	
7. อบต.ตาแกะ	17. อบต.บานา	
8. อบต.ปยุต	18. อบต.ปายามูม้ง	
9. อบต.บาราโหม	19. อบต.บาราเฮาะ	
10. อบต.ตะลุโบะ	20. ทต.ปะนาเระ	
	21. อบต.ตันหยงดालอ	
<b>รวมปริมาณขยะมูลฝอย 105.31 ตัน/วัน</b>		<b>รวมปริมาณขยะมูลฝอย - ตัน/วัน</b>

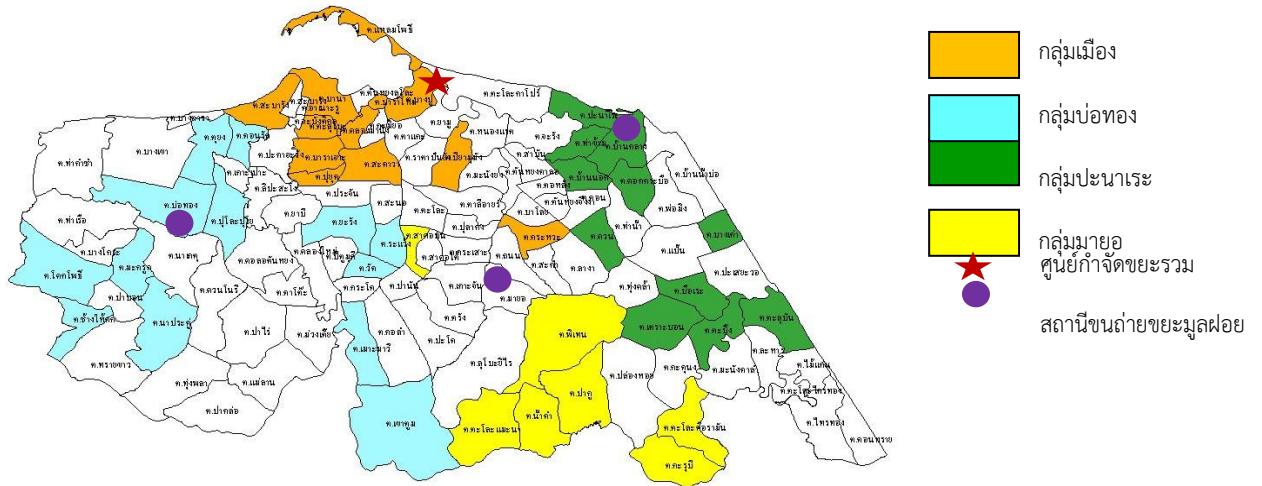
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

นอกจากนี้ ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วน มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณและบุคลากร ผู้ซึ่งจะมาดูแลงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยจึงไม่มีการให้บริการเก็บขน จำนวน 31 แห่ง ประกอบกับมีปริมาณขยะมูลฝอยไม่มากยังไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อม จึงยังคงใช้วิธีการกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ โดยเทกองและเผาเป็นครั้งคราว และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการเก็บขนไปกำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ จำนวน 57 แห่ง จึงมีปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดแบบไม่ถูกหลักวิชาการ จำนวน 130.76 ตัน/วัน และมีการจัดการโดยการนำขยะไปใช้ประโยชน์ จำนวน 320.21 ตัน/วัน

#### การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม

ในปี พ.ศ. 2558 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ที่ 16 และจังหวัดปัตตานี ได้ร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดปัตตานี ตามแนวทางของ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และมีข้อตกลงร่วมกันให้เทศบาลเมืองปัตตานี ซึ่งมีระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการ เป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัด ซึ่งจากการประชุมครั้งนั้น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 56 แห่ง ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการขยะ (MOU) เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558





ภาพที่ 7 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อรวบรวมขยะ (1 Cluster 3 สถานีขนถ่าย)  
(เฉพาะท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย)

**พื้นที่ดำเนินการ** ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี รวม 12 อำเภอ โดยแบ่งพื้นที่การดำเนินการดังนี้  
 พื้นที่ที่ 1 กลุ่มเมืองปัตตานี ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง และยะหริ่ง  
 พื้นที่ที่ 2 กลุ่มบ่อทอง ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอหนองจิก ยะรัง แม่ลาน และโคกโพธิ์  
 พื้นที่ที่ 3 กลุ่มปะนาเระ ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอปะนาเระ สายบุรี และไม้แก่น  
 พื้นที่ที่ 4 กลุ่มมายอ ประกอบด้วย ชุมชน/หมู่บ้าน ในเขตอำเภอมายอ กะพ้อ และทุ่งยางแดง



ภาพที่ 8 แผนที่แสดงกลุ่มพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดปัตตานี

และในปัจจุบันจังหวัดปัตตานีได้มีการจัดประชุมซักซ้อมแนวทางการดำเนินงานตามแผนการรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และจัดให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2561 เวลา 0900 น. ณ ห้องประชุมพลูตानी ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดปัตตานี โดยกรอบแนวทางของความร่วมมือตามข้อตกลง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกหลักที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน

ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขขยะมูลฝอยอย่างเป็นรูปธรรมให้มีการสร้างค่านิยมให้กับชุมชนและประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะ เพื่อสร้างวินัย มีการแยกขยะก่อนทิ้ง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ตามหลัก 3ช คือ ใช้น้อย ใช้น้ำ ใช้น้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงการรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะอันตราย ณ จุดที่กำหนด และให้สมาชิกกลุ่มพื้นที่ ให้ดำเนินกิจกรรมการจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ ส่งไปกำจัดยังนอกกลุ่มพื้นที่การร่วมกันจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) เพื่อส่งขยะมูลฝอยไปศูนย์กำจัดขยะรวม หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ซึ่งปัจจุบันได้เปิดดำเนินการเต็มรูปแบบเรียบร้อยแล้วและพร้อมรับขยะมูลฝอยจากสถานีขนถ่ายเพื่อกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักทางวิชาการต่อไป

#### **ลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย**

สามารถวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ดังนี้

(1) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากการลดคัดแยกขยะของประชาชน/ชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย

(2) ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นบางส่วนมีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะเป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม

(3) ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการในเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยโดยไม่มีการให้บริการรวบรวมขยะชุมชนไปกำจัด ทำให้ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ

(5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีการให้บริการจัดการขยะมูลฝอย และกำจัดอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่กำจัดที่ถูกหลักวิชาการได้เนื่องจากระยะทางในการขนส่งค่อนข้างไกล และค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

(6) ของเสียอันตรายชุมชน ส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไปการปนเปื้อนของของเสียอันตรายชุมชน ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(7) ไม่มีเตาเผามูลฝอยติดเชื้อที่ถูกหลักวิชาการในพื้นที่ ทำให้สถานพยาบาลต้องจ้างบริษัทเอกชนเพื่อขนส่ง และรวบรวมไปกำจัดนอกพื้นที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

#### **ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการ**

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรที่ทำงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย ทำให้การบริหารจัดการไม่ต่อเนื่อง

(3) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยค่อนข้างน้อย

## การดำเนินการปี 2564

จังหวัดปัตตานี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี ได้ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 สงขลา ขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดปัตตานี โดยลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริม/พัฒนาศักยภาพ/เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง เป็นไปตามหลักวิชาการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 9 – 10 มีนาคม 2564 จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

- (1) เทศบาลตำบลหนองจิก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางตาวา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (3) องค์การบริหารส่วนตำบลตุง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (4) องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (5) องค์การบริหารส่วนตำบลกะมียอ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
- (6) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (7) องค์การบริหารส่วนตำบลคอรอดันหยง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (8) เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- (9) องค์การบริหารส่วนตำบลตะลุโบะ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

นอกจากนี้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 สงขลา ลงพื้นที่สำรวจติดตาม และประเมินประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยและระบบรวบรวม/บำบัดน้ำเสีย ที่ได้รับงบประมาณอุดหนุนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ระหว่างวันที่ 29 – 30 มีนาคม 2564 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- (1) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
- (2) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลมายอ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี
- (3) ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ของเทศบาลเมืองปัตตานี ตำบลหนองแรต อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

- (4) สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

สำหรับการส่งเสริมให้ชุมชนในการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จังหวัดปัตตานี โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี ได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จังหวัดปัตตานี ชุดที่ 3 จำนวน 10 แห่ง ดังนี้

- (1) เทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี
- (2) องค์การบริหารส่วนตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี
- (3) องค์การบริหารส่วนตำบลกะมียอ อำเภอเมืองปัตตานี
- (4) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์
- (5) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอปะนาเระ
- (6) องค์การบริหารส่วนตำบลปากู อำเภอทุ่งยางแดง

- (7) องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำดำ อำเภอทุ่งยางแดง
- (8) องค์การบริหารส่วนตำบลเมาะมาวี อำเภอยะรัง
- (9) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ
- (10) องค์การบริหารส่วนตำบลแป้น อำเภอสายบุรี

ตารางที่ 103 ผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี 2560 – 2564

ตัวชี้วัด	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564)
ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 54.37	ร้อยละ 57.66	ร้อยละ 56.65	ร้อยละ 63.08	ร้อยละ 61.88

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

สำหรับการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของจังหวัดในเรื่องร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง จังหวัดปัตตานีมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2563 มีผลการดำเนินงานร้อยละ 63.08 ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 56.65 ในปี พ.ศ. 2562 สำหรับข้อมูลในปี พ.ศ. 2564 ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2564 มีผลการดำเนินงานแล้ว 61.88 โดยคาดว่าเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2564 จะมีผลการดำเนินงานมากกว่าร้อยละ 70

### 3.1.3 ประเด็นปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่

#### 1) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของอำเภอ

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการสำรวจและรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จาก 12 อำเภอ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ จำแนกรายอำเภอ ดังนี้

##### 1.1) อำเภอเมืองปัตตานี

ตารางที่ 104 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่และความปลอดภัยชีวิตทรัพย์สิน	- ปัญหายาเสพติด เยาวชนไม่เรียนหนังสือ - ไม่มีสถานที่ทำกิจกรรมที่ดี	- ส่งเสริมให้มีความสำคัญกับการศึกษา - สร้างลานกีฬา
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ปัญหาสตรีว่างงานไม่มีรายได้ - ครัวเรือนรายได้ต่ำ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ	- ส่งเสริมความรู้ในการประกอบอาชีพและจัดตั้งกลุ่มอาชีพ - ส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมมากขึ้นเพื่อสร้างรายได้อีกช่องทาง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
3. ด้านสังคม	- สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ชำรุดทรุดโทรม	- สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนหวงแหน - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในการบูรณะและซ่อมแซมสถานที่สำคัญ
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- น้ำประปาไม่เพียงพอ	- ขยายเขตประปา/ซ่อมแซมระบบประปาให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ได้
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ปัญหาน้ำเค็มรุกกล้าพื้นที่ทำการเกษตร - น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก/แล้งไม่มีน้ำทำนาปรัง - การจัดการขยะไม่ถูกสุขลักษณะ	- สร้างคันน้ำเค็มพร้อมคูระบายน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง - จัดทำแหล่งกักเก็บน้ำ - รณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน - บริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ - สร้างเตาเผาขยะ

## 1.2) อำเภอยะรัง

### ตารางที่ 105 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะรัง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- ประชาชนไม่กล้าที่จะให้ความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ - ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ประชาชนไม่มีความพร้อมความรู้ ในการป้องกันตนเองจากเหตุสถานการณ์ - ขาดระบบรักษาความปลอดภัยกล้องวงจรปิดมีไม่เพียงพอและไม่พร้อมใช้งาน - ปัญหายาเสพติด	- สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ - ฝึกอบรมทักษะการสังเกต การป้องกันกับประชาชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันตนเอง - ติดตั้งและซ่อมแซมบำรุงรักษา - ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด - เพิ่มมาตรการการปราบปรามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ฝึกอบรมให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยง - จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถให้กับเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างถูกต้อง - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ต้นทุนผลผลิตทางการเกษตรสูงและราคาผลผลิตผันผวน</li> <li>- ผลผลิตทางการเกษตรบางส่วนยังไม่ได้คุณภาพ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการรวมกลุ่มและจัดกระบวนการรวมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง</li> <li>- ให้ความรู้ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต</li> <li>- ส่งเสริมการเกษตรแบบอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน</li> <li>- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลผลิตในพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่า</li> <li>- ส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ</li> <li>- ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องโภชนาการ การระบาดของโรคติดต่อ และการดูแลสุขภาพ</li> <li>- คนยากจน/ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียงในพื้นที่บ้านเรือนที่อยู่อาศัยทรุดโทรม/ขาดอาชีพเสริม</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขุดลอกคูคลองเพิ่ม</li> <li>- สร้างสถานที่กักเก็บน้ำ/ขุดบ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้น</li> <li>- การพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ</li> <li>- อบรมให้ความรู้กับประชาชนเรื่องโรคระบาดของโรคติดต่อ</li> <li>- อบรมให้ความรู้กับประชาชนเรื่องโภชนาการและการดูแลสุขภาพ</li> <li>- ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการซ่อมแซม/ส่งเสริมครัวเรือนพัฒนาตัวเองในส่วนที่มีทุนทรัพยากรและบูรณาการให้ความช่วยเหลือ</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สินค้าชุมชน ,ผลิตภัณฑ์ OTOP ของดีต่างๆ ในชุมชนไม่มีตลาดที่แน่นอนและบางกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม่มีมาตรฐานรองรับในการขยายตลาด</li> <li>- ขาดอาชีพเสริมรายได้ไม่เพียงพอ</li> <li>- บางชุมชนขาดการบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาระบบการบริหารจัดการ</li> <li>- เพิ่มช่องทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดออนไลน์ กลุ่ม/ผู้ประกอบการ</li> <li>- ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่า</li> <li>- พัฒนาระบบการผลิตให้มีมาตรฐาน</li> <li>- ส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้า OTOP</li> <li>- ส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพครัวเรือน/ชุมชนให้กับประชาชน</li> <li>- จัดตั้งกลุ่มอาชีพ/สร้างเครือข่าย</li> <li>- พัฒนากิจกรรมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสวัสดิการ สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชาชนขาดความมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะการเคารพกฎจราจร</li> <li>- ปัญหาการแต่งงาน มีลูกก่อนวัยอันควร</li> <li>- ปัญหาการว่างงาน</li> <li>- ปัญหาผู้ด้อยโอกาสและเด็กกำพร้า</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมให้ประชาชนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย</li> <li>- ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจค่านิยมที่ดีกับสถาบันครอบครัว</li> <li>- ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้</li> <li>- ให้ทุนแก่เด็กกำพร้า</li> </ul>
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การคมนาคมไม่สะดวก</li> <li>- ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอและไม่สะอาด</li> <li>- ระบบชลประทานไม่เพียงพอต่อการเกษตรในพื้นที่</li> <li>- ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมให้สะดวกอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย</li> <li>- สร้างสถานี และระบบกักเก็บน้ำให้เพียงพอปรับคุณภาพของน้ำให้มีความสะอาด</li> <li>- เพิ่มระบบชลประทานให้เพียงพอต่อการเกษตร</li> <li>- ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างถนน</li> </ul>
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปัญหาขยะและสิ่งแฉดล้อม</li> <li>- น้ำท่วมในฤดูน้ำหลากและน้ำท่วมขัง</li> <li>- ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและในฤดูแล้ง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดระบบบริการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเรื่องปัญหาขยะ</li> <li>- ขุดลอกคูคลอง เพิ่มระบายน้ำช่วงฤดูน้ำหลาก</li> <li>- กำจัดผักตบชวา วัชพืชต่างๆก่อนฤดูน้ำหลาก</li> <li>- สร้างสถานีที่กักเก็บน้ำ</li> </ul>

### 1.3) อำเภอหนองจิก

ตารางที่ 106 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอหนองจิก

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถออกไปทำงานในและนอกพื้นที่</li> <li>- อยากให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลในพื้นที่ให้มากขึ้น</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเอาใจใส่ดูแลของภาครัฐต่อประชาชนในพื้นที่ หมั่นตรวจเยี่ยมสร้างขวัญ กำลังใจให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพตามโอกาส</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ขาดศักยภาพในการเป็นผู้นำ และเป็นที่พึ่งของชาวบ้าน</li> <li>- ความรู้สึกแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม</li> <li>- แหล่งข่าวสารในพื้นที่ขาดบุคลากรและงบประมาณ</li> <li>- เหตุการณ์ความสงบในพื้นที่</li> <li>- ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้</li> <li>- ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในพื้นที่/กลุ่มเยาวชน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดตั้งองค์กรขึ้นมาดูแลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ระดับตำบล หมู่บ้าน (ชุดคุ้มครองตำบล/ หมู่บ้าน)</li> <li>- การใช้อำนาจรัฐอย่างจริงจัง เป็นธรรมอย่างเสมอภาค</li> <li>- เสริมสร้างบทบาทและพัฒนาศักยภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม กฎหมายข้อระเบียบที่กำหนด</li> <li>- พัฒนาศักยภาพของชุดรักษาความปลอดภัย หมู่บ้าน และให้ผู้นำในพื้นที่เป็นหูเป็นตาในพื้นที่</li> <li>- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ 4 ฝ่าย</li> <li>- ส่งเสริมให้ไทยพุทธกับไทยมุสลิมมีกิจกรรมร่วมกันทั้งในและนอกพื้นที่</li> <li>- การประชาสัมพันธ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องหรือที่หมิ่นเหม่ต่อการเข้าใจผิดระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม ให้มีความชัดเจน สมเหตุสมผล</li> <li>- การสนับสนุนงบประมาณให้มากพอ กับการข่าวทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นและเงินงบประมาณให้กับแหล่งข่าว</li> <li>- การพิจารณาบุคลากรของรัฐ ในการทำงานในพื้นที่ / การพัฒนาบุคลากรด้านการข่าว</li> <li>- ส่งเสริมการเล่นกีฬาในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อลดการมั่วสุม</li> </ul>
<p>2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ค่าครองชีพสูง</li> <li>- ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถ</li> </ul>



ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ความยากจน</li> <li>- ประชาชนไปทำงานต่างประเทศ</li> <li>- การว่างงาน</li> <li>- ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำ</li> <li>- ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน</li>   <li>- สถานที่ท่องเที่ยวไม่มีนักท่องเที่ยว</li>   <li>- ปัญหาการระบายน้ำ เพื่อใช้สนับสนุนการเกษตร</li> </ul>	<p>ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และเป็นการเสริมสร้างนิสัยพึ่งตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครอบครัว</li> <li>- ส่งเสริมให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร/ปศุสัตว์ /ประมงมีความรู้ในสิ่งที่ตนเองทำมากขึ้น</li> <li>- เสริมทักษะการบริหารจัดการให้เป็นระบบ</li> <li>- สนับสนุนวัตถุดิบ หรือปัจจัยการผลิตตามสมควร</li> <li>- ประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงไปท่องเที่ยว</li> <li>- ดำเนินการก่อสร้างประตูลระบายน้ำ เพื่อควบคุมปริมาณการเก็บกัก - ระบายน้ำในการรองรับด้านการประกอบอาชีพด้านเกษตรของประชาชน ในพื้นที่โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>
<p><b>3. ด้านสังคม</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สถาบันครอบครัวต้องอบอุ่น</li>   <li>- การศึกษารัฐไม่ได้ควบคุมกำกับดูแลการเรียนการสอนในโรงเรียนตาดีกาให้มีคุณภาพและหลักสูตรที่ได้มาตรฐานเดียวกัน</li> <li>- ประชากร/เยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการศึกษาต่ำกว่ามาตรฐาน</li> <li>- เด็กและเยาวชนไม่เรียนหนังสือตามช่วงวัยที่ภาครัฐกำหนด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมให้ครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน และการสอดแทรกความรู้ความสำคัญของครอบครัว โดยสถานศึกษา</li> <li>- ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับสถาบันการศึกษาก่อนวัยเรียน (ตาดีกา) ทั้งสถานที่เรียนอุปกรณ์การเรียน เนื้อหาสาระที่สอน ฯลฯ /สถาบัน ปอเนาะรัฐต้องดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน รวมถึงวิชาที่สอน การบริหารจัดการต้องมีประสิทธิภาพ</li> <li>- การส่งเสริมและสื่อให้ชุมชนการเข้าถึงการศึกษาได้ง่ายขึ้น และเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา</li> <li>- การควบคุมร้านเกมส์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปัญหาเส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการสัญจรไป-มา</li> <li>- ปัญหาด้านไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณริมถนนสาธารณะ และแหล่งชุมชน</li> <li>- ปัญหาด้านระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมระบบคมนาคมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้</li> <li>- ขยายเขตไฟฟ้าให้ทั่วถึงทุกพื้นที่</li> <li>- ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปา หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้</li> </ul>
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ที่สาธารณประโยชน์ถูกบุกรุกจำนวนมาก</li> <li>- พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลถูกน้ำกัดเซาะ</li> <li>- แหล่งน้ำและคลองมีสภาพตื้นเขิน</li> <li>- การปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างขวางทางน้ำ / น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก</li> <li>- ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลงอย่างมาก</li> <li>- การทำการประมงผิดกฎหมาย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงความผิดฐานบุกรุกที่รัฐ</li> <li>- สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และการปลูกป่าชายเลน</li> <li>- ขุดลอกคลองพร้อมทั้งสร้างเขื่อนในบริเวณปากแม่น้ำ</li> <li>- การขุดลอกคูระบายน้ำให้สามารถรองรับในฤดูน้ำหลาก</li> <li>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม</li> <li>- ดำเนินการจับกุมและดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเฉียบขาด</li> <li>- ส่งเสริมการวางปะการังเทียม</li> <li>- สนับสนุนการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมงให้ถูกต้องตามกฎหมาย</li> <li>- สร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบอาชีพประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือที่ถูกต้อง และงดการจับสัตว์ในช่วงฤดูวางไข่</li> </ul>

### 1.4) อำเภอโคกโพธิ์

#### ตารางที่ 107 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ใน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่</li> <li>- ประชาชนไม่มีความพร้อม ความรู้ในการป้องกันตนเองจากเหตุการณ์</li> <li>- ปัญหาด้านยาเสพติดการแพร่ระบาดในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่</li> <li>- สร้างการรับรู้ ฝึกทักษะการป้องกันกับประชาชน กลุ่มเสี่ยงในพื้นที่</li> <li>- ส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ผู้เสพ ผู้ติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</li> </ul>
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ราคาสินค้าภาคการเกษตรไม่แน่นอน ตกต่ำ ต้นทุนปัจจัยการผลิต ไม่ได้มาตรฐาน</li> <li>- ประชาชนว่างงาน</li> <li>- ประชาชนมีหนี้สินมาก ไม่มีเงินเก็บ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปลูกพืชผสมผสาน ไม่หวังพืชเศรษฐกิจ อย่างเป็นใดอย่างหนึ่ง รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกรหลังฤดูเก็บเกี่ยว</li> <li>- จัดตั้งตลาดกลางเกษตรในพื้นที่ เพื่อรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย และการส่งออก</li> <li>- จัดหาแหล่งงานเพิ่มเติมและฝึกอบรม อาชีพเสริมระยะสั้น</li> <li>- ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่จัดทำบัญชีครัวเรือน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของหมู่บ้าน</li> </ul>
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้สูงอายุ กลุ่มเปราะบางไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน</li> <li>- เยาวชนบางกลุ่ม บางคนไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หาอาชีพ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกกลุ่มอายุ</li> <li>- ส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชนในพื้นที่</li> </ul>
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนในหมู่บ้านไม่เพียงพอ</li> <li>- น้ำประปาไม่เพียงพอ</li> <li>- ถนนบางเส้นชำรุด ทรุดโทรม เป็นอุปสรรคในการสัญจรไปมาของประชาชนในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ดำเนินการจัดตั้ง ช่อมแซม ปรับปรุงในส่วนที่ชำรุดให้สามารถกลับมาใช้งานได้</li> <li>- ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
5. ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- ขาดการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - การบริหารจัดการขยะ	- สร้างฝายกักเก็บน้ำ เพื่อการเกษตรในพื้นที่ - สร้างจิตสำนึก ให้ประชาชนในพื้นที่ได้ รู้จักการบริหารจัดการขยะ สร้าง สิ่งแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน

### 1.5) อำเภอยะหริ่ง

#### ตารางที่ 108 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอยะหริ่ง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่และความปลอดภัย ในชีวิตทรัพย์สิน	- สถานการณ์ความไม่สงบโดยรวมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงเกิดเหตุ ร้ายวัน ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงและ เศรษฐกิจในพื้นที่ เพราะการทำงานของ หน่วยงานภาครัฐ มีลักษณะการทำงาน ในเชิงรับและการบูรณาการ ระหว่างผู้ที่ นับถือศาสนาพุทธ-อิสลาม ยังทำไม่ได้ดี เท่าที่ควร ยังคงมีความหวาดระแวงซึ่งกัน และกันรวมถึงสิ่งแวดล้อม ก็เอื้ออำนวยให้ ให้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบได้ง่าย เช่น แสงสว่าง บนท้องถนนที่ให้ความสว่างไม่ทั่วถึงความ ร่วมมือของประชาชนต่อภาครัฐในการ แก้ไขปัญหาคความไม่สงบยังมีให้เห็นเป็น ส่วนน้อย	- สร้างความสามัคคีและบูรณาการ ร่วมกันระหว่างประชาชนที่นับถือ ศาสนาพุทธ อิสลาม - สร้างความสามัคคี ประองตอง ลดความหวาดระแวงระหว่างเจ้าหน้าที่ รัฐกับประชาชน - เพิ่มช่องทางการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐ และแลกเปลี่ยนส่งข้อมูลการเฝ้าระวัง - ปรับปรุงสภาพแวดล้อมหรือสาธารณูปโภค เช่น แสงไฟบนถนนให้สว่างเพียงพออยู่ ตลอดเวลา - ส่งเสริมกิจกรรมมวลชนเพื่อใช้สื่อ สร้างสรรค์เพื่อสื่อสารให้คนที่อยู่นอก พื้นที่ได้เห็นความปรองดองความสันติ
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- สภาพเศรษฐกิจโดยรวมในพื้นที่อำเภอยะหริ่ง ส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพทำการ ประมง ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ธุรกิจ ท่องเที่ยวและรับจ้าง แต่ก็ยังมีผู้คน จำนวนมากที่ว่างงาน เนื่องจากขาดทักษะ ในการประกอบอาชีพและขาดความรู้ใน การต่อยอดการทำงานและเงินทุน เช่น ทำการเกษตรสามารถปลูกเองได้ แต่ขาด ทักษะด้านการตลาด เช่นการเพิ่มมูลค่า สินค้าหรือผลผลิต ไม่รู้ช่องทางการขาย	- จัดโครงการสร้างความรู้และส่งเสริม การประกอบอาชีพแก่ประชาชน อาจจะ ให้มีการประกวดแข่งขันเพื่อชิงทุน ในการต่อยอดธุรกิจ - การจัดอบรมการตลาดทั้งแบบ ออนไลน์และออฟไลน์ให้กับทุกอาชีพ สำหรับผู้ที่สนใจ - การจัดให้มีงานอีเว้นท์และนิทรรศการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างอาชีพ ให้กับผู้ที่ว่างงาน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<p>การส่งเสริมการขายเป็นต้นและเนื่องด้วยสถานการณ์ความไม่สงบจึงไม่มีการสนับสนุนการงบประมาณเท่าที่ควรและเพียงพอในการประกอบอาชีพ</p>	
<p><b>3. ด้านสังคม</b></p>	<p>- สภาพด้านสังคมโดยรวมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 95 นับถือศาสนาอิสลาม มีขนบธรรมเนียมประเพณีแบบชาวมุสลิมแต่ก็ยังมีปัญหาทางสังคมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาโอกาสทางการศึกษา ปัญหาด้านยาเสพติด การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเยาวชน ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ เป็นต้น</p>	<p>- ดำเนินโครงการประกวดและส่งเสริมชุดเยาวชน หรือเน็ตไอดอลมาร่วมขับเคลื่อนและสนใจปัญหาสังคมมากขึ้น</p> <p>- จัดหาทุนให้กับนักเรียนเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา รวมถึงการมอบทุนและมอบอาชีพเสริม เพื่ออนาคตที่ดีของนักเรียนและเยาวชน</p> <p>- ส่งเสริมกองทุนเพื่อการสร้างอาชีพและสวัสดิการชุมชน</p>
<p><b>4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</b></p>	<p>- สภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยลักษณะของอำเภอยะหริ่งมีลักษณะพื้นที่ที่กว้างจึงมีปัญหาด้านสาธารณสุขโรคและในเรื่องของการโทรคมนาคม สัญญาณโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตไม่ครอบคลุมในบางพื้นที่ ถนน ทางชำรุดบ่อย ปัญหาไฟฟ้าความสว่างบนท้องถนน ปัญหาเรื่องน้ำประปา การจัดการสิ่งปฏิกูล</p> <p>- ไม่ค่อยมีพื้นที่สวนสาธารณะให้ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจ และสามารถออกกำลังกาย</p>	<p>- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการซ่อมแซมและเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลเพิ่มช่องทางติดต่อให้ประชาชนได้แจ้งเพื่อแก้ไขโดยเร็ว</p> <p>- ติดตั้งแหล่งกำเนิดแสงสว่างบนท้องถนนเพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่พาหนะในยามกลางคืน</p> <p>- จัดทำโครงการส่งเสริมสร้างสุขภาพผ่านพื้นที่สาธารณะ โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ เครื่องออกกำลังกาย รวมทั้งส่งเสริมโครงการให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกช่วงวัย</p>
<p><b>5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</b></p>	<p>- สถานการณ์สภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งถือได้ว่ายังมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างมาก ทั้งทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่ง ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านทะเลที่มีสัตว์น้ำลดน้อยลงเพราะ</p>	<p>- อบรมให้ความรู้เรื่องการสร้างระบบนิเวศแบบหมุนเวียน การจัดการขยะแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน</p> <p>- ออกกฎหมายบังคับเพื่อการประมงแบบยั่งยืน</p>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	วิธีการประมงแบบไม่อนุรักษ์ชายหาด กัดเซาะ ปัญหาการจัดการขยะ ปัญหาไฟไหม้ป่าเนื่องจากความไม่ตั้งใจของมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดโครงการส่งเสริมด้านประมงด้วยการปล่อยพันธุ์ปลากลับสู่ทะเล พัฒนาแหล่งปะการัง</li> <li>- จัดโครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะพันธุ์ไม้ เพื่อการปลูกป่าทดแทนเนื่องจากไฟไหม้</li> <li>- จัดโครงการปลูกจิตสำนึกการจัดการขยะและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง</li> </ul>

### 1.6) อำเภอปะนาเระ

ตารางที่ 109 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอปะนาเระ

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง สงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- จัดระบบรักษาความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยว</li> <li>- ปัญหายาเสพติดในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลให้เยอะขึ้น</li> <li>- ส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชนให้ห่างไกลยาเสพติด เน้นกิจกรรมการออกกำลังกาย</li> </ul>
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การให้ความรู้เรื่องการปลูก/ผลิต/เลี้ยงทางการเกษตรอินทรีย์</li> <li>- การส่งเสริมอาชีพให้คนในชุมชน</li> <li>- ส่งเสริมช่องทางการกระจายผลิตภัณฑ์จากกลุ่มอาชีพทุกตำบลภายในอำเภอ</li> <li>- ราคาข้าวตกต่ำเนื่องจากต้องผ่านผู้ค้าคนกลาง</li> <li>- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (ข้าว มะพร้าว)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อบรมเกษตรกรเรื่องการปลูก/ผลิต/เลี้ยงทางการเกษตรอินทรีย์</li> <li>- อบรมให้ความรู้การประกอบอาชีพทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมเพิ่มรายได้</li> <li>- เปิดตลาดกระจายผลิตภัณฑ์จากกลุ่มอาชีพทุกตำบลภายในอำเภอ</li> <li>- จัดหาตลาดในการจำหน่ายสินค้าการเกษตรให้แก่ผู้ทำนา</li> <li>- ถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจัดให้มีการรวมกลุ่มและพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน</li> </ul>
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- มีเด็กกำพร้า คนพิการ และครัวเรือนยากจน จำนวนมากในพื้นที่</li> <li>- เด็กและเยาวชนในพื้นที่ขาดและละเลยคุณธรรมที่ดีงาม</li> <li>- ส่งเสริมให้เด็กนอกระบบ ได้มีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้แก่เด็กกำพร้า คนพิการ และครัวเรือนยากจน</li> <li>- ส่งเสริมคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนตั้งแต่วัยเรียน</li> <li>- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการศึกษาต่อ (กศน.)</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในเขตพื้นที่เทศบาล</li> <li>- ปรับปรุง/แก้ไขไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนเส้นหลัก เนื่องจากขาดความปลอดภัยต่อผู้ใช้ถนน</li> <li>- แหล่งน้ำในพื้นที่มีสภาพตื้นเขิน ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ในช่วงฤดูแล้ง และน้ำไหลหลากในช่วงฤดูฝน ไม่สามารถเก็บไว้ใช้สำหรับการเกษตรและอุปโภค-บริโภค</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างท่อขนาดใหญ่ (อุโมงค์) ใต้ถนนเส้นหลัก เพื่อระบายน้ำไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งลงสู่ทะเล</li> <li>- ปรับปรุงแก้ไขไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนสายหลักและสายรองให้ทั่วถึง เช่น เส้นทาง 4157 ปะนาเระ-สายบุรี และสายปะนาเระ-ยะหริ่ง</li> <li>- ขุดลอกแหล่งน้ำเดิมในพื้นที่ให้สามารถรองรับน้ำได้</li> <li>- จัดหาแหล่งน้ำที่สามารถใช้ในการอุปโภค บริโภคได้อย่างพอเพียงทั่วถึง</li> </ul>
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้านในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ</li> <li>- แก้ปัญหาเรื่องขยะในครัวเรือน/ชุมชน</li> <li>- อนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำคลอง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การจัดทำซั้งกอ (ภูมิปัญญาชาวบ้าน)</li> <li>- สร้างเครือข่ายการแยกขยะอย่างถูกวิธี</li> <li>- กำหนดเขตภัยทาน อนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ ลำคลอง</li> </ul>

### 1.7) อำเภอมายอ

#### ตารางที่ 110 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอมายอ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การจราจรที่แออัดและไม่ปลอดภัย บริเวณตลาดปาลัส ตำบลกลาง</li> <li>- ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่ในกลุ่มเยาวชนพื้นที่อำเภอมายอ ทั้ง 13 ตำบล</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและขยายพื้นที่ผิวจราจรให้สามารถสัญจรได้สะดวกยิ่งขึ้น</li> <li>- การจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติด และเพิ่มมาตรการในการปราบปรามให้เข้มงวดในส่วนของราชการที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปัญหาพื้นที่น้ำร้าง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนเครื่องมือกำจัดวัชพืชที่ขึ้นยาว ชาวบ้านไม่สามารถกำจัดได้และสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวและปัจจัยความต้องการอื่นๆ พื้นที่ตำบลสะก่า</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พิษผลทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ</li> <li>- ปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่เกษตรและปัญหาการระบายน้ำในฤดูน้ำหลาก</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร สร้างลานตากพืชผลทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ณ พื้นที่ ม.7 ต.ลุมโบะยิไร</li> <li>- ขุดคูระบายน้ำสายใหม่เพื่อการระบายน้ำในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในพื้นที่ ต.กระหะ,ต.สะก่า</li> </ul>
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ระดับคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในพื้นที่อำเภอมายอ</li> <li>- ขาดสนามกีฬาสำหรับฝึกซ้อมและออกกำลังกายที่ได้มาตรฐาน ในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมและส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้ปกครองและเด็กในพื้นที่</li> <li>- สร้างสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งฝึกฝน และออกกำลังกายให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ต.ถนน,ต.ตรัง</li> </ul>
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณถนนเส้นทางสัญจร ในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง</li> <li>- ปัญหากระแสไฟฟ้าตกและไม่เพียงพอในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนในพื้นที่ทุกสายทางและให้ครอบคลุมมากที่สุด เช่น ถนนสาย 4061 (ยะรัง- มายอ) ช่วงระหว่างบ้านม่วงหวาน – บ้านแยระ</li> <li>- ขยายเขตไฟฟ้าให้มีไฟฟ้าเพียงพอในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เกิดปัญหาบ่อยที่สุด เช่น ตำบลปะโค ตำบลลุมโบะยิไร</li> </ul>

### 1.8) อำเภอสายบุรี

#### ตารางที่ 111 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอสายบุรี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1.ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดความรู้ ความเข้าใจ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน</li> <li>- ประชาชนไม่มีความเข้มแข็ง</li> <li>- ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐน้อย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน</li> <li>- ส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถดูแลตัวเองได้</li> <li>- สร้างจิตสำนึกให้ภาคประชาชนรู้สึกห่วงแหนและพึ่งพาตนเอง</li> <li>- สนับสนุนความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งความรู้/วัสดุ/อุปกรณ์</li> <li>- ส่งเสริมกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความหวาดระแวงภาครัฐถึงภาคประชาชน</li> </ul>



ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ลดปัญหาการก่อเหตุร้ายรายวัน</li> <li>- ปัญหายาเสพติด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- หน่วยกำลังทุกภาคส่วนร่วมกันดูแลพื้นที่ไม่ให้เกิดเหตุ</li> <li>- ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด</li> <li>- การพิสูจน์การครอบครอง ก่อน – หลัง</li> <li>- เพิ่มมาตรการปราบปรามในทุกภาคส่วนและกวดขันจับกุมผู้กระทำความผิด</li> </ul>
<b>2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงราคาตกต่ำ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมระบบการตลาด</li> <li>- ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต</li> <li>- ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า</li> <li>- ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ รวมทั้งด้านวิชาการแก่เกษตรกร</li> <li>- รวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองด้านการตลาด</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ค่าครองชีพสูง รายได้ไม่เพียงพอ</li> <li>- ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างมูลค่าของผลผลิตเพื่อป้องกันผลผลิตทางการเกษตร ต่อตลาดกลาง การเกษตรเพื่อจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า และอื่น ๆ</li> <li>- ส่งเสริมเยาวชนให้เข้าศึกษาทั้งสายอาชีพ/สามัญ</li> <li>- สร้างร้านค้าชุมชน จำหน่ายสินค้าราคาถูก</li> <li>- ให้ความรู้ในการรวมกลุ่มอาชีพ</li> <li>- ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ และวิทยากรในการฝึก และประกอบอาชีพ</li> <li>- ส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เชื่อมโยงกับการผลิต</li> <li>- ส่งเสริมและจัดทำฟาร์มตัวอย่าง (smart farm)</li> <li>- วางแผนและจัดระบบชลประทานให้เพียงพอ</li> <li>- รวมกลุ่มและขอสนับสนุนปัจจัยในการส่งเสริมอาชีพ</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ที่ดินร้าง ว่างเปล่า</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เผยแพร่องค์ความรู้ในการปรับปรุงดิน</li> <li>- พัฒนาระบบการเรียนรู้ เช่น การจัดเวทีประชาคม การขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เพิ่มศักยภาพ และโอกาสของประชาชน</li> <li>- แก้ปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชน</li> <li>- ปัญหาเรื่องการประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์</li> <li>- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัย</li> <li>- ส่งเสริมการท่องเที่ยว และกีฬา</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น</li> <li>- ส่งเสริมทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเกษตรการแบบยั่งยืน</li> <li>- จัดให้มีการสร้างท่าเทียบเรือพาณิชย์ให้ได้มาตรฐานขนาดกลาง เพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้า</li> <li>- พัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ</li> <li>- การบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่ม</li> <li>- ส่งเสริมความพร้อมการท่องเที่ยวและการกีฬาอย่างถูกต้อง</li> </ul>
<p><b>3.ด้านสังคม</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในที่ดินของตนเอง</li> <li>- การซับซ้อนของผู้ครอบครองที่ดิน</li> <li>- เยาวชนมีการศึกษาต่ำ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สนับสนุนการขอเอกสารสิทธิ์ให้รวดเร็วและทั่วถึง</li> <li>- ส่งเสริมให้มีโครงการเดินสำรวจ</li> <li>- ฝึกอาชีพให้เยาวชน สร้างงานสร้างอาชีพที่ยั่งยืน</li> <li>- จัดกิจกรรมในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง</li> <li>- นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด</li> <li>- นำหลักศาสนาเข้ามาใช้ในการป้องกันและบำบัด</li> <li>- เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว</li> <li>- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้เข้มแข็งและเป็นที่สนใจของเยาวชน ตลอดจนนำเยาวชนเข้าระบบการศึกษาให้มากขึ้น</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การมีคุณธรรมและจริยธรรมลดลง</li> <li>- ประชาชนมีหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ</li> <li>- ปัญหาการว่างงาน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจริยธรรม และการปฏิบัติตามหลักศาสนา</li> <li>- ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความสามัคคีในสังคม</li> <li>- ส่งเสริมการออมและลดรายจ่าย</li> <li>- การประนอมหนี้โดยฝ่ายปกครองและศูนย์ดำรงธรรม</li> <li>- ให้ความรู้ ด้านการบริหารด้านการเงินแก่ประชาชน</li> <li>- ส่งเสริมหลักสูตรวิชาชีพ</li> <li>- สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็น</li> <li>- พัฒนาระบบวิสาหกิจ สหกรณ์</li> </ul>
<b>4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การคมนาคมไม่สะดวก</li> <li>- ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ</li> <li>- น้ำท่วมและการระบายน้ำไม่ดีพอ</li> <li>- โครงสร้างพื้นฐานขาดประสิทธิภาพ เช่น ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ</li> <li>- ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมให้สะดวกอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย</li> <li>- สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำในพื้นที่ให้เพียงพอต่อความต้องการ</li> <li>- สร้างและขยายเขตประปาให้ทั่วถึง</li> <li>- ขุดลอกคู คลอง เพื่อการระบายน้ำในฤดูน้ำท่วมให้เพียงพอ</li> <li>- ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างบนถนนทุกสายให้เพียงพอ</li> <li>- ซ่อมแซมไฟส่องสว่างเดิมที่ชำรุด</li> <li>- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน</li> <li>- ก่อสร้างระบบแพร่กระจายน้ำ และบริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</li> </ul>
<b>5.ด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ให้ความรู้ในการใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติฯ</li> <li>- สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ความเป็นระเบียบเรียบร้อย</li> <li>- ปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าอยู่</li> <li>- ดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยสถานที่ต่าง ๆ</li> <li>- จัดแนวป้องกันชายฝั่งถูกกัดเซาะในพื้นที่ตำบลตะลุง ปะเสยะวอ และบางเก่า</li> <li>- สร้างแนวป้องกันการกัดเซาะตลิ่งแม่น้ำในพื้นที่ตำบลกะลุง มะนังดาลำ และตะบั้ง</li> <li>- จัดระบบบริการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเกิดน้ำท่วมขัง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขุดลอก คลองส่งน้ำ ให้ระบายน้ำได้ดี</li> <li>- สร้างคูระบายน้ำ ให้สามารถระบายน้ำอย่างเพียงพอ</li> <li>- จัดหาพื้นที่ และสร้างแก้มลิงเพื่อรองรับน้ำ</li> <li>- จัดเตรียมวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และบุคลากรให้เตรียมพร้อมตลอดเวลา</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไฟไหม้ป่าในฤดูแล้ง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างกระบวนการเรียนรู้ และเข้าใจในการป้องกันไฟป่า ในพื้นที่เสี่ยง</li> <li>- วางระบบชลประทานโดยนำน้ำจากแม่น้ำมาใช้</li> </ul>

### 1.9) อำเภอไม้แก่น

#### ตารางที่ 112 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอไม้แก่น

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง และ ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การติดตั้ง CCTV ในพื้นที่ไม่เพียงพอ</li> <li>- การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำรวจพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องติดตั้ง CCTV และสนับสนุนงบประมาณ</li> <li>- ส่งเสริมให้เยาวชน และประชาชน ให้มีจิตสำนึกในการร่วมกันต่อต้าน ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกรูปแบบ</li> <li>- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ 4 ฝ่าย (ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ผู้นำตามธรรมชาติ) โดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องนำทางการปฏิบัติ</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
		- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ปราบปรามอย่างจริงจัง
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดี	- การช่วยเหลือสินค้าการเกษตรตกต่ำ  - ผลผลิตการเกษตรบางชนิดไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของตลาด เช่น ถั่วลิสง	- ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชหลากหลาย เพื่อเป็นสินค้าเกษตรที่ต้องการของตลาด - รัฐบาลควรเร่งแก้ไขปัญหาสินค้า การเกษตรตกต่ำ เช่น ราคายางพารา - การพัฒนาพื้นที่ปลูกสินค้าเกษตรให้ มากขึ้นโดยนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้
3. ด้านสังคม	- การออกเอกสารสิทธิ	- รัฐบาลควรเริ่มออกโฉนดชุมชนและ ยกเลิกเขตป่าเพราะรัฐบาลประกาศเขต ป่าทับที่ดินทำกินของชาวบ้าน
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การบริหารจัดการด้านน้ำประปา ในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการ อุปโภค-บริโภค - บางพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าส่องสว่าง  - เส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการจราจร  - ไม่มีฝายเก็บน้ำ/ฝายน้ำล้นเพื่อใช้ ในการเกษตร	- ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิม แต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - เพิ่มไฟฟ้าส่องสว่างในจุดที่มืดให้ ครอบคลุมในทุกพื้นที่ - ปรับปรุงและซ่อมแซมถนนเดิมให้มี สภาพใช้การได้ตามปกติ และก่อสร้าง ถนนเส้นทางใหม่ให้ครบถ้วนในพื้นที่ - จัดให้มีน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ - ซ่อมแซมประตูปรับน้ำให้สามารถ ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระจายน้ำ ได้อย่างทั่วถึง
5. ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- น้ำทะเลกัดเซาะตามแนวชายฝั่ง ในหลายพื้นที่ - แนวกันน้ำกัดเซาะตลิ่งมีความชำรุด ทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมาหลายปี - การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร บางช่วงไม่มีน้ำสำหรับการเกษตร	- การก่อสร้างแนวกันคลื่นกัดเซาะ ชายฝั่งเพื่อป้องกันการกัดเซาะ - ก่อสร้างแนวกันน้ำกัดเซาะตลิ่งใหม่ที่มี ประสิทธิภาพ - ปรับปรุงคูระบายน้ำให้สามารถ กระจายน้ำได้อย่างทั่วถึง - ขุดลอกคูระบายน้ำ และแหล่งน้ำ ให้สามารถรองรับในฤดูน้ำหลาก

### 1.10) อำเภอทุ่งยางแดง

#### ตารางที่ 113 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอทุ่งยางแดง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองและนโยบายทุกระดับ</li> <li>- ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมด้านความมั่นคง</li> <li>- การปฏิบัติงานตามแผนงานยุทธศาสตร์ (มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) ยังไม่ต่อเนื่อง</li> <li>- ขาดการปฏิบัติงานด้านการข่าว</li> <li>- การระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะในหมู่เยาวชน</li> <li>- ปัญหาอุบัติเหตุบนถนน โดยบริเวณจุดเสี่ยงในหลายพื้นที่ เช่น สามแยกน้ดคอมมิส หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำดำ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมกิจกรรมและการบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนกิจกรรม/โครงการโดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาตามสภาพบริบทพื้นที่เพื่อปรับแนวทาง/หาวิธีการแก้ไขในระยะยาว/วิเคราะห์สถานการณ์</li> <li>- ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง</li> <li>- นำเยาวชนที่ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างถูกวิธี</li> <li>- ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบนถนนให้ทั่วถึง เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เช่น บริเวณสามแยกตลาดน้ดคอมมิส หมู่ที่ 5 ตำบลน้ำดำ</li> </ul>
2. ด้านเศรษฐกิจและ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- คนในพื้นที่ขาดการบริหารจัดการตนเอง</li> <li>- ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพและครอบครัว</li> <li>- ประชาชนขาดความรู้ ทักษะ ทางด้านการประกอบอาชีพด้านอื่น นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม</li> <li>- เจ้าของที่ดินส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่</li> <li>- ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต/ราคาทางการเกษตรตกต่ำ</li> <li>- ผลผลิตจากการเกษตรมีมาก ราคาต่ำ และขาดความรู้ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร</li> <li>- ปัญหาเยาวชนว่างงาน/ไม่มีอาชีพที่มั่นคงให้กับเยาวชน/ประชาชนในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเอง</li> <li>- เสริมสร้างทักษะชีวิตในด้านการส่งเสริมอาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม</li> <li>- เพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตร โดยการแปรรูปตามความต้องการของตลาดให้มากขึ้น</li> <li>- ส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่เยาวชนในพื้นที่อย่างจริงจัง</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการประชุมแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร</li> <li>- ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการตรวจสอบสุขภาพประจำปี</li> <li>- เยาวชนว่างงาน /ขาดการศึกษา /ไม่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว</li> <li>- ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในด้านการศึกษา</li> <li>- คนยากไร้ไม่มีที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เปิดเวทีประชาคมในแต่ละหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อรับฟังสภาพปัญหาที่ตรงตามบริบทพื้นที่</li> <li>- สร้างการรับรู้ในเรื่องการตรวจสุขภาพประจำปีให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของสุขภาพ</li> <li>- ส่งเสริมทักษะอาชีพหลักและอาชีพทางเลือกให้กับกลุ่มเยาวชน</li> <li>- สร้างความตระหนักในเรื่องระบบการศึกษาให้กับทุกครอบครัว</li> <li>- สนับสนุนทุนการศึกษา/จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา</li> <li>- ส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่กลุ่มคนยากไร้ในพื้นที่</li> </ul>
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ระบบไฟฟ้าในพื้นที่ไม่เพียงพอ กระแสไฟฟ้าดกและดับบ่อย</li> <li>- ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค</li> <li>- โครงสร้างพื้นฐานด้านถนนมีความชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง เช่น ถนน 4071 จุดคอขวดบริเวณตลาดนัดขอมิสถิงศูนย์ราชการ</li> <li>- หนองน้ำตื้นเขินทำให้มีน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- แก้ไขปัญหาไฟตกและไฟฟ้าดับในพื้นที่อำเภอย่างแดง โดยปรับปรุงระบบการจำหน่ายไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน</li> <li>- ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปา/ชุมชน/หมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ในทุกพื้นที่</li> <li>- ก่อสร้างแก้มลิงกักเก็บน้ำและสร้างระบบน้ำประปา</li> <li>- ปรับปรุงและซ่อมแซมถนนในทุกสายทาง ทั้งสายหลักและสายรองให้สามารถใช้งานได้ เช่น ขยายถนน 4071 เป็นถนน 4 ช่องจราจร</li> <li>- ขุดลอกหนองน้ำให้มีความลึกกว่าระดับเดิม เพื่อรองรับน้ำได้มากขึ้น</li> </ul>

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
5. ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การใช้ทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม</li> <li>- ขาดการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดมูลค่า</li> <li>- ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/การอนุรักษ์ป่าอย่างแดง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างมาตรการ/กฎชุมชนเพื่ออนุรักษ์และรักษาทรัพยากรชุมชน</li> <li>- เพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรโดยทุนภูมิปัญญาชุมชน</li> <li>- เสริมสร้างจิตสำนึกและห่วงใยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/ปลูกต้นยางแดงทดแทน</li> </ul>

### 1.11) อำเภอกะพ้อ

#### ตารางที่ 114 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอกะพ้อ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคง สงบ เรียบร้อยในพื้นที่ และความ ปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การก่อเหตุความไม่สงบพื้นที่ของกลุ่มต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนเกิดความกลัวและหวาดระแวง</li> <li>- ยาเสพติดแพร่ระบาดในโรงเรียน เยาวชนติดยาเสพติดจำนวนมาก</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเสริมสร้างศักยภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อย</li> <li>- ปรับปรุงป้อม ชรบ. ให้มีมาตรฐานและปลอดภัย</li> <li>- การอบรมแก้ไขปัญหาลูกและป้องกันเยาวชนจากยาเสพติด</li> <li>- นำเยาวชนไปบำบัดยาเสพติดอย่างถูกวิธี</li> </ul>
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้าง คุณภาพชีวิตที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตร</li> <li>- ประชาชนว่างงานหลังจากประกอบอาชีพหลัก</li> <li>- ปัญหาพื้นที่นาร้างที่มีจำนวนมาก</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ก่อสร้างอาคารตลาดสดและศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตร</li> <li>- หน่วยงานที่รับผิดชอบส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</li> <li>- มีการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน</li> </ul>
3. ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่มีอัตราการว่างงาน ไม่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว จำนวนมาก</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมทักษะอาชีพหลักและอาชีพทางเลือกให้กับประชาชนกลุ่มเยาวชน ที่หลากหลายมากขึ้น</li> </ul>
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภคในฤดูแล้ง</li> <li>- ไฟส่องสว่างดับเกือบทุกดวง (โซล่าเซลล์)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างระบบประปาหรือแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ</li> </ul>



ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	- ขยายเขตไฟฟ้าครอบคลุมทุกพื้นที่	ปรับปรุง ซ่อมแซม และติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่างให้ครบทุกพื้นที่ ทั้งแหล่งชุมชนและพื้นที่สาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- มีการบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ บูโด-สุโขงป่าดี - ปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่	- สำรวจและเผ่าระวางแนวเขตอุทยานแห่งชาติบูโด-สุโขงป่าดี - มีการประกวดชุมชนปลอดขยะต้นแบบ

### 1.12) อำเภอแม่ลาน

#### ตารางที่ 115 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่อำเภอแม่ลาน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
1. ด้านความมั่นคงสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- การระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะในหมู่เยาวชน  - การก่อเหตุความไม่สงบพื้นที่	- ดำเนินกระบวนการทางกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง - นำเยาวชนที่ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างถูกวิธี - เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจตราในพื้นที่ให้มากขึ้น
2. ด้านเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพและครอบครัว  - ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต/ราคาทางการเกษตรตกต่ำ	- เสริมสร้างทักษะชีวิตในด้าน การส่งเสริมอาชีพที่นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม - สร้างศูนย์กระจายสินค้าการเกษตรที่ครบวงจร - เพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตรโดยการแปรรูปตามความต้องการตลาด
3. ด้านสังคม	- เด็กและเยาวชนในพื้นที่มีการศึกษาต่ำ ไม่เป็นไปตามวัยจำนวนมาก	- ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้เข้มแข็งและเป็นที่สนใจของเยาวชน ตลอดจนนำเยาวชนเข้าระบบการศึกษาให้มากขึ้น
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ระบบไฟฟ้าในพื้นที่ไม่เพียงพอ กระแสไฟฟ้าตกและดับบ่อย	- แก้ไขปัญหาไฟตกและไฟฟ้ามืด โดยปรับปรุงระบบการจำหน่ายไฟฟ้าให้ได้มาตรฐาน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค</li> <li>- แหล่งน้ำและคลองตื้นเขินทำให้มีน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ก่อสร้างปรับปรุงระบบประปา/ชุมชน/หมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ในทุกพื้นที่</li> <li>- ขุดลอกแหล่งน้ำให้มีความลึกกว่าระดับเดิม หรือมากขึ้นกว่าเดิม</li> </ul>

## 2) ผลการสำรวจประเด็นปัญหา ความต้องการเชิงพื้นที่ของภาคเอกชนในจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีได้รวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่จากประชาชนและภาคส่วน ดังนี้

### 2.1) มุมมองด้านเกษตรกรรม

ตารางที่ 116 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านเกษตรกรรม

ปัญหา/ความต้องการ	ข้อเสนอแนะ
1. ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอและขาดความต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้มากขึ้นรวมถึงพื้นที่นาร้างพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต</li> <li>2. นำเทคโนโลยีนวัตกรรมการผลิตที่เหมาะสมมาใช้ให้มากขึ้น</li> <li>3. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อวางแผนการผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด</li> <li>4. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งให้เพิ่มพื้นที่เพาะปลูก และผลักดันสู่การค้าในธุรกิจเกษตรให้มากขึ้น</li> <li>5. สร้างกลไกการเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาดให้มากขึ้น เช่น เกษตรพันธสัญญา MOU เป็นต้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่เกษตรกรและพ่อค้า</li> </ol>
2. ผลผลิตด้านการเกษตรมีคุณภาพต่ำไม่ได้มาตรฐาน	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต โดยเน้นให้เกษตรกรบริหารจัดการแปลง/สวนอย่างมีประสิทธิภาพ นำนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ และสามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาถูก</li> <li>2. ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการผลิตปุ๋ยใช้เองหรือโรงผสมปุ๋ยชุมชน</li> <li>3. ให้ความสำคัญของการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เช่น GAP GMP อินทรีย์ เป็นต้น ให้มากยิ่งขึ้น</li> <li>4. ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม</li> </ol>
3. ขาดฐานข้อมูลการผลิตช่วงการเก็บเกี่ยวที่แน่นอน และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการผลิตและการเก็บเกี่ยวให้มากขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. พัฒนาระบบฐานข้อมูล แพลตฟอร์ม Website รวมถึงระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือช่องทางการรับข่าวสารให้มากขึ้น</li> <li>2. พัฒนาระบบการเชื่อมโยงถึงแหล่งผลิต หรือปริมาณผลผลิตได้ง่ายยิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงการค้าออนไลน์ได้</li> </ol>

ปัญหา/ความต้องการ	ข้อเสนอแนะ
4. ควรมีจุดรวบรวมผลผลิตที่แน่นอน สามารถจัดการซื้อ-ขาย ได้ง่ายและหลากหลาย	1. ผลักดันให้เกษตรกรเน้นการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และมีการเชื่อมโยงบริหารจัดการปริมาณผลผลิตในกลุ่มเครือข่าย ตลอดจนการบริหารจัดการด้านการตลาด 2. ผลักดันให้เกิดศูนย์รวมผลผลิตทางการเกษตรในชุมชนหรือตลาดชุมชนให้มากขึ้น
5. ผลผลิตทางการเกษตรที่มีจุดเด่น อุตลักษณ์เฉพาะ และแตกต่างยังมีน้อย	1. ส่งเสริมให้เกิดการสร้างแบรนด์ สินค้าGI และstory สินค้าเกษตรให้มากขึ้น 2. ส่งเสริมการปลูกพืชประจำถิ่น เช่น ทุเรียน ส้มโอปูโก มะพร้าว ตาลโตนด ต้นหยี เป็นต้น และการเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ ปลา สลิดคองนา เป็นต้น 3. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง เช่น หอยแครง ปูทะเล กุ้งขาว สาหร่าย เป็นต้น

## 2.2) มุมมองด้านอุตสาหกรรม

ตารางที่ 117 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านอุตสาหกรรม

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
<b>ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ (LE)</b>		
1. ไม่มีนักลงทุนขนาดใหญ่เข้ามาลงทุนในพื้นที่	- ต้องการพัฒนาพื้นที่ของเอกชน (ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก) จำนวนเนื้อที่ประมาณ 3,600 ไร่ ให้เป็นเขตประกอบการตาม มาตรา 30 แห่ง พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 หรือ นิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคม	- ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ผลักดันให้พื้นที่จำนวน 3,600 ไร่ เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม หรือนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการลงทุนตามนโยบาย สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
2. เขตอุตสาหกรรมบนาอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ไม่ผ่านมาตรฐานตามหลัก GMP	- ต้องการให้พัฒนาเขตอุตสาหกรรมมีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลัก GMP เนื่องจากสถานประกอบการบางรายติดต่อกิจการกับต่างประเทศ และเป็นสถานประกอบการที่ผลิตอาหาร	- ดำเนินการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานีเพื่อรองรับยุทธศาสตร์มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน - ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการโดยภาคเอกชน - มอบหมายหน้าที่ในการบริหารจัดการหน่วยงานเดียวโดยการบริหารจัดการทั้งระบบ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
3. ขาดแพลตฟอร์มดิจิทัล เกี่ยวเนื่องกับการลงทุน ภาคอุตสาหกรรมที่ เชื่อมโยงทั้งห่วงโซ่	- ผู้ประกอบการต้องการแพลตฟอร์ม ดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงง่าย เป็น แหล่งข้อมูลฐานเดียว	- สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลฐานเดียวที่ เกี่ยวเนื่องกับการลงทุน
<b>ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)</b>		
1. ขาดแคลนวัตถุดิบ	- ต้องการให้แก้ไขปัญหาภาคการ ประมงอย่างเร่งด่วน เนื่องจากส่งผล กระทบในวงกว้างตลอดห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีรายได้หลัก มาจากภาคประมง - ต้องการให้ภาครัฐเสนอแนะแนว ทางการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากผู้ประกอบการที่ต่อเนื่องจาก ภาคประมงกำลังจะปิดกิจการ - ต้องการให้ผ่อนปรนเรื่องกฎระเบียบ ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการประกอบการใน ระยะสั้นและระยะกลาง ให้สามารถ ปรับตัวได้แล้วค่อยเข้มงวดในระยะยาว	- เสนอแนะแนวทางการปรับตัวให้กับ ภาคอุตสาหกรรม - ผู้ประกอบการต้องปรับตัวโดยการนำเข้า วัตถุดิบจากต่างจังหวัดและต่างประเทศก่อน เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการผลิต ประคับประคองเพื่อเลี้ยงดูคนงาน - แจกข้อมูลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
2. คณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัด ออกใบ รับรอง มาตรฐานฮาลาลช้า ทำให้ ผู้ประกอบการไม่สามารถ ใช้งานได้ทันต่อความต้องการ	- ต้องการให้คณะกรรมการอิสลาม ออกใบรับรองให้เร็วเพื่อให้ทันต่อการ นำไปใช้ในการรับรองมาตรฐานฮาลาล เพื่อรองรับตราฮาลาลที่ใกล้สิ้นสุด ระยะเวลาหรือหมดอายุ	- แจกข้อมูลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
3. ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง	- ต้องการแหล่งวัตถุดิบที่มีราคาถูก และที่สามารถซื้อแบบเครดิตได้เพื่อลด ต้นทุนของสถานประกอบการ	- บูรณาการหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อ แก้ไขปัญหา - ผู้ประกอบการต้องรวมกลุ่มในการซื้อ วัตถุดิบ จะทำให้เกิดการต่อรองสินค้าได้ จะได้ราคาวัตถุดิบราคาถูก

## 2.3) มุมมองด้านพาณิชย์กรรม

### ตารางที่ 118 ความต้องการของภาคเอกชน มุมมองด้านพาณิชย์กรรม

ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
<p>1. ประเด็นปัญหาความล่าช้าและความชัดเจนในการแก้ไข ปัญหาของรัฐบาล โดยเสนอความต้องการให้ภาครัฐออก มาตรการช่วยเหลือธุรกิจทุกประเภท โดยเฉพาะ SME เพื่อให้สามารถพยุงธุรกิจให้เดินหน้าต่อไปได้</p> <p>2. เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ค่อนข้างรุนแรง ทำให้ประชาชนไม่กล้าออกมาจับจ่าย ใช้สอย ในการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เนื่องจาก หวาดกลัวต่อการเข้าไปใช้บริการ เพราะไม่มีความชัดเจน ในการกระจายข่าว ประกอบกับการเปิดเผย timeline ผู้ติดเชื้อที่ค่อนข้างจะช้า และเมื่อเปิดเผย timeline ไปแล้ว มีผู้ติดเชื้อเข้าไปใช้บริการ ทำให้ประชาชนเกิดความ หวาดกลัวในการออกไปใช้บริการ ต่าง ๆ ในร้านค้าเหล่านั้น</p> <p>3. ประชาชนบางกลุ่มถูกหยุดงานจากการที่ร้านค้าและ สถานบริการปิด ทำให้ไม่มีรายได้ จึงไม่สามารถออกมา จับจ่ายซื้อของได้</p> <p>4. มาตรการเยียวยาที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยอยู่แล้ว ขาดรายได้ ไม่มี เงินมาเลี้ยงครอบครัว</p> <p>5. เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 ในช่วงที่ผ่านมา จังหวัดได้ มีการออกมาตรการต่าง ๆ จำนวนมาก แต่บางคำสั่งหรือ มาตรการไม่มีความชัดเจนเท่าที่ควร ประชาชนต้องตีความ เองเอง เช่น มาตรการเข้า-ออกจังหวัด ที่จะต้องขอเอกสาร รับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและผู้ประกอบการในการขนส่งสินค้าและการ บริหารคลังสินค้า ในการเดินทางเข้าออกในจังหวัดปัตตานี</p>	<p><b>ระยะสั้นได้แก่</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เร่งให้ความช่วยเหลือพักชำระหนี้ลูกหนี้ทุก ประเภท (ลูกหนี้รายย่อย ลูกหนี้ SMEs และ ลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่)</li> <li>- ออกมาตรการลดหรืองดภาษีประจำปีที่เกิดการ ต้องชำระ</li> </ul> <p><b>ระยะยาวได้แก่</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สนับสนุนงบประมาณเพื่อการทำงานเร่งด่วน เพื่อช่วยสมทบค่าจ้างพนักงานในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ที่ได้รับผลกระทบ</li> <li>- สนับสนุนเงินกู้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ</li> </ul>

### 3) สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ (เรียงลำดับ)

ตารางที่ 119 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 10 อันดับ

การจัดลำดับความสำคัญประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1. ปัญหาถนนชำรุด ระบบไฟฟ้าและระบบประปายังไม่ได้คุณภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่ การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก
2. ด้านสังคม	2. ปัญหาเยาวชนว่างงาน สตรีว่างงาน และผู้สูงอายุว่างงาน เนื่องจากมีการศึกษาน้อย ขาดการส่งเสริมอาชีพ และมีความต้องการให้ส่งเสริมให้มีโอกาสทางการศึกษาเพิ่มเติม หน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณและวิทยากรเพื่อการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ว่างงาน
	3. ปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดัน เป็นต้น และมีความต้องการให้สร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจถึงการดูแลสุขภาพเรื่องพฤติกรรมการบริโภค
	4. ปัญหาคุณภาพของระบบการศึกษา เยาวชนไม่สนใจและไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา
3. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	5. ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่ ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนเพื่อเสพยาเสพติด สาเหตุมาจากไม่เรียนหนังสือ และการขาดทางเลือกอื่น ๆ ในการร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์
	6. ปัญหาเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ มีความต้องการให้มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุม
4. ด้านเศรษฐกิจ	7. ปัญหาประชาชนมีความยากจน มีรายได้น้อย และไม่ได้รับการพัฒนาอาชีพหลักและอาชีพเสริม
	8. ปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ปัญหาผลิตผลไม่มีคุณภาพ เกษตรกรมีหนี้สิน เนื่องจากขาดความรู้ มีความต้องการให้ส่งเสริมเกี่ยวกับการทำเกษตรประณีตและการเกษตรนอกฤดู
5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9. ปัญหาขยะในครัวเรือน/ชุมชน มีความต้องการให้สร้างเครือข่ายการแยกขยะอย่างถูกวิธี
	10. ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ทั้งปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน เนื่องจากขาดคูคลองระบายน้ำ ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐขุดลอกคูคลองระบายน้ำ และปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง มีความต้องการให้สร้างระบบประปาหรือแหล่งกักเก็บน้ำที่เหมาะสม มีการวางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

### 3.1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในช่วงที่ผ่านมา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ทำเลที่ตั้งมีความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์หลายอย่าง อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดปัตตานีจึงได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีขึ้นมาเพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาและเสริมศักยภาพที่มีอยู่ แต่ถึงแม้จะมีการกำหนดแผนการพัฒนาที่ได้มาจากความคิดเห็นของทุกภาคส่วนแล้ว ขณะเดียวกันประชาชนในจังหวัดก็ยังประสบกับปัญหาสำคัญบางประการ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด และปัญหาที่ดินทำกิน เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากหลายปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ในห้วงรอบแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) จังหวัดปัตตานีจึงกำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ คือ “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข” ซึ่งส่วนราชการต่างๆ ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และมีการประเมินถึงระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสำเร็จ รวมทั้งปัจจัยอุปสรรค ปัจจัยขับเคลื่อน ผลกระทบ และศักยภาพของจังหวัดจะมีดังต่อไปนี้

#### 1) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในระดับเป้าประสงค์รวม

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีฐานทางเศรษฐกิจโดยอาศัยภาคการเกษตรเป็นหลัก เพราะว่าเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ใช้สำหรับการเพาะปลูกพืชได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารา ข้าวและปาล์มน้ำมัน รวมทั้งจังหวัดปัตตานียังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยเฉพาะพื้นที่รอบอ่าวปัตตานี ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์และเป็นพื้นที่ทำกินของประชาชนมาอย่างยาวนานทั้งในเรื่องของการทำประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จังหวัดปัตตานียังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรมโดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ดังนั้น จังหวัดจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อช่วยยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปี (2558 – 2562) หดตัวที่ร้อยละ -1.57 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามแผนพัฒนาจังหวัดที่กำหนดไว้ โดยต่ำกว่าการขยายตัวของประเทศไทยซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.44 เนื่องจากโครงสร้างการผลิตของจังหวัดปัตตานีอยู่ในภาคบริการ และภาคเกษตร ซึ่งต่างจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ที่อยู่ที่ภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม โดยภาคเกษตรของจังหวัดปัตตานีได้รับผลกระทบจากราคายางพาราตกต่ำ ผลผลิตยางพาราลดลงจากภาวะโรคระบาดยางพารา และปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลง อัตราเงินเฟ้อของจังหวัดปัตตานีเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 1.17 ในส่วนของภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ซึ่งภาคส่วนที่สำคัญส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและยางพารา

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ได้ระบาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ และการใช้ชีวิตในแต่ละวัน จากการสำรวจผู้ได้รับผลกระทบซึ่งมีจำนวนมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมจากสถานการณ์โรคระบาดดังกล่าว สามารถแยกผลกระทบจาก COVID-19 เป็นถูกเลิกจ้าง ว่างงาน รายได้ลดลงและอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 98.20 และ ผลกระทบจากการอยู่ระหว่างกักกัน 14 วัน (กลุ่มเสี่ยง) คิดเป็นร้อยละ 1.60

แม้ว่าจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน จังหวัดปัตตานีก็ยังคงมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่อัตราการเกิดเหตุการณ์จากปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบันมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง จำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีการก่อเหตุความรุนแรงมีจำนวนที่อยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่บ้านอยู่ที่มากกว่าร้อยละ 80 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ซึ่งการรักษาจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีการก่อเหตุความรุนแรง จะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของจังหวัดในอนาคต

จังหวัดปัตตานีมีค่าดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ หรือ CHSI ในปี 2559 มีค่าเท่ากับ 75.50 จากค่าเฉลี่ย 69.28 อยู่ในลำดับที่ 26 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านอาหารมากที่สุด 81.15 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้ต่ำที่สุด 54.07 และในปี 2560 - 2561 มีค่าเท่ากับ 89.38 จากค่าเฉลี่ย 69.76 อยู่ในลำดับที่ 2 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านครอบครัวมากที่สุด 87.86 และมิติด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากร/พลังงาน น้อยที่สุด 66.14 และในปี 2562 มีค่าเท่ากับ 82.17 จากค่าเฉลี่ย 69.00 อยู่ในลำดับที่ 11 ของประเทศ โดยมีค่าดัชนีมิติด้านสุขภาพมากที่สุด 86.42 และมิติด้านการมีงานทำและรายได้ต่ำที่สุด 65.84

ประเด็นเรื่องความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2562 พบว่าจังหวัดปัตตานีเป็นลำดับที่ 1 จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดหรือมีความยากจนหนาแน่นสูง สัดส่วนร้อยละ 29.72 ในปี พ.ศ. 2561 เป็นลำดับที่ 2 สัดส่วนร้อยละ 39.27 ซึ่งรองจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยข้อมูลจังหวัดปัตตานีมีครัวเรือนทั้งหมด 17,191 ครัวเรือน

## 2) การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

ในประเด็นเรื่องการเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตรในช่วงที่ผ่านมา พบว่าปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วย ข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและไม้ยืนต้น มีแนวโน้มที่ลดลง ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้เกิดภัยแล้งและบางพื้นที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการนำเอาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร จึงส่งผลเสียต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตร

สำหรับประเด็นทางด้านสังคมและชุมชน เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่มีความเร่งด่วนโดยเฉพาะเรื่องของความมั่นคงของประชาชน ทั้งในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยาเสพติด และการศึกษา โดยในประเด็นเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วร้อยละ 99 ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัดปัตตานี เป็นครัวเรือนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือกันของคนในชุมชนมีความร่วมมือในการช่วยกันสอดส่องดูแลและระวังไม่ให้ชุมชนของตนเองต้องประสบกับสถานการณ์ที่ไม่มีความปลอดภัยต่อคนในชุมชน

ประเด็นเรื่องปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี รวมถึงสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความทับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกับปัญหาความมั่นคง ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่หลายหน้าที่ในคราวเดียวกัน และมีความเสี่ยงสูงในขณะออกปฏิบัติหน้าที่ในตำบล/หมู่บ้าน เสนอให้ภาครัฐเพิ่มสวัสดิการพิเศษ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ นอกจากนี้ค่าตอบแทนขั้นเงินเดือนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยาเสพติด การจัดทำข้อมูลสถานะความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนใหญ่ทั่วประเทศไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่เกิดขึ้น



จริงในบริบทแต่ละพื้นที่ จึงไม่สามารถนำข้อมูลไปกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ ทำให้ปัญหาเสถียรภาพเป็นปัญหาที่แก้ยาก ต้องใช้เวลาต่อเนื่องในการดำเนินงาน และต้องใช้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ตั้งแต่ระดับการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพ ให้พื้นที่ผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วม เพื่อความเป็นเจ้าของ นำไปสู่การทำงานอย่างเข้าใจสภาพปัญหาที่แท้จริง และส่วนกลางอนุมัติ สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติตามสถานการณ์ความรุนแรงการแพร่ระบาดของยาเสพติด

แม้ว่าภัยความมั่นคงเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี มีผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยเมื่อต้องมาทำธุระในพื้นที่จังหวัดปัตตานีของประชาชนจากพื้นที่อื่น ๆ อย่างไรก็ตามจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีวัฒนธรรมหลากหลาย จึงส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัด เมื่อพิจารณาในประเด็นเรื่องรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด พบว่า ตัวเลขมูลค่ารายได้จากการท่องเที่ยว มีอัตราการเติบโตในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีพ.ศ. 2557 แต่ในช่วงนี้ปี พ.ศ. 2562 – 2563 ที่ผ่านมามีปัจจัยสำคัญคือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้รายได้ภาคการท่องเที่ยวลดลงเป็นอย่างมาก แต่ด้วยจังหวัดปัตตานียังคงเป็นพื้นที่ที่จะสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพได้ และเป็นอีกหนึ่งภาคอุตสาหกรรมที่นำรายได้มาสู่ชุมชน จึงจำเป็นต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุกและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะทำให้การท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีมีการฟื้นฟูให้กลับมาสู่สภาพปกติ และมีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี

นอกจากนั้น ในเรื่องของสินค้าหนึ่งชุมชนหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ยังเป็นอีกหนึ่งภาคธุรกิจที่ค่อนข้างมีศักยภาพเพราะมีส่วนของรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นทุกปี เพราะฉะนั้น การสนับสนุนศักยภาพของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่ผลิตสินค้า OTOP จึงเป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์สำคัญช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริงซึ่งตอบสนองต่อความต้องการวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น

### 3) การวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคของการดำเนินแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

เมื่อพิจารณาจากผลจากการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนพัฒนาของจังหวัดปัตตานีในห้วงรอบปี พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่า มีทั้งผลการดำเนินการที่เป็นไปตามความคาดหวัง และผลการดำเนินงานที่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสม ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้รับผลกระทบมาจากทั้งปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคอันหลากหลายโดยปัจจัยอุปสรรคที่เกิดขึ้น มีดังนี้

(1) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการบางโครงการที่สั้นเกินไป ซึ่งอาจจะมีผลมาจากความไม่ต่อเนื่องของแผนยุทธศาสตร์ หรือมีการเปลี่ยนตัวผู้นำในการกำหนดนโยบาย บางโครงการก็ไม่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับแผนงานในด้านนั้นๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ฮาลาลและสินค้าแปรรูปจากการเกษตร นอกจากนี้ในบางภาคส่วนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ โดยทั้งที่เป็นภาคส่วนหนึ่งที่เป็นศักยภาพหลักของจังหวัดปัตตานี

(2) ความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชนต่างๆ อาจประสบกับปัญหาในเรื่องของความเข้มแข็งของกลุ่ม เพราะหลายกลุ่มภาคประชาชนไม่มีความเข้มแข็งที่เพียงพอและบางแห่งไม่มีผู้นำที่เข้มแข็งเป็นตัวขับเคลื่อนกลุ่ม ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่มีความยั่งยืน

(3) ในหลายพื้นที่ประชาชนไม่มีความเข้าใจต่อโครงการที่รัฐดำเนินการ ส่งผลให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการขาดความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการแก่ประชาชน นอกจากนี้ บางโครงการที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง และบางโครงการเป็นภาระให้กับทางกลุ่มต้องรับภาระหลังจากจบโครงการ รวมทั้งการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนยังไม่มี ความชัดเจนถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ทำให้เกิดความไม่แน่ใจต่อโครงการ

(4) หน่วยงานภาครัฐบางหน่วยงานมีการผลิตสินค้าบริการ และผลิตภัณฑ์ที่แข่งกับผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนด้วยราคาที่ถูกลงกว่าของผู้ประกอบการ ทำให้กำไรของผู้ประกอบการขาดหายไป แทนที่หน่วยงานของรัฐจะช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนด้วยการนำผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนไปใช้และพัฒนาให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ การสนับสนุนการตลาดเพื่อการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนก็ยังไม่เป็นที่พอใจ กลุ่มต่างๆ มีความกังวลว่า เมื่อผลิตสินค้าออกมาแล้วจะไม่มีตลาดรองรับการขายสินค้าของตนเองได้

(5) วิถีชีวิตและทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ เช่น การเกษตรและประมง ยังเป็นรูปแบบเพื่อการดำรงชีพแบบวันต่อวันเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญในการผลิตเพื่อการจำหน่าย หรือเป็นผู้ประกอบการอย่างจริงจังอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดทักษะองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มผลผลิตของประชาชน จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ ซึ่งประเด็นเรื่องการขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมยังส่ง ผลเสียต่อผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนบางราย เช่น ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นหรือไม่เข้าใจเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าจึงส่งผลกระทบต่อ การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้วย

(6) สำหรับภาคการเกษตรและประมงที่เป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัด ยังประสบกับปัจจัยอุปสรรคที่สำคัญหลายประการ เช่น ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำ อาทิ ราคายาง รวมทั้ง การที่เกษตรกรไม่มีทักษะที่เพียงพอในการควบคุมคุณภาพของยางได้ บางพื้นที่ประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติที่ ภัยน้ำท่วมและภัยแล้งส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ในส่วนของภาคการประมงยังได้รับผลกระทบจากปัจจัย ทางด้านนโยบายและกฎหมาย เช่น กฎหมายแรงงานที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้น และมีความยุ่งยากในการ ทำงาน รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วย

#### 4) ปัจจัยขับเคลื่อนและศักยภาพของจังหวัดปัตตานี

หลายแผนงานโครงการของแผนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีที่ประสบความสำเร็จจะประกอบไปด้วย ปัจจัยขับเคลื่อนที่หลากหลายดังต่อไปนี้

(1) การมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาจากส่วนกลาง เช่น นโยบายเมืองต้นแบบ สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด การปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอของหลาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยส่งเสริมที่ดีต่อการทำงานในพื้นที่ โดยหลายหน่วยงานได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่หรือลง ชุมชนบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นการช่วยสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชนว่า จังหวัดได้ให้ความสนใจและมีความต้องการในการ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง จึงส่งผลการดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในระดับ ภาพรวมของยุทธศาสตร์

(2) การเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน จากการที่เจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้ลงพื้นที่บ่อยครั้ง ทำให้สามารถเข้าใจถึงปัญหาและสามารถจัดการกับปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง เช่น การสนับสนุนการปลูกข้าวแบบอินทรีย์ หรือโครงการในการจัดหารถเกี่ยวข้าวให้กับกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชน โดยให้ทางกลุ่มเป็นผู้บริหารจัดการกันเอง ก็เป็นประโยชน์เพราะทำให้ลดต้นทุนในการเก็บเกี่ยวข้าวแก่ชาวนาในพื้นที่ รวมทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น

(3) การมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่หลากหลาย โดยในจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้มแข็งที่สามารถเป็นตัวช่วยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและโครงการของรัฐ เช่น วิสาหกิจน้ำบูดู ลูกหยี และข้าวเกรียบปลา ซึ่งล้วนเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว นอกจากนั้นในหลายพื้นที่ยังมีกลุ่มชุมชนที่มีความสามารถทางด้านงานศิลป์และงานช่าง ซึ่งสามารถสนับสนุนต่อยอดให้เป็นกลุ่มวิสาหกิจทางด้านงานหัตถกรรมที่เข้มแข็งได้

(4) จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม โดยเฉพาะพื้นที่รอบอ่าวปัตตานีซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้ ในบางพื้นที่ยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการเกษตร รวมทั้งการเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมอันหลากหลายซึ่งศักยภาพหลากหลายเหล่านี้จะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนให้เติบโต

(5) ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมของจังหวัดปัตตานี เป็นศักยภาพสำคัญที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลายประเภท และในหลายพื้นที่สามารถสนับสนุนให้เป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าวอินทรีย์และส้มโอ รวมทั้งการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

## 5) การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา

### ตารางที่ 120 การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณที่ผ่านมา

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (บาท)				
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
1. การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการและการท่องเที่ยว	94,139,000	90,574,900	5,857,100	142,896,500	36,939,400
2. การพัฒนาสังคม ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน	96,217,000	153,587,200	70,875,500	3,687,000	12,105,500
3. การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงเมืองสู่นานาชาติ	104,206,000	24,419,800	47,474,800	-	2,940,000
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000
<b>รวมทั้งสิ้น</b>	<b>304,562,000</b>	<b>268,581,900</b>	<b>133,207,400</b>	<b>155,583,500</b>	<b>60,984,900</b>

จากข้อมูลงบประมาณรายจ่ายที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดปัตตานีตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีแต่ละปีงบประมาณ พบว่า งบประมาณมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนแทบทุกปี นอกจากในปี 2564 ที่จังหวัดได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า แต่ในปี 2565 ก็ลดลงเป็นอย่างมาก คิดเป็นร้อยละ 60.80 จากงบประมาณปี 2564 โดยสาเหตุมีหลายประการด้วยกัน เช่น

(1) โครงการที่เสนอของจังหวัดปัตตานีสั้นใหญ่เป็นโครงการที่เข้าข่ายภารกิจถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่สามารถตั้งค่าของงบประมาณในบจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้

(2) การเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณก่อนหน้า ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณที่ผ่านมา โดยของจังหวัดปัตตานีมีผลการเบิกจ่ายค่อนข้างต่ำ และไม่เป็นที่ไปตามเป้าหมายมาตรการเร่งรัดด้านงบประมาณของรัฐบาล ทั้งนี้หมายความว่าความรวมถึงงบประมาณอื่นที่จังหวัดได้รับการจัดสรรด้วย เช่น งบเงินกู้ฯ งบกลาง เงินสำรองจ่ายฯ เป็นต้น

(3) สัดส่วนกรอบการจัดงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยงบรายจ่ายประจำต่องบลงทุน ต้องมีสัดส่วนประมาณ 30:70

ผลจากการลดลงของงบประมาณซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างเยอะ และไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ทำให้จังหวัดปัตตานีสู้ญเสียโอกาสเป็นอย่างมากในการนำงบประมาณภาครัฐไปแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนและองค์กรภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและรายได้ของภาคครัวเรือนในการดำรงชีวิตของประชาชน ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่ระบาดในวงกว้างและต่อเนื่องมากขึ้น ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อความต้องการของพื้นที่เป็นหลัก เพื่อการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องและยั่งยืนต่อไป

## 6) การดำเนินโครงการที่ผ่านมา

โดยผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีในห้วงรอบปี พ.ศ. 2561 – 2565 ที่ผ่านการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีสู่เป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ว่า “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาล คุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข” ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ตลอดจนการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินรวมทั้งการอนุรักษ์ให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ ดังนี้

(1) ด้านการสร้างเสริมเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วยเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินที่เกี่ยวกับภาคเกษตร เช่น โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นโครงการที่จังหวัดปัตตานีให้ความสำคัญและได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายทุกปีงบประมาณ ซึ่งมีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น กิจกรรมอาหารกลางวันตามพระราชดำริและเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมเพิ่มผลผลิตปลาน้ำจืดในป่าพรุดอนนา กิจกรรมขยายผลเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่แบบพึ่งพาตนเอง รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรในพื้นที่เกษตรกรรมต่าง ๆ โครงการพัฒนาศักยภาพ

ด้านการผลิตทางการเกษตรเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อยกระดับรายได้ การเกษตร โดยการขุดลอกคลองและแก้มลิงต่างๆ เพื่อส่งเสริมภาคการเกษตร รวมถึงโครงการขับเคลื่อนรายสินค้า ปศุสัตว์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมฮาลาล โดยการขยายฐานการผลิตโคเนื้อ แพะนม และแกะเนื้อ เป็นต้น โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับภาคสินค้าและบริการ เช่น โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการแข่งขันของผู้ประกอบการภาค การค้าและการลงทุน โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมให้มีมูลค่าเพิ่ม, โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อ รองรับเมืองเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP และเพิ่ม ช่องทางการตลาดด้วยกลไกประชารัฐ โครงการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น จัดงานถนนคน เดิน พาเพลินตลาดนัดย้อนยุคปัตตานี เป็นต้น, โครงการที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว เช่น โครงการพัฒนา ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีทั้งการจัดงาน Event และงานประเพณีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การจัดงานเมืองตานี เมืองพหุวัฒนธรรม งานมหาสงกรานต์ อัมบุญ อิมใจ ไปสรองน้ำหลวงปู่ทวดที่วัดช้างให้ งานมหารอมฎอน งานแข่งขันปัตตานีมาราธอน งานประเพณีการท่องเที่ยวระดับอำเภอ เป็นต้น รวมถึงการฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยวเดิมให้ได้มาตรฐานและมีศักยภาพมากขึ้น เช่น หาดรูสะมิแล และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เช่น ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง เป็นต้น

(2) ด้านการพัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนิน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มวัย เช่น โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการ สู่มาตรฐานทางการศึกษา โครงการสร้างเสริมสุขภาพ เด็กปฐมวัยแข็งแรง สมองดี มีพัฒนาการสมวัย โครงการสนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) เป็นต้น, โครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายา สำคัญยาเสพติด เช่น โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีการจัดอบรมเยาวชนต้นแบบ การจัดงานวันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโลก การประชาสัมพันธ์ด้านภัยยาเสพติดในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง, โครงการที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชน ภายใต้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนจังหวัดปัตตานี เป็นต้น รวมถึง โครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น โครงการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง กับพัฒนาเมืองภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น โครงการปัตตานีเมืองสีเขียว ปลอดภัย รักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ ทะเล การจัดสร้างปะการังเทียม เป็นต้น โครงการที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการสนับสนุนระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียยางพารา โครงการสนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ เป็นต้น รวมถึงโครงการที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พืชท้องถิ่น เช่น โครงการอนุรักษ์พืชสมุนไพร ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานการสร้างเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

(4) ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและปลอดภัย ในภาพรวมโดยจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินโครงการที่ เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชน เช่น โครงการเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัย ประชาชนปลอดภัย โครงการยกระดับการจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่ สู่ปัตตานีเมืองแห่งสันติสุขที่ยั่งยืน เป็นต้น รวมถึงโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาสถาบันหลักของประเทศ เช่น โครงการเชิดชูและเพิ่มประสิทธิภาพด้านความมั่นคง โดยการรวมพลัง มวลชนเชิดชูสถาบันและเสริมสร้างสันติสุขในวันสำคัญที่เกี่ยวกับพระบรมวงศานุวงศ์ เป็นต้น

(5) ด้านโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคม และการพัฒนาเมือง เช่น โครงการปัตตานีสมาภคินี และโครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านโครงสร้างพื้นฐานตามแนวทางประชารัฐ โดยการพัฒนาถนนหนทางทั้งถนนสายหลักและสายรอง ทั้งในตัวเมืองและชุมชน เป็นต้น

## 7) ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ทราบถึงปัญหาและศักยภาพที่มีอยู่ของจังหวัดปัตตานีซึ่งสามารถนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานีดังต่อไปนี้

(1) การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงพหุวัฒนธรรม โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ อาทิ ด้านทะเล ป่าไม้ เช่น เทือกเขาบูโด เพราะจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดอยู่ในเขตรอยต่อของเทือกเขาบูโดและมินิกเงือกอาศัยอยู่ตามธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรม เพราะเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้ง พุทธ มลายูอิสลามและจีน เช่น วัด มัสยิด ศาลเจ้าและอาคารบ้านเรือนของประชาชน

(2) การส่งเสริมภาคการเกษตรอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน โดยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมด มีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ข้าว ไม้ผล (เช่น ทุเรียน มะพร้าวและส้มโอ) รวมทั้งการปศุสัตว์ ดังนั้น การส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสานและการปศุสัตว์จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ในพื้นที่

(3) การส่งเสริมภาคธุรกิจชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มวิสาหกิจหลายกลุ่มที่มีศักยภาพและมีวัตถุดิบสำหรับการผลิตที่สามารถหาได้ภายในท้องถิ่น ดังนั้น การส่งเสริมผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการผลิต และแปรรูปสินค้าเพื่อส่งออกให้มีการขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศมุสลิมเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุน เช่น การเพิ่มช่องทางการค้าไร้พรมแดนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(4) การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาล โดยจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาลทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภค ดังนั้น การส่งเสริมและต่อยอดกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ฮาลาล และสินค้าแปรรูปจากการเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาล รวมทั้งการส่งเสริมและสร้างสินค้าเกรดพรีเมียมที่เป็นสินค้าฮาลาลของจังหวัดปัตตานี จะเป็นช่องทางสำคัญที่เพิ่มความเข้มแข็งในการแข่งขันผลิตภัณฑ์ฮาลาลของจังหวัดทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

(5) การส่งเสริมความมั่นคงของสังคมและชุมชน โดยสถานการณ์ภาพรวมปัญหาความมั่นคงของจังหวัดปัตตานีอยู่ในระดับที่ดีเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งจากศักยภาพที่มีอยู่ทั้งทางด้านการเกษตร การผลิตสินค้าบริการจากชุมชนและการท่องเที่ยวทำให้การส่งเสริมในประเด็นเรื่องคุณภาพแรงงานและการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในเรื่องการรักษาพยาบาลเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุนเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงให้กับชุมชน

(6) การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเรื่อง ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โดยการตั้งเป้าหมายในการลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง การพัฒนาครัวเรือนยากจนด้านการศึกษาและทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน เข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและโรคระบาดของครัวเรือนยากจน รวมถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาโมเดลแก้จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่

## 3.2 ประเด็นการพัฒนา

### 3.2.1 บทวิเคราะห์

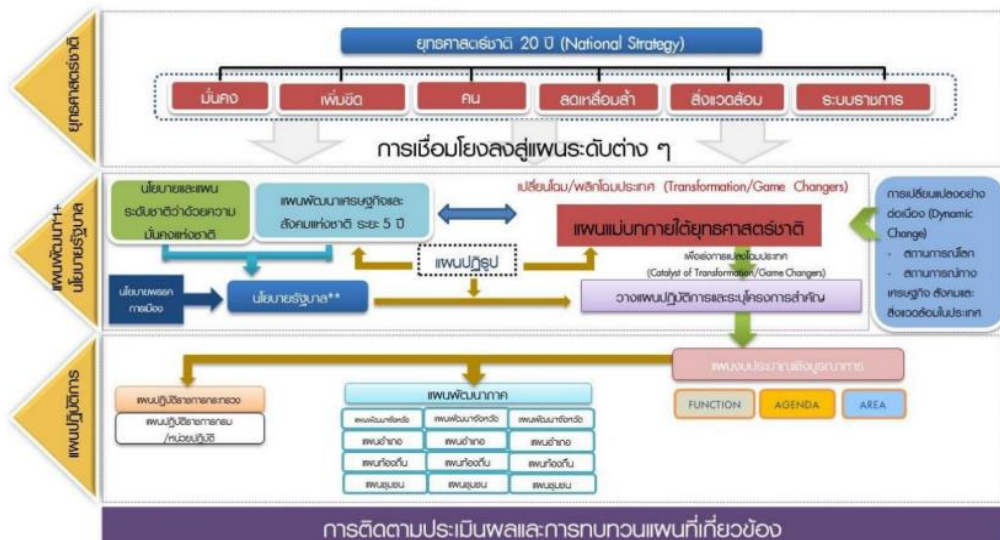
#### 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแผนระดับต่างๆ และแผนพัฒนาจังหวัด

การสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็น การประมวลผล และวิเคราะห์ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เพื่อนำมากำหนด “กรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ในรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งมีเชื่อมโยงกับแผนระดับอื่น ๆ ดังนี้



ภาพที่ 9 แสดงภาพรวมความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ

#### ความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ



ภาพที่ 10 แสดงความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน โครงการและการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ



### 1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ตามที่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 รูปแบบการจัดทำนโยบายสาธารณะในรูปของ “แผน” เพื่อวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดดังปรากฏใน มาตรา 65 ภายใต้หมวดแผนนโยบายแห่งรัฐ ได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง หรือ “แผนระดับที่ 1” ที่จะ เป็นกรอบทิศทางภาพใหญ่ ในการจัดทำแผนระดับที่ 2 และ แผนระดับที่ 3 ตามลำดับ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ และเพื่อความสุขของคนไทยทุกคน เพื่อให้ประเทศสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

### 1.2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็น “แผนระดับที่ 2” ที่สืบเนื่องและเชื่อมโยงมาจากแผนระดับที่ 1 คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่เกี่ยวข้อง (Cross Issue) และประเด็นการพัฒนาจะไม่มี ความซ้ำซ้อนกันระหว่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปใช้ในการขับเคลื่อนในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและป้องกันการเกิดความสับสน ตั้งมีการเป้าหมายไว้แล้วมีการปรับปรุงค่าเป้าหมายทุกระยะ 5 ปี และกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน เป็นประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ มีผลผูกพันกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นรวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ด้วย (มาตรา 10 พ.ร.บ. การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 2560)

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติฯ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกระบวนการจัดทำไม่ได้มีการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพและการกำหนดโครงการในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการ รวมถึง ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้วย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนรวม 23 ฉบับ ประกอบด้วย

1. ความมั่นคง
2. การต่างประเทศ
3. การเกษตร
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
5. การท่องเที่ยว
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
7. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
11. ศักยภาพ คนตลอดช่วงชีวิต
12. การพัฒนาการเรียนรู้
13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
14. ศักยภาพการกีฬา
15. พลังทางสังคม
16. เศรษฐกิจฐานราก
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
23. การวิจัย และพัฒนานวัตกรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี 2580 ซึ่งประเทศและประชาชนทุกกลุ่มวัยจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

**วัยครรภ์มารดาถึงปฐมวัย** เด็กและมารดาทุกคนจะได้รับการดูแลตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โภชนาการ และสมวัย ผ่านระบบบริการสาธารณสุขที่มีกระจายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคอย่างทั่วถึง ด้วยบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพ เด็กจะเกิดมาท่ามกลางสภาพแวดล้อมทาง สังคมที่ปลอดภัย สงบสุข เติบโตในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ดี มีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเติบโต ได้รับการเลี้ยงดูจากทั้ง พ่อและแม่ของเด็ก ที่จะมีเวลาให้กับลูกของตนมากขึ้น พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงดูและศูนย์เด็กเล็กที่พ่อแม่ทุกคนสามารถเข้าถึง มีคุณภาพ และเอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตได้อย่างดี มีทักษะ สุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีพร้อม มีพัฒนาสมวัย

**วัยประถมถึงมัธยมต้น** ซึ่งเป็นช่วงการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียน มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติที่สามารถขยายความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูที่ครอบคลุม ทั่วประเทศ รวมทั้งผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์จะได้รับการโอกาสศึกษาที่เท่าเทียมและ ทั่วถึงในทุก ๆ พื้นที่ เพื่อให้ นักเรียนได้รับการปูพื้นฐานความพร้อมทั้งกาย ใจ และปัญญาให้พร้อมรองรับการ พัฒนาของช่วงวัยต่อไป และได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในสังคมที่ดี ให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีความมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีวินัย พร้อมเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

**วัยรุ่น นักศึกษา** จะได้รับการเรียนรู้ให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี ได้รับความรู้และการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตของประเทศ สร้างผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ผ่านสถาบันศึกษายุคใหม่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ในทางวิชาการที่สามารถใช้องค์ความรู้ ทางวิชาการในการวิจัยและสร้างสรรค์ นวัตกรรมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ ความเป็นไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สู่การสร้าง ความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก

**วัยทำงาน** จะได้รับการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นคนไทยที่มีทักษะสูง มีองค์ความรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในทุกสายอาชีพ ทั้งใน ภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งจะได้รับการสนับสนุนให้มีช่องทางหารายได้ที่หลากหลายขึ้น เพื่อสร้างความ มั่นคงทางรายได้ อาทิ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถเป็นช่องทางธุรกิจที่ขยายวงกว้างไป ยังต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันจะได้รับประโยชน์ จากการกระจายความเจริญที่จะไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศในอนาคต ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานสามารถทำงาน ได้ในภูมิภาคของตนเอง มีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความอยู่ดีมีสุขเพิ่มมากขึ้น โดยที่แต่ละพื้นที่/ภูมิภาคจะได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพ ทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการและท่องเที่ยว และภาค เกษตร มีโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน

วัยสูงอายุ จะได้รับการดูแลทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุวัยต้นอายุ ผู้สูงอายุวัยกลางอายุ และผู้สูงอายุวัยปลาย มีอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ได้รับการบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและ คุณภาพ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมทางสังคม มีสุขภาพกายและใจที่ดี และเป็นแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ

### 1.3) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่างๆ ให้เกิดผลตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งวิธีการจัดทำแผนต้องให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ต้องมีการวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน มีทั้งสิ้น 13 ด้าน เป็น “แผนระดับที่ 2” ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีนับเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับแผนปฏิรูปด้วย ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา 5 ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุงจะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2561 ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน โดยแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 13 ด้าน ล้วนมีความสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

1. ด้านการเมือง
2. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
3. ด้านกฎหมาย
4. ด้านกระบวนการยุติธรรม
5. ด้านเศรษฐกิจ
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านสาธารณสุข
8. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
9. ด้านสังคม
10. ด้านพลังงาน
11. ด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
12. ด้านการศึกษา
13. ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

### 1.4) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็น “แผนระดับที่ 2” ซึ่งเป็นขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยอยู่ในระหว่างการดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี นับเป็น “แผนระดับที่ 3” ที่มีช่วงระยะเวลาการดำเนินการ

ทับซ้อนกัน 5 ปี เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อให้สามารถให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อันเป็น “แผนระดับที่ 1” ได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นการพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand’s Transformation) มีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)
2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)
3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)
4. ปัจจัยสนับสนุน การพลิกโฉมประเทศไทย (Key Enablers for Thailand’s Transformation)

ภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งทีประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนา โดยมีรายละเอียดหมุดหมาย ดังต่อไปนี้



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

ภาพที่ 11 แสดงหมุดหมายกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

### 1.5) นโยบายรัฐบาล

นโยบายรัฐบาลซึ่งเป็น “แผนระดับที่ 2” โดยรัฐบาลภายใต้การนำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีการแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แถลงการกำหนด “นโยบายบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” โดยมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี นับเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผน กับนโยบายรัฐบาลด้วย รายละเอียดสำคัญของนโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย

#### นโยบายหลัก จำนวน 12 ข้อ ได้แก่

- (1) ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- (2) สร้างความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
- (3) ทำนุบำรุงศาสนาและวัฒนธรรม
- (4) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
- (5) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
- (6) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
- (7) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
- (8) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของไทยทุกช่วงวัย
- (9) สาธารณสุขความเสมอภาคและสวัสดิการที่เหมาะสมกับกลุ่มประชาชน
- (10) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
- (11) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
- (12) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

#### นโยบายเร่งด่วน จำนวน 12 ข้อ ได้แก่

- (1) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
- (2) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- (3) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
- (4) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
- (5) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
- (6) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
- (7) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21
- (8) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (9) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
- (10) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
- (11) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
- (12) การสนับสนุนให้มีการศึกษาการรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไข

เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

## 1.6) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นับเป็น “แผนขั้นที่ 2” ที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย/ยุทธศาสตร์ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2560 เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกันแจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี นับเป็น “แผนระดับที่ 3” จึงจำเป็นต้องพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) ด้วย

**วิสัยทัศน์** “มีเสถียรภาพภายในประเทศ ลดภัยข้ามเขตพรมแดนไทย มีบทบาทสร้างสรรค์ในภูมิภาคและประชาคมโลก” กล่าวคือ ชาติมีเสถียรภาพและเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ประเทศมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปลอดภัย จากภัยคุกคามข้ามพรมแดน พร้อมเผชิญวิกฤตการณ์ มีบทบาทที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคและ ประชาคมโลกเพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ มีจำนวน 16 นโยบาย ดังนี้

นโยบายที่ 1 : เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขรองรับวัตถุประสงค์

นโยบายที่ 2 : สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติรองรับ

นโยบายที่ 3 : ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายที่ 4 : จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน

นโยบายที่ 5 : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ

นโยบายที่ 6 : ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล

นโยบายที่ 7 : จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

นโยบายที่ 8 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน

นโยบายที่ 9 : เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต

นโยบายที่ 10 : เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

นโยบายที่ 11 : รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ 12 : เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร

นโยบายที่ 13 : พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

นโยบายที่ 14 : เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

นโยบายที่ 15 : พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ

นโยบายที่ 16 : เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โดยแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีจำนวน 19 แผน ดังนี้

(1) การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

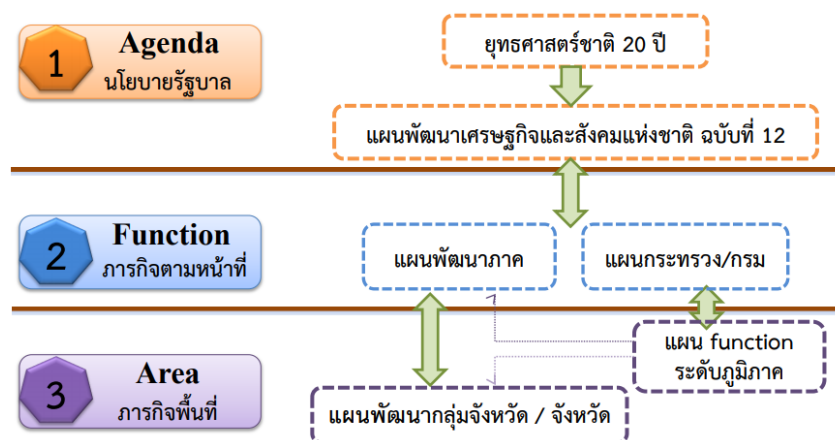
(2) การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงระยะยาว

(3) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- (4) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
- (5) การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ
- (6) การสร้างความสามัคคีปรองดอง
- (7) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (8) การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง
- (9) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
- (10) การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (11) การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต
- (12) การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน
- (13) การรักษาความมั่นคงทางทะเล
- (14) การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ความมั่นคงข้ามชาติ
- (15) การป้องกันและแก้ไขปัญหาคอนเสิร์ตความมั่นคงทางไซเบอร์
- (16) การรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
- (17) การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน
- (18) การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ
- (19) การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### 1.7) กรอบแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนพัฒนาภาคภาคใต้ชายแดนนับเป็น “แผนขั้นที่ 3” ซึ่งเป็นแผนในระดับเดียวกับแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี แต่อย่างไรก็ตาม โดยเมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนด้วยมิติ “แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ” จะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาภาคจะเป็นแผนตามภารกิจหน้าที่ (Function) ในขณะที่แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็นแผนตามภารกิจพื้นที่ (Area) ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันดังแผนภาพ



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564)

ภาพที่ 12 แสดงความเชื่อมโยงของแผน



**บทบาทของภาค** ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเมืองชายแดน จากความได้เปรียบกายภาพที่ตั้งซึ่งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย มีเมืองชายแดนเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญ 2 เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุโขทัย-ลก และเมืองยะลาเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล และอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้นและขั้นกลางเพื่อการส่งออก เป็นแหล่งทำการประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามจึงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและผลไม้และอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบ พหุวัฒนธรรม (Multicultural society) ซึ่งสามารถนำความโดดเด่นของวิถีความเป็นอยู่มาต่อยอดสู่การท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน อย่างไรก็ตามภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และปัญหาความยากจนและคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ รุนแรงที่สุดของประเทศ

**ทิศทางการพัฒนาภาค** การพัฒนาภาคใต้ชายแดนมุ่งเน้นการพัฒนาสู่ “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (SB Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEACE ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าหลักเป็นสินค้ามูลค่าสูงเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน (P: Para Rubber and Palm Product Development) พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-วัฒนธรรม (E: Eco-tourism) และพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง (A: Agro-based Industries) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสู่สังคมสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม (C: Calm) และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (E: Economic Linkage)

#### เป้าหมายรวม

- (1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น
- (2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคใต้ชายแดนลดลง

#### แนวทางการพัฒนา

(1) **พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

- (1.1) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง
- (1.2) แปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (1.3) ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค
- (1.4) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (1.5) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า
- (1.6) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

(1.7) ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

(1.8) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนการสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

**(2) พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่**

(2.1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเมืองชายแดนและเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

(2.2) ยกกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน

(2.3) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค

(2.4) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและเมืองเก่า

(2.5) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ความปลอดภัย

(2.6) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้า การลงทุนบริเวณเมืองชายแดน

**(3) ยกกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่**

(3.1) พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน

(3.2) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา

(3.3) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกวัย

(3.4) ส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้วิถีชีวิตแบบยั่งยืน

(3.5) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

(3.6) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม

**(4) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่**

(4.1) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์รองรับการผลิตของภาค

(4.2) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ

(4.3) ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

## **1.8) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566 – 2570)**

แผนพัฒนาภาคใต้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนนับเป็น “แผนขั้นที่ 3” ซึ่งเป็นแผนในระดับเดียวกับแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี และเมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของแผนด้วยมิติ “แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ” จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาภาคใต้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนและแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีเป็น “แผนตามภารกิจพื้นที่ (Area)” เช่นเดียวกัน

**เป้าหมายการพัฒนา** “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนสังคม พหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

#### **วัตถุประสงค์**

- (1) เพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยส่งเสริมการทำเกษตรประณีต เกษตรผสมผสานเกษตร แปลงใหญ่
- (2) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง โดย ส่งเสริมการแปรรูป ยกระดับอุตสาหกรรม และพัฒนาระบบตลาด
- (3) เพื่อยกระดับความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว)
- (4) เพื่อยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดนโดยเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและ อาเซียน
- (5) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทั้งทักษะฝีมือแรงงาน ระดับและคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสร้างสังคมเข้มแข็งยั่งยืน ด้วยทุนพหุวัฒนธรรมและการมีระบบสุขภาพที่ดี

#### **ประเด็นการพัฒนา**

- (1) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด
- (2) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว
- (3) พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน
- (4) ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืน และสันติสุข

### **1.9) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)**

เป็นเป้าหมายพัฒนาระดับนานาชาติ ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ ในปัจจุบัน ได้มุ่งสู่ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals : SDGs ซึ่งมีช่วงดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2558 - 2573 โดยดำเนินงานต่อเนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ที่ดำเนินการช่วง พ.ศ. 2543 - 2558 ที่พบว่าหลายเป้าหมายยังไม่บรรลุ ขณะที่ความท้าทายใหม่ ๆ ของโลกเพิ่มความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ ปัญหาและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้น ของประชากรส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและอาหาร และความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่ รุนแรงขึ้นทั้งในระดับระหว่างประเทศและภายในประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (SDG Goals) 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนาตามเป้าหมาย



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 13 แสดงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย

## 2) การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (SWOT Analysis)

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดและสภาพแวดล้อมภายนอก (เฉพาะที่สำคัญ) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน และปัจจัยภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม (External Factors) ที่เป็นโอกาสและภัยคุกคามของจังหวัด ซึ่งครอบคลุมวิเคราะห์ใน 6 มิติ ได้แก่ มิติการเมือง (P: political) มิติเศรษฐกิจ (E: economic) มิติสังคม (S: social) มิติเทคโนโลยี (T: technological) มิติสิ่งแวดล้อม (E: environmental) และนิติกฎหมาย (L: legal) ซึ่งจะช่วยให้อ่านแนวโน้มของท้องถิ่น/ชุมชน จังหวัด และประเทศ ตลอดจนบริบทของนานาชาติที่จังหวัดจะต้องเผชิญในอนาคต โดยผ่านกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วรวบรวมข้อมูลไปทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม – SWOT Analysis และการวิเคราะห์ Tows Matrix ซึ่งสรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

### (1) การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths)

S1. มีลักษณะสังคมแบบสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ที่ได้รับการยอมรับ จุดแข็งเชิงสัญลักษณ์ที่โลกมุสลิมให้การยอมรับในอัตลักษณ์ของเมืองปัตตานี อัตลักษณ์วิถีชุมชนที่ผสมผสาน ทั้งอิสลาม พุทธศาสนา และวัฒนธรรมจีน

S2. มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่หลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแตกต่างกัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาลัยชุมชนปัตตานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี วิทยาเขตโสร่ง ที่รองรับนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนอกพื้นที่มาศึกษา นักศึกษาเหล่านี้มีกำลังซื้อสินค้าและบริการในจังหวัดปัตตานี และเป็นกลไกที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่มีและมีสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับหลักความเชื่อของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เช่น สถาบันปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นจำนวนมาก ที่เป็นแหล่งบ่มเพาะความรู้เพื่อการดำรงชีวิตควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

S3. มีศูนย์วิทยาศาสตร์อาหารฮาลาล สถาบันฮาลาล ศูนย์วิจัยเมล็ดพันธุ์ข้าว สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนปัตตานี ตัวแทนสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแหล่งให้การสนับสนุนด้านการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และการให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ ประชาชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ รายย่อย และภาคอุตสาหกรรม

S4. เป็นเมืองด่านหน้าสู่จังหวัดชายแดนใต้ โดยมีเส้นทางเชื่อมโยงจังหวัดสงขลาไปยังจังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเอื้อต่อการเป็นจุดพัก รวบรวม กระจายสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าเกษตร

S5. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิ ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ปศุสัตว์ ประมง ผลไม้ เป็นต้น และเป็นแหล่งผลิตสินค้าชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ อาทิ ผ้าบาราโหม ผ้าลายขอพระราชทาน ขนมอบัว กรือเปาะ น้ำตาลโตนด แปะแป อาหารทะเลแปรรูป กล้วยเส้น ปลาต้ม เป็นต้น

S6. ธุรกิจภาคบริการได้รับการยอมรับเรื่องมาตรฐานฮาลาล สามารถรองรับการประชุมสัมมนา การเดินทาง การท่องเที่ยว โรงแรมที่มีมาตรฐานในการรองรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และการประชุมสัมมนา

S7. เป็นพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชนในวงแหวนพหุวัฒนธรรมเมืองปัตตานีและเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ อาทิ พิพิธภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรม บ้านโบราณ อาคารทรงชีโนโปรตุเกส อุทยานการเรียนรู้ปัตตานี สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา เป็นต้น

S8. มีสถานพยาบาลและบุคลากรทางด้านสาธารณสุขและการรักษาโรคอย่างเพียงพอ รวมทั้ง มีความเพียงพอของหน่วยบริการที่กระจายทั่วพื้นที่และครอบคลุมแผนงานดูแลสุขภาพทุกช่วงวัย มีการจัดตั้งคณะพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่สามารถผลิตพยาบาลที่มีความรู้และความเข้าใจบริบทของพหุ-วัฒนธรรม และมีศักยภาพรองรับภาวะวิกฤติด้านสุขภาพช่วงเกิดโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำ มีกลุ่ม อสม.ของจังหวัดปัตตานี มีความเข้มแข็งช่วยสนับสนุนงานด้านป้องกันและส่งเสริมสุขภาพในพื้นที่

S9. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทางน้ำที่สร้างความได้เปรียบเชิงพื้นที่ เพราะมีแม่น้ำหลายสายเป็นแหล่งคมนาคมและเชื่อมโยงถึงอ่าวปัตตานี เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ แต่ละพื้นที่มีจุดเด่นการพัฒนา “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์เฉพาะปัตตานี

S10. จังหวัดปัตตานีมีเรือประมงที่จดทะเบียนเรือไทยและขอใบอนุญาตประมงพาณิชย์เป็นลำดับ 1 ของประเทศ โดยมีท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์รองรับการขนถ่ายสัตว์น้ำจำนวน 78 ท่าเทียบเรือ และมีเรือประมงพาณิชย์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีและเรือประมงจากจังหวัดต่างๆ เข้าจอดเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำจำนวนมาก มีอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ที่มีเครือข่ายผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ มีผลผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำ

S11. ชุมชนมีศักยภาพและได้พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ อาทิ ชุมชนท่องเที่ยวทรายขาว ชุมชนท่องเที่ยวจะบังติกอ ชุมชนท่องเที่ยวบางปู ชุมชนท่องเที่ยวสะพานไม้บานา

S12. มี “ทุนมนุษย์” เป็นหัวใจหลักที่สำคัญ ซึ่งโครงสร้างประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวน 473,579 คน และโครงสร้างประชากรเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ประมาณ 321,058 คน และประชากรผู้สูงอายุในจังหวัดปัตตานีได้รับการดูแลจากครอบครัวและชุมชนซึ่งเกิดจากระบบคุณค่าและวัฒนธรรมในสังคมปัตตานีไม่เกิดการทอดทิ้งกลุ่มคนในครอบครัว

S13. มีเส้นทางการคมนาคมครอบคลุมและเชื่อมโยงไปยังจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีการขนส่งทางรางหรือเส้นทางรถไฟ และมีท่าเรือประมงและท่าเรือเชิงพาณิชย์

S14. มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและมีฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจเกษตรกรตามแนวทฤษฎีใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของสถาบันการศึกษาในพื้นที่

S15. มีการรวมกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนและ SMEs ที่เข้มแข็ง โดยได้รับการส่งเสริมจากทางจังหวัด อาทิ บาราโหมบาช่า กลุ่มกล้วยเส้น กลุ่มปลาเกลือเค็มบางตาหวาน และมีการพัฒนาสินค้าประเภทผ้าบาติกผ้าปาเต๊ะ ลวดลายมาลายู อาทิ บาติกเขาตม หนองแรด

S16. ประชาชนในพื้นที่มีความสนใจการกีฬาและการออกกำลังกาย โดยเฉพาะฟุตบอล การวิ่ง การปั่นจักรยาน และกีฬาในร่ม นอกจากนี้ผู้ใหญ่ในชุมชนให้การสนับสนุนและจัดพื้นที่เล่นกีฬาให้กับเยาวชน

S17. มีศักยภาพในการผลิตสินค้าภาคเกษตรเนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของสภาพพื้นที่และภูมิอากาศ มีพื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม ประมาณ 758,437 ไร่ของพื้นที่ มีครัวเรือนเกษตรกรทั้งสิ้น 91,630 ครัวเรือน

S18. ระดับชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความสามัคคีในการทำงาน มีการรวมกลุ่ม และเครือข่ายของภาคประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นชุมชนที่มีเอกภาพ และมีผู้นำทางความคิด เช่น ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน ผู้นำสตรี

S19. ประชาชนในพื้นที่มีความตื่นตัวในการเรียกร้องความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

S20. มีข้าราชการและกำลังเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวนเพียงพอและมีความตั้งใจ มีทักษะความสามารถ และมีอุดมการณ์

## (2) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness)

W1. ประชาชนในจังหวัดปัตตานียังประสบปัญหาความยากจน โดยประชากรมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนในอัตราที่สูง และมีภาวะความยากจนข้ามชั่วคนหรือความยากจนข้ามรุ่น

W2. แรงงานในจังหวัดปัตตานียังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ที่สามารถสร้างรายได้ที่พอเพียงและมีความสามารถในการแข่งขันได้โดยเปรียบเทียบกับแรงงานในพื้นที่อื่นๆ

W3. โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีพึ่งพาภาคเกษตรซึ่งยังเป็นการผลิตแบบดั้งเดิมที่ต้องใช้แรงงานคนเป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยใช้แรงงานภายในครอบครัว บางส่วนจึงเลือกปล่อยให้ที่ดินรกร้าง

W4. แรงงานในอุตสาหกรรมประมง กว่า 8,171 คน ส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติเพราะขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ ไม่สามารถเพิ่มค่าแรงให้อยู่ในระดับที่จะดึงดูดแรงงานใหม่เข้ามาได้

W5. ผู้ประกอบการบางรายมีเรือประมงมากเกินไป เจ้าของเรือประมงประสบปัญหาเรื่องต้นทุนด้านค่าแรง การจ่ายค่าแรงล่วงหน้าซึ่งบางครั้งมีความเสี่ยง โดยอุตสาหกรรมประมงมีอัตราผลกำไรประมาณร้อยละ 8 - 10 ซึ่งกำไรจำนวนนี้ไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงเรือตามมาตรา 44 ซึ่งต้องลงทุนประมาณ 1.75 ล้านบาทต่อลำ จึงต้องอาศัยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ทำให้เกิดปัญหาเป็นหนี้นอกระบบ

W6. ด้านการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาในระดับปฐมวัยขาดทักษะในวิชาชีพและขาดความพร้อมด้านสิ่งสนับสนุนทางการศึกษา มาตรฐานหลักสูตรกับการนำไปปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกัน นำไปสู่ปัญหามาตรฐานการศึกษาในพื้นที่ต่ำกว่ามาตรฐานและคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับประเทศ

W7. เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาแล้วประสบปัญหาการว่างงาน มีอัตราการว่างงานสูง ในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่อยู่ในวัยแรงงาน เยาวชนนอกระบบการศึกษามีจำนวนมาก คุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กประถมวัยมีปัญหาตั้งแต่แรก ผนวกกับสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ต้องเรียนออนไลน์ จึงจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา คุณภาพแรงงาน ต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพและการสร้างรายได้ให้ครอบครัว

W8. ผู้สูงอายุของจังหวัดปัตตานีมีปัญหาสุขภาพเกี่ยวข้องกับโรคภัยเจ็บหรือโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

W9. เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและประสบปัญหาเยาวชนที่ติดยาเสพติดในอัตราที่สูง

W10. การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมที่ยังไม่ครบวงจรและไม่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางราง ขาดการเชื่อมโยงเพื่อรองรับการขนส่งประชาชนนักท่องเที่ยวและการขนส่งคอนเทนเนอร์สินค้า บริการขนส่งของจังหวัดปัตตานีอยู่ไกลกันทั้งสถานีรถไฟ สถานีขนส่ง และไม่มีสนามบินเชิงพาณิชย์ในจังหวัด นอกจากนี้ระบบขนส่งยังไม่ได้มาตรฐานจนสามารถลดเวลาและลดต้นทุนได้ นอกจากนี้ จังหวัดปัตตานีไม่มีการขนส่งทางอากาศ

W11. สิ่งปลูกสร้างสาธารณประโยชน์โดยภาครัฐที่ถูกกละเลยไม่ได้มีการใช้งานและขาดการบำรุงรักษาให้มีสภาพใช้งานได้

W12. ชุมชนพึ่งตนเองในการทำเกษตรในครัวเรือนอยู่ในระดับน้อย ทำให้ความมั่นคงด้านอาหารของครัวเรือนต้องพึ่งพิงแหล่งอาหารที่มาจากพื้นที่อื่นและจำเป็นต้องซื้อจากระบบตลาด

W13. การขยายตัวชุมชนเมืองและอุตสาหกรรมบริเวณปากแม่น้ำและปากอ่าวของจังหวัดปัตตานีส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยเฉพาะแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและหญ้าทะเล โดยกลุ่มที่มีขนาดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลที่แตกต่างกันนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้ง

W14. ปัญหาในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย และการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรที่ดูแลงานด้านขยะมูลฝอยมีจำกัด นอกจากนี้ ชุมชนและประชาชนยังตระหนักในเรื่องการจัดการขยะน้อย

W15. การดำเนินงานด้านการสาธารณสุขและควบคุมโรคติดต่อ รวมถึงมาตรการการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของจังหวัดปัตตานีนั้น ขาดการบูรณาการร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขาดความต่อเนื่อง และขาดการจัดการปัญหาเชิงวิชาการ

W16. พิษสมุนไพรรักษาในท้องถิ่นของจังหวัดปัตตานีที่เป็นภูมิปัญญาไม่ได้รับการส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบสาน ในการนำไปใช้รักษาสุขภาพ

W17. การรับรู้และความเข้าใจต่อข้อมูลที่มีการตีความทางศาสนาบางประการ ทำให้เสียโอกาสในการรับบริการสาธารณสุขที่จำเป็นต่อสุขภาพ

W18. ขาดระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมและทันสมัยของข้อมูลในระดับครัวเรือน ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุดและเกิดความซ้ำซ้อน

W19. ขาดส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางน้ำและขาดการพัฒนาภาคทุเทศก์ท้องถิ่นที่เข้าใจวัฒนธรรมพื้นที่อย่างแท้จริง

W20. ขาดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนเพื่อเสริมพลังของการเปลี่ยนแปลง

W21. ปัญหาการเข้าถึงระบบสาธารณสุขของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยหรือกลุ่มคนพิการ ที่ยังทำได้อย่างจำกัด

W22. อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ไม่มั่นใจในด้านความปลอดภัย ด้านศักยภาพของแรงงานในพื้นที่ ด้านการขนส่งสินค้า ด้านความไม่แน่นอนของนโยบายสนับสนุน/อุดหนุนของภาครัฐ ทำให้การลงทุนขนาดใหญ่จากภาคเอกชนมีน้อยเมื่อเทียบกับศักยภาพของฐานทรัพยากรของจังหวัด ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจในจังหวัดเติบโตได้ไม่เต็มศักยภาพ

W23. ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรแปรรูปสินค้าเกษตร ที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่ต้องการมีผลิตภัณฑ์ของตนเอง ขาดทักษะในเรื่องการผลิตที่ได้มาตรฐาน เทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การจัดการต้นทุน การตั้งราคา การบริหารธุรกิจ การจัดการนวัตกรรม และการยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐานส่งออก

W24. ผู้ประกอบการขาดความรู้ในเรื่องระบบบัญชีและภาษี มีข้อจำกัดในการเข้าถึงความช่วยเหลือภาครัฐ ขาดการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองการเริ่มต้นธุรกิจเรื่องภาษีว่าไม่เป็นภาระค่าใช้จ่าย

W25. ปัตตานีมีผลิตภัณฑ์กว่า 1,800 ผลิตภัณฑ์ แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะมาตรฐานอาหารและยา เนื่องจากขาดความพร้อมในเรื่องเงินทุน พื้นที่ก่อสร้างหรือปรับปรุงสถานประกอบการขอสนับสนุนจากภาครัฐจะต้องยินยอมให้ภาครัฐเข้าใช้สถานที่อย่างน้อย 5 ปี ระบบเศรษฐกิจส่วนใหญ่จึงหมุนเวียนภายในพื้นที่ซึ่งผลิตสินค้าคล้ายกัน ส่งผลให้แข่งขันด้านราคาจนขาดทุนและขาดกำลังซื้อขนาดใหญ่จากนอกพื้นที่

W26. ธุรกิจฮาลาลที่ต้นน้ำมีปัญหากระบวนการผลิตสินค้า แม้จะมีสถาบันฮาลาลช่วยสนับสนุนระดับกลางน้ำ และมีเครือข่ายนักเรียนนอกฯ สนับสนุนเรื่องตลาดในระดับปลายน้ำปลายน้ำ

W27. ขาดการบูรณาการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวระดับชุมชน การท่องเที่ยววิถีวิถี การเชื่อมโยงเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบและขาดการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน ขาดแพลตฟอร์มด้านการท่องเที่ยวและการสนับสนุนผู้ประกอบการให้ยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

W28. ทรัพยากรทางทะเลและประมงถูกทำลายจากเครื่องมือจับสัตว์น้ำที่ไม่ถูกต้อง แหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลาย การตื่นเงินของอ่าวปัตตานี การเกิดอันตราย น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และชุมชน

W29. เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยต่อความมั่นคง เนื่องจากยังคงเป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายในการก่อความไม่สงบ

W30. การรับรู้และการสื่อสาร ภาษา และวัฒนธรรมที่ต่างกัน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างประชาชนในพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ประชาชนไม่เชื่อมั่นในนโยบายของภาครัฐ

### (3) โอกาส (Opportunities)

O1. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญส่งเสริมการพัฒนาการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาและการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่

O2. นโยบายการจัดตั้งและส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แผนการพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งการคมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม และการเชื่อมโยงสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ (เบตง สุไหงโกลก และหนองจิก) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มีแผนสนับสนุนให้จังหวัดปัตตานีเป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาล และข้อตกลงในการประชุม IMT-GT มอบให้ไทยเป็นเจ้าภาพด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาลและบริการฮาลาล



03. การพัฒนาเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และขยายผลโครงการเมืองต้นแบบที่ 4 อำเภोजะนะ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต เพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ 6 (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เปร็ด กลันตัน ตรัง กานู สุมาตราใต้) ภายใต้กรอบ IMT-GT เพื่อให้มีเศรษฐกิจมั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับประชาชนในพื้นที่

04. ประเทศไทยเป็นวางตำแหน่งเป็นประเทศที่เป็นมิตรกับมุสลิมและสินค้าฮาลาลของประเทศไทย เริ่มได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคมุสลิมและประเทศไทยยังเป็นเป้าหมายการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวฮาลาล โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และเชิงวัฒนธรรม

05. การเติบโตของตลาดมุสลิมทั้งในต่างประเทศ กระแสความตื่นตัวของตลาดอาหารปลอดภัยที่จะเป็นโอกาสในการพัฒนาอาหารฮาลาล นอกจากนี้ยังมีความต้องการอาหารที่ทำจากพืช ผัก ผลไม้ ทดแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์สำหรับหรับกลุ่มวีแกนในต่างประเทศ (Vegan)

06. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีราคาถูกลงแต่ความเร็วเพิ่มขึ้น ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ สามารถนำมาใช้สำหรับกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) การศึกษาออนไลน์ การพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับธุรกิจ การติดตามการขนส่งสินค้า (Delivery) การตรวจสอบย้อนกลับคุณภาพสินค้า การแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัย

07. ประเทศมุ่งเน้นการพัฒนาด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ – BCG Model บนพื้นฐานชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว และมีนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี

08. การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและระบบวางแผนการใช้ทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) สำหรับการบริหารทรัพยากรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ เพื่อการพัฒนาระบบโครงสร้างขนาดใหญ่

09. การพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งในรูปแบบมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด การลดความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว ระบบการจองล่วงหน้าในต้นทุนและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น การจัดการท่องเที่ยวในโลกเสมือนจริงหรือการจัดสัมมนาผ่านระบบออนไลน์ทดแทนการเดินทาง

010. ความได้เปรียบเชิงพื้นที่ ที่ประเทศมาเลเซียซึ่งอยู่ในพื้นที่ชายแดนมีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมซึ่งสามารถเป็นตลาดลูกค้าเป้าหมาย และสามารถเชื่อมโยงไปยังกลุ่มลูกค้ามุสลิมโลกได้

011. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งเสริมการนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรทดแทนแรงงานการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การควบคุมสภาพแวดล้อมให้สามารถผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน

012. รัฐบาลสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตรและธุรกิจบริการมูลค่าสูง อาทิ ธุรกิจบริการด้านการแพทย์ สถานบริการผู้ป่วย ธุรกิจนันทนาการ และการบริการทางการศึกษา ในเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างภูมิภาค มีการนำงานวิจัยของสถาบันการศึกษามาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์เพื่อต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

013. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับโลกเกิดกระแสการท่องเที่ยวสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและชุมชน การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรให้มีความยั่งยืนทั้งทรัพยากรน้ำ การใช้พลังงาน การลดปริมาณขยะ การเข้าถึงของทุกคน การสร้างชุมชน การพัฒนาทักษะการส่งเสริมธุรกิจท้องถิ่น

○14. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต บนพื้นฐานรากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต

○15. การสถาปนาความสัมพันธ์จากสังคมมุสลิมในอาเซียนและโลกอาหรับเอื้อต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือทางการค้า และการพัฒนาทางด้านสังคมมุสลิม

○16. การเติบโตทางโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ความรวดเร็วของอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ก่อเกิดนวัตกรรมและแอปพลิเคชันบริการด้านต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือ อาทิ ด้านสุขภาพ ด้านฮาลาล ด้านการขนส่งสินค้า ด้านการเงิน ด้านการลงทุน

○17. รัฐบาลส่งเสริมโครงการและงบประมาณในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การสร้าง Start Up รุ่นใหม่ การส่งเสริมพลังงานทางเลือก และพลังงานสะอาด

○18. มีความต้องการสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปจากตลาดต่างประเทศโดยเฉพาะจีนและกลุ่มประเทศมุสลิมยัง สินค้าประมง และปศุสัตว์

○19. ภาครัฐและสถานทูตของประเทศต่าง ๆ มีการเสริมสร้างความเท่าเทียมของโอกาสในการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านหน่วยงานที่สนับสนุนทั้ง เช่น โครงการของ สกอ. ศอ.บต. กระทรวงการต่างประเทศ สถานทูตหรือกงสุลของประเทศผู้สนับสนุน

○20. แหล่งเรียนรู้ผ่านโครงการสนับสนุน (โครงการพระราชดำริ) ในการพัฒนาอาชีพ/ปิดทองหลังพระ จากปราชญ์ชาวบ้านในจังหวัดใกล้เคียง จากสื่อและองค์ความรู้ต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน การสร้างวิถีชีวิต และการทำการเกษตรโดยอาศัยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

○21. ความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการในการนำไปปรับใช้ในการสร้างสรรค์ระบบบริการและนวัตกรรมต่างๆ

○22. หน่วยงานความมั่นคงที่เข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ (กองทัพ/มหาดไทย/กอ.รมน.)

○23. ในพื้นที่ที่มีการปรับใช้หลักนิติธรรมอิสลามและกฎหมายอิสลาม อย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

○24. มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาประเด็นความมั่นคงแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ

○25. ได้รับการสนับสนุนทั้งกำลังพลและงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ และรัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่

#### (4) ภัยคุกคาม (Threats)

T1. การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้รูปแบบการใช้ชีวิต การประกอบธุรกิจ ล้วนเปลี่ยนแปลงไป เป็นการใช้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ที่ทำให้ประชาชน สังคม ธุรกิจ ภาครัฐจำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงาน เศรษฐกิจไทยหดตัว พื้นตัวได้ช้า และมีโอกาสติดลบ ส่งผลกระทบต่อธุรกิจบริการโดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจผลิตและการค้า ธุรกิจส่วนใหญ่หยุดชะงักและขาดสภาพคล่องทางการเงิน

T2. ปัจจัยการผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมมีราคาปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง แต่ไม่สามารถควบคุมราคาของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ได้ โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตรยังขึ้นกับฤดูกาลและสภาพอากาศ

T3. กฎหมายและกฎระเบียบบางส่วนที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม และอำนวยความสะดวกต่อการค้า การลงทุนและการส่งออก ระเบียบขั้นตอนในการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจ ยังมีความยุ่งยากเรื่องกฎระเบียบข้อกำหนด ผูกโยงกับหน่วยราชการหลายหน่วยงาน

T4. สภาวะเศรษฐกิจโลกยังผันผวนจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และความผันผวนทางการเมืองไทย อิทธิพลกลุ่มทางการเมืองตลอดจนนโยบายของรัฐที่ขาดความต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน และการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ

T5. สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ฝนตกมากขึ้นและไม่เป็นไปตามฤดูกาล รวมทั้งการเกิดภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อผลผลิตภาคการเกษตรและการท่องเที่ยวลดลง

T6. ภาพความสถานการณ์ความไม่สงบถูกนำเสนอซ้ำทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อท้องถิ่น จนเกิดเป็นภาพจำต่อผู้รับข่าวสารนอกพื้นที่ซึ่งก่อให้เกิดความกลัว หักศรัทธาที่เป็นลบ กระบวนการยุติธรรมทางสังคม จึงขาดความเชื่อมั่นในการเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

T7. การปิดด่านชายแดนของประเทศเพื่อนบ้านเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ทำกระทบต่อการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานไทยในต่างประเทศประเทศมาเลเซียผลักดันแรงงานไทยกลับมีการระงับการใช้ช่องทาง ณ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนการค้า และจุดผ่อนปรนพิเศษ ส่งผลให้แรงงานร้านตำยำกุ้งไม่สามารถทำได้ชั่วคราวส่งผลกระทบต่อรายได้กลับเข้ามาในพื้นที่

T8. โครงสร้างประชากรของประเทศไทยกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี 2021 /พ.ศ.2564 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบสังคม เทคโนโลยี ตลาดสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงวัยมีปัญหาการสื่อสารและภาษา ปัญหาสุขภาพ และอุบัติเหตุ

T9. ประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป รายงานว่าเรือประมงพาณิชย์ของประเทศไทยเป็นแรงงานข้ามชาติจากประเทศเมียนมาหรือกัมพูชา ที่ทำงานอยู่ในสภาวะยากลำบากและทำงานติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน แรงงานเหล่านี้ได้ค่าแรงที่ต่ำกว่าระดับขั้นต่ำ

T10. จังหวัดปัตตานีมีข้อจำกัดการใช้เทคโนโลยีในพื้นที่เปราะบางต่อความมั่นคง

T11. ในระดับโลกแหล่งพลังงานหลักจากปิโตรเคมีลดลงมีผลต่อต้นทุนการผลิต ทำให้ทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิตได้รับผลกระทบ

T12. ปัญหาการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นอย่างไม่ต่อเนื่อง มีขีดจำกัดและไม่ได้ให้อำนาจหน้าที่อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพการทำงานของท้องถิ่นได้

T13. ภูมิภาคอยู่ในพื้นที่ปากแม่น้ำ มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุทกภัย

T14. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและสังคมและผู้สูงอายุและประชาชนที่ไม่มีความรู้ดิจิทัล

T15. สถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในส่วนกลาง ทำให้ประเด็นปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

T16. ปัญหาข่าวปลอมและการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข่าวสารในสื่อออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้เกิดไม่เชื่อมั่นและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของหน่วยงานภาครัฐได้

### 3) การวิเคราะห์ TOWS Matrix

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดปัตตานีข้างต้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ – TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนาหลักของจังหวัด ดังรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางแสดงการจัดวางรายละเอียดของ The TOWS Matrix เพื่อหากลยุทธ์ในการแก้ปัญหา

การประเมินภายใน	จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weaknesses (W)
การประเมินภายนอก	โอกาส Opportunities (O)	อุปสรรค Threats (T)
	เชิงรุก SO Strategies	เชิงพัฒนา/แก้ไข WO Strategies
	เชิงป้องกัน ST Strategies	เชิงรับ WT Strategies

ตารางที่ 121 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงรุกและแก้ไข)

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<p>- สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยเน้นผลิตภัณฑ์ศักยภาพ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เช่น ปลาสด ดอนนา หนองจิก เป็นสินค้าเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัด ปัตตานีตามแนวพระราชดำริ ทั้งระบบห่วงโซ่คุณค่า ตั้งแต่ ต้นน้ำ-การพัฒนาการผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างและขยายจำนวนพ่อแม่พันธุ์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การเลี้ยงแบบจับบันทึกพัฒนาการ การผลิตอาหารปลาในชุมชน กลางน้ำ-การแปรรูปเป็นแบบพร้อมปรุง และพร้อมทานเพื่อเจาะกลุ่มผู้บริโภคในภาคกลาง และ ส่วนปลายน้ำ-ด้านการตลาด</p> <p>- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยการ ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมฮาลาล ที่มีนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี ในการพัฒนากระบวนการผลิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้การรับรองมาตรฐานฮาลาลในระดับสากล</p>	<p>- ส่งเสริมการปรับเปลี่ยน “นาร้างเป็นนาดี” เกษตร อินทรีย์ปลอดภัย ยกระดับการปลูกข้าวบนพื้นฐาน เกษตรมูลค่าสูง สร้างความตระหนักแก่เกษตรกรเรื่อง ความปลอดภัยของคนปลูกและคนกิน อนุรักษ์และ ส่งเสริมการปลูกข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง การลดต้นทุน การผลิตด้วยการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่และ ใช้เครื่องจักรทางการเกษตรแบบหุ้นส่วน การส่งเสริม เกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>- การพัฒนาทำเทียบเรือและการพัฒนาช่างฝีมือ ในการปรับปรุงเรือประมง ด้วยระบบเครน เครื่องมือ กู้วน ระบบไฮดรอลิกส์ เครื่องทำความเย็น และอื่นๆ ตามเงื่อนไขการปรับปรุงเรืออวนล้อมของไทยเพื่อ ช่วยลดแรงงานบังคับและสภาพการทำงาน พร้อม การสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อหรือกองทุนในการ ปรับปรุงเรือให้แก่ผู้ประกอบการจัดอบรมอาชีพ ยูทูบเปอร์และนักขายสินค้าออนไลน์ให้เยาวชนรุ่นใหม่ในพื้นที่เพื่อเป็น Micro Influencer ในการได้ทำ</p>

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<p>- ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต ที่มาจากจากฐานทรัพยากรพืช ผัก ผลไม้ในพื้นที่ โดยการผลิตอาหารจากพืชทดแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์เพื่อเจาะตลาดเฉพาะ (Niche Market) กลุ่มผู้บริโภควีแกน ในต่างประเทศ</p> <p>- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นคุณค่า พัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ โดยการปรับสภาพแวดล้อมของชุมชน พัฒนาการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มคนรุ่นใหม่ และกลุ่มผู้สูงอายุ เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ และท่าอากาศยานเบตงหรือท่าอากาศยานนราธิวาส และส่งเสริม Micro Influencer นอกพื้นที่มาเปิดประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการผจญภัย ในแนวคิด "ปัตตานีดีกว่าที่คิด" เพื่อลบภาพจำในเรื่องความกลัว</p> <p>- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ (ทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ) เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อน ที่สำคัญต่อภาคการเกษตรและเศรษฐกิจโดยรวม เช่น โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร และเชื่อมโยงพื้นที่ ทั้งในกลุ่มยุทธศาสตร์ชายแดนใต้และ เชื่อมโยงกับต่างประเทศ</p>	<p>สื่อแนะนำภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมในพื้นที่เพื่อเจาะกลุ่มเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่</p> <p>- การแยกเจาะตลาดปศุสัตว์ โดยแบ่งออกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) ตลาดผู้บริโภคในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการโคเนื้อ/แพะขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านราคา ใช้เพื่อการบริโภคตามประเพณี</li> <li>2) ตลาดโคเนื้อ/แพะและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาลเพื่อส่งออกไปประเทศมาเลเซียและกลุ่มประเทศมุสลิม พัฒนาสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับตลาดแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการเลี้ยงระบบฟาร์มมาตรฐาน ลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ด้วยหญ้าแพงโกล่า/หญ้าเนเปียร์ร่วมกับของเหลือในอุตสาหกรรมประมงและภาคเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)</li> </ol> <p>- การวิจัยและพัฒนาอาหารเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุและกลุ่มผู้ดูแลสุขภาพ ที่ได้มาตรฐาน อย. และฮาลาล ภายใต้โครงการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีอาหาร (Food Tech) เริ่มจากกระบวนการเพาะปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยวและการแปรรูปภายใต้ระบบพี่เลี้ยงของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่</p> <p>- การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล” ด้วยการส่งเสริมระบบนิเวศของการค้าขายออนไลน์ (E-Commerce) ทั้งในส่วนของการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเดิมและรายใหม่ การพัฒนา platform และการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- พัฒนาศักยภาพและส่งเสริม SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>- การยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย ทั้งในและนอกระบบการศึกษา</p>

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
	- การสร้างและพัฒนาแบรนด์ฮาลาลของปัตตานีที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ คุณภาพของผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบและภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ยาวนาน แต่มีความร่วมสมัย

ตารางที่ 122 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านเศรษฐกิจ (เชิงป้องกันและเชิงรับ)

ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (W+T)
<p>- ผลักดันมาตรการป้องกันการถูกกีดกันทางการค้าในอุตสาหกรรมประมงของจังหวัดปัตตานี โดยการสร้างความร่วมมือกับสมาคมประมงพื้นบ้านปัตตานีและประมงพาณิชย์ เพื่อลดความขัดแย้งในการจัดสรรทรัพยากรทางทะเล สำหรับเรือประมงขนาดใหญ่ 30 ตันกรอสขึ้นไปมีการปล่อยสินเชื่อกับหลักศาสนาอิสลามเพื่อปรับปรุงเรือ ส่วนเรือประมงขนาดเล็กเพิ่มรายได้ด้วย</p> <p>- การสร้างภาพลักษณ์ของจังหวัดในมุมมองใหม่แก่นักท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมมาตรฐานการท่องเที่ยวที่ปลอดภัย (SHA) จัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเลแบบ "One Day trip" รองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสร้างประสบการณ์ เช่น การตกหมึกหรือดำน้ำ เพื่อสร้างภาพจำใหม่และสร้างความคิดความเชื่อเดิมในเชิงลบเปลี่ยนเป็นเชิงบวก</p>	<p>- การรับมือกับความถดถอยของอุตสาหกรรมประมง การเตรียมการรับมือกับการยกเลิกหรือปิดกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมประมง โดยการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งและฟาร์มฟักตัวอ่อน การเพาะพันธุ์และเพาะเลี้ยงทางเลือก การเลี้ยงในกระชังขนาดใหญ่แทนการจับในทะเล</p>

ตารางที่ 123 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงรุกและเชิงแก้ไข)

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<p>- เสริมสร้างสังคมและชุมชนเข้มแข็ง บนความเป็น "พหุวัฒนธรรม" คุณธรรม ศาสนาประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัด</p> <p>- ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษา และเปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดรับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามบริบทของพื้นที่</p> <p>- พัฒนาและส่งเสริมการใช้ศักยภาพของบุคลากร ที่มีคุณวุฒิในการพัฒนาทุนมนุษย์และพัฒนาทักษะแห่ง</p>	<p>- การแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>- พัฒนาคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
<p>อนาคตสำหรับเยาวชนและวัยแรงงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ</b> เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเน้นชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา อนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์</li> <li>- <b>พัฒนาและส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อม</b> ทั้งทางกายภาพและสังคมให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืนให้ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>เสริมสร้างชุมชนพึ่งตนเอง</b> ด้วยการสร้างมาตรการระดับชุมชน เพื่อ สร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีมุสลิมตามบริบทของท้องถิ่น</li> <li>- <b>เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ปราบปรามและสร้างเสริมชุมชน</b> ให้มีความเข้มแข็งสามัคคี และส่งเสริมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวิถีการประกอบอาชีพที่สร้างสรรค์ในท้องถิ่น</li> <li>- <b>เพิ่มประสิทธิภาพการในการเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของจังหวัด</b> ด้วยการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการและความทันสมัยของเทคโนโลยี</li> <li>- <b>ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการ ดูแลระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม</b> ให้มีความยั่งยืน</li> </ul>

ตารางที่ 124 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านสังคม (เชิงป้องกันและเชิงรับ)

ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>สร้างค่านิยมที่นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้</b> เน้นให้เกิดการยอมรับจุดเด่นขององค์ความรู้ในด้านต่างๆเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างมีความสมดุลและยั่งยืน</li> <li>- <b>ขยายโอกาสโลกแห่งอาชีพผ่านระบบการศึกษาทั้ง 3 ระบบ</b> ให้ครอบคลุมและเน้นให้เกิดการริเริ่มเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม</li> <li>- <b>สร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/ชุมชนอนุรักษ์พื้นที่</b> เพื่อรักษา/อนุรักษ์ป่าชายเลน/สมาคมประมงพื้นบ้าน และส่งเสริมการจัดการกลุ่ม/ ชุมชนให้มีความยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล</li> <li>- <b>เร่งสร้างผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน</b> และให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ รวมถึงผลิตเพื่อการส่งออกสู่ตลาดนอกพื้นที่และต่างประเทศ</li> <li>- <b>เสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครด้านสุขภาพ</b> ให้มีความชำนาญในการเฝ้าระวังการป้องกันโรคในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรด้านสาธารณสุขมากขึ้น</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>การเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาวะโลกร้อนภาวะโลกรวน และภัยพิบัติ</b> ที่จะส่งผลต่อเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี โดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะเกี่ยวกับประเด็นสิ่งแวดล้อม การจัดทำแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เมือง/ชุมชนคาร์บอนต่ำ และการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้</li> </ul>

ทิศทางการป้องกัน (S+T)	ทิศทางการเชิงรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- เน้นการเสริมพลังให้เยาวชน พร้อมทั้งการปลูกฝังจริยธรรมคุณธรรม ในการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม</li> <li>- ส่งเสริมการเปิดพื้นที่สาธารณะ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเวทีพูดคุย/เสวนา ประเด็นร่วมของส่วนรวมในพื้นที่สาธารณะ</li> <li>- เสริมสร้างมาตรการป้องกันอุทกภัยให้เป็นระบบครบวงจร และเฝ้าระวังควบคุมการจัดการน้ำเสีย รวมถึงมลพิษทางน้ำให้มีความเคร่งครัดและรัดกุม</li> <li>- พัฒนาระบบการอนุรักษ์พลังงานให้มีความยั่งยืนในพื้นที่ และการส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</li> <li>- ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้พหุวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับและการสืบสานบริบททางประวัติศาสตร์ และมรดกทางสังคมที่มีคุณค่า บนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม</li> </ul>	

ตารางที่ 125 การวิเคราะห์ TOWS Matrix มิติทางด้านความมั่นคง

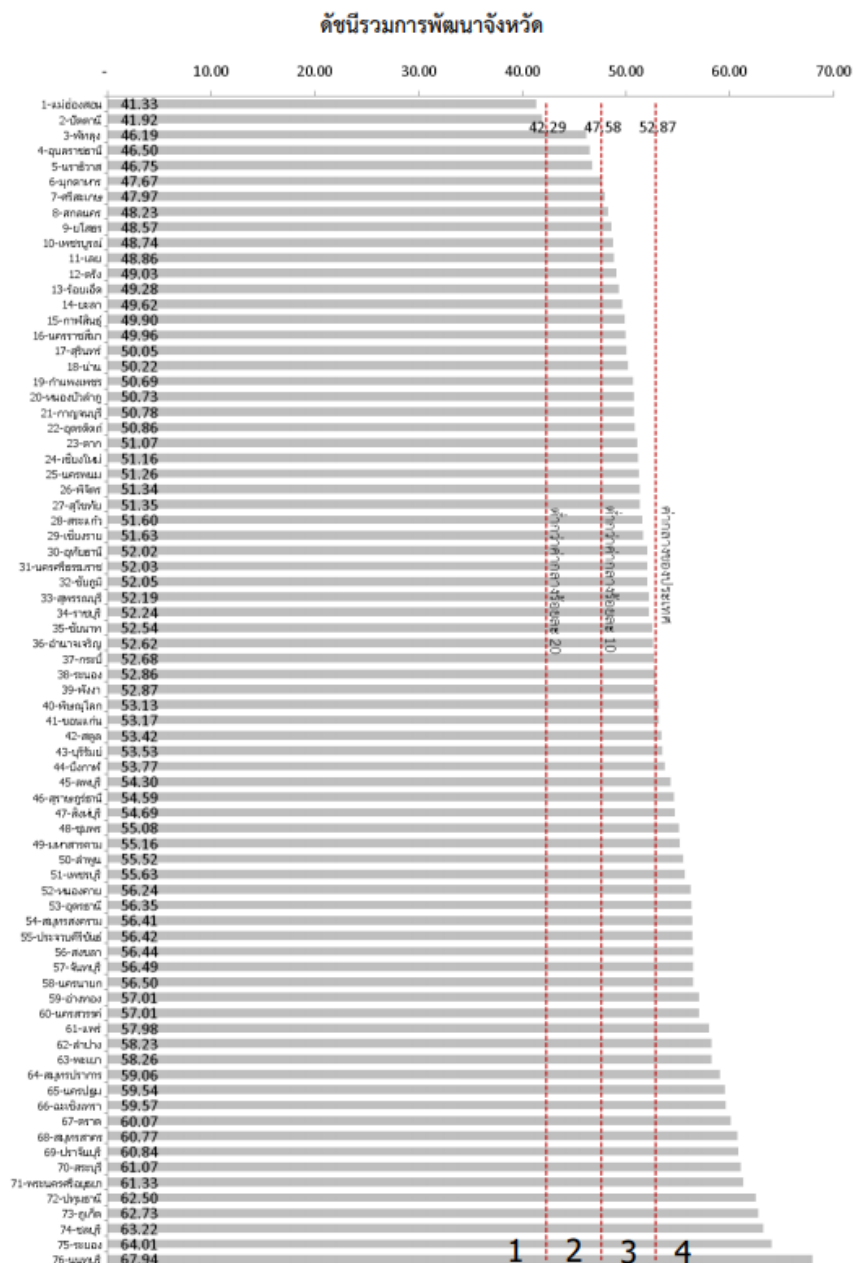
ทิศทางการเชิงรุก (S+O)	ทิศทางการเชิงแก้ไข (W+O)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</li> <li>- พัฒนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดด้วยกลไกการทำงานเชิงบูรณาการ โดยเน้นภารกิจร่วมพื้นที่เป็นฐานและยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง</li> <li>- เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาเพื่อความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สร้างมาตรการเพื่อการพึ่งตนเองที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบสวัสดิการตามวิถีชุมชน</li> <li>- พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้</li> <li>- เพิ่มประสิทธิภาพด้วยการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีที่ทันสมัย</li> </ul>
ทิศทางการป้องกัน (S+T)	ทิศทางการเชิงรับ (W+T)
<ul style="list-style-type: none"> <li>- เสริมสร้างความเข้าใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ในบริบทความแตกต่างทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม</li> <li>- ส่งเสริมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ</li> </ul>	-



#### 4) การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ/แนวคิดการเปรียบเทียบการพัฒนา (Benchmarking)

การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Benchmarking) เป็นกระบวนการวัดและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์บริการ และวิธีปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice) เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบมาใช้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงจังหวัด เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยในที่นี้จะนำเสนอข้อมูลการเปรียบเทียบภายนอกองค์กร (External Benchmarking) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างคู่แข่ง/คู่แข่ง ผ่านตัวชี้วัดในมิติต่างๆ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

##### 4.1) ดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด จังหวัดปัตตานีมีดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด 41.92 (เรียงอยู่ในลำดับที่ 2)

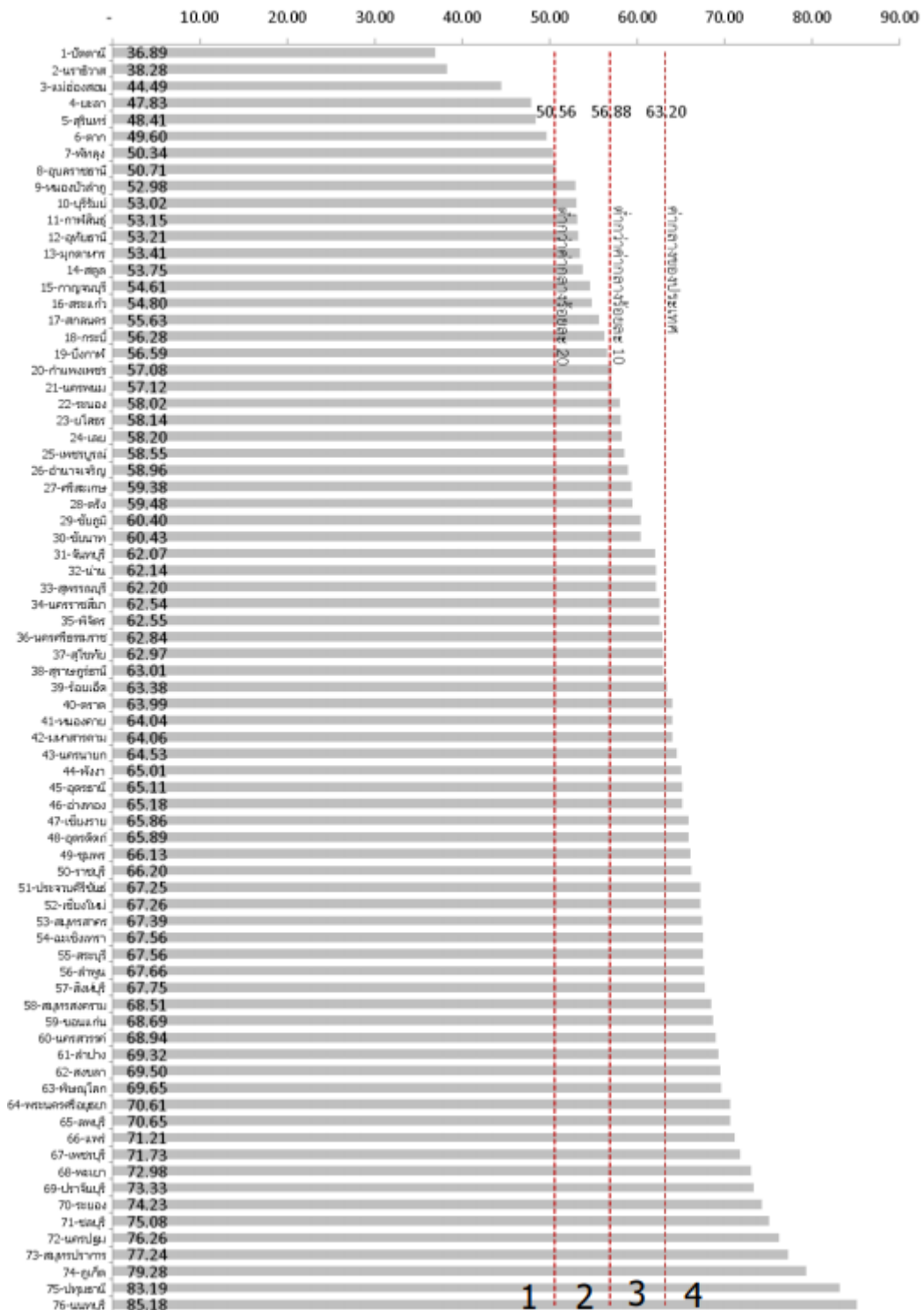


ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 14 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด

4.2) ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม เรียงอยู่ในลำดับที่ 1

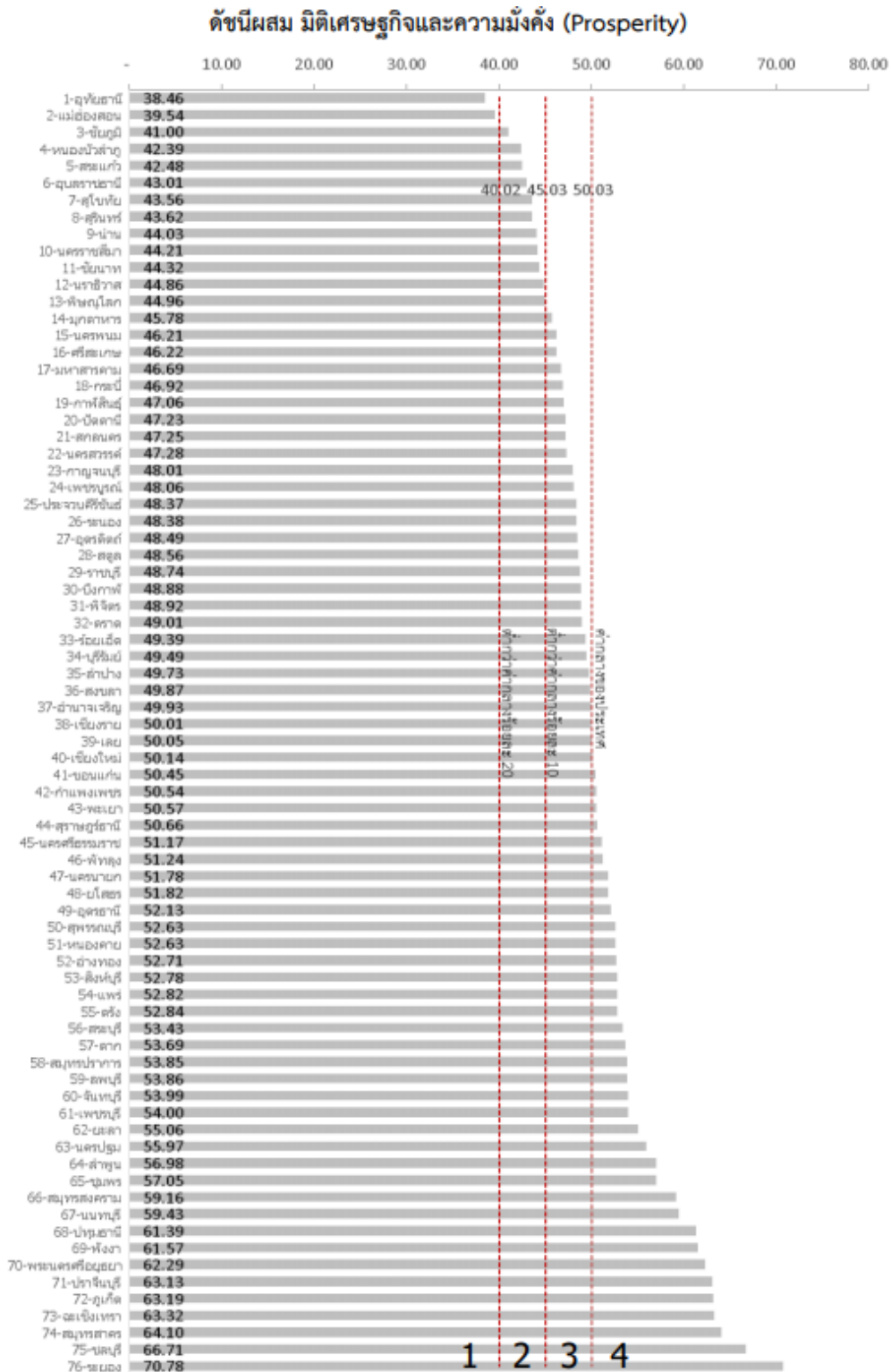
ดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 15 แสดงดัชนีผสม มิติการพัฒนาคน (People)

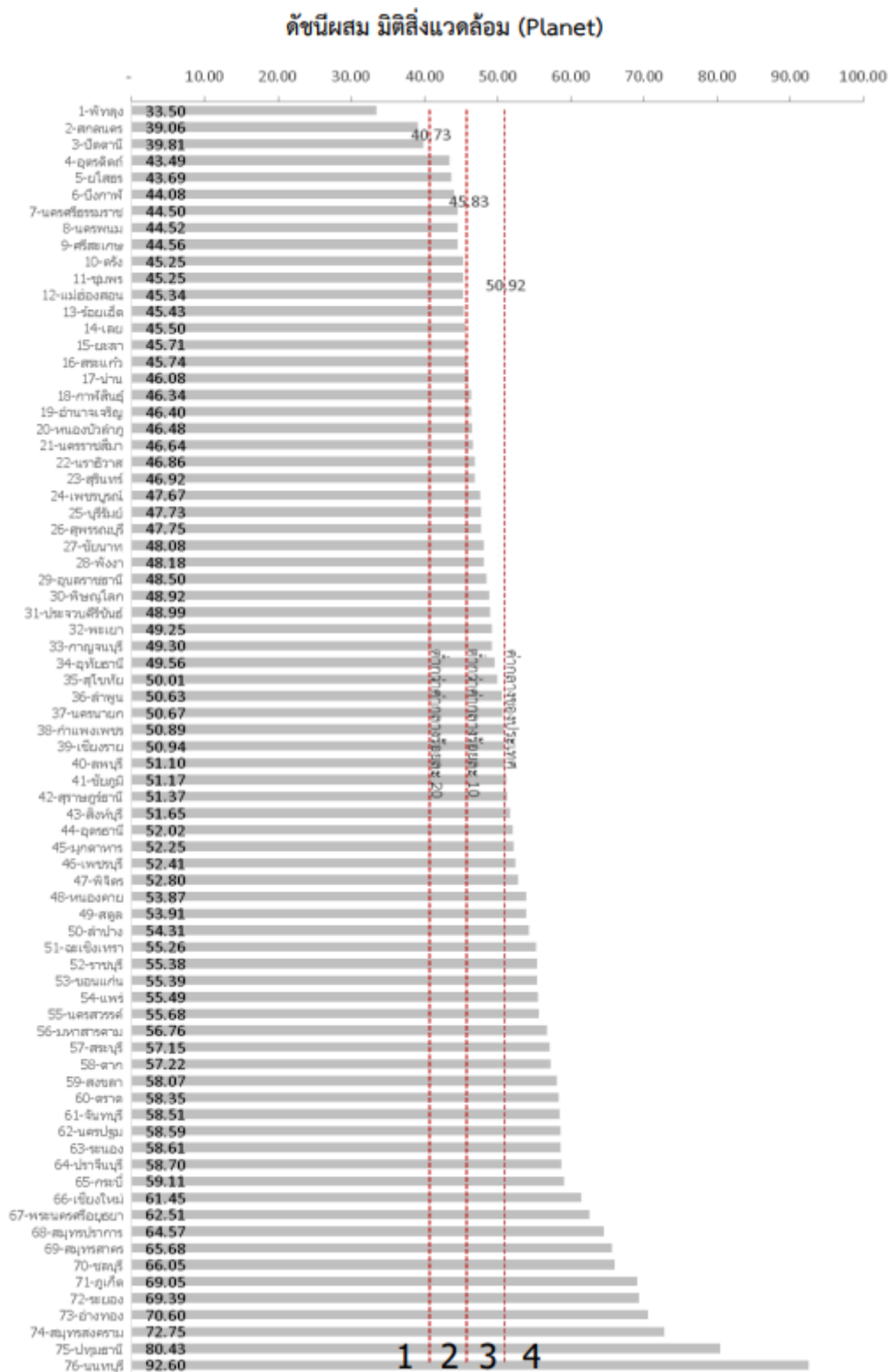
4.3) ดัชนีผสม มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม เรียงอยู่ในลำดับที่ 20



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 16 แสดงดัชนีผสม มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)

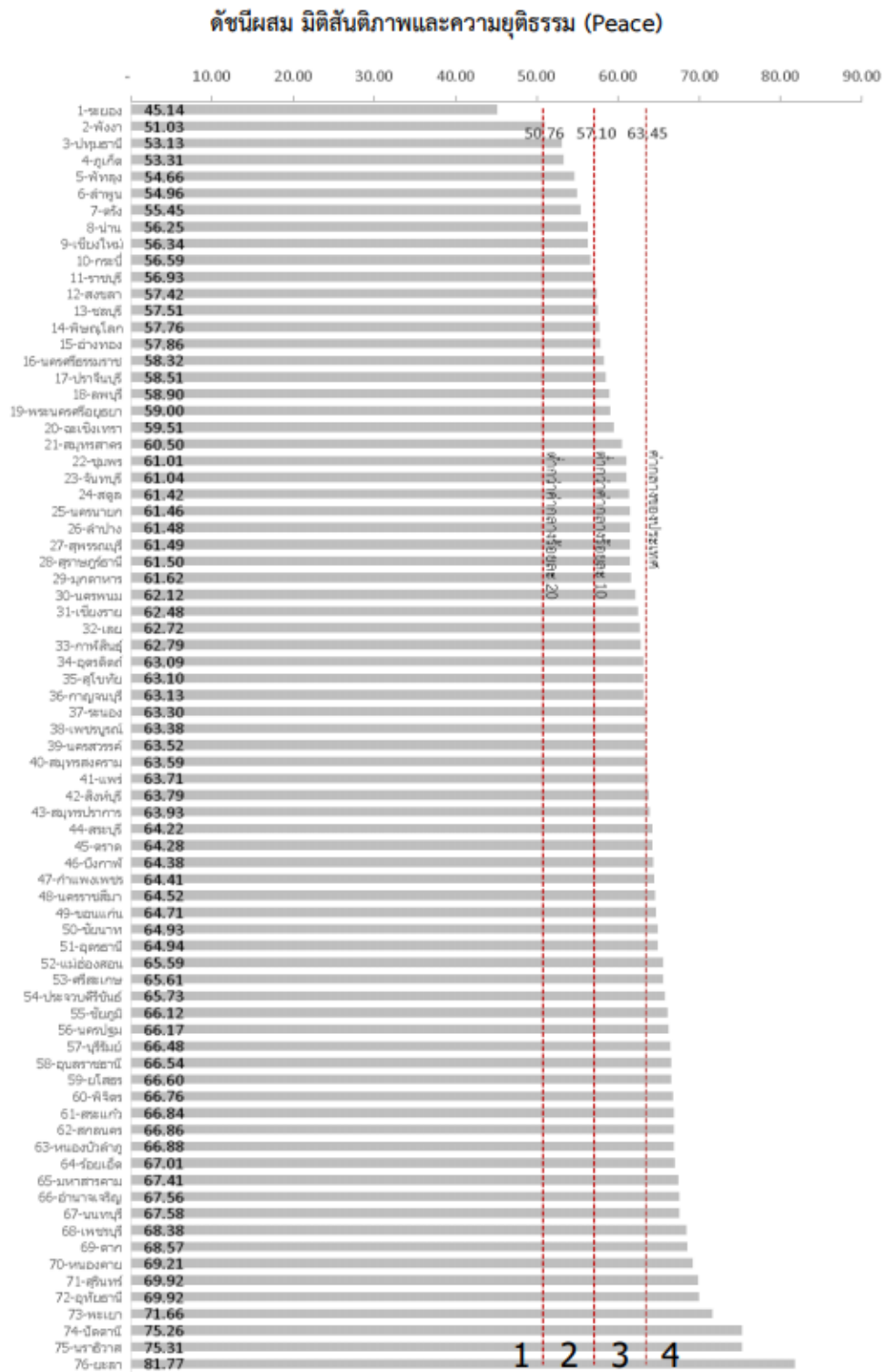
4.4) ดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม เรียงอยู่ในลำดับที่ 3



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 17 แสดงดัชนีผสม มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)

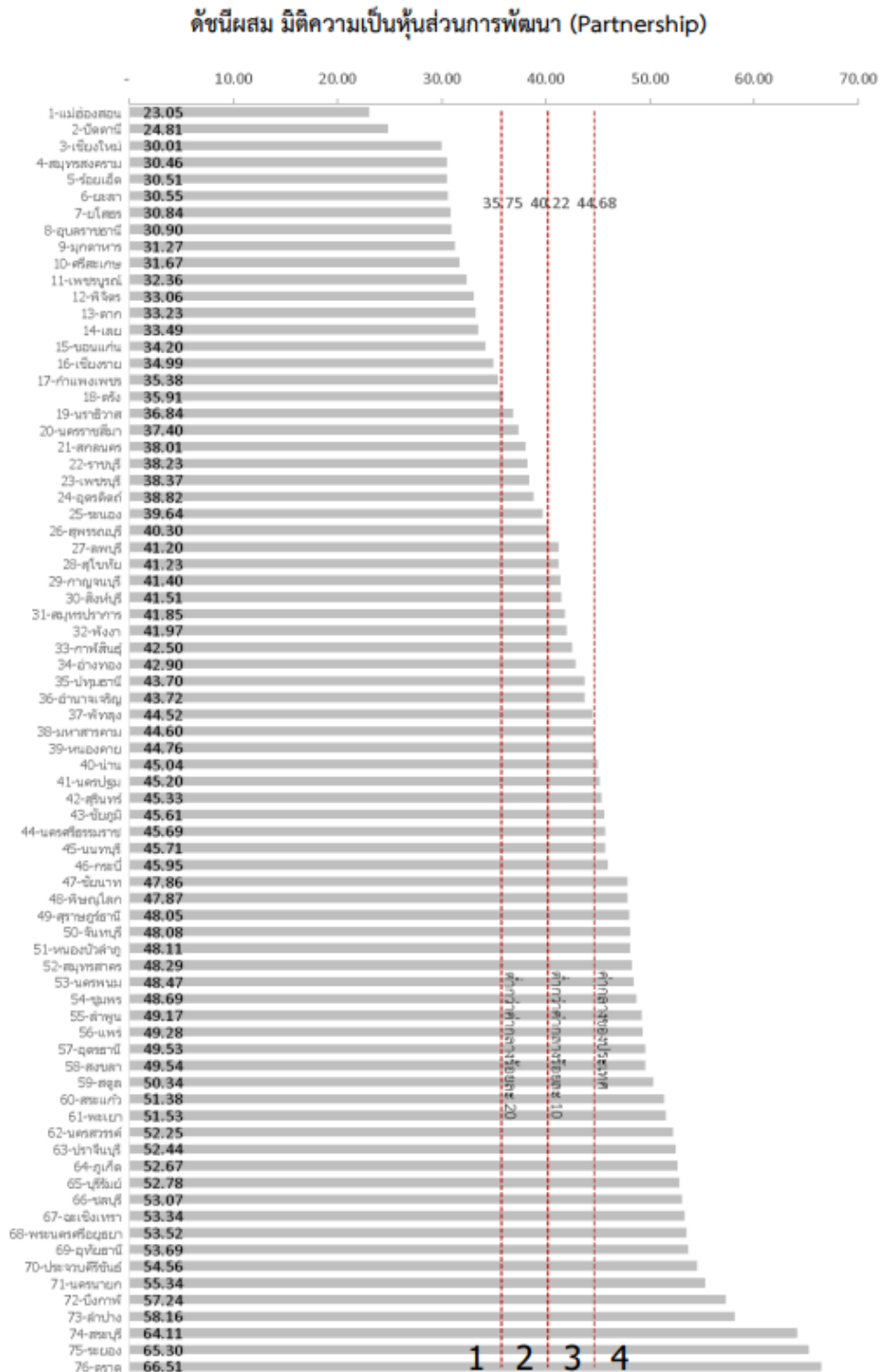
4.5) ดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม เรียงอยู่ในลำดับที่ 74



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 18 แสดงดัชนีผสม มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)

4.6) ดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสม เรียงอยู่ในลำดับที่ 2



ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 19 แสดงดัชนีผสม มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)

## 5) การศึกษาวิธีปฏิบัติกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice)

จากข้อมูลการเปรียบเทียบภายนอกองค์กร (External Benchmarking) ที่นำเสนอข้างต้น จะเห็นข้อมูลการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติต่างๆ ในระดับประเทศ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างคู่เทียบที่เป็นจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนด้วยกัน คือ จังหวัดยะลา โดยได้ดำเนินการเปรียบเทียบในมิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) พบว่า จังหวัดปัตตานีมีดัชนีผสมมิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) เรียงอยู่ในลำดับที่ 20 จำนวน 47.23 คะแนน ในขณะที่จังหวัดยะลา มีผลการดำเนินงาน/วิธีปฏิบัติของจังหวัดยะลาสามารถทำได้ดีกว่า (Good Practice) เรียงอยู่ในลำดับที่ 62 จำนวน 55.06 คะแนน เมื่อศึกษาวิธีการวางแผนพัฒนาจังหวัดยะลา พบว่า มีประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจเพียงประเด็นเดียว แต่สามารถบรรลุผลได้ จึงสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีต่อไป

แผนพัฒนาจังหวัดยะลา  
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน



### ประเด็นการพัฒนาที่ ๑

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการ  
การเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง  
จากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้

วัตถุประสงค์ : สินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพและได้มาตรฐาน เกษตรกรและผู้ประกอบการภาคเกษตรมีรายได้เพิ่มขึ้น

เป้าหมายและตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
๑. สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต(GAP/อินทรีย์) เพิ่มขึ้น	(๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) ๒,๓๒๒ แปลง/ไร่/ไร่	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี
๒. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด สาขาภาคเกษตร เพิ่มขึ้น	(๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) ๑๔,๔๖๒ ล้านบาท	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี	๓ % ต่อปี

#### แนวทางการพัฒนา

- ยกระดับมาตรฐานการผลิตด้านการเกษตรปลอดภัย/เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองและพัฒนาสู่ความเป็นสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารด้วยเกษตรอัจฉริยะบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการเกษตร ท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม
- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมเกษตรแปรรูปให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศและพัฒนาผู้ประกอบการส่งออกให้มีประสิทธิภาพ
- สร้างเสริมผู้ประกอบการอัจฉริยะและโอกาสเข้าถึงตลาดดิจิทัล

ที่มา : สำนักงานจังหวัดยะลา

ภาพที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบมิติเศรษฐกิจระหว่างจังหวัดปัตตานีกับจังหวัดยะลา

### 3.2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

#### 1) จุดยืนและตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของจังหวัด (Positioning)

ด้วยจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีของดีและจุดเด่นในด้านของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่กำลังเริ่มขยายตัวในระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ฮาลาล ยังมีความต้องการทางการตลาดที่สูงรวมถึงการขยายตัวทางการตลาดนั้นยังมีความเจริญเติบโตสูง แต่ทั้งนี้ในทางกลับกัน ในส่วนของกำลังการผลิตในพื้นที่นั้นยังไม่สามารถป้อนผลผลิตเหล่านี้ให้กับตลาดที่ต้องการได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากความสามารถทางการแข่งขันของท้องถิ่นนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ ยังมีปัญหาและข้อจำกัดในด้านของการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี รวมถึงการรวมกลุ่มของคนในชุมชนในการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ฮาลาล และการท่องเที่ยวเพื่อรองรับและป้อนให้กับตลาดที่ต้องการได้เพียงพอ ดังนั้น จุดยืนและตำแหน่งในการพัฒนายุทธศาสตร์ของจังหวัด ดังต่อไปนี้

(1) การส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้จังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ที่มีคุณภาพและสินค้าภาคเกษตรกรรมได้รับรองมาตรฐาน ใน 3 มิติ คือ ด้านปศุสัตว์ ประมง (การเลี้ยง) และเพาะปลูก (ผลไม้และข้าวพื้นเมือง)

(2) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ

(3) การส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดด้วยทุนทางวัฒนธรรมให้ปัตตานีเป็น “เมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)” ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ธรรมชาติ และเมืองเก่า โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT)

(4) การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ลดความยากจนข้ามรุ่น บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม

(5) การพัฒนาฐานชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ และมีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

#### 2) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

**“เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมเข้มแข็ง  
ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งและสันติสุข”**

#### คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

**เกษตรกรรมยั่งยืน** หมายถึง ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ ทั้งเกษตรอินทรีย์ เกษตรหมุนเวียน เกษตรผสมผสาน ไร่นาสวนผสม เกษตรปลอดภัย เกษตรธรรมชาติ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรประณีต ด้วยการสร้างความเข้มแข็ง ยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร การสนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น พัฒนาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานรองรับในระดับประเทศและต่างประเทศ โดยรวมถึงการนำเอาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรเข้ามาส่งเสริมให้เกิดมูลค่าและเพิ่ม



มูลค่าของตัวผลิตภัณฑ์ทั้งในรูปของผลผลิตที่ยังไม่ได้แปรรูปและแปรรูปอย่างยั่งยืน และการสร้างเสริมเศรษฐกิจ หมุนเวียนที่เน้นการใช้ประโยชน์และแปลงของเสียภาคการเกษตรให้เป็นแหล่งรายได้ รวมทั้ง เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนภายใต้แนวคิด Ecotourism

**ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ** หมายถึง การนำปรัชญา วิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาล มาเป็นกรอบในการผลิตเพื่อการบริโภคเชิงพาณิชย์ ที่มีเป้าหมายและกำหนดให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการ เพื่อการสร้างงานและสร้างรายได้ พร้อมทั้งยกระดับอุตสาหกรรมฮาลาลและผู้ประกอบการฮาลาลให้มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน

**ทุนทางสังคมที่เข้มแข็ง** หมายถึง การร้อยรัด เชื่อมโยง และมีเครือข่ายการเชื่อมต่อที่หลากหลาย ทำให้สังคมก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีสุข เกิดพลังขับเคลื่อนสังคมที่พึงประสงค์ให้ลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาระบบคุณค่าของสังคมที่มีคุณธรรมในวงกว้างและยั่งยืน เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพลเมือง โดยมีโครงสร้างทุนทางสังคมที่เข้มแข็ง ฐานพหุวัฒนธรรมเป็นสังคมที่เกื้อกูล การสืบทอดภูมิปัญญาอัตลักษณ์โดดเด่น ระบบคุณค่าที่เป็นความภาคภูมิใจของพลเมืองปัตตานี การสร้างหลักประกันความคุ้มครองทางสังคมให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข และส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศทุกวัย การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกระดับ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างรายได้ การสร้างหลักประกันให้ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม การส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีทักษะและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัว การมีปัจจัยสี่ที่เพียงพอในการดำรงชีพ การบรรลุความมั่นคงทางอาหาร การปรับปรุงโภชนาการ การให้มีแหล่งน้ำใช้ การบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยทางด้านที่อยู่อาศัย การสร้างความมั่นใจในชีวิตและทรัพย์สินทั้งจากภาคพลเมืองและรัฐ การเข้าถึงบริการสาธารณะด้านสวัสดิการของรัฐ สังคมมีระบบคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกัน บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง โครงสร้างหน่วยย่อยของสังคมในระดับครอบครัวมีความเหนียวแน่น อบอุ่น บทบาทและหน้าที่ผู้นำครอบครัวมีความรับผิดชอบ ศักยภาพของกลุ่มประชาสังคมพึ่งตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานภาครัฐมีความมุ่งมั่นพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ความทันสมัย ต่อเนื่องและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง การเชื่อมโยงการทำงานและสร้างความไว้วางใจระหว่างกันระหว่างภาคประชาชนและรัฐในทุกระดับ ผู้นำทางความคิดในท้องถิ่นเป็นกลไกเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนไปสู่สังคมที่พึงประสงค์ การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกลุ่มคนทุกช่วงวัย เมืองมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่ การรับมือและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการพึ่งพาตนเอง การเชื่อมโยงการทำงานที่มีทักษะและมีความพร้อมในการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล กลุ่มคนทุกช่วงวัยมีบทบาทสำคัญในการกำหนดการพัฒนาเมืองในอนาคตอย่างยั่งยืน

**สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข** หมายถึง ปัตตานีเป็นพื้นที่ที่ยอมรับ ให้เกียรติ และอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน การให้พื้นที่แห่งการแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์และตัวตน ประชาชนสามารถมีวิถีชีวิตไปตามศรัทธา และการดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดี มีพื้นที่ทางสังคมในการสร้างและพัฒนาระบบการเรียนรู้ในแนวทางการแก้ปัญหาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โดยหลักคิด

แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง รวมทั้ง มุ่งเน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการแก้ปัญหา ความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในความแตกต่างของศาสนา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ ให้สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข และเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยทุนทางวัฒนธรรม

### 3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายรวมของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี ในทวิง พ.ศ. 2566 – 2570 ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์หลัก คือ เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้และมีงานทำ และสังคมสันติสุข

ตารางที่ 126 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570	ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด
			2566	2567	2568	2569	2570		
เศรษฐกิจฐานรากเติบโต	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.10	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.15	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้และมีงานทำ	อัตราการเปลี่ยนแปลงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง	0.5	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.15	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.5	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.5	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
สังคมสันติสุข	อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ (ร้อยละ) ลดลง	10	25	30	35	40	45	40	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

#### 4) ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

- (1) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค
- (2) การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- (3) การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง
- (4) เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

## ประเด็นการพัฒนาที่ 1

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยง  
การท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

### 1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านเกษตรกรรมแบบยั่งยืนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้าน ปศุสัตว์ ประมง (การเลี้ยง) และเพาะปลูก (ผลไม้และข้าวพื้นเมือง)

1.2 เพื่อส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางทางด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งเสริมการส่งออกไปยังต่างประเทศ

1.3 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาจังหวัดบนฐานทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นแหล่ง “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)” ที่เชื่อมโยงกับภาคการค้าและบริการ

1.4 การสนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG Model ในระดับพื้นที่ ด้วยการพัฒนาชุมชนต้นแบบ

### 2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตารางที่ 127 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินค้าเกษตร ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP) (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.10	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.15
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่า การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.25	0.20
3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.5	3.0	4.00	5.00	6.00	7.00	7.00
4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน จังหวัดปัตตานี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	5	7	7	10	10	15	10
5. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลัก ใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้น	80.60	81.00	81.00	82.00	82.00	82.00	82.00
6. อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ลดลง	2.00	1.95	1.95	1.90	1.90	1.90	1.90

### 3. แนวทางการพัฒนา

#### 3.1 สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) การส่งเสริมศักยภาพ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ “เกษตรกร” ระดับบุคคล/รายย่อย และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ทั้งในมิติของความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี และการพัฒนาแรงงานในภาคเกษตร
- (2) ใช้การพัฒนาชุมชนเป็นฐานร่วมกับการพัฒนาสถาบันเกษตรกร และน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และการพัฒนาภาคเกษตรตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- (3) การส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรแบบยั่งยืนรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรปลอดภัย เกษตรประณีต เกษตรผสมผสาน ในระดับครัวเรือน
- (4) การพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการผลิตทางการเกษตร การพัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างและขยายพันธุ์ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้มีคุณภาพ
- (5) การพัฒนา วิจัย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยและนวัตกรรมเพื่อการยกระดับการเกษตรสู่เกษตรกรรม 4.0 โดยการส่งเสริม Smart Farmer/Young Smart Farmer และ Smart Farming
- (6) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในระดับชุมชน ด้วยองค์ความรู้ วิจัยและพัฒนาสมุนไพรที่ทรงคุณค่าในพื้นที่ ด้วยแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy)
- (7) การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ต่างๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น เป็นแบบพร้อมปรุงและพร้อมทานเพื่อเจาะกลุ่มผู้บริโภคระดับประเทศและต่างประเทศ
- (8) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่รวมถึงการจัดการขยะที่เกิดขึ้นด้วยแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
- (9) การพัฒนาด้านการตลาดเชิงรุกและการตลาดดิจิทัล ด้วยการประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย การสร้างแบรนด์และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สินค้าแบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเฉพาะเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย
- (10) การเชื่อมโยงการเกษตรและชุมชนกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (กิน อยู่(พัก) ศึกษาดูงาน เทศกาลตามฤดูกาล) แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

#### 3.2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) การวิจัยและพัฒนาาร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมฮาลาล ที่มีนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้การรับรองมาตรฐานฮาลาลในระดับสากล
- (2) การพัฒนาการสื่อสารการตลาด แบนด์/ตราสินค้า และสร้างความเชื่อมั่นของแบรนด์/ตราสินค้าที่มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับ

### 3.3 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา เชิงวัฒนธรรม และเมืองเก่า โดยการปรับสภาพแวดล้อมของชุมชน พัฒนาการเป็น บ้านที่ดี

(2) การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ และท่าอากาศยานเบตง หรือท่าอากาศยานนราธิวาส

(3) การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT)

### 3.4 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัยและอาหารเพื่ออนาคต

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มาจากฐานทรัพยากรพืช ผัก ผลไม้ในพื้นที่ โดยการผลิตอาหาร จากพืชทดแทนโปรตีนจากเนื้อสัตว์เพื่อเจาะตลาดเฉพาะ (Niche Market) กลุ่มผู้บริโภควีแกนในต่างประเทศ

### 3.5 ส่งเสริมพื้นที่ทำกินและการปรับเปลี่ยน “นาร้างเป็นนาดี” ด้วยเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) ยกระดับการปลูกข้าวบนพื้นฐานเกษตรมูลค่าสูง สร้างความตระหนักแก่เกษตรกรเรื่องความปลอดภัย ของคนปลูกและคนกิน อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง การลดต้นทุนการผลิตด้วยการรวมกลุ่ม เป็นเกษตรแปลงใหญ่และใช้เครื่องจักรทางการเกษตรแบบทันสมัย การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

### 3.6 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การวิเคราะห์ตลาดและการจัดการแยกตลาด โดยแบ่งออกเป็น

(1.1) ตลาดผู้บริโภคในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการโคเนื้อ/แพะขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านราคา ใช้เพื่อการบริโภคตามประเพณี

(1.2) ตลาดโคเนื้อ/แพะและการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาลเพื่อส่งออกไปประเทศมาเลเซียและ กลุ่มประเทศมุสลิม พัฒนาสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับตลาดแต่ละกลุ่ม ส่งเสริมการเลี้ยงระบบฟาร์มมาตรฐาน ลดต้นทุน ด้านอาหารสัตว์ด้วยหญ้าแพงโกล่า/หญ้าเนเปียร์ ร่วมกับของเหลือในอุตสาหกรรมประมงและภาคเกษตรตามแนวคิด เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

### 3.7 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การจัดทำและเชื่อมฐานข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อการใช้ข้อมูลในการพัฒนา การตลาดดิจิทัล

(2) การส่งเสริมระบบนิเวศของการค้าขายออนไลน์ (E-Commerce) ทั้งในส่วนของพัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการเดิมและรายใหม่ การพัฒนา platform และการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์

(3) พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความรู้ ทักษะให้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้มแข็ง และมีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

### 3.8 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร และเชื่อมโยงพื้นที่ ทั้งในกลุ่มยุทธศาสตร์ชายแดนได้และเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

(2) การพัฒนาท่าเทียบเรือและการพัฒนาช่างฝีมือในการปรับปรุงเรือประมง ด้วยระบบคอนกรีต เครื่องมือ กู้วน ระบบไฮดรอลิกส์ เครื่องทำความเย็น และอื่นๆ ตามเงื่อนไขการปรับปรุงเรืออวนล้อมของไทยเพื่อช่วยลดแรงงาน บังคับและสภาพการทำงาน

(3) การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน เช่น การปล่อยสินเชื่อหรือกองทุนในการปรับปรุงเรือให้แก่ผู้ประกอบการ

#### การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ศักยภาพ Product champions

ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
การพัฒนา จังหวัด	เศรษฐกิจ	เกษตรกรรม	ปศุสัตว์	โค กระบือ	
				แพะ	
				แกะ	
			ประมง -ประมงพาณิชย์ -ประมงพื้นบ้าน	ปลา	ปลาสดดอนนา ปลากะพง ปลารอบชายฝั่ง
				ปู	
				เพาะปลูก	ผลไม้ ทุเรียนทรายขาว ทุเรียนยะรัง ส้มโอบูโก ลูกหี
				ข้าว	ข้าวพันธุ์พื้นเมือง มะจามู + ซิบูกันตั้ง
		อุตสาหกรรม	ขนาดใหญ่	ผลผลิตฮาลาล	
			ขนาดกลาง		
			ขนาดเล็ก/ ชุมชน		
การท่องเที่ยว	เชิงศรัทธา พัฒนา CBT	ความเชื่อ	ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว วัดช้างไห้ มัสยิดกรือเซะ		

ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
			วัฒนธรรม พัฒนา CBT	ชุมชน/ วัฒนธรรม	ชุมชนทรายขาว ชุมชนบานา วงแหวนวัฒนธรรม
			ธรรมชาติ พัฒนา CBT	นิเวศ/ รอบอ่าว/ทะเล	

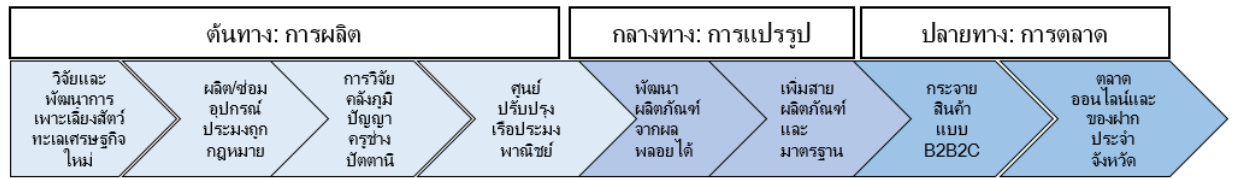
### การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาด้วยมิติห่วงโซ่คุณค่า

การเลี้ยงโคและกระบือ					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
พัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อ โคนม โคท้องถิ่น		พัฒนาหญ้าสำหรับอาหารสัตว์ (หญ้าแพงโกล่า, หญ้าเนเปียร์)	เนื้อพร้อมปรุง ฮาลาล	การขนส่งแบบห้องเย็น	การตลาดออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน
การเสริมการเลี้ยงและเพิ่มมูลค่าพลาสติกโคนนา					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
พัฒนาสายพันธุ์พลาสติก	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาพื้นที่ที่เตรียมความพร้อมของการทำบ่อเลี้ยงปลา</li> <li>- การพัฒนาการเลี้ยงปลาให้อยู่ในระยะเวลาที่สั้นขึ้น แต่ได้ปลาที่สามารถส่งออกตลาดได้</li> <li>- การจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านการเกษตรของจังหวัดในรูปแบบ Big data ที่ทันสมัย เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</li> </ul>	พัฒนาในด้านของการผลิตเพื่อให้รองรับกับความต้องการของตลาด การพัฒนาพื้นที่เพื่อปลูกหญ้าเนเปียร์ไว้เป็นอาหารปลา	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้รองรับกับกระบวนการผลิต เช่น การตากพลาสติก</li> <li>- การพัฒนาระบบการจัดการเกษตรแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม</li> <li>- การเกษตร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง</li> </ul>	การขนส่งแบบห้องเย็น และ การช่วยเกษตรกรในการขนส่งไปยังต่างประเทศ	-การพัฒนากระบวนการขนส่ง



การเพิ่มมูลค่าอาหารทะเลแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานระดับส่งออก					
ต้นทางการผลิต		กลางทางแปรรูป		ปลายทางการตลาด	
วิจัยและพัฒนา	พัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนา	การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและการลดต้นทุน	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งสินค้าและบริหารสินค้า	พัฒนาระบบตลาด
โครงการศูนย์การเรียนรู้เพาะฟักสัตว์น้ำเศรษฐกิจ	พัฒนาเครื่องมือการจับและการเพาะเลี้ยงจนวนางไข่		<ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้รองรับกระบวนการผลิต</li> <li>- การพัฒนาระบบการจัดการแปรรูปแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมเกษตร โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>การพัฒนาระบบ</li> <li>การขนส่ง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เครือข่ายนักศึกษาไทยในต่างประเทศ</li> <li>ช่วยสำรวจตลาดวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค</li> </ul>

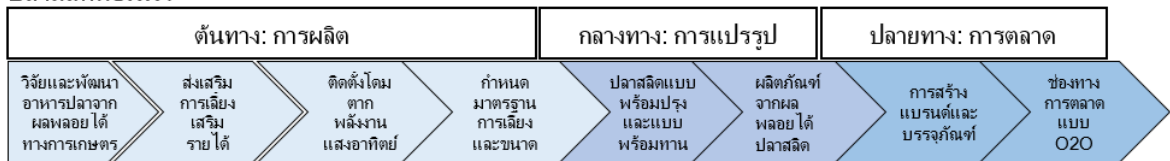
### อุตสาหกรรมประมง



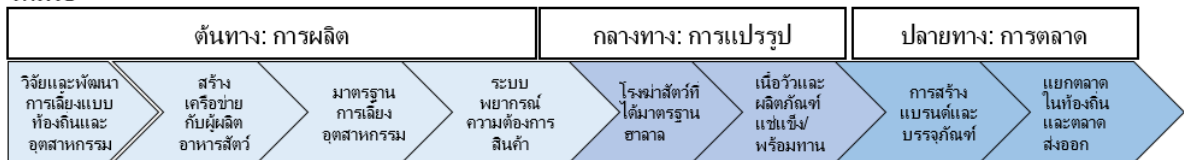
### ข้าวสายพันธ์พื้นเมืองปัตตานี



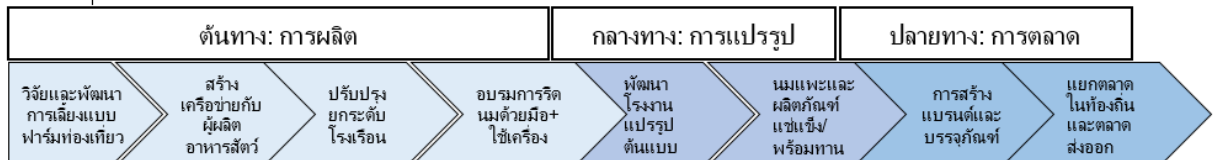
### ปลาสดคอดอนนา



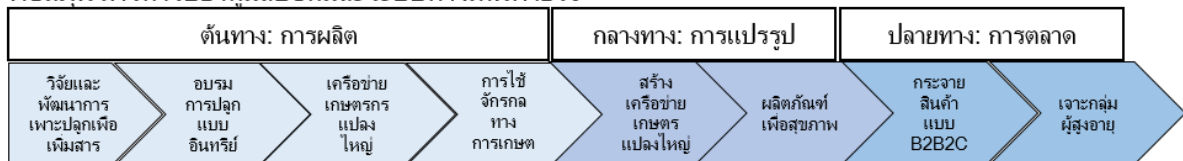
### โคเนื้อ



### แพะนม



### พืชสมุนไพรตำรายาสมุนไพรและระบบทางเดินหายใจ



## ประเด็นการพัฒนาที่ 2

### การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

#### 1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อพัฒนาสังคมภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชุมชนให้มีความเข้มแข็งและน่าอยู่

1.2 ประชาชนมีความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดี ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทั้งในและนอกระบบ มีความเชื่อมโยงทางสังคม มีความไว้วางใจ ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ ค่านิยมร่วม ความเป็นปึกแผ่น ลดความขัดแย้ง ทศนคติต่อกลุ่มประชากรและความรู้สึกโดดเดี่ยว การสร้างความเสมอภาค และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยมี “คน” เป็นหัวใจการพัฒนา

1.3 เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล มีความตระหนัก และความรับผิดชอบร่วมต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ รวมถึงการปรับวิถีชีวิตใหม่ที่ใส่ใจต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

#### 2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตารางที่ 128 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน (แห่ง/แสนคน) เพิ่มขึ้น	117.17	120	120	120	125	125	120
2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	11.10	12	12	12.5	13	13	12.5
3. อัตราภาวะการมีงานทำของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	-	10	10	10	15	15	12
4. อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	-	10	10	10	15	15	12
5. อัตราเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	62	65	70	75	80	85	80

### 3. แนวทางการพัฒนา

#### 3.1 การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) สร้างมูลค่าเพิ่ม โครงการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (2) โครงการการสร้างบทเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดปัตตานีโดยมีการร่วมคิดร่วมตัดสินใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษามาประชมร่วมกันในการกำหนดความต้องการ การสำรวจและจัดลำดับความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละอำเภอเพื่อรักษาไว้ให้คงอยู่
- (3) สร้างกลไกการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ประสบความสำเร็จผ่านการให้ประสบการณ์จริงและร่วมทำกิจกรรมภูมิปัญญาต่าง ๆ ของท้องถิ่น
- (4) กำหนดหน่วยงานหลักและการส่งเสริมของหน่วยงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- (5) จัดหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา และหน่วยงานรัฐส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญา
- (6) สร้างแนวทางการติดตามผลและส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีการกำหนดผู้ติดตามและจัดตั้งหน่วยงานที่ทำการประเมินผล
- (7) ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นจุดเด่นสร้างศูนย์การเรียนรู้ นิทรรศการ มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ดึงดูดนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้
- (8) เสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้นำชุมชน ทั้งผู้นำทางศาสนา และผู้นำภาคประชาสังคม ให้สามารถเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง
- (9) จัดให้มีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ชุมชน

#### 3.2 ยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณวุฒิ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพด้วยการปรับหลักสูตร การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม
- (2) ปรับปรุงหลักสูตรในระดับปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- (3) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทุกระดับ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
- (5) ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา

(6) ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยเน้นให้มีการวิจัย  
ในชั้นเรียน

(7) พัฒนาผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา  
ให้มีความพร้อมเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น

(8) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย

(9) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน

(10) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)  
เน้นทักษะกระบวนการ ให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้  
ทั้งในและนอกห้องเรียน

(11) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

(12) ปลุกฝังทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย  
รวมทั้งการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน  
เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

(13) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย

(14) พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการ  
กำหนดแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การประเมินและการพัฒนา การสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากร  
ทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

(15) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพส่งเสริมประชากรทุกช่วงวัยให้ได้รับโอกาสในการเข้า  
รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค

(16) สร้างความเข้มแข็งของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน  
ระบบคุ้มครองนักเรียน และการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

(17) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กด้อยโอกาส ที่ไม่อยู่  
ในทะเบียนราษฎร เช่น เด็กไร้สัญชาติ เด็กพลัดถิ่น เด็กต่างด้าว เด็กไทยที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น

**3.3 ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษาและเปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพที่เชี่ยวชาญและโดดเด่น  
ให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่**

**แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม**

(1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

(2) ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพ ควบคู่ไปกับวิชาสามัญ เช่น ทวิศึกษา (Dual Education)  
หลักสูตรระยะสั้น

(3) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความ  
สามารถพิเศษ) ให้เต็มตามศักยภาพด้วยรูปแบบที่เหมาะสม

(4) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง  
และเป็นรูปธรรม

(5) สร้างความเข้มแข็ง และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่ เช่น โรงเรียนที่ประสบปัญหาวิกฤตทางการศึกษา (ICU) โรงเรียนพระราชรัฐ (ดีใกล้บ้าน) โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนห้องเรียนกีฬา ฯลฯ

### 3.4 เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่ม เพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) พัฒนาและส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้านประจำถิ่น
- (2) ส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแสดงพื้นบ้าน
- (3) ส่งเสริมโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสถาปัตยกรรม และวิถีชุมชน
- (4) เร่งพัฒนากระบวนการหล่อหลอมให้เยาวชนคนรุ่นใหม่มีนิสัยจิตอาสาและรักการเป็นผู้ให้ที่สอดคล้องกับวิถีของสังคมในพื้นที่

(5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือเวทีพูดคุย/เสวนา ประเด็นร่วมของส่วนรวมในพื้นที่สาธารณะ

### 3.5 การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) การส่งเสริมสุขภาวะ การอภิบาลสุขภาพ และโภชนา สำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน
- (2) พัฒนาประสิทธิภาพและการเข้าถึงบริการของหน่วยบริการระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านสาธารณสุข
- (3) เตรียมความพร้อมและการวางแผน/มาตรการเผชิญเหตุ เพื่อการควบคุม ป้องกัน ฝ้าระวัง และเยียวยา ในกรณีเกิดการแพร่ระบาดของโรคแบบฉุกฉิน
- (4) ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของประชาชนในชุมชน

### 3.6 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

- (1) ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการและดูแลระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน โดยเฉพาะประเด็นการจัดการขยะ
- (2) ปรับเปลี่ยนระบบการจัดการฐานทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเน้นชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา อนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์
- (3) พัฒนาและส่งเสริมจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและสังคมให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน และให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
- (4) สร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม/ชุมชนอนุรักษ์พื้นที่เพื่อรักษาป่าชายเลน/สมาคมประมงพื้นบ้าน และส่งเสริมการจัดการกลุ่ม/ชุมชนให้มีความยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล
- (5) เพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ สร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ และฟื้นฟูแหล่งหญ้าทะเล เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ตรวจสอบฝ้าระวังเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย
- (6) เสริมสร้างมาตรการป้องกันอุทกภัยให้เป็นระบบครบวงจร และฝ้าระวังควบคุมการจัดการน้ำเสีย รวมถึงมลพิษทางน้ำให้มีความเคร่งครัดและรัดกุมมากที่สุด

- (7) สร้างจิตสำนึกในการใช้พลังงาน การอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก เช่น การส่งเสริมการใช้เตาชีวมวล
- (8) พัฒนาระบบการอนุรักษ์พลังงานให้มีความยั่งยืนในพื้นที่
- (9) การป้องกัน การลดผลกระทบ และการปรับตัว เพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

## ประเด็นการพัฒนาที่ 3

### การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

#### 1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อลดความยากจนข้ามรุ่น โดยการพัฒนาครัวเรือนยากจนด้านการศึกษาและทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

1.2 เพื่อพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน

1.3 เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และโรคระบาดของครัวเรือนยากจน

1.4 เพื่อพัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

#### 2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตารางที่ 129 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ. 2566 - 2570
		2566	2567	2568	2569	2570	
1. ร้อยละครัวเรือนที่มีปัญหาด้านรายได้ ลดลง	71.32	65	60	55	50	40	55
2. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่เข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคม และระบบส่งต่อเพิ่มขึ้น	-	10	10	10	20	20	15
3. ร้อยละของการออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของครัวเรือนยากจนลดลง	2.7	2.5	2.3	2.0	1.5	1.0	2.00

#### 3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนาและยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจนแบบมุ่งเป้า โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถระบุตัวบุคคล ปัญหา และความต้องการ ได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ

(2) ป้องกันและการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาของครัวเรือนยากจน



(3) ส่งเสริมให้เด็กจากครัวเรือนยากจนให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับได้อย่างเสมอภาค เพื่อเพิ่มโอกาสการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในประชากรรุ่นถัดไป

(4) พัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการ

(5) ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษา เด็กพิการและด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การจัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา

(6) พัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาเดิมของคนยากจนเพื่อหารายได้เสริมจากอาชีพหลัก

(7) การส่งเสริมการรวมกลุ่มระหว่างคนยากจนและผู้มีประสบการณ์เพื่อช่วยยกระดับศักยภาพและโอกาสการพัฒนาอาชีพและการสร้างรายได้

(8) พัฒนาทักษะอาชีพ และทักษะการจัดการ การพัฒนาคลังส่งเสริม ระบบพี่เลี้ยง ผู้นำ และพัฒนาแนวทางการจัดการกลุ่มอาชีพที่เหมาะสมเพื่อให้กลุ่มสามารถทำงานร่วมกันอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการทุน

(9) สร้างวินัยการออมของคนและครัวเรือนยากจน การใช้เครื่องมือในการจัดการการเงิน เช่น บัญชีครัวเรือน บัญชีกลุ่ม

(10) เสริมพลังในครัวเรือนยากจนให้เกิดการตระหนักรู้และสร้างทัศนคติการพึ่งตนเอง โดยผู้นำชุมชนสมาชิกในชุมชนที่มีศักยภาพ รวมทั้งภาคส่วนต่าง ๆ ที่ร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจนในพื้นที่

### 3.2 การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) จัดการและใช้ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่แม่นยำ ทั้งในด้านข้อมูลของครัวเรือนยากจน ข้อมูลการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการให้การช่วยเหลือและระบบการส่งต่อ

(2) ส่งเสริมกลุ่มคนยากจนให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล โครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อการเข้าถึงและการได้รับมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ

(3) กำหนดมาตรการสร้างหลักประกันให้กับแรงงานในภาวะวิกฤตและโรคระบาด

(4) ระบุชุดสิทธิของความคุ้มครองทางสังคมที่คนยากจนและครัวเรือนยากจนพึงได้รับ

(5) จัดโครงสร้างการคุ้มครองทางสังคม สำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทางเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ในพื้นที่

(6) จัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนจน โดยพัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือคนยากจนและกลุ่มคนต่าง ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยการใช้เครือข่ายชุมชนเป็นตัวประสาน

(7) ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้คนจนและกลุ่มคนเปราะบางในสังคมเพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

(8) ระดมพลังความร่วมมือสร้างโอกาสและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในรูปแบบพึ่งตนเอง ส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันพื้นฐานในการจัดระบบการคุ้มครองทางสังคมแก่สมาชิกของตน โดยมีภาคีต่าง ๆ เกื้อหนุนตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละภาคี โดยภาครัฐส่งเสริมเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการรวมกลุ่มองค์กรชุมชน และเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งมีการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในการเป็นทุนทางสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการคุ้มครอง

(9) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและนำใช้ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดสวัสดิการและสร้างหลักประกันทางสังคมของทุกภาคส่วน อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง สวัสดิการสังคมที่เชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ

(10) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาคีพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับครัวเรือนและชุมชน เพื่อนำไปสู่การยกระดับการคุ้มครองทางสังคมและหลักประกันทางสังคม

### 3.3 ส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) กำหนดมาตรการช่วยเหลือ คนยากจน และเกษตรกรในพื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซาก

(2) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่น ทรัพยากรชายฝั่ง ป่าชายเลน และอ่าวปิดตानी โดยกลุ่มคนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) จัดการทรัพยากรให้มีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) แก้ปัญหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรที่ยากจน จัดการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพื่อส่งเสริมทำเกษตร

(5) สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเพื่อการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(6) การพัฒนาโลกแก้ไขปัญหาคือขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

### 3.4 พัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) แก้ไขความยากจนรายครัวเรือน และขยายผลสู่ครัวเรือนที่สนใจ สร้างทุนทางสังคม สร้างรายได้และบริโภคในครัวเรือน

(2) หยิบยกปัญหาาร่วมของพื้นที่มาแก้ไข เสริมทุนทางสังคม สร้างรายได้

(3) ผสมผสานใช้เครือข่ายยกระดับเศรษฐกิจคนจน ขยายงาน เสริมทุนทางสังคม

(4) พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนยากจนที่ครอบคลุมทั้งด้านการมีงานทำ การฝึกอบรมอาชีพและการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสวัสดิการสังคม ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการออมเพื่อไว้ใช้ในยามจำเป็นโดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน

(5) สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชาชนกลุ่มร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่ราคาเป็นธรรม

(6) บูรณาการความร่วมมือและทรัพยากรจากผู้รับผิดชอบทุกภาคส่วนและเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้

(7) จัดการและใช้ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่แม่นยำ ทั้งในด้านข้อมูลของคนจน ข้อมูลการช่วยเหลือ การสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการให้การช่วยเหลือ

(8) สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เห็นเป้าหมายร่วมกันในภารกิจการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

(9) การสร้างกลไกประสานงานการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนที่เป็นระบบ เชื่อมโยงทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

(10) การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดของแผนงาน คัดสรรตัวชี้วัดสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนา กำหนดกลไกการติดตามผลในระดับพื้นที่ และประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

## ประเด็นการพัฒนาที่ 4

### เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

#### 1. วัตถุประสงค์

- 1.1 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายใน เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 1.2 ประชาชนมีความเชื่อมั่นของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่รัฐและกระบวนการยุติธรรมของภาครัฐ
- 1.3 ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่

#### 2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

ตารางที่ 130 เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4

ตัวชี้วัด	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมายรายปี					
		2566	2567	2568	2569	2570	2566-2570
1. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน) ลดลง	82.06	81	81	81	80	80	81
2. อัตราการฆ่าตัวตาย (ต่อแสนคน) ลดลง	1.10	1	1	1	0.9	0.9	1
3. จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบ ในพื้นที่ (ครั้ง) ลดลง	40	35	30	30	35	20	30

#### 3. แนวทางการพัฒนา

3.1 เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

##### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) สร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการยึดเหนี่ยวร่วมกันของประชาชนในชุมชน ตลอดจนถ่ายทอดศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง

(2) สร้างจิตอาสาในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในชุมชนภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพจิตอาสาภัยพิบัติ

(3) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้ชุมชนร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

(4) การขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัด

3.2 ส่งเสริมการรับรู้และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพูดคุยด้วยสันติสุขอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคมตัวประสาน

**แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม**

- (1) สร้างช่องทางเพื่อการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุย และการจัดการความมั่นคงในพื้นที่ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในพื้นที่
- (2) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพูดคุยและนโยบายการแก้ไขความขัดแย้งในพื้นที่โดยสันติวิธีของภาครัฐ

3.3 สนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงอย่างเป็นระบบผ่านการขับเคลื่อนของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมกำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง

**แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม**

- (1) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบบูรณาการ โดยมุ่งสู่ความเป็นหน่วยงานภาครัฐแบบดิจิทัลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ บริการรวดเร็ว ลดขั้นตอนที่ไม่มีความจำเป็น และพัฒนาระบบจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ
- (2) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน เช่น ผู้นำศาสนา ในการเป็นผู้ประสานความเข้าใจระหว่างภาครัฐและประชาชนเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ

3.4 พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้

**แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม**

- (1) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการงานด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านความมั่นคงอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการใช้อุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำ

3.5 เสริมสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยระบบการเฝ้าระวังโดยอาสาสมัครชุมชนควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี

**แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม**

- (1) สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างกลไกการรักษาความปลอดภัยระดับชุมชน รวมถึงปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง
- (2) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการรักษาความสงบและความปลอดภัย เช่น ขยายการติดตั้ง CCTV ให้ครอบคลุม หรือการแจ้งเตือนภัยพิบัติอัจฉริยะผ่านระบบแอปพลิเคชันมือถือ

3.6 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ภายใต้บริบทความแตกต่างทางอัตลักษณ์ และการอำนวยความสะดวก โดยการใช้กระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อลดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับภาครัฐ

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) เสริมสร้างความรู้ความสามารถให้แก่คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนประจำตำบลในการขับเคลื่อนภารกิจ เฝ้าระวังอาชญากรรม เยียวยา เสริมพลังและการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

(2) ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค มีความเป็นกลางน่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้

(3) เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ถึงบริบทความแตกต่างทางด้านศาสนา วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ ตลอดจนส่งเสริมบุคลากรภาครัฐให้เป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพในการพัฒนาประเทศ

### 3.7 การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

#### แนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริม

(1) พัฒนากลไกและแนวทางการป้องกันยาเสพติดในแต่ละกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่อย่างเหมาะสม

(2) เพิ่มประสิทธิภาพและความร่วมมือในการปราบปรามกลุ่มค้ายาเสพติด

(3) การสนับสนุนและดูแลผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะเยาวชน ให้เข้าถึงการบำบัดรักษาได้ทั่วถึง

5) สรุปแผนงานและโครงการสำคัญ  
แบบฟอร์มสรุปแผนงาน/โครงการสำคัญของจังหวัด (แบบ จ.1)

## 5.1) แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570

## จังหวัดปัตตานี

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : “เกษตรกรรมยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ ทูทางสังคมเข้มแข็ง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและสันติสุข”

ตารางที่ 131 ประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา และค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของสินค้าเกษตรที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP) (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.10	0.10	0.10	0.15	0.15	0.15
	2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ฮาลาล (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	0.20	0.20	0.20	0.20	0.25	0.20
	3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	3.0	4.00	5.00	6.00	7.00	7.00
	4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดปัตตานี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	7	7	10	10	15	10
	5. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี เพิ่มขึ้น	81.00	81.00	82.00	82.00	82.00	82.00
	6. อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ลดลง	1.95	1.95	1.90	1.90	1.90	1.90
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาสังคม และศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	1. สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน (แห่ง/แสนคน) เพิ่มขึ้น	120	120	120	125	125	120
	2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	12	12	12.5	13	13	12.5



ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
	3. อัตราภาวะการมีงานทำของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	10	10	10	15	15	12
	4. อัตราการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	10	10	10	15	15	12
	5. อัตราเด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	65	70	75	80	85	80
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	1. ร้อยละครัวเรือนที่มีปัญหาด้านรายได้ ลดลง	65	60	55	50	40	55
	2. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่เข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคมและระบบส่งต่อเพิ่มขึ้น	10	10	10	20	20	15
	3. ร้อยละของการออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของครัวเรือนยากจนลดลง	2.5	2.3	2.0	1.5	1.0	2.00
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้าง ความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	1.การแจ้งความคดีชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อแสนคน) ลดลง	81	81	81	80	80	81
	2. อัตราการฆ่าตัวตาย (ต่อแสนคน) ลดลง	1	1	1	0.9	0.9	1
	3. จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ (ครั้ง) ลดลง	35	30	30	35	20	30

### ประเด็นการพัฒนาที่ 1

- แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
- แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
- แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
- แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

### ประเด็นการพัฒนาที่ 2

- แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน
- แผนงานที่ 2 ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
- แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- แผนงานที่ 4 อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

### ประเด็นการพัฒนาที่ 3

- แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน

### ประเด็นการพัฒนาที่ 4

- แผนงานที่ 1 สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ
- แผนงานที่ 2 เชิดชูสถาบันหลักของชาติให้ดำรงอยู่คู่สังคม

### 6) สรุปงบประมาณแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 – 2570

ตารางที่ 132 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ											
			พ.ศ.2566	ร้อยละ	พ.ศ.2567	ร้อยละ	พ.ศ.2568	ร้อยละ	พ.ศ.2569	ร้อยละ	พ.ศ.2570	ร้อยละ	พ.ศ.2566-2570	ร้อยละ
งบประมาณจังหวัด	39	86	576,557,430	17.33	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	1,173,440,750	29.91
งบประมาณกระทรวง/กรม	45	0	663,500,000	19.95	-	-	-	-	-	-	-	-	663,500,000	16.91
งบประมาณ อปท.	11	0	2,086,437,400	62.72	-	-	-	-	-	-	-	-	2,086,437,400	53.18
งบประมาณเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	95	86	3,326,494,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	3,923,378,150	100.00

ตารางที่ 133 สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2566 - 2570 จำแนกตามประเด็นการพัฒนา

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ											
			พ.ศ.2566	ร้อยละ	พ.ศ.2567	ร้อยละ	พ.ศ.2568	ร้อยละ	พ.ศ.2569	ร้อยละ	พ.ศ.2570	ร้อยละ	พ.ศ.2566-2570	ร้อยละ
ประเด็นการพัฒนาที่ 1	83	53	3,271,953,200	98.36	98,453,800	65.98	98,453,800	65.98	98,453,800	65.98	98,453,800	65.98	3,665,768,400	93.43
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	7	16	24,166,040	0.73	24,166,040	16.19	24,166,040	16.19	24,166,040	16.19	24,166,040	16.19	120,830,200	3.08
ประเด็นการพัฒนาที่ 3	2	2	13,579,100	0.41	13,579,100	9.10	13,579,100	9.10	13,579,100	9.10	13,579,100	9.10	67,895,500	1.73
ประเด็นการพัฒนาที่ 4	3	15	16,796,490	0.50	13,021,890	8.73	13,021,890	8.73	13,021,890	8.73	13,021,890	8.73	68,884,050	1.76
	95	86	3,326,494,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	149,220,830	100.00	3,923,378,150	100.00

ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	9,000,000		9,000,000		9,000,000		9,000,000		9,000,000		9,000,000		9,000,000	
--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--

หมายเหตุ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ การท่องเที่ยว การค้า การบริการ และโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

ประเด็นการพัฒนาที่ 1

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว  
การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปโภค

ตารางที่ 134 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
<b>แผนงานที่ 1</b>	<b>10</b>	<b>28</b>	<b>285,711,200</b>	<b>43,202,200</b>	<b>43,202,200</b>	<b>43,202,200</b>	<b>43,202,200</b>	<b>458,520,000</b>
งบประมาณจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	10	28	285,711,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	458,520,000
งบประมาณกระทรวง/ กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 2</b>	<b>6</b>	<b>10</b>	<b>19,972,000</b>	<b>19,972,000</b>	<b>19,972,000</b>	<b>19,972,000</b>	<b>19,972,000</b>	<b>99,860,000</b>
งบประมาณจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	6	10	19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	99,860,000
งบประมาณกระทรวง/ กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 3</b>	<b>10</b>	<b>13</b>	<b>213,444,600</b>	<b>35,279,600</b>	<b>35,279,600</b>	<b>35,279,600</b>	<b>35,279,600</b>	<b>354,563,000</b>
งบประมาณจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	10	13	213,444,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	354,563,000
งบประมาณกระทรวง/ กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 4</b>	<b>57</b>	<b>2</b>	<b>2,752,825,400</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2,752,825,400</b>
งบประมาณจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	1	2	2,888,000	-	-	-	-	2,888,000
งบประมาณกระทรวง/ กรม	45		663,500,000	-	-	-	-	663,500,000
งบประมาณ อปท.	11		2,086,437,400	-	-	-	-	2,086,437,400
งบประมาณเอกชน								
<b>รวม</b>	<b>83</b>	<b>53</b>	<b>3,271,953,200</b>	<b>98,453,800</b>	<b>98,453,800</b>	<b>98,453,800</b>	<b>98,453,800</b>	<b>3,665,768,400</b>

ภาพรวมทั้งประเด็นการพัฒนา ที่ 1

งบประมาณจังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	27	53	522,015,800	98,453,800	98,453,800	98,453,800	98,453,800	915,831,000
งบประมาณกระทรวง/ กรม	45		663,500,000					663,500,000
งบประมาณ อปท.	11		2,086,437,400					2,086,437,400
งบประมาณเอกชน								
	83	53	3,271,953,200	98,453,800	98,453,800	98,453,800	98,453,800	3,665,768,400

หมายเหตุ

แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ

แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน

แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว

แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

หน่วยนับ : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	83 โครงการ 53 กิจกรรม			3,271,953,200	98,453,800	98,453,800	98,453,800	98,453,800	3,665,768,400
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ	10 โครงการ 28 กิจกรรม			285,711,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	458,520,000
งบจังหวัด	10 โครงการ 28 กิจกรรม			285,711,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	43,202,200	458,520,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี	4/3	1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี	12,428,500	12,428,500	12,428,500	12,428,500	12,428,500	62,142,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช			สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี	1,051,000	1,051,000	1,051,000	1,051,000	1,051,000	5,255,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 ส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรยุ่มแป้น)			สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี	115,340	115,340	115,340	115,340	115,340	576,700
กิจกรรมหลักที่ 1.3 ส่งเสริมเกษตรผสมผสานกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน			สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี	4,241,460	4,241,460	4,241,460	4,241,460	4,241,460	21,207,300

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 1.4 เพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) ด้วยระบบเกษตรสมาร์ทฟาร์ม			สำนักงานเกษตร จังหวัดปัตตานี	6,738,300	6,738,300	6,738,300	6,738,300	6,738,300	33,691,500
กิจกรรมหลักที่ 1.5 พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพระบบการผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม			สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด ปัตตานี	282,400	282,400	282,400	282,400	282,400	1,412,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชน ด้านปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี	2/4	1	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดปัตตานี	29,302,500	29,302,500	29,302,500	29,302,500	29,302,500	146,512,500
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ขยายฐานการผลิตโคเนื้อระดับชุมชน				19,568,800	19,568,800	19,568,800	19,568,800	19,568,800	97,844,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 โคนมฟาร์มต้นแบบ ขยายฐานการผลิต				7,458,400	7,458,400	7,458,400	7,458,400	7,458,400	37,292,000
กิจกรรมหลักที่ 2.3 เพิ่มฐานการผลิตน้ำมันพะเยะ ยกระดับเมืองหลวง พะเยะมปัตตานี				2,275,300	2,275,300	2,275,300	2,275,300	2,275,300	11,376,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
3. โครงการสำคัญที่ 3 โครงการผลิตข้าวชิบูกันตัง 5 เพื่อการค้า จังหวัดปัตตานี	2/3	1	ศูนย์วิจัยข้าว ปัตตานี	1,471,200	1,471,200	1,471,200	1,471,200	1,471,200	7,356,000
กิจกรรมหลัก 3.1 ผลิตข้าวชิบูกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรัง				1,471,200	1,471,200	1,471,200	1,471,200	1,471,200	7,356,000
4. โครงการสำคัญที่ 4 โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจ การเกษตรลุ่มน้ำปัตตานีอย่างยั่งยืน	2/3	1	โครงการ ชลประทาน ปัตตานี	34,000,000					34,000,000
กิจกรรมหลัก 4.1 ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองแม่ไม้พร้อมอาคาร ประกอบ หมู่ที่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี				10,000,000					10,000,000
กิจกรรมหลัก 4.2 ปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านโคกอัน พร้อมอาคาร ประกอบ หมู่ที่ 6 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี				24,000,000					24,000,000
5. โครงการสำคัญที่ 5 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภคอย่างยั่งยืน	2/3	1	โครงการ ชลประทาน ปัตตานี	33,800,000					33,800,000



บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลัก 5.1 ปรับปรุงคลองลำห้วยพร้อมอาคารประกอบ บ้านลำห้วย หมู่ที่ 6 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี				24,000,000					24,000,000
กิจกรรมหลัก 5.2 ปรับปรุงระบบส่งน้ำบ้านนาค้อใต้ พร้อมอาคาร ประกอบ หมู่ที่ 4 ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี				9,800,000					9,800,000
6. โครงการสำคัญที่ 6 โครงการ 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหารจัดการ น้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน	4/6	1	โครงการ ชลประทาน ปัตตานี	15,000,000					15,000,000
กิจกรรมหลักที่ 6.1 ศึกษา สำรวจ และออกแบบก่อสร้างโครงการพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็กพื้นที่จังหวัดปัตตานี				15,000,000					15,000,000
7. โครงการสำคัญที่ 7 โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คันคลองระบายน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตทางด้านเกษตร	2/7	1	โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาปัตตานี	36,640,000					36,640,000
กิจกรรมหลักที่ 7.1 ปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองระบายน้ำ D1-2.2L- 1.0R-0.9R ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี				18,140,000					18,140,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 7.2 ปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองระบายน้ำ D1 ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี				18,500,000					18,500,000
8. โครงการสำคัญที่ 8 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและป้องกันอันตรายด้านการคมนาคมบริเวณคลองส่งน้ำจังหวัดปัตตานี	2/7	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	66,000,000					66,000,000
กิจกรรมหลักที่ 8.1 ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย กม.0+000 ถึง กม.38+000 ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี				20,000,000					20,000,000
กิจกรรมหลักที่ 8.2 ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา กม.0+000 ถึง กม.49+950 ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				23,000,000					23,000,000
กิจกรรมหลักที่ 8.3 ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสาย 2.7L กม. 0+000 ถึง กม.14+181 ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				23,000,000					23,000,000
9. โครงการสำคัญที่ 9 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร	2/3	1	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 35	24,150,000					24,150,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 9.1 ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีต พร้อมอาคารประกอบ ในเขตพัฒนาพื้นที่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านกุแบสีรา หมู่ที่ 4 ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				4,500,000					4,500,000
กิจกรรมหลักที่ 9.2 ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีต พร้อมอาคาร ประกอบ บ้านดอนนา หมู่ที่ 5 ตำบลบางเขา อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี				9,850,000					9,850,000
กิจกรรมหลักที่ 9.3 ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีต พร้อมอาคารประกอบ บ้านดงขงปาแยตง หมู่ที่ 2 ตำบลตอหลัง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี				9,800,000					9,800,000
10. โครงการสำคัญที่ 10 โครงการฟื้นฟู บูรณะ ขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อป้องกัน ปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และประสิทธิภพน้ำเพื่อ การเกษตร การอุปโภค-บริโภค จังหวัดปัตตานี	2/7	1	สำนักงานป้องกัน และบรรเทาสา ธารณภัยจังหวัด ปัตตานี	32,919,000	-	-	-	-	32,919,000
กิจกรรมหลักที่ 10.1 ขุดลอกแหล่งน้ำบ้านสูงสือตียา หมู่ที่ 3,4 ตำบลวัด อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				4,519,000					4,519,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลักที่ 10.2 ชุดแหล่งน้ำบ้านน้ำบ่อ หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี				9,900,000					9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 10.3 ชุดลอกแหล่งน้ำมิตรภาพ หมู่ที่ 4 บ้านคูวัง ตำบลบาโลย อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี				3,800,000					3,800,000
กิจกรรมหลักที่ 10.4 ชุดลอกแหล่งน้ำบ้านบาราเฮาะ หมู่ที่ 4 ตำบลปยุต อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี				3,300,000					3,300,000
กิจกรรมหลักที่ 10.5 ชุดลอกแหล่งน้ำทุ่งนาสะตา หมู่ที่ 3 บ้านสะตา ตำบลกลอคำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี				4,900,000					4,900,000
กิจกรรมหลักที่ 10.6 ชุดลอกแหล่งน้ำพรุจือรา หมู่ที่ 5 บ้านบีดิง ตำบลตะโล๊ะดีอรัมัน อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี				6,500,000					6,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน	6 โครงการ 10 กิจกรรม			19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	99,860,000
งบจังหวัด	6 โครงการ 10 กิจกรรม			19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	19,972,000	99,860,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างขีด ความสามารถให้ผู้ประกอบการจังหวัดปัตตานี	2/8	1	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดปัตตานี	1,768,300	1,768,300	1,768,300	1,768,300	1,768,300	8,841,500
กิจกรรมหลักที่ 1.1 อบรมเชิงปฏิบัติการ "การสร้างแบรนด์ และส่งเสริม การใช้แบรนด์"				400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 ออกแบบพัฒนาตราสินค้า (Brand) และรูปแบบ บรรจุภัณฑ์				700,000	700,000	700,000	700,000	700,000	3,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 ยกระดับสินค้าอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้าบ่งชี้ ทางภูมิศาสตร์จังหวัดปัตตานี				668,300	668,300	668,300	668,300	668,300	3,341,500
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการสืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าไทย และยกระดับสู่ผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย	4/4	1	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.1 พัฒนารูปแบบการตัดเย็บผ้าไทย และเผยแพร่ อัตลักษณ์ผ้าปัตตานี				3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
3. โครงการสำคัญที่ 3 โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์อาหาร แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน	2/4	1	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี	8,388,400	8,388,400	8,388,400	8,388,400	8,388,400	41,942,000
กิจกรรมหลักที่ 3.1 ยกระดับอาหารแปรรูป สู่ Smart Product				8,388,400	8,388,400	8,388,400	8,388,400	8,388,400	41,942,000
4. โครงการสำคัญที่ 4 โครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี	2/4	1	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000
กิจกรรมหลัก 4.1 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP สู่การสร้าง มูลค่าเพิ่ม				4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000
5. โครงการสำคัญที่ 5 โครงการยกระดับผู้ประกอบการอาหารฮาลาล อย่างครบวงจร	2/8	1	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดปัตตานี	1,302,700	1,302,700	1,302,700	1,302,700	1,302,700	6,513,500
กิจกรรมหลัก 5.1 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ วิสาหกิจรายย่อยทั้ง ภาคบริการ (ร้านอาหาร) และภาคการผลิต ผลิตภัณฑ์อาหาร				115,300	115,300	115,300	115,300	115,300	576,500
กิจกรรมหลัก 5.2 พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการอาหารสู่ยื่นขอ มาตรฐานฮาลาล				1,187,400	1,187,400	1,187,400	1,187,400	1,187,400	5,937,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
6. โครงการสำคัญที่ 6 โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตอาหารให้ เป็นไปตามมาตรฐาน GMP ฉบับใหม่ และส่งเสริม การใช้นวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร	2/8	1	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดปัตตานี	1,512,600	1,512,600	1,512,600	1,512,600	1,512,600	7,563,000
กิจกรรมหลัก 6.1 ถ่ายทอดองค์ความรู้ GMP ฉบับ 420 ให้กับ ผู้ประกอบการอาหารผลิตอาหารและเครื่องดื่ม				236,000	236,000	236,000	236,000	236,000	1,180,000
กิจกรรมหลัก 6.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลโดยใช้นวัตกรรม การผลิต				1,276,600	1,276,600	1,276,600	1,276,600	1,276,600	6,383,000
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว	10 โครงการ 13 กิจกรรม			213,444,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	354,563,000
งบจังหวัด	10 โครงการ 13 กิจกรรม			213,444,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	35,279,600	354,563,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมมหกรรมท่องเที่ยววิถี ประสบการณ์สัมผัส (Pattani Experience)	2/5	1	สำนักงานการ ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปัตตานี	21,490,000	21,490,000	21,490,000	21,490,000	21,490,000	107,450,000
กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริมเทศกาลอาหารท้องถิ่น "ฉ่า ฟู๊ดติวัล - Charm Foodtival"				4,470,000	4,470,000	4,470,000	4,470,000	4,470,000	22,350,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
กิจกรรมหลัก 1.2 ส่งเสริมเทศกาลแห่งสายน้ำปัตตานี ดินแดนลังกาสุกะ				8,500,000	8,500,000	8,500,000	8,500,000	8,500,000	42,500,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ส่งเสริมเทศกาลมหรหรรณดนตรีจังหวัดปัตตานี (Pattani music festival)				6,020,000	6,020,000	6,020,000	6,020,000	6,020,000	30,100,000
กิจกรรมหลัก 1.4 เทศกาลตกปลาปัตตานี 2023 (Sport Fishing Pattani Festival 2023)				2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณี และวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี	2/5	1	สำนักงานการ ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปัตตานี	2,676,000	2,676,000	2,676,000	2,676,000	2,676,000	13,380,000
กิจกรรมหลัก 2.1 จัดงานเทศกาลสมโภชศาลเจ้าเล่าเอี้ยะกง ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี				750,000	750,000	750,000	750,000	750,000	3,750,000
กิจกรรมหลัก 2.2 ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี (งานประเพณีชักพระโคกโพธิ์ และ มหรหรรณสินค้าชุมชน "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์")				1,926,000	1,926,000	1,926,000	1,926,000	1,926,000	9,630,000



บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
3. โครงการสำคัญที่ 3 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ	4/5	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปัตตานี	8,613,600	8,613,600	8,613,600	8,613,600	8,613,600	43,068,000
กิจกรรมหลัก 3.1 ยกระดับการท่องเที่ยวชุมชน ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน				8,613,600	8,613,600	8,613,600	8,613,600	8,613,600	43,068,000
4. โครงการสำคัญที่ 4 โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการชุมชน	4/8	1	สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
กิจกรรมหลัก 4.1 จัดงานถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี				2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
5. โครงการสำคัญที่ 5 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่หาดรูสมิแล ให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	2/5	1	สำนักงานโยธา ธิการและผังเมือง จังหวัดปัตตานี	40,990,000					40,990,000
กิจกรรมหลัก 5.1 ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าหาดรูสมิแล บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี				40,990,000					40,990,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
6. โครงการสำคัญที่ 6 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ปากอ่าวปัตตานี ให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	2/5	1	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี	25,000,000					25,000,000
กิจกรรมหลัก 6.1 ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณปากอ่าวปัตตานี บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี				25,000,000					25,000,000
7. โครงการสำคัญที่ 7 โครงการปรับปรุงสนามกีฬาากลางจังหวัดปัตตานี	2/14	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี	41,700,000					41,700,000
กิจกรรมหลัก 7.1 ก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาดมาตรฐาน ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี (ระยะที่ 2)				41,700,000					41,700,000
8. โครงการสำคัญที่ 8 โครงการปรับปรุงสนามกีฬาากลางจังหวัดปัตตานี (ชดเชยงบประมาณที่พับไป)	2/14	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี	57,750,000					57,750,000
กิจกรรมหลัก 8.1 กิจกรรมก่อสร้างสระว่ายน้ำ จำนวน 1 สระ (ชดเชยงบประมาณที่พับไป)				57,750,000					57,750,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
9. โครงการสำคัญที่ 9 โครงการพัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ ป่าชายเลนและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	5/6	1	สำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์ที่ 6 สาขา ปัตตานี (โครงการ ศูนย์ศึกษา ธรรมชาติป่าชายเลน ยะหริ่ง)	5,948,000					5,948,000
กิจกรรมหลัก 9.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลนยะหริ่ง บ้านยามู หมู่ที่ 2 ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				5,948,000					5,948,000
10. โครงการสำคัญที่ 10 โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติจังหวัดปัตตานี	5/6	1	อุทยานแห่งชาติ น้ำตกทรายขาว	6,777,000					6,777,000
กิจกรรมหลัก 10.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจุดชมวิวยะหริ่งอุทยาน แห่งชาติน้ำตกทรายขาว อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี				6,777,000					6,777,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	60 โครงการ 7 กิจกรรม			2,752,825,400	-	-	-	-	2,752,825,400
งบจังหวัด	1 โครงการ 2 กิจกรรม			2,888,000	-	-	-	-	2,888,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบท่อจ่ายน้ำพื้นที่ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	2/19	1	การประปา ส่วนภูมิภาค สาขาสายบุรี	2,888,000					2,888,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ปรับปรุงท่อจ่ายน้ำ ถนนท่าเสด็จ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี				1,080,000					1,080,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ทางหลวงหมายเลข 42 - บ้านวังไชย หมู่ที่ 2 ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี				1,808,000					1,808,000
งบกระทรวง กรม	45 โครงการ			663,500,000	-	-	-	-	663,500,000
โครงการที่ 1 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 9 ถนน เจริญประดิษฐ์ บ้านรูสมิแล หมู่ที่ 1 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.200 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,400,000					3,400,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 2</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 7 ถนน สามัคคีสาย ข บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.250 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,250,000					4,250,000
<b>โครงการที่ 3</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านปาเส - บ้านโต๊ะอิหม่าม บ้านปาเส หมู่ที่ 2 ตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.462 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	770,000					770,000
<b>โครงการที่ 4</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านปาเส - บ้านไม้แก่น บ้านปาเส หมู่ที่ 1 , 2 ตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 1.780 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,000,000					3,000,000
<b>โครงการที่ 5</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายสนามกีฬา - ประปา บ้านราวอ หมู่ที่ 4 ตำบลกระหวะ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 1.245 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,730,000					3,730,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
โครงการที่ 6 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายโตะปีลา บ้านท่าพง หมู่ที่ 4 ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 1.637 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	6,100,000					6,100,000
โครงการที่ 7 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านผู้ใหญ่- ทางหลวงแผ่นดิน บ้านท่าพง หมู่ที่ 4 ตำบลตะโละ กาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 0.650 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	2,430,000					2,430,000
โครงการที่ 8 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 18 ตรอก 2 ถนนนาเกลือ บ้านยูโย หมู่ที่ 8 ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 0.135 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	2,260,000					2,260,000
โครงการที่ 9 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอยพาณิชกุล ถนนนาเกลือ บ้านยูโย หมู่ที่ 8 ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 0.370 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	6,200,000					6,200,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 10</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 25 ถนนนาเกลือ บ้านยูโย หมู่ที่ 8 ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 0.265 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,440,000					4,440,000
<b>โครงการที่ 11</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายหลังวัดชะเมา สิริธรรม - หน้าโรงเรียนบ้านชะเมา บ้านชะเมา หมู่ที่ 2 ตำบลนาเกตุ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 1.610 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,830,000					4,830,000
<b>โครงการที่ 12</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายทางเชื่อม คลองส่งน้ำฝั่งขวา บ้านหัวเค็ด บ้านนาเกตุ หมู่ที่ 1 ตำบลนาเกตุ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.390 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	1,170,000					1,170,000
<b>โครงการที่ 13</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายตระระหมอขาย บ้านเกาะตา หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งพลา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 2.000 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	6,000,000					6,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 14</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายสวนปาล์ม บ้านใหม่ หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะเปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 6.00 เมตร ระยะทาง รวม 1.045 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,700,000					4,700,000
<b>โครงการที่ 15</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านเกาะเปาะ เหนือ - บ้านเกาะเปาะใต้ หมู่ที่ 1 - 2 ตำบลเกาะ เปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.50 เมตร ระยะทางรวม 1.365 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,600,000					4,600,000
<b>โครงการที่ 16</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายทุ่งนา บ้านเกาะเปาะใต้ หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.50 เมตร ระยะทางรวม 1.105 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,720,000					3,720,000
<b>โครงการที่ 17</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายอายุ - บ้านเยาะ บ้านควนแปลงงู หมู่ที่ 6 ตำบลป่าไร่ อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 1.220 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,660,000					3,660,000



บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 18</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านเหนือ - คลองไผ่ตลอด บ้านปุหรณ หมู่ที่ 4 ตำบลช้างให้ตัก อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.980 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	2,940,000					2,940,000
<b>โครงการที่ 19</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายเสียบคลอง บ้านทำเนียบ - สาย 418 บ้านทำเนียบ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 1.800 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	5,400,000					5,400,000
<b>โครงการที่ 20</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายสะพานม้า - บ้านตะลุบัน บ้านสะพานม้า เทศบาลตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 6.00 เมตร ระยะทางรวม 0.994 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,300,000					3,300,000
<b>โครงการที่ 21</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านเลขที่ 26 บ้านกุวิง หมู่ที่ 5 ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.490 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	1,470,000					1,470,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
โครงการที่ 22 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 7 บ้านปากาป็นยัง หมู่ที่ 7 ตำบลบานา อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.550 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	1,650,000					1,650,000
โครงการที่ 23 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านเลขที่ 61 บ้านกุวิง หมู่ที่ 5 ตำบลบานา อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทาง รวม 0.547 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	1,640,000					1,640,000
โครงการที่ 24 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายถนนหนองจิก ซอย 13 บ้านโคกม่วง หมู่ที่ 5 ตำบลสุระมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 3.80 เมตร ระยะทางรวม 0.250 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,960,000					3,960,000
โครงการที่ 25 โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายเชื่อมบ้านงาแม่ บ้านงาแม่ หมู่ที่ 4 ตำบลสุระมิแล อำเภอเมือง ปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.450 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน	สำนักงาน					7,150,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 26</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายถนนจรูญ สำราญ ซอย 27 บ้านรูสมิแล หมู่ที่ 1 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.170 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,020,000					3,020,000
<b>โครงการที่ 27</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายถนนเจริญ ประดิษฐ์ ซอย 11 บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.50 - 5.00 เมตร ระยะทางรวม 0.970 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	9,980,000					9,980,000
<b>โครงการที่ 28</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายบ้านออม ทรัพย์-บ้านอยู่เจริญ บ้านงาแม่ หมู่ที่ 4 ตำบล รูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.268 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,280,000					4,280,000
<b>โครงการที่ 29</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายหัวสะพานจะรัง บ้านจะรัง หมู่ที่ 7 ตำบลจะรัง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทาง รวม 2.000 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	4,200,000					4,200,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 30</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายริมคลอง บ้านตะโละอาโห หมู่ที่ 2 ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 5.00 เมตร ระยะทางรวม 2.500 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	5,250,000					5,250,000
<b>โครงการที่ 31</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 17 เชื่อม ซอยพุทธทรัพย์ บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 10.00 เมตร ระยะทางรวม 0.200 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	3,700,000					3,700,000
<b>โครงการที่ 32</b> โครงการปรับปรุงถนนในชุมชน สายซอย 12 ถนน เจริญประดิษฐ์ บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความกว้าง 4.00 เมตร ระยะทางรวม 0.890 กิโลเมตร	2/7	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	8,100,000					8,100,000
<b>โครงการที่ 33</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำปัตตานี บริเวณบ้านคูระ หมู่ที่ 2 - บ้านตันหยง หมู่ที่ 3 ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 210 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	29,400,000					29,400,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 34</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำสายบุรี บริเวณบ้านชะมะ หมู่ที่ 4 ตำบลตะปั้ง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 279 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	18,000,000					18,000,000
<b>โครงการที่ 35</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านจางา ตอนที่ 3 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 516 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	33,500,000					33,500,000
<b>โครงการที่ 36</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านจางา ตอนที่ 4 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 540 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	36,200,000					36,200,000
<b>โครงการที่ 37</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านยือไม้ะ ตอนที่ 1 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 651 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	41,600,000					41,600,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>โครงการที่ 38</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านยี่อไม้ะ ตอนที่ 2 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 561 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	37,000,000					37,000,000
<b>โครงการที่ 39</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านกือยา ตอนที่ 1 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 540 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	36,000,000					36,000,000
<b>โครงการที่ 40</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านกือยา ตอนที่ 2 บ้านจางา หมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 480 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	31,200,000					31,200,000
<b>โครงการที่ 41</b> โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านจือแรนิง ตอนที่ 1 บ้านจือแรนิง หมู่ที่ 4 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 321 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	20,800,000					20,800,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
โครงการที่ 42 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านจือแรนิง ตอนที่ 2 บ้านจือแรนิง หมู่ที่ 4 ตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 621 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	40,000,000					40,000,000
โครงการที่ 43 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำ ปัตตานี บ้านจือแรนิง ตอนที่ 3 บ้านจือแรนิง หมู่ที่ 4 ตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 651 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	41,000,000					41,000,000
โครงการที่ 44 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบ้านปาเส พร้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ หมู่ที่ 2 บ้านปาเส ตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ความยาวรวม 150 เมตร	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	7,500,000					7,500,000
โครงการที่ 45 โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำหลัก และระบบ ป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนสายบุรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	2/19	2	สำนักงาน โยธาธิการและ ผังเมืองจังหวัด ปัตตานี	160,000,000					160,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน						
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570	
<b>งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</b>				<b>11 โครงการ</b>	<b>2,086,437,400</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2,086,437,400</b>
<b>โครงการที่ 1</b> โครงการก่อสร้างบ่อรับน้ำหน้าคันหินถนนมะกรูด โดยเริ่มตั้งแต่สี่แยกถนนมะกรูดหน้าสำนักงาน เทศบาลเมืองปัตตานีไปจนถึงสุดเขตเทศบาล	2/19	3	เทศบาลเมือง ปัตตานี	2,846,000					2,846,000	
<b>โครงการที่ 2</b> โครงการก่อสร้างบ่อรับน้ำหน้าคันหินถนนนาเกลือ โดยเริ่มตั้งแต่สี่แยกถนนนาเกลือหน้าบริษัทพิธาน พาณิชย์ไปจนถึงสุดเขตเทศบาล	2/19	3	เทศบาลเมือง ปัตตานี	1,841,000					1,841,000	
<b>โครงการที่ 3</b> โครงการก่อสร้างโคมคลุมสนามโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านจะบังติกอ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี	2/6	3	เทศบาลเมือง ปัตตานี	3,500,000					3,500,000	
<b>โครงการที่ 4</b> โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนเดิมภายในศูนย์ กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลเมืองปัตตานี	2/7	3	เทศบาลเมือง ปัตตานี	5,215,000					5,215,000	
<b>โครงการที่ 5</b> โครงการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรอัจฉริยะบริเวณ วงเวียนหอนาฬิกา ถนนหนองจิก	2/7	3	เทศบาลเมือง ปัตตานี	4,846,000					4,846,000	



บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
โครงการที่ 6 โครงการสถานีสูบน้ำดิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำเพื่อ รองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี	2/7	3	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปัตตานี	1,030,900,000					1,030,900,000
โครงการที่ 7 โครงการก่อสร้างระบบจ่ายน้ำดิบสำหรับระบบการ ผลิตน้ำประปาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ ของท้องถิ่นชุมชนจังหวัดปัตตานี	2/7	3	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปัตตานี	980,000,000					980,000,000
โครงการที่ 8 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์นำสายไฟฟ้าแรงสูงลงดิน ภายในสนามกีฬากลางองค์การบริหารส่วน จังหวัดปัตตานี	2/7	3	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปัตตานี	30,886,400					30,886,400
โครงการที่ 9 โครงการก่อสร้างสนามฟุตบอล (สนาม 2) สนาม กีฬากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	2/7	3	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปัตตานี	20,180,000					20,180,000
โครงการที่ 10 โครงการปรับปรุงซ่อมแซมเรือนรับรองบนภูเขา สลินดงบาย เขาสลินดง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	2/7	3	เทศบาล เมืองตะลุบัน	2,320,000					2,320,000
โครงการที่ 11 โครงการปรับปรุงซ่อมแซมเรือนรับรองแปดเหลี่ยม เขาสลินดง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	2/7	3	เทศบาล เมืองตะลุบัน	3,903,000					3,903,000

## ประเด็นการพัฒนาที่ 2

การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน  
 ตารางที่ 135 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
<b>แผนงานที่ 1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>3,870,040</b>	<b>3,870,040</b>	<b>3,870,040</b>	<b>3,870,040</b>	<b>3,870,040</b>	<b>19,350,200</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	2	3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	19,350,200
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 2</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>10,734,160</b>	<b>10,734,160</b>	<b>10,734,160</b>	<b>10,734,160</b>	<b>10,734,160</b>	<b>53,670,800</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	6	10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	53,670,800
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1,116,940</b>	<b>1,116,940</b>	<b>1,116,940</b>	<b>1,116,940</b>	<b>1,116,940</b>	<b>5,584,700</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	1	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	5,584,700
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 4</b>	<b>2</b>	<b>7</b>	<b>8,444,900</b>	<b>8,444,900</b>	<b>8,444,900</b>	<b>8,444,900</b>	<b>8,444,900</b>	<b>42,224,500</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	7	8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	42,224,500
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>รวม</b>	<b>7</b>	<b>16</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>120,830,200</b>
<b>ภาพรวมทั้งประเด็นการพัฒนาที่ 2</b>								
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	7	16	24,166,040	24,166,040	24,166,040	24,166,040	24,166,040	120,830,200
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
	<b>7</b>	<b>16</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>24,166,040</b>	<b>120,830,200</b>

## หมายเหตุ

แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน

แผนงานที่ 2 ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

แผนงานที่ 4 อนุรักษ์ ป่าชุมชน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

หน่วยนับ : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 – 2570
				รวมงบประมาณทั้งหมด	7 โครงการ 16 กิจกรรม			24,166,040	24,166,040
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ เด็กและเยาวชน	2 โครงการ 2 กิจกรรม			3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	19,350,200
งบจังหวัด	2 โครงการ 2 กิจกรรม			3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	3,870,040	19,350,200
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดปัตตานี	4/11	1	สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดปัตตานี	3,372,200	3,372,200	3,372,200	3,372,200	3,372,200	16,861,000
กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับ				3,372,200	3,372,200	3,372,200	3,372,200	3,372,200	16,861,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยจังหวัดปัตตานี	3/11	1	สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดปัตตานี	497,840	497,840	497,840	497,840	497,840	2,489,200
กิจกรรมหลัก 2.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพดี 4 ด้าน (พัฒนาการ โภชนาการ ทักษะสุขภาพ และวัคซีน)				497,840	497,840	497,840	497,840	497,840	2,489,200

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 – 2570
แผนงานที่ 2 ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและ ทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น	2 โครงการ 6 กิจกรรม			10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	53,670,800
งบจังหวัด	2 โครงการ 6 กิจกรรม			10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	10,734,160	53,670,800
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรม ท้องถิ่น	2/5	1	สำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด ปัตตานี	9,240,660	9,240,660	9,240,660	9,240,660	9,240,660	46,203,300
กิจกรรมหลัก 1.1 บวงสรวงศาลหลักเมืองปัตตานี/พระบรมราชา นุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 /ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว/ กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์				400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 จัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี				6,403,600	6,403,600	6,403,600	6,403,600	6,403,600	32,018,000
กิจกรรมหลัก 1.3 อบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาวัฒนธรรม				359,600	359,600	359,600	359,600	359,600	1,798,000
กิจกรรมหลัก 1.4 พัฒนาและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม สู่เศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน				2,077,460	2,077,460	2,077,460	2,077,460	2,077,460	10,387,300
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน	2/8	1	สำนักงานแรงงาน จังหวัดปัตตานี	1,493,500	1,493,500	1,493,500	1,493,500	1,493,500	7,467,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 – 2570
กิจกรรมหลัก 2.1 อบรมพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานและทักษะอาชีพ สู่การสร้างงานและสร้างอาชีพ				836,000	836,000	836,000	836,000	836,000	4,180,000
กิจกรรมหลัก 2.2 พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ในยุคการ ดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (NEW NORMAL)				657,500	657,500	657,500	657,500	657,500	3,287,500
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน	1 โครงการ 1 กิจกรรม			1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	5,584,700
งบจังหวัด	1 โครงการ 1 กิจกรรม			1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	5,584,700
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	5/7	1	สำนักงาน พลังงานจังหวัด ปัตตานี	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	5,584,700
กิจกรรมหลัก 1.1 สนับสนุนระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนในจังหวัดปัตตานี				1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	1,116,940	5,584,700
แผนงานที่ 4 อนุรักษ์ ป่าฟู ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง	2 โครงการ 7 กิจกรรม			8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	42,224,500
งบจังหวัด	2 โครงการ 7 กิจกรรม			8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	8,444,900	42,224,500

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 – 2570
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็ง องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น	4/16	1	สำนักงานประมง จังหวัดปัตตานี	3,004,000	3,004,000	3,004,000	3,004,000	3,004,000	15,020,000
กิจกรรมหลัก 1.1 สร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงบ้าน กำปงบูดี หมู่ที่ 1 ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง และบ้านปากบางตาวา หมู่ที่ 1 ตำบลบางตาวา อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี				3,004,000	3,004,000	3,004,000	3,004,000	3,004,000	15,020,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดปัตตานี	5/18	1	สำนักงาน ทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง ที่ 9	5,440,900	5,440,900	5,440,900	5,440,900	5,440,900	27,204,500
กิจกรรมหลัก 2.1 จัดทำซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน)				594,000	594,000	594,000	594,000	594,000	2,970,000
กิจกรรมหลัก 2.2 ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มจำนวนทรัพยากร				755,000	755,000	755,000	755,000	755,000	3,775,000
กิจกรรมหลัก 2.3 ติดตั้งทุ่นจอดเรือเพื่อป้องกันการจอดเรือ ในแนวหญ้าทะเล				3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 – 2570
กิจกรรมหลัก 2.4 ฟื้นฟูหญ้าทะเลโดยการปลูก				133,200	133,200	133,200	133,200	133,200	666,000
กิจกรรมหลัก 2.5 อบรมการดำน้ำเพื่อช่วยฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล				375,700	375,700	375,700	375,700	375,700	1,878,500
กิจกรรมหลัก 2.6 ทำความสะอาดบ้านปลาและปะการังเทียม				583,000	583,000	583,000	583,000	583,000	2,915,000



### ประเด็นการพัฒนาที่ 3

การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

ตารางที่ 136 สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 3 ด้านความยากจน จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
แผนงานที่ 1	2	2	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	2	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>รวม</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>67,895,500</b>
<b>ภาพรวมทั้งประเด็นการพัฒนาที่ 3</b>								
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	2	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>13,579,100</b>	<b>67,895,500</b>

#### หมายเหตุ

แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

หน่วยนับ : ล้านบาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
รวมงบประมาณทั้งหมด	2	โครงการ	2 กิจกรรม	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและ ยากจนทุกด้าน	2	โครงการ	2 กิจกรรม	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
งบจังหวัด	2	โครงการ	2 กิจกรรม	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	13,579,100	67,895,500
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4/16	1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี	7,592,700	7,592,700	7,592,700	7,592,700	7,592,700	37,963,500
กิจกรรมหลัก 1.1 เสริมสร้างความสามารถครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์ ตาม TPMAP ในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้ อย่างยั่งยืน				7,592,700	7,592,700	7,592,700	7,592,700	7,592,700	37,963,500
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงการเสริมพลังชุมชนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต ครอบครัวเปราะบาง	3/10	1	สนง.พัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ จังหวัดปัตตานี	5,986,400	5,986,400	5,986,400	5,986,400	5,986,400	29,932,000
กิจกรรมหลัก 2.1 ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาครอบครัวเปราะบาง อย่างยั่งยืน				5,986,400	5,986,400	5,986,400	5,986,400	5,986,400	29,932,000

**ประเด็นการพัฒนาที่ 4**  
**เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข**

**ตารางที่ 137** สรุปงบประมาณตามประเด็นการพัฒนาที่ 4 ด้านความมั่นคง จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
<b>แผนงานที่ 1</b>	<b>2</b>	<b>9</b>	<b>12,365,970</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>46,731,450</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	2	9	12,365,970	8,591,370	8,591,370	8,591,370	8,591,370	46,731,450
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>แผนงานที่ 2</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>4,430,520</b>	<b>4,430,520</b>	<b>4,430,520</b>	<b>4,430,520</b>	<b>4,430,520</b>	<b>22,152,600</b>
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	1	6	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	22,152,600
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
<b>รวม</b>	<b>3</b>	<b>15</b>	<b>16,796,490</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>68,884,050</b>
<b>ภาพรวมทั้งประเด็นการพัฒนาที่ 4</b>								
งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	3	15	16,796,490	13,021,890	13,021,890	13,021,890	13,021,890	68,884,050
งบประมาณกระทรวง/กรม								
งบประมาณ อปท.								
งบประมาณเอกชน								
	<b>3</b>	<b>15</b>	<b>16,796,490</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>68,884,050</b>

**หมายเหตุ**

แผนงานที่ 1 สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ

แผนงานที่ 2 เชิดชูสถาบันหลักของชาติให้ดำรงอยู่คู่สังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

หน่วยนับ : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>รวมงบประมาณทั้งหมด</b>	<b>3 โครงการ 15 กิจกรรม</b>			<b>16,796,490</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>13,021,890</b>	<b>68,884,050</b>
<b>แผนงานที่ 1 สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ</b>	<b>2 โครงการ 9 กิจกรรม</b>			<b>12,365,970</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>46,731,450</b>
<b>งบจังหวัด</b>	<b>2 โครงการ 9 กิจกรรม</b>			<b>12,365,970</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>8,591,370</b>	<b>46,731,450</b>
<b>1. โครงการสำคัญที่ 1</b> โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	2/17	1	สำนักงาน จังหวัดปัตตานี (คพร.)	8,591,370	8,591,370	8,591,370	8,591,370	8,591,370	42,956,850
<b>กิจกรรมหลัก 1.1</b> เสริมสร้างการเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ของจังหวัดปัตตานี				1,172,770	1,172,770	1,172,770	1,172,770	1,172,770	5,863,850
<b>กิจกรรมหลัก 1.2</b> ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผล โครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวัน และโครงการปิดทองหลังพระ				1,184,250	1,184,250	1,184,250	1,184,250	1,184,250	5,921,250
<b>กิจกรรมหลัก 1.3</b> เพาะชำกล้าไม้ เฉลิมพระเกียรติ				580,000	580,000	580,000	580,000	580,000	2,900,000
<b>กิจกรรมหลัก 1.4</b> ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แบบ เคลื่อนที่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด				1,543,850	1,543,850	1,543,850	1,543,850	1,543,850	7,719,250

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>กิจกรรมหลัก 1.5</b> พัฒนาคุณภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันในเมืองเกษตรและอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี				1,214,200	1,214,200	1,214,200	1,214,200	1,214,200	6,071,000
<b>กิจกรรมหลัก 1.6</b> พัฒนาทรัพยากรชีวภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา ตำบลปะนาเระ อำเภอบะนาเระ จังหวัดปัตตานี				1,279,300	1,279,300	1,279,300	1,279,300	1,279,300	6,396,500
<b>กิจกรรมหลัก 1.7</b> ส่งเสริมการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ				1,267,600	1,267,600	1,267,600	1,267,600	1,267,600	6,338,000
<b>กิจกรรมหลัก 1.8</b> ส่งเสริมการตลาดดิจิทัล (การขายออนไลน์) แก่สมาชิกฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดปัตตานี				349,400	349,400	349,400	349,400	349,400	1,747,000
<b>2. โครงการสำคัญที่ 2</b> โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดปัตตานี	5/6	1	สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี	3,774,600					3,774,600
<b>กิจกรรมหลัก 2.1</b> ปรับปรุงศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืชพื้นที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอมะนังปัตตานี จังหวัดปัตตานี				3,774,600					3,774,600

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
แผนงานที่ 2 เขตชุมชนหลักของชาติให้ดำรง อยู่คู่สังคม	1 โครงการ 6 กิจกรรม			4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	22,152,600
งบจังหวัด	1 โครงการ 6 กิจกรรม			4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	22,152,600
1. โครงการสำคัญที่ 1 โครงการเขตชุมชนและเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดปัตตานี	1/1	1	ที่ทำการ ปกครองจังหวัด ปัตตานี / สำนักงาน จังหวัดปัตตานี	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	4,430,520	22,152,600
กิจกรรมหลัก 1.1 จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและการรวมพลังมวลชน เขตชุมชนหลักของชาติ				380,000	380,000	380,000	380,000	380,000	1,900,000
กิจกรรมหลัก 1.2 จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลแด่พระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ และการรวมพลังมวลชนเขตชุมชนหลักของชาติ				350,000	350,000	350,000	350,000	350,000	1,750,000
กิจกรรมหลัก 1.3 จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบรมราชินีฯ และการรวมพลังมวลชนเขตชุมชนหลักของชาติ				350,000	350,000	350,000	350,000	350,000	1,750,000
กิจกรรมหลัก 1.4 จัดกิจกรรมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบัน หลักของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ พระบรมวงศานุวงศ์				1,860,000	1,860,000	1,860,000	1,860,000	1,860,000	9,300,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินงาน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/ แผนแม่บทฯ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ. 2566 - 2570
<b>กิจกรรมหลัก 1.5</b> สร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักรู้ในความ เป็นไทยการจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์				530,520	530,520	530,520	530,520	530,520	2,652,600
<b>กิจกรรมหลัก 1.6</b> สร้างการรับรู้และปลูกฝังความจงรักภักดี ในสถาบันพระมหากษัตริย์ให้กับประชาชน ชาวจังหวัดปัตตานี				960,000	960,000	960,000	960,000	960,000	4,800,000

#### รายการค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

งบจังหวัด	งบจังหวัด								
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ	3/15	1	สำนักงาน จังหวัดปัตตานี	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000	9,000,000	45,000,000

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)  
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด  
ประเด็นการพัฒนาที่ 1

เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ  
เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน  
และระบบสาธารณสุขปโภค



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรแบบบูรณาการในพื้นที่ตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลในพื้นที่เป้าหมาย พบว่า ปัญหา/ความต้องการ ของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน จึงขอสรุปปัญหา/ความต้องการในภาพรวมของตำบลเป้าหมาย ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การแก้ไขปัญหาพื้นที่นาร้าง/ทิ้งร้าง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืน</li> <li>- การลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยใช้เองให้มากขึ้น และสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยได้อีกทางหนึ่งด้วย</li> <li>- การพัฒนาศักยภาพการผลิตสู่มาตรฐาน โดยมุ่งเน้นที่เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) โดยการพัฒนารูปแบบการผลิตให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น</li> <li>- การปรับเปลี่ยนแนวความคิดการทำเกษตรยุคใหม่ (mind set) จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นเกษตรผสมผสานให้มากขึ้น โดยการมุ่งเน้นการพัฒนาในเขตพื้นที่ชายฝั่ง พื้นที่ ส.ป.ก. และพื้นที่แหล่งน้ำชลประทาน</li> </ul> <p>เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งพัฒนาควบคู่กับการเสริมความมั่นคง เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องในแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และลดมวลชนเครือข่ายของกลุ่มที่ต่อต้านรัฐที่ก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะทางการเกษตรให้กับเกษตรกร มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวความคิดการทำเกษตรยุคใหม่ (mind set) การเพิ่มทักษะทางการเกษตร และการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเกษตร การพัฒนาคุณภาพผลผลิต การแปรรูป/การสร้าง Story สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> <li>- เชิงปริมาณ: ร้อยละ 60 ของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ของรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ</li> <li>- เชิงคุณภาพ : ร้อยละ 70 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ</li> </ul>
7. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จำนวน 32 ตำบล 12 อำเภอ (เป้าหมาย คอ.บต. ปี 2564)

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8. กิจกรรมหลัก</b>	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช 1,051,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่ในเขตปฏิรูปที่ดิน (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืน) 115,340 บาท สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี -
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมเกษตรผสมผสานกระดุนเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน 4,241,460 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
<b>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer) ด้วยระบบเกษตรสมาร์ทฟาร์ม 6,738,300 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี -
<b>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพระบบการผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 282,400 บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	12,428,500 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	สามารถพัฒนาและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ เป็นไปตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	สามารถส่งเสริมการผลิตทางการเกษตร สร้างรายได้ พื้นฟูทรัพยากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร ตลอดจนการพัฒนาการผลิตให้เกิด Smart farmer Smart Group และ Smart Product ของตำบล และตอบสนองความต้องการของตลาดและภาคอุตสาหกรรมได้ในอนาคต

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับอัตลักษณ์ฟาร์มชุมชนด้านปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด
4. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี อาชีพด้านปศุสัตว์ยังคงมีความสำคัญในการประกอบอาชีพนอกเหนือจากการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา อีกทั้งวิถีชีวิตของชาวมุสลิมนิยมบริโภคเนื้อสัตว์ และยังคงใช้เนื้อสัตว์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ได้ และในสถานการณ์ปัจจุบัน การดำรงการทำงานแบบ New Normal และต้นทุนทางวัฒนธรรมชายแดนได้ยึดโยงกับการพัฒนาของจังหวัดชายแดนใต้ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจชายแดนใต้ เพิ่มรายได้ให้กับเศรษฐกิจฐานรากกระจายรายได้สู่ชุมชน ฟาร์มชุมชนปศุสัตว์ในจังหวัดปัตตานี สอดคล้องกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างกิจการบริเวณตลาดกลางปศุสัตว์จังหวัดชายแดนใต้ เพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ของจังหวัดปัตตานี เพื่อความอยู่ดีกินดี พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเลี้ยงชุมชนคนในครัวเรือน สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมของคนในจังหวัดปัตตานี เกษตรกรมีความสนใจในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ สร้างการต่อยอดของกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง มีเครือข่ายเกษตรกรพร้อมปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างแท้จริง สร้างฐานรากเศรษฐกิจชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจ พื้นฟูเศรษฐกิจ สร้างการลงทุนเศรษฐกิจฐานรากให้มีศรัทธาภายในชุมชน อาศัยอัตลักษณ์ที่มั่นคงยั่งยืน มาพัฒนาต่อยอดด้านปศุสัตว์ ฟาร์มต้นแบบ/นาร่องจากฐานการพัฒนาเดิมให้เข้มแข็งขยายผล อาศัยกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ขึ้นทะเบียนได้รับการพัฒนา เป็นการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน ทำให้ภาครัฐสามารถสนับสนุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เพิ่มรายได้อย่างต่อเนื่องภายใต้ยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ของจังหวัดปัตตานี</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตรายสินค้าและการแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม</li> <li>2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้านรายได้ให้สูงขึ้น</li> <li>3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร ให้เกิดความมั่นคงยั่งยืน</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละ 50,000 บาท/ปี</li> <li>2. ปริมาณสัตว์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.15</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี จำนวน 280 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8. กิจกรรมหลัก</b>	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขยายฐานการผลิตโคเนื้อระดับชุมชน 21,068,800 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี -
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โคนมฟาร์มต้นแบบ ขยายฐานการผลิต 7,458,400 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี -
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มฐานการผลิตน้ำนมแพะ ยกระดับเมืองหลวงแพะนมปัตตานี 2,275,300 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	30,802,500 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. เพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพด้านปศุสัตว์ 2. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัวรองรับความมั่นคงมิติด้านอาหาร
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. สร้างมูลค่าเพิ่มเกิดการขยายตัวด้านเศรษฐกิจสู่อุตสาหกรรมฮาลาล 2. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากผลผลิตสัตว์พันธุ์ดีที่มีคุณภาพ 3. เกิดความเชื่อมั่นในการให้การสนับสนุนด้านเสบียงสัตว์แก่กลุ่มเกษตรกร

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการผลิตข้าวชิบูกันตัง 5 เพื่อการค้า จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
4. หลักการและเหตุผล	<p>ข้าวเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้รองจากยางพาราและไม้ผล โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าว 99,237 ไร่(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561) หากเปรียบเทียบข้อมูลเชิงลึกจะพบว่าจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลงเรื่อย ๆ ทุกปี สาเหตุเนื่องจากปัจจัยดังนี้ 1) ผลผลิตข้าวโดยเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ 2) ต้นทุนในการผลิตสูง 3) โรคและแมลงเข้าทำลายทำให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิต 4) เกษตรกรบางส่วนมีผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคภายในครัวเรือน และไม่มีช่องทางการจำหน่าย จึงเก็บผลผลิตเหล่านั้นไว้บริโภคต่อไปและไม่ทำนาจนกว่าจะบริโภคข้าวหมด ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนเลิกทำนาและเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ทำให้มีพื้นที่นาร้างเพิ่มขึ้นทุกปี จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพบว่า ที่ผ่านมากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง และบางส่วนใช้ข้าวพันธุ์ส่งเสริมที่ไม่เหมาะกับสภาพพื้นที่ อ่อนแอต่อโรคและแมลง ส่วนเกษตรกรที่เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาข้าวปน และเปอร์เซ็นต์ความงอกน้อย ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกษตรกรต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และผลผลิตข้าวที่ได้น้อยตามไปด้วย ที่สำคัญคือเกษตรกรผลิตข้าวแล้วไม่มีช่องทางในการจำหน่าย</p> <p>ข้าวพันธุ์ชิบูกันตัง 5 รับรองพันธุ์โดยศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง ปริมาณอมิโลสสูง 27.2 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว ประมาณ 130 วัน ผลผลิตเฉลี่ย 616 กิโลกรัมต่อไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอตากใบ พบว่าให้ผลผลิตมากกว่า 700 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นข้าวพันธุ์พื้นเมืองภาคใต้ที่ให้ผลผลิตสูง ทำให้เกษตรกรนิยมปลูกมากในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้าวพันธุ์ชิบูกันตัง 5 เหมาะกับสภาพภูมิอากาศของจังหวัดปัตตานี ทนต่อสภาพแวดล้อม มีความต้านทานต่อการเข้าทำลายของศัตรูข้าว สามารถปลูกได้ทั้งฤดูนาปี และนาปรัง เป็นข้าวพื้นแข็ง ซึ่งเหมาะกับรสนิยมของผู้บริโภคในพื้นที่ และที่สำคัญคือสามารถจำหน่ายเป็นข้าวอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นที่นิยมมากในกลุ่มคนที่เลี้ยงไก่ชน เนื่องจากข้าวชิบูกันตัง 5 มีลักษณะของเมล็ดสั้น เหมาะสำหรับใช้เป็นอาหารไก่ชน ปัจจุบันความต้องการข้าวชิบูกันตัง 5 ในตลาดข้าวไก่ชนของพื้นที่ภาคใต้มีมาก ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือก เพราะมีตลาดรองรับที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำคัญ คือ ผู้เลี้ยงไก่ชน จะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยยกระดับทางเศรษฐกิจของครอบครัวเกษตรกรได้อีกด้วย
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ส่งเสริมการปลูกข้าวพันธุ์สีบุญกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรังของจังหวัดปัตตานี 2. ลดต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรโดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต พร้อมทั้งเครื่องจักรกลทางการเกษตร 3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวสีบุญกันตัง 5
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	สามารถเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวสีบุญกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรัง จำนวน 5,000 ไร่ ในระยะเวลา 5 ปี (ปี 2566-2570) เกษตรกรได้ผลผลิตข้าว 2,750 ตัน สามารถสร้างมูลค่า 27.5 ล้านบาท
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ทำนาปรังของเกษตรกรในจังหวัดปัตตานี ได้แก่ อ.ยะรัง อ.โคกโพธิ์ อ.หนองจิก อ.ปะนาเระ และ อ.เมืองปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผลิตข้าวสีบุญกันตัง 5 ในพื้นที่นาปรัง 1,471,200 บาท ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,471,200 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรได้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 550 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 550 กิโลกรัม/ไร่) 2. สร้างมูลค่าให้แก่เกษตรกรไม่น้อยกว่า 5.5 ล้านบาท
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวสีบุญกันตัง 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่นได้ สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ 2. ช่วยให้ความเป็นอยู่ของพี่น้องเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปัตตานีดีขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจการเกษตรลุ่มน้ำปัตตานีอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานี มีปัญหาเกิดจากมรสุมในช่วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ของทุกปี และบางปีอาจเกิดในช่วงเดือน มกราคม ด้วย โดยได้เกิดลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังพัดปกคลุมภาคใต้ตอนล่างและอ่าวไทย บางปีอาจเกิดร่องความกดอากาศต่ำกำลังพัดผ่าน และบางปีอาจเกิดพายุจรพัดผ่านเข้ามาในบริเวณภาคใต้ จากอิทธิพลดังกล่าว ทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมาก ความรุนแรงของปัญหาน้ำท่วม - อุทกภัย เกิดตั้งแต่หน้าป่าไหลหลากรุนแรงบริเวณตอนบนและตอนกลางของกลุ่มน้ำ ตั้งแต่บริเวณเชิงภูเขาไหลป่าเข้าท่วมพื้นที่เพาะปลูก และบ้านเรือนราษฎรในทุกอำเภอ บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานีและลุ่มน้ำสายบุรี อีกทั้งในพื้นที่ได้รับเรื่องร้องเรียนของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กจากเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ในจังหวัดปัตตานี เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร รวมทั้ง ปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นประจำทุกปี ซึ่งจากการตรวจสอบแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำในพื้นที่จริงเบื้องต้น พบว่า มีแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่แล้ว แต่ได้ดำเนินการก่อสร้างและใช้งานมาแล้วเป็นเวลานานหรือเกินกว่า 20 ปี จากหลายหน่วยงานอาทิ เช่น กรมชลประทาน (จำนวนไม่น้อยกว่า 100 โครงการ) , หน่วยงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และหน่วยงานอื่น ๆ เป็นต้น และ ทั้งนี้ ได้ถ่ายโอนภารกิจให้กับท้องถิ่นต่าง ๆ แล้ว ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2546 เป็นต้นมา ปัจจุบันโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าวอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรม ใช้การได้บ้าง ไม่ได้บ้าง แต่ถ้าหากมีการซ่อมแซมปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำเหล่านั้น ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่างๆ ทั้งนี้ เทศบาล / องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆโครงการชลประทานปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานีได้พิจารณาโครงการร่วมกันแล้ว เห็นว่า สมควรเร่งรัดดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าว เหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพใช้งานได้ดีเหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำของชุมชน/ตำบล ไว้ใช้สำหรับการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรของชุมชน และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ได้อย่างทั่วถึง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำช่วงฤดูฝน และบรรเทาปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก 2) เพื่อบรรเทาความเสียหายของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในพื้นที่ 3) เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค เกษตร ปศุสัตว์และอุตสาหกรรม 4) เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรในเขตพื้นที่ประสบภัยให้ดีขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ 1,500 ไร่ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ชุมชนและเกษตรกรรมที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ 3,000 ไร่
7. พื้นที่เป้าหมาย	1. หมู่ที่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี 2. หมู่ที่ 6 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงระบบระบายน้ำคลองแม่ไม้ไผ่ พร้อมอาคารประกอบ หมู่ที่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี  10,000,000 บาท โครงการชลประทานปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านโคกอัน พร้อมอาคารประกอบ หมู่ที่ 6 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี  24,000,000 บาท โครงการชลประทานปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	เดือนมกราคม 2566 ถึงเดือนสิงหาคม 2566 รวมระยะเวลา 240 วัน
11. งบประมาณ	34,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ระบบระบายน้ำคลองแม่ไม้ไผ่ พร้อมอาคารประกอบ หมู่ที่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ได้รับการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ระบบระบายน้ำบ้านโคกอัน หมู่ที่ 6 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ได้รับการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ทำให้สามารถแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก และการขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรและอุปโภค-บริโภค ในพื้นที่ หมู่ที่ 1 จำนวนไม่น้อยกว่า 554 คน 191 ครัวเรือน รวมถึงพื้นที่ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จำนวนไม่น้อยกว่า 6,858 คน 1,552 ครัวเรือน และพื้นที่รับ



หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ประโยชน์จำนวนไม่น้อยกว่า 1,500 ไร่ และพื้นที่ได้ ประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ 6 จำนวนไม่น้อยกว่า 528 คน 200 ครัวเรือน รวมถึงพื้นที่ตำบลท่าเรือ อำเภอ โคกโพธิ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 5,074 คน 1,417 ครัวเรือน และพื้นที่รับประโยชน์ จำนวนไม่น้อยกว่า 3,000 ไร่</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และเกษตรอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ทั้ง 12 อำเภอ รวมพื้นที่ 515,360 ไร่ คิดเป็นประมาณ 42 % ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งรวมพื้นที่ 48,886 ไร่ คิดเป็นประมาณ 4 % ของพื้นที่จังหวัด ราษฎรในอำเภอโคกโพธิ์ มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทำสวนผลไม้ สวนมะพร้าว สวนยางพารา ปลูกผักสวนครัว และพืชไร่ อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพรอง ได้แก่ การค้าขาย การรับจ้างและอาชีพอื่นๆ</p> <p>เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ภาคการเกษตรซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบโดยส่งผลต่อพื้นที่การเกษตร เศรษฐกิจหลักที่สำคัญ คือ ทูเรียน ผลไม้อื่นๆ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน การทำนาข้าว และพืชผักอื่น ๆ เนื่องจากแหล่งรับซื้อหลายแห่งหยุดให้บริการ ทำให้ต้องชะลอการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกร หรือซื้อในปริมาณที่น้อยลง ราษฎรในพื้นที่จึงร้องขอโครงการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวมายังหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทางกรมชลประทานจึงได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพร้อมจัดทำรายงานการพิจารณาโครงการ และจัดทำประชาคมในชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรากฏว่าราษฎรส่วนใหญ่ร้องขอให้มีการขุดลอกคลองระบายน้ำที่เกิดการตื้นเขิน ปรับปรุงระบบระบายน้ำ และก่อสร้างแก้มลิง เพื่อให้ช่วงฤดูน้ำหลากสามารถจะระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วงปลายฤดูฝนสามารถจะกักเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค การเกษตรและปศุสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานการผลิต เกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</li> <li>2. เพื่อเพิ่มพื้นที่การกระจายน้ำให้ทั่วถึงและเป็นธรรม</li> <li>3. เพื่อสร้างโอกาสให้ราษฎรในพื้นที่มีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น</li> <li>4. เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรมในพื้นที่</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ร้อยละที่การเพาะปลูกในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ มีผลผลิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น 10%</li> <li>2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เกษตร นอกเขตชลประทาน 350 ไร่</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	1. บ้านลำห้วย หมู่ที่ 6 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 2. หมู่ที่ 4 ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ปรับปรุงคลองลำห้วยพร้อมอาคารประกอบ บ้านลำห้วย หมู่ที่ 6 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	24,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	โครงการชลประทานปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ปรับปรุงระบบส่งน้ำบ้านนาค้อใต้ พร้อมอาคารประกอบ หมู่ที่ 4 ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	9,800,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	โครงการชลประทานปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	มกราคม 2566 - สิงหาคม 2566 รวมระยะเวลา 240 วัน
11. งบประมาณ	33,800,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ปรับปรุงคลองลำห้วยพร้อมอาคารประกอบ ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 1.1 อาคารทดน้ำ ขนาดบานระบาย 1.50x1.20 ม. จำนวน 1 แห่ง 1.2. รางน้ำ คสล. ขนาดกว้าง 1.00 ม. ลึก 1.20 ม. ยาว 2,000 ม. 1.3. อาคารอัดน้ำ กว้าง 1.50 ม. สูง 1.20 ม. ยาว 7.00 ม. จำนวน 7 แห่ง 1.4 งานขุดลอก ก้นคลองกว้างเฉลี่ย 2.00 ม. ยาว 250 ม. 2. ปรับปรุงระบบส่งน้ำบ้านนาค้อใต้พร้อมอาคารประกอบ ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 2.1 อาคารทดน้ำ ขนาดช่องลอด 1.50x1.20 ม. จำนวน 3 แห่ง 2.2 คลองส่งน้ำ ขนาดกว้าง 0.50 ม. สูง 0.60 ม. จำนวน 5 สาย ความยาว รวม 834 ม.
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ราษฎรตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 100 ครัวเรือน และพื้นที่การเกษตร จำนวน 500 ไร่ ลดปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก มีน้ำใช้สำหรับอุปโภค - บริโภค และการเกษตรอย่างเพียงพอ 2. ราษฎรตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน 100 ครัวเรือน และพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน 350 ไร่ เพิ่มพื้นที่การกระจายน้ำให้ทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างโอกาส ให้ราษฎรในพื้นที่มีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการ 1 แหล่งน้ำ 1 ตำบล เพื่อบริหารจัดการน้ำ จังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	ด้วยเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และ โครงการชลประทาน ปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานี มักได้รับเรื่องร้องเรียนของโครงการพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็ก จากเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี เป็นจำนวนมาก ไม่น้อยกว่า 1,000 โครงการ ซึ่งมีปัญหาการ ขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค – บริโภค และการเกษตร รวมทั้ง ปัญหาน้ำ ท่วมขังในช่วงฤดูฝนในพื้นที่ต่างๆดังกล่าว เป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ เทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ และ โครงการชลประทานปัตตานี รวมทั้ง จังหวัดปัตตานี ได้พิจารณาโครงการร่วมกันแล้ว เห็นว่า สมควรเร่งรัด ดำเนินการก่อสร้างพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ให้เพียงพอ ครอบคลุม ทุกตำบล ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำของชุมชน/ตำบล ไว้ใช้สำหรับใน การอุปโภค-บริโภค และการเกษตรของชุมชน และ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง ในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ได้อย่างทั่วถึง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อศึกษา สำรวจ ออกแบบ พร้อมประมาณราคางานก่อสร้าง โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก สำหรับแก้ไขปัญหาน้ำขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภค- บริโภค และการเกษตร รวมทั้งแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้ง จังหวัดปัตตานี 2. เพื่อรองรับแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำจังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลการศึกษา สำรวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 ชุด จะทำให้มีความพร้อม ทุกด้าน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการก่อสร้างโครงการพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี
7. พื้นที่เป้าหมาย	เขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1  งบประมาณ	ศึกษา สำรวจ และออกแบบก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กพื้นที่ จังหวัดปัตตานี  15,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการชลประทานปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566 รวมระยะเวลา 365 วัน
11. งบประมาณ	15,000,000.- บาท
12. ผลผลิต (Output)	ผลการศึกษา สํารวจ ออกแบบพร้อมประมาณราคางานก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ทั้งจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 ชุด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทำให้มีรายงานสรุปลักษณะโครงการ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด</li> <li>2. ทำให้มีแบบรายละเอียดพร้อมประมาณราคางานก่อสร้าง สำหรับการก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการ และความต้องการของราษฎร</li> <li>3. ทำให้สามารถแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ในการขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรและการอุปโภคบริโภค รวมทั้งปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ทั้งจังหวัดปัตตานี ได้อย่างเร่งด่วน</li> <li>4. ทำให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำจังหวัดปัตตานี อย่างยั่งยืน ที่ช่วยในการอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับชุมชน เพื่อสิ่งแวดล้อมชุมชน</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคันคลองระบายน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางด้านเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ในสถานการณ์การพัฒนาประเทศ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เศรษฐกิจโลก ยังอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวจากปัญหาวิกฤตต่างๆ เศรษฐกิจหายไปประเทศขยายตัวขึ้น เพราะฉะนั้นในช่วง 5 ปีจากนี้ไปเป็นช่วงของการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ในหลายด้าน เพื่อจากพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงภายในปี 2570 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพราะฉะนั้นจุดประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 3 นี้ คือสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจระบบตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนและการสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขาโดยที่เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น และพื้นที่การทำเกษตรยั่งยืน เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติ รับทราบกรอบแนวคิดการจัดทำแผนงานหรือโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร โดยเฉพาะการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นทำให้เกษตรกรในครัวเรือนดีขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ยังเล็งเห็นความปลอดภัยในการสัญจรบริเวณคันคลองชลประทาน ซึ่งปัจจุบันได้ปรับปรุงคันคลองเป็นถนนเพื่อใช้เป็นเส้นทางคมนาคม แต่เพื่อความปลอดภัยกับผู้ใช้เส้นทาง จึงเห็นควรที่จะก่อสร้างราวกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเกษตรกรหรือราษฎรที่จะพลัดตกลงคลองชลประทาน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ราษฎร สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมสำหรับราษฎรในการนำเครื่องจักรทำการเกษตรกรรมในพื้นที่ และใช้เป็นเส้นทางคมนาคมและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรสำหรับราษฎรในพื้นที่ และผู้ใช้เส้นทางขบช้อย่างปลอดภัย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ราษฎรและผู้ใช้เส้นทางบนคันคลองขบช้อย่างปลอดภัย 100%
7. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลควนโนรี ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8. กิจกรรมหลัก</b>	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b>	กิจกรรมปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองระบายน้ำ D1-2.2L-1.0R-0.9R ตำบลมะกรูด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	18,140,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b>	กิจกรรมปรับปรุงถนนลาดยางคันคลองระบายน้ำ D1 ตำบลควนโนรี อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	18,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	36,640,000 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	มีถนนที่ได้มาตรฐานเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการขนส่งทางเกษตรได้อย่างรวดเร็ว
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรในการขนส่งสินค้าทางการเกษตร และการท่องเที่ยว</li> <li>ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดปัตตานี</li> <li>กระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระบบของจังหวัดปัตตานี</li> <li>จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มจากนักท่องเที่ยว</li> <li>เกิดการดำเนินงานร่วมกันระหว่างประชาชน ภาครัฐ และ เอกชน</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและป้องกันอันตรายด้านการคมนาคมบริเวณคลองส่งน้ำจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ในสถานการณ์การพัฒนาประเทศ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เศรษฐกิจโลก ยังอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวจากปัญหาวิกฤตต่างๆ เศรษฐกิจหายไปประเทศขยายตัวขึ้น เพราะฉะนั้นในช่วง 5 ปีจากนี้ไปเป็นช่วงของการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ในหลายด้าน เพื่อจากพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงภายในปี 2570 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพราะฉะนั้นจุดประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 3 นี้ คือสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจระบบตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนและการสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขาโดยที่เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น และพื้นที่การทำเกษตรยั่งยืน เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบกรอบแนวคิดการจัดทำแผนงานหรือโครงการภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมฯ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร โดยเฉพาะการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นทำให้เกษตรกรในครัวเรือนดีขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ ยังเล็งเห็นความปลอดภัยในการสัญจรบริเวณคันคลองชลประทาน ซึ่งปัจจุบันได้ปรับปรุงคันคลองเป็นถนนเพื่อใช้เป็นเส้นทางคมนาคม แต่เพื่อความปลอดภัยกับผู้ใช้เส้นทาง จึงเห็นควรที่จะก่อสร้างราวกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเกษตรกรหรือราษฎรที่จะพลัดตกลงคลองชลประทาน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ราษฎร สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก เพื่อเป็นเส้นทางคมนาคมสำหรับราษฎรในการนำเครื่องจักรทำการเกษตรกรรมในพื้นที่และใช้เป็นเส้นทางคมนาคมและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรสำหรับราษฎรในพื้นที่ และผู้ใช้เส้นทางขับขี่ย่างปลอดภัย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ราษฎรและผู้ใช้เส้นทางบนคันคลองขับขี่ย่างปลอดภัย 100%
7. พื้นที่เป้าหมาย	ต.ม่วงเตี้ย อ.แม่ลาน , ต.เกาะมาวี อ.ยะรัง จ.ปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย กม.0+000 ถึง กม.6+000 ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	20,000,000 บาท



หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา กม.0+000 ถึง กม.7+000 ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี  23,000,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อสร้างราวกันอันตรายคลองส่งน้ำสาย 2.7L กม.0+000 ถึง กม.7+000 ตำบลเมะมาวี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี  23,000,000 บาท โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	66,000,000 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	มีคันคลองซึ่งเป็นถนนที่มาตรฐานและมีการสัญจรที่ปลอดภัย ลดอุบัติเหตุ จำนวน 3 แห่ง
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรและการท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดปัตตานี 3. กระตุ้นเศรษฐกิจทั้งระบบของจังหวัดปัตตานี 4. จำนวนการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นลดลง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	เนื่องด้วยเกษตรกรในพื้นที่ ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากไม่มีระบบส่งน้ำ และระบบการกระจายน้ำในระดับแปลงนา ทำให้ไม่สามารถทำการเกษตรให้มีคุณภาพได้ จึงเห็นสมควรก่อสร้างคูส่งน้ำและอาคารประกอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำให้ทั่วถึงพื้นที่ เพื่อเป็นการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ ระดับแปลงนา เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและแก้ไขปัญหาาร้าง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	จัดระบบส่งน้ำและกระจายน้ำระดับแปลงนา เพื่อกระจายน้ำให้ทั่วถึงพื้นที่ การเกษตรในโครงการพร้อมทางลำเลียงเพื่อสะดวกต่อการขนส่งปัจจัยการผลิต และการเก็บเกี่ยว
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรสามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง 2. เกษตรกรมีรายได้จากผลผลิตเพิ่มขึ้น
7. พื้นที่เป้าหมาย	1. บ้านกุแบสีรา ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พื้นที่ 210 ไร่ 2. บ้านดอนนา ตำบลบางเขา อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี พื้นที่ 480 ไร่ 3. บ้านคูขงปาแยก ตำบลตอหลัง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี พื้นที่ 480 ไร่
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีต พร้อมอาคารประกอบในเขตพัฒนาพื้นที่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านกุแบสีรา หมู่ที่ 4 ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	4,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 35
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีต พร้อมอาคารประกอบ บ้านดอนนา หมู่ที่ 5 ตำบลบางเขา อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	9,850,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 35
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ปรับปรุงคูส่งน้ำตาดคอนกรีตพร้อมอาคารประกอบ บ้านคูขงปาแยก หมู่ที่ 2 ตำบลตอหลัง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	9,800,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 35
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-

หัวข้อ	รายละเอียด
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ 35
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	24,150,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับน้ำเพื่อการเกษตร มีระบบส่งน้ำและกระจายน้ำระดับแปลงนา พร้อมทางลำเลียง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรในพื้นที่โครงการ มีระบบส่งน้ำและกระจายน้ำในแปลงนา พร้อมทางลำเลียง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฟื้นฟู บูรณะ ซุดลอกแหล่งน้ำเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และประสิทธิภาพน้ำเพื่อการเกษตรการอุปโภค-บริโภค จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทยจะมีฝนตกตลอดทั้งปี ลักษณะอากาศแบ่งเป็น 2 ฤดูกาล คือฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึง พฤษภาคม ลักษณะอากาศมีอุณหภูมิสูงสุดและร้อนสุดในเดือนเมษายนและเดือนพฤษภาคม ฤดูฝนในช่วงแรกจะเริ่มตั้งแต่ปลายพฤษภาคมไปจนถึงเดือนกันยายน ช่วงที่สองตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม ของปีถัดไป และจะมีฝนตกมากในเดือนพฤศจิกายนและเดือนธันวาคม ปริมาณฝนสูงสุดที่วัดได้ 300 – 400 มิลลิเมตร ซึ่งในช่วงปลายปี พ.ศ. 2563 ถึงเดือนมกราคม 2564 ที่ผ่านมา จังหวัดปัตตานีเกิดฝนตกต่อเนื่อง ทำให้ประสบปัญหาน้ำท่วมถึง 3 อำเภอ ทำให้มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ 8 อำเภอ 44 ตำบล 174 หมู่บ้าน 66 ชุมชน ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจำนวน 21,243 ครัวเรือน ราษฎรได้รับผลกระทบ 10,080 คน สาเหตุเกิดจากปริมาณน้ำจากบนฟ้า คือ ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ น้ำบนพื้นดิน คือ ปริมาณน้ำในแม่น้ำลำคลอง และน้ำจากทะเล คือ ระดับน้ำทะเลหนุนสูง ทั้ง 3 องค์ประกอบเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำสายต่างๆ ของจังหวัดปัตตานี เพิ่มปริมาณสูงขึ้น ทั้งในแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำลำคลองสายอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือแม่น้ำทั้งสองสาย</p> <p>ทั้งนี้ นอกจากน้ำทั้ง 3 องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น อีกสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี คือ แหล่งน้ำในพื้นที่ที่มีความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่เป็นเส้นทางน้ำสายหลักเพื่อระบายน้ำจากพื้นที่ชุมชนลงสู่ลำคลองไม่ได้รับการบูรณะ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาให้มีความพร้อมในการระบายน้ำ ผันน้ำ และพร่องน้ำออกจากพื้นที่ เนื่องจากการซุดลอกแหล่งน้ำหลายแห่งต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการเป็นจำนวนมาก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีงบประมาณในการดำเนินการแนวทางการแก้ไขปัญหาอุทกภัยตามนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การขับเคลื่อนการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเศรษฐกิจระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน โดยปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทาง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	กายภาพ สำหรับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมไปถึงการวางแผนสำหรับการกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ สำหรับการอุปโภค – บริโภค ภาคอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้มีประสิทธิภาพรองรับ และแผนการบริหารจัดการน้ำของรัฐบาล</li> <li>2. เพื่อลดผลกระทบต่อความสูญเสีย และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน จากปัญหาอุทกภัย และภัยแล้งในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานี ลุ่มน้ำสายบุรี พื้นที่นอกเหนือลุ่มน้ำสายหลัก</li> <li>3. เพื่อพัฒนาฐานทรัพยากรให้เกิดความเข้มแข็ง นักลงทุนเกิดความเชื่อมั่น และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีให้มีความมั่นคง</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ลดจำนวนชุมชน/หมู่บ้านได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ และปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง ร้อยละ 80</li> <li>2. แหล่งน้ำได้รับการฟื้นฟู บูรณะให้มีศักยภาพรองรับการบริหารจัดการน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภคของประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 6 แห่ง</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. หมู่ที่ 3,4 ตำบลวัด อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี</li> <li>2. หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอยะนาระ จังหวัดปัตตานี</li> <li>3. หมู่ที่ 4 บ้านกุวิง ตำบลบาโลย อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี</li> <li>4. หมู่ที่ 4 ตำบลปยุต อำเภอมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี</li> <li>5. หมู่ที่ 3 บ้านสะตา ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี</li> <li>6. หมู่ที่ 5 บ้านปิติง ตำบลตะโละดีอรามัน อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี</li> </ol>
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมขุดลอกแหล่งน้ำบ้านสูงาสือตียา หมู่ที่ 3,4 ตำบลวัด อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	4,519,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมขุดลอกแหล่งน้ำบ้านน้ำบ่อ หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านน้ำบ่อ อำเภอยะนาระ จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	9,900,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมชุดลอกแหล่งน้ำมีตรภาพ หมู่ที่ 4 บ้านกุวิง ตำบลบาโลย อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี  3,800,000 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี -
<b>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมชุดลอกแหล่งน้ำบ้านบาราเฮาะ หมู่ที่ 4 ตำบลปยุต อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี  3,300,000 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี -
<b>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมชุดลอกแหล่งน้ำทุ่งนาสะตา หมู่ที่ 3 บ้านสะตา ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี  4,900,000 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี -
<b>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมชุดลอกแหล่งน้ำพรุจือรา หมู่ที่ 5 บ้านปีติง ตำบลตะโละคือรามัน อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี  6,500,000 บาท สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	32,919,000 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. แหล่งน้ำ ลำคลองสาธารณะได้รับการปรับปรุง พื้นฟู บูรณะ ให้มีศักยภาพ สำหรับการจัดการน้ำ 2. สามารถแก้ไข ป้องกัน ปัญหาอุทกภัยในพื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ชุมชน ท้องถิ่น มีน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตร การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และใช้สำหรับการอุปโภค-บริโภค รวมถึงการป้องกันปัญหาอุทกภัย และการ ขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. ความเสียหายด้านชีวิต ทรัพย์สิน ของประชาชน ที่ได้รับผลกระทบจากการ เกิดสาธารณภัยลดลง

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. เกิดกระบวนการส่งเสริมและขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อรองรับการเรียนรู้การจัดการภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3. การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดจันทบุรี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ตามเป้าหมายหลักของการพัฒนาจังหวัดจันทบุรี</p> <p>4. เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถประสานการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี เล็งเห็นความจำเป็นในการส่งเสริมการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในรูปแบบการขายในหลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้ผู้ประกอบการในจังหวัดปัตตานี และเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง เป็นธรรม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มต่อการเปลี่ยนแปลงและผันผวนของภาวะเศรษฐกิจโลกดั่งนั้น เพื่อสร้างความเข้าใจและการรับรู้ทันสถานการณ์และพร้อมรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงเห็นควรจัดทำ “โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการจังหวัดปัตตานี” เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการโดยการจัดการกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างแบรนด์และส่งเสริมการใช้แบรนด์ กิจกรรมคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีศักยภาพเพื่อได้รับการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และกิจกรรมยกระดับสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมการใช้แบรนด์ในกลุ่มผู้ประกอบการ สินค้าและบริการทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้า (GI : Geographical Indication) ในจังหวัดปัตตานี เพื่อให้เป็นที่รู้จัก และเกิดความรู้อย่างเข้าใจเกิดการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้ได้มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งจะสร้างความมั่นใจ และเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานของสินค้าให้กับผู้บริโภค และขณะเดียวกันเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเพื่อเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เศรษฐกิจในจังหวัดปัตตานี โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจถึงความจำเป็นในการสร้างแบรนด์ และความจำเป็นในการใช้แบรนด์ ให้เป็นที่รู้จักสู่ภายนอก เพื่อสร้างโอกาสในการกระจายสินค้า เพิ่มศักยภาพและช่องทางการจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการในด้านการแข่งขันเชิงการค้าให้มีความเข้มแข็งและก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการ และผู้สนใจโดยเฉพาะผู้ประกอบการสินค้า GI ให้เกิดแนวคิดกำหนดแนวทางและขั้นตอนการสร้างแบรนด์สินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้า



หัวข้อ	รายละเอียด
	2. เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการในจังหวัดปัตตานี 3. เพื่อส่งเสริมและสร้างสรรคสินค้า GI : Geographical Indication) ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน จังหวัด และประเทศ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ประกอบการสินค้าชุมชน สินค้า GI และสินค้าอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ด้านการพัฒนาแบรนด์สินค้า ไม่น้อยกว่า 60 ราย 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ 20 ผลิตภัณฑ์ ได้รับการออกแบบพัฒนาตราสินค้า (Brand) และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ 3. จังหวัดปัตตานีได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สินค้า GI (GI : Geographical Indication) เพิ่มขึ้น 1 ชนิดสินค้า
7. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ "การสร้างแบรนด์ และส่งเสริมการใช้แบรนด์" 400,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมออกแบบพัฒนาตราสินค้า (Brand) และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ 700,000 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี -
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมยกระดับสินค้าอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จังหวัดปัตตานี 668,300 บาท สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,768,300 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ประกอบการสามารถขยายช่องทางการตลาด และมีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งผลต่อมูลค่าการค้าและการขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัด 2. ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มช่องทางการค้าการลงทุนเพื่อขยายโอกาสทางการค้า
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลต่อการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจให้กับจังหวัดปัตตานี

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสืบสานอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าไทย และยกระดับสู่ผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคูณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้ประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤติ ส่งผลกระทบในวงกว้างต่อการใช้ชีวิตของประชาชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อรายได้ของผู้ประกอบการผ้าในท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ดังนั้น การรณรงค์กระตุ้นให้เกิดค่านิยมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าท้องถิ่น ผ้าพื้นถิ่น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทยจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างรวดเร็วและทั่วถึง รวมถึงการเร่งพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าให้มีความสามารถในการพัฒนาการผลิต การออกแบบ การตัดเย็บ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้เกิดการค้าเชิงพาณิชย์ อันจะทำให้เกิดรายได้ มีความมั่นคงในชีวิต เกิดวิถีชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน</p> <p>การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการได้พัฒนาสินค้าให้มีอัตลักษณ์ มีรูปแบบในการผลิตสินค้าที่สวยงามร่วมสมัย รวมทั้งการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและสื่อให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมีคุณค่า เพื่อส่งเสริมให้สามารถเข้าถึงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูงเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงให้ผู้ประกอบการ รวมทั้งการแสดงผลงานที่ผ่านการออกแบบและพัฒนาโดยใช้ผ้าไทยผ้าพื้นถิ่น ในพื้นที่เป็นวัตถุดิบในการผลิต สามารถกระตุ้นรณรงค์และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์การใช้และสวมใส่ผ้าไทยได้อย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสืบสานภูมิปัญญา การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าไทย ผ้าพื้นถิ่น ให้มีคุณภาพมาตรฐานสูงขึ้น เป็นการสร้างคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม</li> <li>2. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น สามารถขยายตลาดเชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น</li> <li>3. เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ การรับรู้คุณค่าของผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้า และเครื่องแต่งกายสู่ระดับสากล ไปยังกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ผ้าไทย จำนวน 30 ราย มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าอันเป็นอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และสามารถขยายตลาดเชิงพาณิชย์มากขึ้น
7. พื้นที่เป้าหมาย	สถานที่เอกชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และที่ทำการกลุ่มเป้าหมาย
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมพัฒนารูปแบบการตัดเย็บผ้าไทย และเผยแพร่ อัตลักษณ์ผ้าปัตตานี
งบประมาณ	3,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	3,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ประกอบการด้านภูมิปัญญาผ้าไทยได้รับการสืบสาน พัฒนา และยกระดับให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงขึ้น และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของจังหวัดปัตตานี 2. ผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าไทย จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์ ได้รับการพัฒนาในรูปแบบใหม่ ดีไซน์ใหม่ๆ ส่งผลให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เกิดการขยายตัวของตลาดทั้งภายในประเทศ ต่างประเทศ และตลาดออนไลน์
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกิดกระแสในการกระตุ้นแรงจูงใจให้ประชาชนทั่วไป มีการใช้และสวมใส่ผ้าไทยมากขึ้น ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของผู้บริโภค และเกิดการรับรู้คุณค่าของผ้าไทยผ้าพื้นถิ่น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันมีผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ประเภทอาหารของจังหวัดปัตตานี เป็นกลุ่มผู้ผลิตที่มีศักยภาพ แต่เนื่องจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ผ่านมาได้มีการผลิตสินค้าบางส่วนไม่มีคุณภาพ มาตรฐาน และรูปแบบที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค ประกอบกับเกิดวิกฤติการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ผู้ประกอบเหล่านี้ก็ได้รับผลกระทบเช่นกันเนื่องจากช่องทางการจำหน่ายและรายได้ลดลง รวมทั้งยังขาดองค์ความรู้ที่จะมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีความโดดเด่นตรงใจผู้บริโภค ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัยต่อผู้บริโภค อันจะช่วยเสริมสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งรายได้แก่ผู้ผลิตผู้ประกอบการในชุมชนได้มากขึ้น</p> <p>เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปของจังหวัดปัตตานี ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นที่ยอมรับของตลาดผู้บริโภค โดยนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ และช่วยเหลือสนับสนุนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ ซึ่งได้ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้มีการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างมั่นคง</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปที่มีคุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค</li> <li>2. เพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ให้มีมูลค่าเพิ่มมีศักยภาพ และสามารถแข่งขันในระดับสากลได้</li> <li>3. เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและประชาชน และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก สร้างความเข้มแข็งของชุมชน</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหาร จำนวน 10 ราย/กลุ่ม ได้รับการยกระดับให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 10 หลังจากนำผลการดำเนินโครงการไปขยายผล
7. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ดำเนินการฝึกอบรม ณ สถานที่เอกชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดใกล้เคียง</li> <li>2. ดำเนินการฝึกปฏิบัติการ ณ ห้องปฏิบัติการทางอาหารในพื้นที่จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดใกล้เคียง และสถานที่ทำการกลุ่ม OTOP ที่เข้าร่วมโครงการฯ</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8. กิจกรรมหลัก</b>	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมยกระดับอาหารแปรรูปสู่ Smart Product 8,388,400 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	8,388,400 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. ผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทอาหาร ได้รับการยกระดับให้มีคุณภาพ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อย่างน้อย จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ 2. ผู้ประกอบได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสามารถยกระดับผู้ประกอบการ OTOP สู่การเป็น Startup 3. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างน้อย ร้อยละ 10
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. ผู้ประกอบการมีความรู้และทักษะในการผลิตอาหารแปรรูปที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน 2. มีการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปสู่ Smart Product 3. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอและผ้าพื้นถิ่นเพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับและพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีได้สนับสนุนให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ เพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนรวม จำนวน 1,042 ราย/1,857 ผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็นกลุ่มดาวเด่นสู่สากล (A) จำนวน 36 ผลิตภัณฑ์ กลุ่มเอกลักษณ์สร้างคุณค่า (B) จำนวน 18 ผลิตภัณฑ์ กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน (C) จำนวน 198 ผลิตภัณฑ์ และกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (D) จำนวน 1,605 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลิตภัณฑ์ในกลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนาเป็นกลุ่มที่มีการผลิตในระดับพื้นฐาน ยังขาดระบบการบริหารจัดการการผลิต การควบคุมคุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับให้สามารถจำหน่ายได้ในระดับพื้นที่และระดับสากล</p> <p>การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีศักยภาพในการแข่งขัน โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตในระดับพื้นฐาน ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ในระดับพื้นที่ หรือมาตรฐานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นสินค้าที่มีความพร้อมและศักยภาพในเบื้องต้น โดยการพัฒนาให้มีความสามารถในการผลิต การบริหารจัดการ มีทักษะความรู้โดยใช้องค์ความรู้ในผลิตสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น สร้างรายได้ให้กับครอบครัว พัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนให้ดีขึ้น เป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือน ชุมชนพึ่งตนเองได้ ดังนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานีจึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ด้วยการสอนแนะผู้ประกอบการให้สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิต พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยในการเพิ่มคุณภาพมาตรฐาน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้า OTOP สร้างโอกาสในการก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้เพิ่มของประชาชนในพื้นที่</li> <li>2. เพื่อพัฒนาสินค้าให้มีรูปแบบที่เหมาะสม เพิ่มช่องทางการตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิตผู้ประกอบการ และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผู้ผลิตและผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	สถานที่ทำการกลุ่มเป้าหมายตามโครงการ
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP สู่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม 4,000,000 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	4,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ผลิตผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน ยกกระดับสินค้าให้เข้าสู่การแข่งขัน มีตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีรายได้เพิ่มขึ้น 2. ผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา ได้รับการพัฒนายกระดับสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถก่อให้เกิดการจ้างงาน ลดการว่างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับผู้ประกอบการอาหารฮาลาลอย่างครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>ภาคการผลิต และภาคการค้าบริการในอาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี จัดอยู่ในระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีภาคการค้าและบริการ ส่วนใหญ่จะเป็นการขายในพื้นที่ ทำให้ไม่ได้ตระหนักถึงมาตรฐานมากนัก เนื่องจากการเข้าถึงมาตรฐานมีค่าใช้จ่ายเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้ประกอบการ ประกอบกับผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ทำให้มีความมั่นใจในสิ่งที่ทำนั้นถูกต้อง และคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงมาตรฐาน แต่เนื่องจากปัจจุบัน ในการผลิตอาหารมีการใช้สารปรุงแต่งสำเร็จรูปมากขึ้น ความซับซ้อนของเทคโนโลยีการผลิต ในส่วนของสารปรุงแต่งอาหาร หรือแม้แต่ส่วนที่เป็นวัตถุดิบที่ผ่านกระบวนการมาแล้ว อาจมีการปนเปื้อนของสิ่งที่ไม่ฮาลาลปนอยู่ได้ แต่ผู้ประกอบการร้านอาหารบางคนอาจยังไม่เข้าใจในกระบวนการผลิตทำให้ คิดว่าสิ่งเหล่านั้นสามารถนำมาใช้ในการปรุงอาหารได้ มักพบได้บ่อย ในร้านอาหารริมถนน หรือตามหมู่บ้าน เช่น การใช้กะหรี่สำเร็จรูปรสต้มยำกุ้งบางยี่ห้อที่ไม่มีตราฮาลาล หรือการใช้ผงปรุงรสที่ไม่ได้รับตราฮาลาล แม้ว่าผงปรุงรสนั้น จะไม่ใช่รสที่มีหมู แต่ในกระบวนการผลิตระดับอุตสาหกรรมที่ใช้ระบบท่อ ภาชนะในการผลิตที่ใช้ร่วมกัน ทำให้มีโอกาสปนเปื้อนสิ่งที่ไม่ฮาลาลได้ โดยปรกติแล้วประชาชนในจังหวัดปัตตานี และอีก 4 จังหวัดชายแดนใต้พื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีการนำสินค้าจากประเทศมาเลเซียมาขายในประเทศไทย ผงปรุงรสบางแบรนด์ที่มีโรงงานผลิตในประเทศมาเลเซียและผ่านการรับรองฮาลาลของประเทศมาเลเซียเป็นที่ยอมรับว่าฮาลาลจริง แต่ผลิตภัณฑ์แบรนด์เดียวกันที่ผลิตในประเทศไทยไม่ได้ผ่านการรับรองฮาลาล ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่า สามารถใช้ผลิตภัณฑ์แบรนด์นี้ได้หมดไม่ว่าจะผลิตจากที่ไหน การแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ทำได้ด้วยการให้ความรู้ให้กับผู้ประกอบการภาคบริการที่เป็นผู้ใช้งาน สำหรับผู้ประกอบการหรือวิสาหกิจที่เป็นภาคการผลิตที่ดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย หากได้รับการส่งเสริมให้เข้าสู่มาตรฐานฮาลาลจะทำให้สามารถมีโอกาสทางการตลาดที่ดี สามารถกระจายสินค้าขยายออกไปในต่างพื้นที่ได้ไม่ว่าจะส่งมาขายในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ของประเทศ หรือส่งไปขายยังประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซีย อินโดนีเซีย หรือเพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าชายแดน จึงควรมีการเร่งส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีการปรับปรุงกระบวนการในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน</p>



หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับวิสาหกิจรายย่อยทั้งภาคบริการ (ร้านอาหาร) และภาคการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล เข้าสู่ระบบมาตรฐานฮาลาล 2. เพื่อให้ความรู้ด้านการผลิต หรือ การทำร้านอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะและสอดคล้องกับมาตรฐานฮาลาล 3. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการรายย่อย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนกลุ่มวิสาหกิจได้ยื่นขอรับรองมาตรฐานฮาลาล จำนวน 10 ราย 2. ร้อยละของผู้ประกอบการวิสาหกิจมีความรู้ด้านอาหารฮาลาล เพิ่มขึ้นร้อยละ 80
7. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจรายย่อย ภาคบริการ และภาคการผลิตในจังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ วิสาหกิจรายย่อยทั้งภาคบริการ (ร้านอาหาร) และภาคการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร 115,300 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการอาหารสู่ยื่นขอมาตรฐานฮาลาล 1,187,400 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,302,700 บาท
12. ผลผลิต (Output)	วิสาหกิจได้ยื่นขอรับรองฮาลาล จำนวน 10 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถยกระดับวิสาหกิจรายย่อยทั้งภาคบริการ (ร้านอาหาร) และภาคการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล เข้าสู่ระบบมาตรฐานฮาลาลอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการรายย่อยมากขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตอาหารให้เป็นไปตามมาตรฐาน GMP ฉบับใหม่ และส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล
4. หลักการและเหตุผล	<p>ภาคอุตสาหกรรมอาหารเป็นภาคอุตสาหกรรมหลักที่สร้างการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งรวมถึง ในจังหวัดปัตตานีด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม จากวิกฤติการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (โควิด-19) ได้ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ และทำให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจในการดูแลและระมัดระวังตัวเองมากขึ้น ทั้งด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และการมองหาสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเอง ซึ่งอาหารก็นับเป็นอีกหนึ่งเรื่องที่สำคัญและให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้อุตสาหกรรมอาหารเป็นโอกาสในการสร้างเศรษฐกิจให้กับจังหวัด</p> <p>ในปี พ.ศ. 2564 กระทรวงสาธารณสุขได้ปรับปรุงข้อกำหนดหลักเกณฑ์ที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice: GMP) โดยได้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหาร จำนวน 5 เรื่อง รวม 9 ฉบับ ได้แก่ GMP สุขลักษณะทั่วไป จำนวน 3 ฉบับ GMP น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท จำนวน 2 ฉบับ GMP นมพร้อมดื่มพาสเจอร์ไรซ์ จำนวน 2 ฉบับ Primary GMP จำนวน 1 ฉบับ และ GMP อาหารในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทชนิดที่มีความเป็นกรดต่ำและชนิดที่ปรับกรด จำนวน 1 ฉบับ มาเป็น GMP ฉบับเดียวที่สามารถใช้ประเมินอาหารได้ทุกประเภทตามความเสี่ยงของอาหารที่ผลิต เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการใช้บันทึกการตรวจประเมิน พร้อมกับปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อกำหนดเพื่อยกระดับมาตรฐานให้สามารถลดปัญหาด้านคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อาหาร และมีเป้าหมายเพื่อยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทัดเทียมสากล นั่นคือ การปรับปรุงข้อกำหนด GMP จะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ยิ่งไปกว่านั้นข้อมูลทุกอย่างจะต้องโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ด้วย จากการที่ประกาศฉบับใหม่มีความแตกต่างจากประกาศเดิมทำให้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมเพื่อการผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานฉบับใหม่นี้ นอกจากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานแล้ว การผลิตผลิตภัณฑ์ให้ตอบโจทย์ตามความต้องการของผู้บริโภคจะยิ่งเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการในพื้นที่ยังขาดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้าไปช่วยในการผลิต และการควบคุมคุณภาพ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ของผลิตภัณฑ์ให้มีความสม่ำเสมอ ซึ่งอาจทำให้เกิดการเน่าเสียก่อนถึงมือผู้บริโภค และมีอายุการเก็บรักษาสั้นจนเป็นอุปสรรคในการขยายตลาด โครงการนี้จึงมีเป้าหมายที่จะสร้างนวัตกรรมอาหารให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ และช่วยผู้ประกอบการในพื้นที่ให้ปรับตัวกับมาตรฐาน GMP ฉบับใหม่
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาสถานประกอบการผลิตอาหารในจังหวัดปัตตานีให้สามารถผลิตอาหารได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการผลิต (GMP) ฉบับใหม่ 2. เพื่อใช้เทคโนโลยี และองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารให้มีศักยภาพที่สามารถแข่งขันในระดับสากลได้
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผู้ประกอบการมีความเข้าใจในข้อกำหนด GMP ฉบับใหม่อย่าง 70% ของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ต้นแบบอย่างน้อย 5 ผลิตภัณฑ์
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ GMP ฉบับ 420 ให้กับผู้ประกอบการอาหารผลิตอาหารและเครื่องดื่ม 236,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลโดยใช้นวัตกรรมการผลิต 1,276,600 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,512,600 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ผู้ประกอบการได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่พร้อมจะขอเลขสารบบอาหาร เพื่อให้สามารถขายได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่มีความพร้อมในการขายอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มโอกาสในการจำหน่าย ทำให้เกิดโอกาสในการขยายช่องทางการตลาด นอกจากนี้ ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์อาหารที่บ่งชี้ความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ทำให้อาหารในพื้นที่ได้เป็นที่รู้จักในตลาดมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมมหกรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัส (Pattani Experience 2023)
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)
4. หลักการและเหตุผล	การแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน บนพื้นฐานของโอกาสและศักยภาพของท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานราก ประกอบกับจังหวัดปัตตานีมีต้นทุนทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่หลากหลาย สามารถรองรับและให้บริการนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี อีกทั้ง ยังมีเครือข่ายชุมชนท่องเที่ยว ที่มีความสามารถในการให้บริการภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพ รวมถึงการสร้างรายได้สู่ชุมชน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี จึงได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมมหกรรมท่องเที่ยววิถีประสบการณ์สัมผัส (Pattani Experience) กระตุ้นเศรษฐกิจจากผลกระทบของโรคโควิด-19” เพื่อมุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน องค์กรเอกชน และภาครัฐ ให้มีศักยภาพในการบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ ตลอดจนสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวตามวิถีใหม่ (New Normal) เน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนกระจายรายได้สู่ฐานราก ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนชุมชน</li> <li>2. เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และอาหารพื้นถิ่นให้คงอยู่ รวมทั้งเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลภายนอก</li> <li>3. เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีให้ได้มาตรฐาน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้า มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นในทุกปี และสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวให้ดีขึ้น</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2564

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมเทศกาลอาหารท้องถิ่น “ฉำ ฟู้ดติวัล – Charm Foodtival” 4,470,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมเทศกาลแห่งสายน้ำปัตตานี ดินแดนลังกาสุกะ 8,500,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมมหกรรม Pattani music festival 2023 6,020,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเทศกาลตกปลา 2023 (Sport Fishing Pattani Festival 2023) 2,500,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	21,490,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนา ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้าง รายได้อย่างยั่งยืน 2. นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้การพัฒนา ศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีและมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น 3. ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการ ท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่ยู่งักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. สามารถอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบสานวัฒนธรรม ประเพณี และอาหารพื้นถิ่นให้คงอยู่ รวมทั้งเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลภายนอก</p> <p>3. ยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีให้ได้มาตรฐาน สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นในทุกปี และสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวให้ดีขึ้น</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)
4. หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมเทศกาลและกิจกรรมตามภูมิวัฒนธรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการส่งเสริมทางวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนและยังสร้างความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งเกิดการจ้างงานในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ลดการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ประชาชนมีความสุข เพื่อสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมากขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมากเช่นกัน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม และกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จัก ได้มาตรฐาน และพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว</li> <li>2. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเส้นทางและประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวการท่องเที่ยวภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้สอดคล้องและเหมาะสมใช้เป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น</li> <li>3. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน</li> <li>4. เพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีไม่น้อยกว่าร้อยละ 3</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2563
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เทศกาลสมโภชศาลเจ้าเล่าเอี้ยะกง ต.ตะลุบัน อ.สายบุรี จ.ปัตตานี 750,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา (งานประเพณีชักพระโคกโพธิ์ ครั้งที่ 74 และมหกรรมสินค้าชุมชน “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”)

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,926,000 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	2,676,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<p>1 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน</p> <p>2 ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ที่ยั่งยืน</p> <p>3 นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี และมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น</p> <p>4 รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐาน อย่างน้อยร้อยละ 3</p>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>2. รายได้ของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น</p> <p>3. ความสำเร็จของการจัดสร้าง/การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว</p> <p>4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว</p>



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างรายได้ชุมชน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)
4. หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมเทศกาลและกิจกรรมตามภูมิวัฒนธรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการส่งเสริมทางวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนและยังสร้างความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งเกิดการจ้างงานในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนลดการก่อเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ประชาชนมีความสุข เพื่อสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมากขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมากเช่นกัน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน</li> <li>2. เพื่อพัฒนาและยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวเดิม และกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ของปัตตานีให้เป็นที่รู้จัก ได้มาตรฐาน และพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว</li> <li>3. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเส้นทางและประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวการท่องเที่ยวภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้สอดคล้องและเหมาะสมใช้เป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น</li> <li>4. เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของชุมชนให้เป็นที่รู้จักและได้มาตรฐาน สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน</li> <li>5. เพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีไม่น้อยกว่าร้อยละ 3</li> <li>6. เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวได้มีอุปกรณ์ในการให้บริการนักท่องเที่ยว</li> <li>7. เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในการปฏิบัติการกู้ชีพเบื้องต้น</li> <li>8. เพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีไม่น้อยกว่าร้อยละ 3</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2563

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนสู่การท่องเที่ยวมูมใหม่ 8,613,600 บาท สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	8,613,600 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมเยือน</li> <li>2. ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้อย่างยั่งยืน</li> <li>3. นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเกิดการรับรู้การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี และมีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น</li> <li>4. รายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐาน อย่างน้อยร้อยละ 3</li> </ol>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างเป็นรูปธรรม</li> <li>2. รายได้ของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น</li> <li>3. ความสำเร็จของการจัดสร้าง/การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว</li> <li>4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว</li> <li>5. ชุมชนท่องเที่ยวมีความรู้พื้นฐานในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว ทั้งยังมีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องในการช่วยกู้ชีพเบื้องต้น</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการชุมชน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปัตตานีได้สนับสนุนให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างเอกลักษณ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเพิ่มขีดความสามารถแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันมีผู้ลงทะเบียนรวมจำนวน 1,042 ราย/1,862 ผลิตภัณฑ์ มีรายได้จากการจำหน่ายในปี 2563 รวมเงิน 3,263,169,784 บาท แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ส่งผลเกิดวิกฤตต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม และส่งผลกระทบต่อการผลิตและรายได้ของผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ลดลงด้วย ดังนั้น เพื่อผลักดันและกระตุ้นเศรษฐกิจและการค้าขายภายในจังหวัดให้มีความคึกคัก สร้างความประทับใจแก่ประชาชนทั้งภายในจังหวัดและจังหวัดข้างเคียง ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดรูปแบบ "ถนนคนเดิน พาเพลินหลายยุคปัตตานี" เพื่อให้ผู้ประกอบการมีการแข่งขันและเพิ่มช่องทางการตลาดแห่งใหม่แบบย้อนยุคชาวปัตตานี จึงจำเป็นต้องจัดให้มีโครงการถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี ที่สามารถตอบโจทย์ตามความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการตลาดให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน 2. เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดปัตตานี เสริมสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ OTOP ชุมชน และสร้างความสุขให้แก่ประชาชน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชนภายในงาน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างน้อยร้อยละ 10
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมจัดงานถนนคนเดิน พาเพลินปัตตานี
งบประมาณ	2,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	2,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. มีช่องทางการตลาดที่เพิ่มขึ้นอย่างน้อย จำนวน 1 ช่องทาง 2. ผู้ประกอบการ OTOP และกลุ่มผู้ผลิตชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีตลาดนัดต้นแบบและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นในจังหวัดปัตตานี 2. มีช่องทางการตลาดแห่งใหม่ และสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่หาดรูสะมิแลให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแบบทางเลือกสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ ตำบลรูสะมิแลมีศักยภาพที่เหมาะสมในการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการจัดงานกระตุ้นการท่องเที่ยว ส่งเสริมการค้าขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน จำเป็นต้องดำเนินโครงการปรับปรุงบริเวณหาดรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ต่อเนื่องจากโครงการเดิม เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จบรรลุวัตถุประสงค์ ตอบโจทย์ การท่องเที่ยว จังหวัดปัตตานีเพื่อการเติบโตด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน</p> <p>บริเวณหาดรูสะมิแลเป็นสถานที่ที่ประชาชนจำนวนมากนิยมท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและกีฬา อีกทั้งเป็นแหล่งรวมร้านอาหารทะเลที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปัตตานี แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เกิดขึ้นใหม่เนื่องจากทางจังหวัดได้นำดินส่วนที่ได้จากการดูจากบริเวณอ่าวปัตตานีเพื่อแก้ไขปัญหาร่องน้ำตื้นเขิน จึงขาดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ขาดพื้นที่สำหรับการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว จึงได้ดำเนินโครงการปรับปรุงบริเวณหาดรูสะมิแลเพื่อจัดระเบียบร้านค้าที่บุกรุกที่สาธารณะให้มีความเป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัยส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณกลุ่มจังหวัด แต่เนื่องจากบริเวณหน้าหาดรูสะมิแลยังไม่ได้การปรับปรุงให้สวยงามและรองรับการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว จึงได้ริเริ่มดำเนินโครงการ "ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าหาดรูสะมิแล" เพื่อพัฒนาบริเวณหาดรูสะมิแลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ทนสมัย ความสมบูรณ์ทางด้านอารยสถาปัตย์ ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ให้มีความเป็นอารยสถาปัตย์ (universal desing) เมืองสะอาดอนุรักษ์พลังงานต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้ รองรับการท่องเที่ยว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	แบบ New Normal ในยุคหลัง COVID-19 เตรียมความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวในวิถี New Normal โดยยกระดับมาตรการด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับด้านสาธารณสุข ใส่ใจเรื่องความสะอาด ถูกสุขอนามัย คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค COVID-19
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับผู้ประกอบการอาหารฮาลาล และการประมงเดิมและผู้ประกอบการรายใหม่</li> <li>2. ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตย์ เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงานต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้</li> <li>3. เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีการเติบโตขึ้นรองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลชายแดนใต้</li> <li>4. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น</li> <li>5. แก้ไขการรुक้าพื้นที่สาธารณะ</li> <li>6. สามารถขายสินค้าด้านการประมง และสินค้าพื้นเมืองเพิ่มขึ้น</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ประชาชน และนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25
7. พื้นที่เป้าหมาย	บริเวณหาดรูสมิแล หมู่ที่ 6 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าหาดรูสมิแล บ้านสวนสมเด็จ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	40,990,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	มกราคม - กันยายน พ.ศ. 2566
11. งบประมาณ	40,990,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เชื้อนป้องกันตลิ่งความยาว 445 เมตร</li> <li>2. ลานกิจกรรม พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์</li> </ol>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประชาชนจังหวัดปัตตานีมีความสุขเพิ่มขึ้น มีพื้นที่รองรับกิจกรรม มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี</li> <li>2. มีผู้ประกอบการธุรกิจเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจมีการเติบโตขึ้น เนื่องจากรายได้จากนักท่องเที่ยว</li> <li>3. พื้นที่สาธารณะไม่มีปัญหาการรุก้าพื้นที่</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่ปากอ่าวปัตตานีให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแบบทางเลือกสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ ตำบลรูสะมิแลมีศักยภาพที่เหมาะสมในการส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการจัดงาน กระตุ้นการท่องเที่ยว ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชุมชน จำเป็นต้องดำเนินโครงการ ปรับปรุงบริเวณหาดรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ต่อเนื่องจากโครงการเดิม เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ ตอบโจทย์ การท่องเที่ยว จังหวัดปัตตานีเพื่อการเติบโตด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน</p> <p>บริเวณหาดรูสะมิแลเป็นสถานที่ที่ประชาชนจำนวนมากนิยมท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและกีฬา อีกทั้งเป็นแหล่งรวมร้านอาหารทะเลที่มีชื่อเสียงของจังหวัดปัตตานี แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เกิดขึ้นใหม่เนื่องจากทางจังหวัดได้นำดินส่วนที่ได้จากการดูตจากบริเวณอ่าวปัตตานีเพื่อแก้ไขปัญหาหาน้ำดื่มกิน จึงขาดสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ขาดพื้นที่สำหรับการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว จึงได้ดำเนินโครงการปรับปรุงบริเวณหาดรูสะมิแลเพื่อจัดระเบียบร้านค้าที่บุกรุกที่สาธารณะให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย ส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากพัฒนากรมจังหวัด แต่เนื่องจากบริเวณหน้าหาดรูสะมิแลยังไม่ได้การปรับปรุงให้สวยงามและรองรับการใช้ประโยชน์ในการท่องเที่ยว จึงได้ริเริ่มโครงการ "ปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าหาดรูสะมิแล" เพื่อพัฒนาบริเวณหาดรูสะมิแลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ทันสมัย ความสมบูรณ์ทางด้านอารยะสถาปัตยกรรม ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตยกรรม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงานต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้ รองรับการท่องเที่ยวแบบ New Normal ในยุคหลัง COVID-19 เตรียมความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวในวิถี New Normal โดยยกระดับมาตรการด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับด้านสาธารณสุข ใส่ใจเรื่องความสะอาด ถูกสุขอนามัย คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ในการลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค COVID-19 และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวบริเวณหาดรูสะมิแล ระหว่างโครงการปรับปรุงบริเวณหาดรูสะมิแลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าหาดรูสะมิแล ความยาว 440 เมตร เข้าด้วยกันเพื่อความต่อเนื่องของการใช้พื้นที่สำหรับการท่องเที่ยว และรองรับกิจกรรมต่างๆ ที่จะขยายตัวในอนาคต
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับผู้ประกอบการอาหารฮาลาล และการประมงเดิม และผู้ประกอบการรายใหม่</li> <li>2. ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตย์ เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงานต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้</li> <li>3. เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีการเติบโตขึ้น รองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลชายแดนใต้</li> <li>4. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น</li> <li>5. แก้ไขการรुक้าพื้นที่สาธารณะ</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ประชาชน และนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5
7. พื้นที่เป้าหมาย	บริเวณหาดรูสะมิแล หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณปากอ่าวปัตตานี บ้านสวนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าสุทนต์มณี อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี 25,000,000 บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	มกราคม - กันยายน พ.ศ. 2566
11. งบประมาณ	25,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เชื้อนป้องกันตลิ่งความยาว 195 เมตร</li> <li>2. ลานกิจกรรม พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์</li> </ol>



หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประชาชนจังหวัดปัตตานีมีความสุขเพิ่มขึ้น มีพื้นที่รองรับกิจกรรม มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี</li> <li>2. มีผู้ประกอบการธุรกิจเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจมีการเติบโตขึ้น เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยว</li> <li>3. พื้นที่สาธารณะไม่มีปัญหาการรुक้าพื้นที่</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการปรับปรุงสนามกีฬาากลางจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>การพัฒนาและก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐานสากล ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้น ส่งเสริม และผลักดันให้เด็กและเยาวชน รวมถึงประชาชนทั่วไปหันมาใส่ใจต่อการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับจากการเล่นกีฬาในระดับมวลชนและพื้นฐานไปสู่การเล่นกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพต่อไป</p> <p>จังหวัดปัตตานี ได้รับโอกาสให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาแห่งชาติ เพียงครั้งเดียว ในปี พ.ศ. 2524 และหลังจากนั้นก็ไม่ได้เป็นเจ้าภาพอีก สาเหตุที่สำคัญส่วนหนึ่งคือการไม่มีสนามกีฬามาตรฐานที่สามารถจัดการแข่งขันได้ตามข้อกำหนดเบื้องต้นของการแข่งขันความสามารถในการจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติใหญ่ นอกจากนี้จะเสริมสร้างนิสัยรักการออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้แก่คนในคนปัตตานีแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในพื้นที่ และเรียกคืนความเชื่อมั่นของนักลงทุน นักท่องเที่ยว และประชาชนชาวปัตตานี ให้กลับคืนมาให้ได้อีกทางหนึ่งด้วย</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพประชาชนในปัตตานี</li> <li>2. เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการเล่นกีฬาของคนปัตตานีในทุกๆ ระดับ จากระดับมวลชนพื้นฐานไปสู่ระดับความเป็นเลิศและอาชีพ</li> <li>3. เพื่อพัฒนาและก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐานสากลและพร้อมรองรับการแข่งขันกีฬานานาชาติได้</li> <li>4. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดจากการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาดมาตรฐาน 25 x 50 เมตร จำนวน 1 สระ
7. พื้นที่เป้าหมาย	สนามกีฬาากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8. กิจกรรมหลัก</b>	
<b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b>	กิจกรรมก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาด ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี (ระยะที่ 2)
งบประมาณ	41,700,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	41,700,000 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>ศักยภาพด้านการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้องได้</li> <li>ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี ให้เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดปัตตานีได้</li> <li>จำนวนสมาชิกชมรม/สมาคมกีฬาประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้นจากปีฐานร้อยละ 4 – 8</li> <li>อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐานอย่างน้อยร้อยละ 2 – 5</li> </ol>
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี อย่างเป็นรูปธรรม</li> <li>จังหวัดปัตตานีสามารถสร้างงานสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น</li> <li>ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการสนามกีฬาและผู้มาร่วมกิจกรรมกีฬา</li> <li>ชุมชนท่องเที่ยวมีความรู้พื้นฐานในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว ทั้งยังมีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องในการช่วยกู้ชีพเบื้องต้น</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการปรับปรุงสนามกีฬาากลางจังหวัดปัตตานี (ขดเซยงงบประมาณที่พับไป)
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>การพัฒนาและก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐานสากล ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้น ส่งเสริม และผลักดันให้เด็กและเยาวชน รวมถึงประชาชนทั่วไปหันมาใส่ใจต่อการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับจากการเล่นกีฬาในระดับมวลชนและพื้นฐานไปสู่การเล่นกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพต่อไป</p> <p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการปรับปรุงสนามกีฬาจังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 วงเงิน 75,000,000 บาท (เจ็ดสิบล้านบาทถ้วน) ณ สนามกีฬาากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี โดยมีการแบ่งการทำงานออกเป็น 16 งวดงาน - งวดเงิน ซึ่งสัญญาจ้างกำหนดเริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2562 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 และผู้รับจ้างได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ปัจจุบันการดำเนินงานก่อสร้างยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้รับจ้างได้เบิกจ่ายเงิน 5 งวดงาน - งวดเงิน รวมเป็นเงิน 17,250,000 บาท (สิบลเจ็ดล้านสองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) แต่กระบวนการเบิกจ่ายเงินในงวดที่เหลือ ตั้งแต่งวดที่ 6 -16 รวมเป็นเงิน 57,750,000 บาท (ห้าสิบลเจ็ดล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ เนื่องจากโครงการก่อสร้างดังกล่าว เป็นโครงการงบประมาณปี 2562 ทำให้งบประมาณดังกล่าวต้องถูกพับพับไปโดยผลของกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561</p> <p>เนื่องจากการเสนอคำขอของงบประมาณเพื่อชดเชยเงินงบประมาณที่ถูกพับไปตามกฎหมาย และหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องจากผู้รับจ้างที่ได้รับความเสียหายจากภาครัฐ ตามแนวทางที่สำนักงานงบประมาณที่ได้แจ้งข้อความเข้าใจในการนำเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีปัจจุบันหรือเงินนอกงบประมาณไปจ่ายชดเชยงบประมาณที่พับไป เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้วเสร็จและส่งงานเพื่อเบิกจ่ายงบประมาณเรียบร้อยแล้ว จำนวน 11 งวด รวมเป็นเงิน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	57,750,000 บาท (ห้าสิบล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างมากที่จะต้องเสนอคำขอของงบประมาณเพื่อชดเชยเงินงบประมาณที่ถูกพับไปตามกฎหมาย
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อชดเชยเงินงบประมาณที่ถูกพับไปตามกฎหมาย</li> <li>2. เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพประชาชนในปีตตานี</li> <li>3. เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการเล่นกีฬาของคนปัตตานีในทุกๆระดับจากระดับมวลชนพื้นฐานไปสู่ระดับความเป็นเลิศและอาชีพ</li> <li>4. เพื่อพัฒนาและก่อสร้างสนามกีฬามาตรฐานสากลและพร้อมรองรับการแข่งขันกีฬาขนาดใหญ่ได้</li> <li>5. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดจากการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ก่อสร้างสระว่ายน้ำแข่งขันในร่มขนาดมาตรฐาน 25 x 50 เมตร จำนวน 1 สระ
7. พื้นที่เป้าหมาย	สนามกีฬากลางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ตำบลรูสมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	กิจกรรมก่อสร้างสระว่ายน้ำ จำนวน 1 สระ (ชดเชยงบประมาณที่พับไป)
งบประมาณ	57,750,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	57,750,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ศักยภาพด้านการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี ได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้องได้</li> <li>2. ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี ให้เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดปัตตานีได้</li> <li>3. จำนวนสมาชิกชมรม/สมาคมกีฬาประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้นจากปีฐานร้อยละ 4 - 8</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีฐานอย่างน้อยร้อยละ 2 – 5
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการกีฬาของจังหวัดปัตตานี อย่างเป็นรูปธรรม</li> <li>2. จังหวัดปัตตานีสามารถสร้างงานสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬานานาชาติใหญ่เพิ่มขึ้น</li> <li>3. ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการสนามกีฬาและผู้มาร่วมกิจกรรมกีฬา</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ป้าชายเลนและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>นโยบายรัฐบาลด้านการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงานสามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุดเป็นหลัก พร้อมทั้งยกระดับการศึกษา สร้างมาตรฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทยตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างยั่งยืนตลอดไปแนวทางปฏิบัติราชการและการขับเคลื่อนงานพัฒนาจังหวัดปัตตานีทุกส่วนราชการในจังหวัดปัตตานีที่รับผิดชอบโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริบูรณาการทำงานด้วยกันเนื่องจากประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตประชาชนในพื้นที่ที่ยังขาดความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน โดยอาศัยหลักการทำงานและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นกลไกในการดำเนินงาน</p> <p>การบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อระดมสรรพกำลังรวมทั้งในการประสานงานด้านต่างๆ มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเป็นการทำงานเชิงรุก เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ และช่วยดึงมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามความต้องการมากที่สุด เช่น โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในการใช้เรือนำนักท่องเที่ยวชมป่าชายเลน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่ออนุรักษ์และคุ้มครองป่าชายเลนให้คงสภาพสมบูรณ์และยั่งยืนตลอดไป</li> <li>2. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าชายเลน โดยให้ความรู้และการศึกษาธรรมชาติของทรัพยากรป่าชายเลน</li> <li>3. เพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของป่าชายเลนและสิ่งแวดล้อม</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>4. เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกทดแทน</p> <p>5. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนและผลกระทบที่เกิดขึ้น</p> <p>6. เพื่อเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย รวบรวมข้อมูลด้านป่าชายเลน</p> <p>7. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและนันทนาการ</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และคณะต่างๆ ที่เข้ามาโครงการเยี่ยมชมโครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง จำนวน 8,560 คน
7. พื้นที่เป้าหมาย	โครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง บ้านยามู หมู่ที่ 2 ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลนยะหริ่ง บ้านยามู หมู่ที่ 2 ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	5,948,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม พ.ศ. 2565 - กันยายน พ.ศ. 2566
11. งบประมาณ	5,948,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	สามารถรองรับคณะที่มาศึกษาดูงาน วิจัย เยี่ยมชมโครงการศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ประชาชน นักเรียน นักศึกษา มาเที่ยวชมป่าชายเลนยะหริ่ง มีจำนวนเพิ่มขึ้น และสามารถรองรับได้อย่างทั่วถึงและมีประโยชน์ ต่อชุมชนที่อยู่รอบๆป่าชายเลนยะหริ่ง



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	<p>ด้วยรัฐบาลภายใต้การนำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายหลัก 12 ด้าน ด้านที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย และด้านที่ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสำคัญในฐานะกลไกหลักในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยในปี 2563 การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถสร้างรายได้กว่า 8.1 แสนล้านบาท อาจจะลดลงเมื่อเทียบกับปี 2562 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel &amp; Tourism Competitiveness Index) อยู่ในอันดับที่ 34 จาก 136 ประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของประเทศไทย สามารถเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสถานการณ์โลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย</p> <p>อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว อยู่ในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่รวม 43,482 ไร่ ครอบคลุมป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่ และป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาสันกาลาศีรี มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร แหล่งนันทนาการ แหล่งศึกษาวิจัย และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตกทรายขาว น้ำตกโผนเอน้ำตกพระไม้ไผ่ น้ำตกแกดตะเฒ่า เส้นทางศึกษาธรรมชาติเฉลิมพระเกียรติฯ และจุดชมวิวยุทธศาสตร์ที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 400 เมตร เป็นจุดชมวิวยุทธศาสตร์ที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงามของทะเลอ่าวไทยและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ตัวเมืองปัตตานีโดยรอบได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์โดยมีพระพุทธรูปหามุนีโลกนาลซึ่งเป็นพระพุทธรูปประดิษฐานขนาดใหญ่ปางยมกปาฏิหาริย์ มีความสูง 29.80 เมตร และมีพระพุทธรูปแกะสลักจากแก่นไม้ ปางมารวิชัย ประดิษฐานอยู่ในถ้ำวิปัสสนาเขารังเกียบ มีอายุมากกว่า 200 ปี ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลทรายขาวและตำบลใกล้เคียงให้ความเคารพนับถือและสักการบูชา จึงทำให้แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากขึ้นไปเที่ยวชมจุดชมวิวเขารังเกียบ ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม และยังสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของชุมชนบริเวณรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติฯ อันก่อให้เกิดการสร้างงาน และสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</p>
<p><b>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</b></p>	<p>1) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจุดชมวิวเขารังเกียบอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว จังหวัดปัตตานี ให้มีศักยภาพและได้มาตรฐานสากล พร้อมยกระดับการท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ</p> <p>2) เพื่อพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว</p> <p>3) เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีและกระจายรายได้ให้กับชุมชนบริเวณรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว</p>
<p><b>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</b></p>	<p>1.ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 80</p> <p>2.จำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการ จำนวน 10,000 คน</p>
<p><b>7. พื้นที่เป้าหมาย</b></p>	<p>จุดชมวิวเขารังเกียบอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</p>
<p><b>8. กิจกรรมหลัก</b></p>	
<p><b>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</b></p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจุดชมวิวเขารังเกียบอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</p> <p>6,777,000 บาท</p> <p>อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว</p> <p>-</p>
<p><b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b></p>	<p>อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว</p>
<p><b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b></p>	<p>ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2566</p>
<p><b>11. งบประมาณ</b></p>	<p>6,777,000 บาท</p>
<p><b>12. ผลผลิต (Output)</b></p>	<p>เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพพร้อมให้บริการและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล</li> <li>2. มีปริมาณนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น</li> <li>3. มีแหล่งศึกษาธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความอุดมสมบูรณ์</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบท่อจ่ายน้ำพื้นที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
4. หลักการและเหตุผล	ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนเรื่องน้ำอุปโภคและบริโภค เนื่องจากแหล่งน้ำปัจจุบันเป็นระบบน้ำประปาหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ปัจจุบันประสบปัญหาแหล่งน้ำบาดาลมีปริมาณหินปูนสูง เป็นสนิมแดงเกิดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุปกรณ์ภายในบ้าน ต้องเสียค่าใช้จ่ายซื้อน้ำจากเอกชนที่มีราคาแพง และปัญหาภัยแล้ง หากได้รับการจัดสรรงบประมาณจะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ใช้น้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อให้ประชาชนได้น้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคเพียงพอ</li> <li>2. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถเข้าถึงโครงสร้างขั้นพื้นฐานของภาครัฐ</li> <li>3. เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำจากเอกชนที่มีราคาแพง</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประชาชน ถนนท่าเสด็จ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ได้รับประโยชน์ จำนวน 2,928 ครัวเรือน</li> <li>2. ประชาชน หมู่ที่ 2 บ้านวังไชย ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ได้รับประโยชน์ จำนวน 70 ครัวเรือน</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ถนนท่าเสด็จ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี</li> <li>2. หมู่ที่ 2 ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี</li> </ol>
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	วางท่อ HDPE ขนาด 160 มิลลิเมตร ความยาวไม่น้อยกว่า 587 เมตร และ ดันท่อลอดข้ามถนนจำนวน 1 จุด เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากร และครัวเรือนในเขตเทศบาลและชุมชนรอบนอกเขตเทศบาล ถนนท่าเสด็จ ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	1,080,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	การประสานงานภูมิภาคสาขาสายบุรี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	วางท่อ HPDE ขนาด 160 มิลลิเมตร ความยาวไม่น้อยกว่า 1,463 เมตร บริเวณทางหลวงหมายเลข 42 - บ้านวังไชย หมู่ที่ 2 ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี  1,808,000 บาท การประสานส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	การประสานส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	2,888,000 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	ประชาชนในพื้นที่อำเภอสายบุรีได้รับประโยชน์จากน้ำสะอาดใช้อุปโภคและบริโภคอีกทั้งมีความเป็นอยู่ที่ดี
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. ประชาชนพื้นที่ถนนท่าเสด็จ ตำบลตะลุบัน ได้รับน้ำสะอาดใช้อุปโภคบริโภค จำนวน 70 ครัวเรือน 2. ประชาชนบ้านวังไชย ตำบลละหาร ได้รับน้ำสะอาดใช้อุปโภคบริโภค จำนวน 2,928 ครัวเรือน

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)  
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด  
ประเด็นการพัฒนาที่ 2  
การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติ  
และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) จังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน
3. แนวทางการพัฒนา	การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์ปัญหาการติดสารเสพติดที่รับการบำบัดรักษาพบว่า กลุ่มผู้ป่วยเข้ารับการบำบัด คือ การบำบัดรักษาทุกระบบ จำนวน 435 ราย อยู่ในช่วงอายุ 12-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.72 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 44.37 จำแนกการบำบัดรักษาาระบบสมัครใจในสถานพยาบาล จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.40 และระบบบังคับบำบัด 298 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.51 ซึ่งจำแนกตามประเภทสารเสพติดที่ใช้ และเข้าสู่การบำบัด ได้แก่ ยาบ้า จำนวน 319 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.33 กระทั่งอม 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.71 และกัญชา 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.76 นอกจากนี้พบว่า ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาแบบสมัครใจในโรงพยาบาลอัญญารักษ์ จำนวน 402 ราย ในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 31 ราย ในสำนักงานคุมประพฤติ จำนวน 40 ราย และในเรือนจำกลางปัตตานี จำนวน 141 ราย (ข้อมูลระบบ สต. ณ วันที่ 1 ต.ค.63 - 10 มิ.ย.64) และจากปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปี ตั้งแต่ปี 2559 - 2562 มีการคลอดมีแนวโน้มลดลง มีจำนวน 1,062, 945, 690 และ 392 ราย ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 32.46, 31.55, 23.96 และ 14.03 ต่อประชากรหญิงอายุ 15 - 19 ปีพันคน มีอัตราการตั้งครรภ์ซ้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น ในปี 2559-2561 มีจำนวน 211, 191 และ 179 ราย ตามลำดับ คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.87, 20.21 และ 20.43 แต่ในปี 2562-2563 มีอัตราการตั้งครรภ์ซ้ำมีแนวโน้มลดลง จำนวน 96, 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.08, 18.72 (เกณฑ์ร้อยละ 14.5) ข้อมูลเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี 2563 จำนวน 178 คน จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ต้องเปลี่ยนค่านิยมและทัศนคติใหม่ให้เด็กรุ่นใหม่ “เป็นหนึ่งในโดยไม่พึ่งยาเสพติด” โดยการใช้กิจกรรมของ TO BE NUMBER ONE มาตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี ในการพัฒนาคุณภาพคน และพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง</p> <p>จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคม ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน แผนแม่บท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี แผนปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 4 จุดยืน จุดยืนที่ 3 การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนา : เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข เยาวชนมีคุณภาพ มีความตื่นรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่ดีงามของปัตตานี เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษาที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของตนเองได้อย่างเสรี มีความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัย สงบเรียบร้อย และภาคภูมิใจในพื้นที่ที่มีความเป็นพลเมืองปัตตานี และตามโครงการพระราชดำรินิเทศกรรมหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ให้มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง และปรับเปลี่ยนตนเอง ให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม</li> <li>2. เป็นกิจกรรมที่สร้างคน เปิดเวทีให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนได้คิด ได้ทำ ในสิ่งที่ไม่คิดว่าจะได้ทำ มีความมั่นใจ ทำให้เด็กกล้าที่จะทำความฝันให้สำเร็จ แสดงความสามารถที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์แก่ตนเอง แก่สังคม</li> <li>3. ทำให้ผู้ปกครอง พ่อ แม่ ได้เรียนรู้ เข้าใจบุตรหลานมากขึ้น</li> <li>4. เป็นเกราะป้องกันเยาวชนให้ห่างไกลอบายมุข เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ ยาเสพติด และปัญหาต่างๆ ในวัยรุ่น ได้แก่ การตั้งครกไม่พร้อม การทะเลาะวิวาท</li> <li>5. การทำกิจกรรมในศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ในโรงเรียนเป็นชิ้นงาน ที่สามารถสร้างเป็นอาชีพได้ เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพในอนาคต</li> </ol>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. สัดส่วนศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5</li> <li>2. จำนวนสมาชิก TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5</li> </ol>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>12 อำเภอ ในจังหวัดปัตตานี</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ในทุกระดับ</p>



หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3,372,200 บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	3,372,200 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. มีสัดส่วนจำนวนสมาชิกกับกลุ่มเป้าหมายในจังหวัด ร้อยละ 100 2. มีสัดส่วนจำนวนชมรม TO BE NUMBER ONE ทุกประเภทเทียบกับเป้าหมายที่ควรดำเนินการในจังหวัด ร้อยละ 91.44 3. มีสัดส่วนจำนวนศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ทุกประเภทเทียบกับเป้าหมายที่ควรดำเนินการในจังหวัด ร้อยละ 63.04
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. สมาชิก TO BE NUMBER ONE เป็นแกนนำที่ได้รับโอกาสในการศึกษาต่อ 2. สมาชิก TO BE NUMBER ONE เป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดปัตตานี ให้มีสุขภาพดี 4 ด้าน (พัฒนาการ โภชนาการ ทันทสุขภาพ และวัคซีน)
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน
3. แนวทางการพัฒนา	การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์เด็กปฐมวัยจังหวัดปัตตานี ปีงบประมาณ 2561-2563</p> <p>1) <b>ด้านพัฒนาการ</b> ในเด็กกลุ่มอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน พบว่าเด็กมีพัฒนาการสมวัย คิดเป็นร้อยละ 89.90 86.36 และ 80.47 (เกณฑ์ร้อยละ 85) ตามลำดับ แนวโน้มลดลงในปี 2562 และผลงานต่ำกว่าเกณฑ์ในปี 2563</p> <p>2) <b>ด้านโภชนาการ</b> ภาวะโภชนาการขาด (เตี้ย-ผอม) พบว่าเด็กปฐมวัยมีภาวะเตี้ย คิดเป็นร้อยละ 10.82 17.40 และ 12.93 ตามลำดับ (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ10) แนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2562 และ 2563 ส่วนเด็กปฐมวัยที่มีภาวะผอม คิดเป็นร้อยละ 6.53 6.94 และ 6.43 ตามลำดับ (เกณฑ์ไม่เกินร้อยละ5) แนวโน้มภาวะผอมเพิ่มขึ้น</p> <p>3) <b>ด้านทันตสาธารณสุข</b> จากการสำรวจสถานะทันตสุขภาพจังหวัดปัตตานี พบว่าเด็กอายุ 3 ปี มีอัตราฟันน้ำนมไม่ผุ ร้อยละ 46.63 54.21 และ 65.33 ตามลำดับ จะเห็นว่าเด็กมีแนวโน้มฟันผุลดลง (เกณฑ์ผ่านปี 2561-2563 คือร้อยละ 52 54 และ 60 ตามลำดับ)</p> <p>4) <b>ด้านวัคซีน</b> พบว่าความครอบคลุมการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดครบตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 5 ปี (fully immunized) ร้อยละ 47.87 43.47 และ 44.21 ตามลำดับ (เกณฑ์ร้อยละ 90) การรับวัคซีนยังต่ำกว่าเกณฑ์อยู่มาก เนื่องจากการทำงานในพื้นที่ต้องมีการกำกับติดตามอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องในด้านของพ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ (Catchment Area) ขาดทักษะในการตรวจและกระตุ้นพัฒนาการเด็ก ระบบบริการที่เน้นการส่งเสริมป้องกัน โดยการให้บริการเชิงรับและเชิงรุก จะต้องเกิดจากความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก อีกทั้งขาดการถ่ายทอดความรู้ให้ประชาชนอย่างชัดเจน ด้านผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็กยังขาดความตระหนัก ความเข้าใจและทักษะในการเฝ้าระวังการเจริญเติบโต การเฝ้าระวังพัฒนาการเด็ก การดูแลสุขภาพช่องปาก รวมทั้งการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ผลลัพธ์คือปัญหาด้านสุขภาพของเด็กอายุ 0-5 ปี ไม่ได้รับการแก้ไขไปในทางที่ดีขึ้น และมีเป็นปัญหาทุพโภชนาการเรื้อรังที่ยาวนาน</p> <p>จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคม ชุมชนที่ 'น่าอยู่' และทรัพยากรธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี แผนปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ข้อที่ 5 เรื่องการพัฒนาคนตามช่วงวัยโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต (เด็กแรกเกิด/ปฐมวัย เด็กในวัยเรียน วัยรุ่น/นักศึกษา วัยแรงงาน และผู้สูงอายุ) โดยเน้นมาตรการเชิงคุณภาพและมาตรการเฉพาะกลุ่มให้ตรงกับปัญหา และการพัฒนาทุนมนุษย์ที่เอื้อต่อศักยภาพการเจริญเติบโตของประเทศ (Growth Potential) นโยบายรัฐบาลข้อที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายจัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลให้ประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว ข้อที่ 4 เรื่องการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมโดยสนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน</p> <p>คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัดปัตตานี ซึ่งประกอบด้วย 4 กระทรวง ได้แก่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพเด็กอายุ 0-5 ปีภายใต้โครงการส่งเสริม และขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดปัตตานี ให้มีสุขภาพดี 4 ด้าน (พัฒนาการ โภชนาการ ทันตะสุขภาพ และวัคซีน) โดยมีการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสร้างเด็กปฐมวัยทุกระดับ ด้วยการส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนอนุบาล พัฒนาการสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างกระแสให้ครอบครัว และชุมชนตื่นรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก 0-5 ปี อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ภายใต้ภารกิจหลักของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และยุทธศาสตร์ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้เด็กในสถานพัฒนาเด็ก ได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่พัฒนาการ โภชนาการ ทันตะสุขภาพ และการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคด้วยวัคซีน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสร้างเด็กปฐมวัยทุกระดับ ได้แก่ผู้ปกครอง ครูโรงเรียนอนุบาล ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็ก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล และ อสม.</p> <p>3. เพื่อส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการดูแลเด็ก 0-5 ปี อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>1. ร้อยละ 50 กลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์ 3/4 (ด้านโภชนาการ ด้านพัฒนาการด้านวัคซีน และด้านฟัน)</p> <p>2. ร้อยละ 30 กลุ่มเป้าหมายผ่านเกณฑ์ 4/4 (ด้านโภชนาการ ด้านพัฒนาการด้านวัคซีน และด้านฟัน)</p> <p>3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครอง ครูโรงเรียนอนุบาล ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็ก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล และ อสม. ผ่านการประเมินผล ร้อยละ 80</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอในจังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดปัตตานี ให้มีสุขภาพดี 4 ด้าน (พัฒนาการ โภชนาการ ทันตะสุขภาพ และวัคซีน)
งบประมาณ	497,840 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานสาธารณสุขปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานสาธารณสุขปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	497,840 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<p>1. เด็กปัตตานีมีสุขภาพดี ทั้ง 4 ด้าน (ด้านโภชนาการ ด้านพัฒนาการด้านวัคซีน และด้านฟัน) อย่างน้อย 3/4 ด้าน หรือ 4/4 ด้าน</p> <p>2. ผู้ปกครอง ครูโรงเรียนอนุบาล ครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็ก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ระดับตำบล และ อสม. ที่ผ่านการอบรมหลักสูตร “ครอบครัวโภชนาการ สร้างเด็กปัตตานีสองดีสมส่วน” เกิดองค์ความรู้ มั่นใจ และมีทักษะในการเลี้ยงดูเด็ก</p> <p>3. ครอบครัว ชุมชน เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการดูแลเด็ก 0-5 ปี อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ</p>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>พ่อแม่ ผู้ปกครอง : ตื่นรู้ ตระหนักในการดูแลเด็ก</p> <p>ชุมชน : ให้ความสำคัญในการสร้างเด็กปฐมวัยร่วมกัน เกิดศูนย์การเรียนรู้ด้านโภชนาการ และเป็นต้นแบบที่ดีในชุมชน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เด็กปัตตานี : เจริญเติบโตสมวัย สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ และมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา และเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในอนาคต</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการสร้างความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปัตตานีมีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น ในการเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ศาสนาอิสลามในดินแดนอนุภาคเนย์ที่เรียกขานกันว่า “ระเบียงเมกกะ” และการครองตนตามวิถีอิสลามของชาวปัตตานีส่วนใหญ่ในปัจจุบันนับเป็นจุดแข็งเชิงสัญลักษณ์ที่โลกมุสลิมให้การยอมรับในอัตลักษณ์ของเมืองปัตตานี อีกทั้งมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ เป็นที่รู้จักและศรัทธาเลื่อมใสของบุคคลทั่วไป สถานที่ที่แสดงออกถึงลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรมของปัตตานี ได้แก่ วัดช้างให้ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวหรือศาลเจ้าเล่งจูเกียง มัสยิดกรือเซะ มัสยิดกลางประจำจังหวัดปัตตานี ซึ่งสถานที่เหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างจุดขายทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตลอดจนผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นการผลักดันแผนพัฒนาจังหวัดให้มีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน สังคมในการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน อัตลักษณ์ กิจกรรมทางประเพณีศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม</li> <li>2. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมที่ดงามของจังหวัดปัตตานี</li> <li>3. เพื่อส่งเสริมให้นำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันร้อยละ 80</li> <li>2. ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80</li> <li>3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม ของดีเมืองตานี จำนวน 10,000 คน</li> <li>4. ประชาชนและผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 80</li> <li>5. ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาวัฒนธรรมร้อยละ 80</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	บวงสรวงศาลหลักเมืองปัตตานี/พระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5 /ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว/กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	400,000 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
<b>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม และของดีเมืองตานี 6,403,600 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาวัฒนธรรม 359,600 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
<b>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน 2,077,460 บาท สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	9,240,660 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันร้อยละ 80 2. ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80 3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมงานแสดงสินค้า วัฒนธรรม ของดีเมืองตานี จำนวน 10,000 คน 4. ประชาชนและผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 5. ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์จากประวัติศาสตร์และภูมิปัญญาวัฒนธรรมร้อยละ 80
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	1. ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชุมชนที่มีรูปแบบเฉพาะของจังหวัดปัตตานี 2. จังหวัดปัตตานีเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ของสังคมพหุวัฒนธรรม 3. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และเกิดการยอมรับในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ความเชื่อ และวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดปัตตานี 4. ใช้มิติทางวัฒนธรรมในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	5. นำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าก่อให้เกิดรายได้ 6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และส่งเสริมให้คงอยู่อย่างมีคุณค่า 7. สามารถลดปัญหาสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานสู่การสร้างงาน และสร้างอาชีพอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษาและเปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดคล้องการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยกำหนดเป้าหมายให้คนไทยในช่วงวัยมีทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น สำหรับวัยแรงงาน ให้แรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน ด้วยการส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาด ซึ่งจังหวัดปัตตานี ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการพัฒนาคุณภาพแรงงาน ประกอบด้วย 1) พัฒนาศักยภาพคนในช่วงชีวิตวัยแรงงาน โดยมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 2) พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในพื้นที่และต่างประเทศ 3) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงาน มีความปลอดภัยในการทำงาน 4) เพิ่มแรงงานคุณภาพเพื่อลดวิกฤติปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิต ภาคการเกษตรภาคอุตสาหกรรมและบริการ และ 5) การพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต (เทคโนโลยีดิจิทัล และสังคมผู้สูงอายุ) นอกจากนี้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ยังเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อ การจ้างงาน การประกอบอาชีพของประชาชน ซึ่งต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้แรงงานมีศักยภาพสอดคล้องความต้องการของตลาด พัฒนาศักยภาพแรงงาน สวัสดิภาพและความปลอดภัยแรงงาน ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ให้สามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ เพื่อให้สามารถดำรงชีพ ได้อย่างปกติ</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแก่แรงงานว่างงานที่ถูกเลิกจ้าง ผู้เดินทางกลับมายังภูมิลำเนา อันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>โคโรนา 2019 แรงงานนอกระบบในพื้นที่ ให้มีความรู้นำไปใช้สร้างงาน สร้างอาชีพ รวมถึงความมั่นคงในการทำงานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>2. เพื่อให้แรงงานเรียนรู้และนำใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ</p> <p>3. เพื่อให้แรงงานมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการทำงานต่างประเทศที่ถูกกฎหมาย</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	แรงงานผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีโอกาสในการประกอบอาชีพและมีงานทำ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	อบรมพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานและทักษะอาชีพสู่การสร้างงานและสร้างอาชีพ
งบประมาณ	836,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ในยุคการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (NEW NORMAL)
งบประมาณ	657,500 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานแรงงาน 23 ปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานแรงงานจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,493,500 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<p>1. ประชาชนวัยแรงงาน แรงงานนอกระบบ ผู้ว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน หลักสูตร 30 ชั่วโมง และความรู้ในภารกิจกระทรวงแรงงาน และการแนะแนวทางทำงานในต่างประเทศ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 36 ชั่วโมง ในทักษะที่จำเป็นต่อสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน</p> <p>2. แรงงานนอกระบบ ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ว่างงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 200 คน ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน (ฝึกอาชีพอิสระ)</p>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. แรงงานมีทักษะฝีมือ มีความรู้นำไปใช้สร้างงาน สร้างอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบัน เพิ่มความมั่นคงในการทำงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการทำงานต่างประเทศที่ถูกกฎหมาย

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สามารถมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้มากขึ้นหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19</p> <p>2. เพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
3. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ให้มีความสมดุลและยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตและแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและการประมง โดยมีลักษณะภูมิประเทศทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมและประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพดังกล่าว ซึ่งการแปรรูปผลผลิตดังกล่าวเป็นการเพิ่มรายได้แก่กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรและประมงพื้นที่ต่างๆในจังหวัดปัตตานี โดยการแปรรูปผลผลิตส่วนใหญ่มีการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อตากแห้งในขั้นตอนดำเนินการ ซึ่งอาจเกิดการอุปสรรคในการดำเนินการได้เมื่อเวลาฝนตกหรือเข้าสู่ฤดูฝน ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรและประมง ใช้ระยะเวลาเพิ่มขึ้นหรือขาดรายได้ในช่วงเวลาดังกล่าวได้รวมถึงคุณภาพของสินค้าด้วย ดังนั้นการนำเทคโนโลยีระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนในกระบวนการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและการประมง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและประมง และเป็นแนวทางในการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและลดต้นทุนด้านเวลาและแรงงานในกระบวนการดำเนินการ ทั้งยังเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีด้านพลังงานมาสร้างมูลค่าในสินค้า และลดต้นทุนด้านพลังงานให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดปัตตานีอีกด้วย</p> <p>ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นเทคโนโลยีด้านพลังงานแสงอาทิตย์ในระบบปิด ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและประมงได้อย่างดี โดยสามารถลดระยะเวลาและแรงงานในกระบวนการดังกล่าว ทำให้สินค้ามีคุณภาพดี การสนับสนุนให้มีการใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและประมงจึงเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะช่วยส่งเสริมการรายได้ และลดรายจ่ายด้านพลังงาน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานีด้วยเทคโนโลยีพลังงานระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขั้นตอนการแปรรูปผลผลิตให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานี โดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์</p> <p>3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และตัวอย่างให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดปัตตานี ที่มีความสนใจ ในการใช้เทคโนโลยีด้านพลังงานสำหรับการแปรรูปผลผลิตการเกษตรและประมง</p> <p>4. เพื่อถ่ายทอดและเผยแพร่ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการเทคโนโลยีด้านพลังงานแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานี</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 30
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>1. วิสาหกิจชุมชนข้าวเกรียบปลานูรอัน 53/1 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านกลาง อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี</p> <p>2. กลุ่มมะพร้าวคั่วบ้านทะเล 81 หมู่ที่ 2 ตำบลตะโละไกรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี</p> <p>3. วิสาหกิจชุมชนถ่านอัดแท่งทุ่งคา 2 หมู่ที่ 1 ตำบลปายามูม้ง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี</p> <p>4. วิสาหกิจชุมชนผลิตเครื่องแกงสำเร็จรูปบ้านต้นโตนด 35/3 หมู่ที่ 1 ตำบลป่าไร่ อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี</p> <p>5. วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลปากถ่อ 50 หมู่ที่ 1 ตำบลปากถ่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</p> <p>6. โรงเรียนสูงวัยทักษิณานาเกตู (องค์การสาธารณประโยชน์) หมู่ที่ 6 ตำบลนาเกตู อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</p> <p>7. ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตำบลไทรทอง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี</p>
8. กิจกรรมหลัก	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สนับสนุนระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานี</p> <p>1,116,940 บาท</p> <p>สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี</p> <p>-</p>
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	1,116,940 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีพลังงานระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 7 แห่ง ๆ ละ 3 ระบบ รวมทั้งสิ้น 21 ระบบ</li> <li>2. ลดต้นทุนในกระบวนการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรและประมงได้อย่างน้อยร้อยละ 30</li> <li>3. แหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีด้านพลังงานในพื้นที่จังหวัดปัตตานี</li> </ol>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ลดต้นทุนด้านพลังงานให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานีด้วยเทคโนโลยีพลังงานระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์</li> <li>2. เพิ่มประสิทธิภาพขั้นตอนการแปรรูปผลผลิตให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานี โดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์</li> <li>3. แหล่งเรียนรู้และตัวอย่างให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดปัตตานี ที่มีความสนใจ ในการใช้เทคโนโลยีด้านพลังงานสำหรับการแปรรูปผลผลิตการเกษตรและประมง</li> <li>4. ถ่ายทอดและเผยแพร่ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการเทคโนโลยีด้านพลังงานแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปัตตานี</li> </ol>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพสร้างเสริมแข่งขันองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 อนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
3. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	<p>ประมงพื้นบ้าน เป็นการทำการประมงโดยใช้เรือประมงขนาดเล็กทำการประมงด้วยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพต่ำ หรือใช้เครื่องมือทำการประมงโดยไม่ใช้เรือ และจัดเป็นชาวประมงส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานี เนื่องจากตั้งถิ่นฐานบริเวณชายฝั่งทะเลในจังหวัดชายทะเลจึงยึดอาชีพทำการประมงเป็นอาชีพหลักในการดำรงชีวิตและในปัจจุบันจากการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม เทคโนโลยี การบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน ทั้งสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติอันส่งผลต่อระบบนิเวศห่วงโซ่อาหาร แหล่งที่อยู่อาศัยพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำและแหล่งสืบพันธุ์วางไข่และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำนอกจากนั้น การพัฒนาเครื่องมือประมงให้ทันสมัย เพื่อเพิ่มศักยภาพการจับสัตว์น้ำ การทำการประมงด้วยเครื่องมือผิดกฎหมาย เพื่อให้สามารถจับสัตว์น้ำได้เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปัญหาการทำประมงเกินศักยภาพการผลิตตามธรรมชาติ จนเกิดปัญหาแย่งชิงการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่น ทำให้ชาวประมงจับสัตว์น้ำได้ลดลง รายได้จากการประมงลดน้อยลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านการดำเนินงานที่ผ่านมาภาครัฐโดยกรมประมงได้ใช้มาตรการอย่างเข้มข้นเพื่อที่จะดูแลจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้คงอยู่ในระดับรักษาความสมดุลและมีเพิ่มมากขึ้นโดยดำเนินการทั้งการวิจัย การปล่อยเสริมพันธุ์สัตว์น้ำ การจัดสร้างที่อยู่อาศัย รวมถึงการสนับสนุนการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำหน้าบ้าน แล้วสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่างๆ เพื่อให้กลุ่มชาวประมงเข้มแข็งโดยกรมประมงได้จดทะเบียนองค์กรชุมชนประมงด้านชายฝั่งไปแล้ว จำนวน 62 องค์กร เพื่อให้เกิดสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็งดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์ได้และในอนาคตเจ้าหน้าที่ก็ถอนตัวมาเป็นเพียงที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ ชี้แนะและเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมตามความจำเป็นอย่างต่างๆ ก็จะเป็นเป้าหมายที่สูงสุดในการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดผลิตผลสัตว์น้ำที่มีใช้อย่างยั่งยืนได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์</li> <li>2. เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมและความเข้มแข็งภายในชุมชนในการร่วมกันอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะชายฝั่งทะเลหน้าชุมชนชาวประมงพื้นบ้านให้มีปริมาณสัตว์น้ำทะเลเพิ่มมากขึ้นและยั่งยืน</li> <li>3. เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับชุมชนชาวประมงพื้นบ้านที่ทำการประมงในบริเวณชายฝั่งทะเลของจังหวัดปัตตานี</li> <li>4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรประมงได้อย่างเข้มแข็ง</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. สามารถจัดตั้งสหกรณ์เพิ่มขึ้น จำนวน 2 กลุ่ม</li> <li>2. ชาวประมงมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรไม่น้อยกว่า 80%</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. บ้านกำบังบูดี หมู่ที่ 1 ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี</li> <li>2. บ้านปากบางตาวา หมู่ที่ 1 ตำบลบางตาวา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</li> </ol>
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>สร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชนประมงบ้านกำบังบูดี หมู่ที่ 1 ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง และบ้านปากบางตาวา หมู่ที่ 1 ตำบลบางตาวา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p> <p>งบประมาณ 3,004,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -</p>
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
11. งบประมาณ	3,004,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ชาวประมงได้รับองค์ความรู้ด้านการจัดตั้งสหกรณ์ จำนวน 100 ราย</li> <li>2. แหล่งอาศัยของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 2 แหล่ง</li> </ol>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ชาวประมงพื้นบ้านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในรูปแบบสหกรณ์</li> <li>2. เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน</li> <li>3. ชาวประมงพื้นบ้านจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น</li> <li>4. สร้างความสมดุลทางธรรมชาติและความอุดมสมบูรณ์ในท้องทะเล</li> </ol>



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 3 อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
3. แนวทางการพัฒนา	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุล และยั่งยืน
4. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลอันประกอบไปด้วย 6 อำเภอ คือ อำเภอหนองจิก อำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น โดยมีอ่าวปัตตานี เป็นต้นกำเนิดของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่สำคัญ อ่าวปัตตานีมีพื้นที่ผิวน้ำ 74 ตารางกิโลเมตร และมีพื้นที่บนฝั่งรอบอ่าวประมาณ 70,000 ไร่ เป็นบริเวณเชื่อมต่อระหว่างบนบกกับทะเลเป็นเขตที่มีการแลกเปลี่ยนสสารและพลังงานระหว่างน้ำจืดและน้ำทะเล เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำขึ้น - ลง คลื่นลมเกิดการสะสมของตะกอน แร่ธาตุ สัตว์หน้าดิน และพืชน้ำชนิดต่าง ๆ ฯลฯ ทำให้อ่าวปัตตานีมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพเป็นแหล่งอาหาร แหล่งเพาะพันธุ์ และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ เป็นแหล่งหาอาหาร สร้างรายได้ แก่ ประชากร ในจังหวัดปัตตานีมาตั้งแต่อดีตกาล</p> <p>ปัจจุบันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะบริเวณรอบ ๆ อ่าวปัตตานี และพื้นที่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยเสื่อมโทรมและลดลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจาก การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของชุมชนเมือง การจับสัตว์น้ำจนเกินกำลังการผลิตของธรรมชาติ การทำการประมงโดยใช้เครื่องมือที่ทำลายล้างสูงโดยผิดกฎหมาย เช่น อวนลาก อวนรุนขนาดใหญ่ ลอบพับ (ไอ้โง่) และเรือคราดหอย ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการประมง โดยเฉพาะกลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน หรือชาวประมงขนาดเล็ก ที่ทำมาหากินแถบชายฝั่งทะเล ดังนั้นการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี และพื้นที่โดยรอบๆ อ่าวปัตตานี จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างทันท่วงที ด้วยการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การทำความสะอาดบ้านปลาหรือปะการังเทียม การฝึกอบรมดำน้ำเพื่อช่วยฟื้นฟูทรัพยากรปะการังเทียม การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ หอยแครง ปูทะเล เพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำและฟื้นฟูทรัพยากรในธรรมชาติ อ่าวปัตตานี และการจัดทำซั้ง หรือปะการังเทียมแบบพื้นบ้าน เพื่อเป็นฐานทรัพยากรสัตว์น้ำใกล้ฝั่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ให้กับตนเอง เป็นเครื่องล่อให้สัตว์น้ำเข้ามารวมตัวกันเพื่อทำการประมง และเป็นการช่วยประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง ไม่ต้องนำเรือประมงออกไปทำการประมงในระยะที่ไกลออกไป อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างให้สมาชิกในชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การฟื้นฟูหญ้าทะเลโดยการติดตั้งทุ่นจอดเรือ เพื่อป้องกันการจอดเรือบริเวณแหล่งหญ้าทะเล ซึ่งเป็นแหล่งวางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์น้ำ เหล่านี้ จะนำไปสู่ความอุดมสมบูรณ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างยั่งยืน</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำและฟื้นฟูทรัพยากรในแหล่งน้ำธรรมชาติ บริเวณพื้นที่อ่าวปัตตานีและพื้นที่ใกล้เคียง</li> <li>2. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริเวณพื้นที่อ่าวปัตตานี จังหวัดปัตตานี รวมถึงบางพื้นที่ในจังหวัดนราธิวาส ให้คงความสมบูรณ์ตลอดไป</li> <li>3. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และทัศนคติที่ดี รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ระหว่างประชาชน ชุมชน กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ</li> </ol>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่อ่าวปัตตานี ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เขตจังหวัดปัตตานี ได้รับการฟื้นฟู และมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น</li> <li>2. ชาวประมง ชุมชนชายฝั่ง สามารถจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น</li> </ol>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อ่าวปัตตานี เขตตำบลบานา ตำบลตันหยงลุโล๊ะ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ตำบลแหลมโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี</li> <li>- ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย อำเภอหนองจิก อำเภอเมือง อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี</li> </ul>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดทำซั้ง (ปะการังเทียมภูมิปัญญาชาวบ้าน)</p> <p>594,000 บาท</p> <p>สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9</p> <p>-</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มจำนวนทรัพยากร</p> <p>755,000 บาท</p> <p>สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9</p> <p>-</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตั้งทุ่นจอดเรือเพื่อป้องกันการจอดเรือในแนวหญ้าทะเล 3,000,000 บาท สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
<b>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฟื้นฟูหญ้าทะเลโดยการปลูก 151,400 บาท สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
<b>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมการดำน้ำเพื่อช่วยฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเล 375,700 บาท สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9
<b>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</b> งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทำความสะอาดบ้านปลาและปะการังเทียม 583,000 บาท สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9 -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 9
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม พ.ศ. 2565 - กันยายน พ.ศ. 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	5,495,100 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. ชาวประมง ชุมชนชายฝั่ง มีส่วนร่วม ในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในเขตพื้นที่ของตนเอง 2. ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่อ่าวปัตตานี ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เขตจังหวัดปัตตานี ได้รับการฟื้นฟู และมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ชาวประมง ชุมชนชายฝั่ง สามารถจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
<b>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</b>	ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่อ่าวปัตตานี ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เขตจังหวัดปัตตานี มีความอุดมสมบูรณ์ ชาวประมง ชุมชนชายฝั่ง มีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)  
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด  
ประเด็นการพัฒนาที่ 3  
ลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ  
ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน
3. แนวทางการพัฒนา	ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
4. หลักการและเหตุผล	<p>โดยจากฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า : TPMAP (Thai People Map and Analytics Platform) จาก 12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี พบว่า มีจำนวนครัวเรือนยากจน จำนวน 8,724 ครัวเรือน จำนวนคนจน 18,137 คน โดยจำแนกตามมิติของปัญหา ได้ 5 มิติ ดังนี้ มิติที่ 1 ด้านสุขภาพ จำนวน 3,341 คน มิติที่ 2 ด้านความเป็นอยู่ จำนวน 2,826 คน มิติที่ 3 ด้านการศึกษา จำนวน 6,154 คน มิติที่ 4 ด้านรายได้ จำนวน 9,233 คน และมิติที่ 5 ด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ จำนวน 50 คน ซึ่งจังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาครัวเรือนตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปี พ.ศ. 2562 ด้านรายได้ คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า 38,000 บาท ต่อคน/ปี จำนวน 847 ครัวเรือน ไปด้วยแล้ว แต่ก็ยังคงมีกลุ่มเป้าหมายอีกจำนวนมากที่ยังคงไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากภาครัฐเท่าที่ควร</p> <p>การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เกิดความยากจนระดับครัวเรือน เรียงลำดับตามความสำคัญ คือ ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ครัวเรือนมีรายได้น้อยเนื่องจากรายได้ไม่แน่นอน รายจ่ายมากกว่ารายได้ โดยสมาชิกในครัวเรือนมีปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้สูงอายุเป็นผู้พิการ ป่วยเรื้อรัง ครัวเรือนไม่มีเงินออม สมาชิกในครัวเรือนมีหนี้สิน สมาชิกในครัวเรือนขาดทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ จึงได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างความสามารถครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์ตาม TPMAP ในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างยั่งยืน เพื่อเปิดโอกาสให้ครัวเรือนเป้าหมายได้รับการพัฒนาและยกระดับรายได้ให้สูงขึ้น ได้รับการดูแล และมีอาชีพอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน โดยใช้แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ก็จะทำให้ประชาชนและชุมชนเกิดการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีได้ มีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ต่อไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนครัวเรือนยากจนให้สามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างเหมาะสม ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน 2) เพื่อให้เกิดชุมชนเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดูแลกัน เกิดความรัก สามัคคีในชุมชน 3) เพื่อบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ความยากจน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ครัวเรือนยากจนมีความรู้ในการพัฒนาอาชีพ และได้รับการยกระดับรายได้ จำนวน 1,300 ครัวเรือน
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างความสามารถครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์ตาม TPMAP ในการบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างยั่งยืน 7,592,700 บาท สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
11. งบประมาณ	7,592,700 บาท
12. ผลผลิต (Output)	ครัวเรือนยากจน จำนวน 1,300 ครัวเรือน สามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างยั่งยืน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ครัวเรือนยากจนมีความรู้ สามารถพัฒนาอาชีพ พัฒนารายได้ตนเองเพิ่มขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเสริมพลังชุมชนร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวเปราะบาง
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประชาชนกลุ่มเปราะบาง พบว่า กลุ่มเปราะบางได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่ากลุ่มอื่นตั้งแต่ระลอกแรก โดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้หารายได้หลักในครอบครัวกลุ่มเปราะบางมักทำงานนอกระบบ ขาดความมั่นคงของการทำงานและรายได้เป็นปกติอยู่แล้วก่อนเกิดการระบาด จึงมักเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่ถูกระทบในแง่การสูญเสียรายได้ ส่วนด้านสังคมก็ถูกกระทบกว่ากลุ่มอื่น เช่น เด็กในครอบครัวยากจนมีความสามารถในการเรียนรู้ออนไลน์น้อยกว่าเด็กฐานะดี ผู้ปกครองก็มีความพร้อมและความสามารถในการเรียนร่วมกับลูกน้อยกว่า คนแก่ที่มีโรคประจำตัวในครอบครัวเปราะบางก็เข้าถึงบริการทางการแพทย์ลดลงมากกว่า เป็นต้น</p> <p>จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ TDRI พบว่า รายได้ของครัวเรือนที่มีกลุ่มเปราะบางทุกประเภท (ยกเว้นกลุ่มผู้สูงอายุ) ลดลงในช่วงโควิดมากกว่าครัวเรือนที่ไม่มีกลุ่มเปราะบาง ในขณะที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่า นอกจากนี้ ความเปราะบางต่อโควิดของครัวเรือนที่เปราะบางเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การที่รายได้ลดลงบางส่วนหนึ่งเป็นเพราะครัวเรือนเหล่านี้มักมีสมาชิกที่ทำงานรับจ้างไม่ประจำ หรือมีคนที่ต้องช่วยดูแลคนที่เปราะบางในบ้าน จึงเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่ตกงานหรือถูกพักงานจากผลของโควิด ส่วนรายจ่ายที่เพิ่มมากกว่าครัวเรือนที่ไม่มีคนเปราะบางมาจากหลายสาเหตุ เช่น ครัวเรือนที่มีเด็กเล็กมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กเพิ่มขึ้นจากการที่เด็กไม่สามารถศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนได้ ส่วนครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยโรคเรื้อรังอาจมีรายจ่ายเพิ่มเนื่องจากไม่สามารถเดินทางเข้ารับบริการทางการแพทย์โดยรถสาธารณะได้และจำเป็นต้องใช้บริการรถรับจ้างซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น (สอดคล้องกับผลทางสังคมที่กล่าวก่อนหน้านี้) การที่รายได้ของครัวเรือนลดลงในขณะที่รายจ่ายเพิ่มมากขึ้นทำให้ระดับหนี้สินของครัวเรือนเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น โดยการสำรวจพบว่า หนี้สินทั้งในและนอกระบบของครัวเรือนที่มีกลุ่มเปราะบางเกือบทุกประเภท (ยกเว้นกลุ่มที่มีผู้สูงอายุ) เพิ่มขึ้นมากกว่าครัวเรือนที่ไม่มีกลุ่มเปราะบาง เป็นที่คาดการณ์ได้ว่าภาระหนี้ที่มากขึ้นจะทำให้ครัวเรือนเหล่านี้ตกอยู่ภาวะ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ยากลำบากนานกว่ากลุ่มอื่นด้วยเพราะจำเป็นต้องใช้หนี้แม้จะพ้นระยะเวลาของการระบาดแล้วก็ตาม</p> <p>สำหรับการพัฒนาสังคมในเขตจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีบริบทด้านสภาพสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต ตลอดจนขนบธรรมเนียมและประเพณี มีความแตกต่างหลากหลาย ทำให้ความละเอียดอ่อนและความซับซ้อนในการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตแตกต่างกันไป จากข้อมูล TP Map พบกลุ่มเปราะบาง ซึ่งตกเกณฑ์ทั้ง 5 มิติ (มิติด้านสุขภาพ มิติด้านการศึกษา มิติด้านความเป็นอยู่ มิติด้านรายได้ และมิติด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ) มีจำนวน 42,314 ครัวเรือน จำนวน 123,377 ราย โดยพบว่า ครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ในปี 2562 จำนวน 11,500 ครัวเรือน จำนวน 49,484 ราย จำนวนคนใน จปฐ. ที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2562 (กระทรวงการคลัง) ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว (คนจนเป้าหมาย) จำนวน 18,137 ราย นอกจากนี้ยังพบ จำนวนคนจนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ในปี 2562 จำนวน 3,341 ราย ปัญหาด้านความเป็นอยู่ จำนวน 2,826 ราย ปัญหาด้านการศึกษา จำนวน 6,154 ราย ปัญหาด้านรายได้ จำนวน 9,233 ราย และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ จำนวน 50 ราย</p> <p>จากข้อมูลรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดปัตตานี ปี 2563 พบว่าการสำรวจผู้ประสบปัญหาทางสังคม กรณีได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 จำนวน 2,276 ครัวเรือน ในส่วนของความต้องการของผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว สามารถเลือกความต้องการได้หลายความต้องการ พบว่า ผู้ได้รับผลกระทบฯ มีความต้องการในเรื่องของเงินอุดหนุน/เงินสงเคราะห์มากที่สุด จำนวน 2,231 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98.02 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด รองลงมาเป็นการซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัย จำนวน 1,241 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 54.52 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด ต้องการประกอบอาชีพ จำนวน 1,019 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 44.77 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด ต้องการจ้างงาน จำนวน 1,009 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 44.33 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด ต้องการเงินทุนประกอบอาชีพ จำนวน 772 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.92 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด ต้องการจัดหาที่พักอาศัย จำนวน 146 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6.41 ของผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมด</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครอบครัวเปราะบางให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต</li> <li>2. เพื่อฝึกทักษะอาชีพให้กับสมาชิกครอบครัวเปราะบาง</li> </ol>



หัวข้อ	รายละเอียด
	3. เพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้ได้รับการพัฒนา ศักยภาพและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ร้อยละ 60 ของครอบครัวเปราะบางที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ การประเมินครอบครัวเข้มแข็ง 2. ร้อยละ 50 ของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินชุมชน เข้มแข็งต้นแบบ
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาครอบครัวเปราะบางอย่างยั่งยืน 5,986,400 บาท สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี -
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 – กันยายน 2566
11. งบประมาณ	5,986,400 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ครอบครัวเปราะบางที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินครอบครัว เข้มแข็ง จำนวน 240 ครอบครัว 2. ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินชุมชนเข้มแข็งต้นแบบ อย่างน้อยอำเภอละ 2 ชุมชน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	1. ครอบครัวเปราะบางมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ 2. ชุมชนให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัว เปราะบาง 3. เกิดชุมชนแห่งการแบ่งปัน มีความเข้มแข็ง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

โครงการแบบย่อ (Project Brief) (แบบ จ.1-1)  
ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด  
ประเด็นการพัฒนาที่ 4  
เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ
3. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
4. หลักการและเหตุผล	<p>นโยบายรัฐบาลด้านการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแบบอย่างที่ดีทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุดเป็นหลัก พร้อมทั้งยกระดับการศึกษาสร้างมาตรฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทย ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างยั่งยืนตลอดไป</p> <p>จังหวัดปัตตานี มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบรมวงศานุวงศ์ จำนวน 97 โครงการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ ร่วมแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ทำให้จังหวัดมีความจำเป็นที่จะต้องสืบสาน ต่อยอด ขยายผล และขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นทางนำในการดำรงชีวิตของประชาชน สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยยึดแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อเป็นการสืบสาน รักษา ต่อยอด และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบรมวงศานุวงศ์ สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน</li> <li>2. บูรณาการส่วนราชการและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และยึดแนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</li> <li>3. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงระดับภูมิภาค (ชุมชน) ให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน</li> <li>4. เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างทั่วถึง</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประชาชนและเกษตรกรมีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคตลอดทั้งปีเพิ่มขึ้น</li> <li>2. เพิ่มผลผลิต และสร้างคุณภาพสินค้าเพื่อให้ประชาชนมีรายได้มากขึ้น</li> <li>3. พื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี (ทำความสะอาดบ้านปลา) เป็นแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล</li> <li>4. มีฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี ที่ส่วนกลางนำไปใช้งานร่วมกัน</li> <li>5. ประชาชนในพื้นที่สามารถกำหนดแนวทางและปฏิบัติตนในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ</li> <li>6. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาพื้นที่เลี้ยงปลาน้ำจืดได้ รายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น ก่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำรงชีวิตด้านการประมงต่อไป</li> </ol>
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอในจังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>เสริมสร้างการเรียนรู้และอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของจังหวัดปัตตานี</p> <p>1,172,770 บาท</p> <p>สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)</p> <p>-</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>ศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและติดตามผลโครงการขยายผลโครงการอาหารกลางวันและโครงการปิดทองหลังพระ</p> <p>1,184,250 บาท</p> <p>สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)</p> <p>-</p>
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>เพาะชำกล้าไม้ เฉลิมพระเกียรติ</p> <p>580,000 บาท</p> <p>สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)</p> <p>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี</p>
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด</p> <p>1,543,850 บาท</p> <p>สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาคุณภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันในเมืองเกษตรและอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี  1,214,200 บาท สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.) สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
<b>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาทรัพยากรชีวภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแนวศาสตร์พระราชาทำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี  1,279,300 บาท สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.) สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
<b>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ  1,267,600 บาท สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.) สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี
<b>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการตลาดดิจิทัล (การขายออนไลน์) แก่สมาชิกฟาร์มตัวอย่างฯ จังหวัดปัตตานี  349,400 บาท สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.) -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	สำนักงานจังหวัดปัตตานี (คพร.)
<b>10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม พ.ศ. 2565 - กันยายน พ.ศ. 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	8,591,370 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	1. สืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบรมวงศานุวงศ์ในพื้นที่ 2. ประชาชนได้รับการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตมากขึ้น 3. แผนงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริของจังหวัดปัตตานีมีการดำเนินงานอย่างเนื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>4. ประชาชนมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและสามารถกระตุ้นให้เกิดการน้อมนำเอาแนวทางพระราชดำริอันทรงคุณค่าไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเอง</p> <p>5. เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนระยะหริ่งที่อยู่ในพื้นที่โครงการศูนย์ฯ ให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นและความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>1. เยาวชน และประชาชนทั่วไปตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณและสามารถกระตุ้นให้เกิดการน้อมนำเอาแนวทางพระราชดำริอันทรงคุณค่าไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองมากขึ้น</p> <p>2. ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ สามารถพึ่งตนเองและการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพ</p> <p>3. ประชาชนได้รับการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ในการดูแลครอบครัวให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p> <p>4. น้อมนำศาสตร์พระราชทานเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชน</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 1 สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ
3. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
4. หลักการและเหตุผล	<p>โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้จังหวัดปัตตานีเป็นหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและแสดงความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป</p> <p>สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า พันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีความตั้งใจที่จะพัฒนาพื้นที่โครงการฯ สถานที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี พิกัด N 748285 E 763039 เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. เพื่อสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) และการอนุรักษ์ไม่มีค่าในท้องถิ่น คือ ต้นตะเคียนทอง</li> <li>2. เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียงรอบพื้นที่โครงการตามนโยบายรัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li> <li>3. เพื่อส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</li> </ol>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ผลិតกล้าไม่มีค่าและไม่เฉพาะถิ่นสำหรับแจกจ่ายประชาชน</li> <li>2. สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของระดับชุมชนในการดัดแปลงเป็นการสร้างรายได้ของชุมชน</li> <li>3. เพิ่มพื้นที่สีเขียวในท้องที่จังหวัดปัตตานีและบริเวณใกล้เคียง</li> </ol>

หัวข้อ	รายละเอียด
7. พื้นที่เป้าหมาย	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณหมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ปรับปรุงศูนย์อนุรักษ์พันธุกรรมพืช พื้นที่สาธารณะประโยชน์ หมู่ที่ 6 ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
งบประมาณ	3,774,600 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สาขาปัตตานี
10. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	3,774,600 บาท
12. ผลผลิต (Output)	จังหวัดปัตตานีมีศูนย์จัดแสดงเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ดำเนินโครงการสนองพระราชดำริ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. การดำเนินการตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ชุมชนมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ</li> <li>2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในด้านการปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำ การปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว</li> <li>3. จัดเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านพันธุกรรมพืช เพื่อการหนุนเสริมศาสตร์พระราชาศูนย์ธุรกิจพอเพียงการรวบรวมพันธุ์ไม้มีค่าท้องถิ่นตลอดจนพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจและพันธุ์ไม้มีค่าด้านสมุนไพร</li> <li>4. พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางธรรมชาติควบคู่ไปกับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</li> </ol>



แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเขตชุมชนและเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดปัตตานี
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 2 เขตชุมชนหลักของชาติให้ดำรงอยู่คู่สังคม
3. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
4. หลักการและเหตุผล	<p>เนื่องจากสถานการณ์ประเทศไทยในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้เกิดเหตุการณ์ ด้านความมั่นคงจากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ และเหตุการณ์กลุ่มความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมือง ก่อให้เกิดปัญหาการแตกแยกความสามัคคีของคนในพื้นที่ ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ได้มีกลุ่มบุคคลองค์กรที่ไม่เปิดเผยได้ทำการแฝงตัวปฏิบัติการทางลับทำการบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยใช้เครื่องมือผ่านเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ ไลน์ สื่อโซเชียลมีเดีย ฯลฯ และการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ปฏิบัติการกล่าวโจมตีใส่ร้ายบิดเบือนข้อเท็จจริงต่างๆ การบ่อนทำลายได้ขยายเป็นวงกว้างจากสังคมเมืองออกสู่ชนบท และมีแนวโน้มว่าจะเข้าสู่สถานศึกษาของชาติ ซึ่งทำให้เยาวชน ประชาชน อาจเข้าใจผิดและหลงเชื่อ ดังนั้น สถานการณ์การบ่อนทำลายในปัจจุบันจึงเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำดังกล่าว มิให้ขยายตัวเข้าสู่สถานศึกษา กลุ่มเยาวชน และประชาชน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี จึงมีความจำเป็นดำเนินการจัดทำ “โครงการเขตชุมชนและเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดปัตตานีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วม ของเยาวชน และประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และเป็นการบูรณาการร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในการนำสันติสุขสู่พื้นที่</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>1) เพื่อเสริมสร้างความรักสามัคคีของประชาชน กำลังภาคประชาชนในพื้นที่ให้ตระหนัก ในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>2) เพื่อให้เยาวชน ประชาชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างความรักสามัคคี ความปรองดองของเยาวชน ประชาชน และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เยาวชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และศึกษาดูงานในจังหวัดใกล้เคียง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	3) ประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และแนวทางการต่อต้านข้อมูลข่าวสารเท็จ (Fake NEWS) เกี่ยวกับสถาบันชาติ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p><u>ตัวชี้วัดกิจกรรมที่ 1 - 4</u></p> <p>- บุคลากรภาครัฐ จิตอาสา พลังมวลชน และภาคประชาชน ในพื้นที่ที่มีความตระหนักในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ น้อมรำลึกถึงบรรพบุรุษวีรชนผู้กล้าหาญที่ได้สละชีวิตเลือดเนื้อเพื่อปกป้องประชาชนและประเทศชาติ ทำให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และสร้างความภาคภูมิใจให้ตนเองและครอบครัว</p> <p><u>ตัวชี้วัดกิจกรรมที่ 5</u></p> <p>ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเยาวชน และประชาชน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักในความเป็นไทยมีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เสริมสร้างความรักสามัคคี ความปรองดองของเยาวชน ประชาชน และความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ</p> <p><u>ตัวชี้วัดกิจกรรมที่ 6</u></p> <p>ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่เข้าร่วมกิจกรรมสัญจรการสร้างการรับรู้และปลูกฝังความจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้กับประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสถาบันชาติมากขึ้น</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และพื้นที่ใกล้เคียง
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และการรวมพลังมวลชนเชิดชูสถาบันหลักของชาติ
งบประมาณ	380,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานจังหวัดปัตตานี
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลแด่พระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ และการรวมพลังมวลชนเชิดชูสถาบันหลักของชาติ
งบประมาณ	350,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานจังหวัดปัตตานี

หัวข้อ	รายละเอียด
<b>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบรมราชินีฯ และการรวมพลังมวลชนเชิดชูสถาบันหลักของชาติ  350,000 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี สำนักงานจังหวัดปัตตานี
<b>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดกิจกรรมสร้างเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์  1,860,000 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี สำนักงานจังหวัดปัตตานี
<b>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักในความเป็นไทยการจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์  530,520 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี -
<b>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</b>  งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สร้างการรับรู้และปลูกฝังความจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้กับประชาชนชาวจังหวัดปัตตานี  960,000 บาท ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี -
<b>9. หน่วยงานดำเนินการ</b>	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
<b>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</b>	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
<b>11. งบประมาณ</b>	4,430,520 บาท
<b>12. ผลผลิต (Output)</b>	<p><b>กิจกรรมที่ 1 – 4</b> บุคลากรภาครัฐ จิตอาสา พลังมวลชน และภาคประชาชน จังหวัดปัตตานี ได้รับรู้และตระหนักในความเป็นไทย การจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p><b>กิจกรรมที่ 5</b> เยาวชน จำนวน 150 คน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานีเกิดการสร้างเครือข่ายร่วมกัน และเกิดทัศนคติที่ดีในการพัฒนาพื้นที่พร้อมสร้างภูมิคุ้มกันในการหลีกเลี่ยงอบายมุข และสิ่งไม่ดี อันส่งผลต่อการถูกชักนำไปสู่การหลงผิดได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมที่ 6 ประชาชน 5,000 คน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน 12 อำเภอ ที่เข้าร่วมกิจกรรมสัญจรการสร้างการรับรู้และปลูกฝังความจงรักภักดี ในสถาบันพระมหากษัตริย์ให้กับประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสถาบันชาติมากขึ้น</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>1. บุคลากรภาครัฐ จิตอาสา พลังมวลชน และภาคประชาชน จังหวัดปัตตานี ที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับรู้และตระหนักในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>2. เยาวชน และประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ มีความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ และไม่หลงเชื่อจากการถูกชักจูงของกลุ่มผู้เห็นต่างจากทางการเมืองซึ่งอาจจะนำไปสู่การแตกแยกของเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ และมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสถาบันชาติมากขึ้น</p>

# ภาคผนวก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด  
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551  
จังหวัดปัตตานี

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> มอบให้ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใด ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</li> <li><input checked="" type="checkbox"/> มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</li> <li><input type="checkbox"/> แต่งตั้งคณะกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด</li> <li><input type="checkbox"/> ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ .....</li> </ul>	✓	
2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคมและผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551	✓	
3) การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(ลงชื่อ)

(นายราชิด สูดพุ่ม)

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี



รายงานการประชุม  
คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.)  
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น.  
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting)

**กรรมการผู้ร่วมประชุม**

๑. นายนิติ วิวัฒน์วานิช	(แทน) ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี	ประธานฯ
๒. ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม	รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี	
๓. นายณัฐกฤษ สิริโอสถ	ปลัดจังหวัดปัตตานี	
๔. นางสาว สุนีย์ หวันเตาะเลาะ	คลังจังหวัดปัตตานี	
๕. นายฉลาด แก้วขาว	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี	
๖. นายอำนาจ ศรีอินทร์เกื้อ	อุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี	
๗. นายสะนิ เหมทิม	แรงงานจังหวัดปัตตานี	
๘. นางสาวช่อ อังศุพานิช	พาณิชย์จังหวัดปัตตานี	
๙. นายสุชาติ ชายมัน	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี	
๑๐. นายสมจิตต์ ลักษณะอัฐ	ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี	
๑๑. นายเศรษฐ์ อัญญ์พีร์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	
๑๒. นายนิติ นิเดหะ	ประธานสันนิบาตเทศบาลจังหวัดปัตตานี	
๑๓. นางอนงค์ คารวนันท์	นายกเทศมนตรีตำบลรูสะมิแล	
๑๔. นายศิริชัย ปิติเจริญ	ประธานหอการค้าจังหวัดปัตตานี	
๑๕. นางสุภาวดี โชคสกุลนิมิตร	ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี	
๑๖. นางเปรมจิต หงส์อำไพ	(แทน) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี	
๑๗. นายณภพร ชู่อ่องสกุล	(แทน) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานี	
๑๘. นาวสาวปาหนัน บัวสาม	(แทน) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี	
๑๙. นายนันท์ สังข์ชุม	(แทน) ศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี	
๒๐. นายนายทวี สุกุลหรั่ง	(แทน) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี	
๒๑. นายวีระพงศ์ อาภารัตนคุณ	(แทน) รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	
๒๒. พ.ต.อ. กิรติ แวญโซ๊ะ	(แทน) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี	
๒๓. พ.อ. อีระ ศรีพงษ์	(แทน) รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดปัตตานี	
๒๔. นายสนธิ หนูสง	(แทน) หัวหน้าสำนักงานท่าเทียบเรือประมงปัตตานี	
๒๕. นางรติชา มุสิกโรจน์	(แทน) นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี	
๒๖. นายมณูญ แฉ่นแก้ว	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๒๗. ดร.อังคาร กาญจนเพชร	ผู้แทนภาคประชาสังคม	

๒๘. นางสาวก้าแก้ว เมณาคม	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๒๙. นายชุลลิกฟี ยูไซ้	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๓๐. นายอับดุลเลาะ วาแม	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๓๑. นางอารีย์ มาทวิ	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๓๒. นางอัสนะ จาราแว	ผู้แทนภาคประชาสังคม	
๓๓. นายชูชีพ ธรรมเพชร	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดปัตตานี	เลขานุการฯ
๓๔. นางสาวอันธิกา แก้วยะรัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูล เพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดปัตตานี	
๓๕. นายศรัณย์ เพชรพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดปัตตานี	

### **ผู้ไม่มาประชุม (ติดราชการ/ภารกิจสำคัญ)**

๑. นายราชิต สุดพุ่ม	ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
๒. นายสมนึก พรหมเขียว	รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
๓. ผู้อำนวยการกองยุทธการ กองบัญชาการทัพเรือภาคที่ ๒	
๔. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี	
๕. ประธานสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดปัตตานี	
๖. ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี	
๗. นายสุไลมาน ดาราโอ๊ะ	ผู้แทนภาคประชาสังคม
๘. นายจรินทร์ พรราชญ์เป็รื่อง	ผู้แทนภาคประชาสังคม
๙. นายมูหามะสุกรี มะสะนิง	ผู้แทนภาคประชาสังคม

### **ผู้เข้าร่วมประชุม**

๑. นายกาส เส้นโตะเย็บ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
๒. นายวัชระ ธรรมปัญญาสกุล	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
๓. นางสมนึก สิทธิการณา	สำนักงานพลังงานจังหวัดปัตตานี
๔. ว่าที่ ร.อ.ไฟโรจน์ หอมช่วย	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ สาขาปัตตานี
๕. นายเปรมวิทย์ นาศรี	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสายบุรี
๖. นายสุทิน รามแก้ว	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี
๗. นางรัชณี เอี่ยมฐานนท์	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๘. นายเสกสันต์ พันธุ์บุญมี	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๙. นางสาวเมืองเพลง ปัญญาโชติ	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๐. นายพิพัฒน์ สมโลก	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๑. นายจิรเมธ ประเสริฐสุข	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๒. นายปกรณ์ ปรีชาวุฒิเดช	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๓. นางสาวศาริญา เบ็ญอาหลี	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๔. นายก่อเกียรติ ตันพัฒนกิจ	สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๑๕. นางมณวิภา ศรีสายะ	สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๑๖. นางสาวชนิสรา จันทร์ฉาย	สำนักงานจังหวัดปัตตานี



## เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี (นายนิติ วิวัฒน์วานิช) ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานีเป็นประธานในการประชุมฯ ได้กล่าวเปิดและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

### ระเบียบวาระก่อนการประชุม การแสดงตัวตนของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.) ที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting)

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงดังนี้ ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จังหวัดปัตตานีมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) ดังนั้น เพื่อให้การประชุมเป็นไปตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงขอให้กรรมการฯ ที่เข้าร่วมประชุมฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) แสดงตัวตนเป็นรายบุคคล โดยขอให้รายงานชื่อพร้อมตำแหน่ง ผ่านกล่องในระบบ Zoom ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จักได้บันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการฯ ตามระเบียบต่อไป

### ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

จังหวัดปัตตานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.) และคณะอนุกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี เพื่อทำหน้าที่วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานจังหวัดเป็นไปตามหลักการ นโยบาย และระเบียบตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนด รวมทั้ง หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ ก.น.จ. หรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ซึ่งเป็นกรรมการตามคำสั่งใหม่ เนื่องจากคำสั่งชุดเดิมมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมกรรมการให้ครบถ้วนตามกรอบภารกิจงานมากขึ้น

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ ๕ ปี รอบใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของจังหวัดปัตตานี มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในจังหวัด การรวบรวมข้อมูลสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายสำคัญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กำหนด พร้อมทั้งได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ไปด้วยแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ ในวันที่จึงได้นำร่างแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าวฯ มาให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและรับรองอีกครั้ง จากนั้นจังหวัดปัตตานีจะได้ปรับปรุงร่างแผนฯ ให้สมบูรณ์และส่งให้หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการนี้ จึงได้เชิญคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ปน.) และผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ รวมถึง มีระเบียบวาระการประชุมเรื่องอื่น ๆ ที่จะรายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบด้วย

มติที่ประชุม : รับทราบตามที่ประธานฯ แจ้ง

**ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ  
จังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔**

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้เชิญคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดปัตตานี (ก.บ.จ.ป.น.) เข้าร่วมประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ สำนักงานจังหวัดปัตตานีในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมฯ จำนวน ๑๗ หน้า ซึ่งได้แจ้งเวียนให้กรรมการฯ ทราบแล้วตามหนังสือจังหวัดปัตตานี ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๑๗.๒/ว ๑๖๘๕๒ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุมฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่มีกรรมการฯ ท่านใดแจ้งความประสงค์ขอแก้ไขรายงานการประชุมฯ ดังกล่าว รวมทั้ง กรณีหากกรรมการฯ ท่านใดมีความประสงค์ที่จะแก้ไขเพิ่มเติม สามารถแจ้งฝ่ายเลขานุการฯ ได้โดยตรง รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุม ๑



ดาวน์โหลดรายงานการประชุม ก.บ.จ.ป.น. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔  
มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุมฯ

**ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ**

**๓.๑ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี  
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ขอเงินไว้เบิกเหลือมปี โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของ  
จังหวัดปัตตานีและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงข้อมูลดังนี้ ตามที่จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณ  
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงาน ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๔ ดังนี้

**๑) โครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ขอเงินไว้เบิกเหลือมปี**

๑.๑) งบจังหวัดได้กัณเงินไว้เบิกเหลือมปี จำนวน ๖ โครงการ ๙ รายการ งบประมาณ  
๖๗,๒๑๒,๒๙๒ บาท ขณะนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จทุกโครงการ เบิกจ่ายแล้ว ๖๗,๒๐๔,๙๙๘ บาท คิดเป็นร้อยละ  
๙๙.๙๙ ของวงเงินที่ขอเงินไว้ และมีวงเงินเหลือจ่ายส่งคืน ๗,๒๔๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑

๑.๒) งบกลุ่มจังหวัดได้กัณเงินไว้เบิกเหลือมปี จำนวน ๖ โครงการ ๘ รายการ งบประมาณ  
๖๐,๙๔๔,๗๗๕.๑๘ บาท ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕ โครงการ ๖ รายการ เบิกจ่ายแล้ว ๕๓,๗๕๖,๙๐๓ บาท คิดเป็น  
ร้อยละ ๘๘.๒๑ และยังไม่แล้วเสร็จ ๑ โครงการ ๒ รายการ คงเหลือที่ยังไม่เบิกจ่าย ๗,๑๘๗,๘๗๒.๑๘ บาท คิดเป็น  
ร้อยละ ๑๑.๗๙ คือ โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มและส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการประมงกลุ่มจังหวัด  
ภาคใต้ชายแดน ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งปัตตานี ขอเงินไว้เบิกเหลือมปี  
จำนวน ๑๘,๒๙๑,๓๙๒.๑๘ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๑,๑๐๓,๕๒๐ บาท คงเหลือที่ยังไม่เบิกอีก ๗,๑๘๗,๘๗๒.๑๘ บาท  
ทั้งนี้ ปัจจุบันดำเนินการแล้วประมาณร้อยละ ๙๕ ของเนื้องานทั้งหมด คาดว่าจะแล้วเสร็จพร้อมทั้งเบิกจ่ายงบประมาณ  
ทันภายในสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๔

## ๒) งบจังหวัดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕ โครงการ ๔๓ กิจกรรม ๑ รายการ (ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบ บูรณาการ) งบประมาณรวม ๑๕๕,๕๘๓,๕๐๐ บาท มีการยกเลิกไป ๑ โครงการ ๑ กิจกรรม โดยมีการโอนเปลี่ยนแปลง ไปใช้เงินเหลือจ่ายดำเนินโครงการสำรองฯ (๗๒) จำนวน ๒ โครงการ ๒ กิจกรรม งบประมาณรวม ๕,๐๓๓,๖๐๐ บาท และไปขยายผลโครงการเดิมจำนวน ๑ โครงการ ๑ กิจกรรม งบประมาณ ๔๖๓,๐๐๐ บาท สรุปโครงการทั้งสิ้นจำนวน ๑๖ โครงการ ๔๔ กิจกรรม ๑ รายการ ขณะนี้ได้มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณแล้วทั้งสิ้น ๙๕,๕๒๐,๘๑๕.๑๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๐ คงเหลืออีก ๕๙,๙๖๒,๔๔๔.๒๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๕ และมีเงินเหลือจ่ายรวม ๘๖,๒๔๐.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ทั้งนี้ คาดว่าจะต้องกันเงินไว้เบิกเหลือมปีจำนวน ๕ โครงการ วงเงินรวม ๕๒,๙๐๗,๒๐๐ บาท ซึ่งเป็นรายการที่ก่อหนี้ผูกพันไว้ทั้งหมดแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานจังหวัดปัตตานีจะสำรวจอีกครั้ง

## ๓) งบกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัดปัตตานีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จำนวน ๙ โครงการ ๑๐ รายการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๓๖,๕๔๘,๖๘๐ บาท และได้รับงบประมาณเหลือจ่ายเพิ่มเติมจำนวน ๒ รายการ งบประมาณรวม ๓,๘๓๔,๒๐๐ บาท รวมเป็น ๙ โครงการ ๑๒ รายการ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๓๖,๒๓๒,๘๘๐ บาท ขณะนี้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒ โครงการ ๓ รายการ อยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๗ โครงการ ๙ รายการ มีผลการเบิกจ่ายแล้ว ๓๔,๓๘๘,๒๑๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๘ คงเหลืออีก ๙๑,๑๓๗,๒๖๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๕ ซึ่งคาดว่าจำเป็นต้องขอกันเงินทั้งหมด

ทั้งนี้ สำนักงานจังหวัดปัตตานีได้ติดตามและเร่งรัดให้หน่วยดำเนินโครงการเร่งการ ดำเนินงานและเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมติดตามร่วมกับสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี เป็นประจำทุกเดือนด้วยแล้ว

**ประธานที่ประชุมฯ** ได้สั่งการเพิ่มเติมดังนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามและเร่งรัดการ ดำเนินโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จ สำหรับโครงการใดที่จำเป็นต้องกันเงินไว้เบิกเหลือมปีให้ประสาน และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและภายในกรอบเวลาที่กำหนด

**มติที่ประชุม :** รับทราบ

## ๓.๒ ผลการพิจารณาโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ ฐานรากของจังหวัดปัตตานี

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงดังนี้ จังหวัดปัตตานีได้รวบรวมข้อเสนอโครงการจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอโครงการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก (ภายใต้กลุ่มแผนงาน/โครงการ พื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนบนพื้นฐานของโอกาสและศักยภาพของท้องถิ่น : ระดับพื้นที่) จำนวน ๙๑ โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๗๔๙,๐๐๑,๙๗๓ บาท

โดยผลการพิจารณาโครงการที่จังหวัดปัตตานีเสนอจากคณะกรรมการกลั่นกรองการ ใช้จ่ายเงินกู้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยอนุมัติงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้จังหวัดดำเนินโครงการ ซึ่งโครงการของจังหวัดปัตตานีผ่านการพิจารณาจำนวน ๕๘ โครงการ งบประมาณรวม ๓๕๔,๖๖๐,๘๘๕ บาท

ประเภทโครงการ	จังหวัดเสนอ		ผลการพิจารณา		
	โครงการ	วงเงิน (บาท)	โครงการ	วงเงิน (บาท)	ร้อยละ
โครงการเสนอโดยจังหวัด	๔๖	๔๗๐,๑๘๖,๔๒๓	๑๗	๑๑๘,๓๗๘,๗๘๕	๒๕.๑๘
โครงการเสนอโดย อปท.	๔๕	๒๗๘,๘๑๕,๕๕๐	๔๑	๒๓๖,๒๘๒,๑๐๐	๘๔.๗๔
<b>รวมทั้งสิ้น</b>	<b>๙๑</b>	<b>๗๔๙,๐๐๑,๙๗๓</b>	<b>๕๘</b>	<b>๓๕๔,๖๖๐,๘๘๕</b>	<b>๔๗.๓๕</b>

ทั้งนี้ จังหวัดปัตตานีได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณเรียบร้อยแล้ว และทุกโครงการอยู่ระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ พร้อมทั้งขอเงินไว้เบิกเหลือปีต่อไป

**ประธานที่ประชุมฯ** ได้สั่งการเพิ่มเติมดังนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถกันเงินไว้เบิกเหลือปีได้ตามกำหนด และเป็นไปตามกรอบเวลา

**มติที่ประชุม :** รับทราบ

### ๓.๓ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงข้อมูลดังนี้ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนได้ดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ พร้อมๆ กับแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งได้ประชุมรับฟังความคิดเห็นและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว สรุปสาระสำคัญตามยุทธศาสตร์ดังนี้

**เป้าหมายการพัฒนา**กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

**“ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน**

**บนสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”**

**ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้**

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** พัฒนาคูณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าภาคเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด เช่น ยางพารา ปาล์ม ผลไม้ โดยเน้นการพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต

๒) ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตเพื่อการพึ่งตนเองโดยส่งเสริมการทำวนเกษตร เกษตรผสมผสาน การปลูกพืชหรือทำปศุสัตว์ร่วมยาง ปาล์ม ของเกษตรกรที่ทำเกษตรเชิงเดี่ยว เช่น ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน

๓) การส่งเสริมและยกระดับการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปของเกษตรกรรายย่อยสู่การเลี้ยงเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะ (โคเนื้อ แพะ ไก่เบตง)

๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตยางพารา

๕) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตปาล์ม น้ำมัน

๖) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผลและมะพร้าว

๗) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้ง และสัตว์น้ำชายฝั่ง

๘) พัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลจากวัตถุดิบการเกษตรในพื้นที่

๙) พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ให้มีความสามารถแข่งขันได้ให้เข้าถึงแหล่งทุน และสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน บนฐาน อัตลักษณ์พหุวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเมืองเก่า โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

๒) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกระแสหลักและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

๓) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน เมืองสุโขทัย-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศกลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม

### ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้าชายแดน

#### แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนาด้านชายแดนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
- ๒) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด และพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อเชื่อมโยงการค้า การตลาดและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ กลุ่มอาเซียนและกลุ่มประเทศมุสลิม
- ๓) พัฒนาเมืองสุโขทัย-โก-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน

### ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงานและสาธารณสุข

#### เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข

#### แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อประกอบอาชีพ
- ๒) ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
- ๓) พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน
- ๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
- ๕) พัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ
- ๖) สนับสนุนสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะการเลี้ยงดูทารก
- ๗) สนับสนุนให้กีฬาเป็นฐานในการสร้างวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และแก้ปัญหาสังคม
- ๘) ส่งเสริมลดปริมาณขยะจากต้นทางเพื่อนำไปสู่ Zero Waste
- ๙) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์
- ๑๐) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

มติที่ประชุม : รับทราบ

## ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

### ๔.๑ ร่างแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงข้อมูลแผนฯ ดังนี้ จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึง เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และแนวทางปฏิบัติตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) กำหนด โดยให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่เป็นหลัก ผนวกกับการเชื่อมโยงแผนในทุกระดับตั้งแต่แผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้เกิดมิติการพัฒนาที่สอดคล้องกัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑) เดือนเมษายน ๒๕๖๔ แจ้งขอความร่วมมือหน่วยงานในจังหวัดจัดส่งข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและประกอบการจัดแผนพัฒนาจังหวัดรอบใหม่

๒) เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ แจ้งซักซ้อมหลักเกณฑ์และแนวทางการเสนอโครงการเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓) เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๔ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๔) เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ดำเนินการจัดประชุมระดมความคิดเห็น ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom) เพื่อกำหนดแนวทางและทิศทางในการพัฒนาจังหวัด โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ทุกภาคส่วนในจังหวัดปัตตานี โดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนา แนวทางการพัฒนา ตัวชี้วัด เป็นต้น พร้อมทั้งได้สัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึก กลุ่มเป้าหมายสำคัญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

๕) กันยายน ๒๕๖๔ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจากทุกภาคส่วน จัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ พร้อมทั้งจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปัตตานี ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

(๑.๑) ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ แนวทางการพัฒนาที่ ๖ เรื่อง ส่งเสริมการท่องเที่ยว เน้นคุณค่าการท่องเที่ยว สีเขียว ควรจะเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนซึ่งวางแนวทางในการเป็น ศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ Eco tourism เชิงวัฒนธรรม เชื่อมโยงกับชุมชน

**ปรับแก้ไข :** ส่งเสริมและการพัฒนาจังหวัดด้วยทุนทางวัฒนธรรมให้ปัตตานี เป็น “เมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)” ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ธรรมชาติ และเมืองเก่า โดยการให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT)”

(๑.๒) ตัวชี้วัดเรื่อง อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ให้เพิ่มค่าเป้าหมายเพื่อความท้าทายในการดำเนินงาน

**ปรับแก้ไข :**

- ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายตัวชี้วัดเรื่อง อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มค่าเป้าหมายในปี ๖๖ เป็นร้อยละ ๓.๐๐ และปีถัดไปเพิ่มสะสมปีละ ร้อยละ ๑.๐๐ รวม ๕ ปี เป้าหมายร้อยละ ๗.๐๐

- เพิ่มตัวชี้วัดเรื่อง จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดปัตตานี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น โดยตั้งค่าเป้าหมาย ปี ๖๖ - ๖๗ เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ ๗ ส่วนปี ๖๘ - ๖๙ เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ ๑๐ และปีสุดท้าย (ปี ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ เฉลี่ย ๕ ปี ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ ๑๐

(๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี ได้เสนอให้ปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดดังนี้

(๒.๑) ตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ประเด็นเรื่อง ประชาชนมีความ เป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีงานทำ ตัวชี้วัดเรื่อง อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง

**ปรับแก้ไข :** อัตราการเปลี่ยนแปลงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่อยู่ใต้เส้นความ ยากจนลดลง โดยค่าเป้าหมายระยะ ๕ ปี ยังคงเดิม

(๒.๒) ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๓ ตัวชี้วัดที่ ๑ เรื่อง ร้อยละของ คนจนที่มีปัญหาด้านรายได้ลดลง

**ปรับแก้ไข :** ร้อยละของครัวเรือนที่มีปัญหาด้านรายได้ลดลง โดยค่าเป้าหมาย ระยะ ๕ ปี ยังคงเดิม

(๓) คุณเวทมนต์ ผู้แทนภาคประชาสังคม ได้เสนอแนะเรื่อง การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ที่ลดลงอย่างมาก ควรปล่อยสัตว์น้ำเข้าไปเสริม อีกทั้งต้องสร้างจิตสำนึกในการหวงแหนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

**ปรับแก้ไข :** ได้เพิ่มแนวทางปฏิบัติและมาตรการส่งเสริมภายใต้แนวทางการพัฒนา เรื่อง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนา จังหวัดที่ ๒ คือ เพิ่มจำนวนสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ สร้างแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ และฟื้นฟูแหล่งหญ้าทะเล เพื่อการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ตรวจสอบเฝ้าระวังเครื่องมือประมงผิดกฎหมาย

(๔) พลังงานจังหวัดปัตตานี ได้เสนอความคิดเห็นดังนี้

(๔.๑) เพิ่มแนวทางในการพัฒนาการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงพลังงานทดแทน

ได้กำหนดแนวทางดังกล่าวไว้แล้วตามแนวทางการพัฒนาเรื่อง การพัฒนาระบบการอนุรักษ์พลังงานให้มีความยั่งยืนในพื้นที่แล้ว ภายใต้ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ และเพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้เพิ่มเติมเรื่อง การสร้างจิตสำนึกในการใช้พลังงาน การอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก เช่น การส่งเสริมการใช้เตาชีวมวล เป็นต้น เข้าไปในแนวทางปฏิบัติด้วยแล้ว

(๔.๒) การส่งเสริมและขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนให้เอื้อยขึ้น

ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้แล้วในประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ภายใต้หัวข้อแนวทางการพัฒนาเรื่อง การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล” ซึ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความรู้ ทักษะให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ให้เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้ง การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

(๔.๓) การปรับใช้ประโยชน์จากพื้นที่นาร้าง ด้วยการเกษตรแบบอินทรีย์

ได้บรรจุแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัดแล้ว ตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๓ เรื่องความยากจน แนวทางการพัฒนาเรื่อง การส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรที่ยากจน จัดการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพื่อส่งเสริมทำเกษตร ด้วยแล้ว

(๕) ดร.อังการ ผู้แทนภาคประชาสังคม เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ การสร้างความเข้มแข็งของพหุวัฒนธรรม ควรระบุให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ควรเน้นให้มีมิติเชิงวัฒนธรรม นำภาคเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศรัทธา

**ปรับแก้ไข :** ได้เพิ่มเติมความหมายในคำนิยามเกี่ยวกับ “การเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยทุนทางวัฒนธรรม” ไว้ตอนท้าย รวมทั้ง เพิ่มแนวทางการพัฒนาด้านท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนาจังหวัดบนฐานทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นแหล่ง “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)” ที่เชื่อมโยงกับภาคการค้าและบริการ การพัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงศรัทธา เชิงวัฒนธรรม และเมืองเก่า โดยการปรับสภาพแวดล้อมของชุมชน พัฒนาการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

**สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐**

**เป้าหมายการพัฒนา**

**“เกษตรกรรมยั่งยืน ผลักดันท่าฮาลาลคุณภาพ ทุนทางสังคมเข้มแข็ง**

**ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งและสันติสุข”**

โดยมุ่งพัฒนา ๓ ประเด็นหลัก คือ

(๑) ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ การยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร สนับสนุนระดับครัวเรือนในการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้า การเกษตรใหม่มูลค่าสูงขึ้น

(๒) การนำปรัชญาวิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาล มาเป็นกรอบในการผลิตเพื่อการบริโภคเชิงพาณิชย์ ที่มีเป้าหมายให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) การร้อยรัด เชื่อมโยง และมีเครือข่ายการเชื่อมต่อทุนทางสังคมที่หลากหลาย ส่งเสริมโครงสร้างทุนทางสังคมทุกด้านให้เข้มแข็ง เพื่อทำให้สังคมก้าวหน้าได้อย่างมั่นคงและมีสุข และเกิดพลังขับเคลื่อนสังคมที่พึงประสงค์

(๔) จังหวัดปัตตานีเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข เป็นพื้นที่ที่ยอมรับ ให้เกียรติ และอยู่ร่วมกันได้บนความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน

**ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา เป้าหมายรวมของการพัฒนาจังหวัดปัตตานี**

ในห้วง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วย ๓ เป้าประสงค์หลัก คือ เศรษฐกิจฐานรากเติบโต ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้และมีงานทำ และสังคมสันติสุข ดังนี้

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย					พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
เศรษฐกิจฐานรากเติบโต	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้และมีงานทำ	อัตราการเปลี่ยนแปลงรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ) ลดลง	๐.๕	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	๐.๕	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อหัวของประชากรเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (ร้อยละ) เพิ่มขึ้น	๐.๕	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	สนง.คลังจังหวัดปัตตานี
สังคมสันติสุข	อัตราการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ความไม่สงบ (ร้อยละ) ลดลง	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๔๐	๔๕	๔๐	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

**ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้**

(๑) เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขปึก

ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ๘ ด้าน ดังนี้

(๑.๑) สร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตรและการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model

(๑.๒) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล

(๑.๓) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco Tourism)



(๑.๔) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสินค้าเกษตรแปรรูปสู่อาหารปลอดภัย และอาหารเพื่ออนาคต

(๑.๕) ส่งเสริมพื้นที่ทำกินและการปรับเปลี่ยน “นาร้างเป็นนาดี” ด้วยเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย

(๑.๖) พัฒนาการตลาดปศุสัตว์ ด้วยการแยกเจาะตลาด

(๑.๗) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของจังหวัดด้วย “การตลาดดิจิทัล”

(๑.๘) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ

## **(๒) การพัฒนาสังคมและศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน**

**ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ๖ ด้าน ดังนี้**

(๒.๑) การจัดการชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง ความรู้สึกความเป็นเจ้าของ และความเชื่อมโยงสังคมวัฒนธรรมในทุกมิติ

(๒.๒) ยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้กลไกการพัฒนาคุณภาพคนโดยครอบคลุมทุกระดับการศึกษา เพื่อคุณภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๒.๓) ส่งเสริมความหลากหลายของระบบการศึกษาและเปิดช่องทางสู่การพัฒนาอาชีพที่เชี่ยวชาญและโดดเด่นให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาเศรษฐกิจตามบริบทของในพื้นที่

(๒.๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็นพหุวัฒนธรรม

(๒.๕) การเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกช่วงวัย

(๒.๖) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศให้มีความสมดุลและยั่งยืน

## **(๓) การลดความยากจนข้ามรุ่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง**

**ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ๔ ด้าน ดังนี้**

(๓.๑) ลดความยากจนข้ามรุ่น โดยยกระดับการศึกษาของครัวเรือนยากจน และพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

(๓.๒) การพัฒนาการเข้าถึงระบบการคุ้มครองทางสังคมของคนยากจน

(๓.๓) ส่งเสริมให้คนยากจนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นธรรมกับผู้นำท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ

(๓.๔) พัฒนาโมเดลแก๊จนที่สอดคล้องกับศักยภาพและระบบการดำรงชีพของคนจนตามมิติของทุนและบริบทของพื้นที่ สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

## **(๔) เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข**

**ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ๗ ด้าน ดังนี้**

(๔.๑) เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาระบบบริการของรัฐ โดยยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

(๔.๒) ส่งเสริมการรับรู้และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพูดคุยด้วยสันติสุขอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้นำชุมชนเป็นตัวขับเคลื่อนและภาคประชาสังคมตัวประสาน

(๔.๓) สนับสนุนการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงอย่างเป็นระบบผ่านการขับเคลื่อนของผู้นำชุมชนและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมกำหนดแนวทาง การสร้างความสามัคคีปรองดอง

(๔.๔) พัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการระบบตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของข่าวปลอมที่อาจสร้างความแตกแยกในสังคมได้

(๔.๕) เสริมสร้างขีดความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้วยระบบการเฝ้าระวังโดยอาสาสมัครชุมชนควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี

(๔.๖) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่ภายใต้บริบทความแตกต่างทางอัตลักษณ์ และการอำนวยความสะดวก โดยการใช้กระบวนการยุติธรรมและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อลดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับภาครัฐ

(๔.๗) การป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

**สรุปแผนงานและโครงการสำคัญ ดังนี้**

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑**

แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเกษตรในทุกมิติ

แผนงานที่ ๒ พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน

แผนงานที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านท่องเที่ยว

แผนงานที่ ๔ พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๒**

แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน

แผนงานที่ ๒ ส่งเสริมศักยภาพแรงงานและทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

แผนงานที่ ๓ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

แผนงานที่ ๔ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๓**

แผนงานที่ ๑ แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและยากจนทุกด้าน

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๔**

แผนงานที่ ๑ สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการพระราชดำริ

แผนงานที่ ๒ เชิดชูสถาบันหลักของชาติให้ดำรงอยู่คู่สังคม

สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ											
			พ.ศ.๒๕๖๖	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๗	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๘	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๙	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๗๐	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐	ร้อยละ
งบประมาณจังหวัด	๓๙	๘๖	๕๗๖,๕๕๗,๔๓๐	๑๗.๓๓	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑,๑๗๓,๔๔๐,๗๕๐	๒๙.๙๑
งบประมาณกระทรวง/กรม	๔๕	-	๖๖๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๙.๙๕	-	-	-	-	-	-	-	-	๖๖๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๖.๙๑
งบประมาณ อปท.	๑๑	-	๒,๐๘๖,๔๓๗,๔๐๐	๖๒.๗๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๒,๐๘๖,๔๓๗,๔๐๐	๕๓.๑๘
งบประมาณเอกชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	๙๕	๘๖	๓,๓๒๖,๔๙๔,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๓,๙๒๓,๓๗๘,๑๕๐	๑๐๐.๐๐

สรุปการจำแนกงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำแนกตามประเด็นการพัฒนา

แผนงาน	โครงการ	กิจกรรม	ปีงบประมาณ											
			พ.ศ.๒๕๖๖	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๗	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๘	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๙	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๗๐	ร้อยละ	พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐	ร้อยละ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑	๘๓	๕๓	๓,๒๗๑,๙๕๓,๒๐๐	๙๘.๓๖	๙๘,๔๕๓,๘๐๐	๖๕.๙๘	๙๘,๔๕๓,๘๐๐	๖๕.๙๘	๙๘,๔๕๓,๘๐๐	๖๕.๙๘	๙๘,๔๕๓,๘๐๐	๖๕.๙๘	๓,๖๖๕,๗๖๘,๔๐๐	๙๓.๔๓
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒	๗	๑๖	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๐.๗๓	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๑๖.๑๙	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๑๖.๑๙	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๑๖.๑๙	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๑๖.๑๙	๑๒๐,๘๓๐,๒๐๐	๓.๐๘
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓	๒	๒	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๐.๔๑	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๙.๑๐	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๙.๑๐	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๙.๑๐	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๙.๑๐	๖๗,๘๙๕,๕๐๐	๑.๗๓
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔	๓	๑๕	๑๖,๗๙๖,๔๙๐	๐.๕๐	๑๓,๐๒๑,๘๙๐	๘.๗๓	๑๓,๐๒๑,๘๙๐	๘.๗๓	๑๓,๐๒๑,๘๙๐	๘.๗๓	๑๓,๐๒๑,๘๙๐	๘.๗๓	๖๘,๘๘๔,๐๕๐	๑.๗๖
	๙๕	๘๖	๓,๓๒๖,๔๙๔,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๔๙,๒๒๐,๘๓๐	๑๐๐.๐๐	๓,๙๒๓,๓๗๘,๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ	๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐		๙,๐๐๐,๐๐๐	
--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--

**ดร.อังคาร** ได้นำเสนอข้อมูลดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีค่อนข้างเยอะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันและเตรียมความพร้อมโดยการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ในทุกพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและลงมือทำ แล้วภาครัฐคอยให้การสนับสนุน ซึ่งสิ่งที่น่าเป็นห่วงสำหรับจังหวัดปัตตานี ๒ ประการที่ต้องเร่งแก้ไข คือ ๑) เรื่องของวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นสิ่งที่สะท้อนให้คนภายนอกได้เห็น และ ๒) เรื่องการประมง โดยจากเรือประมงในพื้นที่ที่มีประมาณ ๘ พันลำ ซึ่งขณะนี้เหลือเพียงแค่ประมาณ ๔๐๐ ลำ จำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาโดยด่วน

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงข้อมูลดังนี้ ในช่วงปีที่ผ่านมาจังหวัดปัตตานีแก้ไขปัญหาเรื่องการประมงผ่านการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนไทยไปด้วยกัน ซึ่งการแก้ไขปัญหาด้านประมงถือเป็นเรื่องเร่งด่วนและมีความสำคัญ โดยสำนักงานประมงจังหวัดปัตตานีในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักได้เสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยแล้ว ทั้งการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรสัตว์น้ำ และชุมชนประมงในพื้นที่รวมทั้ง ศอ.บต. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการนำเรือประมงออกนอกระบบด้วยแล้วเช่นกัน

**ประธานสภาอุตสาหกรรมฯ** ได้นำเสนอดังนี้ ที่ผ่านมาภาคอุตสาหกรรมประมงได้รับผลกระทบอย่างหนักมาก โดยแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีควรสะท้อนปัญหาว่า เพราะเหตุใดที่ทำให้ภาคการประมงของจังหวัดปัตตานีถึงได้ถดถอยลงไปอย่างมาก รวมถึงปัญหาเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงอยากให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยตรง และให้มีภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เนื่องจากที่ผ่านมาภาคเอกชนไม่ค่อยได้เข้าไปมีบทบาทเท่าที่ควร อีกทั้งไม่ควรทอดทิ้งภาคการประมงเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นจะต้องทบทวนการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย

**ประธานที่ประชุมฯ** ได้นำเสนอดังนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อเสนอและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

**มติที่ประชุม :** เห็นชอบร่างแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

#### ๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของจังหวัดปัตตานี

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงข้อมูลฯ ดังนี้ โดยหลักเกณฑ์ตามมติคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กำหนดให้จังหวัดต้องเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่า ของกรอบจัดสรรฯ หากเสนอเกินกรอบ จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ ๒ เท่า เท่านั้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรอบจัดสรรการงบประมาณของจังหวัดปัตตานี คือ งบพัฒนา ๒๘๓.๗๙๙๗ ล้านบาท งบบริหาร ๙ ล้านบาท รวมกรอบจัดสรร ๒๙๒.๗๙๙๗ ล้านบาท ดังนั้นจังหวัดปัตตานีจึงต้องเสนอโครงการและงบประมาณจำนวน ไม่น้อยกว่า ๔๓๙.๑๙๙๕ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๕๘๕.๕๙๙๔ ล้านบาท

จังหวัดปัตตานีได้รวบรวมข้อเสนอโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่เสนอรายละเอียดโครงการและขอรับการจัดสรรงบประมาณของงบจังหวัด ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาคัดเลือกมาแล้ว จำนวน ๓๙ โครงการ ๘๖ กิจกรรม ๑ รายการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๕๘๕,๕๕๗,๔๓๐ บาท

**สรุปงบหน้าแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

**แยกตามประเด็นการพัฒนาจังหวัด**

ที่	ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	โครงการ	กิจกรรม	วงเงิน (บาท)	ร้อยละ
๑	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๑ เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก การเกษตรแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้า การบริการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	๒๗	๕๓	๕๒๒,๐๑๕,๘๐๐	๘๙.๑๕

ที่	ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	โครงการ	กิจกรรม	วงเงิน (บาท)	ร้อยละ
๒	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๒ การพัฒนาสังคม และศักยภาพคนทุกช่วงวัย ชุมชนน่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	๗	๑๖	๒๔,๑๖๖,๐๔๐	๔.๑๓
๓	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๓ ลดความยากจน ข้ำมรุ้่นและความเหลื่อมล้ำ ภายใต้บริบทสังคม พหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง	๒	๒	๑๓,๕๗๙,๑๐๐	๒.๓๒
๔	ประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่ ๔ เสริมสร้างความ มั่นคงและสังคมแห่งสันติสุข	๓	๑๕	๑๖,๗๙๖,๔๙๐	๒.๘๗
	ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ			๙,๐๐๐,๐๐๐	๑.๕๔
	<b>รวมทั้งสิ้น</b>	<b>๓๙</b>	<b>๘๖</b>	<b>๕๘๕,๕๕๗,๔๓๐</b>	<b>๑๐๐.๐๐</b>

มติที่ประชุม : เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดปัตตานี ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พร้อมทั้งเห็นชอบกรอบวงเงินและโครงการเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป

#### ๔.๓ ร่างแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่จังหวัดขอรับ การสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของ แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงข้อมูลฯ ดังนี้ ตามหนังสือแนวทางของสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดให้จังหวัดจัดทำสรุปแผนงานโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่จังหวัด ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรม เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนพัฒนา จังหวัด ซึ่งจะต้องเป็นแผนงานโครงการที่มีความสำคัญสูงและมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัด โดยให้ เสนอแผนงานโครงการได้ไม่เกิน ๑๐ โครงการ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะเป็นหน่วยประมวลรวบรวม และประสาน กระทรวง/กรมต่าง ๆ เพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวง/กรมต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้รวบรวมแผนงานโครงการที่หน่วยงานเสนอมาให้จังหวัดปัตตานี พิจารณาเบื้องต้นแล้ว เป็นแผนงานโครงการที่มีวงเงินงบประมาณสูง มีความสำคัญต่อพื้นที่ และมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัด ดังนี้

กระทรวง/กรม	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
กระทรวงมหาดไทย	๑๐	๒,๒๙๑,๒๖๖,๔๐๐
๑. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	๔	๒,๐๖๑,๙๖๖,๔๐๐
๒. กรมโยธาธิการและผังเมือง	๖	๒๒๙,๓๐๐,๐๐๐
<b>รวมทั้งสิ้น ๑ กระทรวง ๒ กรม</b>	<b>๑๐</b>	<b>๒,๒๙๑,๒๖๖,๔๐๐</b>

ว่าที่ร้อยตรี ตรีภูม ทรธรรม รอง ผวจ.ป.น. ได้สอบถามข้อมูล ดังนี้ ลำดับ ๑๐ โครงการ ตามบัญชีโครงการที่จะเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวง/กรม จะทำอย่างไรให้โครงการมีความต่อเนื่อง เนื่องจากส่วนใหญ่จะดำเนินการในพื้นที่ตำบลปะกาฮะรัง โดยดำเนินการเป็นช่วงๆ เป็นระยะ ซึ่งบางโครงการอาจจะ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ส่งผลทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการป้องกันปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ได้

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงดังนี้ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดปัตตานีได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมโยธาธิการและผังเมือง และได้เสนอเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี มีจำนวน ๔๕ โครงการ งบประมาณรวม ๖๖๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีทั้งโครงการประเภทก่อสร้างเขื่อนและถนนในชุมชน โดย ๖ โครงการที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้คัดเลือกมาเข้าแผนนั้นเป็นโครงการประเภทก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วม ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ ประกอบกับคัดเลือกโครงการที่มีวงเงินงบประมาณสูงที่สุดเรียงตามลำดับ สำหรับเรื่องความต่อเนื่องของโครงการที่เสนอเป็นช่วงหรือเป็นตอนตามข้อสังเกตนั้น โครงการก่อสร้างเขื่อนตลอดพื้นที่ สามารถดำเนินการเป็นช่วงหรือตอนได้เพื่อป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมบริเวณพื้นที่ดำเนินโครงการ และกรณีที่ยังไม่ได้ได้รับการจัดสรรงบประมาณภายในปี ๒๕๖๖ ก็สามารถเสนอใหม่ในปีถัดไป แต่ทั้งนี้ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองฯ ได้เสนอทุกโครงการให้กรมฯ ทั้งหมดแล้ว

**ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม รอง ผวจ.ปน.** ได้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ ๑๐ โครงการตามที่เสนอ ได้จัดลำดับความสำคัญไว้แล้วหรือยัง

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงดังนี้ ทั้ง ๑๐ โครงการที่เสนอ โดยฝ่ายเลขานุการฯ ยังไม่ได้จัดลำดับความสำคัญ เมื่อที่ประชุมพิจารณาเห็นชอบแล้วก็จะได้ประสานหน่วยดำเนินโครงการเพื่อจัดลำดับอีกครั้ง

**ดร.อังคาร** ได้นำเสนอข้อมูลดังนี้ ขอเสนอให้มีการขุดแก้มลิงขนาดใหญ่ในพื้นที่ตำบลปะกาสะรัง เพื่อเก็บน้ำที่ท่วมในทศวรรษที่ผ่านมาไว้ใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ โดยทำเป็นระบบในภาพรวมทั้งตำบล แต่จำเป็นต้องหาพื้นที่เพื่อดำเนินการ พร้อมทั้งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

**ว่าที่ร้อยตรี ตระกูล โทธรรม รอง ผวจ.ปน.** ได้นำเสนอข้อมูลดังนี้ จากการสำรวจพบว่า ที่ดินในพื้นที่ตำบลปะกาสะรังส่วนใหญ่มีเอกสารสิทธิ์ทั้งสิ้น ไม่ค่อยมีที่สาธารณะประโยชน์

**มติที่ประชุม :** เห็นชอบแผนงานโครงการและวงเงินในการเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวง/กรม เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนจังหวัดปัตตานี

#### ๔.๔ ร่างแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานี

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงข้อมูลฯ ดังนี้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลมีหนังสือแจ้งจังหวัดปัตตานีว่า ได้ดำเนินการร่วมกับจังหวัดปัตตานีจัดทำ (ร่าง) แผนส่งเสริมเศรษฐกิจรายพื้นที่จังหวัดปัตตานี สำเร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดปัตตานี ให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ ภายใต้แนวคิด “เมืองเกษตรอัจฉริยะ” เน้นการเพิ่มมูลค่าภาคเกษตรด้วยผลิตภัณฑ์ฮาลาล เพื่อยกระดับพื้นที่ตามศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล บนความเข้าใจและความร่วมมือของชุมชน และมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มีระบบเศรษฐกิจที่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง จากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่หรือท้องถิ่น ทั้งนี้ จังหวัดปัตตานีได้นำร่างแผนฯ ดังกล่าว ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ด้วยแล้ว

**นางรัชณี เอี่ยมฐานนท์ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล** ให้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลมีภารกิจหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมสู่ยุคดิจิทัล มุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้เกิดการประยุกต์ใช้ดิจิทัลทั้งภาคธุรกิจ ภาคสังคม และประชาชน รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัล ที่ผ่านมาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลยังกระจุกตัวอยู่ในสังคมเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับพื้นที่ยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนนัก จึงมีแนวคิดในการจัดทำแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลรายพื้นที่ โดยเบื้องต้นได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลรายพื้นที่ในพื้นที่ที่มีความพร้อมเริ่มต้น ๕ พื้นที่ ๒๒ จังหวัด และจะขยายผลการดำเนินการให้ครบ ๓๗ จังหวัดในระยะต่อไป โดยจังหวัดปัตตานีเป็นหนึ่งใน ๒๒ จังหวัดที่มีความพร้อมและได้รับการคัดเลือกดำเนินการ สรุปลักษณะสำคัญของแผนส่งเสริมเศรษฐกิจรายพื้นที่ฯ มีดังนี้

### หลักการของแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลรายพื้นที่ ดังนี้

- (๑) เป็นแผนปฏิบัติการที่ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลรายพื้นที่
- (๒) มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปพัฒนาพื้นที่
- (๓) มุ่งเน้นการทำงานเฉพาะเรื่อง (Theme) ตามความต้องการของพื้นที่ และกิจการสาขาจะให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนเป็นลำดับแรก
- (๔) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลอื่นๆ ที่กำลังดำเนินงานอยู่ ยังคงดำเนินงานต่อเนื่องในภารกิจประจำ

**เป้าหมาย** คือ “เมืองเกษตรอัจฉริยะ” ภายใต้กรอบแนวคิดเมืองเกษตรอัจฉริยะ มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าภาคเกษตรด้วยผลิตภัณฑ์ฮาลาล

### กรอบแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานี

#### กำลังคนดิจิทัล

- (๑) ส่งเสริมการเพิ่มทักษะ (Up-skilling) และเสริมทักษะใหม่ (Re-skilling) ด้านดิจิทัล
- (๒) ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ สร้างสรรค์นวัตกรรม
- (๓) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่
- (๔) ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์
- (๕) ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลกำลังคนภาครัฐในพื้นที่

#### เศรษฐกิจดิจิทัล

- (๖) ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดห่วงโซ่มูลค่า
- (๗) ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรแปรรูป
- (๘) ประยุกต์ใช้ดิจิทัล หรือพัฒนาแอปพลิเคชัน เชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของธุรกิจท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- (๙) ส่งเสริมการสร้างตลาดให้กับผู้ประกอบการดิจิทัลในพื้นที่ (ทั้ง Digital Provider และ Digital Startup)

#### (๑๐) พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าดิจิทัล

#### สังคมดิจิทัล

- (๑๑) ส่งเสริมการยกระดับศูนย์ดิจิทัลชุมชน สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่
- (๑๒) ส่งเสริมการสร้างความรู้ทางดิจิทัลให้กับประชาชน หรือกลุ่มเปราะบางในพื้นที่
- (๑๓) สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาชุมชน

#### ระบบนิเวศดิจิทัล

- (๑๔) ส่งเสริมการพัฒนาโครงการ Smart City
- (๑๕) เร่งพัฒนา City Data Platform เพื่อการบริหารจัดการ Smart City ในด้านต่างๆ

#### ผลผลิต

- (๑) เพิ่มศักยภาพกำลังคนด้านดิจิทัล ไม่น้อยกว่า ๑,๑๕๕ คนต่อปี
- (๒) จำนวนธุรกิจด้านการเกษตรที่ปรับเปลี่ยนสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล ไม่น้อยกว่า ๕๒ รายต่อปี
- (๓) อัตราการเติบโตของมูลค่าตลาดอุตสาหกรรมดิจิทัลในพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี
- (๔) ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลในมิติต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ชุมชนต่อปี
- (๕) เกิด Data Platforms โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาเมืองอัจฉริยะภายในปี ๒๕๖๖

**ผลลัพธ์** พัฒนาการเกษตรสู่ Smart Farm เพิ่มมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล ร้อยละ ๑.๕ ต่อปี

**ผลกระทบ** ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในการเพิ่มรายได้ต่อหัวของประชากร ในพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

**กลไกการขับเคลื่อน** การขับเคลื่อนแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานีให้บรรลุเป้าหมายในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องดำเนินการผ่านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างพันธมิตรทุกภาคส่วน ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลส่วนกลาง และสำนักงานฯ สาขาภาคใต้ตอนล่าง จะทำหน้าที่ประสานงาน อำนวยความสะดวก และดำเนินการขับเคลื่อนแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานีผ่านแผนงานโครงการในลักษณะโปรแกรมมุ่งเป้าในระดับประเทศหรือระดับพื้นที่ตามความเหมาะสม

**ดร.อังคาร** ได้นำเสนอดังนี้ รัฐสภามีใจเป็นอย่างไรที่จังหวัดปัตตานีเป็น ๑ ใน ๒๒ จังหวัดนำร่องของประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่มากสำหรับจังหวัดปัตตานี โดยต่อไปในอนาคตสังคมดิจิทัลจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น และทุกคนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจึงจำเป็นต้องเข้ามาส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนได้รับรู้และรับทราบ พร้อมทั้งการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งควรวางรากฐานเรื่องดังกล่าวกับเยาวชนในพื้นที่ด้วย

**เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี** ได้นำเสนอดังนี้ โดยแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ส่งเสริมและขับเคลื่อนเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร หน่วยงานเกษตรในพื้นที่จึงมีบทบาทสำคัญในการเตรียมคนให้พร้อม เช่น กลุ่มคนในเกษตรแปลงใหญ่ที่จะต้องมาเข้าร่วมในการขับเคลื่อนนวัตกรรมตามกำลังและศักยภาพของแต่ละกลุ่ม ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานีพร้อมที่จะดำเนินการกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลต่อไป

**แรงงานจังหวัดปัตตานี** ได้นำเสนอดังนี้ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในพื้นที่ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลเรื่องกำลังแรงงาน โดยสืบเนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ช่วงที่ผ่านมา กลุ่มแรงงานในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ส่งผลทำให้เกิดการว่างงานเป็นจำนวนมาก โดยแรงงานที่เคยอยู่ในระบบเมื่อเดินทางกลับมาภูมิลำเนา ทำให้กลายเป็นแรงงานนอกระบบหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนหนึ่งก็ได้ไปประกอบอาชีพในภาคการเกษตรจำนวนมากเช่นกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการทบทวนเรื่องกำลังแรงงานในพื้นที่ในการปรับเปลี่ยนบริบทไปสู่สังคมดิจิทัล และการพัฒนาทักษะกำลังแรงงานให้พร้อมต่อไป

**มติที่ประชุม :** เห็นชอบร่างแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดปัตตานี

## ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง อื่นๆ

**คุณมนูญ แวนแก้ว** ได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ทุกภาคส่วนควรบูรณาการร่วมกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องน้ำ ป่า ดิน การทำมาหากิน และการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะเรื่องน้ำควรแก้ไขปัญหาระบบอย่างเร่งด่วน หน่วยงานราชการจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้

**ฝ่ายเลขานุการฯ** ได้ชี้แจงข้อมูลดังนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดฯ ได้ประชุมและเห็นชอบโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำด้วยแล้ว ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่เสนอไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับโครงการชลประทานปัตตานีก็ได้เสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัดด้วยแล้ว เช่น โครงการ ๑ แหล่งน้ำ ๑ ตำบล เพื่อบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานีอย่างยั่งยืน โดยเป็นการศึกษาและสำรวจแหล่งน้ำขนาดเล็กทั่วทั้งจังหวัด



ประธานที่ประชุมฯ ได้สั่งการดังนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อเสนอดังกล่าว และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มอบหมาย : โครงการชลประทานปัตตานีบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่แก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานีทั้งระบบต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

ลงชื่อ



(นายศรีธัญ เพชรพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้จัดรายงานการประชุม

ลงชื่อ



(นางสาวอันธิกา แก้วยรัตน์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

ผู้ตรวจรายงานการประชุม



## สำนักงานจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด

E-mail : [yutsat1.plan@gmail.com](mailto:yutsat1.plan@gmail.com)

โทร. ๐-๗๓๓๔-๙๐๐๒